

Avukatlık Sözleşmesi ve Ücret

SORU-CEVAP

Av. M. Haşim Mısıır

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları : 380

*AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ
VE ÜCRET*

ISBN: 978-605-7848-12-3

Yayıncı Sertifika No: 15566

© Türkiye Barolar Birliği
Şubat 2020, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokağı No: 8
06520 Balgat - ANKARA

Tel: (312) 292 59 00 (pbx)

Faks: 312 286 55 65

www.barobirlik.org.tr

yayin@barobirlik.org.tr

Baskı

Şen Matbaa

(0312) 229 64 54 - 230 54 50

Özveren Sokağı 25/B

Demirtepe - Ankara

Sertifika No: 14251

Avukatlık Sözleşmesi ve Ücret

SORU-CEVAP

Av. M. Haşim Mısıır

AV. M. HAŞİM MISİR

SUNUŞ

Değerli meslektaşlarım,

Disiplinli, üretken, sabırlı, güler yüzlü bir meslek büyüğü idi.

Hayat dolu bir meslek duayenimizdi.

Onunla sohbet etme şansını yakalayanlar kendilerini kırk yıllık dostlarının karşısındaymişçasına rahat hissederlerdi. Bir yandan onun nüktelerine gülerken, bir yandan mutlaka o sohbetten yeni bir şeyler öğrenirlerdi.

Vatanına, ailesine, mesleğine ve dostlarına sımsıkı bağlıydı.

Avukatlık mesleğinin kalitesinin yükselmesi için canla başla çalıştı, yazdı ve anlattı.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı seçimleri sırasında, iki dönem yaptığı Gaziantep Barosu Başkanlığının deneyimiyle bana güç, moral ve destek veren önceki Disiplin Kurulu Başkanımız, sevgili ağabeyim, üstadım Avukat Haşim Mısır...

Onun "Avukatlık Sözleşmesi ve Ücret" isimli bu eserine bambaşka bir önsöz yazmıştım. Ne yazık ki kitap baskıya giderken, kötü haber aldık. Arkasında ailesini, dostlarını, meslektaşlarını ve her biri disiplinli emeğinin ürünü olan eserlerini bırakarak gitti.

Vefatından bir gün önce Facebook paylaşımında ünlü yazar Tolstoy'dan, kendi ifadesiyle "hayatı sorgulatacak ders niteliğinde" sözler paylaşmıştı. O sözlerden biri, "Varlığı bir şey kazandırmayan insanların, yokluğu hiçbir şey kaybettirmez" idi.

Değerli büyüğüm Avukat Haşim Mısır, varlığıyla hukuk camiasına, mesleğimize, ailesine ve dostlarına çok şey kazandırdı. Yokluğu ile eksik kaldık.

Bu son kitabında, onu sonsuzluğa uğurlayanların hissettiklerini aktardıkları satırları da bulacaksınız.

Mekânı cennet olsun.

Anısına saygıyla.

Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı

ÖNSÖZ

Değerli meslektaşlarımız,

Bu kitap, büyük bir idealin ürünü ve özgürlükçü avukatlık mesleği adına eşimin tüm meslektaşlarına son armağanıdır.

Eşim Av. M. Haşim Mısır, 'Çağdaş Avukatlık Mesleği'nin öncüsü oldu, Türkiye'de Disiplin Hukuku alanında öncü ve benzersiz çalışmalara imza attı.

Disiplin Hukuku Uzmanlığı ve 'İnsan Hakları Savunucusu' misyonuyla, genç avukatlarımıza tüm Türkiye'de sayısız konferanslar verdi. Hayatını ve çalışmalarını avukatlık mesleğinin kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmesine adadı. Emek verdiği her alanda meslek ahlakını ve meslek kurallarını yaşattı; rol model oldu.

En önemli ideali savunmanın hak ettiği değeri bulmasını sağlamaktı. Avukatlık mesleğinin kutsallığına sonsuz inanırdı. Avukatların toplum için fark yaratan, donanımlı ve çalışkan bireyler olduğunu bulunduğu her ortamda savunarak, mesleğin itibarını güçlendirmeyi misyon edindi.

Türkiye Barolar Birliği Eski Disiplin Kurulu Başkanı olarak hukukun üstünlüğünü, bilgiyi, aklı, dayanışmayı öne çıkararak cesaret ve kararlılıkla, Birliğe ve Barolara ve Mesleğe değer yaratmak için uğraştı. Atatürkçü, çağdaş, demokratı ve bütünleştirici oldu. İnanıldığı her konuda kararlı ve dik oldu.

Bu kitap, büyük bir gayretin ve esirgenmemiş bir emeğin ürünüdür. Kendisinin 'son kitabı' olarak ifade ettiği bu kitap sayesinde eşimin mesleki gücünün yanı sıra sağlam karakteri ile ilgili pek çok kavrama bir kez daha tanık oldum. Bilgisayar karşısında geçirdiği uzun saatler boyunca son derece titizlikle ve sabırla araştırdığı her bilginin kaynağına erişmeye çalışmış, farklı meslektaşlarıyla istişare ederek onların fikirlerine yer vermeye özen göstermişti.

Bu kitap büyük bir özverinin ürünüdür. Hastalığım boyunca hastanede yanımdan bir dakika ayrılmayan eşim, yarattığı her vakitte bu kitaba odaklanarak bana ve kendisine umut oldu. Biz bunu hep yaptık, birbirimizin umudu olmaya ya da umudunu canlı tutmaya çalışırdık. Bu yüzden hep sevgiyle, gururla ve onurla yaşadık. Eşim tüm güzellikleri kendisinde taşıyan biriydi. Sevgi doluydu, herkesi çok sever, herkese özenle yardım etmeye çalışırdı. İyi bir eş, tüm çocukları için vazgeçilmez harika bir baba, tüm dostları ve tanışları için “babaların babası” oldu. Benim hayat arkadaşım, tüm zorlukları beraber göğüslediğim kahramanımdı.

Güçlü, savaşçı ve çalışkan ruhunu ortaya koyduğu bu kitap ile ilgili eşim çok mutluydu. Soru-cevap şeklinde düzenlediği kitabın meslektaşlarına olacak yararına çok inanıyordu. “Avukatlar bu kitabı ellerinden düşürmeyecekler” diyordu. Dilerim eşimin bu son dileği gerçekleşir ve siz meslektaşlarının elinde bir rehber ve yolunda bir ışık olur.

Biliyorum ve diliyorum ki kitapları onu ölümsüz kılsın, değerleriyle hatırlansın, sevgi ve saygıyla anılsın.

Hayatımıza ışık saçtı, kendi söylemiyle ‘**Işıklar İçinde Uyusun**’, ismi sonsuz olsun...

H. Asuman Mısır

ÖNSÖZ

Avukatlık mesleğinin tarihsel geçmişi yazılı belgelerde M.Ö. VIII yüzyılda yaşayan Homeros'un İlyada destanına dayanır. Ücret ve sözleşme o tarihten beri tartışılmalı bir husustur. Roma hukukunda "guato litis" yani ücret sözleşmesi yasağı vardı. Bu da avukatın bağımsızlığı fikrinden çıkmıştı. Çünkü böylesine bir ücret sözleşmesi ve ücretin avukata bağımsızlığını kaybettireceğine inanılırdı. Bu nedendir ki Eski Roma'da avukatlar verdikleri hizmet karşılığı uzunca bir müddet ücret alamadılar.

Avukatlık onur mesleği idi ve bu yüzden avukatlar hizmetleri karşılığında bir ücret almıyordu.

M.Ö. 43-MS. 17 yıllarında yaşayan Roma'nın tanınmış avukat ve şairlerinden **Ovidus**, "**Güzel kadınların güzelliklerini satmaları ne kadar utanç verici ise, bir avukatın yardımını satması da o kadar utanç vericidir**" diyerek Eski Roma döneminde avukatların ücret almasının onur kırıcı bir davranış olduğunu ifade etmiştir.

Zamanla hizmet karşılığı ücret alınabileceği kabul gördü. Ancak, Şövalye Semins'in intiharı olayı sonrası ücret hususunda çok sert önlemler alınmak zorunda kalındı. Şövalye Semins bir ihtilaf nedeniyle kendisine avukat vekil tayin eder. Avukatı zamana göre oldukça yüksek sayılan 100.000 Sesters ücret ister. Şövalye Semins ücreti kabul eder ve öder. Ancak avukatının daha sonra karşı tarafla anlaşıp kendisini sattığını görünce, avukatının evinin önüne simgesel olarak dikilen palmye ağacında intihar eder.

Avukatlık ve ücret sorunu hep tartışılmalıdır. Günümüzde durum gerçekten tam bir felakettir. Avukat ya hiç sözleşme yapmamakta, ya da Avukatlık Yasası ve Borçlar Yasası'nda kamusal olarak düzenlenen sözleşme koşullarına uymamaktadır. Avukatlar sözleşme ve ücret konusunda oldukça bilinçsiz ve nerede ise kral çıplak özdeyişini yaşama geçirmektedirler. Emek sömürsü had safhada, sorumluluk ise meslekten eder seviyeye gelmiştir. Başkalarının hakkını savunan avukat, kendisinin en temel gereksinimi olan ücret hususunda tam anlamıyla savunmasız ve yalnızdır.

Bu kitabın yazılış amacı avukatları ücret sözleşmesinin gereğine inandırmak, sözleşme yapılmasını sağlamak, ücret hususunda çıkacak hukuksal tartışmalarda kaynak olmak ve sıkça karşılaşılan azil kurumuna açıklık getirmek, özellikle hapis hakkının usulsüz kullanımını nedeniyle olası sorunları çözmek, yön göstermek amaçlıdır.

Şu an İzmir Barosu'nda avukatlık yapan, yargıç iken Adana Barosu'nun düzenlediği bir etkinlikte tanıştığım Murat Aydın'ın 07.11.2015 tarihinde bana imzalayarak verdiği 6. basım "Avukatlık Ücreti" isimli kitabından yararlandım. Kendisine mesleğim ve şahsım adına minnettarım. Eserin bu hususta başvurulacak önemli kaynak olduğunu belirtmek vicdani bir görevimdir.

Harika kütüphanesini bana tahsis eden Gaziantep Barosu Avukatı Mehmet Balcı'ya, içtihatların bulunmasına yardımcı olan Avukat Bişenk Çirkin ve Avukat Rümeyla Güzel'e, Ankara Barosu avukatlarından Salih Akgül ve Kaya Yelek'e, katkılarından dolayı teşekkürler.

Gaziantep barosunun tüm avukatlarına, "Avukatlık Disiplin Hukuku", "Mitolojiden Günümüze Savunma", "Güçlü Avukat, Güçlü Birey, Güçlü Toplum", "Çağdaş Avukatlık Yasası Nasıl Olmalı", "Avukatın Görev Suçları" isimli eserlerimi sizlere ulaştıran Onursal Baro Başkanlarımız avukat M. Zafer Okur, Avukat Ali Elibol, Avukat Bektaş Şarklı, Avukat İskender Kahraman ve yönetim kurullarına teşekkür eder saygılarımı iletirim.

Bu bu eserin yüz otuz bin avukatın ilgi ve bilgisine ulaşmasını sağlayan ve bu hususta her türlü destek ve katkıyı sunan Sayın TBB Başkanı Prof. Dr. Av. Metin Feyzioğlu'na, TBB Yönetim Kuruluna, teşekkürler.

Kitabın kapak tasarımı basımında emek veren TBB çalışanı Mustafa Horuş'a, teknolojik katkıları ile destek veren bilgisayar uzmanı İrfan Sever'e, Şen Matbaası sahibi ve çalışanlarına teşekkürler.

Bu benim son eserim olacak. Bu süreçte inanılmaz destek ve katkı sunan eşim Hayati Asuman Mısıır'a sonsuz teşekkürler.

Avukat Mehmet Haşım Mısıır

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	V
Av. Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU	
ÖNSÖZ	VII
H. Asuman MISIR	
ÖNSÖZ	IX
Av. M. Haşim MISIR	

BİRİNCİ BÖLÜM

AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ

1. Avukatlık sözleşmesinin yasal dayanakları nedir?	3
2. Avukatın vekalet ilişkisinden doğan sözleşmesel sorumluluğu nedir?	5
3. Avukatlık sözleşmesi herhangi bir şekil şartına tabi midir? ..	11
4. Sözleşmenin varlığı nasıl kanıtlanmalı, yemin delil olarak bildirilmişse kullanılmalı mıdır?	14
5. Sözleşmedeki imza inkar ediliyorsa mutlak araştırma yapılmalıdır	19
6. Avukatlık sözleşmesini kefil olarak imzalamak mümkün müdür?	21
7. Avukatlık sözleşmesinin tarafları biri avukat veya avukatlık ortaklığıdır	22
8. İşten yasaklı avukatın sözleşme imzalamasının müeyyidesi nedir?	22
9. Görevlendirilen avukatın ücretini yasaklı avukat ödemek zorunda mıdır?	26
10. Levhadan kaydı bir nedenle silinen avukat ücret sözleşmesi düzenleyebilir mi?	27
11. Avukatlık sözleşmesinin diğer tarafı gerçek veya tüzel kişidir.	28

12. Vesayet makamından izin alınmamışsa yapılan ücret sözleşmesi uygulanabilir mi?..... 28
13. Avukatın, gerçek veya tüzel kişinin verdiği vekaletnamede özel yetki yoksa yaptığı sözleşme geçersizdir. 29
14. Sözleşme imzalandığı tarihte fiil ehliyetine sahip olmayan kişinin yaptığı sözleşme geçersizdir. 32
15. Sözleşmenin tarafı şirket ise şirketi temsile yetkili olmalıdır. 33
16. Sözleşmenin tarafı herhangi bir Oda ise, başkan veya başkan yardımcısı ile genel sekreter imzasının bulunması zorunludur. 33
17. İş sahibinin veya avukatın ölümü ile avukatlık sözleşmesi sona erer mi? 34
18. Avukat müvekkilinin ölümünü biliyorsa davaya devam edebilir mi? 37
19. Avukat murisin dava veya icra takipleri hakkında mirasçılara bilgi vermek zorunda mıdır? 39
20. Avukatlık sözleşmesi iyi niyet kurallarına, hak ve nefasete uygun olmalı, hakkın müvekkile ait olduğu asla unutulmamalıdır. 40
21. Avukat kararı “Yargıtay’da bozduracağım” beyanı veya bozdurma şartı ile dava alabilir mi? 48
22. Sözleşmeye vekilin azil, avukatın istifasını önleyici hükümler konulamaz. 55
23. Sözleşmede kanuni faiz üstünde bir faiz düzenlenebilir mi? 57
24. Avukatlık ücret sözleşmesinde cezai şart olur mu? 59
25. Avukatlık ücret sözleşmesi %'lik olarak düzenlenebilir mi? . 62
26. Avukatlık ücret sözleşmesinin “belli bir hukukî yardımı ve meblâğı yahut değeri kapsamaması” gerekir. 71
27. Dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı kararlaştırılabilir mi? (Av.Yas.47) ..75
28. Salt başarıya dayalı ücret sözleşmesi düzenlenebilir mi? 90
29. Maktu ücrete tabi olan davalarda da nisbi vekalet ücreti sözleşmesi yapılabilir mi? 95
30. Davanın kazanılması, takibin sonuçlanması halinde ücret alınacağına ilişkin sözleşmeler geçersizdir. 97

31. Avukat ücretsiz iş takip etmeyi kabul ettiği iş için ücret isteyebilir mi? 100
32. Sözleşmede asgari ücret tarifesinin altında ücret alınacağı hükmü konulmuş ise, daha fazla ücret talep edilemez..... 100
33. Avukatın hiç veya asgari ücret tarifesi altına iş kabulü disiplin cezasını gerektirir mi? 101
34. Tahsil edilen asıl alacağın müvekkile, alacağın ferilerinin avukata vekalet ücreti olarak ödeneceğinin kararlaştırıldığı anlaşma geçerli midir? 103
35. Sözleşme imzalanmış, vekalet verilmemiş, dava açtırılmamış ise ücret talep edilemez. 104
36. Avukatlık sözleşmesinde var, fakat bir başka avukat tarafından açılan davada ücret talep edilebilir mi? 106
37. Ücret sözleşmesinde imzası bulunmayan kişiden ücreti vekalet talep edilebilir mi? 108
38. Şirket hissesini devrettikten sonra sözleşmedeki ücretin orantısız olduğunun ileri sürülmesi iyiniyet kurallarına aykırılık oluşturur..... 108
39. Aksine sözleşme yoksa takipte mahkemece hükmedilen müddeabih ücrete esas alınmalı, feriler eklenmemelidir..... 110
40. Avukatlık sözleşmesinde ücret konusu düzenlenmemiş veya geçersiz ise ne olacaktır? 110
41. Taraflar talep etmese dahi Mahkeme ücrete hükmetmek zorunda mı? Takas, mahsup yapılabilir mi? 114
42. Mahkemece hükmolunan karşı yan ücretini avukat kendisi adına takibe koyabilir mi? 117
43. Sözleşme feshedilmemiş, azil de edilmemiş, ancak takip olanağı da kalmamışsa ücret nasıl takdir edilecektir? 118
44. Sözleşmede ve vekaletnamede feragat, kabul, sulh gibi yetkiler var, avukat kullanmak isterse ayrıca yazılı muvafakat almak zorunda mıdır? 120
45. Sözleşmede tevkil yetkisi kısıtlanmış, vekaletnamede de bu yetki verilmemişse tevkil yapılabilir, yetki belgesi düzenlenebilir mi? 124
46. Avukat meslektaşının emeğine saygılı olmalı, Ona vaat ettiği ücreti ödemelidir..... 127

47. Avukat meslektaşının ücretini almasını engellemeli midir? 127
48. Merciince belirlenmeyen avukatlık ücreti,
tayin edilmiş gibi istenebilir mi? 128
49. Avukat tavsiye ücreti namı altında meslektaşından ücret
isteyebilir mi? 130
50. Avukatlık ücreti karşılığı bono alabilir mi? 131
51. Özellikle eski tarihli genel vekaletname ile dava açılmış
talimat alındığına ilişkin belge alınmalıdır. 132
52. Yaşlı insanlarla ücret sözleşmesi yapılıyorsa
mutlak rapor alınmalıdır. 134
53. Sözleşme üzerinde asla tahrifat yapılmamalıdır.
Yapılırsa itibar edilmez. 135
54. İfa edilmiş bir sözleşmenin geçersizliği ileri sürülebilir mi? 136
55. Mahkemece sözleşmenin tüm koşulları araştırılmalı,
sonucuna göre karar verilmelidir. 141
56. İşin bir başka avukat tarafından da takip edilmesi için
vekaletname düzenlenmesi halinde ücret nasıl olmalı?
(Av. Yas.M.172, TBB Mes. Kur 39) 142
57. Sözleşme yok ise baro tarafından yayınlanan
tavsiye niteliğindeki tarife uygulanamaz.
Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uygulanır. 150

İKİNCİ BÖLÜM

HİZMET HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ İLE KAMU AVUKATLARININ ÜCRET SORUNU

1. Yazılı bir hukuk müşavirliği sözleşmesi yoksa
ücret Avukatlık Asgari Ücret tarifesine
göre hesaplanmalıdır. 155
2. Yazılı bir hukuk müşavirliği sözleşmesi var ise ücret
sözleşmedeki koşullara göre tespit edilmelidir. 156
3. Avukat sözleşmedeki hükümlerin
Yasaya aykırılığını ileri süremez. 165

4. Sözleşmede bildirilen sürede ve koşullarda sözleşme feshedilmişse, fesih haksız mıdır? Ücret nasıl takdir edilecektir?	167
5. Sözleşmede bildirilen süreden önce fesih yapılmışsa ücret nasıl takdir edilecektir?	173
6. Sözleşme süresinde feshedilmemişse bir yıl süre ile uzatılmış sayılır.....	176
7. Azil veya istifayı zorlaştıran sözleşmeler geçersizdir.	177
8. Sözleşmenin avukat tarafından feshi halinde ücret nasıl takdir edilecektir?.....	180
9. Askerlik görevi nedeniyle işi bırakmak zorunda kalan avukatın ücreti nasıl takdir edilmelidir?	181
10. Davalı ile sulh olunmuş ve akabinde sözleşme feshedilmişse ücret nasıl takdir edilecektir?	182
11. Doğrudan sözleşme tarafını ilgilendiren ortakların kişisel işlerini takip etmesi gerekir.	184
12. Danışmanlık hizmeti yapıldığını avukat kanıtlamak zorundadır.	185
13. Kamuda çalışan avukatlar Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesi gereği karşı taraf ücretinin tamamına hak kazanamaz.....	186

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞİ RED (Av. Yas. 37) ÇEKİLME-İSTİFA (Av. Yas 42, TBB Mes. Kur 38/2) HALİNDE ÜCRET

1. Avukatın tek yanlı olarak işi red hakkı var mı? (Av. Yas.37, TBB Mes.Kur. 38)	197
2. Vekaletten istifa eden avukat, istifanın müvekkile tebliğine mecbur mudur?	201
3. İstifanın usulüne uygun olarak tebliğ edilmesi ile görev sona ermez, 15 gün süre ile devam eder.	205
4. Haklı nedenle olsa dahi, istifa hakkı müvekkile zarar vermeyecek biçimde kullanılmak zorundadır.....	207

5. İstifa haksız ise ücret talep edilemez,
aldığını iade zorundadır. 209
6. Aksine sözleşme yok ve avukat takip ettiği işte ücret
ödenmiyor diye istifa ediyorsa, haklı istifa olur mu?..... 212
7. Sözleşmede bildirilen vadede ücretin ödenmemesi
haklı istifa nedenidir. 215
8. Avukatın iş yapamaz hale gelmesi sonucunu doğuracak
işlemler haklı istifa nedenidir. 216
9. İstifanın haklı olduğuna karar verilmiş ise
akdi ve karşı yan vekalet ücreti tam olarak
ödenmeli midir? 218
10. Tahkim görüşmelerinin başarısız kalması
halinde dava açmayı düşünülmediğinin bildirilmesi
haklı istifa nedeni midir? 219
11. Müvekkil tarafından hesap istenmesi
haklı istifa nedeni midir? 221
12. Taraflar ücret istenmeyeceğini kararlaştırmışlarsa
istifanın haklı veya haksız olduğunun önemi yoktur. 223
13. İstifa nedeni yargı giderlerinin ödenmediği iddiası ise
avukat istediği ve alamadığını ispat zorunda mıdır?..... 223
14. Dosyaların müvekkile teslimi zımni istifa mıdır?..... 227
15. Dava sözleşmede bildirilen tarihte bitmemişse,
bu tarihte yapılan istifa haklı mıdır?..... 228
16. İstifada neden bildirilmemişse davada bildirilebilir mi?
Bildirilen hususlarda araştırma yapılmalı mı? 229
17. Müvekkilden doğrudan gelmeyen maailler
haklı istifa nedeni olabilir mi?..... 230
18. Avukat yanında çalıştırdığı yardımcı elemanların
eylemlerinden sorumludur. Usulsüzlük varsa
istifa haklı kabul edilebilir mi? 231
19. İstifayı, azli zorlaştırıcı sözleşme kuralının
geçersizliği halinde ücret nasıl belirlenmelidir? 233
20. İstifa haklı ise ücret sözleşmeye göre hükmedilmelidir..... 236
21. CMK veya Adli Yardımdan atanan
avukatın çekilme hakkı var mı? 237

22. Çekilme iradesi şikayetçinin bilgisi içinde ve özellikle bir zarar doğmamışsa ceza verilebilir mi? 238
23. İstifa eden avukat yeni vekaletname sunmadan herhangi bir işlem yapamaz. 239

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AZİL, HAKLI AZİL, HAKSIZ AZİL

1. Azledilen avukat herhangi bir işlem yapamaz. 243
2. İcradan para çekemez, haricen tahsilat yapamaz. 245
- A. Haklı azille ilgili içtihatlar..... 246**
1. Azlin haklı olduğu kabul ediliyorsa, avukat ücrete hak kazanabilir mi? 246
2. Davacının davanın başında verdiği delillerinin mahkemeye sunulmaması haklı azil nedeni midir? 250
3. Haklı olarak azlettiği avukatı ile yeniden sözleşme imzalayan iş sahibi, sözleşmenin gereği olan ödemeyi yapmalı mıdır? 252
4. Ara kararları hakkında müvekkil bilgilendirilmeli, olası sonuçlar hakkında uyarılmalı mıdır? 252
5. Teminatın çekildiği halde müvekkile ödenmemesi haklı azil nedeni midir? 254
6. Fazlaya ilişkin hak saklı tutulmadan dava açılması, ıslahla bedel artırılmaması, faiz istenmemesi haklı azil nedenidir 257
7. Temyiz dilekçesinde talep edildiği halde Yargıtay'daki duruşmaya katılmama haklı azil nedeni midir? 258
8. Noter'de yeniden senet düzenlettilmesine neden olmak haklı azil nedeni midir? 260
9. Tahsil edinen paranın müvekkile bildirilmemesi haklı azil nedeni midir? 260
10. İdari yargıda açılması gereken dava adli yargıda açılmışsa haklı azil nedenidir. 262

11. İdari yargıda usule aykırı dava açmak
haklı azil nedeni midir? 263
12. İdari yargıda 60 günlük sürede dava açılmaması
haklı azil nedenidir..... 264
13. Avukatlık Yasası 38/b, TBB Meslek Kuralları
36. maddeye aykırı olarak hasım tarafın vekâletinin
üstlenilmesi, suç, haklı azil nedeni, disiplin suçu mudur?... 265
14. Müvekkileri ile arasında husumet bulunan
dava dışı kardeşinin de vekilliğini üstlenmiş olmaları,
haklı azil nedeni midir? 272
15. Takipsizlik kararına itiraz edilmemesi
haklı azil nedeni midir? 273
16. Müvekkil tarafından bildirilen hususların
cevap dilekçesinde eksik, çelişkili, yanlış bildirilmesi,
delil sunulmaması haklı azil nedeni midir?..... 274
17. Belgelendirilmemiş mazeret dilekçesi vermek,
sık kullanmak, davanın açılmamış sayılmasına
neden olmak, suç ve haklı azil nedeni,
disiplin suçu mudur? 275
18. Avukatın kendi menfaatini öne geçirmesi
haklı azil nedeni midir? 281
19. Vekaletten çekildiğini bildiren avukat aynı vekaletle yeni
vekaletname düzenlemediği sürece işlem yapabilir mi?. 282
20. Avukatın yazılı muvafakat alması gereken hallerde
almadan işlem yapması haklı azil nedeni midir? 283
21. İşlerin yoğunluğu, Adliyenin geniş ve
mesafeli olduğu, duruşma saatinin çakışması gibi
nedenler mazeret olarak kabul edilebilir mi?..... 287
22. Avukatın özellikle keşfe, duruşmalara
katılmaması haklı azil nedeni midir?..... 288
23. Müvekkilin dava ve icra takipleri hakkında yeteri kadar
bilgilendirilmemesi, haklı azil nedeni midir?..... 288
24. Kararı süresinde temyiz etmeme haklı azil nedeni midir?... 291
25. İşçi alacağıının rüçhanlı olması nedeniyle yapılacak
yazışmada bildirilmeyerek hak kaybına yol açılması
haklı azil nedeni midir? 296

26. 89/1 ihbarnamesi yazılarak alacağın tahsili mümkün ise yazdırılmaması haklı azil nedeni midir?..... 297
27. Fazlaya ilişkin hak saklı tutulmamış, ayrı dava ile talep edilmişse haklı azil nedeni midir? 298
28. İcra takibinde adres araştırma işlemlerinin yapılmaması veya geç yapılması haklı azil nedeni midir? ... 299
29. Vekâletnamede ahzu kabz yetkisi yoksa para çekilmeli midir?..... 300
30. Avukat ücret ve/veya masraf almadım o nedenle işlem yapmadım savunması haklı azle neden olur mu? 300
31. Alacağın tahsili yönünde çaba gösterilmemesi, takip durmuş ise itirazın kaldırılması davası açılmaması, haciz yapılmaması, haklı azil nedenidir..... 304
32. Boşanma davası nedeniyle düzenlenen sözleşme müvekkil için çok ağır koşullar içeriyor, aydınlatıcı bilgi verilmemişse haklı azil nedeni midir?..... 308
33. Sözleşmede kararlaştırmışsa avukat tahsilâtta müvekkili bilgilendirmek zorunda mıdır? 309
34. Ücret ve masraf aldığı halde hiçbir işlem yapmamak haklı azil nedeni midir, aldığı iade zorunda mıdır? 309
35. Protokol gerekleri yerine getirilmiyorsa avukat haciz işlemlerine devam etmek zorunda mıdır? 312
36. Avukat müvekkile gönderdiği maillerin sonradan aleyhine kullanılabileceği gerçeği ile yazışmalarına dikkat etmeli mi?..... 313
37. Müvekkilin muvafakatini almaksızın hasım tarafla görüşebilir mi?..... 313
38. Müvekkille üçüncü şahısların yanında uygunsuz tartışma haklı azil nedeni midir? 317
39. Avukat aksine sözleşme yoksa ücret muaccel olmadan takip ettiği işlerde ücret talep edebilir mi?..... 318
40. Muaccel hale gelmemiş karşı yan vekalet ücretinin ilk tahsilattan tahsil edilmesi haklı azil nedeni midir? 319
41. Borçludan taahhüt alınmışsa gereğinin yapılmaması haklı azil nedeni midir? 320

42. Ticari faiz istenmesi gerekirken kanuni faiz istenmesi haklı azil nedeni midir?	321
43. İslah dilekçesinde faiz talep edilmemesi haklı azil nedeni midir?	322
44. Azlin haklı ve/veya haksız olup olmadığı hususunda nasıl araştırma yapılmalıdır?.....	324
45. Yargı giderleri ve harcamaların fazla gösterilmesi haklı azil nedeni midir?.....	331
46. Hükmün açıklanmasına karar verilmesi yalnız başına haklı azil nedeni midir?	333
47. Azilnamede sebep gösterilmek zorunda mıdır? Dava aşamasında sebepler gösterilebilir mi?.....	334
48. Azilnamede, davada bildirilmeyen hususlar mahkeme tarafından değerlendirilmeli mi?	337
49. Sözleşmede gerçekleştirilmesi mümkün olmayan vaatlerde bulunarak iş üstlenmesi, açmaması gereken davaları açması haklı azil nedeni midir?	338
50. Müracaata bırakılan davanın süresinde yenilenmeyerek davanın açılmamış sayılmasına neden olunması, suç, haklı azil, disiplin suçu mudur?	340
51. Müracaata bırakılan davanın bir aylık sürede yenilenmesi haklı azle neden olur mu?	344
52. Sözleşmede yapılan işlerle ilgili rapor verileceğinin taahhüt edilmesine karşın, verilmemesi haklı azil nedeni midir?	347
53. Haricen veya dosyadan tahsilatın ne olduğun müvekkile bildirilmemesi haklı azil nedeni midir?.....	348
54. Tahsil edilen alacağın makul sürede ödenmemesi haklı azil nedenidir.....	349
55. Müvekkil talimatına aykırı davranış haklı azil nedeni midir?	351
56. Ceza Mahkemesi kararı Hukuk Mahkemesini bağlamaz ise de ceza dosyasındaki delillerle, hukuk dosyasındaki deliller birlikte değerlendirilmelidir.....	353
B. Azil tek başına manevi tazminatı gerektirir mi?.....	353
C. Haksız azille ilgili içtihatlar.	354

1. Haksız azil halinde akdi ve karşı yan avukatlık ücretine karar verilmeli midir?..... 354
2. Haksız azil, vekalet ilişkisinin sona erdiği tarihteki olaylara göre değerlendirilmelidir. 359
3. Haksız azil halinde karşı yan vekalet ücretine de hak kazanılır mı? 360
4. Haksız azil halinde sözleşme varsa ücret ona göre takdir edilmelidir..... 367
5. Azil haksız ise yapılan tahsilâta göre değil, müddeabihe göre ücret takdir edilmelidir..... 372
6. Yazılı ücret sözleşmesi yoksa ücret Avukatlık Yasası 164/4. maddesi gereği takdir edilmelidir. 372
7. Avukatlık Yasası'nın 164/4 maddesi gereği takdirde ölçü nedir? 373
8. Azlin haklı nedenle yapıldığı kanıtlanamıyorsa, haksız azil kurallarına göre ücret takdir edilmelidir..... 375
9. Aktüerya hesaplanmasına göre ek dava açılmış zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmişse asıl azil de haksızdır. 375
10. Dosyaların geri alınması, dava ve takipleri sonuçlandırma olanağının kalmaması haksız azil midir? 376
11. Sözleşmede kararlaştırılan ücret, davanın harca esas müddeabihine göre hesaplanmalıdır..... 377
12. Ücretin hesaplanmasında bankaca haricen yapılan tahsilatlar da değerlendirilmeli midir? 378
13. Avukat haksız azledildiği tarihteki dava değerine göre ücrete hak kazanır. 378
14. Avukatlık meslek bilgisine göre davaları araştırma yaparak doğru ve yerinde açmak yükümlülüğünde midir? 379
15. Belge ile talimata uygun hareket edildiği somut ise, edilmediği iddiası ile yapılan azil, haksız azildir. 381
16. Protokol gerekleri tam olarak yapılmışsa sonra yapılan azil haksız mıdır? 382
17. Azleden müvekkil bilirkişi raporuna itiraz etmiyorsa sonucuna katlanmalıdır 383

18. Alacağın tahsil edildiği gün yapılan azil haksız azildir..... 383
19. Yargıtay duruşmasına katılan avukat azil halinde Yargıtay ücretine hak kazanır mı?..... 384
20. Karşı yandan vekâlet alınmış, hiçbir şekilde kullanılmamış görev eksiksiz yapılmışsa azil haksızdır..... 384
21. Azlin haklı mı haksız mı olduğuna ilişkin maddi vakıalar tanıkla ispat edilebilir..... 385
22. Azille ilgili nedenler duraksamaya yol açmayacak biçimde araştırılmalı mıdır?..... 386
23. Azilden sonraki tarih taşıyan sözleşme geçerli midir? 387
24. Avukat azilden sonra işlem yapabilir, icradan talepte bulunarak ücretini tahsil edebilir mi?..... 388
25. Hukuk müşaviri avukata azil tarihinden sonra, sözleşmenin bitimine kadar ücret verilmeli, indirim yapılmalı mıdır?..... 391
26. Süreli avukatlık sözleşmesinin feshedilmesi haksız azil olur mu?..... 393

BEŞİNCİ BÖLÜM

KAMULAŞTIRMA VE KAMULAŞTIRMASIZ EL KOYMA DAVALARINDA ÜCRET

1. Kamulaştırma ile ilgili %'li sözleşmeler geçerli mi? Ücret nasıl takdir edilmelidir? 401
2. Kamulaştırmaz el koyma davalarında 04.11.1983 öncesi maktu, sonrası varsa sözleşme, yoksa Avukatlık Yasası 164/4 maddesi gereği nispi ücret takdiri gerekir. 409

ALTINCI BÖLÜM

ORTAKLIĞIN GİDERİLMESİ DAVALARINDA ÜCRET

1. Ortaklığın giderilmesi davasında avukatlık ücret sözleşmesi yok ise ücret nasıl hesaplanmalıdır? 417
2. Ortaklığın giderilmesi davasında avukatlık ücret sözleşmesi var ise ücret nasıl hesaplanmalıdır? 418

YEDİNCİ BÖLÜM

NAFAKA DAVALARINDA ÜCRET

1. Nafaka davalarında kısmen red halinde davalıya ücret takdiri gerekir mi? 425
2. Kadın karşı dava açmış, nafakanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise lehine vekâlet ücreti takdiri gerekir. 427
3. Nafaka davasının tamamen reddi halinde davalı lehine vekâlet ücreti takdiri gerekir. 427
4. Takdir edilecek ücret tarifinin 9. maddesinde belirlenen ücretten az olamaz. 428
5. Nafaka davalarının istinaf veya temyizinde aylık mı, yıllık mı nafaka toplamı esas alınmalıdır? 428

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BOŞANMA DAVALARINDA ÜCRET

1. Boşanma davasından bir şekilde vazgeçilmişse Avukatlık Yasası 165. madde uygulanabilir mi? 433
2. Boşanma davası kesinleşmeden katkı payı davası açılmış ise ücreti vekâlete karar verilebilir mi? 434
3. Boşanma davası kesinleşmemişse katılma payı alacağından ücret alınmasına ilişkin sözleşme geçerli midir? 435
4. Katkı davasının reddine karar verilmiş ise harçlandırılan değer üzerinden davalı lehine avukatlık ücretine hükmedilmelidir. 436
5. Katkı payı davasında vekâlet ücreti varsa sözleşme, yoksa harca değer miktardan hesaplanmalıdır. 437
6. Boşanma davasının ferî olarak açılan maddi, manevi tazminat istemlerinde vekâlet ücretine hükmedilebilir mi? 438
7. Boşanma davasının ferî niteliğindeki maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkin kararlar kesinleşmedikçe infaz edilebilir mi? 442

8. Boşanma davası kesinleşmiş ise eklentisi olan yoksulluk nafakası, iştirak nafakası, maddi ve manevi tazminat istemlerinin infazı için kararın kesinleşmesi beklenmeli mi? 443
9. Boşanma davası sırasında davacı ölmüş ise kusurun tespiti yönünden mirasçılar davaya devam edebilir mi, ücreti vekaletle hükmedilmeli mi?..... 444
10. Boşanma davalarında davası kabul edilen veya reddedilen taraf lehine ücreti vekaletle hükmedilmemesi bozma nedeni midir?..... 445
11. Aile konutu kavramı nedir? Eşin muvafakati olmaması nedeniyle açtığı davada ücreti vekâlete hükmedilmeli midir? 445
12. Boşanma davalarında avukatlık ücretinin takdirinde tarafların kusur oranı dikkate alınmalı mı?..... 447
13. Boşanma davasının açılmamış sayılmasına karar verilmiş ise davalı yararına ücret takdir edilmeli midir? 447
14. Boşanma dosyasından örnek alan, cevap veren ancak bu aşamada azledien avukata ücreti vekâlet ücreti verilmeli mi? 447
15. Boşanma davasında adli yardımdan avukat atanan dosyada, Baro lehine ücreti vekâlete hükmedilebilir mi?..... 448
16. Boşanmış tarafların bir arada yaşamaları, SGK'dan para almaları suç mudur?..... 450
17. Uygulanması gereken tarife Avukatlık Asgari Ücret tarifesidir.Baro tarifesi esas olamaz..... 452
18. Boşanma davasının ferî niteliğindeki alacaklarda faiz hangi tarihte muaccel hale gelir? 453
19. Ziyet eşyası hakkında dava açılmış ise ücreti vekâlete hükmedilmeli midir?..... 453
20. Davanın feragat ve kabulü halinde ücret ön inceleme tutanağının imzalandığı aşamaya göre ücret takdir edilmelidir. 454
21. Adli yardımdan gönderilen davayı açmayan avukat görüşme ücreti talep edebilir mi?..... 456

DOKUZUNCU BÖLÜM

HAPİS HAKKI NEDİR, NASIL KULLANILMALIDIR?

1. Tahsilâtın “benim ücretimdir” inancıyla alıkonulması doğru mudur? 459
2. Avukatın usulsüz hapis hakkı kullanımı suç, haklı azil nedenidir..... 460
3. Avukat yaptığı tahsilâtı gecikmeksizin müvekkile bildirmek zorunda mıdır?..... 464
4. Hapis hakkı kullanılırken hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf olduğu açıklanmalıdır. 470
5. Muacceliyet nedir, avukatlık ücret alacağı ne zaman muaccel olur? 472
6. Taraflar arasında sözleşme varsa sözleşme koşulları hapis hakkının değerlendirilmesinde esas alınmalı mıdır? 478
7. Tahsilattan yasal ücret üzerinde para alıkonulması halinde avukat hapis hakkımı kullandım diyebilir mi? 480
8. Avukat aksine sözleşme yoksa teminat olarak verilen para üzerinde hapis hakkını kullanabilir mi?..... 481
9. Avukat vekil müvekkil ilişkisi bittikten sonra para tahsil edebilir, hapis hakkını kullandım diyebilir mi? 483
10. Yapılan tahsilat bir başka dosyadaki ücret alacağı için hapis hakkı ile alıkonabilir mi? 485
11. Hapis hakkı dosya alacaklısından başka bir kişi veya kurum aleyhine kullanılabilir mi? 486
12. Avukat müvekkile ulaşamıyorsa tahsil ettiği parada hapis hakkımda var diyerek uhdesinde tutabilir mi?..... 487
13. Avukat tahsil ettiği paranın tamamını uhdesinde tutabilir mi, orantılı kesinti yapmak zorunda mı? 490
14. Özellikle nafaka alacağı tahsilinde daha duyarlı olunmalı, para uhdede kalmamalı, orantılı tahsilat yapılmalıdır..... 491
15. Haricen yapılan tahsilatlar mutlak surette müvekkile bildirilmeli, icraya beyanda bulunulmalı mı? 492
16. Tahsilatla ilgili olarak düzenlenen ibraname nasıl olmalı?.. 499

17. Kamu avukatlarının kuruma ait mal ve değerleri edinmeleri mümkün müdür? 503
18. Avukat takas ve mahsup talebinde bulunabilir mi? 503
19. Baroların düzenlediği tesviye niteliğindeki ücret tarifelerine göre hapis hakkı kullanılabilir mi? 505

ONUNCU BÖLÜM

ÜCRET UYUŞMAZLIKLARI İLE İLGİLİ SAİR SORUNLAR

1. Avukatlık ücretinden tarafların müteselsil sorumluluğu nedir? (Av.Yas.165) 509
2. Ücret uyuşmazlıklarında dava veya takibin açıldığı tarihteki yasa uygulanır. 526
 - a. Avukatlık ücretinin takdirinde 02.05.2001 tarihinden önceki davalarda davanın açıldığı tarihteki tarife göre karar verilmelidir. 527
 - b. Avukatlık ücretinin takdirinde 02.05.2001 tarihinden sonraki davalarda karar tarihindeki tarife göre karar verilmelidir..... 530
3. Avukat ücret alacaklarında icra inkar tazminatı isteyebilir mi?..... 531
4. Dava konusuz kalmış ise ücret nasıl hesaplanmalıdır? 535
5. Dava şartı yokluğu nedeniyle reddolmuşsa davalı vekline ücret takdir edilmeli mi?..... 542
6. Birleşen davalarda kabul ve red miktarına göre karşılıklı olarak ücret takdiri gerekir. 544
7. Aynı fiilden dolayı avukat sayısı ne olursa olsun tek ücret takdiri gerekir..... 547
8. Taraf sayısı birden fazla da olsa tek avukat ücreti tayini gerekir..... 548
9. Davalı davacı taleplerinde haklı çıkmışsa iki vekalet ücreti de takdir edilmelidir. 549
10. Davanın husumetten reddi halinde ücret nasıl takdir edilmelidir? 551
11. Karşılıklı davada ücret nasıl takdir edilmelidir? 553

12. Sebebi tek olan davalarda tek ücret ödenmelidir. 554
13. Reddedilen miktar üzerinden karşı yana avukat ücreti takdir edilmeli midir?..... 555
14. Hükmedilen vekalet ücreti kabul veya reddilen miktardan fazla olabilir mi?..... 556
15. Davaya bir celse de olsa giren, cevap veren avukat ücrete hak kazanır mı? 557
16. Birden fazla avukat ücreti nasıl paylaşmalı? 558
17. Protokolde vekalet ücreti istenmeyeceğinin kararlaştırılması, mahkemeye avukat tarafından sunulması avukatın da ücretinden vazgeçtiği anlamına gelir mi? 566
18. İhtiyari dava arkadaşlığında ücret nasıl takdir edilmeli?..... 568
19. İlamı takibe koyan avukata ayrıca icra takip ücreti ödenmeli midir? 569
20. Sulh, feragat, kabul halinde ücret ön inceleme sırasında ise yarı, sonrasında ise tam takdir edilmelidir. 570
21. Taraflar sulh olmuşsa, sulh olunan miktar nasıl tespit edilmelidir?..... 573
22. Talepten fazla avukatlık ücretine karar verilebilir, ücretle ilgili tavzif yapılabilir mi? 576
 - a. Taleple bağlılık ilkesi gereği, fazlaya karar verilemez.. 576
 - b. Tavzih ile ücreti vekalet yönünden kararda düzeltme yapılabilir mi?..... 579
23. Yasal olanaklardan yararlanma halinde takdir edilecek ücret nedir?..... 581
24. Seri davalarda ücret nasıl takdir edilmelidir? 583
25. Avukatlık ücretinin red ve kabule göre nisbi olarak takdir edilmesi gereken haller nelerdir?..... 585
26. Avukatlık ücretinde takdiri indirim yapılabilir mi?..... 590
27. Terör zararlarının tazmini için komisyona müracaat halinde ücret ne olmalıdır? 592
28. İçtihat değişikliği nedeniyle dava reddolunmuşsa ücret takdir edilmeli midir? 593

29. Ücret sözleşmesi yok veya geçersiz ise vekalet ücreti takdirinde harca değer esas alınmalıdır. 595
30. Şirketin devri halide ücret nasıl takdir edilmeli? 599
31. Yargıtay bozmasından sonra ıslah yapılmışsa ücret nasıl takdir edilmelidir? 600
32. Rededilen maddi ve manevi tazminat davalarında ücret nasıl takdir edilmelidir? 601
33. Kayıt kabul davalarında ve sıra cetveline itiraz davalarında vekalet ücreti maktu esasa göre takdir ve hükmolunur 603
34. Islahla dava değeri artırılmayan davalı hakkında ıslah yapılmış gibi ücret takdir edilmeli midir? 604
35. Ücret davası açan avukat kısmi kabul beyanında bulunmuşsa ispat külfetini üstlenmiş olur mu? .. 604
36. Ücret için tespit davası açmakta yarar yoktur, eda davası açılmalıdır. 605
37. Mahkeme bozmaya uymak ve bu doğrultuda karar vermek zorunda mıdır? 606
38. Aksine ücret sözleşmesi yoksa ceza davalarında maktu ücret ödenir. 607
39. Zorunlu müdafî atanan sanık avukatlık ücretine mahkum edilebilir mi?..... 607
40. Yargı giderlerinin peşin alındığı karine olarak kabul edilmekte, aksini ispatla avukat yükümlendirilmektedir 608
41. Karşı yan avukatlık ücreti avukat adına mı, müvekkil adına mı yazılmalıdır? 614
42. Avukat tarafından açılan davada faiz hangi tarihten istenmeli? 618
43. Avukat aleyhine maddi ve manevi tazminat davalarında yargılamada nasıl bir yöntem uygulanmalıdır?..... 623
44. İade, maddi ve manevi tazminat istemlerinde zamanaşımı nedir?..... 628
45. Davaya davacı yanında katılan davacı kararı temyiz etmemişse ücret yönünden kararı temyiz edebilir mi? 633
46. Ücret için kanun yoluna başvurulabilir mi? 633
47. Katılma yoluyla temyiz eden asıl temyiz etmemişse ücret yönünden kararı temyiz edebilir mi? 636

48. Avukatlık ücret alacağı için kısmi dava açılabilir mi?	637
49. Haksız eylemden kaynaklanan davalarda faiz hangi tarihten istenmelidir?.....	638
50. Serbest meslek makbuzunun hukuksal niteliği nedir?	639
51. Aynı ilamda yazılı alacak ayrı ayrı icra takibine konu edilebilir mi?.....	640
52. Hakimler hakkında açılacak tazminat davalarında görevli mahkeme neresidir?	643
53. Ücret davası açacak avukat Barosuna bilgi vermek zorunda mıdır?	644
54. Yetkili mahkeme neresidir, ücret takdir edilmeli midir?.....	647
55. HAGB'na karar verilen hallerde, katılan yararına vekâlet ücret takdiri zorunludur.	649
56. Sigortacılıkta tahkimde vekâlet ücreti, avukatlık ücret tarifesinin beşte biridir.	652
57. Uyuşmazlıklarda görevli mahkeme hangisidir?.....	654
SON SÖZ.....	663
SON FASIL.....	663
900. Bu faslı yazmağa neden lüzum gördük?.....	663
901. Müvekkillerle teklifsizlikten sakınınız.	664
902. Çabuk açılıp dökülmeyiniz.	666
903. Ücretinizi kararlaştırınız.	668
905. Temiz olunuz.....	672
906. Hayatınızı yalnız mesleğinizle kazanınız.	673
907. Çalışmada intizam ve takip.....	674
908. Müddetleri son güne bırakmayınız.....	675
909. Kitaba bakınız.....	676
910. Yazı yazmak.	677
911. Mesleğinizi seviniz.	678
AV. M. HAŞİM MISIR'A VEDA MESAJLARI.....	685

BİRİNCİ BÖLÜM

AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ

1. Avukatlık sözleşmesinin yasal dayanakları nedir?

Avukatlık sözleşmesi Avukatlık Yasası madde 1, “Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir.

(Değişik : 02.05.2001-4667/1 md.) Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.”

Madde 2, “(Değişik birinci fıkra: 02.05.2001-4667/2 md.) Avukatlığın amacı; hukuki münasabetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır.

Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.”

Madde 163, (Değişik : 02.05.2001-4667/76 md.) “Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukukî yardımı ve meblâğı yahut değeri kapsamaması gerekir. Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır. Yasaya aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir.

Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu Kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükümünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.”

TBB Meslek Kuralları madde 2, “Mesleki çalışmasında avukat, bağımsızlığını korur; bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır.”

Maddde 3, “Avukat, mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.

Madde 4, “Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat, özel yaşantısında da buna özenmekle yükümlüdür.” hükümleri gereği;

Hukuki ilişkilerin düzenlenmesinde, hukuki konu ve uyuşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesinde, hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasında yargının kurucu ögesi,

bağımsız savunma adına kamusal görev yapan bir **kişi olan avukat ile müvekkili arasındaki sözleşme Kanun tarafından düzenlenen özel bir sözleşme tipidir.**

Avukatlık sözleşmesi kanunda belirtilen bir sözleşme türü niteliğindedir. Bu nedenle Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nda asgari olarak bildirilen ilkelere aykırı sözleşme düzenlenmez ise geçersiz, bazı hallere ise yok sayılır. Bu husus yargı kararlarında da re'sen araştırılır.¹ Avukat, Yasa'da öngörülen ilkelere uygun davranmak zorundadır.

O halde **Avukatlık sözleşmesi baro levhasına kayıtlı olup, mesleğini serbest olarak yapan avukat veya avukatlık ortaklığı ile iş sahibi gerçek veya tüzel kişiler arasında bağtlanan hukuki ilişkilerin düzenlenmesini, hukuki sorun ve uyuşmazlıların çözümlenmesini amaçlayan ve her iki tarafa da borç yükleyen düzenleme olarak tanımlanabilir.** Buna göre Avukat, Yasa ve Meslek Kuralları'na uygun olarak görev yapmak, müvekkilde avukata yardımcı olmak, ücretini ödemekle yükümlüdür.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.10.2012 gün ve E. 2012/3983, K. 2012/21778 sayılı kararı;

“...Avukatın, vekil olarak borçları BK'nun 389 ve devam maddelerinde gösterilmiş olup, vekil, BK'nun 390 maddesine göre müvekkiline karşı vekaleti sadakat ve özen ile ifa etmekte yükümlüdür. **Vekil, sadakat borcu gereği olarak müvekkilinin yararına olacak davranışlarda bulunmak, ona zarar verecek davranışlardan kaçınmak zorunluluğundadır. Vekil, görevini yerine getirirken gerekli özen ve dikkati göstermemiş, sadakatle vekaleti ifa etmemiş ise, vekil edenin vekilini azli haklıdır.** Avukatlık Kanun'unun. 174. maddesinde, “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.” hükmü mevcut olduğundan bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla

¹ Y. 4. CD. 14.01.2013 gün ve E. 2011/22419, K. 2013/384 s. k. 74. sayfada, Y. 13. HD'nin 28.05.2015 g. E. 2014/23749, K. 2015/17322 s. k. 48. sayfada; Y. 13. H.D.'nin 08.07.2014 gün ve E. 2013/23329, K. 2014/23087 s. k. 152. sayfada

sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebilir. Haksız azil halinde ise avukat ücretin tamamına hak kazanır.

...Mahkemece de, tarafların azil konusundaki iddia ve savunmaları irdelenip değerlendirilmeden, davacının, avukat olarak vekalet görevini yasa ve meslek kurallarına göre özen ve sadakatle yerine getirip getirmediği tartışılmadan soyut bir ifade ile “azlin haksız olduğu” kabul edilerek karar verilmiştir. Bu şekilde eksik inceleme ile hüküm kurulamaz. **O halde mahkemece, davacı avukatın, Avukatlık Kanunu ve Meslek Kuralları gereğince vekaleti özenle ve gereği gibi ifa edip etmediği, üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirip getirmediği konusunda, gerektiğinde uzman bilirkişi veya bilirkişi kurulundan açıklayıcı ve denetime elverişli rapor alınmak suretiyle,** tarafların bu konudaki iddia ve savunmaları üzerinde de durulup tartışılarak, azlin haklı olup olmadığı belirlenmeli ve bunun sonucuna göre karar verilmelidir. Açıklanan bu husus göz ardı edilerek, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.”

2. Avukatın vekalet ilişkisinden doğan sözleşmesel sorumluluğu nedir?

Vekilin vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan sorumluluğu Borçlar Kanunu'nun 504. maddesi uyarınca, sözleşmede açıkça gösterilmediği takdirde işin niteliğine göre belirlenir. Vekil, işi görmek için gereken hukuki işleri yapmaya da yetkilidir. Ancak özel yetkiyi gerektiren işleri (feragat, kabul, sulh gibi) bu yetkiye sahip olmadan yapamaz.

Avukat ile iş sahibi arasındaki avukatlık sözleşmesi, Borçlar Kanunu'nda düzenlenen vekâletten daha geniş hak ve yetkileri kapsar.

Avukat ile iş sahibi arasındaki hak ve yükümlülükler, Avukatlık Yasası'ndan, Meslek Kuralları'ndan kaynaklanabilir. Bu bakımdan avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan sorumluluklar vekâlet sözleşmesinden çok daha geniştir. Üstelik avukatın sorumluluğu vekilin sorumluluğundan daha ağırdır. Avukat, Avukatlık Yasası'nın öngördüğü yükümlülükler kapsamında sözleşme yapmak, vicdanlı olmak, kamunun güvenini sarsmayacak biçimde çalışmak zorundadır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 01.02.1992 gün ve E. 1991/99, K. 1992/11 sayılı kararı;

“...Şikâyetli Avukatın, “Ana Britannica Ansiklopedisi” satış sözleşmesine dayanarak, şikayetçi hakkında, 900.000,00 TL’den ibaret asıl alacağı 20 cezai şartı, %54 faiz, %20 masraf vesair ve ilk ay için %10 bundan sonraki her ay için %8 “aylık gecikme zammı” ilâve etmek suretiyle (4.203.000,00) TL. üzerinden icra takibinde bulunduğu dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.

“Avukat, sözleşme hükümlerine ters düşmese bile, toplumun önem verdiği moral değerlere ters bulunan böyle bir amacın gerçekleştirilmesine araç olamaz.

Çünkü Avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve «Avukat kamunun avukatlık mesleğine güveni” nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır.” (Av. Y. madde 1 ve Meslek Kuralları Md. 3).

Bazı davranışların yasalara uygunluğu yeterli mazeret sayılmaz. **Avukat “hukuka uygunluk “ ölçüsüne bağlıdır.** (Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları Şerhi, Sh. 46).

Avukat mesleğini vicdanlı bir şekilde ifa eder. Bu ilkenin yönlendirmediği davranışlar hoşgörü ile karşılanamaz.”

Kararı bu hususta önemli ilkeler koymaktadır. Avukat sözleşmesini kamu vicdanının kabul ettiği ölçülerde yapmak zorundadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve E. 2007/13-198, K. 2007/199 sayılı kararı;

“...Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. **Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır.** Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. **Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır...** temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna

başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır... Davalı manevi tazminat istememiştir. **Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge gösterememiş ve savunmasını ispat edememiştir.** Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.03.2012 gün ve E. 2011/19209, K. 2012/10028 sayılı kararı;

“...Dava, vekalet ücreti alacağına ilişkin alacak davası olup, davalı savunmasında davacı avukatın vekil olarak takip ettiği Karşıyaka 1. Aile Mahkemesi'nin 2006/164 esas sayılı dava dosyasında fazlaya ilişkin haklarını saklı tutmaması nedeniyle zarara uğradığını, bu nedenle yeni vekil atadığını, davacı avukatın davadan çekilmesinin haklı sebebe dayanmadığını savunmuştur. Taraflar arasındaki ilişki, vekalet sözleşmesine dayanmaktadır. **Vekil, iş görürken yöneldiği sonucun elde edilmemesinden değil, sonuca ulaşmak için gösterdiği çabanın, yaptığı işlemlerin, eylemlerin ve davranışların özenli olmayışından doğan zararlardan dolayı sorumludur. Vekilin özen yükümlülüğü çerçevesinde dava açmadan önce gereken araştırmayı yapmak ve vekil edenin zarara uğramasını önleyecek her türlü usulü tedbiri almak zorundadır.** Somut uyuşmazlık itibarıyla davacı vekilin takip ettiği Karşıyaka 1. Aile Mahkemesi'nin 2006/164 esas sayılı dava dosyasına konu dava dilekçesinde fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmaması nedeniyle davalı vekil edenin zarara uğradığı sabit olup, söz konusu davaya ilişkin dava dilekçesinde belirlenen **dava değerinin miktarı hakkında davalı vekil edenin bilgisinin ve onayının olduğuna dair bir belge bulunmadığı gibi aksi de ispat edilememiştir.** Hal böyle olunca davalı vekil edenin yeni vekil tayin etmesinin haklı sebebe dayandığının kabulü gerekir. Avukatlık Kanunu'nun 174/1. maddesi gereğince, üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen vekil hiçbir ücret isteyemez. Ancak vekillikten çekilme tarihine kadar sonuçlandırdığı işlerin ücretini isteyebilir. Mahkemece, bu kabule uygun şekilde yapılacak hesaplama ile karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Sözleri ile Borçlar Yasası'nın vekile yüklediği sorumluluk sınırlarını çok aşmış, avukatı alınması gereken tüm tedbirleri profesyonel çalışan bir meslek mensubu olmak itibarıyla alınması gereken tüm

hukuksal tedbirleri almakla yükümlü kılmıştır. Dikkatli olunmalı, mutlak surette görüşme tutanağı düzenlenmeli, olası ceza, hukuk davaları, disiplin kovuşturmalarından kurtulmalı, hak kayıplarına da neden olunmamalıdır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 24.01.2014 gün ve E. 2013/650, K. 2014/50 sayılı kararı;

“... İcra İflas Yasası 89/1. maddede düzenlenen birinci haciz ihbarnamesi üçüncü şahıslardaki gerçek alacakların tahsili amaçlı düzenlenmiştir. Her ne kadar itiraz mümkün ise de, yukarıda görüldüğü üzere birçok yaşlı insan İcra Müdürlüğü'ne giderek beyanda bulunmak zorunda kalmış, Şikâyetli avukatın da kabulü ile Şikâyetçi yakınlarına gönderilmek suretiyle taciz amaçlı kullanılmıştır. Yasal hakların taciz amaçlı kullanılması asla kabul edilemez...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve E. 2002/237 K. 2002/366 sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın, Alman vatandaşları olan müvekkillerinin satın aldığı taşınmazların tapusunu, müvekkillerinin talebi üzerine, kendi adına aldığı sabittir.

...Ancak yabancı uyrukluların köy hudutları içersinde mülk edinmeleri yasak olduğu halde, şikâyetli avukatın Alman vatandaşı olan müvekkillerinin satın aldıktan taşınmazların tapusunu müvekkillerinin isteği doğrultusunda, sanki kendisininmiş gibi üzerine alması yerinde olmayıp yabancı uyrukluların köy sınırları içersinde mülk edinmelerini önleyen yasanın dolanılmasıdır.

Avukatlık bir kamu hizmetidir. **Yasalara saygılı olmak ve yasaların amacı doğrultusunda hareket etmek avukatların öncelikli görev ve yükümlülükleri içersindedir.** Avukatlar iyi niyetle olsa bile, hiçbir zaman yasaların uygun görmediği bir hususun bertaraf edilmesinde ve etkisizleştirilmesinde görev alamaz ve rol üstlenemezler...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 03.02.2007 gün ve E. 2006/438, K. 2007/53 sayılı kararı;

“... Tasfiye halinde ... Bankası vekili Av. ... imzalı 08.04.2004 tarihli yazıda; “İlgi yazınız ile Avukatlık Yasası'nın 2. maddesine is-

tinaden müvekkiliniz ...'in kullanmış olduğu izinlerle ilgili olarak bankamız nezdindeki sicil föyünün fotokopisini talep etmekteyiz.

Avukatlık Yasası'nın 2. maddesindeki bu yetki, "kanunlarındaki özel hükümleri saklı kalmak kaydıyla" denilmek suretiyle sınırlandırılmış olup, Bankamız tabi olduğu 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun sır saklamaya ilişkin ilgili hükümleri uyarınca talep ettiğiniz belgeler tarafınıza verilememektedir. Ayrıca, bu konuda vekâletnamenizde özel yetki bulunmadığı gibi, Bankanın bizzat taraf olacağı muhtemel bir ihtilafta aleyhte kullanılabilecek belge teminine yönelik olduğundan dolayı da talebiniz uygun görülmemiştir" denilmektedir.

Baro Disiplin Kurulu istenen belgelerin banka sırrı niteliğinde olduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

Avukatlık Yasası M. 2, "Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemen alınabilir." hükmünü amirdir.

Maddenin amacı, bilgi ve belgelere erken ulaşmak, gereksiz açılacak davaları engellemek ve yargıyı hızlandırmaktır. Öğretide, "bankanın yönetim ve denetim organlarının üyeleri, mensupları ve diğer görevliler tarafından bilinen mali iktisadi, kredi ve nakit durumu ile ilgili bilgilerle, bankanın müşteri potansiyeli, kredi verme, mevduat toplama, yönetim esasları, diğer bankacılık hizmet ve faaliyetleri, risk pozisyonuna ilişkin her türlü bilgi ve belgeler" banka sırrı olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanım karşısında, ücretli izin ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgisinin şahsi sicil dosyasından istenmesi ve verilmemesinin "banka sırrı" kavramı ile savunulması mümkün değildir. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 53. maddesi, "yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez" hükmünü amirdir.

Madde göstermektedir ki, “yıllık ücretli izin hakkı” kamusal nitelikli, Anayasal bir insan hakkıdır. Anayasal bir hakta da, sır kavramından bahsedilemez. Kaldı ki, 4857 sayılı İş Kanunu ve Yargıtay’ın yerleşmiş içtihatları uyarınca ücret, yıllık izin ve sair alacakların ödendiğini ispat külfeti işveren ait olup, işçinin imzasını taşıyan belgeler asıldır. Tanık ve sair delillerle aksinin ispatı mümkün değildir. Şikayet eden avukat, müvekkilinin yıllık ücretli izinlerini tam kullanmadığını, izin ücreti alacağını bulduğunu bildirdiğine göre, işveren banka işçinin yıllık izinlerini tam kullandığını, izin ücret alacağı bulunmadığını belgelere dayalı olarak bildirmek zorundadır. Bu nedenle işçinin imzasını taşıyan yıllık ücretli izin föylerini avukatına göstermek ve vekaletnamesi varsa vermek zorundadır. Aksi takdirde çalıştığı süre boyunca hiç izin kullanmamış kabul edilir ki, bu da bankanın aleyhine bir durum ve gereksiz yargılama yaratır. “Bankanın bizzat taraf olacağı muhtemel bir ihtilafta aleyhine kullanılabilir belge teminine yönelik olduğundan dolayı da talebiniz uygun görülmemiştir” savunmasının yasal ve inandırıcı bir yönü bulunmamaktadır.

Hukuk devleti biri diğerine tercih edilemeyecek olan üç temel öge üzerine oturur. Bunlar insan haklarının gerçekleştirilmesi, adaletin sağlanması, hukuk güvenliğinin tam olarak temin edilmesidir. İnsan haklarının gerçekten kullanılabilirdiği ülkelerdir ki, hukuk devletinin en baş koşulunu gerçekleştirmiş demektir. Hukuk devleti, insan haklarına sadece mevzuatlarında yer veren değil, bunun yanı sıra uygulamada da gerçekleştiren devletlerdir. Hukuk devletinde “hukukun üstünlüğünü” gerçekleştirmek ve uygulamada yerleşmesini sağlamak avukatın en temel görevlerinden biridir. Her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkta adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözüm üretmek ve üretilecek çözümlere yardımcı olmak zorunda bulunan şikayetlinin yasanın amacına aykırı olarak şahsi sicil dosyasından bilgi ve belge vermemesi mesleki dayanışma ile de bağdaşmaz. Kaldı ki, zorunlu olarak, sürekli bir çatışmayı temsil eden avukatlıkta “mesleki dayanışma” diğer mesleklerden daha da gerekli ve önemlidir...”²

² TBB Disiplin Kurulu’nun 18.10.2002 gün ve E.2002/143,K.2002/283 s. k. 388

3. Avukatlık sözleşmesi herhangi bir şekil şartına tabi midir?

3499 sayılı Avukatlık Yasası'nda ücrete ilişkin madde 128, "Ücret avukatla müvekkil arasında serbestçe tayin olunur. **Dava ve takib ücretleri hakkındaki akdin yazılı şekilde olması şarttır.** Ücretten doğan davalarda yazılı mukaveleden başka sübut delili ikame ve istima olunamaz" hükmünü amirdir. Hükme göre avukatlık sözleşmesi yazılı olarak yapılmak zorunda idi.

Ancak, Avukatlık Yasası'nda 02.05.2001 gün ve 4667/76 sayılı Yasa ile değişik şekli ile m.163/1, "Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. (...) **Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır.**" hükmü getirilmiş, yazılı olma koşulu kaldırılmıştır. Görüldüğü üzere herhangi bir şekil şartı konmamış, ispatında genel hükümlere göre yapılacağı kabul edilmiştir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.01.2011 gün ve E. 2010/5524, K. 2011/817 sayılı kararı;

"...Dava, vekalet ücreti alacağının tahsili istemine ilişkin olup, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığından, mahkemece Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince, davacı avukatın davalıları vekil olarak temsil ettiği Gölbaşı Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/561 esas sayılı tapu iptal ve tescil davasındaki müddeabihin değerinin taktiren %20'si oranındaki vekalet ücretinin ödenmesi gerektiği kabul edilip, taleple bağlı kalınarak hüküm kurulmuştur. Oysaki davalılar tarafından dosyaya ibraz edilmiş olan tarihsiz hesap tablosunda "dava değeri" belirtildikten sonra, "%10 vekalet ücreti: 264.000,00 YTL" yazısı mevcut olup, davacı da söz konusu yazıların kendisine ait olduğunu kabul etmiştir. Davacı, her ne kadar ibraz edilen bu belgenin, hapis hakkının bildirimine yönelik olarak düzenlenen "toplantı görüşme notu" niteliğinde olduğunu, haktan feragat anlamında olmadığını ileri sürmüştü de, **bizzat davacının kendi el yazısı ile düzenlenen bu belgede, dava değerinin %10'u üzerinden vekalet ücreti ödenmesi konusunda tarafların anlaşmaya vardıklarının kabulü gerekir.** 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun, 02.05.2001 tarihli 4467 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten sonraki 163/1. maddesinde, "Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Yazılı olmayan anlaşmalar genel hükümlere göre ispatlanır." hükmü mevcut olup, **bu hükümle vekalet ücret sözleşmeleri konusunda daha önce yasada mevcut olan "yazılı ge-**

çerlik” şartı kaldırılmış olduğundan, dava konusu olayda olduğu gibi, belirli bir şekil şartına bağlı olmadan yapılan ücret sözleşmeleri de geçerli ve tarafları bağlayıcıdır. O halde mahkemece davacı avukatın Gölbaşı Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2007/561 esas sayılı tapu iptal ve tescil davası nedeniyle müddeabihin değerinin %10’u üzerinden vekalet ücreti talep edebileceği kabul edilerek, buna göre hüküm kurulması gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek Avukatlık Kanunu’nun 164/4. maddesi gereğince müddeabihin %20’si oranında ücret takdir edilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”³

TBB Disiplin Kurulu’nun 11.06.2004 gün ve E. 2004/137, K. 2004/222 sayılı kararı:

“... Taraflar arasında vekalet ücretine ilişkin yapılmış yazılı bir sözleşme yoktur. Şikayetçiler ve bir kısım kooperatif üyeleri tarafından, şikayetli avukata 2.000.000,00 TL ödeneceği, bu bedele mahsuben 900.000,00 TL ödenmiş olduğu taraflar arasında tartışmasıdır. Şikayetli avukatın, şikayetçiler ve bir kısım kooperatif üyeleri adına dava açmak ve davayı her aşamasında vekaleten takip görevini üstlendiği, kendisine verilen vekaletnameyi kabul etmesi ile sabit bulunmaktadır. Tarafların beyanları ve dosya içindeki belge ve bilgiler de vekalet ilişkisinin kurulduğunu ve şikayetli avukatın kararlaştırılan vekalet ücretine mahsuben 900.000,00 TL almak suretiyle davanın takibini üstlendiğini açıkça göstermektedir. Vekaleti kabul ederek görev üstlenen şikayetli avukat, davayı açarak, yasal prosedürü içinde yürütmekle yükümlüdür.

Vekalet sözleşmesinin geçerliliği hiçbir şekle bağlı değilse de ispatı HUMK’nın 288 ve devamı maddeleri hükümlerine ve yasa da ki ispata ilişkin kurallara bağlıdır. Şikayetli avukat ise vekalet ücretinin peşin ödeneceği konusunda yazılı bir ücret sözleşmesi ibraz edememiştir. Avukatlık Yasası’nda, vekalet ücretinin ödeme zamanı konusunda ayrı bir hüküm konulmuş olmadığından ve ücretin peşin ödeneceğine ilişkin bir teamül de mevcut bulunmadığından, dava açmak için bakiye vekalet ücretinin ödenmesini şart koşması, disiplin suçu oluşturmaktadır...”

³ Y. 13. HD’nin 06.04.2010 gün ve E. 2010/7108, K. 2010/4517 s. k. 55. sayfada; Y. 13. HD’nin 22.06.2009 gün ve E. 2009/251, K. 2009/8577 s. k. 18. sayfada.

TBB Disiplin Kurulu'nun 04.10.2013 gün ve E. 2013/403, K. 2013/781 sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; ... Anonim Sigorta şirketinden 13491614 no.lu “Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk” poliçe teminat 200.000,00 TL'nin 22.08.2011 tarihinde tahsil edildiği, Tarihsiz metninde “06.07.2011 tarihinde saat 23.30 sıralarında Turhal-Tokat: karayolunda 60 ... 427 plakalı oto ile meydana gelen trafik tek taraflı ölümlü ve yaralamalı trafik kazanın da otomobilde yolcu olarak bulunan müvekkillerin murisi H. G.'in ölümü sebebi ile sigorta şirketinden sigorta limiti dahilinde alınan paradan avukat beyle anlaşmalarımız doğrultusunda 130.000,00 TL (yüzo-tuzbinlira) teslim aldım. Başka hak ve alacağım kalmamıştır. İbra ederim. İmza G. G.” yazılı belge ile ibraname alındığı, ...Şikâyetli avukat tarafından dosyaya sunulan **tarihsiz ibraname belgesinin hukuken muteber olmadığı “sigorta şirketinden sigorta limiti dahilinde alınan paradan avukat beyle anlaşmalarımız doğrultusunda” sözleri ile tartışmasızdır. Ne alındığı bildirilmeyen bir ibranameye itibar edilemez.** Şikâyetli avukattan ... 3. Noterliği'nin 19.12.2011 gün ve 89939 yevmiye No. lu ihtarnamesi ile Anonim Sigorta şirketinden tahsil edilen para ile ilgili olarak Şikâyetli avukattan yasaya aykırı olarak verilen paranın iadesinin istendiği, ... 3. Noterliği'nin 06.01.2012 gün ve 00267 Yevmiye No.lu azilnamesi ile azledildiği gerçeği karşısında 17.01.2012 tarihli makbuzlara ve bu makbuzların Şikâyetçi tarafından kabul edildiğine ilişkin savunmaya da itibar edilemez. **Tararlar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi düzenlenmemiştir.** Avukatlık Yasası madde 163, “Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsaması gerekir. Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır. Yasa'ya aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir.”, Avukatlık Yasası madde164/4 “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirle-

nir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.” hükümlerini amirdir. **Görüldüğü üzere avukatlık ücret sözleşmesi serbest olarak düzenlenebilir olmasına karşın, yazılı ücret sözleşmesinin olmadığı hallerde avukatlık asgari ücret tarifesi üstündeki ücret sözleşmesinin kanıtlanması HMK’daki genel hükümlere göre mümkün olacaktır.** Dosya kapsamı ve kabule göre yazılı ücret sözleşmesi sunulmadığı, akside kanıtlanmadığından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nde belirlenen miktarlardan çok çok fazla ücret alıkonulması disiplini suçudur...”

Kararları çok açıktır. İspat genel hükümlere göre olacaktır.

Ancak karar özetlerinden de görüldüğü üzere avukatlık mesleğinin kamusal niteliği gereği eylemsel davranışların sergilenmesi, sözleşmenin varlığı hususunda karine olarak kabul edilmektedir.

4. Sözleşmenin varlığı nasıl kanıtlanmalı, yemin delil olarak bildirilmişse kullanılmalı mıdır?

Sözleşmenin ispatı hususunda yazılı deliller yanında yemin teklifi de çok önemlidir. **Bu nedenle açılacak davalarda delil bölümünde yemin mutlak yazılmalıdır.**

Avukatlık Yasası’nın “Avukatın Hak ve Ödevleri” başlıklı Altıncı Kısım 53. maddesi, “Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.” hükmü hükmü uyarınca **tutulan görüşme tutanakları da iki tarafın imzalarını taşımak koşulu ile sözleşme hükmündedir.** Avukat madde gereği görüşmelere ait tutanak tutmak zorundadır.

“Hafızayı beşer nisyan ile maluldür” atasözü tam mesleğimiz için söylenmiştir. Bana kalırsa bu madde, Avukatlık Yasası’nın belki de en önemli maddesidir.

Çok avukat tarafından mesleki bir yükümlülük olduğu bilinmediği gibi, uygulanmazda. İş kötüye gittiği zaman konuşulanlar unutulur. Avukat savcılıklarda, mahkemelerde, disiplin kurullarında hesap verir. “Bir haktan vazgeçme anlamına gelen tüm işlerde avukatın yazılı muvafakat alma zorunluluğu” karşısında, maddenin önemi bir kat daha artmaktadır. Avukatlık Yasası’nın 34. maddesi ile ilgili karar örneklerinin hemen tümüne bakınız. Bir görüşme

tutanağı olsa, ceza ve disiplin kovuşturması da olmayacak, siz de, mesleğiniz de zan altında kalmayacak. **Acırsan acınacak hale, imza attırmaya utanırsan da, utanılacak hale gelirsin. Görüşme tutanağı avukatın kara gün dostudur.** Görüşme tutanağının önemi haksız azil, görevi ihmal, hapis hakkının kullanımı ile ilgili ceza ve hukuk davalarında daha da önem kazanmakta, yazılı tanığı olmaktadır. A alışkanlık haline getirilmeli mutlak yapılmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sunulan görüşme tutanağı sayısınca ücret takdirinde bulunmaktadır. Görüşme tutanağı vekil-müvekkil ilişkisinin yazılı tanığıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.07.2013 gün ve E. 2012/24617, K. 2013/18649 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davalı şirketin azilden önce mecuru 10.5.2008 tarihinde tahliye ettiği ve davanın da takipsiz bırakıldığı gerekçesi ile sulhun varlığı kabul edilerek yazılı hüküm kurulmuştur. Anılan dosyanın kira tesbit davasına dönüştürülerek takipsiz bırakılmasının sulh anlaşmasına bağlı olduğun isbat yükü davacılara aittir. **Sulh anlaşmasının varlığı davacılar tarafından ispatlanamamıştır. Ancak davacıların yemin delilinin varlığı gözetilerek, bu hususta davalı Yaşar'a yemin teklifine haklarının bulunduğu hatırlatılarak sonucuna uygun bir karar verilmelidir.** Mahkemece, eksik inceleme ile davalı Yaşar aleyhindeki davanın da kabulü usul ve yasa ya aykırı olup, bozma nedenidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.12.2010 gün ve E. 2010/7879, K. 2010/16862 sayılı kararı;

“...Davacılar, takip ettikleri icra ve dava dosyalarının haricinde davalıya sözlü danışma hizmeti verdiklerini de iddia etmişlerdir. Davacılar sözlü danışma hizmeti hususunda yazılı delil ibraz edememiş iseler de **yemin deliline de dayandıkları ve hatta yargılama aşamasında davalıya yemin teklif ettikleri** ve davalıya yemin davetiyesi tebliğine rağmen mahkemece davalıya yeminin yaptınıl-madığı anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca mahkemece davacıların davalıya yemin teklif ettikleri gözetilerek davalıya bu hususta tekrar davetiye çıkarılarak bu noksanlık giderilmeli ve hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmelidir. Mahkemenin değinilen bu yönü göz ardı ederek yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.11.2010 gün ve E. 2010/7297, K. 2010/14983 sayılı kararı;

“...Davalı avukat davacıların ortağı ve temsilcisi olduğu dava dışı şirketin de vekili olduğunu, şirket adına takip ettiği davalar ve işler için oluşan vekalet ücreti alacağıının davacılar tarafından ödeneceğinin kararlaştırıldığını savunmuştur. Davacılar böyle bir kararlaştırmanın olmadığını, husumet düşmeyeceğini bildirerek sadece kendi adlarına takip edilen işler için vekalet ücretinden sorumlu olduklarını, fazlası için icraen yapılan ödemenin istirdadını talep etmişlerdir. Taraflar arasında yazılı sözleşme olmadığı uyuşmazlık konusu değildir. Davalı dava dışı şirketten olan vekalet ücreti alacağıının davacılar tarafından ödeneceğine ilişkin kararlaştırma olduğu hususunda yemin teklif edeceklerini **19.10.2009 tarihli dilekçelerinde belirttikleri halde mahkemece davalıya davacı tarafa yemin teklif etme hakkı kullandırılarak** sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.09.2013 gün ve E. 2012/25702, K. 2013/21218 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davacının dava dilekçesinde “diğer yasal kanıtlar” demek sureti ile yemin deliline de dayandığı, 01.10.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı HMK'nun 227. maddesine göre yemin teklif edilen tarafın yemini edaya hazır olduğunu bildirdikten sonra diğer tarafın teklifinden vazgeçerek başka bir delile dayanamayacağı, yeni bir delil de gösteremeyeceği, davalının yemini edaya hazır olduğunu bildirdiği ve kendisine usulüne uygun olarak yemin ettirildiği, davalının davacıya herhangi bir borcunun olmadığına ve vekalet ücreti sözleşmesi yapmadıklarına dair yemin ettiği gerekçesiyle ispat edilemeyen davanın reddine karar verilmiştir. Hemen belirtmek gerekir ki, taraflar arasında sözlü vekalet ilişkisinin kurulduğu, davacıya vekaletname verildiği ve davacının idare mahkemesinde bu sözleşmeye istinaden **dava açtığı hususları özellikle davalının ikrarı ve tüm dosya kapsamı ile zaten ispatlanmış olup, ispatlanan hususlar konusunda yemin deliline başvurulamaz.** Kaldı ki, **vekalet ücretinin ödendiğini ileri süren davalı bu savunmasını ispatlamak zorunda olup, ispat yükü ters çevrilerek davalının yeminli beyanı nedeniyle borcu olmadığı sonucuna da ulaşamaz.** Hal böyle olunca mahkemece, davacının 400,00 TL akdi vekalet ücretine

hak kazandığı gözetilerek davanın kısmen kabulüne karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”⁴

TBB Disiplin Kurulu’nun 21.06.2013 gün ve E. 2013/19 K. 2013/418 sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından Şikâyetçi R. Ü.’in ... 25. Noterliği’nin 26.10.2009 tarih ve 28811 yevmiye numaralı vekâletnamesi ve Şikâyetçi İ. Ü.’in ... 3. Noterliği’nin 26.10.2009 tarih 06237 yevmiye numaralı vekâletnamesi ile şikâyetli avukatı vekil tayin ettikleri, 30.10.2009 tarihinde avukatlık ücreti açıklama sı ile 1.250,00 TL havale edildiği, ancak herhangi bir dava açılmadığı, bilgi ve belge ulaştırılmadığı savunulmuşsa da bu konuda belgeleri isteyen yazılı bir belgenin dosyaya sunulmadığı görülmektedir.

Avukatın işi üstlenirken gerekli tüm bilgi ve belgeleri toplamış olması gerekir. Aksi takdirde yerine getirilmesi olanaksız bir işi üstlenmesi ve bunun için ücret tahsil etmesi 1136 sayılı Yasa’nın 34. maddesinde avukatların nasıl davranmaları gerektiğini belirleyen özen ve doğruluk kurallarına aykırı düşer. Şikâyetlinin yüklendiği ve bir miktar ücret de tahsil ettiği iş hakkında gerekli özeni göstermemiş olması, işi üstlenirken dava açmaya yeterli bilgi ve belgeleri toplamaması ve bunların toplanması için sonradan da çaba göstermemesi, şikâyetçi müvekkiline bu hususta yazılı bilgi vermeden davanın açılmamış olması karşısında şikâyetlinin savunmasına itibar edilebilmesi olanaksızdır.

Kaldı ki **Avukatlık Kanunu 53. madde uyarınca düzenlenmesi zorunlu “görüşme tutanağı” da ibraz edilmemiş,** savunma yasal delille kanıtlanmamıştır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 04.10.2013 gün ve E. 2013/406 K. 2013/784 sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından 22.09.2008 tarihli dilekçe ile ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2008/275 Esasında “02.04.2004 günlü haricen yapılan tapu satış sözleşmesi ile ... ili ... Mahallesi

⁴ Y. 4. CD.’nin 01.11.2006 g. ve 8777/15720 s. k.; 120. sayfa.

bulunan evin 4. katının satışının vaat edildiği, devrin yapılmadığı, taşınmazın hükmen tesciline karar verilmesi" talebiyle dava açıldığı, Mahkeme'nin 05.02.2009 gün ve 2009/8 Karar sayılı kararı ile "Davacı davalının kardeşi olsa dahi geçersiz sözleşme ile taşınmazın mülkiyetini kazanamayacağını, 1/3 payının adına tescilini talep edemez. Hukuki durum bu kadar açıkken mahallinde keşif yapılması ve tanık dinlenmesi usul ekonomisi bakımından gereksizdir." gerekçesi ile davanın reddine karar verildiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın TBB Yönetim Kurulu'nun Şikâyetçi iddiaları dışına çıkararak "dava açılmadan önce yazılı belge almadığından bahisle" disiplin kovuşturması açılmasına karar verdiği ve bu durumun yasaya aykırı olduğu yönündeki itirazın yasal dayanağı yoktur. Şöyle ki; Disiplin kovuşturmasına konu olayda "adi satış sözleşmesine" dayalı olarak dava açılmış ve Mahkeme karar gerekçesinden de görüldüğü üzere "davanın kamusal yönü de gözetilerek" işin esasına dahi girilmeden davanın reddine karar verilmiştir.

Avukat özellikle kamusal nitelikli davalarda dava sonucunun olumsuzluğuna ilişkin müvekkilini uyarmak, Avukatlık Yasası 53. maddede öngörülen görüşme tutanağını düzenlemek zorundadır. Bu tür davalarda doğru olan işi reddetmek kamuda avukatların reddedileceğini bildiği davayı salt para için açıyor imajı yaratmamak olmalıdır."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve E. 2014/671 K. 2015/197 sayılı kararı;

"...Avukatlık Yasası'nın 53. maddesine göre "Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede hazır bulunanlar tarafından imzalanır." Şikâyetli avukat, tazminat davası açılması ile ilgili görüşmelerini ve bilgi belge talepleri, davanın kapsamı ve değeri ile ilgili olarak müvekkilinden yazılı bir talimat almamış, varlığını iddia ettiği görüşme ve sonuçları ile ilgili Avukatlık Yasasının 53. maddesine göre bir görüşme tutanağı düzenleme özenini de göstermemiştir. Şikâyetçinin varsa hakkına ulaşmasında önemli bir süre gecikmeye neden olan eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır. Şikâyetli avukatın masraf avansı almasına rağmen açılması gereken davaları açmaması ve hak düşürücü sürenin geçmesine neden olması özen yükümlülüğünün yerine getirilmediğini göstermektedir..."

5. Sözleşmedeki imza inkar ediliyorsa mutlak araştırma yapılmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.11.2011 gün ve E. 2011/9435, K. 2011/17564 sayılı kararı;

"...Davacı, davalılarca imzalanan vekalet ücret sözleşmesi gereğince hak ettiği ücretin tahsili için başlattığı icra takibine vaki itirazın iptali istemi ile eldeki davayı açmıştır. Davalılar imza inkarında bulunarak davanın reddini dilemişlerdir. Mahkemece ücret sözleşmesi esas alınarak taşınmazın davalılar payına düşen bedelinin %10'u esas alınarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. **Davalıların sözleşmedeki imzaya itiraz ettikleri anlaşılmaktadır. Mahkemece taraflar arasındaki sözleşme esas alındığı halde sözleşmedeki imza itirazı incelenmemiştir.** Öyle olunca sözleşmedeki imzanın davalılara ait olup olmadığı hususunda uzman bilirkişiden rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma gerektirir."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.12.2010 gün ve E. 2010/10924, K. 2010/17329 sayılı kararı;

"...Davacı haksız azil nedeniyle vekalet sözleşmesinde belirlenen ücretin tahsiline ilişkin icra takibine vaki itirazın iptalini talep etmiş, davalı ise duruşmalara katılmamış ve cevap vermemiştir. Davalı yargılamaya katılmayarak davaya cevap vermemiş olup, bu durumda davayı inkar ettiğinin kabulü gerekir. Hal böyle olunca davacının hukuki ilişkiyi yasal delillerle ispatlaması zorunludur. Davacı vekalet ücretinin miktarı yönünden 19.04.2005 tarihli vekalet sözleşmelerine dayanmış ise de davalı icra takibine vaki itirazında mahkemece karara esas alınan vekalet sözleşmelerindeki imzanın kendisine ait olmadığını belirterek borcu tamamen inkar ettiği gibi, temyiz dilekçesinde de sözleşmeler altındaki imzanın kendisine ait olmadığını belirtmiştir. **O halde mahkemece davacının delil olarak dayandığı vekalet sözleşmelerindeki imzanın kendisine ait olup olmadığı yönünde davalıya meşruhatlı isticvap davetiyesi çıkarılmalı imzasını inkar etmesi halinde davalının tatbiki medar imzaları ile mahkemece alınacak imzalarıyla birlikte vekalet sözleşmelerinin asılları üzerinde HUMK. 308 ve sonraki maddelerine göre bilirkişi incelemesi yaptırılıp hasil olacak sonucuna uygun karar verilmelidir.** Mahkemece bu yön gözardı edilerek eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.06.2009 gün ve E. 2009/251, K. 2009/8577 sayılı kararı;

“...Davacı şirket, vekalet ücretinin ödendiğini, davalı ise ödenmediğini, söz konusu miktarın da, davacı ile aralarındaki anlaşma gereğince vekalet ücretine mahsuben iade edilmediğini savunduğuna göre, taraflar arasındaki uyuşmazlık, davalıya vekalet ücretinin ödenip ödenmediği, bu konuda yapılmış bir sözleşmenin mevcut olup olmadığı hususlarına ilişkindir. Davacı şirket, davalı avukata yapılan işten dolayı vekalet ücretinin ödendiği konusundaki iddiasını yasal delillerle ispat edememiştir. Davalı ise, davacı şirket yetkilisinin imzasını içeren 25.05.2005 tarihli sözleşme ve 27.10.2004 tarihli belgeye dayanmış, yapılan iş ve tahsilattan dolayı YTL vekalet ücreti ödenmesinin kararlaştırıldığını savunmuşsa da, sözü edilen sözleşme ve belgedeki yazı ve imza davacı tarafından kabul edilmemiştir. **25.05.2005 tarihli sözleşme, fotokopi niteliğinde olup, aslı ibraz edilemediğinden davada delil olarak dayanılması mümkün değildir. 27.10.2004 tarihli belgedeki yazı ve imza ise davacı şirket tarafından kabul edilmediğinden, bu konuda inceleme yaptırılması zorunludur. Bu durumda mahkemece HUMK.nun 308. ve devamı maddeleri gereğince belge altındaki imza ve gerektiğinde yazının davacı şirket temsilcisine ait olup olmadığı konusunda inceleme ve araştırma yapılarak, hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gereklidir.** 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4467 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten sonraki 163/1. maddesindeki “Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Yazılı olmayan anlaşmalar genel hükümlere göre ispatlanır.” hükmü ile **vekalet ücret sözleşmeleri konusunda daha önce yasada mevcut olan “yazılı geçerlik” şartı kaldırılmış olup, yapılan değişiklikle avukatlık sözleşmelerinin belirli bir şekil şartına bağlı olmaksızın yapılabileceği kabul edilmiş olduğundan,** yapılacak inceleme sonucunda belgenin davacı şirket temsilcisi tarafından vekalet ücreti konusunda düzenlendiğinin tespiti halinde, her iki tarafın imzasını taşımasa da davacı şirketin yetkili temsilcisinin imzasını taşıyan 27.10.2004 tarihli belge gereğince, bu yönde bir sözleşme yapıldığı kabul edilerek belge içeriğine göre, aksi durumda ise taraflar arasında vekalet ücret sözleşmesinin bulunmadığı durumlarda ödenecek vekalet ücreti ile ilgili Avukatlık Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince tespit ve takdir edilecek vekalet ücreti miktarına göre, davalının şirket adına tahsil etmiş olduğu 15.000,00 YTL'den davacı şirkete iade etmesi gereken

bir miktarın bulunup bulunmadığının tespiti ve bunun sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

6. Avukatlık sözleşmesini kefil olarak imzalamak mümkün müdür?

Mümkündür, ancak BK'nun 583/1. maddesi uyarınca kefilin sorumlu olacağı azami miktar ile kefalet tarihinin sözleşmede mutlak olarak gösterilmesi gerekir. Çünkü 583. maddede **“Kefalet sözleşmesi, yazılı şekilde yapılmadıkça ve kefilin sorumlu olacağı azamî miktar ile kefalet tarihi belirtilmedikçe geçerli olmaz.** Kefilin, sorumlu olduğu azamî miktarı, kefalet tarihini ve müteselsil kefil olması durumunda, bu sıfatla veya bu anlama gelen herhangi bir ifadeyle yükümlülük altına girdiğini kefalet sözleşmesinde kendi el yazısıyla belirtmesi şarttır” hükmünü amirdir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.09.2013 gün ve E. 2013/27497, K. 2013/21572 sayılı kararı;

“...Davacı eldeki dava ile davalı M.'in ücret sözleşmesinde kefil sıfatıyla sorumlu olduğunu belirterek davalının icra takip dosyasına yaptığı itirazın iptalini istemiştir. Dosya içerisinde mevcut 16.01.2004 tarihli ücret sözleşmesinin 2. maddesinde “avukatın hizmeti karşılığında taşınmazların gerçek değerinin veya vekil edenin paylarının satılması durumunda gerçek satış değerleri toplamının %10'u avukatlık ücreti olarak ödenecektir” hükmü bulunup, 3. madde de ise, her halükarda ödenecek ücretin 3.000,00 TL'nin altında olmayacağı belirtilerek, metnin davacı ve davalı N. ve kefil sıfatıyla davalı M. tarafından imzalandığı anlaşılmaktadır.

B.K'nun 484. maddesi gereğince kefaletin geçerli olabilmesi için sözleşmenin yazılı şekilde yapılması, kefilin sorumlu olacağı muayyen miktarın (limitin) gösterilmesi zorunludur. Aksi halde sözleşme geçersizdir.

Somut olayda, dosyaya ibraz edilen 16.01.2004 tarihli sözleşmede, **kefalet sözleşmesinin adi nitelikte bulunup, davalı kefilin sorumlu olduğu limit belirtilmemekle birlikte anılan sözleşmenin 3. maddesinde “her halükarda ödenecek ücretin 3.000,00 TL nin**

altında olmayacağı” da belirtilerek azami miktarın gösterildiği de anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, davalı M.’in ücret sözleşmesi uyarınca yalnızca 3.000,00 TL ile sorumlu olması gerektiği gözetilerek sonucuna göre hüküm tesisi gerekirken yazılı şekilde icra takip miktarının tamamından sorumlu olduğu kabul edilerek karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

7. Avukatlık sözleşmesinin tarafları biri avukat veya avukatlık ortaklığıdır.

Avukatlık sözleşmenin bir tarafında daima bir avukat veya avukatlık ortaklığı vardır. Bu avukatın, Avukatlık Yasası uyarınca avukatlık mesleğini yapma yetkisine sahip kişi olması gereklidir. Bu nedendir ki Avukatlık Yasası’nın 153. maddesi gereği işten yasaklı olan avukatlarla, meslekten ihraç edilmiş veya levhadan kaydı silinmiş avukatlar avukatlık ücret sözleşmesi düzenleyemezler.

8. İşten yasaklı avukatın sözleşme imzalamasının müeyyidesi nedir?

Avukatlık Yasası’nın 155. maddesi, “İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz. Birinci fıkrada yazılı yasağa aykırı hareket eden avukat hakkında 135 inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerinde yazılı cezalardan biri uygulanır. Mahkemeler, resmi daireler işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidirler” hükmünü amirdir.

Madde emredici bir hükümdür. Avukat, işten yasaklı olduğu dönemde, avukatlığa ait hak ve yetkileri hiçbir biçimde kullanamaz. Yasak, işten yasaklama kararının alındığı tarihten başlar. Mahkemeler, icra müdürlükleri, cezaevi yönetimleri resmi kurumlar işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidir. İşten yasaklı avukat, yasak döneminde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanmışsa; Avukatlık Yasası 135. maddenin 4 ve 5. bentlerinde öngörülen en az işten çıkarma, sicilinde tekerrüre esas ceza varsa meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılır.

Maddenin Avukatlık Yasası’nın 45/2-3 ve 63 maddeleri ile birlikte değerlendirilmesinde fayda var, şöyle ki: Avukatlık Yasası’nın 45/2-3. maddesi, “Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile

hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz. (Değişik 02.05.2001, 4667/31) Yukarıdaki madde hükümlerine aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.”, Avukatlık Yasası'nın 63. maddesi, “Baro levhasına yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakı düzenleyemez, icra işlemleri takip edemez ve avukatlığa ait yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar, avukatlık unvanını da taşıyamazlar. (Değişik; 22.01.1986; 3526/7) Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemlerde bulunanlar yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkum edilir. (Değişik, 22.01.1986; 3556/7) Avukatlık yetkilerini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlığa ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz liradan beş milyon liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve barolar, bu maddenin kapsamına giren bir olayı öğrenince Cumhuriyet Savcılığına bildirmek zorundadır. Yapılacak kovuşturma sonucu Cumhuriyet Savcısı tarafından baroya bildirilir” hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere yasa koyucu işten yasaklamaya özel bir önem vermektedir.

İşten yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği yapılamayacağı gibi, büroda da çalıştırılmazlar. Yasa koyucu Mahkemeler, İcra ve İflas Dairelerini ve özellikle Baroları ihbarla yükümlü kılmıştır. İhbarda bulunmayanların cezai yaptırımına da karşılaşması kaçınılmazdır. Maddenin ihlali halinde hapis cezaları öngörülmüştür. Bu da yasa koyucunun konuya gösterdiği öneme işaret etmektedir. Baroların daha duyarlı olması ve her avukatın ferden de kendisini sorumlu kabul ederek, ihbarda bulunması meslek adına önemlidir.

Yasa koyucunun bu net tavrı işten yasaklı avukatın yasak döneminde bürosunda bulunmasını dahi hoş görmemektedir.

Yasak kapsamında müşavirlik hizmetleri de olup, eylem disiplin suçudur.

Gerçekte büronun açık tutulması da yasağın amacına aykırıdır. Ancak böyle bir uygulama geçmedi.

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.11.2004 gün ve E. 2004/242, K. 2004/347 sayılı kararı:

“ ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 15.10.2002 tarihinde kesinleşen 2001/8 esas, 2004/18 karar sayılı ilamının tetkikinde şikayetli avukatın bir yıl süre ile işten yasaklı olduğu devrede önceki danışmanlık görevini sürdürdüğü, 24.04.1999 tarihinde 80 milyon lira, 31.06.1999 tarihinde 80 milyon lira ücret aldığı anlaşılmıştır. Şikayetli avukatın yasaklı olduğu dönemde, dosyadaki savunmalardan da anlaşıldığı gibi, her ne kadar adli ve idari mercilerde dava takip etmemiş ise de, hukuki danışmanlık hizmetini sürdürdüğü ve karşılığında ücret aldığı görülmüştür. **Şikayetli avukatın eylemi, avukatlığın amacının tarif edildiği 2. maddedeki koşullara göre disiplin suçu oluşturmaktadır. Zira şikayetli avukat yasaklı olmasına rağmen hukuki bilgi ve deneyimlerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmiştir...**”

TBB Disiplin Kurulu'nun 01.03.2015 gün ve E. 2014/892, K. 2015/179 sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukat müvekkilinin hak kaybına uğramaması için davayı açtığını, davanın müvekkili asılca takip edildiğini ve bir kamu zararı olmadığını savunmakta ise de; Avukatlık Yasası madde 155, “İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.” Avukatlık Yasası madde 45, “Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz. (Değişik : 2.5.2001 - 4667/31 md.) Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.” Avukatlık Yasası madde 63, “Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar.” hükümlerini amirdir. **Görüldüğü üzere Yasa koyucu işten yasaklı avukatların eş ve reşit olmayan**

çocuklana ait dava ve takip dosyaları dışında avukatlığa ait hak ve yetkilerini gerek şahsen ve gerekse başkaları ile birlikte kullanmasını kesin bir irade ile yasaklamakta, kamu düzenini korumaktadır. O halde kamu zararı oluşmadığı itirazının hukuksal dayanağının bulunmadığı tartışmasızdır. Bu nedenler ve dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın yasaklı olduğunu bildiği dönemde dava açarak Yasaya aykırı davrandığı tartışmasızdır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 23.08.2013 gün ve E. 2012/935 K. 2013/589 sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasası M. 155, “İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz. Birinci fıkrada yazılı yasağa aykırı hareket eden avukat hakkında 135’inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerinde yazılı cezalardan biri uygulanır. Mahkemeler, resmi daireler işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidirler.” hükmünü amirdir.

Madde emredici bir hükümdür. Avukat, işten yasaklı olduğu dönemde, avukatlığa ait hak ve yetkileri hiçbir biçimde kullanamaz. Yasak, işten yasaklama kararının uygulanmaya başladığı tarihten başlar. Mahkemeler, icra müdürlükleri, cezaevi yönetimleri resmi kurumlar işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidir. **İşten yasaklı avukat, yasak döneminde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanmışsa; Avukatlık Yasası 135. maddenin 4 ve 5. bentlerinde öngörülen en az işten çıkarma, sicilinde tekerrüre esas ceza varsa meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılır.**

Şikâyetli avukatın işten yasaklı olduğu dönemde yardım amaçlı da olsa ücret aldığı, **avukatlık hak ve yetkilerini kullanmaya çalıştığı tartışmasızdır.**

Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu’nca eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin hukuksal değerlendirme isabetlidir. Ancak tutuklu sanık O. S.’nin savunmasını bir şekilde gerçekleştirdiği, aldığı ücreti iade ettiği, **tekerrür hali de bulunmamakla Avukatlık Kanunu 135/4. maddede öngörülen 3 aylık taban cezada yapılan artırımın adaletli bir denge de sağlamadığı açıktır.** Bu nedenle Şikâyetlinin itirazının kabulü ile Disiplin Kurulu’nca tayin ve takdir olunan 1 yıl işten çıkartma cezasının üç ay işten çıkarma cezasına çevrilmek suretiyle kararın düzeltilerek onanması gerekmiştir...”

9. Görevlendirilen avukatın ücretini yasaklı avukat ödemek zorunda mıdır?

Evet, görevlendirilen avukata yasaklı avukat iserse ödeme yapmak zorundadır. Onun bilgi ve birikimine uygun olarak görevini yapmasına saygılı da olmak zorundadır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve E. 2014/886 K. 2015/106 sayılı kararı;

“...Şikayetli avukat Baroca görevlendirilen Şikayetçinin ücret istediği ve davaların seyrine kendisini karıştırmadığını ve bu nedenle suçsuz olduğunu savunmakta ise de; Avukatlık Yasası 42/son “Vekâlet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekâlet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere işten yasaklı olunan dönemde Baro tarafından görevlendirilen avukatın ücretini işten yasaklı avukat ödemekle yükümlü olduğu gibi, işin takibinde görevli avukatın talimatla bağımlı olmayarak işi takibi Yasa koyucu tarafından kabul ve öngörülmektedir.

O halde şikâyetçi avukatın ücret istediği yönündeki savunma gerçek de olsa yasal ve haklı olmakla hukuksal dayanaktan yoksundur. Şikâyetli avukatın “müvekkilleri bilgilendirme amacı ile birlikte hareket etmelerinin uygun olacağı” savunması da, İşten Yasaklanmanın Hükümleri başlıklı Avukatlık Yasası madde 155’te bildirilen “ İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar.” hükmü ile elde edilmek istenen amaca aykırı olduğundan ve bu nedenle maddede de bildirildiği üzere “temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür” hükmü karşısında yasal dayanaktan yoksun olduğu tartışmasızdır.

Ayrıca Baro'nun 42. madde gereği görevlendirme yapmasından sonra, iş sahipleri görevlendirilen avukatı kabul etmeyerek başka bir avukat tutabilecekleri gibi işlerin geçici olarak yürütüldüğü dönemde; görevlendirilen avukattan alacakları hukuki yardımın kalitesinden memnun olmadıkları takdirde BK ve Avukatlık Ya-

sasından doğan haklarını kullanabilirler. Geçici dönemde işten yasaklanan avukatın işlerin yürütülmesinden dolayı iş sahiplerine karşı sorumluluğu olmayacaktır. **İşlerin geçici olarak yürütüleceği dönemde; işlerin yürütülmesinden doğacak sorumluluk görevlendirilen avukata ait olduğundan, görevlendirilen avukatın hatalarının olup olmadığı değerlendirmesi ve var olduğunun düşünülmesi halinde gereğini yapmak hakkı işten yasaklanan avukata değil iş sahiplerine aittir.** Şikâyetli avukatın kullandığı “benim dosyalarımı ben size güvenerek verdim fakat siz beni devre dışı bırakarak benim emeğimi çalışıyorsunuz, siz beni istediğiniz yere şikâyet edin, benim durumumu biliyorsunuz, bir eksik bir fazla fark etmez” sözlerinin Avukatlık Yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 5, 27/1. maddelere aykırı olduğu görülmekle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş ve Şikâyetli avukat A. K.’in itirazının reddi ile kararın onanması gerekmiştir...”

10. Levhadan kaydı bir nedenle silinen avukat ücret sözleşmesi düzenleyebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 14.12.2009 gün ve E. 2009/5256, K. 2009/14664 sayılı kararı;

“...Davalı, avukatlık yaparken vergi borçlan nedeniyle baro levhasından kaydının silindiğini, davacı ile sadece ceza davası için anlaşmış olduğunu bununla ilgili üzerine düşen tüm yükümlülüklerini yerine getirdiğini savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davalının sadece ceza davası için davacı ile anlaşmış olduğunu, davalının hukuken avukatlık yapması mümkün değil ise de aldığı vekalet ile ceza davasının açılması için üzerine düşen tüm yükümlülüğü yerine getirdiğini, ancak iddianın ispatlanamaması nedeniyle savcılıkça kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildiğini, davalının itirazı üzerine itirazın reddedildiğini, dolayısı ile bu hususta yapılacak başkaca bir işlem bulunmadığından davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

...Davacı, davalının kendisini yanılması neticesinde avukat olduğunu düşünerek vekalet vererek, işlem yapması için 800,00 YTL vermiştir. Davalının barodan kaydının silindiği ve hukuken avukatlık yetkisinin bulunmadığı kendi beyanları ile de tartışmasızdır. **Davalının avukatlık yetkisi bulunmadığından kanunen vekaletle yapması mümkün olmayan adli takip ve işlemleri hukuken yok hükmünde**

olduğundan, avukatlık yetkisi olmadan, avukatlık hizmeti için tahsil ettiği 800,00 YTL'yi iade etmek zorundadır. Mahkemece 800,00 YTL'nin tahsiline karar verilmesi gerekirken, davanın tümünden reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

11. Avukatlık sözleşmesinin diğer tarafı gerçek veya tüzel kişidir.

Avukatlık sözleşmesinin diğer tarafında, bir hukuki uyuşmazlığın çözümünde yardım talep eden iş sahibi vardır. İş sahibi, avukattan hukuki yardım talebinde bulunan, avukatın kendisini adli ve idari mercilerde temsil etmesini isteyen ve bunun karşılığında avukata kural olarak belirli bir ücret ödemeyi kabul eden kişidir.

Avukat ile sözleşme yapan iş sahibinin sözleşme yapmaya ilişkin genel hükümlere göre fiil ehliyetine sahip olması gereklidir. İş sahibi avukatlık sözleşmesini bizzat yapabileceği gibi, bu konuda açıkça yetki verdiği başkası vasıtası ile de sözleşme yapabilir.

Vasinin iş sahibi adına avukatlık sözleşmesi düzenleyebilmesi için özel yetkisinin bulunması ve yapılan sözleşmenin vesayet makamı tarafından denetlenmesi gerekir.

Avukatlık sözleşmesinin üçüncü kişi yararına düzenlenmesi de mümkündür. Kişi kendisine ait olmayan bir işin görülmesi için ücretini ödemek koşuluyla avukatlık sözleşmesi yapabilir.

Avukatlık sözleşmesinde iş sahibi ile avukatın imzaları bulunur. Bununla birlikte, sözleşmeyi ibraz ederek bu sözleşmeden kaynaklanan hak ve alacaklarını talep eden tarafın sözleşmede imzasının bulunmaması sözleşmeyi geçersiz hale getirmez. Zira sözleşmeyi ibraz eden kişi bu sözleşmeye dayanarak sözleşmenin kendisi açısından geçerli olduğunu kabul etmektedir.

12. Vesayet makamından izin alınmamışsa yapılan ücret sözleşmesi uygulanabilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.06.2016 gün ve E. 2016/6674, K. 2016/15353 sayılı kararı;

“...Uyuşmazlık, haksız azil nedeniyle vekalet ücreti isteminden ibaret olup, mahkemece azlin haksız olduğu benimsenmek suretiy-

le, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Dosya kapsamı incelendiğinde, davalı kısıtlı ...a 04.05.2006 tarihinde annesi... veli tayin edildiği, buna istinaden veli kısıtlı adına davacıyı **23.05.2006 tarihinde vekil tayin ettiği ve avukatlık ücret sözleşmesi imzaladığı anlaşılmaktadır. Herşeyden önce kısıtlı adına yapılan bu işlemlerin geçerli olabilmesi için vesayet makamının onayına sunulması gerekmektedir.** O halde, mahkemece öncelikle vekalet sözleşmesi ve Avukatlık Ücret Sözleşmesine ilişkin vesayet makamının onayının olup olmadığının incelenmesi, bulunacak sonuca göre hüküm tesisi gerekirken, eksik inceleme ile karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

13. Avukatın, gerçek veya tüzel kişinin verdiği vekaletnamede özel yetki yoksa yaptığı sözleşme geçersizdir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.03.2014 gün ve E. 2013/28778, K. 2014/8981 sayılı kararı;

“...Dosyanın incelenmesinde; davalının genel vekili dava dışı Ş. Ö. tarafından davacı avukata dava açmak için 08.04.2009 tarihinde vekaletname verildiği, 01.04.2009 tarihli avukatlık ücret sözleşmesi yapıldığı, bu vekaletname ile davacı avukatın davalı ve dava dışı hissedarlar lehine 08.04.2009 tarihinde, el atmanın önlenmesi davası açtığı, dava devam ederken davalının dava dışı Şaban'ı 22.02.2010 tarihinde azlettiği, davacı avukatı da 19.04.2011 tarihli dosyaya verdiği dilekçe ile azlettiği ve durumdan haberdar ettiği, davacı avukatın diğer hissedarların vekili olarak davaya devam ettiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Mahkemece, davacının azli haksız görülerek, bilirkişi raporuyla belirlenen müddeabih üzerinden avukatlık ücret sözleşmesi esas alınarak 14.420,48 TL vekalet ücretine hak kazandığı kabul edilerek bu kısım üzerinden itirazın iptaline karar verilmiştir.

Davalı taraf, davacıyı haklı sebeple azlettiğini ispat edemediğinden Avukatlık Kanunu hükümleri gereği, davalı yararına açılan davanın müddeabihinin davalı hissesine isabet eden kısmı üzerinden % 10-20 oranlarında vekalet ücreti ödemekle yükümlüdür. Mahkemece, davalının tevkil yetkisi taşıyan vekili ile davacı avukat arasında yapılan avukatlık ücret sözleşmesi hükümleri esas alınarak ücret takdirine gidilmiş ise de, **dava dışı vekil Ş.'ın tevkil**

yetkisi taşıyan vekaletnamesinin incelenmesinde, avukatlık sözleşmesi yapmak yetkisi bulunmamaktadır. Tevkil yetkisi taşıyan vekilin avukatlık ücret sözleşmesi yapabilmesi için vekaletnamesinde özel yetkisi olması gerekir. BK.nun 388 ve HMUK.nun 63. maddelerinde özel yetkiyi gerektiren haller olarak sayılan hususlar tahdidi değil ise de, işlemin müvekkil bakımından arzettiği önemden dolayı avukatlık ücret sözleşmesi yapılması özel yetkiyi gerektiren hallerden olduğunun kabulü gerekir. Bu nedenle davalı müvekkil, davacı ile davalının tevkil yetkisi taşıyan vekili arasında yapılan avukatlık ücret sözleşmesinden dolayı sorumlu değildir. Mahkemece, davacının ücret alacağına az yukarıda izah edilen şekilde Avukatlık Kanununun 164. maddesi hükümleri çerçevesinde tayin ve takdir gerekirken yazılı şekilde, sözleşmeyi esas alan bilirkişi raporu ile hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.06.1992 gün ve 1902-5282 sayılı kararı;

“...İddia, savunma ve toplanan delillerden davalıların başkalarını da tevkil etme yetkisi vererek dava dışı avukat olmayan Ali isimli kişiyi 26.04.1985 ve 12.08.1985 tarihli iki ayrı vekaletname ile vekil tayin ettikleri, bu kişinin de mevcut yetkisine dayanarak 14.08.1985 tarihinde davalılar vekili sıfatıyla davacıya vekaletname verdiği ve yine davalılar vekili olarak davacı avukat ile davaya konu 15.09.1985 tarihli avukatlık ücret sözleşmesini imzaladığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta çözümlenmesi gereken sorun, tevkil yetkisine haiz vekilin tayin ettiği ikinci vekil ile müvekkilleri adına vekaletnamesinde bu konuda özel yetkisi olmamasına rağmen ücreti vekalet sözleşmesi yapıp yapamayacağı ile yapılmış sözleşmenin müvekkilleri bağlayıp bağlamayacağına toplanmaktadır. BK'nun 388 ve HUMK/un 63. maddelerinde vekaletin kapsamı ve özel yetkiyi gerektiren haller sayılmıştır. Avukatlık Yasasında da ücreti vekalet sözleşmeleri gerek miktar ve gerekse içerik bakımından bazı emredici nitelikteki hükümlerle sınırlamaya tabi tutulmuştur. (Av.K.'nın 163. ve 164. maddeleri) Yanlar arasındaki uyuşmazlığın çözümünde bu Yasa hükümlerinin vaaz ediliş sebepleri de göz önüne alınarak bir sonuca gidilmesi gerekir.

BK'nın 388 ve HUMK'un 63. maddelerinde özel yetkiyi gerektiren haller olarak sayılan hususların tahdidi olup olmadığına değerlendirilmesinin yapılmasında, tahdidi olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır. İşlemin müvekkil bakımından arz ettiği önemden dolayı o işlem için de özel yetki verilmesi gerektiği sonucuna varılabilir. Nitekim, anılan yasa maddelerinde sayılan tüm halle müvekkil açısından işlemin niteliği de nazara alındığında önem arz eden hususlardır.

Öneminden dolayı özel yetkiyi gerektiren hallere benzerliği dolayısıyla vekilin müvekkili adına yargılamanın iadesini isteyebilmesi, konkordato teklif veya kabul edilebilmesi, iflasını isteyebilmesi, kişiye bağlı haklara ilişkin dava veya taleplerde bulunabilmesi için özel yetki gerektiği doktrinde ve bazı özel hükümler taşıyan yasalarda kabul edildiği gibi, uygulamada da hakimler aleyhine tazminat davası açabilmesi için vekilin vekaletnamesinde bu konuda özel yetki aranmaktadır. (Müdürrisoğlu, Avukatlıkta Vekalet ve Ücret Sözleşmesi S.48.49; Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü C.I s.845; 4.2.1959 tarih 14/6 sayılı tevhibi içtihat kararı) **Özellikle de, davaya vekalette ikinci vekilin verdiği avukatlık hizmetine karşılık alacağı, vekalet ücretinin miktarı müvekkiller için önemli olabilir ve bu önem derecesi de kişiye, her somut olaya göre değişir. Objektif ölçütlerle tespiti de mümkün değildir. Bu nedenle de müvekkillerin ödenecek ücreti işin başında bilmelerini sağlamak amacıyla Avukatlık Yasasının 164/1 maddesiyle ücretin belli bir miktarı kapsaması gerektiği hükmü getirilmiş olmakla ücreti vekaletin müvekkiller için önemli olduğu kabul edilmiştir. Öte yandan, anılan yasa kamu yararı ve avukatlık mesleğinin disipline edilmesi amacıyla avukatlık ücret sözleşmesinin yapılmasında özellikle karşılaştırılacak ücret açısından başka sınırlamalar da getirmiştir (Av.K.'nın 163/4, son 164/2-3, 171. maddesi gibi). Kaldı ki vekilin vekaletnamesinde özel yetki olmadan tevkil ettiği avukatla ücret sözleşmesini yapabileceğinin kabulü istismara da neden olabilecektir. Yasa bunu da önlemeye çalışmaktadır. **Bu durumda vekilin, vekaletnamesinde açık yetkisi olmadan müvekkili adına avukatlık ücreti sözleşmesi yapamayacağının kabulü gerekir.****

Somut olayda, başkalarını tevkile yetkili ilk vekil A.'ye verilen vekaletlerin hiçbirinde ücreti vekalet sözleşmesi yapma yetkisi olmadığı gibi, müvekkilleri borçlandırmaya da yetki yoktur. **Bu du-**

rumda ilk vekilin yetkisi olmadığı halde ikinci vekil ile yaptığı avukatlık ücrete sözleşmesi geçersizdir. Davalı müvekkileri bağlamaz. Bu nedenle de davacı bu sözleşmeye dayanarak sözleşmede kararlaştırılan ücreti davalılardan isteyemez. Ne var ki, davacı vekil vekaletname gereği üstlendiği vekalet görevini ifa etmiştir. Av.K.'nın 163/son maddesi gereğince, davalılar asgari ücret tarifesi gereğince hesaplanacak miktarı davacıya ödemekle yükümlüdürler. Mahkemece yapılacak iş; veraset davaları nedeniyle tarifeye göre bulunacak miktarlar ile tapudaki intikal işlemleri içinde tarifedeki benzer durumlar ve avukatın sebkeken emeği de nazara alınarak takdir edilecek miktar toplamına hükmetmektir. Mahkemece açıklanan yönler göz ardı edilerek yazılı şekilde karar verilmesi usul ve kanuna aykırı olup, bozma nedenidir..."

14. Sözleşme imzalandığı tarihte fiil ehliyetine sahip olmayan kişinin yaptığı sözleşme geçersizdir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.06.2013 gün ve E. 2012/21927, K. 2013/17619 sayılı kararı;

"...Her ne kadar mahkemece, taraflar arasında düzenlenen avukatlık ücret sözleşmesinde "yargılama aşamasında karşı taraf ile anlaşma yapılarak işin sonlandırılması halinde yine müvekkilin payına düşecek malın %10'u avukata verilecektir" hükmünün kısmi butlan nedeniyle geçersiz olmasına rağmen sözleşmenin geri kalan hükümlerinin geçerliliğini koruduğu, buna göre dava konusu taşınmazların değerinin toplam 2.119.650,00 TL olup %10'una isabet eden kısmının 211.965,00TL olduğu, karşı tarafa yüklenen vekalet ücreti 8.300,00TL'nin davacının hak ettiği ücret olduğu,..." gerekçesi ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise de; **Dosyada mevcut Adli Tıp Kurumu 4. Adli Tıp İhtisas Kurulu' nun 19 Aralık 2011 tarih ve 4197 Karar sayılı raporuna göre, taraflarca imza altına alınan 10.9.2003 tarihli Avukatlık ücret sözleşmesinin düzenlendiği tarihte davalı fiil ehliyetine haiz olmadığından düzenlenen avukatlık ücret sözleşmesi geçersizdir.** Hal böyle olunca uyuşmazlığın çözümü açısından geçerli ücret sözleşmesinin yada sözleşmenin bulunmadığı durumlarda hangi tarihteki düzenlemenin uygulanacağı açıklığa kavuşturulmalıdır..."

15. Sözleşmenin tarafı şirket ise şirketi temsile yetkili olmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.07.2011 gün ve E. 2011/2846, K. 2011/11508 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında imzalanan ücreti vekalet sözleşmesini davalı Z. A. “şirket ve şahsım adına” ibaresi ile imzalamıştır. **Davalı Z.’nin şirketi tek başına münferit imzası ile temsil etmeye yetkisi olduğu ticaret sicili gazetesi ve imza sirkülerinden anlaşılmaktadır.** Davacı ile imzalanan avukatlık ücret sözleşmesini şirketin temsilcisi olan davalı Z. A. kendi şahsını da borç altına sokarak imzaladığı açıkça anlaşılmalı bu davalı hakkında da davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde gerçek şahıs hakkında davanın husumetten reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

16. Sözleşmenin tarafı herhangi bir Oda ise, başkan veya başkan yardımcısı ile genel sekreter imzasının bulunması zorunludur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.04.2011 gün ve E. 2010/17981, K. 2011/5523 sayılı kararı;

“...Ayrıca Davalı Aydın Kamyoncular Kamyonetçiler Nakliyeciler Odası yönetim kurulunun 28.10.2004 tarih ve 09 karar nolu kararı ile üye aidatlarının tahsili amacıyla gerekli yasal işlemleri yapmak üzere davacıya yetki verilmesi hususunda karar alındığı anlaşılmaktadır. **Davaya konu 01.12.2004 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan 507 sayılı yasanın 20. maddesinde “...Odanın hukuki temsilcisi yönetim kurulu başkamdir. Odayı, yönetim kurulu başkanı veya başkan vekillerinden biri ile oda genel sekreterinin ortak imzası bağlar.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.** Davacının vekil olarak davalıya hizmet verdiği hususunda taraflar arasında ihtilaf bulunmamaktadır. Uyuşmazlık konusu husus avukatlık ücret sözleşmesine göre ücret talep edilip edilemeyeceğine ilişkin olup, **davalı oda yönetim kurulunca alman kararlar üye aidatlarının tahsili amacıyla davacı avukata yetki verilmesine karar verildiği, daha sonra bu karara dayalı olarak davalı odayı temsil yetkisi bulunan yönetim kuru-**

lu başkanı ve genel sekreter tarafından davacı ile avukatlık ücret sözleşmesi imzalandığı anlaşılmaktadır. Bu durumda 507 sayılı Yasa'nın 20. maddesine göre yönetim kurulu başkanı ve genel sekreterin imzasının bulunduğu sözleşme davalı taraf yönünden bağlayıcı nitelikte olup, mahkemece sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilerek sözleşme hükümlerine göre vekalet ücreti belirlenmesi gerekir iken yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

17. İş sahibinin veya avukatın ölümü ile avukatlık sözleşmesi sona erer mi?

BK. 513. maddesi uyarınca, "Sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça sözleşme, vekilin veya vekâlet verenin ölümü, ehliyetini kaybetmesi ya da iflası ile kendiliğinden sona ermiş olur."

Avukatın veya iş sahibinin ölümü, avukatlık sözleşmesini sona erdirir. Avukatlık mesleğinin niteliği gereği vekilin veya avukatın ölümünden sonra sözleşmenin devam edeceğine ilişkin sözleşme hükmü geçersizdir.

İş sahibinin ölümünden sonra, avukatın üzerine aldığı işle ilgili olarak iş sahibinin mirasçılara bilgi vermesi, onların haklarının korunması için gerekli acil tedbirleri alması meslek kurallarının gereğidir.

İş sahibinin mirasçılarını bilgilendiren avukat onlardan yetki almadıkça işe devam edemez. Bu yetkiyi aldığı da ölen iş sahibi ile aralarındaki avukatlık sözleşmesi yeniden kurulmuş olmaz. Yapılan iş ölen iş sahibinin mirasçıları ile avukat arasında yeni bir avukatlık sözleşmesi kurulmasıdır.

İş sahibinin ölmesi halinde bu durum avukat için haklı istifaya benzer bir durum yarattığı için avukat ücrete hak kazanır. Bu durumda ücret uyuşmazlığının haklı istifaya ilişkin kurallara göre çözümlenmesi gerekir. Yargıtay müvekkilin ölümü halinde avukatlık sözleşmesinin tarafların kusuru olmaksızın son bulmasından hareketle davaların geldiği aşamaya, avukatın sarf ettiği emek ve mesaisine göre hak ve nesafet ilkeleri uyarınca ücret belirlenmesi gerektiği görüşündedir.

Nasılki iş sahibinin ölümü ile avukatlık sözleşmesi sona eriyorsa, avukatın ölümü ile de sözleşme sona erer. Bu durumda avukatın mirasçıları murisin takip ettiği davaların geldiği aşamaya, avukatın sarf ettiği emek ve mesaisine göre hak ve nesafet ilkeleri uyarınca ücret belirlenmesi gerekir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2010 gün ve E. 2010/4419, K. 2010/11699 sayılı kararı;

“...Davacının murisin vekili olarak davalarını takip ettiği, boşanma davası dışındaki davaların derdest olduğu 19.01.2009 tarihinde murisin vefat ettiği, dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Davacı ile müvekkili muris H. arasındaki vekalet ilişkisi ölümle son bulmuştur. Dolayısı ile vekalet ücreti alacağı da ölümle muaccel olmuştur. Sağlığında takip ettiği dava ve işlerle ilgili olarak davacı tarafından bir kusuru, güven ve özen ilişkisine aykırı bir eylemi olduğu ileri sürülmemiştir. Ancak vekil tarafından takip edilen boşanma davası dışındaki, davalar henüz derdest iken, müvekkilin ölümü üzerine davalı vekalet ilişkisini sürdürmemiştir. **Bu durumda vekil-müvekkil ilişkisinin tarafların bir kusuru olmaksızın, ölümle son bulmuş olması nedeniyle vekil avukatın davalı adına takip ettiği dava ve işlerin herbiri itibarıyla, davalann geldiği safha, sarfettiği emek ve mesaisi gözetilerek hak ve nesafet ilkeleri doğrultusunda davacının talebi de aşılmamak suretiyle makul bir vekalet ücretine hükmedilmesi** gerekirken yazılı şekilde eksik inceleme ile karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.06.2011 gün ve E. 2011/2632, K. 2011/9482 sayılı kararı;

“...Davacı avukat, davalıların murisi C. E.'nin alacağının tahsilinin temini için Pınarhisar İcra Müdürlüğü'nün 2009/471 esas sayılı dosyasında borçlu aleyhine 350.000,00 TL asıl alacakla ilgili olarak takip yapmış, icra takibi derdest iken davalıların murisi 15.11.2009 tarihinde vefat etmiştir. Davacı ile aralarında yazılı ücret sözleşmesi bulunmamaktadır. **Davacı avukat ile vekil edeni arasındaki vekâlet ilişkisi ölümle son bulmuştur. Dolayısı ile vekâlet ücreti alacağı da ölümle muaccel olmuştur.** Davacı avukatın bir kusuru, güven ve özen ilişkisine aykırı bir eylemi olduğu ileri sürülmemiştir. Ancak mirasçılar yeni bir avukat tayin ederek derdest olan takibi

feragat ile sonuçlandırmışlardır. **Bu durumda vekil-müvekkil ilişkisinin tarafların bir kusuru olmaksızın, ölümle son bulmuş olması nedeniyle davacı avukatın muris adına takip ettiği icra dosyası itibarıyla, geldiği safha, sarfettiği emek ve mesaisi gözetilerek ve vekil edenin ölümü nedeniyle derdest olan takip için davalıların başka avukat tutması ve ona da vekâlet ücreti ödeyecek olması hususları da gözetilerek hak ve nesafet ilkeleri doğrultusunda davanın talebi de aşılmamak suretiyle makul bir vekâlet ücretine hükmedilmesi** gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.07.2010 gün ve E. 2010/2237, K. 2010/10643 sayılı kararı;

“...Davacıların murisi olan avukat N. A.'un davalının vekili olup 28.05.2008 tarihinde vefat ettiği, davalı ile aralarında yazılı ücret sözleşmesi olmadığı, eskiden gelen vekaletnamesinin bulunduğu, Kuşadası 2. AHM 2004/455, 2006/146, Kuşadası 1. AHM 2004/540, 2005/268, Aydın 1. İdare Mahkemesi'nin 2006/2101 esaslı ve Kuşadası 2.AHM 2006/16 Değişik İş sayılı dava dosyalarını takip ettiği, bunlardan tesbit dosyası ile idare mahkemesi dosyasının sonuçlandığı, diğerlerinin derdest olduğu dosya kapsamından anlaşılmaktadır. **Davalı ile vekili avukat arasındaki vekalet ilişkisi ölümle son bulmuştur. Dolayısı ile vekalet ücreti alacağı da ölümle muaccel olmuştur.** Sağlığında takip ettiği dava ve işlerle ilgili olarak davalı tarafından bir kusuru, güven ve özen ilişkisine aykırı bir eylemi olduğu ileri sürülmemiştir. Ancak vekil tarafından takip edilen davalar henüz derdest olup, vekilin ölümü üzerine davalı yeni bir avukat tutmak durumunda kalmıştır. **Bu durumda vekil müvekkil ilişkisinin tarafların bir kusuru olmaksızın, ölümle son bulmuş olması nedeniyle vekil avukatın davalı adına takip ettiği dava ve işlerin her biri itibarıyla, davaların geldiği safha, sarfettiği emek ve mesaisi gözetilerek ve vekilin ölümü nedeniyle derdest olan davalar için davalının tekrar avukat tutması ve ona da vekalet ücreti ödeyecek olması hususları da gözetilerek hak ve nesafet ilkeleri doğrultusunda davacıların talebi de aşılmamak suretiyle makul bir vekalet ücretine hükmedilmesi** gerekirken yazılı şekilde eksik inceleme ile karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/6367, K. 2017/8380 sayılı kararı;

“...Mahkemece, ölümle son bulan vekalet ilişkisi nedeni ile davacı avukatın sözleşme kapsamında tüm vekalet ücreti alacağına hak kazanmadığı gerekçesi ile hüküm tesis edilmiştir. Dava konusu olayda, sözleşmenin feshi, avukatın azli, ya da sulh bulunmadığından, sözleşme ve Avukatlık Kanunu'nda ayrıca düzenlenmiş olan bu durumlarda ödenmesi öngörülen vekalet ücretlerinin talep edilmesi mümkün değilse de, **dava konusu dosya alacağının, murisin ölümü nedeniyle vekalet görevi fiilen sona eren, ancak bu tarihe kadar görevini yerine getiren davacı avukatın, belli bir miktar vekalet ücretine hak kazandığı da tartışmasızdır.** Ne var ki davacının üzerine aldığı işleri sonuçlandırmasına engel olan ve gerek taraflar arasındaki sözleşmede, gerekse **Avukatlık Kanununda ayrıca düzenlenmeyen bu özel durum nedeniyle, sözleşmeden kaynaklanan tüm vekalet ücretlerinin talep edilebileceği de kabul edilemez.** O halde, açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı avukatın, takip konusu dosyalarla ilgili **vekaletin başladığı tarihten, ölümle vekaletin sona erdiği tarihe kadar, murise sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarf etmiş olduğu emek ve mesaisine karşılık hak ve nesafete göre alması gereken vekalet ücreti tespit edilip, hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, davalıların, sözleşmeden kaynaklanan vekalet ücretinden tümüyle sorumlu tutulması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

18. Avukat müvekkilinin ölümünü biliyorsa davaya devam edebilir mi?

Edemez. Çünkü ölümle vekil müvekkil ilişkisi son bulmuştur. Buna rağmen davaya devam etmesi hem cezai hemde disiplin yönünden ceza gerektirir. O halde avukat duyarlı olmalı yasanın gereğini yapmalıdır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 04.05.2011 gün ve 3314/6209 sayılı kararı;

“...Sanığın, mirasçı Ateş O. vekili Av. M...F... tarafından diğer mirasçılar Atilla O..., R... K. ve S. Ç. aleyhine açılan elbirliği mülkiyetinin paylı mülkiyete dönüştürülmesi davasında, vekilliğini üstlen-

diği S. Ç. 23.02.2001 olan dava tarihinden önce **30.01.2001 tarihinde öldüğü halde, ismi geçen vekili sıfatıyla davayı takip edip davanın kabulünü isteyerek davanın ölü kişi aleyhine sonuçlanmasına neden olduğunun iddia edilmesi**, sanığın, S. Ç.'nu hiç görmediğini ve tanımadığını, davadan önce öldüğünden haberdar olmadığını, kendisinin sadece ismi geçen vekili olan Av. A. Ş.'yla muhatap olduğunu, bu avukatın kendisine tevkil yetkisi vermesi sonucunda davayı takip ettiğini, yargılama gideri ve avukatlık ücretini de müvekkilinin taşınmazların devri konusunda vekâlet verdiği tanık N. Y.'dan aldığını savunması, tanık A. Ş. nun "Sanığa vekâletnameyi S. Ç.'nun talebi üzerine verdim. Daha sonrasında ilgili bilgim yoktur", tanık N. Y.ın da "Ben, S. Ç.'nun bana 1996 yılında taşınmazların satımıyla ilgili vekâletname vermesinden sonra kimseyle görüşme yapmadım. Beni 2005 yılında devir için çağırınca birlikte giderek H. Ö.'e satış yaptım" demek suretiyle **sanığın savunmasına uymayacak şekilde beyanda bulunmaları**, Beyoğlu 2. Noterliği'nin 02.1 1.1998 tarih ve 44093 yevmiye nolu vekâletnameye göre olay öncesinde miras payını satın alan H. Ö. ile sanık arasında vekâlet ilişkisinin kurulmuş olması, tanık Av. A. Ş.'nin İstanbul 11. Noterliği'nin 13.05.1996 tarih ve 11215 yevmiye nolu vekaletnamesi sanığın yanında, elbirliği mülkiyetinin paylı mülkiyete dönüştürülmesi davasını davacı vekili sıfatıyla takip eden Av. M.F.'na da tevkil yetkisi vermiş olması ve her ikisinin işyeri adreslerinde benzerlik bulunması, sanığın davayı ne biçimde takip ettiğinin dosyadan anlaşılabilmesi karşısında; gerçeğin kuşkuya yer vermeyecek şekilde belirlenmesi açısından, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkeme'sinin 2005/921 Esas sayılı dava dosyasının aslının ya da onaylı örneklerinin denetime olanak sağlayacak biçimde getirtilerek dosya içerisine konulması, davacı Ateş O. ve vekili Av. M...F'nun tanık olarak yöntemince dinlenilmesi ve tüm kanıtlar birlikte değerlendirilerek sonucuna göre sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerekirken, eksik kovuşturma ile beraat hükmü kurulması yasaya aykırıdır,...hükmün bozulmasına,..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 14.06.2002 gün ve E. 2002/59 K. 2002/187 sayılı kararı:

"...Disiplin Kovuşturmasına konu oluşturan eylemler nedeniyle, görevi kötüye kullanma ve tebligat yasasına muhalefet suçlarından dolayı açılan kamu davasının beraatle sonuçlandırıldığı; ancak bu karar Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nce "sanığın babası olan müvekkilinin öl-

düğünü ve vekalet ilişkisi bittiğini bildiği halde duruşmalara katılıp hukuksal işlemler yaptığı ve bu nedenle TCK m. 240'a göre hüküm konulması gerektiği" belirtilerek bozulduğu anlaşılmıştır.

...Şikayetli avukatın Bursa 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 1996/492 esas sayılı dosyasında davalı vekili sıfatıyla temsil ettiği, **babasının ölmesine ve vekalet ilişkisi de ölüm nedeniyle sona ermiş olmasına rağmen bu hususu mahkemeye bildirmeyerek duruşmalara katıldığı, hukuksal işlemler yaptığı** dosyadaki bilgi, belge ve savunmalardaki ifadelerden anlaşılmıştır. **Böyle bir durumu derhal mahkemeye bildirmesi, mirasçılık belgesi sağlayıp ibraz etmesi ve mirasçılardan vekalet alması gereken** avukat bu hususları yerine getirmeden dava takibine devam ettiği için kusurlu bulunmuştur..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 28.11.2008 gün ve E. 2008/354 K. 2008/485 sayılı kararı:

"...Müvekkilinin vefatı ile birlikte şikayetli avukatın temsil yetkisi ve kefelet akçesini tahsil edebilme hakkı sona ermiştir. Şikayetlinin bu kanuni gerekliliği bildiği ve savunmasına göre de şikayetçiye de bildirdiği halde, **yardımcı olmak istiyorsa mirasçılar veya sadece şikayetçi adına dilekçe yazması mümkün iken, vefat etmiş müvekkili adına ve kendisine ödenmek üzere dilekçe ile başvurmuş olması Avukatlık Yasasının 34. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 3. maddesine açıkça aykırılık oluşturmaktadır.** Şikayetli hakkında en az kınama cezası tayini gerekirken, uyarma cezası isabetli değil ise de bu konuda şikayetli aleyhinde itiraz olmadığından, inceleme dışında tutulmuştur..."

19. Avukat murisin dava veya icra takipleri hakkında mirasçılara bilgi vermek zorunda mıdır?

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve E. 2014/608, K. 2015/190 sayılı kararı:

"...Şikayetli avukatın Konya 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'ne ait 2012/6 Esas sayılı dosyası ile 24.04.2012 tarihinde murisler İ. Ö. ve A. İ. Ç. tarafından Şikayetçi N. İ. aleyhine terekenin tespiti davası açıldığı, işbu dosyaya Şikayetli avukat tarafından verilen 22.08.2012 günlü dilekçe ile takip ettiği 7 adet dosya numarasının bildirdiği,

Gerek Şikayetçi N.İ.M. ve gerekse diğer murisler İ. Ö. ve A. İ. Ç.'a takip edilen dosyalarla ilgili bilgi verildiğine ilişkin bilgi ver belge olmadığı,

Avukatlık dürüstlük mesleğidir. Güvenli, açık ve temiz ilişki içinde bulunmayı gerektirir. Müvekkilin davanın gidişatı hakkındaki başlıca olay ve önlemlerden haberdar olması en doğal hakkıdır. Müvekkil davası ile ilgili bilgi almak için avukat peşinde koşmamalı, salt bu nedenle kamunun avukatlık mesleğine olan inancı ve güveni sarsılmamalıdır.

“Aydınlatma Yükümlülüğü” olarak da tanımlanan bilgi verme zorunluluğu, vekâlet ilişkisinin gereği olduğu gibi, Avukatlık Yasası'nın 34. Maddesinde sözü edilen “doğruluk”, “görevin özenle yerine getirilmesi” ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesindeki, “avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür” ve 4. maddesindeki “Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır” ilkelerinin de bir sonucudur.

Bu sebeplerle vefat eden müvekkilinin mirasçılara icra takipleri ve masraflarla ilgili bilgi verilmemiş olması karşısında, Avukatlık Yasası'nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddesine aykırı eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş, kararın onanması gerekmiştir....”

20. Avukatlık sözleşmesi iyi niyet kurallarına, hak ve nefasete uygun olmalı, hakkın müvekkile ait olduğu asla unutulmamalıdır.

11.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Türk Borçlar Yasası'nın Kesin hükümsüzlük madde 27, Aşırı yararlanma madde 28, Önsözleşme madde 29, Yanılmanın hükümleri madde 30, Açıklamada yanılma madde 31, Saikte yanılma madde 32, İletmede yanılma madde 33, Yanılmada dürüstlük kuralları madde 34, Yanılmada kusur madde 35, Aldatma madde 36, Korkutma 1. Hükmü madde 37, 2. Koşulları madde 38, İrade bozukluğunun giderilmesi madde 39 ile ilgili hükümleri avukatlık sözleşmelerinde de aynen geçerlidir. Buna ek olarak Avukat yaptığı sözleşmelerde Avukatlık

Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nda öngörülen yükümlüklere de uygun davranmak zorundadır. Özellikle azil hallerinde Mahkemeler bu ilkeler çerçevesinde olayı değerlendirmek zorundadır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.07.1988 gün ve E. 2305, K. 3746 sayılı kararı;

"...Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesinin 2. fıkrası ve 164. maddesinin 1. fıkrası hükmü gereğince avukatlık ücreti avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılır ve kural olarak belli miktarı kapsamaması gereklidir. Olayımızda da taraflar arasındaki ücret sözleşmesi belli miktarı kapsamakta başka bir deyişle maktu olarak kararlaştırılmış olmakla Av. K'nun 164/2. maddesinde sözü edilen yüzde yirmi beş sınırı bu durumda uygulama yeri bulmaz. Bu halde sözleşme kural olarak geçerlidir. **Kural bu olmakla beraber sözleşmenin yapıldığı tarihte BK'nın 19. maddesine aykırı düşmemesi de gerekir. Bu nedenle sözleşmenin yapıldığı tarihte tarafların sözleşme ile amaçladıkları çıkarlarının dengede olduğu kabul edilerek hakiki ve müşterek maksatları aranmalı, sözleşmenin kanunun gösterdiği hudutlar içinde kalıp kalmadığı, ahlaka aykırı olup olmadığı belirlenmelidir.**

Sözleşmenin yapıldığı tarihte bir taraf için sağlanan hak ve menfaate eşit düşmeyen fahiş bir hak ve menfaatin karşı tarafa sağlanması iyi niyet kurallarına hak ve nesafete ve ahlak kurallarına aykırı düşer. Olayımızda davalı taraf sözleşme ile takibi ve yürütülmesi davacı avukata bırakılan işlerdeki hak ve menfaatlerinin değeri başka bir deyişle o davaların müdeabihlerinin değerinin 2 milyon lira dahi olmadığını bu değer beş katı fazlası ile 10 milyon lira ücret kararlaştırılmasının BK. 19. maddesine aykırı düşüğünü ileri sürmüştür. **Gerçekten 2 milyon liralık bir menfaat için beş katı fazlası ile ücret öngörülmesi iyi niyet ve ahlâk kuralları ile bağdaşmaz.** O halde davalı tarafın bu savunmaları üzerinde durularak sözleşme tarihinde davacının takibini üstlendiği davaların değerleri bu davaların davacının yardımıyla davalılara sağladığı hak ve menfaatler belirlenmeli, öngörülen ücret ile aralarında fahiş nispetsizlik olup olmadığı, dolayısıyla sözleşmenin kanuna, ahlaka aykırı bulunup bulunmadığı tespit edilmeli kanuna ve ahlaka aykırı olduğu saptandığı takdirde sözleşme geçersiz sayılarak asgari tarife

uygulanmalıdır. Mahkemece bu yön gözetilmeden eksik inceleme ile yazılı şekilde davanın aynen kabulü yasaya aykırıdır. Karar bu nedenle bozulmalıdır...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.04.2010 gün ve E. 2009/15185, K. 2010/5016 sayılı kararı;

“...Borçlar hukukumuzun ana ilkelerinden biri sözleşme serbestisi olup taraflar akdin konusunu kanunun getirdiği sınır dairesinde serbestçe tayin edebilirler (BK. mad.19). Ancak sözleşme yapma özgürlüğü de maddi ve hukuki yönden bazı sınırlamalara tabi tutulmuştur (BK. mad. 19-20). **Gabinde sözleşme yapma özgürlüğüne getirilen bir sınır olup, kanun koyucu BK.nun 21. maddesinde öngörülen şartların oluşması halinde sözleşmede karşılıklı edimlerin kapsamının serbestçe tayin edilmesini sınırlamıştır. Gabin, tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde, taraflardan birisinin diğer tarafın müzayaka halinden (zor durumda, sıkıntı ve darlık içinde kalmasından), tecrübesizliğinden veya hiffetinden (düşüncesizlik ve uçarıklık) yararlanmak suretiyle aşırı bir menfaat elde etmesi, edimler arası bir dengesizlik yaratması demektir. Görüldüğü üzere gabinin biri objektif diğeri de sübjektif olmak üzere iki koşulu bulunmaktadır.**

Bir sözleşmenin edimleri arasındaki aşırı oransızlık objektif unsurunu oluşturmaktadır. Aşırı oransızlığın karşı tarafın özel durumundan yani müzayaka veya hiffeti ya da tecrübesizliğinden bilerek yararlanması sonucu doğması gerekir ki bu da sübjektif unsurunu oluşturmaktadır.

BK.'nun 21. maddesinde düzenlenen Gabin'in varlığının kabulü için edimler arasında açık oransızlık bulunması ve bu açık oransızlığın, zarara uğrayan tarafın müzayaka halinde bulunmasından veya tecrübesizliğinden veya işi hafife almasından (düşüncesizliğinden) karşı tarafın bilerek yararlanması (yani durumu istismar etmesi) sonucu meydana gelmesi gerekir. (Prof. Dr. Safa Reisoğlu, Borçlar Hukuku Genel Hükümleri İst. 1998 Sh. 100-108).

Somut uyuşmazlıkta; davalının hissedar olduğu taşınmaza ilişkin, davalının da içinde bulunduğu mirasçılar aleyhine açılan izaleyi şuyu davasının yargılamasında kendisini temsil etmek üzere

davacı ile avukatlık ücret sözleşmesi imzalanmıştır. Davacının vekil olarak davalıyı temsil ettiği izaleyi şuyu davasının yargılaması kapsamında yapılan bilirkişi incelemesinde taşınmazın keşif tarihi olan 05.08.2005 tarihi itibarıyla davacının hissesine isabet eden değerinin 112.500,00 TL olduğu tespit edilmiştir. Aynı tarihte sözleşme ile karşılaştırılan 50.000,00 USD ise 67.400,00 TL'ne tekabül etmektedir. **Tüm bu yönler yukarıda açıklanan ilkelerle birlikte değerlendirildiğinde dava değeri ile sözleşmede karşılaştırılan ücret miktarı arasında aşırı oransızlık bulunduğu açıkça görülmektedir. Diğer taraftan; davalının hukuki işlemlere dair konularda bilgisizliği, tecrübesizliği ve düşüncesizliğinden kaynaklanarak sözleşmedeki orantısız ücretin belirlendiği anlaşılmaktadır.** Bu durumda, sözleşmeye konu vekalet ücretinin belirlenmesine ilişkin işlemde gabinin objektif ve sübjektif unsurlarının bulunduğu kabul edilerek sözleşmenin ücrete ilişkin bölümünün geçersiz olduğunun kabulü gerekir. Bu durumda mahkemece, davacının hizmet vermeye başladığı tarihteki avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ücret isteyebileceği gözetilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma sebebidir..."⁵

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.03.2010, gün ve E. 2009/12962, K. 2010/4125 sayılı kararı;

"...Ankara 2. İş Mahkemesi'nin 2003/1359 E., 2004/103 K. ve 17.03.2004 tarihli kesinleşen kararı ile faiz ve fer'ileri hariç olmak üzere toplam 10.775,00 YTL kıdem ve ihbar tazminatına hükmedilmiş ve bu karar 08.06.2004 tarihinde 46.236,00 YTL üzerinden icra takibine konu edilmiştir. Mahkemece, hükme dayanak yapılan bilirkişi raporunda vekalet ücreti yönünden hesaplama yapılırken davanın müddeabihi olarak 44.582,12 YTL üzerinden hesaplama yapılmış, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 163. ve 164. maddeleri gereğince sözleşmede yazılı %25'i aşan kısmın geçersiz olduğu, bu hale göre yapılan hesaplama göre 11.145,53 YTL vekalet ücreti, icra takibi için verilen hizmet karşılığı hak edilen ücret ve masraflar ile birlikte 9.897,56 YTL'nin ilavesiyle toplam 21.043,08 YTL davalı avukatın alacaklı olduğu kabul edilmiştir.

⁵ Y. 13. H D'nin 06.04.2010 gün ve E.2010/7108, K. 2010/4517 s. k. 55. sayfada.

Ne var ki, taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümünde öncelikle, taraflar arasındaki ücret sözleşmesinin geçerli olup olmadığı üzerinde durulmalı, şayet geçerli değil ise, davalı avukatın hangi esasa dayalı ücrete hak kazandığı açıklığa kavuşturulmalıdır. Hemen belirtmek gerekir ki, 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesinde; avukatlığın, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olduğu belirtilmiş ve yine anılan yasanın 34. maddesinde de, avukatların yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmeleri hüküm altına alınmıştır.

Somut olayda davalı avukat, 29.07.2002 tarihli vekaletnameye istinaden davacının iş mahkemesinde açtığı ihbar ve kıdem tazminatı ile ilgili davada avukatlık hizmeti vermeyi üstlenmiş ve bu dava ile ilgili olarak 13.500,00 TL avukatlık ücreti kararlaştırılmıştır. Görülen bu davada davacı lehine 1.047.83 TL ihbar tazminatı ile 9.727.56 TL kıdem tazminatına hükmedilmiştir. **Oysa, kararlaştırılan avukatlık ücreti davacının işçilik tazminatının da üzerinde olduğu görülmektedir.** Böyle bir ücret sözleşmesi gerek Avukatlık Kanunu gerekse genel işlem şartları yönünden geçersizdir. Öyle olunca, davalı ancak avukatlık asgari ücret tarifesiyle hesaplanacak vekalet ücretine hak kazanır. Mahkemece değinilen ilkeler çerçevesinde inceleme ve araştırma yapılması gerekirken, aksine düşünce ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.05.2013, gün ve E. 2012/26533, K. 2013/14348 sayılı kararı;

"...Mahkemenin 24.02.2011 tarih ve 2006/338 Esas 2011/67 Karar sayılı ilk kararında, taraflar arasındaki avukatlık ücret sözleşmesinin BK 19 ve 20. maddelerine göre aşırı nispetsizliğin bulunması sebebiyle davanın kısmen kabulüne, Ankara İcra Müdürlüğü'nün ilgili takip dosyasına davalının 575,00 TL lik kısmına yaptığı itirazın iptali ile, takibin bu kısım üzerinden devamına, davanın reddi yönünde kurulan hükmün taraflarca temyiz edilmesi üzerine Dairemizin 07.12.2011 tarih ve 2011/9427 Esas 2011/18300 Karar sayılı ilamı ile "...Taraflar arasında düzenlenmiş 22.03.2006 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesinde 217.000,00 TL lık senetlere istinaden yürütülen icra takip dosyasında belirtilen gayri menkul ler üzerine konulan hacizlerin kaldırılması için 100.000,00 Euro avukatlık ücreti ödeneceği kararlaştırılmıştır.

Avukatlık Kanunu'nun 163 ve 164. maddeleri hükmü gereğince, Avukatlık Ücreti avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılır ve bu ücretin belli bir miktarı kapsaması gereklidir. **Olayımızda da ücret maktu olarak kararlaştırılmış olmakla kural olarak sözleşme geçerlidir.** Kanunun koyduğu kural bu olmakla birlikte, ücret sözleşmesinin yapıldığı tarihe göre de Borçlar Kanunu'nun 19. maddesine aykırı düşmemelidir. Sözleşmenin yapıldığı tarihte tarafların amaçladıkları çıkarların dengede olduğu kabul edilmelidir. Sözleşme ile bir taraf için sağlanan hak ve menfaate denk düşmeyen ve fahiş olan menfaatin karşı tarafa sağlanmış olması iyi niyet (M.K mad. 2) kurallarına, hak ve nesafete, ahlak kurallarına aykırıdır. **Somut olayda taraflar arasındaki vekalet ilişkisinde davacı avukatın takip ettiği işin müddeabihisi 217.000,00 TL olup, ödenmesi kararlaştırılan vekalet ücreti ise maktuen 100.000,00 Euro'dur. Bu nedenle edimler arasında aşırı bir dengesizlik olduğundan, sözleşmenin bu hükmünü geçerli olarak kabul etmek mümkün değildir.** Kaldı ki, mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Sözleşmenin bu hükmü geçersiz olduğuna göre, Avukatlık Kanununun 164/3. maddesi gereğince avukatın emeğine göre müddeabihin değerinin %10'u ile %20'si arasında bir vekalet ücretine hükmedilmesi..." gerektiğinden bahisle davacı yararına bozulması üzerine, mahkemece bozma ilamına uyulmasına karar verilmiştir. Bu husus, davacı yararına usulü kazanılmış hak niteliğindedir. Hal böyle olunca mahkemece. Avukatlık Kanununun 164/3. maddesi gereğince avukatın emeğine göre, müddeabihin değeri olan 217.000,00 TL'nin %10'u ile %20'si arasında bir vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken usuli müktesep hak ilkesi de gözardı edilerek sözleşmede yazılı 100.000.00.Euro (196.400,00.TL) vekalet ücretinin %10'u olan 19.640,00 TL yönünden itirazın iptaline karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.06.2013 gün ve E. 2013/10509, K. 2013/15307 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında düzenlenen tarihsiz "Avukatlık Ücret Mukavelesnamesi" başlıklı sözleşmede tazminat davasının yürütülmesi için 20.000.000.000 TL (eski) avukatlık ücreti ödeneceği kararlaştırılmıştır.

...Olayımızda da ücret maktu olarak kararlaştırılmış olmakla kural olarak sözleşme geçerlidir. **Kanunun koyduğu kural bu olmakla birlikte ücret sözleşmesi Borçlar Kanununun 19. maddesine aykırı düşmemelidir.** Sözleşmenin yapıldığı tarihte tarafların amaçladıkları çıkarların dengede olduğu kabul edilmelidir. Sözleşme ile bir taraf için sağlanan hak ve menfaate denk düşmeyen ve fahiş olan menfaatin karşı tarafa sağlanmış olması iyi niyet (M.K mad. 2) kurallarına, hak ve nesafete, ahlak kurallarına aykırıdır. **Somut olayda sözleşmenin konusunu oluşturan davada toplam 28.844.295.000 TL(eski) tazminat istenmiş, yargılama sonucu 22.083.043.254 TL(eski) üzerinden davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Öyle olunca sözleşmede kararlaştırılan ücret müddeabihin tamamına yakın kısmını içermekte olup iyiniyet ve ahlak kuralları ile bağdaşmaz. Bu nedenle ücret sözleşmesi geçersizdir...**Somut olayda taraflar arasındaki ücret sözleşmesi geçerli olmadığına göre, mahkemece davalı avukatların yaptığı hukuki yardımın 2002 yılında başladığı hususu da dikkate alınarak davalıların hak ettiği vekalet ücreti 2002 yılında yürürlükte bulunan Avukatlık Kanununun 164. maddesine göre belirlenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile sözleşmeye geçerlilik tanınarak yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.04.2014 gün ve E. 2013/32950, K. 2011/11783 sayılı kararı;

“...Eldeki davada öncelikle taraflar arasındaki ücret sözleşmesinin geçerli olup olmadığı üzerinde durulmalı, şayet geçerli değil ise, davalı avukatın hangi esasa dayalı olarak ücrete hak kazanacağı açıklığa kavuşturulmalıdır. Hemen belirtmek gerekir ki, 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesinde; avukatlığın, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olduğu belirtilmiş ve yine anılan yasanın 34. maddesinde de, avukatların yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmeleri hüküm altına alınmıştır.

Somut olayda davalı avukat 29.07.2002 tarihli vekaletnameye istinaden davacının iş mahkemesinde açtığı ihbar ve kıdem tazminatı ile ilgili davada avukatlık hizmeti vermeyi üstlenmiş ve bu dava ile ilgili olarak 7.000,00 TL avukatlık ücreti kararlaştırılmıştır. Görülen bu davada davacı lehine 16.000,00 TL işçi alacağı talep edilmiş dos-

ya ise işlemde kaldırılmıştır. Oysa, kararlaştırılan avukatlık ücreti davacının talep edilen işçilik tazminatına nazaran fahiştir. Böyle bir ücret sözleşmesi gerek Avukatlık Kanunu gerekse genel işlem şartları yönünden geçersizdir. Öyle olunca, davalı ancak Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesi gereğince hesaplanacak vekalet ücretine hak kazanır. Mahkemece değinilen ilkeler çerçevesinde inceleme ve araştırma yapılması gerekirken, aksine düşünce ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."⁶

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.03.2012 gün ve E. 2011/6940, K. 2012/5461 sayılı kararı;

"...Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle istihkak davası için düzenlenen "Dava Takip Formu" başlıklı tarihsiz ücret sözleşmesinde ödenmesi kararlaştırılan maktu vekalet ücretinin 35.093,00 Dolar (01.03.2001 tarihindeki Türk Lirası karşılığı 32.338,37 TL) olmasına, ücret sözleşmesine konu olan istihkak davasının ise 27.244.52 TL üzerinden harç yatırılmak suretiyle açılmış olmasına, sözleşme ile bir taraf için sağlanan hak ve menfaate denk düşmeyen ve fahiş olan menfaatin karşı tarafa sağlanmış olmasının iyi niyet ve hak ve nesafet kurallarına aykırı olmasına, ücret sözleşmesinin bu nedenle geçersiz sayılmasına, sözleşmenin kurulduğu tarihte geçerli olan Avukatlık Kanunu hükümlerine göre, yazılı ücret sözleşmesinin bulunmaması veya geçersiz olması durumunda davacıya ödenmesi gereken ücretin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince belirlenmesi gerektiğine göre, yerinde bulunmayan tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına karar verildi..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.03.2009 gün ve E. 2008/11804, K. 2009/3099 sayılı kararı;

"...Avukatlık Kanunu'nun 163 ve 164. maddeleri hükmü gereğince, Avukatlık Ücreti avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılır ve bu ücretin belli bir miktarı kapsaması gereklidir. Olayımızda da ücret maktu olarak kararlaştırılmış olmakla kural olarak sözleşme geçerlidir. Kanunun koyduğu kural bu olmakla birlikte

⁶ Y.13.HD'nin 17.11.2015 g. E. 2014/36488, K. 2015/33424 sayılı kararı; 300. sayfada.

ücret sözleşmesinin yapıldığı tarihe göre de Borçlar Kanunu'nun 19. maddesine aykırı düşmemelidir. **Sözleşmenin yapıldığı tarihte tarafların amaçladıkları çıkarların dengede olduğu kabul edilmelidir. Sözleşme ile bir taraf için sağlanan hak ve menfaate denk düşmeyen ve fahiş olan menfaatin karşı tarafa sağlanmış olması iyi niyet (M.K mad. 2) kurallarına, hak ve nesafete, ahlak kurallarına aykırıdır.**

Somut olayda sözleşmenin konusunu oluşturan davada fazlaya ilişkin hak saklı tutularak 250,00 YTL maddi, 10.000,00 YTL manevi tazminat istemi ile açılan davada dosya ya ibraz edilen bilirkişi raporunda talep edilecek maddi tazminat miktarının 10.673,45 YTL olduğu belirlenmiştir. **Öyle olunca sözleşmede kararlaştırılan ücret müddeabihin tamamına yakın kısmını içermekte olup iyiniyet ve ahlak kuralları ile bağdaşmaz. Bu nedenle ücret sözleşmesi geçersizdir.** Yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunmadığı veya sözleşme bulunmakla birlikte geçerli olmadığı durumlarda, avukatın hak kazandığı ücret tutarının Avukatlık Kanunu 164/4 maddesi hükümlerine göre saptanarak hüküm altına alınması gerekir. Somut olayda taraflar arasındaki ücret sözleşmesi geçerli olmadığına göre, mahkemece davacının talep edebileceği ücretin Avukatlık Kanunu 164/4. maddesine göre belirlenip itirazın o miktar üzerinden iptaline karar verilmesi gerekirken, sözleşmeye geçerlilik tanınarak yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

21. Avukat kararı "Yargıtay'da bozduracağım" beyanı veya bozurma şartı ile dava alabilir mi?

Kesinlikle alamaz, almamalı, sonucunu öngöremeyeceği bir iş hakkında müvekkile yalan beyanda bulunmamalıdır. Eylem aynı zamanda suçtur. Hukuka aykırılıktır, disiplin cezasını gerektirir. "Denize düşen yılanı sarılır" atasözü belki de doğrudur. Ancak avukat asla yılan olmamalı, binlerce yıllık meslek etik ilkelerine ihaset etmemelidir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 17.06.2014 gün ve E. 2013/4. MD-423, K. 2014/328 sayılı kararı;

"...Sanığın mahkeme başkanı olarak çalıştığı adliyede, tarafların bir kısmının hemşehrisi, bir kısmının ise avukat olan kızının müvek-

kili olduğu dosyalarda hâkim ve Cumhuriyet savcılarını arayarak, ya iyi kişiler olduğunu belirttiği tutuklu sanıkların tahliye edilmesi ya dosyalara iyi bakılması ya da eylemlerin suç oluşturmayacağı ve kızının vekaletnamesinin gözden kaçırılmaması yönünde telkinlerde bulunduğu sabit olup, **sanığın meslektaş olmalarından kaynaklanan yakınlığı ve sahip olduğu ağır ceza mahkemesi başkanlığı unvanını kullanarak birlikte çalıştığı hâkim ve Cumhuriyet savcılarını, görülmekte olan davalarda müşteki veya mağdurlar yönüyle haksızlık oluşturacak şekilde, sanıklar lehine karar vermeleri ve görüş açıklamaları yönünde hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs ettiği**, ancak bu eylemleri karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin etmediği anlaşıldığından, sanığın 2008-2009, 2009-2010 yıllarında gerçekleştirdiği eylemleri 5237 sayılı TCK'nun 277. maddesinin 6352 sayılı Kanununun 90. maddesi ile değişiklikten sonraki haline göre de yargı görevini yapanları etkileme suçunu oluşturmaktadır.

Anılan kanununun 277. maddesinin 6352 sayılı Kanununun 90. maddesi ile değişiklikten önceki halinde, eylemin hatıra binaen ricada bulunmak anlamına gelen iltimas derecesini geçmemesinin daha az cezayı gerektiren nitelikli bir hal olarak düzenlenmiş olması nedeniyle sanık lehine olup, Özel Dairece maddenin değişiklikten önceki son cümlesi uyarınca mahkûmiyet hükmü kurulması usul ve kanuna uygundur.

Özel Daire mahkûmiyet hükmünün, sanığın 2008-2009, 2009-2010 yıllarında gerçekleştirdiği eylemler yönüyle onanmasına karar verilmelidir..."

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 20.09.2011 gün ve 2011/4 MD-143 Esas, 2011/176 Karar sayılı kararı;

"...Buna göre, soruşturma ve kovuşturma aşamalarında değişmeyen, tutarlı ve samimi tanık anlatımlarına göre, **sanığın meslektaş olmalarından kaynaklanan yakınlığı kullanarak tahliye talebini değerlendirme konumunda bulunan (...) Ağır Ceza Mahkemesi'nin Başkanı (A.Ş) ile (...) Ağır Ceza Mahkemesi üyeleri olan (Y.Y) ve (E.Y)'i hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs ettiği** anlaşıldığından sanığın eylemi bu haliyle 5237 sayılı TCY'nun 277. maddesinin son cümlesi kapsamında yargı görevini yapanları etkileme suçunu oluşturmaktadır. Ayrıca suçun bir suç işleme kararı

ile birden fazla eylemle zincirleme biçimde gerçekleştirildiği konusunda da duraksama bulunmamaktadır. Bu itibarla sanığın suçun oluşmadığına yönelik temyiz itirazları yerinde olmadığından Özel Daire mahkûmiyet kararının isabetli olduğu kabul edilmelidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.05.2015 gün ve E. 2014/23749, K. 2015/17322 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davanın kabulü ile itirazın iptaline, takip miktarı üzerinden %20 oranında hesaplanan 5.000,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş, hüküm davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Avukatlık ücret sözleşmeleri, avukatla iş sahibi arasında, Asgari Ücret Tarifelerinin altında kalmamak ve belli bir miktarı kapsamak kaydıyla serbestçe kararlaştırılabilir.

Türk Borçlar Kanunu'nun 26.ve 27. maddeleri, Avukatlık ücret sözleşmeleri bakımından da geçerli sınırlamalar olup, sözleşmenin ahlaka, kamu düzenine ve hukuka aykırı olmaması gereklidir.

Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesine göre “Avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlanmaktır. Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.”

Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesine göre; Avukatlık sözleşmesinin belli ve hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir.

Yine Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesine göre; Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmekle yükümlüdürler.

Taraflar arasında imzalanan sözleşmede kalan ücretin bozma koşuluna bağlı olarak belirlenmesi yukarıda açıklanan ilkelere aykırıdır. Bu tür bir Avukatlık ücret sözleşmesinin düzenlenmesi, avukatlığın amacı, doğruluk ilkesi ve ...Meslek Kuralları ve meslek etiği ile bağdaşmamaktadır.

Dava konusu olayda, davalının oğlu olan ..'un ..Ağır Ceza Mahkemesinin 2010/121 Esas, 2011/166. Karar sayılı dosyası ile eşini öldürmek suçundan yargılanıp 20.10.2011 tarihli ilam müebbet hapis cezasına mahkum edildiği, bunun üzerine davacı ile davalı arasında 20.05.2011 tarihli sözleşmenin imzalandığı, sözleşmede işin konusu olarak "Yargıtay Ceza Dairesindeki cinayet davası"nın gösterildiği, Sözleşmenin 1. maddesinde ise avukata ödenecek ücretin 10.000,00 TL'sinin peşin, 25.000,00 TL'sinin ise Yargıtay Ceza Dairesinde görülen davanın bozulması halinde ödeneceğinin öngörüldüğü, kararın temyizi üzerine Yargıtay Ceza Dairesinin 2012/3769 Esas, 2012/8528 Karar sayılı ve 21.11.2012 tarihli ilamı ile bozma kararı verildiği, bunun üzerine avukat olan davalının aralarındaki 20.05.2012 tarihli sözleşmeye dayanarak davalı hakkında icra takibi yaptığı ve takibin davalının itirazı ile durduğu anlaşılmaktadır.

Avukatlık sözleşmesinin konusunun, ancak bir hukuki yardım olabileceği, Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilmiştir. Taraflar arasındaki sözleşmenin az yukarda açıklanan hükmünde, Avukatlık sözleşmesinin konusu, "Yargıtay Ceza Dairesindeki cinayet davası" olarak açıklanmış olup, 25.000,00 TL'nin ise davanın bozulması halinde ödeneceği belirtilmiştir. ...Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2010/121 Esas sayılı dosyasında verilen mahkumiyet hükmü yargılama sırasında müdafii olarak görev yapan dava dışı avukat tarafından verilen gerekçeli temyiz dilekçesi ile ve ayrıca Cumhuriyet Savcısı'nca temyiz edildiği gibi, sanığa verilen cezanın niteliği ve miktarı gözetildiğinde sanık, katılan yahut Cumhuriyet Savcısı'nca temyiz edilmese dahi resen temyiz incelemesine tabi olduğu anlaşılmaktadır. **Ceza yargılamasında re'sen araştırma ilkesinin geçerli olduğu da gözetildiğinde temyiz incelemesi sırasında davacı avukat tarafından sağlanacak hukuki yardımın kapsamı sözleşmede belirtilmediğinden, bu hali ile taraflar arasındaki sözleşmenin, Türk Borçlar Kanunu'nun 26.ve 27. maddeleri gereğince hukuka, ahlaka ve kamu düzenine aykırı olması nedeniyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir.** Mahkemece açıklanan husus göz ardı edilerek, sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilmek suretiyle yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairei'nin 31.10.2013 gün ve E. 2013/15639, K. 2013/26764 sayılı kararı;

“...Sözleşme özgürlüğü, bireylerin özel borç ilişkilerini hukuk düzeninin sınırları içinde özgürce kurabilme ve düzenleyebilme yetkisidir. Anayasanın 48. maddesinde, herkesin sözleşme yapma hürriyetine sahip olduğu hükme bağlanmış, Borçlar Kanununun 19. maddesinin 1.fıkrası ile de sözleşme yapma özgürlüğü ilke olarak benimsenmiş, ancak bu özgürlüğe, her özgürlükte olduğu gibi sınırlandırma getirilmiştir. (BK.nun 19/2, 20 md.) Sözleşme özgürlüğünün hukuka aykırı olarak yapılmasının yaptırımını olarak da sözleşmenin hükümsüzlüğü kabul edilmiştir. Avukatlık ücret sözleşmeleri de, avukatla iş sahibi arasında, Asgari Ücret Tarifelerinin altında kalmamak ve belli bir miktarı kapsamak kaydıyla serbestçe kararlaştırılabilir. Borçlar Kanununun 19.ve 20. maddeleri, avukatlık ücret sözleşmeleri bakımından da geçerli sınırlamalar olup, sözleşmenin ahlaka. kamu düzenine ve hukuka aykırı olmaması gereklidir.

Dava konusu olayda, taraflar arasında 14.11.2005 tarihli avukatlık sözleşmesi imzalandığı dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Sözleşmenin incelenmesinde; “Hukuki Yardımın Konusu” kısmında hukuki yardımın konusunun “Kartal 2. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının Yargıtay’da bozulması için gereken girişimde bulunmak” olarak açıklandığı görülmektedir.

Avukatlık sözleşmesinin konusunun, ancak bir hukuki yardım olabileceği, Avukatlık Kanununun 2. maddesinde belirtilmiştir. Taraflar arasındaki sözleşmenin az yukarıda açıklanan hükmünde, avukatlık sözleşmesinin konusu, “**...kararın Yargıtay’da bozulması için gereken girişimde bulunmak**” olarak açıklanmış olup, **yerel mahkeme kararlarının usul ve yasaya uygun olup olmadığını, dosya üzerinden inceleyerek karar vermekle görevli olan Yargıtay’da, davacı avukat tarafından yapılabilecek bir hukuki yardım söz konusu olamayacağından, taraflar arasındaki sözleşmenin. Borçlar Kanununun 19.ve 20. maddeleri gereğince hukuka, ahlaka ve kamu düzenine aykırı olması nedeniyle tümüyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir.** Bu durumda davacı vekalet ücreti isteyemez. Öyle olunca mahkemece davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.02.2013 gün ve E. 2012/23914, K. 2013/4385 sayılı kararı;

"...05.02.2007 tarihli "Avukatlık Sözleşmesi"nin incelenmesinde; "Hukuki Yardımın Konusu" nun, "Kemer Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/700 esas, 2006/696 karar sayılı dosyasının yerel mahkeme tarafından direnilmesi nedeniyle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu aşamasında temyiz edilerek hukuken takip edilmesi" olarak açıklandığı, "Avukatlık Ücreti" başlığı altında düzenlenen 1. maddesinde ise, "Kemer Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/700 esas, 2006/696 karar sayılı dosyasının, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nda dosyanın hukuki olarak takip edilmesi ve Yargıtay'dan esastan bozulmasının sağlanması karşılığında dava konusu Kemer Harnup arası mevki 670 parselde kayıtlı 11.000 m2 taşınmazın kararın kesinleştiği tarihteki değerinin %25'i vekalet ücreti olarak ödenecektir. Vekalet ücretinin 15.000,00 Eurosu peşin, bakiye ücret için 500.000,00 Euroluk 05.02.2007 keşide tarihli senet alınmıştır. Senet davanın kesinleşmesinde ödenecektir." hükmünün mevcut olduğu görülmektedir.

Avukatlık sözleşmesinin konusunun, ancak bir hukuki yardım olabileceği, Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilmiştir. Taraflar arasındaki sözleşmenin az yukarıda açıklanan hükmünde, avukatlık sözleşmesinin konusu, "....dosyanın Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nda hukuki olarak takip edilmesi ve Yargıtay'dan esastan bozulmasının sağlanması" olarak açıklanmış olup, **Yargıtay dairelerinin bozma kararlarına karşı mahkemelerce verilen direnme kararlarının usul ve yasaya uygun olup olmadığını, dosya üzerinden ve duruşma yapmaksızın inceleyerek karar vermekle görevli olan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nda, davalı avukatlar tarafından yapılabilecek bir hukuki yardım söz konusu olamayacağından, taraflar arasındaki sözleşmenin. Borçlar Kanunu'nun 19.ve 20. maddeleri gereğince hukuka, ahlaka ve kamu düzenine aykırı olması** nedeniyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir. Mahkemece açıklanan husus göz ardı edilerek, sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilmek suretiyle yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.03.2009 gün ve E. 2008/526, K. 2009/132 sayılı kararı:

"...Nitekim, Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararına katılmayan bir kısım üyenin "Görüşme yeri ve nedeni, görüşülen konu, sanık

.....'nın kişisel konumu ile görüştüğü yargıcın tayininde yardımcı olabileceğini söylemesi de dikkate alındığında, **sanık'nın müdafiliğini üstlendiği gıyabi tutuklu sanığın ... Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan davasının duruşmasından önce, bu mahkeme üyesi'inda kaldığı otele giderek dava ile ilgili görüşmesi eyleminin, yargı görevini yapanı etkilemeye kalkışma suçunu oluşturduğu** yönündeki görüşleri de bunun en açık kanıtıdır. Kaldı ki, şikâyetli avukatın disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle dosyada mevcut,,, gibi ulusal gazetelerde yer alan, "Hâkimin karşısına oğlu sanık geldi", "Yargıtay üyesinin oğlu rüşvet aracı çıktı.", "Eski hâkim ve avukat rüşvetten yargılanacak", "Görülmemiş dosya oğlu sanık çıktı hâkim çekildi" gibi haberlerin yer almasına şikâyetlinin olumsuz davranışları ile sebebiyet verdiği, avukatlık mesleğinin gelenek ve göreneklerine aykırı davrandığı açıktır.

Kamunun avukatlık mesleğine duyduğu güven, açıklık doğruluk ve içtenlik gerektirir. Avukatların dava ile ilgili görüş ve düşüncelerini yargı görevini yapanlara duyurması gereken yer, yıldızlı otel lobileri değil, Adliye binalarıdır. Hâkim, Savcı, İcra Müdürü vs. odaları ve özellikle duruşma salonlarıdır. Yargıtay Ceza Dairesi Başkanlığı makamına onur ve çabası ile gelen bir yargıcın oğlu olma gibi özel bir sıfat taşıyan şikâyetli avukatın buna herkesten önce önem ve değer vermesi gerektiği tartışmasızdır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 28.08.2016 gün ve E. 2016/749, K. 2016/583 sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından...Kararın temyiz edilmesi üzerine; Yargıtay 15. Ceza Dairesi'nin 21.02.2013 tarihli ilamı ile eksik kovuşturma nedeniyle bozulduğu mezkûr kararın bozulduğu,

Bozma sonrası **Mahkemenin 2015/107 Esasına kaydedilen dosyada "Serbest Meslek Sahibi Kişilerin Dolandırıcılığı"** suçundan yapılan kovuşturma sonucunda, 07.05.2015gün ve 2013/186 Karar sayılı karar ile şikâyetli avukatın TCK'nın 158/1-i, 62, 52. maddeleri gereğince neticeten 10 Ay Hapis ve 80 TL Adli Para Cezası ile Cezalandırılmasına, CMK 231/5 maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın 15.05.2015 günü kesinleştiği,

Mahkeme tarafından, “...suç tarihinde Ankara Barosu’na kayıtlı avukat olan sanığın **Yargıtay 12. Hukuk Dairesi’nin 2007/17408 esasında kayıtlı temyiz incelemesinde bulunan Kadıköy 1. İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2006/407 - 869 esas ve karar sayılı katılan aleyhine verilen kararı bozduracağı yönünden katılan Z. Ç.’yi ikna etmek suretiyle ve ondan vekâletname almaksızın 01.10.2007 tarihinde 5 bin TL, 23.11.2007 tarihinde 15 bin TL olmak üzere toplam 20 bin TL olarak haksız kazanç sağladığı** ve katılanın vekâletname vermesini istemeyen sanığın eyleminin bir bütün olarak serbest meslek sahibi kişiler tarafından mesleklerinden dolayı kendilerine duyulan güvenin kötüye kullanılması suretiyle dolandırıcılık olarak nitelendirilmesi gerektiği inancına varılmış ve böylece sanığın sabit görülen serbest avukat olarak kendisine duyulan güveni kötüye kullanmak suretiyle dolandırıcılıktan cezalandırılmasına karar verilmiştir.

... Kesinleşen Mahkeme kararı ile eylemin sabit olduğu tartışmasıdır.

Şikâyetli Avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Avukatlar özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır...”

22. Sözleşmeye vekilin azil, avukatın istifasını önleyici hükümler konulamaz.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 16.05.2013 gün ve E. 2013/8249, K. 2013/12850 sayılı kararı;

“...Dava, haksız azil nedeniyle sözleşmede kararlaştırılan ücretin tahsili için başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali isteğine ilişkindir. Taraflar arasındaki 16.08.2010 tarihli “Vekalet Ücreti Sözleşmesi” başlıklı sözleşmenin “**Ücret**” başlıklı kısmında “**İşbu sözleşmede vekalet ücreti maktu/nispi olarak belirlenmiştir. Nispi ise, yasal vekalet ücreti hariç olmak üzere, dava ve takip konusu alacağın toplamının %25’i oranında avukatlık ücreti ödenecektir. Avukat işten el çektilmesi halinde (azil vs.) 10.000 YTL**

avukatlık ücreti ödenecektir.” hükmü bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, sözleşmede davalının davacıya azil vs. ile işten el çektirmesi halinde davacı avukata 10.000,00TL avukatlık ücreti ödeneceği öngörülmüştür.

Oysa ki vekalet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. (Yasada bu durumda vekil ve müvekkile tanınan hak ve yükümlülükler saklıdır.) **Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde “vekaletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir.” hükmü bulunmakta olup, emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlaştırmalar da geçersizdir.** (Bkz. Dairemize ait aynı yöndeki 1997/7395 E. 1997/8923 K. sayılı 7.11.1997 tarihli kararı) 0 halde dava konusu olayda sözleşmenin az yukarıda belirtilen avukata işten el çektirilmesi halinde 10.000,00 TL ödeneceğine ilişkin kararlaştırma da geçersizdir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinde «Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.” hükmü bulunmaktadır. Öyle olunca mahkemece azil haksız kabul edildiğine göre dava konusu sözleşme hükmü de geçersiz kabul edilmek suretiyle davacı avukatın yukarıda anılan yasa hükmü uyarınca isteyebileceği vekalet ücreti hesaplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile geçersiz sözleşme hükmüne dayanılarak yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.09.2015 gün ve E. 2014/36673, K. 2015/27125 sayılı kararı;

“...Dava, haksız azil nedeniyle sözleşmede kararlaştırılan ücretin tahsili için başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptali isteğine ilişkindir. Taraflar arasındaki 01.12.2010 tarihli “Avukatlık Ücret Sözleşmesi” başlıklı sözleşmenin Avukatlık Ücreti başlıklı kısmında “muvafakat alınmadan bir başka avukata vekalet verilmesi veya sözleşmenin işverence tek taraflı fesih edilmesi hallerinde bir yıllık ücret karşılığı para ve varsa devam eden dava ve icra takiplerinden karşı taraftan alınacak ücretlerin tamamı iş sahibince avukata derhal ödenir” hükmü bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, sözleşmede davalının sözleşmeyi feshetmesi ile işten el çektiği halinde davacı avukata bir yıllık ücret karşılığı paranın ödeneceği öngörülmüştür. Vekalet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. **Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde “vekaletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir.” hükmü bulunmakta olup, emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlaştırmalar da geçersizdir.** Sözleşme hükmü geçersiz olduğundan azil haksız olsa dahi cezai şart niteliğinde bulunan sözleşme hükmüne dayanılarak talepte bulunulamaz. Mahkemece, değinilen bu yön gözardı edilerek ve geçersiz sözleşme hükmü dayanak alınarak yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

23. Sözleşmede kanuni faiz üstünde bir faiz düzenlenebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.04.2010 gün ve E. 2010/7108, K. 2010/4517 sayılı kararı;

“...Borçlar hukukumuzun ana ilkelerinden biri sözleşme serbestisi olup taraflar akdin konusunu kanunun getirdiği sınır dairesinde serbestçe tayin edebilirler (BK.mad.19). Ancak sözleşme yapma özgürlüğü de maddi ve hukuki yönden bazı sınırlamalara tabi tu-

tulmuştur (BK.mad. 19-20). Gabinde sözleşme yapma özgürlüğüne getirilen bir sınır olup, kanun koyucu BK.nun 21. maddesinde öngörülen şartların oluşması halinde sözleşmede karşılıklı edimlerin kapsamının serbestçe tayin edilmesini sınırlamıştır. Gabin, tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde, taraflardan birisinin diğer tarafın müzayaka halinden (zor durumda, sıkıntı ve darlık içinde kalmasından), tecrübesizliğinden veya hiffetinden (düşüncesizlik ve uçarılık) yararlanmak suretiyle aşırı bir menfaat elde etmesi, edimler arası bir dengesizlik yaratması demektir. Görüldüğü üzere gabin'in biri objektif diğeri de sübjektif olmak üzere iki koşulu bulunmaktadır.

Bir sözleşmenin edimleri arasındaki aşırı oransızlık objektif unsuru oluşturmaktadır. Aşırı oransızlığın karşı tarafın özel durumundan yani müzayaka veya hiffeti ya da tecrübesizliğinden bilerek yararlanması sonucu doğması gerekir ki bu da sübjektif unsuru oluşturmaktadır.

Somut olaya gelince; sözleşmede kararlaştırılan faiz oranı yıllık %80 olarak belirlenmiş olup, yasal faiz oranı 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 1. maddesinde öngörülen kanuni faiz oranı Bakanlar Kurulu'nca 19.12.2005 tarihinde verilen karar gereği 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere yıllık %12'den %9'a indirilmiştir. **Sözleşme tarihi olan 06.04.2007 ve dava tarihi itibariyle geçerli olan yasal faiz oranı %9'dur. Yukarıda açıklanan ilkelerle birlikte değerlendirildiğinde yasal faiz oranı ile sözleşmede kararlaştırılan faiz oranı arasında aşırı oransızlık bulunduğu sabittir.** Diğer taraftan; davacının akit tarihi itibariyle psikolojik rahatsızlığının mevcut olduğu, boşanma olayları nedeniyle taraflar arasındaki akitte belirlenen faiz oranının tecrübesizlik ve düşüncesizliğinden kaynaklanarak gerçekleştirildiği de anlaşılmaktadır. Bu durumda, sözleşmedeki faiz oranına ilişkin işlemde gabinin objektif ve sübjektif unsurlarının bulunduğu kabul edilmesi gerekir iken yazılı şekilde faize hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir..."

Yargıtay 13 Hukuk Dairesi'nin 07.05.2007 gün ve E. 2006/15482, K. 2007/6287 sayılı kararı;

"...Davacı ile davalı arasında imzalanan 18.10.2001 tarihli ücret sözleşmesinin 9. maddesinde, sözleşmede belirtilen günde ücretin

ödenmemesi halinde gecikme gününden itibaren aylık %20 faiz uygulanacağı öngörülmüştür. BK'nun 19/2 maddesinde, **“kanunun kat'i suretle emrelediği hukuki kaidelere veya kanuna muhalefet; ahlaka(adaba)veya umumi iltizama yahut şahsi hükümlere müteallik haklara mugayir bulunmadıkça, iki tarafın yaptıkları mukaveleler muteberdir”** hükmü getirilmiş olup, aynı yasanın 20. maddesinde ise **“bir akdin mevzuu gayri mümkün veya gayri muhik yahut ahlaka (adaba) mugayir olursa o akit batıldır. Akdin muhtevi olduğu şartlardan bir kısmının butlanı akdi iptal etmeyip yalnız şart lağvolunur”** denilmektedir. Sözleşmedeki aylık %20 faiz oranının BK'nun 19 ve 20. maddeleri kapsamında değerlendirilmesi durumunda bu kararlaştırmanın anılan yasa hükümlerine aykırı bulunduğu anlaşılmaktadır. **Mahkemece davacının alacağı vekalet ücretine sadece yasal faiz uygulanmasına karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...**

TBB Disiplin Kurulu'nun 10.10.2003 gün ve E. 2003/199, K. 2003/314 sayılı kararı:

“ ... Hukuk düzeninin sağlanmasında, hukuk kurallarının doğru uygulanması esastır. Bu ilke, avukatların mesleki faaliyetleri arasında gözdardı edemeyecekleri en önemli görevlerinden biridir. Bir avukatın fahiş faiz talebi ile, borçluyu takibe itiraz etmeye, ya da menfi tespit ve istirdat davaları açarak kendisinden haksız olarak istenen veya tahsil olunan paranın geri alınmasına zorlamaya hakkı yoktur. Şikayetlinin de kabul ettiği eylem disiplin suçu oluşturmaktadır...”

24. Avukatlık ücret sözleşmesinde cezai şart olur mu?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.09.2013 gün ve E. 2013/16201, K. 2013/21325 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında düzenlenen 26.12.2008 tarihli avukatlık ücreti sözleşmesine göre ücret, Vakıflar Bankası Sandığı aleyhine açılacak davalardan alınacak toplam bedelin %10'u ve mahkemece hükmedilecek vekalet ücretinin tamamı olarak belirlenmiş, 5. maddesinde **“İş sahibi avukatın yetkilerine tecavüz eder, işini kovuşturma olanağı vermez yahut sözleşmeyle yüklediği vecibelerden**

birini yerine getirmezse avukat sözleşme sonuna kadar ki ücretinin tamamını ve %25 cezai şartı ödemek zorunda kalır.” şeklinde kararlaştırılmıştır. Davacı avukat sözleşmede belirtilen davayı açtığı halde haksız olarak azledildiği gerekçesi ile cezai şart alacağına da tahsilini talep etmiştir. Dosya kapsamından davacının haklı sebeple azledildiğine ilişkin bilgi ve delil bulunmadığı gibi azlin haksız olduğu mahkemenin de kabulündedir. Davacının haksız azli nedeniyle Avukatlık Kanununun 174/2. maddesine göre ücretin tamamını talep etme hakkı bulunmaktadır. Taraflar arasındaki avukatlık ücret sözleşmesi esas itibarıyla geçerli ise de azil nedeniyle %25 cezai şart ödenmesine ilişkin hüküm **Avukatlık Kanunu ve BK nun 19. maddesi hükmüne göre geçersiz, yok hükmündedir. Zira avukatlık ücret sözleşmesinin tarafları kanunlar çerçevesinde akit düzenleme serbestisine sahip iseler de, avukatlık hizmetinin ve vekalet aktinin niteliği gereği avukatın özenle iş görme ve hesap verme borcunun ortadan kaldırılmasına sebep olabilecek nitelikte, müvekkilin ileride gerektiğinde kullanabileceği azil hakkından vazgeçmesi, hesap soramaması sonucunu doğuran hükümler konulamaz.** Bu nedenle mahkemece davacının cezai şart alacağına reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde, bu kısım alacak için de takibin kısmen devamına karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.02.2013 gün ve E. 2012/20839, K. 2013/2367 sayılı kararı;

“...Her ne kadar mahkemece, 8.435,00 TL cezai şart üzerinden de itirazın iptaline, fazlaya ilişkin talebin reddine karar verilmiş ise de; Taraflar arasında imzalanan 31.01.2007 tarihli **Avukatlık ücret sözleşmesine göre, geciken her bir ödeme için yıllık %25 gecikme tazminatı ödenmesinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Bu gecikme tazminatının, cezai şart niteliğinde bulunduğu kabulü gereklidir.**

Davalı tacir olmadığından, BK.nun 161/son maddesi gereğince cezai şartın fahiş olması halinde ise tenkisi gereklidir. Ceza koşulunun fahiş olup olmadığı, tarafların iktisadi durumu, özel olarak borçlunun ödeme kabiliyeti ile beraber, borçlunun borcunu yerine getirmemiş olması nedeniyle sağladığı menfâat, kusur derecesi ve borca aykırı davranışın ağırlığı ölçü alınarak tayin edilmeli ve hüküm altı-

na alınan ceza miktarı, hak, adalet ve nesafet kurallarına uygun olarak tespit edilmelidir. **Dava konusu olayda, tüm bu olgular dikkate alındığında, cezai şartın fahiş olduğunun kabulü gerekir. O halde, sözleşmede öngörülen yıllık %25 cezai şarttan da BK'nun 161/son maddesi gereğince indirim yapılarak davalının sorumlu tutulması gerekirken, mahkemece az yukarıda yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...**"

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.05.2014 gün ve E. 2014/165, K. 2014/332 sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukat sözleşmenin ücretle ilgili 2. maddede yaptıkları anlaşmanın cezai şart olduğunu ve bunun Avukatlık Yasası'na aykırı olmadığını savunmakta ise de; Davacı yan, her ne sebeple olursa olsun davadan vazgeçerse, davalı yanlar anlaşır ya da avukatı azlederse, yine vekillikten haklı nedenle çekilinecek olunursa her bir dava ve icra için ayrı ayrı işçilik alacağı vekâlet ücretini hiçbir ihtar ve ihbara gerek kalmaksızın ödeyecektir. Belirli sürelerde yapılması gereken ödemelerden, herhangi birisi yapılmadığı takdirde ücretin tamamı muaccel olacaktır. Gecikmiş ödemeler avans faizi yürütülerek ödenecektir. Sözleşmedeki düzenleme Şikâyetçinin davadan vazgeçmesi, davacının hasım tarafla anlaşması, davacının avukatı azletmesi, avukatın haklı nedenle çekilmesi halleridir. Bu hallerin gerçekleşmesi halinde avukatın vekâlet ücreti Avukatlık Yasası ile (Madde 164 sözleşme olmayan hallerde ücreti, madde 165, iş sahibinin hasımı ile anlaşması halinde avukatın alacağı ücreti, madde 174, avukatın haksız azli halinde alacağı ücreti düzenleyerek) koruma altına alınmıştır. Ayrıca "vazgeçme, anlaşma, azletme" iş sahibinin, "istifa" ise avukatın en doğal hakkıdır. Bu eylemde bulunan yasada öngörülen sonuca da katlanacaktır... Bu nedenle cezai şart olduğu iddia edilen düzenlemenin avukatlık yasasına aykırı olduğu tartışmasızdır."

TBB Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve E. 2013/440, K. 2013/870 sayılı kararı;

"...Davanın başarı ile sonuçlanmasında maddi menfaati bulunan avukatın adil bir karara varılması sürecine ortak olmak sıfatıyla uyum zorunda olduğu yükümlülükleri ihlal edebileceğini, bağımsızlığını kaybedeceği, meslek ahlakına aykırı davranabileceği de asla göz ardı edilmemelidir.

O halde, yürürlükte olan 4667 Sayılı Avukatlık Yasası'na göre başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlenemez.

Kaldı ki düzenlenen sözleşmenin bir diğer hukuksal boyutu başarısızlık halinde ücretin derhal geri ödeneceği yönündeki şarttır. Ücretsiz dava alma yasağı 5043 sayılı yasada (163. madde) ve 4667 sayılı yasada (164/3) var olduğundan başarı halinde ücret alınacağı başarısızlık halinde ücret alınmayacağı şeklindeki sözleşme hükmü (haksız rekabete yol açacağı ve yasağa aykırı olduğu için) Avukatlık yasasının her döneminde sözleşmeyi geçersiz kılar. ...Şikâyetli avukat düzenlediği bono ile ödemeyi vaat ettiği 47.500.00 TL'yi de vadesinde ödememiş, aleyhine icra takipleri açılmasına sebebiyet vermiştir. Avukat koşullar ne olursa olsun verdiği söze sadık kalmalı, meslek yeminini unutmamalı, sonuçta zarar görenin kendisi ile birlikte tüm meslektaşları olduğunu unutmamalıdır..."

25. Avukatlık ücret sözleşmesi %'lik olarak düzenlenebilir mi?

Evet, 02.05.2001 gün ve 4667/77 sayılı Yasa ile değiştirilen Avukatlık Yasası'nın 164/2. maddesi "**Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir**" hükmü gereği yargı kararlarıyla da uygulanabilir olduğu kabul edilmekte ve hatta bazı kararlarda %25'i aşan sözleşmelerin %25 oranında kabul ile karar verilmekte, sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilmektedir.

Bu değişiklikten önce 3499 sayılı Avukatlık Yasası'nda ücrete ilişkin madde 128, "**Ücret avukatla müvekkil arasında serbestçe tayin olunur. Dava ve takib ücretleri hakkındaki akdin yazılı şekilde olması şarttır. Ücretten doğan davalarda yazılı mukaveleden başka sübut delili ikame ve istima olunamaz**", madde 129, "**Ücret mukavelenamesinin muayyen bir meblâğı ihtive etmesi lâzımdır. Her ne suretle olursa olsun hasılı davaya iştiraki tazammun eden ücret mukavelenameleri batıldır. Hukuk ve ceza davalarının neticelerine göre değişen ücret tayini halinde de hüküm böyledir**" kurallarında % ile ifade edilen sözleşmeler geçersiz olarak kabul, hasılı davaya iştirak olarak kabul edilmekteydi.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 22.10.1974 gün ve 9270-14981 sayılı kararı;

“...3499 sayılı eski Avukatlık Yasası'nın ücrete ilişkin kurallarında bugünkü 164/1. m.'nin koyduğu kurala uygun biçimde ücret sözleşmesinin belli bir tutarı kapsamayı gerektiği belirtildikten sonra buna aykırı düşecek ve dava edilene katılmayı amaç tutan her türlü koşulun salt geçersizlikle illet olacağı kabul edilmiş idi. Oysa bugün yürürlükte bulunan 164/1. m.'nin hükmünden sonra gelen aynı maddenin 2. fıkrası dava edilenin veya hükmolunacağı belli bir yüzdesinin avukatlık ücreti olarak kararlaştırılmasına olanak tanımıştır. Böylece 1. fıkrada yer alan (belirlilik) koşulu hükmolunacak önceden belirsiz bir miktarı da kapsamı içine alarak eskisine oranla pek kesin biçimde genişletmiş ve değiştirmiştir. Hüküm altına alınacak veya arttırmada belirecek tutarın yüzde 25'ini aşmayan belirli bir bölümün ücret olarak müvekkilin mal varlığından alınması bugün için geçerli bir koşuldur. O halde mahkemenin aksi görüşle vardığı sonuç yasa kuralına aykırıdır...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.05.2009 gün ve E. 2009/5197, K. 2009/6457 sayılı kararı;

“...Dava avukatlık ücret sözleşmesinden doğan alacağın tahsiline ilişkin olup, davacı davalı ile arasında aktedilen 15.06.2000 tarihli ücret sözleşmesine dayanmaktadır. 15.06.2000 tarihli ücret sözleşmesinde davacının talep edebileceği ücretin, icra takibi ve davalardan doğan tahsil ve tescil tarihinde muaccel olan piyasa rayicinin %15'i olduğu kararlaştırılmıştır. Sözleşmenin bu hükmü ile kazanılan meblağın bir bölümünün ücret olarak ödeneceği kararlaştırılmış olup, bu durumda ücretin uyuşmazlık konusu hakkın bir bölümü, bir başka deyişle hasılı davaya iştirak niteliğinde bulunduğu ve bu haliyle sözleşmenin düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Kanunu'nun 47 ve 164/3 maddesi hükümleri uyarınca geçersiz olduğu anlaşılmaktadır. Geçersiz olan bu sözleşmeye dayanılarak sözleşmede kararlaştırılan ücretin talep edilmesi de olanaklı değildir.

Öte yandan davacı dava dilekçesinde, bilgisi ve rızası dışında başka bir avukatın görevlendirildiği gerekçesiyle haklı olarak istifaya ettiğini ileri sürmüştür ise de, mahkemece bu konuda yeterli bir araştır-

ma ve inceleme yapılmamıştır. Öncelikle davacının istifasının haklı olup olmadığı üzerinde durulmalı, **başka avukata vekalet verildiğini öğrendikten sonra makul sürede Avukatlık Kanununun 172. maddesi uyarınca çekilip çekilmediği hususu araştırılmalı, makul sürede çekilmediği tespit edildiği takdirde ücret isteyemeyeceği gözönünde bulundurularak karar verilmelidir.** Yapılacak inceleme sonunda istifanın haklı olduğu kanaatine varılırsa, bu defa taraflar arasında düzenlenen sözleşmenin geçersiz olduğu ve davacı avukatın ancak takip ettiği işlere dava veya icra takip tarihlerinde yürürlükte bulunan Avukatlık Kanunu hükümleri gereğince ücreti belirlenmelidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.05.2011 gün ve E. 2011/1065, K. 2011/8096 sayılı kararı;

“...Davacı avukat ile davalılardan H. Ş. arasında düzenlenen 23.03.2004 tarihli vekalet ücreti sözleşmesine göre davacı avukat tarafından takip edilip sonuçlandırılan tapu iptali ve tescil davası açısından vekalet ücretinin **taşınmazın karar tarihindeki rayiç bedelinin %20'sinin vekalet ücreti olarak ödeneceği kararlaştırılmıştır.** Hal böyle olunca davalı H. Ş. açısından 23.03.2004 tarihli vekalet ücreti sözleşmesi uyarınca vekalet ücretinin hesaplanması gerekirken aksi düşüncelerle Mahkemece, davalı H. Ş. in imzası olmayan 11.06.2006 tarihli “talimattır” başlıklı belge gözönüne alınarak vekalet ücretinin hesaplanması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.03.2011 gün ve E. 2010/9663, K. 2011/4743 sayılı kararı;

“...Oysa ki, Ankara 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2001/695 esas sayılı dosyası üzerinden görülen dava, davalı Kızılay'ın, 1.820.000,00 Dolarlık teminat mektubunun, paraya çevrilmesi konusundaki talep ve girişimleri üzerine. B... A.Ş. tarafından açılmış, davadan önce de söz konusu teminat mektubunun paraya çevrilmemesi konusunda da ihtiyati tedbir kararı alınmıştır. Her ne kadar bu dava aynı zamanda, taraflar arasındaki “muarazanın önlenmesi” niteliğinde de olup, kararda “davacı B.. A.Ş.'nin sözleşmeye aykırı davrandığı”, “yapılan imalatların %48.29 seviyesinde kaldığı” hususları da tespit edilmişse de, az yukarıda değinilen söz konusu kararın gerekçesinde de belirtildiği üzere, **davanın açıldığı**

tarihte taraflar arasındaki sözleşme henüz feshedilmemiş olup, davanın açılmasına neden olan husus da Kızılay'ın teminat mektubunu paraya çevirme konusundaki girişimidir. Bu itibarla sözleşmede, vekalet ücreti hesabında esas alınacak miktar olarak belirtilen **“sağlanan menfaat”** ibaresinin, davacının yorumladığı gibi **tüm sözleşme bedeli olarak kabul edilmesi mümkün değildir.** Esasen bu konudaki düzenlemenin bulunduğu cümlenin tamamı, **“Avukatlık ücreti mahkemeler tarafından hükmolunacak şeyin değerinin yahut paranın veya sağlanan menfaatin %7'si olarak ödenecektir”** şeklinde olup, bu düzenlemeyle avukatlık ücretinin kısaca **“davanın müddeabihi”** üzerinden ve %7 orana göre ödeneceğinin öngörüldüğünün, her iki tarafın gerçek iradesinin de bu yönde olduğunun kabulü gereklidir. **Nitekim bir dava sonunda verilen hükümle, taraflardan birine doğrudan veya dolaylı olarak çeşitli menfaatler sağlanmış olsa bile, nispi vekalet ücretinin hesaplanmasında dikkate alınması gereken menfaat, doğrudan doğruya dava sonunda verilen karara dayanılarak elde edilebilecek bir edim olmalıdır.**

Somut olayda da, **“teminat mektubunun nakde çevrilmesinin ve muarazanın önlenmesi”** talepli söz konusu davada, davanın reddedilmesi ile birlikte davalı, 1.820.000,00 Dolarlık teminat mektubunu paraya çevirme hakkını kazanmış olacağından, davada müddeabihin değerinin de bu miktar olduğu kabul edilmelidir.

...Kaldı ki söz konusu davada, mahkemece davalıdan tahsiline hükmedilen, karar ve ilam harcı ile, vekalet ücreti de, 1.820.000,00 Dolarlık teminat mektubu esas alınarak belirlenmiş, kararın gerekçesinde de bu husus, **“teminat mektubunun dava tarihindeki kuru üzerinden hesaplanacak TL karşılığı üzerinden davalı lehine ücreti vekalet takdir edilmiştir.”** şeklinde açıkça belirtilmiştir.

Sonuç olarak açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı avukatın talep etmiş olduğu vekalet ücreti, ücrete konu olan Ankara 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2001/695 esas sayılı davanın müddeabihi olan 1.820.000,00 Dolar %7'si üzerinden belirlenmek suretiyle, belirlenecek bu miktar üzerinden hüküm kurulması gerekirken, mahkemece az yukarıda değinilen hususlar gözardı edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.05.2013 gün ve E. 2012/17807, K. 2013/13166 sayılı kararı;

“...Davacı, davalı adına takip ettiği icra ve dava dosyalarından kaynaklanan vekalet ücreti alacağının tahsili istemi ile eldeki davayı açmış, davalı davanın reddini dilemiştir. Mahkemece. taraflar arasındaki sözleşmenin Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu belirterek, bilirkişi tarafından belirlenen ücret alacağının tahsiline karar verilmiştir. Oysa ki taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinin 1.cümlesinde belirtilen anlamda ve Asgari Ücret Tarifesi altında bir ücret olması da sözleşmenin geçerliliğini etkilemez. O halde dava konusu uyuşmazlığın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir.

Sözleşmenin 2/1 ile 3/1, 3/2 maddelerinde vekalet ücretinin nasıl hesaplanacağı kademeli ve ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Sözleşmenin 2/1 maddesine göre icra takibi veya davanın açılmasından itibaren 6 ile 12 aydan daha uzun süre içinde tamamlanması halinde kademeli olarak tahsilatın %5 ile %2 si oranında kademeli brüt avukatlık ücretinin ödeneceği düzenlenmiştir. Yine sözleşmenin 3/1 maddesine göre dava yada icra takibi sonunda, karşı taraf aleyhine AAÜT'ne göre hükmedilecek olan avukatlık ücretinin %75'ni avukatın alacağı %25'nin ise bankaya bırakılacağı hükme bağlanmıştır. Avukat olan davacının bu sözleşme hükümleri ile bağlı olacağının kabulü zorunludur. **O halde mahkemece davacı alacağının taraflar arasındaki Avukatlık ücret sözleşmesinin yukarıda belirtilen hükümlerine göre belirlenmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.06.2013 gün ve E. 2013/5604, K. 2013/16004 sayılı kararı;

“...Mahkemece, azlin haksız olduğu ve vekalet ücreti olarak %25 vekalet ücreti alacağı kabul edilmiştir. Davalı tarafından verilen bu kararın temyiz edilmemesi nedeniyle bu husus davacı lehine de kazanılmış hak olmuştur. Ancak Mahkemece, davacı tarafından fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak 8.000,00 TL bedelle açılan maddi tazminat dava dilekçesinde talep edilen değer üzerinden hükmedil-

miş ise de, taraflar arasında imzalanan 01.08.2011 tarihli avukatlık sözleşmesinde dava sonunda hükmolunacak toplam mntarın %25'inin avukatlık ücreti olarak ödenmesi kararlaştırılmıştır. Kararlaştırılan bu miktar yasal sınırlar içinde olduğundan bu yöndeki kararlaştırma geçerlidir. O halde mahkemece, Gaziantep 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 05.06.2012 tarih ve 2011/685 Esas 2012/446 Karar sayılı kararda hükmolunan değere 65.888,46 TL üzerinden %25 avukatlık ücreti hesaplanarak hükmedilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.09.2014 gün ve E. 2013/26543, K. 2014/26903 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 05.09.2000 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesine göre; davacı avukatın, Küçükçekmece 1. ve 2. Asliye Hukuk Mahkemelerinde yürütülen davaları takip ettiği ve davalı lehine sonuçlandığı, önceki sözleşmelerin iptal edildiği ve bu yeni sözleşmenin yapıldığı belirtilerek, sözleşmenin 2. maddesinde, Firuzköy, eski no.su 1741 yeni no.su 6202 parsel olan taşınmazla ilgili olarak Küçükçekmece Sulh Hukuk Mahkemesi'ndeki 1999/607 E sayılı dava dosyasında bilirkişi raporu alındığı, taşınmaza 482.638,00 TL bedel takdir edildiği, bunun 1/2 hissesinin 241 milyar olarak gösterildiği, tarafların sözleşme tarihi itibarı ile hisse payını 300 milyar TL olarak kabul ettikleri, bu paranın %15'i olan 45.000,00 TL'nin davalı müvekkil tarafından avukata ödeneceği, ayrıca 1/2 hissenin satıldığı günkü serbest piyasa değeri olan rakam ile 300,00 davacı avukata ödeneceği, şayet arsanın satışının bu tutarın altında olması halinde %10'luk farkın ödenmeyeceği, davanın bitiminden itibaren 18 ay içerisinde iş bu taşınmazın satılmış olacağının kararlaştırıldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere 02.05.2001 tarihinde kabul edilip, 10.05.2001 tarih ve 24398 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 4467 sayılı Kanunla, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun bazı maddeleri değişikliğe uğramıştır. Avukatlık Kanununun 4467 sayılı yasa ile yapılan söz konusu bu değişiklikten önceki 164. maddesinin 2. fıkrasına göre, ücretin nispi olarak belirlenmesi halinde "başarıya göre değişme" koşulunu taşıması gerekli olup, bu koşulu içermeyen sözleşmelerin geçersiz olacağı kabul edilmekteydi.

4467 sayılı yasa ile birlikte aynı maddede yapılan değişiklik sonucunda, ücretin nisbi olarak belirlenmesi durumunda “başarıya göre ücret belirleme” zorunluluğu kaldırılmış olup, sadece %25’i geçmemek koşuluyla vekalet ücretinin nisbi olarak belirlenmesi mümkün hale gelmiştir. Bu itibarla somut olayda taraflar arasındaki 05.09.2000 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesinin başarıya göre değişme koşulunu taşımadığı için geçersiz olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, mahkemece az yukarıda değinilen bu husus gözetilmeksizin, taraflar arasındaki ücret sözleşmesinin geçerli olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 05.11.2015 gün ve E. 2014/31549, K. 2015/32037 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu’nun 174/2 maddesi gereğince avukatın azli halinde ücretin tamamı avukata verilir. Anılan yasanın 164/2. maddesinde, “Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükümlenacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.” hükmü mevcut olup, **taraflar arasındaki sözleşmede “takip miktarının %25’i” oranında avukatlık ücreti belirlenmesine ilişkin kararlaştırma, Yasada belirlenen oranı aşmadığı için geçerlidir.** O halde, ücret sözleşmesi geçerli olduğuna ve davacı avukat haksız olarak azledildiğine göre, taraflar arasındaki 30.09.2013 tarihli ücret sözleşmesinin tarafları bağlayacağı kabul edilerek ve haksız azil ile ücretin muaccel hale geldiği gözetilerek, Avukatlık Ücret Sözleşmesinde kararlaştırılan şekilde davacı avukatın talebe haklı olduğu ücret belirlenerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Mahkemece, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 20.11.2014 gün ve E. 2014/141, K. 2014/36610 sayılı kararı;

“...1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun ücrete ilişkin 163 ve 164. maddeleri, vekil ile müvekkil arasındaki ücrete ilişkin düzenlemeleri getirmiştir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nunda, 20.1.2004 tarihinde 5043 sayılı Kanunla değişiklikler yapılmış ve Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesinin dördüncü fıkrası değişikliğe uğramış ve “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleş-

mesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde, değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarının incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzdeyirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.” düzenlemesi getirilmiştir. Aynı Yasanın 164/2. madde ve fıkrasında da tarafların “yüzdeyirmibeşi aşmamak üzere dava veya hükmolunacak değeri yahut paranın belli bir yüzdesinin avukatlık ücreti olarak kararlaştırabilecekleri” belirtilmiştir.

Az yukarıdaki yasal mevzuat ışığında öncelikle taraflar arasında **imzalanan Avukatlık ücret sözleşmelerinin ücret ile ilgili bölümünün davalıların 2006 yılında dava dışı Uludağ İnşaat şirketi ile noterden yaptıkları kat karşılığı inşaat sözleşmesindeki hisselerinin yükleniciye devrinde esas alınan emlak beyan değerinin %10 + KDV’si dikkate alınarak belirlenmesi nedeniyle geçerli olduğu** ve bu duruma göre yeniden alanında uzman bilirkişi yada bilirkişi heyeti marifetiyle taraf ve yargı denetimine esas olacak şekilde davacının vekalet ücreti alacağına ödenen ücretler ve alınan fakat harcanmayan avans miktarları düşülerek hesaplama yapılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken mahkemece az yukarıda yazılı yanlış gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 12.10.2016 gün ve E. 2016/8066, K. 2016/18370 sayılı kararı;

“...Somut olayda, hükme esas alınan bilirkişi raporunda; ilk karardaki tazminat miktarları esas alınmak suretiyle vekâlet ücreti hesaplaması yapılmıştır. **Tarafların imzaladığı 28.11.2011 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinde müddeabihe esas değer “dava sonunda alınacak paranın %25’i” olarak belirtilmiş olması karşısında; akdi vekâlet ücreti yönünden kesinleşen tazminat dosyasındaki davalı lehine hükmolunan tazminat miktarı esas alınarak vekalet ücretinin hesaplanması gerektiği halde, yanlış değerlendirme sonucu kesinleşmeyen ilk karardaki miktar üzerinden hesaplanması hatalıdır. Bunun dışında icra dosyasına istinaden hesaplanacak**

vekâlet ücreti yönünden ise sözleşme esas alınarak hükmolunan ve kesinleşen karardaki tazminat miktarı ve ferileri üzerinden hesaplama yapılmalıdır. Bu tespitleri dikkate almayarak düzenlenen rapora göre hüküm kurulamaz. O halde değinilen hususlar dikkate alınarak yeniden bilirkişi raporu alınmak suretiyle sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 23.08.2013 gün ve E. 2013/234, K. 2013/652 sayılı kararı:

"...Şikâyetli avukatın 10.02.2011 ve 10.03.2011 tarihlerinde 14. İcra veznesinden çektiği para 6.582,80+5.623,25=12.205,00 TL olup, şikâyetçiye ödediği 4.000,00 TL'dir. Avukatlık ücreti olarak alıkonulan para 8.205,00 TL'dir.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun maktu ücrete dayalı olmayan ve nispi ücret alınması gereken hallerde avukatın maktu ücret sözleşmesi düzenleyip düzenleyemeyeceği ve bunun hak ve ne-safet kurallarına uygun olup olmayacağıdır. 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 163. maddesine göre; Avukatlık Sözleşmesi'nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz. Aynı Yasanın 164. maddesine göre; avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade eder. % 25'i aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. O halde, Avukatlık Yasası'na göre, avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenebilir. Avukatlık ücreti avukatın hukuki yardımının karşılığıdır. Konusu para olmayan işlerde; dava konusunun değeri veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi konusu para olan işlerde, paranın belli bir yüzdesi, avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. Bu konuda bir engel yoktur. **Sadece kararlaştırılacak vekâlet ücretinin üst sınır tespit edilmiştir. Bu sınır da % 25'dir. Bunun üzerinde yapılan avukatlık sözleşmeleri geçersiz olmayıp, avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, tavan miktarında, yani % 25'i oranında geçerli olur.** Eğer ifa söz konusu ise, sözleşmenin geçersizliği ileri

sürülemez. Hukuki yardımın karşılığı nispi vekâlet ücreti esprisinin özünde iş sahibinin aldığı hukuki yardımla elde edilen değer orantılı olarak belirlenen makul bir kısmını avukatın emeği karşılığı ona verilmesidir. **Nispi ücretteki iki taraf için de güzel olan durum ödenecek ücretin, elde edilecek değerle orantılı olmasıdır. İş sahibi asla ve asla elde edeceği değer büyük bir kısmını avukata ödemeyi ve böylesi bir sözleşmeyi serbest iradesi ile kabul etmeyi, açacağı davada kazanacağı değer olayımızda olduğu gibi %75'ine yakın bir kısmı avukata vereceğini kabul, avukatlık mesleğinin kamusal yönünü tamamen unutmak olur.** Onun içindir ki yasa koyucu nispi ücreti vekâlete tabi davalarda %25'i tavan öngörmüş, aksine yapılan sözleşmeleri %25'i oranında geçerli olarak kabul etmiştir..."⁷

26. Avukatlık ücret sözleşmesinin "belli bir hukukî yardımı ve meblâğı yahut değeri kapsamı" gerekir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2016 gün ve E. 2015/17998. K. 2016/406 sayılı kararı;

"...Bu durumda davacının hak ettiği vekalet ücretinin müvekkili ile imzaladığı 24.02.2010 tarihli "Avukatlık Sözleşmesi" hükümlerine göre belirlenmesi gerekir. Avukatlık sözleşmesinin "Sözleşme Bedeli" başlıklı 5. maddesinin (a) bendinde, açılacak dava için iş sahibinin avukata 100.000,00 TL avukatlık ücreti ödeyeceği, bu bedelin 1.000,00 TL'sinin iş sahibine peşin ödendiği, geri kalan 99.000,00 TL'nin ise mahkeme karar verdiğinde ve icraen tahsilinde iş sahibince avukata ödeneceği, **5/b bendinde ise, davacı ile davalının tapu iptali davasında anlaşma ile dava sonuçlanırsa iş sahibi tarafından avukat ...`ya dava sonuçlandığında gayrimenkullerin karar tarihindeki rayiç bedeli üzerinden %17,5 vekalet ücreti ödeneceği kararlaştırılmıştır.** Mahkemece, sözleşmenin 5/b bendinde kararlaştırılan nispi avukatlık ücretine ilişkin hükmün hasılı davaya iştirak niteliğinde bulunması nedeniyle geçersiz olduğu, bu nedenle bu bent yerine davacının dava değeri olarak gösterilen ve harçlandırılan bedellerin emek ve mesaisine göre takdir edilen %10 oranı üzerinden hesaplanan vekalet ücreti ile sözleşmenin 5. maddesi-

⁷ Y. 13. HD. 29.5.2013 g. Ve E. 2012/26533, K. 2013/14348 sayılı kararı; 50. sayfada, TBB D.K'nun 03.03.2006 g.ve E.2006/9 K. 2006/80 s. k. 78. sayfada

nin (a) bendinde maktu olarak belirlenen 99.000,00 TL'nin de ilave edilmesiyle bulunan meblağ kadar vekalet ücreti alacağıının bulunduğu kabul edilmiştir. **Hemen belirtmek gerekir sözleşmenin (b) bendindeki düzenleme dava konusu taşınmazların bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşımadığından hasılı dava-ya iştirak niteliğinde değildir.** Ancak Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesi gereğince avukatlık sözleşmesinin belli bir hukukî yardımı ve meblâğı yahut değeri kapsaması gerekir. **Sözleşmenin (b) bendinde belirtilen "gayrimenkullerin karar tarihindeki rayiç bedeli" ibaresi belirgin yada belirlenebilir bir meblağı ifade etmediğinden sözleşmenin bu bendi geçersiz olup, mahkemece geçerli bir sözleşme hükmü bulunmadığından sonuç olarak dava değeri olarak gösterilen ve harçlandırılan bedellerin avukatın emek ve mesaisine göre takdir edilen %10'u üzerinden hüküm kurulmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.** Öte yandan avukatlık sözleşmesinde sözleşme bedelinin ihtimallere göre belirlendiği, tapu iptal tescil davasının tarafların anlaşması ile sonuçlanması halinin 5. maddenin (b) bendinde düzenlendiği anlaşılmaktadır. **Yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere somut olayda açılan tapu iptal tescil davaları tarafların anlaşması ile sonuçlanmıştır. Hal böyle olunca mahkemece somut olayın özelliğine uygun düşmeyen sözleşmenin (a) bendinde belirlenen maktu vekalet ücretine de hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.11.2013 gün ve E. 2012/25898, K. 2013/286248 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki "Avukatlık Ücret Sözleşmesi" başlığı altında düzenlenen sözleşmenin avukata ödenecek ücret ile ilgili bölümünde, **"Bodrum ilçesi, Tepecik mah. ... ada 65-66 parsel sayılı taşınmazlar kat karşılığı inşaat sözleşmesi ile müteahhide verildiğinde mal sahibine isabet edecek binaların bir katının satışı yapıldığında, yani mal sahibine isabet edecek bir kat paraya çevrildiğinde bir dairenin satış bedeli, vekalet ücreti olarak ödenecektir."** ifadeleri bulunmakta olup, açılacak tapu iptal ve tescil davasına ilişkin bir avukatlık ücret sözleşmesinde, dava konusu taşınmazlar için kat karşılığı inşaat sözleşmesinin yapılıp yapılmayacağıının belli olmadığı bir dönemde, kaldı ki böyle bir sözleşmenin

⁸ Y. 13. HD'nin 29.05.2013, g.ve E.2012/26533, K.2013/14348 s. k. 50. sayfada.

yapılması muhtemel olsa bile, söz konusu inşaatın yapılmasının yasal olarak mümkün olup olmadığına bilinmeyeceği bir durumda, **dava konusu sözleşmede olduğu gibi, “taşınmazlar kat karşılığı inşaat sözleşmesi ile müteahhide verildiğinde mal sahibine isabet edecek binaların bir katının satışı yapıldığında, bir dairenin satış bedeli, vekalet ücreti olarak ödenecektir.”** şeklindeki bir ücret sözleşmesinin, az yukarıda belirtilen Avukatlık Kanununun “**ücretin belirlenmesine” ilişkin hükümlerine aykırı ve bu nedenle de geçersiz olduğunun kabulü gerekir.**

...Her ne kadar davacı avukat, söz konusu tapu iptal ve tescil davasını henüz açmadan 26.05.2004 tarihinde azledilmişse de aynı davanın, davalı tarafından vekaletname verilen bir başka avukat tarafından 28.09.2004 tarihinde açıldığı, 10.05.2007 tarihinde davanın reddine karar verildiği, 15.09.2008 tarihinde de verilen bu kararın temyiz edilmeden kesinleştiği anlaşılmaktadır. O halde davacıya ödenecek olan vekalet ücretinin, söz konusu bu davanın müddeabihinin (harçlandırılmış olan dava değerinin) %10'u ile %20'si arasındaki bir oran üzerinden mahkemece takdir edilerek, tespit edilecek bu miktarın davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekirken, sözleşmenin geçerli olduğundan bahisle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.01.2014 gün ve E. 2013/22401, K. 2014/2146 sayılı kararı;

“...1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı yasayla değişik 163. maddesinde, “Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir.”, 164. maddesinin 1. fıkrasında, “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.” Aynı maddenin 2. fıkrasında da “Yüzde yirmi beşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.”, aynı maddenin 3. fıkrası ise, “İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.” düzenlemeleri mevcuttur.

Taraflar arasındaki “Avukatlık Ücret Sözleşmesi” başlığı altında düzenlenen sözleşmenin konusunun, “**N. Ö.'in ölümü nedeniyle diğer mirasçılara karşı açılacak miras davaları” olduğu, avukata**

ödenecek olan “vekalet ücreti”nin ise “davalar sonucu verilecek nihai hükme göre muristen K. Ö.’e kalacak olan miras payının parasal değerinin %15’i” olduğu belirtilmiştir.

Bu şekildeki bir ücret sözleşmesinin, az yukarıda belirtilen Avukatlık Kanunu’nun “ücretin belirlenmesine” ilişkin hükümlerine aykırı ve bu nedenle de geçersiz olduğunun kabulü gerekir.

Avukatlık Kanunu’nun 164/4. maddesinde, dava konusu olayda olduğu gibi, “...ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde” avukatlık ücretinin, konusu para ile ölçülemeyen davalarda Avukatlık Asgari Ücret Tarifesindeki maktu ücret üzerinden, konusu para ile ölçülebilen davalarda ise, müddeabihin değerinin %10’u ile %20’si arasındaki oran üzerinden belirleneceği öngörülmüştür. **O halde davacıya ödenecek olan vekalet ücretinin, söz konusu yasa hükmüne göre belirlenip, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, sözleşmenin geçerli olduğundan bahisle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 24.09.2013 gün ve E. 2012/27744, K. 2013/22620 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında avukatlık ücreti hususunda 25.02.2003 tarihli yazılı sözleşme yapılmış olup bu sözleşmenin ikinci maddesinde “Avukatlık ücreti dava sonunda tahsil edilecek paranın %20’si oranında olup KDV dahildir.” hükmü ve beşinci maddesinde “Dava sonunda gayrimenkulun otopark alanından çıkarılması ve imarın verilmesi hususu gündeme gelirse, müvekkillerin söz konusu gayrimenkule verilecek imar izni ile elde edilecek değer %10’u avukata, arsa ortağı olarak intikal ettirilip, hissesi oranında yapılan inşaattan pay veya arsanın satılması halinde %10 hakkı nakit olarak verilecektir” hükmü düzenlenmiştir. **Tarafların imzalamış olduğu bu sözleşme geçerli olmakla birlikte sözleşmenin ücrete ilişkin kısımları, ücretin belirsiz olması ve hasılı davaya iştirak niteliğinde bulunması nedeniyle geçersizdir.** Sözleşmenin ücrete ilişkin kısımları geçersiz olduğundan davacının hak edeceği ücret, asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar

avukatlık ücreti olacaktır. Her ne kadar avukatlık ücret sözleşmesinde taşınmazın değeri 2.400.000,00 TL olarak tespit edilmiş ise de davacının açtığı İzmir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/393 Esas sayılı dosyası ve İzmir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/188 esas sayılı dosyasında dava konusu taşınmazın el atılan kısmının değerinin 201.210,00 TL olduğu ve bu davalar sonucunda davacının davalılar lehine kazandığı paranın 201.210,00 TL olduğu sabit olup bu miktar üzerinden yukarıda açıklanan şekilde vekalet ücreti hesaplanması gerekir. Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler karşısında taşınmazın sözleşmede kararlaştırılan değeri olan 2.400.000,00 TL veya İzmir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/188 esas sayılı dosyasında harca esas değer olarak bildirilen 2.894.750,00 TL üzerinden vekalet ücreti hesaplanması mümkün değildir. Hal böyle olunca; mahkemece, bilirkişilerden yukarıda açıklanan şekilde vekalet ücreti hesaplamasını ve davalılar tarafından yapılan ödemeleri içeren ek rapor alınarak hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken eksik incelemeye dayalı olarak yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.05.1996 gün ve 3964-4646 sayılı kararı;

"Davacının dayandığı ücret sözleşmesinde vekalet ücreti mak-tuan 88.000,00 TL. olarak kararlaştırılmıştır. Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesi hükmü uyarınca sözleşme belli bir miktarı kapsadığı için geçerlidir. Yüzde yirmi beşi aşmamak koşulu dava olunan veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesinin avukatlık ücreti olarak kararlaştırılması halinde uygulanabilir. **Oysa az yukarıda belirtildiği üzere sözleşme belli bir miktarı taşıdığı için Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin ikinci fıkrasının olayımızda uygulama yeri yoktur.** Mahkemece sözleşmenin geçerli olduğu kabul edilerek sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı gerekçe ile isteğin reddedilmiş olması bozmayı gerektirir..."

27. Dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı kararlaştırılabilir mi? (Av. Yas. 47)

Avukatlık Yasası'nın 164/3 fıkrası, "İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz." hükmü ile sözleşme yasağı getirildiği gibi Avukatlık Yasası'nın 47. madde-

si; “Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli haklar edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaktır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer. Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar. Ancak, 164. madde hükmü saklıdır” hükmü ile de sözleşme yapılmamış, fiilen dava konusu mal edinilmiş ise bu edinmenin yasa dışı olduğu düzenlenmiştir.

“Hasılı davaya iştirak” veya “dava sonucuna katılma” yasağı olarak da tanımlanan yasak, Romalılardan bu yana uygulanmaktadır. Madde kamu hizmeti gören avukatın takip etmekte olduğu işten kişisel çıkar sağlamasını ve davayla özdeşleşmesini önleme, bağımsızlığını koruma amaçlıdır.

Madde ile ilgili en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları’nın 3.3. maddesidir.

Madde 3.3.1, “Avukatlar pactun de quata litis (Hasılı Davaya İştirak Sözleşmesi) yapamaz” Madde 3.3.1., “**Pactum de quata litis terimi ile kastedilen, avukat ile müvekkili arasında, müvekkilin taraf olduğu bir davanın sonucunun kesinleşmesinden önce yapılan ve müvekkilin dava sonunda elde edeceği parasal veya başka nitelikli kazancın bir bölümünü avukata ödemeyi taahhüt etmesidir.**” sözleri ile açık bir surette dile getirilmiştir. Avukat asla yasaları dolanarak çekişmeli hakkı edinmemelidir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi’nin 14.01.2013 gün ve E. 2011/22419, K. 2013/384 sayılı kararı;

“...1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 34. maddesi ile avukatlar yükledikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yarine getirmek ve avukatlık mesleğinin gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmakla yükümlü kılınmışlardır.

Alacaklı vekili olan sanığın, borçlu katılana ait hacizli taşınmazı ikinci ihalede kendi adına düşük bedelle satın aldığı anlaşıldığından, Avukatlık Kanunu’nun 47. maddesinde öngörülen ve **mutlak nitelikteki çekişmeli hakları edinme yasağını açıkça ihlal ederek görevin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle** katılanın mağduriyetine neden olması karşısında, eylemin TCK 257/1. maddesine uyan görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu gözetilmeden, yerinde olmayan gerekçelerle beraat kararı verilmesi...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 25.03.2013 gün ve E. 2012/527, K. 2013/2178 sayılı kararı;

“...Avukat olarak görev yapan sanığın, müvekkili adına Küçükçekmece 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde açtığı ortaklığın giderilmesi davasında verilen satış sureti ile ortaklığı giderilmesi kararının inafazına ilişkin Küçükçekmece 1. İcra Müdürlüğü'nün takip işlemlerini yürüttüğü, ikinci artırmada en yüksek teklifi sunan katılanın yasal süre içinde satış bedelini ödeyememesi üzerine, adına yapılan satışın iptali ile üçüncü sırada kendi adına teklif yapan sanık avukata yasal olarak çıkarılan ihtarata üzerine, **müvekkilinin muvafakati ile icra dairesindeki satış işlemine kendi adına katılıp dava konusu ihtilafli taşınmazı satış bedelini ödeyerek aldığı biçiminde gerçekleşen eylemde;**

Avukatlık Kanunu'nun 47. maddesi, “Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten...yasaklıdır.” hükmünü içermesi ve anılan hükmün gerekçesinin de; “Bu hüküm Avukatlığın bir kamu hizmeti niteliğine sahip bulunması, mesleğin onur ve saygınlığının ve aynı zamanda avukatın bağımsızlığının gereği olarak düzenlenmiştir.

Avukatın vekalet görevi ile takibini üstlendiği uyuşmazlığa konu bir hakkı edinme amacı içerisinde olması, onun bu işi meslek gereği olarak değil, kişisel bir iş olarak görmesine neden olacaktır. Buda Meslek Kurallarıyla bağdaşmamaktadır. Çekişmeli hakkı edinen avukat Avukatlığın dürüstlüğüne karşı toplumsal güven azalacak, mesleğin itibarı zedelenecektir.” şeklinde açıklamaları karşısında;

Sanığın anılan hükme aykırı hareket ederek çekişmeli taşınmazı satın alarak bu eylemi ile kamu görevlisi olarak Yasada açıkça belirlenen görevinin gereklerine aykırı hareket ettiği ve bu suretle yarar sağladığı anlaşılmakla....bozulmasına...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 05.03.2014 gün ve E. 2012/15426, K. 2014/2355 sayılı kararı;

“...Bozma gerekçesinde “Davacılar vekili olan sanık avukat F.'in, ortaklığın giderilmesi davasını açtıktan sonra dava konusu taşınmazda davacı M. K. ile davalılardan A. Ö., K. A., M. A. ve Ş. A.'a ait olan toplam 307 m2'lik hissenin adı geçenlerce eşi R.'ye satılmasına

aracılık ettiği, sanık Y.'in de vekili olduğu davacı M. K.'in dava konusu taşınmazdaki hissesinin satışı hususunda dava tarihinden sonra Aksaray 2. Noterliği'nin 17.10.2005 tarihli ve 11923 yevmiye no.lu düzenleme şeklindeki vekaletnamesi ile adı geçenden vekaletname aldığı, **bu suretle sanık avukat Y.'in de söz konusu taşınmazdaki hissenin diğer sanığın eşi, kendisinin de kardeşi olan R. Ö.'e satılmasına aracılık ettiği, 15.12.2005 tarihinde taşınmazdaki 823 hissenin 307'sine malik olan R.'nin diğer maliklerin kendisine karşı açacağı şufa davasından kurtulmak için sanıkların da yönlendirmesiyle bu taşınmazdaki hissesini 20.01.2006 tarihinde sanık Y.'in eşi M.'in başka bir taşınmazı ile trampa ettiği,**

Aksaray 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/158 Esas sayılı dava dosyasında yapılan yargılama neticesinde dava konusu taşınmazdaki ortaklığın umuma açık satış suretiyle giderilmesine karar verildiği, bu kararın kesinleşmesi üzerine dosyanın satış memurluğuna tevdi edildiği, 2437 ada 6 parsel sayılı taşınmazın satış memurluğu tarafından 30.06.2009 tarihinde satışa çıkartıldığı ve yapılan ihale sonucu da S. O.'a 200.000,00 TL bedelle ihale edildiği, ancak sanık Yasemin'in eşi M. tarafından taşınmazın diğer hissedarları olan S. O. ve Aksaray Belediyesi aleyhine ihalenin feshi davası açıldığı, her iki sanığın da bu dosyada davacı vekili sıfatıyla yer aldıkları, Aksaray 2. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından 2009/670 Esas sayılı dava dosyası üzerinden yürütülen yargılama neticesinde ihalenin feshi davasının kabulüne karar verildiği, bu kararın da Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 30.09.2010 tarihli, 2010/8949-21775 esas ve karar sayılı ilamı ile onanarak kesinleştiği tüm dosya kapsamından anlaşıldığından, **Avukatlık Kanununun 47. maddesinde öngörülen ve mutlak nitelikteki çekişmeli hakkı edinme yasağını açıkça ihlal ederek görevlerinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle şikayetçi S. O.'un mağduriyetine neden olmaları karşısında, eylemlerinin TCK'nın 257/1. maddesine uyan görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu gözetilmeden, yerinde olmayan gerekçe ile sanıklar haklarında beraat kararları verilmesi,... bozulmasına,...**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.05.2009 gün ve E. 2009/5197, K. 2009/6457 sayılı kararı;

“...Dava avukatlık ücret sözleşmesinden doğan alacağın tahsiline ilişkin olup, davacı davalı ile arasında aktedilen 15.06.2000 tarihli

ücret sözleşmesine dayanmaktadır. 15.06.2000 tarihli ücret sözleşmesinde davacının talep edebileceği ücretin, icra takibi ve davalardan doğan tahsil ve tescil tarihinde muaccel olan piyasa rayicinin %15'i olduğu kararlaştırılmıştır. Sözleşmenin bu hükmü ile kazanılan meblağın bir bölümünün ücret olarak ödeneceği kararlaştırılmış olup, bu durumda ücretin uyuşmazlık konusu hakkın bir bölümü, bir başka deyişle hasılı davaya iştirak niteliğinde bulunduğu ve bu haliyle sözleşmenin düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Kanununun 47 ve 164/3 maddesi hükümleri uyarınca geçersiz olduğu anlaşılmaktadır. Geçersiz olan bu sözleşmeye dayanılarak sözleşmede kararlaştırılan ücretin talep edilmesi de olanaklı değildir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2009 gün ve E. 2009/1638, K. 2009/7573 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın, davalının izale-i şuyu davasının takibini üstlendiği uyuşmazlık konusu değildir. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde izale-i şuyu davaları için maktu vekalet ücreti öngörülmüştür. **Avukatlık ücreti, avukatın vekalet hizmetine karşılık olarak avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılabilir ise de**, bu konuda yapılacak sözleşmeler, dava konusu mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. (Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin 1, 2 ve 3. fıkraları) **Somut olayda, taraflar arasında düzenlenmiş bulunan 20.01.2001 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesinin 2. maddesinde davalı, dava konusu parsellerden üç adedini davacıya vermeyi taahhüt etmiştir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre bu sözleşme hasılı davaya iştirak niteliğinde olup, geçersizdir.** Böyle olunca, izale-i şuyu davasının karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümleri uyarınca maktu vekalet ücretine hükmedilmelidir. Mahkemece, aksi düşünce ile sözleşme geçerli kabul edilerek yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.06.2009 gün ve E. 2009/3440, K. 2009/8818 sayılı kararı;

“...Davacı davalının avukatı olarak aralarında yaptıkları 26.04.2004 tarihli avukatlık sözleşmesi ile davalının Fethiye 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2004/330 esas sayılı dava dosyasını takip etmek görevini üstlenmiş, ücret olarak dava lehe sonuçlandığı takdirde

taşınmazın %10'una tekabül eden 1.500 metre karelik kısmın tapusunun yada rayiç değerinin verilmesi, davanın kaybedilmesi halinde ücret ödenmeyeceği hususları kararlaştırılmış olup mahkemece taşınmaza ilişkin takip edilen ve kazanılan davanın kesinleşme tarihi itibarıyla rayiç değerinin %10'una tekabül eden değerinin vekalet ücreti olarak tahsiline karar verilmiştir. Avukatlık ücreti avukatın vekalet hizmetine karşılık olarak avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılabilir. Öte yandan avukatlık ücreti belli bir miktarı da kapsmalıdır. **Şu kadar ki hasılı davaya iştirak olmamak, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak kaydıyla dava olunan veya hükmolunan şeyin belli bir yüzdesinin de avukatlık ücreti olarak kararlaştırılması mümkündür. (Av. Kanunu md. 164/1, 2, 3)** Bu koşullar altında avukatlık ücreti belli bir miktarı kapsamak üzere serbestçe kararlaştırılabilir. **Ancak taşınmazın %10'unun tapusunun yada rayiç değerinin ödenmesine ilişkin kararlaştırma hasılı davaya iştirak niteliğinde olup sözleşme ücrete ilişkin kararlaştırma şekli itibarıyla geçersizdir.** Taraflar arasında hukuki yardımın başladığı tarih olan 13.04.2004 tarihi itibarıyla yürürlükte olan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5043 sayılı yasa ile değişik 164/4 maddesi hükmü uyarınca müddeabihin %10'u ile %20'si arasında avukatın emek ve mesaisine göre takdir edilecek bir oran üzerinden davanın kabulüne karar vermek gerekirken, geçersiz sözleşmeye değer verilerek hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.10.2005 gün ve E. 7970, K. 14434 sayılı kararı;

"...Mahkemece, davacının dayandığı ücret sözleşmesinin Avukatlık Kanunu'nun 163 ve 164. maddelerine aykırı olarak hasılı davaya iştiraki sağlamaya yönelik olup geçersiz olduğundan davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Avukat olan davacının, davalıların murisi olan T. vekili olarak İzmir 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/165 esas ve 2003/248 karar sayılı tapu iptal ve tescil davasını açıp takip ederek davalıların murisi lehine sonuçlandırdığı, kararın 01.04.2003 tarihide kesinleştiği, davacı ile vekil edeni arasında 26.02.2002 tarihli Avukatlık Ücret sözleşmesinin düzenlendiği hususu tüm dosya kapsamı ile sabit ve tartışmasızdır. Davacı sözleşmenin 2. maddesinde "üzerine aldığı

işten dolayı avukata davaya konu olan arsa üzerinde inşa edilecek binadan bağımsız bir dükkan veya daire verilecektir. Taraflar bu hususta kayıtsız şartsız olarak anlaşmışlardır' kararlaştırmasına dayanarak ücretinin tahsili talebiyle davayı açmıştır.

Avukatlık Kanunu'nun 163, 164 maddeleri hükümlerinde tarafların Avukatlık sözleşmesini serbestçe düzenleyebilecekleri Avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade edeceği, yüzde yirmi beşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunan şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesinin Avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabileceği, **ancak dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü sözleşmenin taşıyamayacağı yokluk halleri hariç. avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmayacağı belirtilmiştir.** Öyle olunca davacı avukatın üstlendiği tapu iptal tescil davasında, vekil edinin lehine tesciline karar verilen taşınmazın üzerine yapılacak binadan bir dükkan veya daire verileceğine dair sözleşmenin 2 maddesi hasılı davaya iştirak niteliğinde olduğundan geçersiz ise de, bu madde dışında sözleşme geçerliğini korumaktadır.

Sözleşmenin ücretin belirlenmesine ilişkin 2. maddesi geçersiz olduğuna göre, üzerine aldığı işi tamamlayan ve ücrete hak kazanan avukatın ücretinin, Avukatlık Kanununun 164. maddesinin 4. fıkrasına göre takip ettiği tapu iptal ve tescil davasının kesinleştiği tarihteki davaya konu taşınmazın değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar olarak, asgari ücret tarifesinin altında olmamak üzere mahkemece belirlenmesi gerekir. Mahkemece az yukarıda açıklanan hususlar gözardı edilerek gerekli inceleme ve araştırma yapılmaksızın, aksi düşüncelerle yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.06.2016 gün ve E. 2016/14253, K. 2016/14821 sayılı kararı;

"...Avukatlık sözleşmesinin "Sözleşme Bedeli" başlıklı 5. maddesinin (a) bendinde, açılacak dava için iş sahibinin avukata 100.000,00TL avukatlık ücreti ödeyeceği, bu bedelin 1.000,00TL`sinin peşin ödendiği, geri kalan 99.000,00TL`nin ise mahkeme karar verdiğinde ve icraen tahsilinde iş sahibince avukata ödeneceği, (b) bendinde ise, davacı ile davalının tapu iptali davasında anlaşma ile dava

sonuçlanırsa iş sahibi tarafından avukat ...`ya dava sonuçlandığında gayrimenkullerin karar tarihindeki rayiç bedeli üzerinden %17,5 oranında vekalet ücreti ödeneceği kararlaştırılmıştır. Mahkemece, sözleşmenin 5/b bendinde kararlaştırılan nispi avukatlık ücretine ilişkin hükmün hasılı davaya iştirak niteliğinde bulunması nedeniyle geçersiz olduğu, bu nedenle bu bent yerine davacının dava değeri olarak gösterilen ve harçlandırılan bedellerin emek ve mesaisine göre takdir edilen %10 oranı üzerinden hesaplanan vekalet ücreti ile sözleşmenin 5. maddesinin (a) bendinde maktu olarak belirlenen 99.000,00 TL'nin de ilave edilmesiyle bulunan meblağ kadar vekalet ücreti alacağıının bulunduğu kabul edilmiştir. **Hemen belirtmek gerekir ki sözleşmenin (b) bendindeki düzenleme dava konusu taşınmazların bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşımadığından hasılı davaya iştirak niteliğinde değildir.** Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesi gereğince belirgin ya da belirlenebilir bir meblağ düzenlendiğinden sözleşmenin 5. maddesinin (b) bendindeki düzenleme geçerlidir. **Ayrıca sözleşmenin 5. maddesinin (a) bendinde düzenlenen maktu ücrete ilişkin düzenleme de geçerli olup mahkemenin bu bende ilişkin uygulaması yerindedir. Davacı sözleşmenin 5. maddesinin (a) bendinde düzenlenen maktu ücret yanında (b) bendi gereğince hesaplanacak nispi ücreti de isteyebilir. Ancak, bu bende göre belirlenecek nispi ücretin tapu iptali ve tescil davalarındaki harçlandırılmış dava değeri üzerinden hesaplanması gerekir.** Öyle olunca mahkemece sözleşmenin 5. maddesinin (a) bendinde düzenlenen maktu ücret yanında (b) bendi gereğince yukarıda açıklanan ilkeler doğrultusunda nispi ücret belirlenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile sözleşme hükmü geçersiz kabul edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup hükmün bu nedenle bozulması gerekirken, Dairemizce zuhulen temyiz ilamında belirtilen nedenle bozulduğu bu kez yapılan inceleme ile anlaşılmuş olduğundan, davacının karar düzeltme talebinin kabulüne, Dairemizin 14.1.2016 gün 2015/17998 esas 2016/406 karar sayılı bozma ilamının kaldırılmasına, hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle bozulmasına karar vermek gerekmiştir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.04.2017 gün ve E. 2016/7025, K. 2017/5038 sayılı kararı;

"...2-Davacı, davalının avukatı olarak aralarındaki yazılı ücret sözleşmesi gereğince vekilliğini üstlendiğini, tapu iptali ve tescil

olmadığı takdirde tazminat ödenmesine ilişkin dava açtığını, davanın lehe sonuçlandığı halde sözleşmede yazılı vekalet ücreti ödenmediğinden, davalıdan tahsili için eldeki davayı açmıştır. Taraflar arasında, 10.10.2001 tarihinde düzenlenen yazılı **ücret** sözleşmesinin 2. maddesinde; **“Sözleşme konusu olan işten dolayı avukat tapu kaydının iptali davası sonucunda sözkonusu taşınmazların 820819-20822 sayılı parseller üzerindeki binaların değerinin %25’i tutarında ücret veya bu parsellerden 20822 nolu olanın bodrum ve zemin katında bulunan işyerlerinin tapuları verilmek suretiyle ve tazminat, ecrimisil vb. bu taşınmazlarla ilgili olarak açılmış ve açılacak olan davalardan tahsil ettiği paraların %25’i ödenecektir.” şeklinde düzenlenmiştir.** Dayanak tapu iptal davasında ise taşınmazların davalı ... adına tesciline karar verildiği ve kararın 10.08.2010 tarihinde kesinleştiği anlaşılmaktadır. Mahkemece, tapu iptal davasına konu taşınmazların tapu iptal davasının kesinleştiği tarihteki rayiç değeri üzerinden Avukatlık Kanunu 164/4. maddesi hükmüne göre takdiren %20 oran üzerinden 27.132,00 TL vekalet ücretinin tahsiline karar verilmiştir. Kararın gerekçesinde; Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesine göre para dışında elde edilen mal ve hakların avukata ait olacağına ilişkin düzenlemeye itibar edilemeyeceği, taşınmaz üzerindeki yapının imara aykırı yapıldığından ekonomik değerinin bulunmadığı ayrıca sözleşmeye göre başarı şartına bağlı olduğu, tapu iptal davası sonucunda davalının 200/500 payının adına tesciline karar verildiği, pay tescili dışında lehe tazminat veya karar olmadığından, dava sonucunda tesciline karar verilen payın kararın kesinleşme tarihindeki rayiç değeri üzerinden 164/4. maddeye göre %10-20 aralığı gözetilerek %20 orana isabet eden vekalet ücretinin tahsiline karar verildiği belirtilmiştir

Dairemizce, yerel mahkeme tarafından verilen kararın taraflarca temyizi üzerine, Taraflar arasındaki sözleşmenin yapıldığı tarih itibarıyla sözleşmede başarıya göre değişen ücret belirtilmediği ve dava konusunun bir kısmının avukata ait olacağına ilişkin hükümler içermesi nedeniyle BK nun 19. maddesine göre sözleşmenin ücrete ilişkin kısımlarının geçersiz olduğu belirtilmiştir. **Sözleşmede yer alan ve dava konusunun bir kısmının avukata ait olacağına ilişkin hükümler içermesi nedeniyle BK nun 19. maddesine göre sözleşmenin ücrete ilişkin kısımlarının geçersiz olduğu noktasında ki Dairemiz bozma ilamında bir isabetsizlik görülmemiştir. Ne var ki, sözleşme tarihi olan 10.10.2001 tarihinde geçerli olan ve**

4467 sayılı Kanun ile değişik Avukatlık Yasası'nda başarıya göre değişme koşulu kaldırılmış olup bu hususun bozma ilamında zuhulen yer aldığı bu sefer yapılan inceleme ile anlaşılması olup, bu gerekçenin bozma ilamından çıkarılması icap etmiştir. Her ne kadar bu husus sehven yazılmış ise de BK 19 gereği zaten sözleşme geçersiz olduğundan anılı ifadenin çıkartılması neticeyi değiştirmemektedir. Hal böyle olunca, Bozma ilamında detayları ile belirtilen ve gerek BK 19 gereği sözleşmenin geçersiz olduğu ve gerekse sözleşme tarihindeki Avukatlık Kanunu hükümleri uygulanarak, harca esas dava değeri üzerinden % 5-15 oranları arasında takdir edilecek vekalet ücretinin tahsiline karar verilmesi gerektiği yönündeki bozma gerekçeleri baki kalmak kaydı ile yalnızca bozma gerekçesinde belirtilen ve sözleşmenin başarıya göre değişen **ücret** belirtilmediği için geçersiz sayıldığına ilişkin ifade Dairemiz bozma ilamından çıkarılmak suretiyle mahkeme ilamının bozulmasına karar vermek gerekmiştir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.06.2004 gün ve E. 2004/62, K. 2004/201 sayılı kararı:

"...1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 47. maddesine göre; "Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır..." Olay tarihindeki 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinin 3. bendine göre; ".... yapılacak anlaşmalar, dava konusu olan mal, alacak veya hak gibi kıymetlerden bir kısmının aynen avukata ait olacağına ve böylece avukatın taraflardan biriymiş gibi dava konusuna doğrudan doğruya ortaklığı kapsayamaz."

...Şikayetli avukatın vekili olduğu şirket adına takip ettiği davada, **şirketin iflasına karar verilmeden bir gün önce davaya konu olan ve davalı şirketten dava yoluyla talep edilen miktarı temlik ettiği, daha sonra davacı sıfatı ile davaya devam ettiği** dosya içindeki belge ve bilgilerden anlaşılmıştır. ...Olay tarihindeki 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinin 3. bendine göre, "...yapılacak anlaşmalar, dava konusu olan mal, alacak veya hak gibi kıymetlerden bir kısmının aynen avukata ait olacağını ve böylece avukatın taraflardan biriymiş gibi dava konusuna doğrudan doğruya ortaklığı kapsayamaz." hükmünü amirdir.

Avukat, maddi menfaatini davanın neticesine bağladığı takdirde, her türlü bağımsızlığını kaybedecek ve kendi menfaatinin vekili konumunda olacaktır. Avukatın görevi ise vekil edenin hukukunu hak ve adalet kuralları içinde savunmak olduğuna göre, dava sonucunun olumlu ve olumsuz olmasının, kendi emek ve mesaisinin karşılığı olan ücrete tesir etmemesi gerekir. Böyle bir durumun önlenmesi içinde yasa koyucu tarafından yukarıdaki iki madde kabul edilmiştir. Disiplin kovuşturmasına konu olayda ise açıkça görülmektedir ki; **şikayetli avukat, vekil sıfatı ile takip ettiği dava konusu alacağı, hem de vekili olduğu şirketin mahkemece iflasına karar verilmeden bir gün önce temellük etmiş ve kendisini davacı konumuna getirmiştir.**

Ayrıca, şikâyetli avukat Baro Disiplin Kurulu tarafından da kabul edildiği gibi, bu eylemi ile iflas etmek üzere olan vekil edeni şirketin sürdüremeyeceği bir davayı sürdürebilmek ve alacağı iflas eden şirket adına takip edebilmek için, kendine temlik alarak davada taraf olmakla yasaya ve meslek kurallarına da aykırı davranmıştır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 17.10.2008 gün ve E. 2008/256, K. 2008/382 sayılı kararı:

“...Dosyadaki delil ve belgelerden, şikayetli avukatın, söz konusu taşınmazı haricen satın aldığı, tapuda devir işleminin yapılamadığı, şikayetlinin eşi ve oğlu adına vekaletname alındığı, T. S.’ın hissesinin 15 m2 olduğu, şikayetli avukatın vekil sıfatı ile takip ettiği ortaklığın giderilmesi davasında, ihaleye girdiği, ihale konusu taşınmazı kendi adına satın aldığı ve ölü olan müvekkili Turgut S. adına yatan parayı da almış olduğu anlaşılmaktadır.

Bir avukatın, takip ettiği bir davanın ihalesine katılıp, şahsı adına taşınmazı alması “çekişmeli hakları edinmeme” kuralına açıkça aykırıdır.

Müvekkilinin ölümünü baştan bilmediği varsayılsa bile, onun hissesini alıp, mirasçılara ulaşmaması, şikayetlinin kovuşturma konusu olayda özensiz davrandığını da göstermektedir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 03.04.2009 gün ve E. 2009/56, K. 2009/199 sayılı kararı;

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Eskişehir 2. İcra Müdürlüğü'nün 2004/843 sayılı dosyasında şikâyetlinin alacaklı F. M. A.'nın vekili olduğu, borçlu Ö. A.'e ait taşınmazın bu dosyadan haczi ve ihaleye çıkarılması sebebiyle şikâyetli avukatın ihaleye şahsı adına girerek 49.500,00 YTL'ye aldığı, 10.04.2006 tarihli ihale tutanağından ve 27.06.2006 tarihli tapuya yazılan tescil yazısından anlaşılmıştır.

Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer (Avukatlık Yasası Mad.47)

Şikâyetli avukatın, müvekkilinin alacağı sebebiyle haciz ettiği taşınmazın satışını talep ederek, müvekkili adına ihaleye girerek alması gerekirken, kendi adına alması avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancını sarsacak bir davranıştır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 22.02.2014 gün ve E. 2013/701, K. 2014/117 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; 29.03.2010 gün ve H. P. ve N. A. imzalı belgede “... Satış Memurluğu'nun 2009/12-13-115 sayılı dosyalarından hisselerimize düşen paralarımızı ve yargılama giderini vekilimiz Av. E. Y.'den eksiksiz olarak teslim aldık. İhaleden alınmış olduğumuz taşınmazların tapularını da teslim aldık. Kendisini işbu satış dosyaları nedeniyle ibra ediyoruz. Herhangi bir hak ve alacağımız kalmamıştır. **Yine satışa konu ... 1722 ve 1887 parsel ihalelerine vekilimizin kendi adına katılmasına ve ihaleyi almasına muvafakatimiz vardır. Rızamızla gerçekleşen bu işlemlerden dolayı da kendisini ibra ediyoruz. Herhangi bir zararımız yoktur**” sözlerinin yazılı olduğu, Şikâyetli avukatın Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan 26.07.2013 tarihli duruşmada “...2 adet taşınması, müvekkillerimin rızası ve talimatları doğrultusunda kendim satın aldım.” şeklinde beyanda bulunduğu, bu hususu savunmalarında da yinelediği anlaşılmıştır.

“Hasılı davaya iştirak” veya “dava sonucuna katılma” yasağı olarak da tanımlanan yasak, Romalılardan bu yana uygulanmaktadır. Madde kamu hizmeti gören avukatın takip etmekte olduğu işten kişisel çıkar sağlamasını ve davayla özdeşleşmesini önleme, bağımsızlığını ve kamudaki itibarını koruma amaçlıdır. Madde ile ilgili en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 3.3. maddesidir. Madde 3.3.1, “Avukatlar pactum de quata litis (Hasılı Davaya İştirak Sözleşmesi) yapamaz”. Madde 3.3.1., “Pactum de quata litis terimi ile kastedilen, avukat ile müvekkili arasında, müvekkilin taraf olduğu bir davanın sonucunun kesinleşmesinden önce yapılan ve müvekkilin dava sonunda elde edeceği parasal veya başka nitelikli kazancın bir bölümünü avukata ödemeyi taahhüt etmesidir.” hükmüdür. Görüldüğü üzere uluslar arası uygulama da sebebi ne olursa olsun hasılı davaya iştirak yasaklanmıştır.

Bu nedenlerle disiplin kovuşturmasına konu olayda olduğu gibi ihale sonrasında muvafakat verilse de bu muvafakat eylemin disiplin suçu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Çünkü madde her ne olursa olsun avukata el koyduğu çekişmeli haktan yararlanmayı yasaklamıştır.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla baro disiplin kurulunun kararının onanması gerekmiştir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve E. 2013/340, K. 2013/824 sayılı kararı;

“...Diyarbakır 3. İcra Müdürlüğü'nün 2008/9081 Esas sayılı dosyasında 20.10.2010 günü yapılan satışa ağabeyi M. E.'un herhangi bir vatandaş gibi katılarak İcra Memurunun gözetiminde menkul malları satın aldığını bu işlemin yasaya uygun olduğunu savunmuş ise de; **Satış yapılan kişinin ağabeyi olması karşısında doğal olarak Avukatın kendisi veya yakınlarına yarar sağlayarak müvekkilini zarara uğrattığı gibi bir algılamının doğması ve bu nedenle kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin ağır surette sarsıldığı tartışmasızdır...**”

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve E. 2014/643 K. 2015/194 sayılı kararı;

“...Dosyanın incelenmesinde;...Şikâyetli avukat tarafından 20.04.2011 tarihli dilekçe ekindeki protokol ile Mahkemeye başvurularak dava konusu taşınmazlardan ... İlçesi ... Mahallesi 36286 Ada, 6 Parsel, 15 No.lu bağımsız bölüme ilişkin taleplerinden feragat ettiklerini bildirdikleri, ekli protokolde davanın tüm taraflarının imzası ile dava konusu taşınmazlardan ... İlçesi ... Mahallesi 36286 Ada, 6 Parsel, 15 No.lu bağımsız bölümün şikâyetli avukata satılacağı, bu taşınmaza ilişkin taleplerden feragat edileceğinin belirtildiği, **Bu nedenlerle disiplin kovuşturmasına konu olayda olduğu gibi işlem tarafların muvafakati doğrultusunda yapılırsa da bu muvafakat eylemin disiplin suçu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.** Çünkü madde her ne olursa olsun avukata el koyduğu çekişmeli haktan yararlanmayı yasaklamıştır. Dosya içerisine alınan tüm bilgi ve belgelerin incelenmesinden; şikâyetli avukatın ... 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/84 Esas sayılı dava konusu olan ... ili ... ilçesi ... Mahallesi 36826 Ada 6 parsel 15 No.lu bağımsız bölüm olarak kayıtlı taşınmazı dosyaya sunduğu protokol ile mal edindiği bu şekilde müddeabihe katıldığı anlaşılmıştır.

Dosya içerisine alınan tüm bilgi ve belgelerin incelenmesinden; şikâyetli avukatın Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/84 Esas sayılı dava konusu olan Ankara ili Mamak ilçesi Şafaktepe Mahallesi 36826 Ada 6 parsel 15 No.lu bağımsız bölüm olarak kayıtlı taşınmazı dosyaya sunduğu protokol ile mal edindiği bu şekilde müddeabihe katıldığı anlaşılmıştır.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla Ankara Baro Disiplin Kurulu kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir...”

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.09.2015 gün ve E. 2015/454, K. 2015/715 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; 15.04.2013 tarihli “İbraname ve Feragatname” başlıklı ve şikâyetçi ile H. Y. ve M. Y. imzalı belgeye göre, şikâyetçinin babasından kalan miras payını abisi M. Ç.'tan

4690, 4299, 4692 no.lu parselleri alarak hakkının tamamını aldığı, .. 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/161 Esas sayılı dosyası ile açılan tapu iptal ve tescil davası kapsamında şikâyetli avukatı hisselerin tamamının alınmış olması nedeniyle gayri kabili rücu olarak ibra ettiği, ... ili ... ilçesine bağlı 4236 parsel numaralı ve 3.100 m2 yüzölçümlü dava konusu taşınmazın 12.04.2013 tarihinde şikâyetli avukat adına tescil edildiği,

...Yargıtay. 13. HD. 25.06.2009 gün ve 2009/3440 Esas, 2009/8818 Karar sayılı kararında bildirilen "Avukatlık ücreti avukatın vekâlet hizmetine karşılık olarak avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılabilir. Öte yandan avukatlık ücreti belli bir miktarı da kapsamalıdır. Şu kadar ki hasılı davaya iştirak olmamak, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak kaydıyla dava olunan veya hükmolunan şeyin belli bir yüzdesinin de avukatlık ücreti olarak kararlaştırılması mümkündür. (Av. Kanunu md. 164/1, 2, 3) Bu koşullar altında avukatlık ücreti belli bir miktarı kapsamak üzere serbestçe kararlaştırılabilir. **Ancak taşınmazın %10'unun tapusunun yada rayiç değerinin ödenmesine ilişkin kararlaştırma hasılı davaya iştirak niteliğinde olup sözleşme ücrete ilişkin kararlaştırma şekli itibarıyla geçersizdir.** Taraflar arasında hukuki yardımın başladığı tarih olan 13.4.2004 tarihi itibarıyla yürürlükte olan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5043 sayılı yasa ile değişik 164/4 maddesi hükmü uyarınca müddeabihin %10'u ile %20'si arasında avukatın emek ve mesaisine göre takdir edilecek bir oran üzerinden davanın kabulüne karar vermek gerekirken, geçersiz sözleşmeye değer verilerek hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir." gerekçesinden de görüldüğü üzere hasılı davaya iştirak niteliğindeki avukatlık sözleşmeleri geçersizdir. Avukatlık Yasası'nın 47. maddesi "Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer." Avukatlık Yasası'nın 164/2-3. maddesi "Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz." Şikâyetli avukatın ücreti vekâletini tahsil amacıyla Avukatlık Yasa-

sı 34, 47, 164/3. maddelere aykırı olarak taşınmaz devraldığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 14.11.2015 gün ve E. 2015/725, K. 2015/901 sayılı kararı;

“...Dosyada örneği bulunan tahsilât makbuzlarına göre, A. K. tarafından 21.06.2012 tarihinde 5.550,00 TL’nin, A. K. tarafından 20.06.2012 tarihinde 11.450,00 TL’nin, ... A.Ş. tarafından 21.06.2012 tarihinde 850,00 TL’nin, icra dosyası temlik bedeli olarak şikâyetli Avukat C.O.Y.’den alındığı,

Şikâyetli avukatların aynı büro adresinde ayrı vergi kayıtları ile çalıştıkları,

...Şikâyetli avukatların müvekkiline ait alacağı temellük etmesi avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancının sarsacak bir davranış olup, alacağın temlik suretiyle çekişmeli hakkı edinmesi Avukatlık Yasası’nın 47. maddesindeki mutlak yasağın dolanılmasıdır. Ayrıca bu madde ile getirilen yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürmektedir.

Baro Disiplin Kurulu’nca sadece alacağı icrada temellük eden Avukat C. O. Y. hakkında disiplin cezası tayin edilmiş ise de **Şikâyetli avukat M. Y.’in de alacaklılardan birlikte vekâletname aldığı, aynı büroyu paylaştıkları, vergi kayıtlarının ayrı olmasının vergi yasasından kaynaklandığı gerçeği karşısında Şikâyetçi itirazın kabulü ile onun hakkında da disiplin cezası tayini gerekmiştir...**”⁹

28. Salt başarıya dayalı ücret sözleşmesi düzenlenebilir mi?

TBB Disiplin Kurulu’nun 08.11.2013 gün ve E. 2013/440, K. 2013/870 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu olayda Şikâyetli avukat “Başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlemiş ve bunun yasaya aykırı olmadığını savunmuştur. Avukatlık Yasası’nın 4667 sayılı yasa

⁹ Y. 13. HD’nin 14.01.2016 g. 2015/17998 E. 2016/406 K. sayılı kararı 69. sayfada.

ile değişiklik yapılmadan önceki yürürlükte olan 5043 Sayılı 163. madde “Şu kadar ki, tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş ve dava kabulü yasak olup, aksine hareket disiplin cezasını gerektirir.” ve Yasa’nın 164. maddesi “Ücret sözleşmesinin kural olarak belli bir miktarı kapsaması gereklidir. Şu kadar ki, üçüncü fıkra hükmü saklı kalmak üzere, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava olunan veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.” şeklinde idi. Oysa 02.05.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4667 sayılı Yasa’nın 164. maddesi, “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder. Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunan şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ver haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. Avukatlık Asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz” hükmü ile başarıya göre ücret alınabileceğine ilişkin düzenlemeyi tamamen kaldırmıştır.

Davanın başarı ile sonuçlanmasında maddi menfaati bulunan avukatın adil bir karara varılması sürecine ortak olmak sıfatıyla uymak zorunda olduğu yükümlülükleri ihlal edebileceğini, bağımsızlığını kaybedeceği, meslek ahlakına aykırı davranabileceği de asla göz ardı edilmemelidir. O halde, yürürlükte olan 4667 sayılı Avukatlık Yasası’na göre başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlenemez. Kaldı ki düzenlenen sözleşmenin bir diğer hukuksal boyutu başarısızlık halinde ücretin derhal geri ödeneceği yönündeki şarttır.

Ücretsiz dava alma yasağı 5043 sayılı yasada (163. madde) ve 4667 sayılı Yasa’da (164/3) var olduğundan başarı halinde ücret alınacağı başarısızlık halinde ücret alınmayacağı şeklindeki sözleşme hükmü (haksız rekabete yol açacağı ve yasağa aykırı olduğu için) Avukatlık Yasası’nın her döneminde sözleşmeyi geçersiz kılar.

...Şikâyetli avukat düzenlediği bono ile ödemeyi vaat ettiği 47.500,00 TL’yi de vadesinde ödememiş, aleyhine icra takipleri açıl-

masına sebebiyet vermiştir. Avukat koşullar ne olursa olsun verdiği söze sadık kalmalı, meslek yeminini unutmamalı, sonuçta zarar görenin kendisi ile birlikte tüm meslektaşları olduğunu unutmamalıdır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 24.01.2014 gün ve E. 2013/639, K. 2014/45 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasının konusu sözleşme koşullarının gerçekleşmemesi halinde alınan ücretin geri ödeneceğine ilişkin sözleşme yapılmasının mümkün olup olmadığıdır. Avukatlık Sözleşmesi taraflarca serbestçe düzenlenir. En önemli yönü tarafların (iş sahibi ile avukatın) iradesine uygun olmasıdır. Avukatlık sözleşmesinin en genel bu özelliği taraflara mutlak ve sınırsız bir serbesti getirmektedir. Uyuşmazlık konusu olan husus Avukatlık Sözleşmesinin ücret ile ilgili hükmüdür. Sözleşmenin ücret hükmü; avukatın yapacağı hukuki yardım sonucu iş sahibinin beklediği netice hasıl olmaz ise avukatlık ücreti ödenmeyeceği anlamını taşımaktadır. Bu anlam Avukatlık Yasası 164/1 de, “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.” hükmüne aykırıdır. Çünkü netice elde edilememesi halinde ücret alınmayacağı (veya alınan ücretin iade edileceğinin) Avukatlık Kanunu’nun düzenlemesine ve amacına uygun olduğunu kabul etmek; avukatlık ücretinin “avukatın iş sahibine yapacağı hukuki yardım karşılığı” hak edileceğinin değil, ancak “neticenin elde edilmesi halinde” hak edileceğinin kabulüdür.

Ücret alınmayacağı (veya alınan ücretin iade edileceği) şeklindeki sözleşmeler “başarıya göre ücret belirlemede değildir. Çünkü başarıya göre ücret belirleyen sözleşmelerde, başarısızlık halinde de ücret öngörülür. Dolayısıyla da (hiç başarı gösterilmemesi halinde de ücret olacağından) yasanın ücretin hukuki yardım karşılığı olduğuna dair düzenlemesine halel getirmez. Hukukumuzda tartışmasız olan husus hukuki yardımın kural olarak ücret karşılığı yapılabileceğidir.

Avukatlık Yasası 163/1 cümle 2’de, “Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamı gerekir.” Avukatlık Yasası 164/1’de “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.” Avukatlık

Yasası 164/4'de "Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir." hükümlerini amirdir. **Gerek öğreti ve gerekse uygulamada Yasa koyucunun "avukatlar arasındaki haksız rekabet ortamının oluşturulmaması, avukatların ücretsiz dava olarak reklam yapmalarının önlenmesi" gibi nedenlerle avukatların hukuki yardımlarını ücret karşılığı yapabileceklerine hükmettiği kabul edilmektedir.** Yasa koyucu istisnai olarak ücretsiz hukuki yardım yapılmasına fırsat vermiş olup bu kural değil istisnadır. Öğretide de hakim görüş bu istisnanın gereklilik olduğudur. Çünkü avukatın aile yakınları vs. gibi ücret alamayacağı iş sahipleri de vardır. Ancak bu durumlarda önceden Baro'ya yazılı bildirimde bulunulması yasa gereğidir. İstisna olan ücretsiz iş alma avukatın keyfi olarak uygulayabileceği bir husus değildir. Bu halde dahi vergi hukuku açısından meslektaşlarımızın sorun yaşamaması için asgari ücretten makbuz kesmelerini (KDV vs. cebinden ödeyerek) öneren görüşlerde vardır.

Sadece karşı yan ücretinin alınması da ücretsiz dava almaktır. Çünkü Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinin son fıkrasında "dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir" denilmiştir. Bu hüküm gereği kural olarak karşı yan ücreti (yasal ücret) zaten avukata ait olduğundan, sadece karşı yandan alınacak ücretle dava takip edilmesi halinde avukat, iş sahibinden ücret almamış duruma düşmektedir. Bu nedenle sadece karşı yan ücreti karşılığı da iş alınamaz. **Ayrıca, başarısızlık halinde (dava kaybedildiğinde) ücret alınmayacağına dair sözleşme iş sahibinde, avukatın "sonucu garanti ettiği" algısını uyandırabilir.** Avukat işin sonucuna ilişkin garanti veremeyeceği ancak kanaatini söyleyebileceğinden, iş sahibinin olası yanlış algısı nedeniyle; sözleşme tarafların gerçek iradesini yansıtmayacaktır.

Ücret "hukuki yardımın" karşılığıdır. Yapılacak hukuki yardım ile iş sahibinin elde edeceği yararın karşılığı değildir. Sadece kazanılan bölüme göre nisbi ücret belirleyen sözleşmelerde dahi tamamen kaybetme halinde Avukatlık Yasası'nın madde 164/4 gereği, AAÜT 2. Kısım 2. Bölümüne göre maktu ücret isteme hakkı vardır. **İcra takiplerinde alacağın tahsil edilmemesi halinde dahi, hukuki yardım sonuçlanmış ise (örn:aciz belgesi alınması) hukuki yardımı**

yapan avukat ücrete hak kazanır. Ancak bu durumda hak edilen ücret; takip miktarı üzerinden nisbi ücret değil, AAÜT 2. Kısım 2. Bölüm de icra dairelerinde hukuki yardım karşılığı belirlenmiş olan maktu ücrettir. Görüldüğü üzere kural olarak Yasa koyucu hukuki yardımın mutlak ücret karşılığı olacağını düzenlediğinden ve istisna olarak ücretsiz hukuki yardıma izin verdiğinden ücretsiz dava alma yasağı vardır ve aksi davranış, yasal düzenlemeler yanında haksız rekabet ve reklam yasağı kurallarının da ihlalidir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 21.08.2015 gün ve E. 2015/488, K. 2015/689 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın “başarıya endeksli ücret sözleşmesi” düzenleyip düzenlemeyeceği ve başarısızlık halinde aldığı ücreti geri ödemesi ve/veya ödememesinin Yasaya uygun olup olmadığıdır.

Avukatlık Yasası’nın 4667 sayılı yasa ile değişiklik yapılmadan önceki yürürlükte olan 5043 Sayılı 163. madde “Şu kadar ki, tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş ve dava kabulü yasak olup, aksine hareket disiplin cezasını gerektirir.” ve Yasa’nın 164. maddesi “Ücret sözleşmesinin kural olarak belli bir miktarı kapsaması gereklidir. Şu kadar ki, üçüncü fıkra hükmü saklı kalmak üzere, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava olunan veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.” şeklinde idi.

Oysa 02.05.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4667 sayılı Yasa’nın 164. maddesi, “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder. Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunan şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ver haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. Avukatlık Asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz” hükmü ile başarıya göre ücret alınabileceğine ilişkin düzenlemeyi tamamen kaldırmıştır.

Davanın başarı ile sonuçlanmasında maddi menfaati bulunan avukatın adil bir karara varılması sürecine ortak olmak sıfatıyla uymak zorunda olduğu yükümlülükleri ihlal edebileceğini, bağımsızlığını kaybedeceği, meslek ahlakına aykırı davranabileceği de asla göz ardı edilmemelidir.

O halde, yürürlükte olan 4667 Sayılı Avukatlık Yasası'na göre başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlenemez.

Kaldı ki düzenlenen sözleşmenin bir diğer hukuksal boyutu başarısızlık halinde ücretin derhal geri ödeneceği yönündeki şarttır.

Ücretsiz dava alma yasağı 5043 sayılı Yasa'da (163. madde) ve 4667 sayılı Yasa'da (164/3) var olduğundan, başarı halinde ücret alınacağı başarısızlık halinde ücret alınmayacağı şeklindeki sözleşme hükmü (haksız rekabete yol açacağı ve yasağa aykırı olduğu için) Avukatlık Yasası'nın her döneminde sözleşmeyi geçersiz kılar.

...Şikâyetli avukat düzenlediği başarıya endeksli ücret sözleşmesi ile Avukatlık Yasası 163, 164. maddelere aykırı davranmış, aldığı parayı taahhüdüne karşın tam olarak iade etmemiştir. Avukat koşullar ne olursa olsun verdiği söze sadık kalmalı, meslek yeminini unutmamalı, sonuçta zarar görenin kendisi ile birlikte tüm meslektaşları olduğunu unutmamalıdır..."

29. Maktu ücrete tabi olan davalarda da nisbi vekalet ücreti sözleşmesi yapılabilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.04.2015 gün ve E. 2014/18864, K. 2015/10963 sayılı kararı;

"...Somut olayda davada dayanılan bila tarihli sözleşmenin 1. maddesinde "Müvekkiline ait ..., ...Yolu sk. No: .. no lu apartmanda... No lu dairede 10.06.1997 başlangıç tarihli kira kontratıyla kiracı olarak oturan ...aleyhine tahliye davası açmak, aynı yerde 4 nolu dairede 01.09.2003 tarihli kira kontratıyla kiracı olarak oturan ... nolu dairede 01.11.2001 başlangıç tarihli kira kontratıyla kiracı olarak oturan ... aleyhine tahliye davası açmak, ... nolu dairede 01.10.2002 başlangıç tarihli kira kontratıyla kiracı olarak oturan ... aleyhine tah-

liye davası açmak ve bu davaları takip etmek, kiracının tahliyesini sağlamak ve davayı sonuçlandırmaktır.” yazılı olup, ikinci maddesinde de “Sözleşme konusu olan işten dolayı Avukata 20.000,00 YTL ücret ödenecektir. Bu ücret nakten ve defaten ödenecektir.” yazılıdır. Anılan bu sözleşme hükümleri ancak genel hükümlere göre geçersizliği ileri sürülebilir veya iptali istenebilir. Ancak eldeki davada; dava kazanılsın veya kaybedilsin vekalet hizmetine karşılık avukata 20.000,00 TL vekalet ücretinin ödeneceğinin taraflarca kabul edildiği anlaşılmaktadır. Bu nitelikteki bir ücret sözleşmesinin geçersiz kabul edilmesi için gerçekten avukatlık yasasının az yukarıda değinilen amir hükümlerine aykırılığın kesin olarak saptanması gerekir. Hukuk sistemimizde, BK.nun 19. maddesindeki buyurucu hükümlere aykırı olmamak koşuluyla irade hürriyeti ve akit serbestisi sınırları içinde taraflar diledikleri gibi sözleşme yapabilirler. Sözleşme ilkesine egemen olan ve öncelikle uyulması ve uygulaması gereken hükümler sırasıyla, amir hükümler ve amir hükümlere aykırı olmak kaydıyla tarafların kendi kararlaştırmalarıdır. **Maktu ücrete tabi olan davalarda da vekalet ücreti sözleşmesi yapılabilir, sözleşmeye bağlılık ve sözleşme serbestisi ilkeleri uyarınca tarafların kararlaştırdıkları sözleşmeye itibar edilir.** Davacı ile davalı maktu ücrete tabi davanın takibi için sözleşmede maktu vekalet ücretini kesin ve net olarak kararlaştırmışlardır. Sözleşmeyi geçersiz saymak tarafların amacına aykırı düşer. **Tarafların amaçladıkları da maktu ücrettir. Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesi uyarınca sözleşme belli bir miktarı kapsadığı için geçerli olup, maktu vekalet ücreti anlaşmaları için bir sınır konmadığından, sınır yüzde olarak yapılan anlaşmalara ilişkin olduğundan, Av. Kan. 164/2’nin olayda uygulama yeri yoktur.** Davacı avukat sözleşmede kararlaştırılan yükümlülüğünü yerine getirerek tahliye davalarını da sonuçlandırmıştır. Esasen vekalet ücreti sözleşmesi şahsi hak doğuran sözleşme olduğundan maktu olarak düzenlendiğinden gerek davacı gerekse davalı sözleşmede belirlenen yükümlülüklerden sorumludur. Yukarıda açıklanan hususlar ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde davacı avukatın edimini yerine getirdiği ve ücrete hak kazandığının kabulü gerekir. Mahkemece, sözleşme ve yasa hükümlerinin yorumunda yanılığa düşülerek yazılı şekilde hüküm tesis edilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

30. Davanın kazanılması, takibin sonuçlanması halinde ücret alınacağına ilişkin sözleşmeler geçersizdir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.05.1981, 1265-3495 sayılı kararı;

“...Davanın dayanağını oluşturan ve yanlar arasında düzenlenen avukatlık ücret sözleşmesinde, belirlenen 300.000,00 lira ücretin tahsil edildikten sonra ödeneceği apaçık yazılıdır. Bu durum karşısında öncelikle sözleşmenin geçerli olup olmadığı konusunun tartışılması gerekir. Şöyle ki; avukatlık ücret sözleşmesi, kural olarak belli bir tutan kapsalıdır. (Av.K. m. 164/1) Bu tutar belli bir sayı olarak gösterilebileceği gibi başanya göre değişmek üzere dava olunan ya da hükmedilecek şeyin değerinin belli bir yüzdesi olarak da kararlaştırılabilir. (Av.K. m. 164/2) **Avukatın davayı kazanması durumunda belli bir ücret alacağı, yitirmesi durumunda ise hiç ücrete hak kazanamayacağı ya da avukatın ücret almasının davayı kazanması koşuluna bağlı olacağı yolundaki sözleşmeler geçerli değildir. Çünkü avukatlık hizmeti, adalete yardımcı olmak ereğini güden bir çeşit kamu hizmeti niteliğini taşır. Avukatın davanın kazanılacağını yükümlenmesi ise, hizmetin yukarıda açıklanan niteliği ile asla bağdaşmaz. Ücret sözleşmesinin geçerli olup olmadığını da hakim görevinden ötürü (resen- doğrudan) gözetmekle yükümlüdür.**

Bu anlatım ışığında somut olay yönünden varılacak sonuç şudur; Yanlar arasındaki sözleşmede ücretin “tahsil edildikten sonra” ödeneceği kararlaştırılmıştır. Böylelikle belirlenen ücret, “tahsil” koşuluna bağlanmıştır. **Gerçekten de eğer tahsil sağlanmaz ise ücretin ödenmesi söz konusu olmayacaktır. O nedenle davacı avukatın “tahsili” yükümlenmesi kamu hizmeti niteliği ile çelişmekte ve sonuçta avukatlık ücret sözleşmesinin geçersizliğine yol açmış bulunmaktadır. Öyleyse davacı, geçersiz sözleşmeye dayanarak istemde bulunamaz. Şu duruma göre, davacının hak kazandığı ücret, tarife çerçevesinde ve nispi tarife uyarınca belirlenmek ve bunun ödetilmesine karar vermek gerekir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.11.1983, 6279-7796 sayılı kararı;

“...Mahkeme, davacı tarafından yüklenilen işin Yargıtay 1. HD'nin bozma kararına karşı tashihi karar talebinde bulunmak olduğu ve tashihi karar talebi kabul edilmediğinden ücret sözleşmesindeki koşulu gerçekleşmediği gerekçesi ile sözleşmede yazılı ücret yerine asgari ücret tarifesine göre belirlenen ücretin davalıdan alınmasına karar vermiştir.

Davada dayanan ücret sözleşmesinde tashihi karar talebi Yargıtay'ca kabul edilmez ise ücret ödenmeyeceği yazılıdır. **Avukatın karar düzeltme talebi kabul edilse ücrete hak kazanacağı düzeltme talebi kabul edilmezse ücret almayacağı yolundaki avukatlık ücret sözleşmesi geçerli değildir. Çünkü avukatlık ücreti, deruhte edilen işin olumlu sonuçlanmasının ya da davayı kazanmanın değil verilen hizmetin karşılığıdır. Av.K.'nın 163. m.'nin 3. bendi gereğince, avukatın tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş ve dava kabulü yasaktır. Bu nedenle olumlu sonuç alınmadığı takdirde ücret ödenmeyeceğinin yazılı olduğu sözleşme Av.K.'ya aykırıdır ve geçersizdir. Bu durumda sözleşme yapılmamış sayılarak davacının ücreti, Avukatlık K.'nın 163. m.'nin son bendi gereğince asgari ücret tarifesi uyarınca nispi şekilde belirlenmelidir.** Nitekim mahkemece de sonuçta asgari ücret tarifesi uygulanmış ve davacının hak ettiği avukatlık ücreti buna göre hesaplanmıştır.

O halde sonucu itibarıyla doğru olan hükmün HUMK'un 438. m.'nin son bendi gereğince gerekçe değiştirilerek ve düzeltilerek onanması gerekir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve E. 2013/440 K. 2013/870 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu olayda Şikâyetli avukat “Başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlemiş ve bunun yasaya aykırı olmadığını savunmuştur. Avukatlık Yasasının 4667 sayılı yasa ile değişiklik yapılmadan önceki yürürlükte olan 5043 Sayılı 163. madde “Şu kadar ki, tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık

ücreti karşılığında iş ve dava kabulü yasak olup, aksine hareket disiplin cezasını gerektirir.” ve Yasanın 164. maddesi “Ücret sözleşmesinin kural olarak belli bir miktarı kapsamaması gereklidir. Şu kadar ki, üçüncü fıkra hükmü saklı kalmak üzere, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava olunan veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.” şeklinde idi. Oysa 02.05.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4667 sayılı yasanın 164. maddesi “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder. Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunan şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ver haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. Avukatlık Asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz” hükmü ile başarıya göre ücret alınabileceğine ilişkin düzenlemeyi tamamen kaldırmıştır.

Davanın başarı ile sonuçlanmasında maddi menfaati bulunan avukatın adil bir karara varılması sürecine ortak olmak sıfatıyla uymak zorunda olduğu yükümlülükleri ihlal edebileceğini, bağımsızlığını kaybedeceği, meslek ahlakına aykırı davranabileceği de asla göz ardı edilmemelidir. O halde, yürürlükte olan 4667 Sayılı Avukatlık Yasasına göre başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlenemez. **Kaldı ki düzenlenen sözleşmenin bir diğer hukuksal boyutu başarısızlık halinde ücretin derhal geri ödeneceği yönündeki şarttır. Ücretsiz dava alma yasağı 5043 sayılı yasada (163. madde) ve 4667 sayılı yasada (164/3) var olduğundan başarı halinde ücret alınacağı başarısızlık halinde ücret alınmayacağı şeklindeki sözleşme hükmü (haksız rekabete yol açacağı ve yasağa aykırı olduğu için) Avukatlık yasasının her döneminde sözleşmeyi geçersiz kılar.**

...Şikâyetli avukat düzenlediği bono ile ödemeyi vaat ettiği 47.500,00 TL'yi de vadesinde ödememiş, aleyhine icra takipleri açılmasına sebebiyet vermiştir. Avukat koşullar ne olursa olsun verdiği söze sadık kalmalı, meslek yeminini unutmamalı, sonuçta zarar görenin kendisi ile birlikte tüm meslektaşları olduğunu unutmamalıdır.”

31. Avukat ücretsiz iş takip etmeyi kabul ettiği iş için ücret isteyebilir mi?

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 03.07.1971 gün ve 3/651-49 karar sayılı kararı;

“...Yargıtay 3. Hukuk Dairesi yerel mahkeme kararını “davacı, davalının vekili sıfatıyla İş Mahkemesi’nde takip ettiği davalardan feragat ettiğinden bahisle vekalet ücretinin tahsilini istemiştir. Davalı cezap layihasında, davacının davasını ücretsiz takip ettiğini defaten ileri sürmüştür. **Mübrez tarihsiz vekalet sözleşmesinin 4. maddesi ile davacı tarafından yazılmış olan 14.01.1963 günlü mektupta davalının, davalının davalarını ücretsiz takip edeceği yazılıdır.** Bu durumda davanın redid gerekir...” gerekçesiyle bozmuştur.

HGK’ca yapılan inceleme sonunda tarafların karşılıklı iddia savunmalarına, dosyadaki kağıtlara ve dayandığı gerektirici sebebe göre yerinde olan özel daire bozma ilamına uyulması gerekli iken eski hükümde direnilmesi yasaya ve dosya muhtevasına akkırdır....” gerekçesi çok açıktır.

O halde herhangi bir surette gerek sözleşmede, gerek görüşme tutanağında gerekse mektup, faks, mail gibi bir belgede ücret talep etmeyeceğini bildiren avukat, ücret için dava açmamalıdır.

TBB Meslek Kuralları’nın 47. maddesi, “Ücret davası açacak avukat, önce Baro Yönetim Kurulu’na bilgi verir. Bu konuda Baro Yönetim Kurulu’nun görüşünü bildirme yetkisi vardır.” hükmü gereği Baroya bildirim zorunda bulunan avukat “ücretsiz dava takip ettim” savunması ile kendisi hakkında suç duyurusunda bulunmuş olur.

32. Sözleşmede asgari ücret tarifesinin altında ücret alınacağı hükmü konulmuş ise, daha fazla ücret talep edilemez.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi’nin 07.11.1996 gün ve 7576/9601 sayılı kararı;

“...Avukat kendi meslek alanında uzman olmasına rağmen, tarifeden daha az biçimde, onun yarısı tutarında ücret alacağı konusun-

da sözleşme yaptıktan sonra, **bunun içtihadı birleştirme kararına aykırılığını ve geçersizliğini ileri sürmesi nesnel iyiniyet kuralına aykırı olur...**"

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.03.3012 gün ve E. 2011/17058, K. 2012/2646 sayılı kararı;

"...Davacı azledildiği tarihe kadar sözleşmedeki ücret miktarına itiraz etmemiş, azilden sonra geriye dönük talepte bulunmuştur. **Davacının bu şekildeki talebi TMK 2. maddesi gereği hakkın kötüye kullanımudur.** Bu nedenle sözleşme koşulları tarafları bağlar.

Somut uyuşmazlıkta, **sözleşmede kararlaştırılan ücret miktarı tarafları bağlayıcıdır.** Hal böyle olunca, mahkemece gerektiğinde bilirkişi raporu da alınmak suretiyle sözleşmede kararlaştırılan ücret miktarı esas alınmak suretiyle sözleşmede kararlaştırılan ücret miktarı esas alınarak sözleşme tarihinden azil tarihine kadar ödenmeyen ücretlerin tespit edilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekir..."

Sözleri ile dile getirmiştir. O halde avukat asgari ücret tarifesinin altında bir ücretle çalışmayı kabul ve sözleşme ifa edilmiş ise, dava açmamalı sonucuna katlanmalıdır.

33. Avukatın hiç veya asgari ücret tarifesi altına iş kabulü disiplin cezasını gerektirir mi?

Evet gerektirir. Çünkü meslektaşları ile açık bir rekabet, onların da ekmeği ile oynamaktır. 50 yıla yaklaşan deneyimim gereği rahat söyleyebilirim ki "Sorununu ücret almaksızın çözdüğünüz müvekkil, sorun bittikten sonra ne büronuza uğrar ne de yeni iş getirir, ne de lokanta, kahvehanede gördüğünüz zaman size sahip çıkar, acı ama gerçek budur" kendinizi bitirecek bu davranışı asla onaylamayın, emeğinizin karşılığını talep edin. Zorunlu olarak asgari ücretten makbuz kesmiyor musunuz, kesiyor çöpe atıyorsunuz, KDV'sini de net gösteren makbuz kesin, kişiye verin, hiç olmazsa bir fedakarlıkta bulunduğunuzu somut olarak görür, çoğunlukla da ücretinizi hele kadınsa mutlak getirir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve E. 2005/379, K. 2006/12 sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat şikayetçinin tazminat, boşanma ve nafaka gibi 13 davasını ücret almaksızın 1992 yılından beri takip ettiğini, dava ve icra giderlerini kendisinin karşıladığını, ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2611 ve 1999/2612 esas sayılı dosyalarından tahsil ettiği nafaka alacaklarından bir kısmını ücreti vekalet alacağına mahsuben kesmek zorunda kaldığını, hapis hakkını kullandığından herhangi bir kusuru bulunmadığını savunmuştur. ... Avukatlık Yasası M. 164/4, “... Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde durum bora yönetim kuruluna bildirilir...” hükmünü amirdir. **Ücretsiz dava alınması ve yargı giderlerinin üstlenilmesi meslektaşlar arasında rekabete yol açabilecek nitelikte ve meslek etiğine uygun düşmeyen bir davranıştır.** Bu nedenlerle eylem Avukatlık Yasası'nın 34, 164/4, 166/1, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesine aykırı olmakla disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin ...kararın onanması gerekmiştir.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve E. 2003/110, K. 2003/22 sayılı kararı:

“...Şikayetlinin eylem tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi altında sözlü danışma ücreti aldığı, dosyadaki bilgi ve bulgularda n, özellikle 17.06.1999 ve 413 No.lu Serbest Meslek Makbuzu içeriğinden anlaşılmıştır. **Avukatlık Yasası'nın eylem tarihinde geçerli olan 163. maddesinin 3. fıkrası hükmüne göre tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş kabulü yasak olup aksine hareket disiplin cezasını gerektirir** (Bu yasak, 4667 sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra, Avukatlık Yasası'nın değişik 164. maddesinin 4. fıkrası hükmü ile yinelenmiştir)...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve E. 2003/110, K. 2003/223 sayılı kararı;

“...Şikayetlinin eylem tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi altında sözlü danışma ücreti aldığı, dosyadaki bil-

gi ve bulgulardan, özellikle 17.06.1999 ve 413 No.lu Serbest Meslek Makbuzu içeriğinden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın eylem tarihinde geçerli olan 163. maddesinin 3. fıkrası hükmüne göre tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş kabulü yasak olup aksine hareket disiplin cezasını gerektirir (Bu yasak, 4667 sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra, Avukatlık Yasası'nın değişik 164. maddesinin 4. fıkrası hükmü ile yinelenmiştir.."

Karaları ile de dile getirilmiştir.

Davranışın meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açacağı açıkça dile getirilmiştir. O halde avukat asgari ücret tarifesinin altında iş kabul etmemeli, yargı giderlerini üstlememelidir.

34. Tahsil edilen asıl alacağın müvekkile, alacağın ferilerinin avukata vekalet ücreti olarak ödeneceğinin kararlaştırıldığı anlaşma geçerli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2014/18795, K. 2015/10660 sayılı kararı;

"...Davacı avukat tarafından yapılan icra takip işlemine konu hizmete ilişkin taraflar arasında yapılan sözleşme ile 10.06.2011 ödeme tarihli 950.000,00 TL bedelli senedin icra takibine konularak tahsilat yapılması halinde asıl alacağın davalıya, asıl alacağın ferileri niteliğindeki ödemelerin ise davacı avukata vekalet ücreti olarak ödeneceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Bu Avukatlık Ücret Sözleşmesi, tarafların serbest iradeleri ile imzalanmış olan ve Avukatlık Kanunu ile hukuk ve ahlaka aykırı hükümler içermeyen geçerli bir sözleşme olup, taraflar yönünden bağlayıcıdır. Hal böyle olunca davacı avukatın verdiği avukatlık hizmet ücretlerine ilişkin olarak, icra takip işlemi yönünden aralarında yapılan avukatlık ücret sözleşmesi hükümlerine göre ücret talep edebileceği, diğer avukatlık ücret sözleşmesine konu edilmeyen ... Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/891 Esas ve ... Cumhuriyet Başsavcılığının 2011/130254 soruşturma nolu dosyasına ilişkin hizmet bedellerinin Avukatlık Kanununun 164/4. maddesi kapsamında değerlendiril-

lerek davacı avukata ödenecek ücretin belirlenmesi gerekir. Mahkemece bu kapsamda yapılacak bir değerlendirme ve hesaplama dayalı olarak, davacının temyiz incelemesine konu kararı temyiz etmediği ve bu hususa ilişkin davalı lehine oluşan usulü kazanılmış haklar da gözetilerek bir karar verilmelidir. Açıklanan bu hususlar gözardı edilerek, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasa aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

35. Sözleşme imzalanmış, vekalet verilmemiş, dava açtırılmamış ise ücret talep edilemez.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 27.05.2008 gün ve E. 2008/6473, K. 2008/9508 sayılı kararı;

“Taraflar arasında yapılan “Avukatlık Ücret Sözleşmesi” başlığı altında yapılan sözleşmenin 7. maddesinde “Müvekkilin bu sözleşmenin akdinden sonra, vekalet vermemesi, dosyasını geri alması durumunda avukat sözleşmeyi haklı sebebe dayanarak bozabilir. Bu durumda, sözleşmede belirtilen ücretin tamamı avukatın ilk isteminde derhal ödenir.” Mahkeme davanın kabulüne ilişkin kararının gerekçesini sözleşmenin bu hükmüne dayandırmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesi uyarınca “Avukatlık ücreti avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder”. Hukuki yardımda bulunmayan avukat avukatlık ücreti talep edemez.

Borçlar Kanununun 396. maddesi uyarınca “vekaletten azil ve ondan istifa her zaman caizdir.” Bu hükme göre müvekkil vekile azletmek hakkından, vekil de istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Anılan hükmün emredici olması nedeni ile buna bağlı olan ceza koşulu da geçersizdir.

Ne var ki, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinde ise “Avukatlık azli halinde ücretin tamamı verilir.” Bu hüküm de yasal ceza koşuludur. Avukat ve müvekkil arasındaki avukatlık sözleşmesi hukuki ilişkisinde BK.nun 396. madde hükmü uygulanmayıp Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinin uygulanacağı açıktır. Dolayısı ile anılan 174. maddenin uygulanabilmesi halinde vekil eden ücretin

tamamını ödemekle yükümlüdür. Ancak, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinin uygulanabilmesi için de avukatın hukuki yardımını yapması yahut ücrete hak kazanacak biçimde hukuki yardımının bir bölümünü sağlaması gerekir. Aksi halde, avukatın ücrete hak kazandığından sözedilemez. Zira, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi avukatın ücretinin teminat altına alınması amacını taşır. Henüz ücrete hak kazanmamış avukat 174. maddede yer alan "Ücretin tamamı verilir" hükmünden yararlanamaz. Taraflar arasındaki hukuki ilişkide Avukatlık Kanun'unun 174. maddesi uygulanmadığı takdirde ise BK.nun 396. maddesi uygulanmalı, henüz kendisine dava açılması talimatı ve vekaletname verilmeyen, dolayısı ile hukuki yardıma başlamayan davacı avukatın sözleşmenin anılan hükmünden yararlanarak ücreti talep hakkının varlığı kabul edilmemelidir.

Nitekim, Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesi uyarınca "sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukata ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar." Görüldüğü üzere bu hükmün uygulanabilmesi açılmış bir dava olmasına bağlıdır. Avukatlık Kanunu'nun avukatlık sözleşmesi başlığını taşıyan 11.kısım md.163 ve avukatlık ücretini tanımlayan 164, 165 ve anılan 174. maddenin 1. fıkrası birlikte yorumlanmalıdır. Böyle olunca sulh yahut anlaşma amacıyla feragat ve kabul halinde ücretin tamamından müteselsilen sorumlu olması için dava açılması; azil halinde "ücretin tamamı verilir" yasal cezai koşulun uygulanabilmesi için de hukuki yardımın başlaması; yani dava açma üstlenilmiş ise davayı takip için hukuki yardım amacıyla gerekli hazırlıkların tamamlanmış olması gerekir. Somut olayda ise, avukatlık ücret sözleşmesinde izale-i şuyu davasının davacı avukat tarafından takip etmesi kararlaştırılmış ise de, vekaletname verilerek henüz davayı takip talimatı verilmediği anlaşılmaktadır.

Olayda, 174. madde hükmünün uygulanması imkanı bulunmadığına göre, sözleşmenin anılan koşulu BK.396. maddesi uyarınca geçersizdir, davacı avukata avukatlık ücretini talep hakkını vermez...Davanın reddi gerekir..."

36. Avukatlık sözleşmesinde var, fakat bir başka avukat tarafından açılan davada ücret talep edilebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.07.2013 gün ve E. 2013/9747, K. 2013/18329 sayılı kararı;

“...Davalının, manevi tazminat davası ile ilgili vekalet ücretine yönelik temyizi yönünden; Davacı avukat ile davalı arasında, davalının dava dışı şirket aleyhine iş kazasından dolayı açılacak olan maddi tazminat davası ve bu dava sonuçlanınca açılacak manevi tazminat davasına ilişkin olarak imzalanan ve bu davada dayanak yapılan 01.12.2006 tarihli Avukatlık iş-hizmet sözleşmesinin 10. maddesine göre, maddi tazminatta PSD değeri ile hükmedilen maddi tazminat miktarı ve manevi tazminat miktarı toplamı üzerinden %20 avukatlık ücreti olarak ödeneceği, kaybedilen miktar için ücret ödenmeyeceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Dosya kapsamı itibarıyla, maddi tazminat davasında karar verildikten sonra davacı avukat tarafından davalı vekili olarak açılan herhangi bir manevi tazminat davası bulunmadığı gibi bu konuda verilen bir hizmette bulunmamaktadır. **Davalının daha sonradan başka bir avukata vekaletname verip onun aracılığıyla açtığı manevi tazminat davası yönünden katkı ve emeği de bulunmayan davacı avukat, vermediği hizmetten dolayı herhangi bir ücret talebinde bulunamaz.** O halde mahkemece, davacının manevi tazminat davası yönünden vekalet ücreti talebinin reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde bu talebinde kabulüne karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.05.2015 gün E. 2015/384, K. 2015/594 sayılı kararı;

“...Şikâyetçi ile şikâyetli avukat arasında 09.10.2006 tarihinde ... 1. Tüketici Mahkemesi'nin 2006/345 Esasına kayden açılan tazminat davası ile ilgili olarak avukatlık ücret sözleşmesi imzaladıkları, sözleşmeye göre kararlaştırılan avukatlık ücretinin 150.000,00 TL olduğu, mezkûr vekâlet ücreti alacağı için şikâyetli avukatın ... 12. İcra Müdürlüğü'nün 2010/10796 sayılı dosyası üzerinden 12.08.2010 tarihinde icra takibi başlattığı, Şikâyetçinin 13.08.2010 tarihinde ödeme emrine itiraz ettiği, şikâyetli avukatın 18.08.2010 günü .. 6. Asli-

ye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esasına kayden itirazın iptali davası açtığı, ... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esas, 2013/509 Karar sayılı ve 26.09.2013 günlü kararı ile "...dava değeri itibariyle 150.000,00 TL vekâlet ücretinin geçerli olması da mantıklı değildir avukat yüklendiği vekâlet görevini doğruluk ve özenle yapmak zorundadır. **Dava değerinin değişmesi halinde vekâlet ücreti yönünden ortaya çıkan durumu öncelikle görüp bu konuda müvekkilini uymalı ve ortaya çıkan yeni durum itibariyle bilgilendirmelidir. Davacının böyle bir bilgilendirme yapmadan lehine olduğunu düşündüğü önceki ücret sözleşmesinin yeni dava için de geçerli olacağı öngörüsüyle sessiz kalması ve dava sonucunda dava değeri ile orantısız biçimdeki ücreti talep etmesi doğruluk ve özen yükümlülüğüne uygun değildir.** Kaldı ki az önce açıklandığı üzere tamamen yeni dava olan davadaki değer (7.000,00 TL.) itibariyle 150.000,00TL gibi bir vekâlet ücretinin geçerli sayılması yine Avukatlık Kanunu 164. maddesi karşısında geçersiz kalacaktır." gerekçesiyle davanın reddine karar verdiği, Avukatlık ücreti Yasanın 164/1. maddesi gereği avukatın hukuki yardımın karşılığıdır. ... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esasındaki hukuki yardım 7.000,00 TL. bedelli davadır. Davanın kısmı açılmış olması sonucu değiştirmez. Çünkü asıl dava miktarı belli değildir ve 7.000,00 TL'den fazla alacak çıkacağına garantisiz kısmı dava aşamasında yoktur. Kaldı ki davalı kısmi dava aşamasında belli olacak alacağın tamamını ödeyerek ek dava açılmasına fırsat vermeyebilir de. Taraflar arasındaki sözleşmeye göre davanın görevsizlik nedeniyle reddi ve görevli Mahkemeye gönderilmesi halinde de takibi öngörülmekte ise de; şikâyetlinin yaptığı hukuki yardım bu aşamada 7.000,00 TL'lik dava olup, bu miktarlık dava için aslı alacak miktarından fazla 150.000,00 TL'lik sözleşme Yasaya ve hakkaniyete aykırı olduğundan yok hükmünde olup, bu sözleşmeye dayalı ücret istenemez.

Avukat, sözleşme hükümlerine ters düşme bile, toplumun önem verdiği moral değerlere ters bulunan böyle bir amacı gerçekleştirmesine araç olamaz, Yasayı araç olarak kullanamaz. Çünkü avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve "avukat kamuunun avukatlık mesleğine güveni"nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır. (Avukatlık Yasası M. 1 ve Meslek Kuralları M. 3) Bazı davranışların yasalara uygunluğu yeterli mazeret

ret sayılamaz. Avukat “hukuka uygunluk” ölçüsüne bağlıdır. (Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları Şerhi, s. 46). Avukat mesleğini vicdanlı bir şekilde ifa eder. Bu ilkenin yönlendirmediği davranışlar asla hoşgörü ile karşılanamaz...”

37. Ücret sözleşmesinde imzası bulunmayan kişiden ücreti vekalet talep edilebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.04.2017 gün ve E. 2015/15443, K. 2017/4132 sayılı kararı;

“... Davalı şirket ile davalı ... ise davacının dayandığı **ücret sözleşmesinin tarafı olmadıklarını savunarak haklarında açılan davanın husumetten reddini dilemişlerdir. Dava konusu 14.08.2009 tarihli ücret sözleşmesinin incelenmesinde iş sahibi olarak her üç davalının da ismi bulunmasına karşın sözleşmenin yalnız davalı ... tarafından imzalandığı, davalı ...'ın davalı şirket adına sözleşmeye imza koyduğuna ilişkin bir ibare de bulunmadığı anlaşılmaktadır.** Öte yandan ücret sözleşmesine konu ipotegİN fekki davası ile tapu iptal ve tescil davasının davacısı ve soruşturma dosyasının şikayetçisi yalnız davalı ... olup, davacı bu dosyalarda yalnız davalı ... vekili olarak görev yapmıştır. **O halde Mahkemece, davalı ... ile davalı şirket hakkında açılan davanın husumet yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, bu davalılar yönünden de davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**”

38. Şirket hissesini devrettikten sonra sözleşmedeki ücretin orantısız olduğunun ileri sürülmesi iyiniyet kurallarına aykırılık oluşturur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.03.2016 gün ve E. 2015/15072, K. 2016/7431 sayılı kararı;

“...Mahkemece, verilen görevin dava veya icra takibi veya bir iş takibi niteliğinde olmayıp genel bir hukuk danışmanlığı hizmeti şeklinde belirlendiği, buna karşılık 1.000.000,00 TL ücretin öngörül­düğü, davalı avukat tarafından alınan vekaletname doğrultusunda

... Asliye Ticaret Mahkemesinde, ... Sulh Hukuk Mahkemesinde davalar açıldığı, tespitler yaptırıldığı, Avukatlık Yasası ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Hükümleri nazara alındığında belirlenen ücretin adil, makul ve hakça bir dengesinin bulunmadığı, Borçlar Kanununun 28. maddesine aykırılık teşkil ettiği ve bu doğrultuda davalı avukat tarafından yapılan icra takibinde hukuka uyarlılığın bulunmadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, icra takibi nedeniyle davacının borçlu olmadığına tespitine, alacak talebinin ise reddine karar verilmiştir.

Hemen belirtmek gerekir ki, sözleşme aşamasında henüz açılmış bir dava yada icra takibi bulunmadığından taraflar arasında imzalanan sözleşmede işin konusu ve hukuki yardım genel hatlarıyla ancak açıkça belirlenmiş olup, sözleşmenin 2. maddesinde ise avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağ maktu olarak kararlaştırılmıştır. Sözleşme, Avukatlık Kanununun 163. maddesindeki şartları taşımakta olup geçerlidir. Dosya kapsamından davalı avukatın dava dışı şirketin genel kurul toplantılarına katıldığı, Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2012/257 Esas sayılı dosyasında genel kurul kararının iptali ile şirkete kayyum tayini için dava açtığı, Sulh Hukuk Mahkemelerinde tespitler yaptırdığı, keşiflerine katıldığı, idari mercilere dilekçeler yazdığı ve davacıyı temsil ettiği, gerekli müracaatları yaptığı, bir başka ifade ile sözleşme ile kendisine yüklenen görevleri yerine getirdiği, ancak davacının başka bir avukat vasıtası ile Asliye Ticaret Mahkemesi'ne başvurarak davasından feragat ettiği ve şirket hissesini diğer ortaklara devrettiği anlaşılmaktadır. **Borçlar hukukumuzun ana ilkelerinden biri sözleşme serbestisi olup, basiretli bir işadamı olan davacı sözleşme hükümlerini bilerek imzalamıştır. Davacının zor durumda kalmasından veya düşüncesizliğinden yada deneyimsizliğinden yararlanılmak suretiyle imzalatıldığı da iddia ve ispat edilememiştir.** Yine, davalı avukatın görevini özenle yerine getirdiği, ancak muvafakatı dışında başka bir avukat aracılığı ile davacının hissesini diğer ortaklara devrettiği de sabittir. Hal böyle olunca davacı, sözleşmede kararlaştırılan vekalet ücretini davalıya ödemekle yükümlüdür. **Davacının şirket hissesini devrettikten sonra sözleşmedeki ücretin orantısız, iyiniyet ve ahlak kurallarına aykırı olduğunu ileri sürmesi açıkça iyiniyet kurallarına aykırılık oluşturur.** Bu durumda mahkemece,

davanın menfi tespit talebi yönünden de reddine karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ve yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

39. Aksine sözleşme yoksa takipte mahkemece hükmedilen müddeabih ücrete esas alınmalı, feriler eklenmemelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.10.2011 gün ve E. 2011/11188, K. 2011/14104 sayılı kararı;

“...Davacı, davalının vekili olarak açtığı kamulaştırmasız el atma nedeniyle tazminat davasını açmış ve kazanmış, verilen kararı icra takibine koymuş, daha sonra haksız olarak azledilmiş, vekalet ücreti ödenmediği için itirazın iptali talepli bu davayı açmıştır. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda vekalet ücreti hesaplanırken, mahkeme kararı ile tahsiline **hükmedilen 60.825,60 YTL üzerinden hesap yapılması gerekirken, icra takip dosyasındaki asıl alacağın ferileri ile birlikte toplam 72.301.96 YTL üzerinden hesaplanması, usul ve yasaya aykırıdır...**”

40. Avukatlık sözleşmesinde ücret konusu düzenlenmemiş veya geçersiz ise ne olacaktır?

Avukatlık sözleşmesi ile tarafların iradeleri, danışma şeklinde veya mahkeme ve diğer resmi merciler önünde temsil biçiminde olan hukuki yardımın, bir ivaz karşılığında yerine getirileceği konusunda birleşir. Sözleşmenin bir tarafının mutlaka avukat olması ve onun yapma borcu altına girmesi ama bunun ivazının da kural olarak sözleşmede gösterilmesi gerekir.

Avukat ile müvekkili arasında bir sözleşme bulunmasına rağmen ücret konusu düzenlenmemiş veya sözleşme geçersiz ise avukatın ücret alacağının ne miktarda olacağı Avukatlık Yasası 164. maddesinde düzenlenmiştir.

Avukatlık Yasası 164/4, “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunma-

dığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır” hükmünü amirdir, buna göre ücret takdir edilecektir. Avukat ile müvekkil arasında ücret kararlaştırılmasa dahi, avukat bu şekilde hesaplanacak ücrete hak kazanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 06.12.2011 gün ve E. 2011/2300, K. 2011/18143 sayılı kararı;

“...Davacı avukatlara ödenmesi gereken vekalet ücretinin tespit edilebilmesi için öncelikle, uyuşmazlığa uygulanacak Avukatlık Kanunu hükümlerinin belirlenmesi zorunludur. Bilindiği üzere, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 02.05.2001 tarihinde 4467 sayılı Yasa, 13.1.2004 tarihinde de 5043 sayılı Yasa ile değişikliğe uğramıştır. 13.01.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5043 sayılı Yasanın 7. maddesi ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’na eklenen “Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kesin olarak hükme bağlanmamış bütün ihtilaflarda bu kanunun değişik hükümleri uygulanır” hükmünü içeren geçici 21. madde, Anayasa Mahkemesi’nce 08.02.2008 tarihinde iptal edildiğinden, avukatlık ücretinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda, sözleşmelerin kurulduğu tarihte yürürlükte olan Avukatlık Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği kabul edilmelidir.

Dava konusu olayda taraflar arasında yazılı bir avukatlık ücret sözleşmesi bulunmadığı gibi, davacıların iddia ettikleri gibi, taraflar arasında dava değerlerinin %15’i üzerinden ücret ödenmesi konusunda şifai bir sözleşmenin yapıldığı da kanıtlanamamıştır. Bu itibarla, az yukarıda açıklanan nedenlerle davacı avukatlara ödenmesi gereken vekalet ücretinin tespitinde, sözleşme ilişkisinin kurulduğu, avukatlık hizmetinin verildiği dava tarihleri olan 01.08.2002, 13.08.2002, 28.11.2002 tarihleri itibarıyla yürürlükte olan

1136 sayılı Yasanın, 02.05.2001 tarihinde 4667 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten sonraki, ancak 13.01.2004 tarihinde 5043 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten önceki hükümlerinin esas alınması gereklidir. Anılan yasanın 4467 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten sonraki 164. maddesinin 4. fıkrasında "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu hallerde değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır. Değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde ise asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın sonucuna ve avukatın emeğine göre değişmek üzere ücret anlaşmazlığı tarihindeki dava değerinin yüzde beşi ile yüzde on beşi arasındaki bir miktar, avukatlık ücreti olarak belirlenir." hükmü bulunmakta olup, vekalet görevinin ifa edildiği davalar, değeri para ile ölçülebilen işlerden olduğundan, mahkemece her bir dava değerinin yüzde beşi ile onbeşi arasında takdir edilecek vekalet ücretlerinin ödetilmesine karar verilmesi gerekirken, Avukatlık Kanunu'nun 13.01.2004 tarihinde 5043 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten sonraki 164/4 maddesinde öngörülen müddeabihin %10'u ile %20'si arasındaki oranlarına ve davacının ıslah dilekçesindeki talebine göre, %15 üzerinden belirlenen vekalet ücretlerinin tahsiline karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.12.2012 gün ve E. 2012/23032, K. 2012/28919 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında düzenlenen 25.11.2008 tarihli işçilik alacaklarına ilişkin açılacak iş davasına esas vekalet ücreti sözleşmesinin geçersiz olduğu mahkemenin de kabulü- dedir. 5043 sayılı yasa ile değişik Avukatlık Kanunu'nun 164/3 hükmü uyarınca avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; **değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir.**

Mahkemece Avukatlık Kanunundaki bu hüküm uyarınca %10 ile %20 arasında bir vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, sözleşmede kararlaştırılan %25 oran esas alınarak vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 28.07.2006 gün ve E. 2006/200, K. 2006/278 sayılı kararı:

“...Şikayetçiler tarafından imzalı ve örneği şikayetli tarafından sunulan “görüşme zaptıdır (olaya ve ücrete dair)” başlıklı yazıda ücret konusunda; “Bu davalar için avukatlık asgari ücret tarifesine göre serbest olarak istenilecek olan avukatlık ücreti ödenecektir. Mahkemece tayin edilecek olan miktarlar esas alınarak ücret ödenecektir, ancak beş milyar avukatlık ücreti ve dört milyar avans ödemeyi kabul ediyorum. Bunun dışındaki hususlar ileride konuşulacaktır..” hükmü vardır. **Her ne kadar bu sözleşmede şikayetlinin imzası yok ise de, taraflar arasında uygulandığına ve sözleşmenin imzası olmayan şikayetli tarafından sunulmuş olmasına göre, icap ve kabulün birleşmesiyle oluşmuş bir akdin belgesi olduğunda kuşku yoktur. Ne var ki bu sözleşmede avukatlık ücreti belirgin değildir.** Bir yandan asgari ücret tarifesine göre ücret ödeneceği, bir yandan serbest olarak ücret isteneceği, diğer yandan da 5 milyar ücret ödeneceği gibi çelişkiler taşımaktadır.

Avukatlık Yasası’nın 164. maddesinde, ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı, veya tartışmalı olduğu hallerde yetkili merci tarafından, davanın kazanılan bölümüne ve avukatın emeğine göre müddeabihin %10’u ile %20’si arasında ücret belirleneceği hükmü vardır. Bu hükümler muvacehesinde şikayetlinin sonuçlandırdığı dava sebebiyle bir hakkı var ise de, süre yönünden reddedilen ve dava değeri 7.000,00 TL olan bir dava sebebiyle, miktarı ne olursa olsun iadesi gereken önemli bir kısmın yedinde olduğunda da duraksama yoktur. Bu nedenlerle şikayetlinin dava değerinin üzerinde teminat adı altında aldığı bir paranın hesabını müvekkiline vermemesi, iadesi gereken kısmı iade etmemesi, yargılamaya sebebiyet vermesi, güven sarsıcı ve kamunun mesleğe olan inancını zedeleyecek bir davranıştır...”

41. Taraflar talep etmese dahi Mahkeme ücrete hükmetmek zorunda mı? Takas, mahsup yapılabilir mi?

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 29.04.2015 gün ve E. 2013/2065, K. 22015/1291 sayılı kararı;

“...Hukuk sistemimizde iki tür vekalet ücreti söz konusudur. Birincisi, müvekkil vekil arasında yapılacak bir sözleşme ile (yazılı sözleşme yoksa Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesine göre) belirlenen vekalet ücreti (ak.m.164/1,2,3,4); ikincisi ise H.U.M.K.ün 423/6, (C.M.U.K.322/1-9, 413/son, (C.M.K.303/1-h, 324); iyuk:31/1) ve Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddelerine göre, vekille takip edilen davalarda mahkemece yargılama gideri olarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre re'sen takdir edilen vekalet ücretidir.

Davada haklı çıktığı için lehine yargılama gideri hükmedilen taraf, davayı bir avukat aracılığıyla takip etmiş ise, mahkemece takdir edilen vekalet ücreti, diğer yargılama giderlerine dahil edilerek, davada haksız tarafa yükletilir. Başka bir ifadeyle davayı kazanan lehine takdir edilen vekalet ücreti yargılama giderlerine dahildir.

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun “yargılama giderlerinin kapsamı” başlıklı 323/1ğ. maddesi (1086 Sayılı H.U.M.K.nun 423. maddesinin 6.bendi) gereğince yargılama giderleri arasında bulunan vekalet ücreti diğer giderler gibi mahkemece re'sen hüküm altına alınır. **Vekalet ücretinin hüküm altına alınabilmesi için tarafların talebi aranmaz.**

Davacının istemine dayanak yaptığı 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin de içinde bulunduğu “Onbirinci Kısım” 4667 Sayılı Yasayla “Avukatlık Sözleşmesi” üst başlığı altında düzenlenmiş, maddenin son fıkrası, “Avukatla iş sahibi arasında yazılı sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti avukata aittir.” şeklindeyken 4667 Sayılı Kanununun 77. maddesiyle yapılan değişiklikle, “Dava sonunda kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir.” şeklinde değiştirilmiştir. Yeni getirilen bu hükmün ücretin doğrudan doğruya avukata ödeneceği anlamında anlaşılmamalıdır. Nitekim aynı cümlenin devamında yer alan; “.. bu ücret, iş sahibinin

borcu sebebiyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.” biçimindeki düzenlemeyle mahkemelerce hükmedilen vekalet ücretinin öncelikle müvekkile ait olduğu, ancak vekilinin vekalet ücretini güvence altına almak için. başkalarına ödenmesinin önüne geçilmesinin amaçlandığı görülmektedir (HGK’nun 2.6.2010 gün ve 2010/3-266 E., 2010/303 K. sayılı kararı).

Öte yandan, avukatlık sözleşmesi yapan avukatla kamu kurum ve kuruluşlarında idare ile bir sözleşme yapmadan, statü hukukuna göre memur kadrosunda görev yapan ve maaşını bağlı bulunduğu yasalara göre alan kamu avukatının durumunun aynı olmadığına kuşku bulunmamaktadır. Şikayet eden vekili ile iş sahibi Belediye arasında avukatlık sözleşmesi bulunmakta ise de memur kadrosunda görev yapmamaktadır.

Somut olayda; Çorlu 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 03.04.2007 gün ve 2005/148 E., 2007/80 K. sayılı kararıyla davacı M... A.Ş. tarafından davalı Yenice Belediyesi aleyhine açılan “kamulaştırmasız elatma sebebiyle tazminat” davasında 21.369.796,51 TL’ nin davalıdan tahsiline karar verilmiş, davacı tarafından 06.08.2008 tarihinde asıl alacak ve ferileri yönünden İstanbul 8. icra Müdürlüğü’nün 2008/16203 E sayılı dosyasından takip başlatılmıştır. Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 23.03.2010 gün ve 2009/19408 E. 2010/4720 Sayılı kararıyla yalnızca tesis bedeline hükmedilmesi gerektiğine işaretlerle karar bozulmuş olup bozmadan sonra Çorlu 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 15.02.2011 gün ve 2010/233 E., 2011/68 Sayılı kararı ile 1.841.708,64 TL nin davalıdan tahsiline, hükmün 8. bendi gereğince, davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden Tarife gereğince takdir olunan 330.266,32 TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak davalıya verilmesine karar verilmiştir.

Davalı Yenice Belediyesi vekili, 28.03.2011 tarihinde İstanbul 9. İcra Müdürlüğü’nün 2011/5887 E sayılı dosyasıyla vekalet ücretinin tahsili için takip başlatmıştır. Yargıtay 5. Hukuk Dairesi’nin 01.11.2011 gün ve 2011/8499-17791 Sayılı kararıyla vekalet ücretinin 95.648,00 TL olması gerektiğine işaretlerle hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmiş. 09.04.2012 gün ve 2012/2733-7257 Sayılı karar düzeltme kararı ile de vekalet ücretinin 91.523,00 TL olarak düzeltilmesine karar verilmiştir.

Tüm bu açıklamalar karşısında: 1136 Sayılı Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesinde, dava sonunda, kararla tarife dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücretinin avukata ait olacağı, bu hükmün vekil müvekkil arasında çıkacak ve iç ilişkiden kaynaklanan uyuşmazlıkları düzenlemek amacıyla öngörüldüğü, ayrıca, **bu ücretin, iş sahibinin borcu sebebiyle takas ve mahsup edilemeyeceği, hacz edilemeyeceği hükme bağlanmış olmakla şikayetçi belediye başkanlığı lehine hükmedilen avukatlık ücretinin, onun borcundan dolayı hacz edilmesi doğru değildir.**

...Hal böyle olunca; yerel mahkemece aynı yöne işaret eden ve H.G.K.nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyularak, davanın talebinin kabul edilmesi gerekirken, yanılığın gerekçeyle önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır...Direnme kararı bu sebeple bozulmalıdır..."

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 16.04.2013 gün ve E. 2012/25558, K. 2013/10762 sayılı kararı;

"...Kanunda yazılı haller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir (6100 sayılı HMK md. 326/1). Vekalet ücreti de yargılama giderlerindedir (HMK md. 323/1-ğ). **Tarafların karşılıklı davalarının bulunması ve her iki tarafın davasının da kabul edilmesi durumunda dahi yargılama gideri ve vekalet ücretinin takas veya mahsubuna karar verilemez.** Çünkü, dava sonunda, kararla Tarife dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir (1136 s. K. md. 164/5). **Vekalet ücretinin taraf yararına hükmedilmesi bu ücretin avukata ait olduğu gerçeğini değiştirmez.** Böyle bir durumda, asıl dava ile karşı dava kabul edildiğinden, asıl dava yönünden davacı-karşı davalı kadın yararına, karşı dava yönünden davalı-karşı davacı koca yararına Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca maktu vekalet ücreti takdir edilmesi ve her dava için davacısı olan tarafın sarf ettiği yargılama giderlerinin diğer taraftan tahsiline karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde **her iki tarafın açtığı dava bakımından yapılan yargılama harç ve giderlerinin tarafların kendi üzerinde bırakılması ve vekalet ücreti takdirine yer olmadığına karar verilmesi doğru görülmemiştir.**

Sonuç: Temyiz edilen hükmün yukarıda 2. bentte gösterilen sebeple...Bozulmasına..."

42. Mahkemece hükmolunan karşı yan ücretini avukat kendisi adına takibe koyabilir mi?

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 26.01.2016 gün ve 2015/23120 esas, 2016/1195 karar sayılı kararı;

"...Borçlu vekili, ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararından kaynaklanan vekalet ücretine ilişkin takipte icra vekalet ücreti istenmesinin usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek takibin iptalini talep etmiş, mahkemece şikayetin kabulüne karar verilmiş, hüküm alacaklı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

İİK'nun 138/3. maddesi gereğince, vekil vasıtasıyla yapılan takiplerde vekalet ücretinin miktarı, alacaklı ile borçlu arasında yapılmış sözleşmeye bakılmaksızın icra müdürü tarafından avukatlık ücret tarifesine göre hesaplanır. Bu şekilde tayin olunan vekalet ücreti de takip masraflarına dahildir.

HMK'nun 323/ğ. maddesinde avukatlık ücreti, yargılama giderleri arasında sayılmıştır. Aynı Yasa'nın 326. maddesinde de yargılama gideri olarak hükmolunan avukatlık ücretinin, ancak yargılamanın tarafları arasında geçerli olacağı belirtilmiştir. Ayrıca, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesinde; "dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir" hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm vekil ile müvekkil arasında çıkacak ve iç ilişkiden kaynaklanan uyuşmazlıkları düzenlemek amacıyla öngörülmüştür. (HGK.nun ... tarih ve ... Esas, ... Karar sayılı kararı)

Somut olayda ilamın davacısı lehine hükmedilen ücreti vekaletin avukata ait olduğu tartışmasız ise de, yukarıda açıklanan gerekçelerle ödenmeyen avukatlık ücreti ancak asil adına takibe konabilir. İcra takibi de vekil vasıtasıyla yapıldığına göre alacaklı yararına İİK'nun 138. maddesi uyarınca avukatlık ücreti hesaplanacağından, icra takibinde, icra vekalet ücreti istenmesinde yasaya aykırılık yoktur. Öte yandan, vekalet ücretinin vekil vasıtasıyla tahsili

için yapılan icra takibinde icra vekalet ücreti verilmeyeceğine ilişkin yasal bir düzenleme de bulunmamaktadır.

Yapılan bu açıklamalar ve yasal düzenlemeler karşısında, mahkemece icra vekalet ücreti talebine yönelik şikayetin reddi yerine yazılı gerekçe ile kabulü isabetsizdir...”

43. Sözleşme feshedilmemiş, azil de edilmemiş, ancak takip olanağı da kalmamışsa ücret nasıl takdir edilecektir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.05.2015 gün ve E. 2014/1, K. 2015/1729 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın takip ettiği dava konusu alacağın, üçüncü kişiye temlik edilmesi nedeniyle, davacının vekalet görevi, temlik tarihi itibarıyla fiilen ve hukuken sona ermiş olup, davacının talep edebileceği vekalet ücretinin tespiti için öncelikle, taraflar arasındaki sözleşme hükümleri incelenecek olursa; Sözleşmenin, “Ücret” başlıklı bölümünde, davacıya, tahsilat rakamı üzerinden kademeli olarak ücret ödeneceği belirtildiği gibi, takip ettiği dava ve takiplerdeki karşı tarafa yükletilecek vekalet ücretlerinin de ödeneceği, 8. maddesinde, Fon’un gerekli gördüğü takdirde dava ve icra takibinin her safhasında başka bir avukata vekalet vermeye yetkili olduğu, avukatın buna peşinen muvafakat etmiş sayıldığı, 9. maddesinde de, sözleşmenin geçerlilik süresinin bir yıl olduğu, fesih bildiriminde bulunulmadığı takdirde sözleşmenin aynı şartlarla bir yıl uzayacağı, tarafların sözleşmeyi bir ay önceden diğer tarafa ihbar etmek suretiyle her zaman feshedebilecekleri, sözleşmenin bu hükme istinaden fon tarafından feshedilmesi halinde avukata o güne kadar yürüttüğü dava ve icra takipleri ile ilgili olarak yapmış olduğu tahsilata göre ve bu sözleşmede belirlenen esaslar dahilinde ücret ödeneceği açıklanmıştır.

Taraflar arasındaki sözleşme, davacı veya davalı tarafından feshedilmediği gibi, davacının vekaletten azledilmediği de sabittir. Bu nedenle sözleşmenin feshi halinde uygulanacak olan hükümlerin, dava konusu olayda uygulanması mümkün olmadığı gibi, davacı avukatın azli de söz konusu olmadığından, azil halinde Avukatlık

Kanununda öngörülen hükümlerin de uygulanması mümkün değildir. Her ne kadar davacı, vekaleten takip etmiş olduğu dosyanın üçüncü kişiye temlik suretiyle dosyaları takip olanağı kalmadığından, bu durumun “haksız azil” sayılması gerektiğini ve bu nedenle de takip etmekte olduğu işlerle ilgili tüm vekalet ücretlerinin ödenmesi gerektiğini, ayrıca Avukatlık Kanununun 165. Maddesi gereğince davalıların vekalet ücretinden müteselsilen sorumlu olmaları gerektiğini ileri sürmüştü de, dosya alacaklarının temlik edilmiş olması, haksız azil olarak değerlendirilemeyeceğinden, temlikin, haksız azille aynı hukuki sonuçları doğurması da kabul edilemez. **Yine temlik alan, takip konusu dosyaların karşı tarafı değil, üçüncü kişisi durumunda olduğundan somut olayda, alacaklı ile borçlu arasında yapılmış bir sulh sözleşmesinden de söz edilemeyeceğinden, gerek sözleşmede, gerekse Avukatlık Kanununda, sulh halinde uygulanması öngörülen hükümler de uygulanamaz.**

Sonuç olarak, dava konusu olayda, sözleşmenin feshi, avukatın azli, ya da sulh bulunmadığından, sözleşme ve Avukatlık Kanununda ayrıca düzenlenmiş olan bu durumlarda ödenmesi öngörülen vekalet ücretlerinin talep edilmesi mümkün değilse de, **dava konusu dosya alacağını,..’ne temlik edilmiş olması nedeniyle, temlik tarihi itibarıyla vekalet görevi fiilen sona eren, ancak bu tarihe kadar görevini yerine getiren davacı avukatın, belli bir miktar vekalet ücretine hak kazandığı da tartışmasızdır. Ne var ki davacının üzerine aldığı işleri sonuçlandırmasına engel olan ve gerek taraflar arasındaki sözleşmede, gerekse Avukatlık Kanunu’nda ayrıca düzenlenmeyen ve az yukarıda da değinildiği gibi, davalının,..’den, fona devredilen Bankalarla ilgili yapılan yasal düzenleme gereğince devir ve temlik aldığı alacakları, kendisinin de “hasılat paylaşımlı alacak satış vaadi sözleşmesi” çerçevesinde,..’ne devir ve temlik etmiş olduğu bu özel durum nedeniyle, sözleşme ve yasadan kaynaklanan tüm vekalet ücretlerinin talep edilebileceği de kabul edilemez.** O halde, açılan tüm bu nedenlerle, davacı avukatın, ücret talep ettiği dosya ile ilgili vekaletin başladığı tarihten, temlikle vekaletin sona erdiği tarihe kadar, davalıya sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarf etmiş olduğu emek ve mesaisine karşılık hak ve nesafete göre alması gereken gerek akdi gerekse karşı taraf vekalet ücreti tespit edilip, tespit edilecek bu miktarın ödetilmesine

karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan, kararın bu nedenle bozulması gerekirken...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.02.2015 gün ve E. 2014/10700, K. 2015/2263 sayılı kararı;

“...Takip konusu alacakların, dava ihbar olunan üçüncü kişiye temlik edilmesi nedeniyle, davacının vekalet görevi, temlik tarihi itibarıyla fiilen ve hukuken sona ermiş olup, belirlenen esaslar dahilinde ücret ödeneceği açıklanmıştır. Taraflar arasındaki sözleşme, davacı veya davalı tarafından feshedilmediği gibi, davacının vekaletten azledilmediği de sabittir. Bu nedenle sözleşmenin feshi halinde uygulanacak olan hükümlerin dava konusu olayda uygulanması mümkün olmadığı gibi, davacı avukatın azli de söz konusu olmadığından, azil halinde Avukatlık Kanununda öngörülen hükümlerin de uygulanması mümkün değildir. **Ne var ki temlik tarihi itibarıyla vekalet görevi fiilen sona eren, ancak bu tarihe kadar görevini yerine getiren davacı avukatın, belli bir miktar vekalet ücretine hak kazandığı da tartışmasızdır.** O halde davacı avukatın takip etmiş olduğu dosyalarla ilgili vekaletin başladığı tarihten, temlikle vekaletin sona erdiği tarihe kadar, davalıya sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarf etmiş olduğu emek ve mesaisine karşılık hak ve nesafete göre alması gereken vekalet ücreti tespit edilip, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, her bir dosyaya göre, “davacının vekalet görevinin hangi tarihte başladığı, vekalet görevinin sona erdiği tarihte dosyaların hangi aşamada olduğu, davacının verdiği emek ve mesaisi ile dosyalardaki müddeabihin değerleri” hususlarında gerekli bilgi ve değerlendirmeleri içermeyen, denetime elverişli olmayan yetersiz bilirkişi raporuna göre yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

44. Sözleşmede ve vekaletnamede feragat, kabul, sulh gibi yetkiler var, avukat kullanmak isterse ayrıca yazılı muvafakat almak zorunda mıdır?

Evet sözleşmede bu yetkiler verilmiş ve vekaletnamede de yazılmış ise, bu avukata müvekkilinden ayrıca yazılı muvafakat almadan işlemi yerine getirme hakkı vermez. Mutlak yazılı olur alınmalı, olası tartışmaların önüne geçilmelidir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 01.11.2006 gün ve 8777/15720 sayılı kararı;

"...1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinin 4667 sayılı Yasayla değiştirilmeden önceki birinci fıkrası hükmü ile avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlü kılınmışlardır. 4667 sayılı yasa değişikliği de bu fıkra hükmünde öze ilişkin farklı düzenleme getirmemiştir.

Dava konusu olayda, katılanın aşamalarda, avukat olan sanığı boşanmak isteyen eşinin bulduğunu, kendisiyle hiç görüşmediğini, vekaletnameyi de eşi olan E. İ. aracılığıyla gönderdiğini ileri sürmesi ve velayetin karşı tarafa verilmesi maksadıyla 04.03.2003 tarihli protokolün düzenlenmesi konusunda katılıandan bir talimat aldığına ilişkin olarak sanığın Avukatlık Yasası'nın 53. maddesi uyarınca düzenlenmiş bir tutanak sunamaması karşısında sanığa verilen genel vekaletnamede velayet konusunda özel yetki bulunmadığı gibi **bulunsa dahi ancak üçüncü kişilere, davanın karşı tarafına ve davayı gören mahkemeye karşı vekilin o işi yapmaya yetkili olduğunu gösteren bu yetkinin vekil ile müvekkil arasındaki iç ilişki yönünden mutlak bir nitelik taşımadığı** dikkate alınmadan, katılanın bilgisi ve rızası dışında, velayetin karşı tarafa verilmesi konusunda tarafların anlaşmaları yönünde hazırlanıp mahkemeye sunulan protokol hükme temel alınıp velayetin katılan anneden alınarak babaya verilmesine yol açılarak babaya verilmesine ve bu şekilde hükmün kesinleşmesine yol açılarak mağduriyete yol açılması ve karşı tarafa haksız kazanç sağlanması biçimindeki eylemin görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu gözetilmeden vekaletnamede yetki bulunduğu biçimindeki soyut ve yetersiz gerekçe ile beraat hükmü kurulması,...hükmün bozulmasına,..."

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 22.05.2006 gün ve 5375/11207 sayılı kararı;

"...1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinin 4667 sayılı Yasa'yla değiştirilmeden önceki birinci fıkrası hükmü ile avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde

özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlü kılınmışlardır. 4667 sayılı yasa değişikliği de bu fıkra hükmünde öze ilişkin farklı düzenleme getirmemiştir.

Dava konusu olayda, Kadıköy 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2000/265 esas sayılı tapu iptali davasında, yakınıcı F. B.'un davalı sıfatıyla, **aleyhine açılmış olan davanın reddi yolundaki beyanına karşın avukat olan sanığın vekaletnamesinde yer alan, ancak üçüncü kişilere, davanın karşı tarafına ve davayı gören mahkemeye karşı vekilin o işi yapmaya yetkili olduğunu gösteren davayı kabul etme yetkisinin vekil ile müvekkil arasındaki iç ilişki yönünden mutlak bir nitelik taşımadığını dikkate almadan, vekaletnamedeki kabul yetkisinin dışına çıkarak müvekkili yakınıcının bilgisi ve rızası dışında davayı kabul etme biçimindeki Avukatlık Yasası'nun yukarıda değinilen madde ve fıkrasında öngörülen yükümlülüğe aykırılık oluşturan eyleminin suç tarihinde yürürlükte bulunan 765 sayılı TCY'nin 240. maddesine uyması karşısında, sonradan yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın hükümleri uyarınca sanığın hukuki durumun yeniden değerlendirilmesinde zorunluluk bulunması, bozmayı gerektirmiştir..."**

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 01.11.2007 gün ve 6588/8623 sayılı kararı;

"...Ancak; avukat olan sanığın katılan müvekkilinin alacağını tahsil etmek amacı ile **haczedilip yediemin depona kaldırılan eşyaları, katılanın bilgisi ve rızası olmadan, borçlu ile anlaşarak teslim etmesi neticesi, katılanın alacağının bir kısmını tahsil edememesi sonucu mağduriyetine neden olduğu, sanığın görevde yetkiyi kullanma suçunun yasal unsurları olduğu gözetilmeden yasal ve yeterli olmayan gerekçe ile beraati kararı verilmesi...hükümün bozulmasına..."**

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 01.07.1972 tarih ve 253-693 sayılı kararı;

"**Vekaletnamede yetkisi bulunsa dahi, müvekkilinden açıkça talimat almadan, davada talep edilen kalemlerden herhangi bi-**

risinden vekilin vazgeçme yetkisi yoktur. Aksi halde müvekkilin vekili azletmeğe hakkı vardır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 23.11.2014 gün ve E. 2014/655, K. 2014/784 sayılı kararı;

“...İzmir İcra Müdürlüğü’nün 2009/10860 Esasında borçlu N. Y. hakkında 45.128,27 TL’lik takip açıldığı, takip dayanağı 4 adet bonoda alacaklının Şikâyetçi İ. Ş. olduğu, 26.11.2011 kayıt tarihli dilekçe ile borçluya ait İzmir ili K. ilçesi M. Mahallesi 8567 Ada, 13 parsel cilt no 26 sayfa 2486 ve ait İzmir ili B. ilçesi M. mahallesi 23 Ada, 88 parsel cilt no 2 sayfa 137’ de kayıtlı taşınmazlardaki hacizlerin kaldırılmasının talep edildiği,

...Şikâyetli avukatın tüm savunmaları ve itirazında kendisine gönderilen SMS sonucu haczi kaldırdığını savunmuş ise de; bu hususta bir belge ve kayıt sunmamıştır. Oysa Kurulumuzca HMK 199. madde gereği işbu elektronik ortamda gönderilen belgeler de delil olarak kabul edilmekte ve mutlak yazılı belge istenmemektedir. Bu bakımdan savunmanın hukuksal dayanağı yoktur.

Avukat bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde müvekkilin yazılı, yazılı olmasa da HMK 199. maddede bildirilen şekilde belge alması zorunludur. Bu avukatın özen ve güven ilkelininin de bir gereğidir.

...Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 01.07.1972 tarih ve 253-693 sayılı kararı, **“Vekaletnamede yetkisi bulunsa dahi, müvekkilinden açıkça talimat almadan, davada talep edilen kalemlerden herhangi birisinden vekilin vazgeçme yetkisi yoktur.** Aksi halde müvekkilin vekili azletmeğe hakkı vardır” içtihadı Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun uygulamalarının yerinde olduğunun kanıtıdır. Bu nedenle sözlü talimatla yetinilmemeli, mutlaka yazılı talimat alınmalıdır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 28.07.2006 gün ve E. 2006/205 K. 2006/281 Karar sayılı kararı:

“...Avukatlar mesleki faaliyetlerini yürütürken, kamunun mesleğe olan güvenini sarsan eylem ve işlemlerden kaçınmak zorundadır.

Bu çerçevede avukatlar müvekkillerinin davada sulh olmak veya davayı müracaata bırakmak gibi hususları yerine getirirken yazılı talimat almalıdırlar.

...Bir avukatın vekaletnamesinde sulh yetkisi olmadığı halde, karşı tarafla sulh anlaşması yapması veya bu sonucu doğuracak şekilde davranması meslek kurallarının ihlali anlamındadır.

Kaldı ki, vekaletnamede yetki de olsa, bu yetki, yetkinin kullanımını esnasında ilgili kamu kurumu ve kuruluşunu işlem hususunda bağlayıcı bir husustur.

Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuran işlemlerde, iş sahibinin yazılı muvafakatının alınması zorunludur....”

Karar gerekçeleri çok açıktır. Eylem hem ceza ve hem de disiplin yönünden ceza gerektirir. Avukat bu tür hak kaybına yol açacak eylemlerde çok duyarlı olmalı, mutlak yazılı bir muvafakat almalıdır.

45. Sözleşmede tevkil yetkisi kısıtlanmış, vekaletnamede de bu yetki verilmemişse tevkil yapılabilir, yetki belgesi düzenlenebilir mi?

Asla düzenlenemez. Müeyyide çok ağırdır. Biz avukatlar genelde vekaletnameye bakma alışkanlığı olmayan insanlarız. O halde mutlak vekaletnameye bakılmalı, kabul, feragat, tevkil, ahzu-kabz gibi önemli yetkilerin verilir verilmediği bizzat gözlemlenmelidir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 15.02.2017 gün ve E. 2016/11200, K. 2017/496 sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre, Avukatın, alacaklı İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü vekili sıfatıyla müştekinin annesi hakkında İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 21.06.1994 tarihli ve 1992/210 esas, 1994/291 karar sayılı ilamına istinaden İstanbul 2. İcra Müdürlüğü'nün 2006/7790 Sayılı dosyası üzerinden yürüttüğü takip sırasında, alacaklı Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul Bölge Müdürlüğü tarafından B.02.1.VGM.1.13 sayı ile verilen vekaletnamede tevkil yetkisi bulunmadığı halde, düzenlediği tarihsiz yetki

belgesi ile Avukatları yetkilendirerek görevi kötüye kullandığı yönündeki mevcut delillerin takdir ve değerlendirilmesinin son soruşturma aşamasında davayı görecek olan mahkemesine ait bulunduğu gözetilmeden, itirazın kabulü yerine yazılı şekilde reddine karar verilmesinde isabet görülmediğinden ...Kararın CMK'nın 309. maddesi uyarınca bozulmasına,..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.10.2014 gün ve E. 2014/466 K. 2014/682 sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukata Bursa Barosu Adli Yardım Bürosu tarafından 15.10.2009 tarih, 2009/1229 sayılı yazıyla D. G.'e 3. Aile Mahkemesi'nin 2009/933 Esas sayılı devam eden boşanma davası için görevlendirildiğinin bildirildiği,

Şikâyetli avukatın ve şikâyetli avukat yanında çalışan Av. N. T. A., Av. E. A., Av. O. Ş.'in davalı D. G. tarafından ... 10. Noterliği'nin 16.10.2009 tarih, 038403 yevmiye numaralı vekâletnamesi ile vekil tayin edildiği, şikâyetli avukat tarafından anılan vekâletnameye dayanılarak yetki belgesi düzenlemek suretiyle Av. F. M., Av. N. T., Av. O. Ş., Av. E. A., Av. K. Ç.'ı yetkili kıldığı,

Yine başka bir yetki belgesi ile şikâyetli avukat, Av. N. T. A. ve Av. E. A. tarafından Av. O. Ş.'in anılan vekâletnameye dayanılarak yetkili kılındığı,

....Avukatlık Yasasınının 34. maddesi, " Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler."

Avukatlık Yasası Yönetmeliği'nin 18/son fıkrası, "Baro tarafından 01.04.1992 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve adli yardımdan görevlendirilen avukat, görevlendirildiği işle ilgili olarak başka bir avukata yetki veremez, bu konuda yetki ilgili baroya aittir." hükmünü amirdir.

Madde gereği yetkilendirmenin yasal dayanağı yoktur..."

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.11.2008 gün ve E. 2008/332, K. 2008/469 sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikâyetli avukatlardan ...'nın, 26.05.2006 tarih ve 07462 sayılı vekâletname ile kendisine verilmiş yetkileri ...Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/151 Esas sayılı dosya da kullanılmak üzere o sırada stajyeri olan diğer Şikâyetli'e “Yetki belgesi” gibi düzenlenmiş muvafakatname adı altında bir belge düzenleyerek verdiği, ...tarafından ...Cumhuriyet Savcılığına verilen 05.12.2006 kayıt tarihli dilekçenin “İzahı” başlıklı bölümünün ilk paragrafında: “ Şikâyetçinin bahis ettiği derdest 2006/151 Esas sayılı dosyasını, yanında stajımı tamamladığım Avukat ...'nın yetki belgesi ve muvafakatnamesi ile takip etmekteyim.” ifadesinin yer almış olduğu anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 26. maddesine göre, “Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.” ve aynı Yasanın 56/5. maddesine göre de, “Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.”

Şikâyetli Avukat ...'nın Yasaya aykırı olarak “muvafakatname” adı altında bir belgeyi düzenleyerek imzalamak suretiyle o tarihte yanında stajyer avukat olarak stajını yapmakta olan diğer şikâyetli Avukat ...'eAsliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/151 Esas sayılı davasına sunmak ve takip edilmesi amacı ile verdiği, diğer şikâyetli Avukat ...tarafından bu belgenin Adli Mercilerde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Zaten bu husus her iki şikâyetli avukat tarafından da dosya içindeki dilekçelerinde kabul edilmektedir. Şikâyetli avukatlar, Avukatlık Yasası'nın 34, 26 ve 56/5. maddelerine aykırı davranmakla eylemleri disiplin suçunu oluşturmaktadır...”

Gerekçesi çok açıktır, Adli Yardım Bürosu tarafından atanan avukata, stajyer avukata yetki belgesi düzenlenemez. Dikkat edilmelidir.

Yukardaki karar gerekçesi gözönünde bulundurulduğunda eylemin görevi kötüye kullanmak suçu olduğu açıktır.

46. Avukat meslektaşının emeğine saygılı olmalı, Ona vaat ettiği ücreti ödemelidir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve E. 2013/442, K. 2013/872 sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre şikâyetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 2007/212 E. Sayılı dosyasına karardan önce 5.000.00 TL ücret ödeyeceğini vaat ederek Şikâyetçi avukatı vekil ettiği, karardan sonra 18.12.2008 tarihli taahhüdünü unutarak ödeme yapmadığı, ödeme istemlerine direnerek sorunun yargı kararları ile çözümünü beklediği tartışmasızdır. ...**Oysa avukatın özellikle emeğinden yararlandığı meslektaşının hakkını vermesi, onun emeğini küçümsememesi, yargı mercileri huzurunda gereksiz tartışmalara girmemesi, söz ve taahhütlerine uygun davranması asıl olan davranış biçimidir.** Şikâyetli avukatın da savunmasında bildirdiği üzere (ahlaki borç vasfındaki) ilişkilerde avukat daha da dikkatli olmalı, ben sözümü ne inkâr ne de öderim dememelidir.”

47. Avukat meslektaşının ücretini almasını engellemeli midir?

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve E. 2014/410, K. 2014/629 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/183 Esas, 2012/103 Karar sayılı ilamını ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2744 Esas dosyasında Şikâyetçi avukat Y. ve Z. E. aleyhine 16.03.2012 tarihinde 12.934,76 TL asıl alacak üzerinden takip açıldığı, “... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.02.2012 gün ve 2011/183 Esas, 2012/103 Karar sayılı kararında davalılar vekili Şikâyetçi lehine 1,200,00 TL ücreti vekâletin davacıdan alınarak davalılara verilmesine karar verildiği, Şikâyetli avukat ve borçlulardan Y. E. imzaladığı “İbraname ve ödeme belgesi” yazılı belgede “Alacaklı K. Ö.'ün Davalı borçlular Z. E. ve Y. E. 'dan mevcut ... 3. icra Müdürlüğü 2012-2744 Esas sayılı dosyasındaki

ilamlı icra takibi dosyası olan ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011-183 E. 2012-103 Karar sayılı dosyasındaki alacağı ile ilgili olarak borçlu Y. E. ile anlaşmaya varılmıştır. Borç miktarında 11.750,00 TL (Onbirbinyediyüzellilira) olarak anlaşma sağlanmıştır. Bu bedel nakten ödenmiştir. Bu ödeme ile birlikte borçluların ilam ve icra takibine yönelik hiçbir borcu kalmamıştır. **Ayrıca mahkeme ilamında belirtilen (davalı vekili Av. A. H. lehine hükmedilen 1.200,00 TL vekalet ücreti de toplam icra borcundan mahsup edilerek 11.750,00 TL'ye uzlaşmış olduğundan davalı vekili lehine hükmedilen vekalet ücreti talebinde de bulunulmayacaktır. Alacaklı taraf kendi alacağı yönünden borçlu taraf da vekâlet ücreti yönünden birbirini ibra etmiştir. Bu anlaşma üzerine Taraflar karşılıklı birbirini ibra etmiştir. Herhangi bir hak ve alacakları kalmamıştır.**" sözlerinin yazılı olduğu, Avukatlık Yasası 164/5 "Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez." **Şikâyetli avukatın Avukatlık Yasası 164/5 maddesinin emredici hükmüne karşın Şikâyetçi avukat lehine hükmedilen vekâlet ücretini de ibraname kapsamına alarak mahsuplaştığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Avukat bu tür işlemleri yaparken mutlak meslektaş ile görüşmeli, yazılı muvafakatini almalı ve meslektaşlık ruhunun gereği onun ekmeği ile oynamamalıdır...**"

48. Merciiince belirlenmeyen avukatlık ücreti, tayin edilmiş gibi istenebilir mi?

TBB Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 gün ve E. 2012/936, K. 2013/547 sayılı kararı;

"...Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın dava veya takip yapmadan karşı taraftan avukatlık ücreti alıp alamayacağına ilişkindir.

1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin 1. fıkrasında "Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder." hükmünü amirdir. Yasadaki tanım sadece iş sahibinden alınacak ücretin neyin karşılığı olduğuna işaret

etmektedir. Oysa hukuki yardım yapan avukatın alması gereken ücret sadece hukuki yardım yapılan kişiden alınan ücretle sınırlı değildir Avukat vasıtasıyla takip edilen dava veya icra takiplerinde; iş sahibi lehine karşı yandan alınmak üzere, takdir edilen yargılama giderleri arasında, avukatlık ücreti de (iş sahibini hukuki işlem yapmağa mecbur bırakan karşı yanın ödeyeceği ücret) vardır. Bu ücreti talep etme hakkı kural olarak iş sahibine ait olmasına rağmen, iş sahibi ile avukatı arasındaki iç ilişkide bu ücret (Avukatlık Yasası 164/5) avukata aittir. Bu nedenle avukatlık ücretini; Hukuki yardım karşılığı iş sahibinden alınan ücret ile karşı yandan alınan vekâlet ücretinin toplamıdır şeklinde tanımlamak gerekir. Avukatlık ücretinin doğumu tek bir hukuki yardımın iki ayrı ücreti olduğu üstte açıklandı. Bu nedenle her iki ücretin doğumunu ayrı-ayrı ele almak gerekir.

A) İş sahibinden alınan vekâlet ücreti; Yapılan hukuki yardımın karşılığı olan bu ücret kural olarak iş sahibi ile vekili olan avukatın müşterek iradeleri ile belirlemesi neticesi doğar. Ücretin borçlusu hukuki yardım alan iş sahibi (vekil eden) dir. Taraflar (iş sahibi ve avukat) bu ücreti belirlememiş ise “ücretsiz hukuki yardım yapma yasağı” kuralı talep halinde gereği resen belirlenir.

B) Karşı yandan alınan vekâlet ücreti; **Uygulamada “yasal vekâlet ücreti” olarak da tanımlanan bu ücretin borçlusu uyuşmazlığın karşı yanıdır. Yani vekil edenin niza içinde olduğu taraf. Bu ücrete yasal vekâlet ücreti denilme nedeni bir mercii tarafından hüküm altına alınıyor olmasındandır. Yani bu ücretin mesnedi bir mercii kararıdır. Vekil ile temsil edilen uyuşmazlıklarda yargılama giderleri kapsamında birde, uyuşmazlığın sonunda haksız çıkan taraf (haksız çıktığı oranda) karşı tarafa vekâlet ücreti ödeme re’sen mahkûm edilir. Vekâlet ücretine mercii (mahkeme veya icra daireleri) hükmeder.** Genel kural olarak yargılama giderleri kapsamında belirlenen ücret olduğundan bu vekâlet ücreti avukat olan vekilin değil, asilin alacağıdır. Vekil-müvekkil (iş sahibi-avukat) ilişkisinde ise Avukatlık Kanunu 164/son hükmüne göre taraflarca aksi kararlaştırılmamış ise bu ücret avukata aittir.

Karşı yan (yasal vekâlet) vekâlet ücretinin mesnedi mercii kararı olduğundan sehven takdir edilmemesi halinde hak edilse bile

istenemez. Ceza yargılamasında en çok görülen örneği beraat halinde, vekille temsil edilen sanık lehine ve kamu aleyhine ücret takdiri gerektiği halde, buna dair hüküm kurulmamış ve süresinde karar temyiz edilmemiş ise bu ücret alınmamaktadır.

Yani ücret mercii tarafından tayin edilmemiş ise temyiz, itiraz, şikâyet (İcra Müd. işlemi ise) ya da başka şekilde hukuki bir yol takip edilerek elde edilebilir. Sonuç olarak belirtilmesi gereken bir mercii tarafından tahakkuk ettirilmeyen (hukuka aykırı olarak bile olsa) hallerde istenemeyen bu ücret hukuki yardımın haricen ifası vs. gibi hallerde asla istenemez. Bu nedenlerle eylem disiplin suçu olduğundan Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla kararın onanması gerekmektedir...”

49. Avukat tavsiye ücreti namı altında meslektaşından ücret isteyebilir mi?

Mesleki dayanışma ile kesinlikle bağdaşmayan ve de çoğu halde işi fiilen yapan avukatı da zor durumda bırakan yüz kızartıcı bir uygulamadır, ne yazık ki yaygındır. Genelde avukat müvekkilden ne kadar ücret alındığını dahi bilmemekte, tabiri caiz ise emeği sömürülmekte, zorunlu olarak da sesi dahi çıkmamaktadır. Asla mesleki dayanışmaya aykırı davranılmamalıdır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve E. 2013/385, K. 2013/864 sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararından da görüldüğü üzere Mahkemeye teminat olarak yatıracağını beyan ederek aldığı parayı uhdesinde tuttuğu, tanınması nedeniyle kendisinin alamayacağı davayı Avukat M. T.'ya vekâletname olarak açtırdığı, ancak herhangi bir ücret ödemediği dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. **Bir avukatın davayı herhangi bir nedenle kendisi alamıyorsa bir başka avukatı tavsiye etmesi kadar doğal ve mesleki dayanışmaya uygun bir tavır olamaz. Ancak, bu halde avukat dava sorumluluğunu davayı tavsiye ettiği avukata bırakmalı ve onun ücretinin tahsiline de bihakkın yardımcı olmalı, onun emek ve mesaisinden çıkar sağlamamalıdır.**”

50. Avukatlık ücreti karşılığı bono alabilir mi?

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.07.2002 gün ve E. 2002/92 K. 2002/224 sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın, aynı kişi için hem CMUK görevlendirmesi sebebiyle barodan ücret aldığı, hem de senede bağladığı vekalet ücretini tahsil için icra takibi yaptığı iddiası ile açılan disiplin kovuşturması sonunda, Baro Disiplin Kurulu'nca şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları'na aykırı bulunarak “altı ay süre ile işten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına” karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, baronun CMUK görevlendirmesi sebebiyle davanın duruşmalarına katıldığı, barodan müdafilik ücretini aldığı halde, **aynı kişi olan sanığın babası şikayetçiden de vekalet ücreti karşılığı olarak bono aldığı, şikayetçinin bono bedelini ödemek istememesi sebebiyle şikayetçi hakkında icra takibi yaptığı anlaşılmıştır.**

Şikayetli avukatın bu eylemleri Avukatlık Yasası 34 ve Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 28.06.2013 gün ve E. 2012/830, K. 2013/445 sayılı kararı;

“... Barosu Disiplin Kurulu “Şikâyetli avukatın, müvekkilinden vekâlet ücretine karşılık senet alması eylemi, mesleğin iş sahibine karşı da bağımsız yürütülmesi gerektiğini ilişkin bağımsızlık kuralını ihlal ettiği gibi, avukatı iş sahibi ile hasım durumuna düşürmüş ve mesleğin ticari bir meta olan senet alınarak kamu hizmeti niteliğini zedelemiştir. Avukatlığın amacının hukuki münasebetlerin düzenlenmesini ve her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesidir. Eylem bu haliyle mesleğe olan güven ve itibarın da zedelenmesine yol açmıştır. Bu nedenle avukatın yargılandığı resmi belgede sahtecilik suçunu işlemmediği kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit olmasına rağmen, ticari hayatın bir aracı olan kambiyo senedi olan bonoyu almak eyleminin değerlendirilmesi gerekli olmuş ve eylemin mesleğin itibarına za-

rar verdiği sonuç ve kanaatine varılmakla şikâyetli avukat hakkında ceza tayini yoluna gidilmesi gerekmiştir.” denilerek disiplin cezası tayin edilmiş, Şikâyetli ücret sözleşmesi yerine geçmek üzere bono almanın disiplin suçu olmayacağını savunmuştur. Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın ücreti vekâlet karşılığı bono alıp alamayacağı sorunudur.

Ücret sözleşmesinin nasıl düzenleneceği 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 163. maddede düzenlenmiştir. Buna göre “Avukatlık Sözleşmesi’nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.” hükmüne uygun olarak sözleşme düzenlenmelidir. **Uyuzmazlık konusu olayda peşin ödeme aracı olan çek de söz konusu olmayıp, vadeli olarak da düzenlenmesi mümkün olan bono ticari bir ödeme şekli olup, peşin ödeme değildir. Bu niteliği ile somut olayımızda da görüldüğü üzere tanzim ve ciro nedeniyle üçüncü kişilerde doğrudan etkilenmiş ve haklarında ceza davaları açılmıştır.**

Bu nedenlerle avukatın sözleşme yerine kaim olmak üzere bono alması ve ücret alacağını bu yolla tahsile çalışması kabul edilemez...”

51. Özellikle eski tarihli genel vekaletname ile dava açılmışta talimat alındığına ilişkin belge alınmalıdır.

Bu konudaki aşağıda sunduğum Yargıtay kararları oldukça ilginç. Bana sorarsanız Avukat müvekkile her koşulda güvenmemeli, ilerde işin kötüye gittiği durumlarda “söz gider yazı kalır” atasözünü yaşama geçirerek, dava açacak, takip yapacak veya açılmış bir icra takibine vekalet koyacaksa yazılı talimat almalı, gereksiz sıkıntıya girmemelidir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 07.05.1980 gün ve 4/146-1960 sayılı kararı;

“...Yargıtay 4. HD’nin 24.02.1977 gün ve 1976/5843-2130 sayılı ilamında; ... sözleşmenin yapılacak işin kapsamını (tenkis ve vasiyetin iptali ile bu davalar kazanıldıktan sonra intifa hakkının ta-

nınması konusunda yapılacak yardımlardır). **Sözleşmede açıkça verilmeyen bir işin görülmesi için davacının, davalıdan talimat aldığını ispatlaması gerekir.** Bu nedenle davacının, özellikle azledildiği 07.11.1973 gününde açtığı 203.000,00 TL'lik 1972/892 sayılı davadan ücret istemesi mümkün değildir...) gerekçesiyle bozulmuş, yerel mahkeme eski kararında direnmiş olmakla;

HGK'ca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Davacı, davalı iş sahibinden aldığı genel vekaletnameye ve 28.09.1973 günlü avukatlık ücret sözleşmesine dayanarak açtığı davalar ve hukukî yardımlar için 30.000,00 TL. vekâlet ücreti ile giderlerinin ödetilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme ile özel daire arasındaki uyuşmazlık, davacının ücret anlaşmasına dahil olmadığı ve davalının açık bir talimatı da bulunmadığı halde kendiliğinden açtığı 1973/892 esas sayılı dava için bir ücrete hakkı olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Davacının 05.11.1973 tarihinde düzenlediği dava dilekçesini 07.11.1973 günü kaydettirerek davayı açtığı, davalı tarafından gönderilen 07.11.1973 günlü azilnamenin 08.11.1973 gününde kendisine ulaştığı anlaşılmaktadır. Davacı, her ne kadar azilnamenin tebliğinden önce söz konusu davayı açmışsa da bu davanın, taraflar arasındaki ücret sözleşmesine dahil olmadığı görülmektedir. **Genel niteликтteki vekaletname de böyle bir davanın açılabilmesi için yeterli değildir. Davacı ayrıca bir talimat aldığını da kanıtlamamıştır. Bu durumda azil haksız da olsa davacının tam ücrete hak kazanmış kabul edilemez.** Ancak dava dilekçesinin hazırlanması ve davanın açılması konusunda da belirli bir hukukî yardımın yapıldığı kuşkusuzdur. Bu nedenle dava dilekçesinin hazırlanması için geçen emek karşılığının işin niteliğine, emsallerine göre ortalama değerinin (kadri matuf) saptanarak, ödetilmesi gerekir..."

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 25.11.1976 gün ve 10400-10338 sayılı kararı;

"...Davacı genel vekaletnamesine dayanarak müvekkilinin açtığı ve yürüttüğü icra kovuşturması nedeniyle emek karşılığının

ödenmesini istemektedir. İcra takibini davalı müvekkili 17.04.1971 tarihinde açmış ve 23.07.1971 gününe kadar bütün işlemleri bizzat kendisi yürütmüştür. Oysa davacı davalının genel vekaletname ile vekaletini üzerinde bulunduruyordu. Bu durumdan yararlanarak dosyaya kovuşturmayı yapan memurunun katibine ibraz ettiği vekaletnameyi koydurmuş ve bunda icra memurunun da kabul havalesi bulunmamıştır.

Bir avukatın genel vekaletini yükümlendiği bir kimsenin haberi olmadan işini yürütmesi olanağı usul açısından olanaksızdır. Çünkü bir kimse birden çok avukata vekaletname verebileceği gibi yalnız bir avukata bir iş için genel vekaletname vermesi olanağı her zaman vardır. **Müvekkilin böyle bir genel vekaletname verdiği kişiye veya bunlardan herhangi birine bu işinde görülmesi için özel bir talimat vermesi gerekir.** Olayda böyle bir talimatın veya genel yetkinin verildiği anlaşılmadığı gibi verilmesini gerektirir durumda olayların akışından anlaşılamamaktadır. Bir ipotekli kovuşturmanın varlığını duyan herhangi bir genel vekilin üzerinde bulunan vekalet yetkisine dayanarak müvekkilinin haberi olmadan da böyle bir kovuşturmaya girmesi olanağı vardır. Nitekim yapılan kovuşturmada davacı hiçbir yardımda bulunmamış gerektiğinde iş başka bir vekile özel talimatla verilmiştir. O halde bu davada alacak hakkının doğması için bir genel vekilin veya bunlardan birisinin hiçbir iş yapmadan ve müvekkilinden bir talimat almadan vekaletnamesini dosyaya koydurması ve hiçbir iş yapmaması müvekkilinden iş parası istemesini haklı kılmaz. **Özel talimatın alındığının ispatı yükü genel vekilindir.** Vekil bu talimatı aldığını ve bu talimat uyarınca vekaletnameyi dosyaya koyduğunu fakat sonradan azledilmiş olsa bile hiçbir iş yapması olanağının tanınmadığını ispat zorundadır...”

52. Yaşlı insanlarla ücret sözleşmesi yapılıyorsa mutlak rapor alınmalıdır.

Yargıtay. 13. Hukuk Dairesi'nin 20.04.2009 gün ve E. 2008/11041, K. 2009/5448 sayılı kararı;

“...Davacı ile davalının kızı arasında düzenlenen ve sonrasında davalı asilin de imzasının alındığı 30.03.2002 tarihli avukatlık ü-

ret sözleşmesinde 16.000,00 YTL ücret ödenmesinin kararlaştırıldığı, davalı asilin vesayet altına alınması için diğer kızı tarafından 27.03.2002 tarihinde vasi tayini davasının açıldığı, bu dava sırasında 05.07.2002 tarihli rapor ile davalı asilin Multi İnfark Demans hastası olup hukuki ehliyete haiz bulunmadığının tespit edilmiş olduğu ve kendisine 16.09.2003 tarihinde vasi atandığı tüm dosya içeriği ile sabittir. **Demans hastalığının bir anda ortaya çıkan bir rahatsızlık olmayıp evveliyatının ve ağır gelişen bir sürecinin olduğu göz önüne alındığında davalı asilin çok kısa bir süre öncesinde yapılan Avukatlık ücret sözleşmesi sırasında da bu rahatsızlığının mevcut olduğu açıktır. Hal böyle olunca davacının dayandığı ve hükme esas alınan 30.03.2002 tarihli ücret sözleşmesine dayanılarak talepte bulunulamaz.** Ne var ki davacı davalının vekili olarak takip ettiği davalarla ilgili Avukatlık kanunu 164. maddesi uyarınca ücret isteme hakkına sahiptir. Mahkemece bilirkişiden vekalet ilişkisinin kurulduğu tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Kanunu hükümlerinin uygulanması sureti ile rapor aldırılarak bunun sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

53. Sözleşme üzerinde asla tahrifat yapılmamalıdır. Yapılırsa itibar edilmez.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.05.2014 gün ve E. 2013/14397, K. 2014/16244 sayılı kararı;

“...Davacı, davalıyla aralarındaki 04.01.2007 tarihli sözleşmeye bağlı olarak boşanma ve katılım alacağı talep ettiğini, akabinde ise azledildiğini ileri sürerek, 04.01.2007 tarihli sözleşmeye dayanmak suretiyle vekalet alacağı talebinde bulunmuş; davalı ise azlin haklı olduğunu, sözleşmenin davacı tarafından değiştirilmiş olduğunu savunarak, davanın reddini dilemiştir. Mahkemece, sözleşme geçerli kabul edilerek, bilirkişi raporuna göre davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. **Mahkemenin de kabulünde olduğu gibi, azlin haksız olduğu sabit olmasına rağmen 20.01.2011 tarihli adli tıp raporundan da anlaşılacağı gibi davada dayanılan 04.01.2007 tarihli sözleşmenin yazıları üzerinden tekrar tekrar gidildiği, böylece sözleşmenin üzerine kalem katmak suretiyle tahrifat olduğu açık olduğundan, bu sözleşmeye itibar edilemez. Bu durumda,**

davacı avukat boşanma ve ferileri yönünden sözleşmede belirlenen bedele değil, asgari ücrete göre talepte bulunabilir. Katkı payı yönünden ise 5043 sayılı yasa ile değişik Avukatlık Kanunu'nun 164/4. md gereğince talepte bulunabilir. Mahkemece, bu yönler gözönünde bulundurulmadan geçersiz sözleşmeye göre ve davacının dava dilekçesinde tek tek belirtmiş olduğu istek kalemleri de aşıl-mak suretiyle, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

54. İfa edilmiş bir sözleşmenin geçersizliği ileri sürülebilir mi?

Avukatlık Yasası'nın 163/3. maddesi, "İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez" hükmünü amirdir. Avukat bu maddeden yararlanmak istiyorsa sunacağı ibraname tafsilatlı olmalı, yani sözleşmeye atıf yapılmalı, para nereden tahsil edildi ise yazılmalı, hesaplaşma içerikli olmalıdır. Taraflar arasında bu tür bir ibralaşma yoksa avukat bu haktan yararlanamaz.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.05.2006 gün ve E. 3567, K. 6948 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında imzalanan sözleşmenin 17/a maddesinde davacıya ödenecek aylık ücret 1.500,00 TL olarak, devamında ise davacıya takip ettiği işler nedeniyle tahsilatlardan %2 oranında prim ve mahkeme ve icra takiplerinde hükmedilecek vekalet ücretinin %80'in ödeneceği kararlaştırılmıştır. Davacı 2004/3749 sayılı icra dosyasında Mayıs 2001-Mayıs 2003 arası ödenmeyen ücret ile, 2004/3946 esas sayılı dosyada ise ilk icra takibinde eksik talep ettiği 475.000,00 TL ve her iki dosya içinde işlemiş faiz talebinde bulunmuştur. Davacı avukatın sözleşmenin 17/b-c ve d maddelerine göre ücretlerinin ödendiği ve davacının bu bedelleri itirazi kayıt ileri sürmeden tahsil ettiği davalı tarafça sunulan belgelerden anlaşıl-maktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 163/3. maddesine göre ifa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Davacı sözleşme ile kararlaştırılan aylık 1.500.000 TL. ücreti ödenmemiş ise bunu talep edebilir. **1996 yılından beri davalının avukatı olarak görev yapan davacı-**

nın sözleşmenin feshinden sonra sözleşmenin aylık sabit ücrete ilişkin hükmünün geçersiz olduğunu öne sürerek 2001 yılından itibaren tarife göre ücret talebinde bulunması mümkün değildir. Bu durumda mahkemece sözleşmede kararlaştırılan ücretin ödenip ödenmediği araştırılarak sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.03.2011 gün ve E. 2010/13726, K. 2011/3560 sayılı kararı;

“...Davacılar, işe iade nedeniyle açılan davalar sonucunda kendilerini vekil olarak temsil eden davalının tahsil ettiği paradan fazla kesinti yaparak ödediği iddiası ile eksik ödenen bedelin tahsilini talep etmişler, davalı ise ödeme sonucunda ibralaştıklarını ve ödenen paranın Avukatlık Kanunu gereğince geri istenemeyeceğinden bahisle davanın reddini savunmuştur. Davanın temeli vekillik sözleşmesidir. (BK. 386. md.) Vekil müvekkilin talebi üzerine yapmış olduğu işin hesabını vermeye ve bu cihetten dolayı her ne nam ile olursa olsun almış olduğu şeyi müvekkile tediye mecburdur. (BK. 392. md.)

Davada davacılar, davalının fazla kesinti yaparak kendilerine eksik ödeme yapıldığı iddiasına dayandığına göre, davalı vekil, davacılar adına kaç lira tahsil edildiği, bu miktardan neye yönelik hangi oranda kesinti yaptığı ve davacılara ne miktar ödediğini açıkça belirtmesi gerekir. Davalı her ne kadar davacıardan ibraname aldığını ve borcu olmadığını savunmuş ise de, davalının dayandığı belgede karşı taraftan ne kadar para aldığı ve davacılara ne kadar para verdiği belli olmasına rağmen tahsil edilen paradan ne için hangi oranda kesinti yaparak kendisinde kaldığı belirtilmemiştir. **Olayın özellikle ve öncelikle güven ilişkisine dayalı bir meslek olan avukatlık mesleğinin yerine getirilmesi ile ilgili oluşu ve “onur, güven ve saygınlığın korunması ilkesinin” mesleğin temel ilkelerinden olması da dikkate alınarak ibraname olarak nitelendirilen bu belgenin bu haliyle ibraname olarak değil, bir makbuz olarak değerlendirilebileceğinden davalıyı hesap verme borcundan kurtarmadığı gibi davacıları da bağlamaz.**

Ayrıca bu olayda Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesinde yer alan "ifa edilmiş sözleşme" durumu da söz konusu olamaz. Taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmamaktadır. Davacılar ücretin %10 oranında, davalı ise %25 oranında olduğu iddia-sındadırlar. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun ücrete ilişkin 163 ve 164. maddeleri, vekil ile müvekkil arasındaki ücrete ilişkin düzenlemeleri getirmiştir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda, 20.01.2004 tarihinde 5043 sayılı Kanunla değişiklikler yapılmış ve Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin dördüncü fıkrası değişikliğe uğramış ve "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde, değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarının incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır." düzenlemesi getirilmiştir. **Böylece 20.01.2004 tarihinden sonra başlayan hukuki yardımlarda sözleşme bulunmaması halinde ya da sözleşmenin belirgin olmaması, tartışmalı bulunması ya da sözleşmenin geçersiz sayıldığı hallerde ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yirmisi arasındaki bir miktar avukatın emeğine göre verilmelidir.** Olayımızda da geçerli olan bu düzenleme dikkate alınarak dosyada mevcut 18.12.2006 ve 22.07.2008 tarihli bilirkişi raporlarında da belirtildiği üzere, davacılar adına açtıkları iş davalarının kabulü ile davacıların işe iadelerine ve işe başlatılmamaları halinde ise tazminat ödenmesine karar verilmesi nedeniyle davalının vekalet görevini bihakkın yerine getirmesi, davacıların sayısal çokluğu ve davaların grup dava şeklinde oluşu da dikkate alınarak her bir davacının hak ettiği tazminat miktarı üzerinden %15 oranında davalının avukatlık ücretine hak kazandığının kabul edilmesinin hak ve nesafet ölçülerine uygun olacağı anlaşılmıştır. **Davacılarda yargılama sırasında bu oranı kabul ederek taleplerini bu oranı dikkate alarak ıslah etmişlerdir. O halde yukarıda izah edilen hususlar yönünden gerektiğinde yeniden uzman bilirkişi veya bilirkişiler aracılığı ta-**

raf, mahkeme ve Yargıtay denetimine elverişli, gerekçeli rapor alınmalı ve bunun sonucuna göre karar verilmelidir. Mahkemece, açıklanan hususlar gözdard edilerek yazılı şekilde bu talep yönünden davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 03.03.2006 gün ve E. 2006/9 K. 2006/80 sayılı kararı:

“...Olayımızın özü, yapılan avukatlık ücret sözleşmesinin ve şikayetçilere ödenen paranın, Avukatlık Yasası'nın m. 163 ve devamı maddelerine uygun olup olmadığıdır. 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 163. maddesine göre; Avukatlık Sözleşmesi'nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamalıdır. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz. Aynı yasanın 164. maddesine göre; avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade eder. % 25'i aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. **Avukatlık Yasası'na göre, avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenebilir. Avukatlık ücreti avukatın hukuki yardımının karşılığıdır.** Konusu para olmayan işlerde; dava konusunun değeri veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi konusu para olan işlerde, paranın belli bir yüzdesi, avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. Bu konuda bir engel yoktur. Sadece kararlaştırılacak vekalet ücretinin üst sınır tespit edilmiştir. **Bu sınır da % 25 dir. Bunun üzerinde yapılan avukatlık sözleşmeleri geçersiz olmayıp, avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, tavan miktarında, yani % 25 oranında geçerli olur.** Eğer ifa söz konusu ise, sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Sözleşmeler, konusu para olmayan işlerde, dava konusu mal ve haklardan bir kısmının avukata ait olacağına ilişkin (Hasılı davaya iştirak) hüküm taşıyamaz. Bu konuda kanun, yasaklayıcı hüküm getirmiş bulunmaktadır.

Olayımızda, söz konusu sözleşmenin ücrete ilişkin hükümlerinin, bu açıklamalar ışığında değerlendirilmesi gerekir. **Hesaplaşma konusunda şikayetçi ve şikayetli arasında ibra yoktur. Aksine şikayetçi paranın eksik ödendiğini ileri sürmektedir. Bu nedenle Yasanın 163. maddesindeki, "ifa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez", hükmünün uygulama yeri yoktur.** Kararlaştırılan avukatlık ücreti, belli bir meblağı, 24.000.000,00 TL'sini içermektedir. Bu meblağın, kanunun tavan olarak kabul ettiği % 25 oranını geçmemesi gerekir. Şikayetli avukat, hukuk davası ile ilgili olarak, şikayetçi adına tahsil ettiği miktardan 24.000.000,00 TL vekalet ücreti olarak almıştır. **Bu miktarın, tahsil edilen tüm paranın dahi % 25'inin üzerinde olduğu açıkça bellidir. Yapılan sözleşmenin, vekalet ücretine ilişkin kısmı ile bu miktarın şikayetli tarafından alınmasına ilişkin eylem, Avukatlık Yasası'nın 163 ve 164. maddelerine uygun bulunmamaktadır.** Bir avukatın kanunu, bilhassa mesleğin yürütülmesine ilişkin kuralları bilmemesi ve göz ardı etmesi düşünülemez ve mazur da görülemez."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve E. 2014/832, K. 2015/202 sayılı kararı:

"...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatla Şikâyetçi arasında 30.03.2010 günlü sözleşme ile 10.000,00 Euro alacağın tahsili için anlaşma yapıldığı, alacağın %15'inin ücret olarak ödeneceği, yargı giderlerini şikâyetçinin karşılayacağını kararlaştırıldığı, ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/4777 Esasında 10.000,00 Euro asıl alacak, 4.111,37 Euro faiz olmak üzere cem'an 14.111,37 Euro'luk takip açıldı, yetki itirazı üzerine dosyanın ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/1163 Esasına kaydedildiği ve bu dosyadan Müdürlüğün 20.05.2010 günlü makbuzla 30.412,60 TL tahsil edildiği, 01.06.2010 tarihli ibraname içeriğinden de görüldüğü üzere sözleşme ile kararlaştırılan 10.000,00 Euro'nun tahsil edildiği bildirilerek ibra alındığını, sözleşmede de 10.000,00 Euro dendiği ve avukata güvendiği için imzaladığını, oysa takibin gerçekte 14.111,36 Euro olduğunu sonradan öğrendiğini, takip dosyasına ilişkin gerçek hesap verilse bu yanılmanın olmayacağını, tahsil edilen 30.412,60 TL'den eline geçen paranın 16.063,00 TL olduğunu, kesintinin sözleşme hükümlerine uygun ve %15 ücret kesintisi halinde dahi 6.362,00 TL ücret

hakkı olmasına karşın 15.000,00 TL'ye yakın bir paranın uhdesinde kaldığını, bunun da hak ve nefasete aykırı olduğunu, kararın kaldırılarak disiplin cezası tayinine karar verilmesini talep ettiği görülmektedir.

...Şikâyetli avukatın ... Asliye 1. Hukuk Mahkemesi'nin 2011/188 ve ... Asliye 1. Hukuk Mahkemesi'nin 746 Esas sayılı dosyalarını elektronik ortamda gönderdiği maillerle istediği ve bu nedenle HMK 199'uncu madde gereği delil olarak kabulü zorunlu olduğundan disiplin cezası tayinine yer olmadığı yönündeki hukuksal değerlendirmenin isabetli olduğu, **ancak ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/1163 Esas sayılı dosyasından çekilen 30.412,00 TL hususunda ayrıntılı hesap verilmediği, ibraname ve sözleşme kapsamlarının aynı, takibin 14.111.00 Euro olması nedeniyle içeriklerin farklı olduğu ve bu nedenle ifa edilmiş bir sözleşmeden bahsedilemeyeceği açıktır.**

Avukatlar özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, tahsilâtlarla ilgili takip dosyasından da bahsetmek suretiyle ayrıntılı hesap vermek ve kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır.

55. Mahkemece sözleşmenin tüm koşulları araştırılmalı, sonucuna göre karar verilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2017 gün ve E. 2016/2817, K. 2017/6791 sayılı kararı;

"...Davacı eldeki dava ile davalı şirketin vekilliğini yürüttüğü dava dosyalarında vekalet ücretinin ödenmediği gerekçesi ile 100.000,00 TL'nin şirketten tahsiline karar verilmesini istemiştir. Mahkemece, yargılama sırasında alınan bilirkişi raporuna dayanılarak davanın kabulüne karar verilmiştir. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacının takip ettiği dosyalar üzerinde %10 vekalet ücreti hesaplanmış ve 5.350,00 TL mahsup edilerek 147.418,11 TL davacın alacağı olduğu yönünde görüş bildirilmiştir. Oysa ki bilirkişi raporu incelendiğinde, **davacı ve davalı şirket arasında kurulan sözleşme ilişkisi-**

nin niteliği, ne şekilde kurulduğu, sözleşme ilişkisinin sona ermesinin hukuki niteliği konusunda yeterli değerlendirme yapılmadığı gibi davacının talep edebileceği vekalet ücreti ve davalı tarafından yapılan ödemelerin nitelikleri, mahsup edilecek miktarın belirlenmesi ve varsa davacının sonuç olarak isteyebileceği vekalet ücreti tutarının ne olması gerektiği hususunda raporun hüküm kurmaya elverişli olmadığı anlaşılmaktadır. O halde mahkemece, konusunda uzman bilirkişi heyetinden tarafların iddia ve savunmaları, tarafların sunmuş olduğu belgeler ve tarafların itirazlarının da ayrı ayrı değerlendirme konusu yapılmak suretiyle taraf, mahkeme ve Yargıtay denetimine elverişli rapor alınarak hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

**56. İşin bir başka avukat tarafından da takip edilmesi için vekaletname düzenlenmesi halinde ücret nasıl olmalı?
(Av. Yas. M.172, TBB Mes. Kur 39)**

Avukatlık Yasası'nın 172. maddesi, “İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. İş sahibi, ilk avukatın muvafakatini kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır. İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür. İlk avukatın muvafakati ile işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır”, hükmünü amirdir.

İş sahibinin değişik nedenlerle ilk sözleşme yaptığı avukatın yanında bir başka avukat veya avukatlar görmek istemesi onun en doğal hakkıdır.

Bu onun kısıtlanamayacak bir “savunma hakkı” olduğu gibi, avukat “seçme ve görevlendirme özgürlüğü”nün de vazgeçilmez uzantısıdır.

Ancak, avukatlık mesleği bağımsızlık gerektiren bir meslek olduğu için, avukat bağımsızlığını bir başkası ile paylaşmak istemeyebilir. Bu da avukatın en doğal hakkıdır.

Yasa koyucu iş sahibinin tanınan bu hakkın kullanımını, ilk avukatın “yazılı olur” vermesi koşuluna bağlamıştır. Bu nedenle yasa, ilk iş sahibinin ilk avukata olurunun almak üzere bir haftalık süre vererek yazılı bildirimde bulunmasını istemekte ve avukatın bu süre içinde olur vermemesi durumunda “olur vermiş sayılması” öngörmektedir.

Dikkat edilmesi gereken husus, her ne kadar Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.10.1981 gün ve 1981/4763 E.1981/6621 K. sayılı kararında, “...onayın bulunduğunu vekil edenin kanıtlaması gerekir” sözleri ile ispat külfeti vekil edene yükletilmekte ise de; avukatın bir haftalık süre içerisinde olur verilmediğini yazılı olarak bildirmesi mesleki dayanışma adına daha doğrudur. Bu suretle duruşmada yaşanacak olumsuzlukların da önüne geçilmiş olur.

Olur verilmemesi halinde ilk avukat sözleşme ile öngörülen ücrete, sözleşme yoksa asgari ücret tarifesi üzerinden ödenecek ücretin tamamına hak kazanır. Olur verilmesi halinde karşı yana yükletilecek ücretin yarısını talep edebilecektir. **İlk avukatın olur vermemesi durumunda iş sahibi ile avukat arasındaki karşılıklı güven duygusu doğal olarak sarsılacağından, avukatın işi sürdürmesini beklemek ve istemek haksızlık olacaktır. Bu nedenle yasa bu durumda “vekalet akdinin kendiliğinden sona ereceğini” bildirmiş ve iş sahibini “muafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlü” kılmıştır.** Sonuç bir bakıma haklı neden olmaksızın azil niteliğini taşıyan duruma da benzemektedir. Madde, iş sahibi ile avukat arasındaki hak ve yükümlülükleri düzenlemektedir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın M. 39 ile karıştırılmamalıdır. Madde 39, “meslek düzen ve geleneklerine uymama” ile ilgilidir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 18.05.2002 gün ve E. 2002/26, K. 2002/157 sayılı kararı:

“...Şikayetli, Avukatlık Yasası'nın 172. maddesine göre “izin alma yükümlülüğünün iş sahibine ait olduğunu” ileri sürmüş; kendisinin bu eyleminden dolayı cezalandırılmasını gerektiren bir hükmün mevcut olmadığını savunmuş, “kanunsuz suç olmayacağından” hakkında ceza verilemeyeceğini bildirmiştir. Avukatlık Yasası'nın 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, bu m. hükmünün kovuşturma konusu olayla ilgisi bulunmamaktadır. **İşin başka avukata verilmesi halinde “avukatlar arasındaki hukuksal ilişki” Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 39. maddesinde düzenlenmiş ve vekalet verilmek istenilen ikinci avukatın işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazılı bilgi vermesi öngörülmüştür.** Hiçbir bildirimde bulunmayan şikayetlinin davranışı, Meslek Kuralları'nın 39. maddesine aykırı olduğundan “disiplin suçu” oluşturmaktadır...”

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 30.01.2013 gün ve E. 2012/13, 691, K. 2013/173 sayılı kararı;

“...Açıklanan maddi olgu, iddia ve savunma ile bozma ve direnme kararlarının kapsamı itibarıyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyumsuzluk; Gebze 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/927 E. Sayılı dava dosyasında, davalının vekilliğini yapan davacı avukatın 11.2.2004 tarihli duruşmaya davalıyı Avukat N. İ. ile birlikte temsil için katılıp katılmadığı; burada varılacak sonuca göre davalının vekalet ücretine yönelik talebinin kabul edilip edilmeyeceği noktalarında toplanmaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 172. maddesinde, “İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir.

İş sahibi, ilk avukatın muvafakatim kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır.

İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendili-

ğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.

İlk avukatın muvafakati ile işin başka avukatlar tarafından da tabiki halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.” hükmüne yer verilmiştir.

Davalının, davacıyı 11.02.2004 tarihinde vekil olarak tayin ettiği, davacının ise, davalıya vekaleten Gebze 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/927 E. sayılı dosyasında 06.04.2004 ve 13.07.2004 tarihli duruşmalara katıldığı hususlarında taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Davalı, Avukatlık Kanunu'nun 172. maddesi gereğince davacının yazılı muvafakatini almadan, davacının takip ettiği davaya bakma görevini başka bir avukata vermiş, davacının iddiasına göre de 02.11.2004 tarihli duruşma öncesinde kendisini durumdan telefon ile haberdar etmiştir. Bu durum davacının işi bırakması için haklı bir neden oluşturmaktadır.

Dosya kapsamından davacının 02.11.2004 tarihli duruşmaya hiç katılmadığı, görevlendirilen yeni avukatın davalıyı temsil ettiği de duruşma zabıtlarından açıkça anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacı vekillik görevini gereği gibi yerine getirdiğinden; davalı da haklı bir neden olmaksızın ve anılan kanunun 172. maddesinde belirtilen usule uymaksızın yeni bir avukat görevlendirdiğinden, eldeki davayı açmakta haklıdır. Direnme bu nedenle yerindedir.

Ne var ki, Özel Daire'ce hüküm diğer yönlerine ilişkin incelenmemiştir. Bu nedenle dosyanın Özel Daire'ye gönderilmesi gerekmektedir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.01.2015 gün ve E. 2014/44817, K. 2015/618 sayılı kararı;

“...Görüldüğü üzere taraflar arasındaki uyuşmazlık, öncelikle “vekalet ilişkisinin hangi nedenle sona erdiği ve buna bağlı olarak

da davacının ücrete hak kazanıp kazanamayacağı” noktasında toplanmaktadır.

Davacı iş bu davada, talep konusu ücret alacağını, “muvafakati alınmadan başka bir avukata vekalet verilmesi” hukuki sebebine dayandırmıştır. O halde öncelikle davacının dayandığı “İş Sahibinin İş Başka Bir Avukata Vermesi” başlığı altında düzenlenen Avukatlık Kanunu’nun 172. maddesinin somut olay itibariyle irdelenmesi gereklidir.

Avukatlık Kanunu’nun 172. maddesine göre iş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatın yazılı muvafakati ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. Buna göre iş sahibi, ilk avukata göndereceği bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek, bu duruma muvafakat edip etmeyeceğini bildirmesini ister. Bir haftalık süre içerisinde avukat cevap vermez veya olumlu bir cevap verirse, her iki avukat işi birlikte yürütür. İlk avukatın, müvekkilinin bu talebine bir haftalık süre içerisinde muvafakat etmediğini açıkça beyan etmesi durumunda ise, iş sahibi ile aralarındaki vekalet akdi kendiliğinden sona erer. Bu halde vekaletin sona erebilmesi için, avukatın muvafakat vermediğine dair beyanının iş sahibine ulaşması yeterlidir. Karşı tarafın kabulüne ise gerek bulunmamaktadır. **Görüldüğü üzere. Avukatlık Kanunu’nun 172. maddesinde vekalet ilişkisinin, vekilin istifası ile sona ermesine benzeyen yeni bir sone erme biçimi öngörülmüş olup Kanun, vekalet konusu işi başka bir avukatla birlikte takip etmek istemeyen avukata vekaleti sona erdirme hakkı tanımaktadır.** Nitekim iş sahibi, ikinci avukatın görevlendirilmesine muvafakat etmeyen ilk avukata ücretinin tamamını ödemekle yükümlüdür. **İkinci bir avukatın görevlendirilmesi konusunda kendisine böyle bir bildirim yapılmamış olması halinde ise avukat durumu öğrendiği andan itibaren ikinci avukata muvafakat etmediğini iş sahibine bildirerek vekalet aktini sona erdirebilir.** Aksi halde, yasa hükmüne göre buna muvafakat etmiş sayılır. Başka bir ifade ile kendisine, ikinci bir avukatın görevlendirilmek istendiği yazılı olarak bildirilmese de, ikinci bir avukatın iş sahibince kendisinin yanında görev yapmak üzere görevlendirildiğini öğrenen avukatın, öğrenme tarihinden itibaren makul süre içinde bu durumu kabul etmediğini iş sahibine bildirmesi gerekir. Bil-

dirmediği takdirde, artık daha sonra bu konuyu ileri sürerek haklı sebebe dayalı istifa hakkı bulunduğunu ileri süremez.(Bkz. Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 27.12.2006 tarihli 13581/16718 esas ve karar sayılı; Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.5.2007 tarihli 2007/13 - 305 /313 esas ve karar sayılı ilamları)

Bu bilgilerin ışığında somut olaya bakıldığında; davacı tarafından vekalet ücreti talep edilen Eyüp 3. İcra Müdürlüğü'ne ait 2008/6399 esas sayılı icra dosyasına, 04.08.2010 tarihinde başka bir avukat tarafından şirkete ait vekalet ve protokol sunulduğu anlaşılmaktadır. İkinci bir avukatın dosyaya vekalet sunmasının ardından, **ilk avukat olan davacı tarafından bu duruma muvafakat etmediğine ilişkin bir bildirim yapıldığı iddia ve ispat edilmemiştir.** Eldeki dosyada, söz konusu icra dosyası mevcut olmayıp, sadece bir kısım sayfalarının fotokopisi bulunduğundan, net ve kesin olarak ifade edilememekle birlikte **davacı avukatın, ilk avukatın dosyaya vekalet sunmasından sonra da bazı takip işlemleri yaptığı, örneğin 23.08.2010 ve 16.09.2010 tarihlerinde alacaklı müvekkili adına dosyaya dilekçe ibraz ettiği, 21.09.2010 tarihinde de hacze katıldığı görülmektedir.** Nitekim davalı taraf da cevap dilekçesinde, dosyaya başka bir avukat tarafından vekalet ve protokolün sunulmasından sonra, herhangi bir talimatları olmadığı halde davacı avukatın birtakım takip işlemleri yaptığı ve bu durumun şirketin zararına neden olduğu belirtilmiş, hatta bu husus avukatın haklı olarak azledilmesine ilişkin sebeplerden biri olarak gösterilmiştir.

Hemen belirtmek gerekir ki, söz konusu icra dosyasına başka bir avukat tarafından vekalet sunulmuş olmasına rağmen, bunu öğrenen davacı avukatın, makul sürede bu duruma muvafakat etmediğini bildirmemesi ve sessiz kalması, aksine takip işlemlerine devam etmesi durumunda, vekalet konusu işte kendisi ile birlikte ikinci bir avukatın görevlendirilmesine muvafakat etmiş sayılacağı kabulü gerekir. Mahkemece açıklanan hususlar göz ardı edilerek, bu hususta gerekli inceleme ve değerlendirme yapılmadan sadece, "davacıdan muvafakat alınmadan icra dosyasına vekalet sunulduğu" gerekçesiyle davacının ücrete hak kazandığının kabul edilmesi, usul ve yasaya aykırıdır.

Mahkemece yapılacak inceleme ve değerlendirme sonunda, icra dosyasına **ikinci bir avukat tarafından vekalet sunulması üzerine ilk avukat olan davacının buna muvafakat etmediğini makul bir süre içinde bildirmediğinin, dolayısıyla ikinci avukata muvafakat etmiş sayılacağına kabul edilmesi halinde, taraflar arasındaki vekalet ilişkisinin bu nedenle sona ermiş sayılmayacağı kuşkusuzdur.** Bu durumda ise davacının 25.02.2011 tarihinde azledilmiş olması nedeniyle azlin haklı olup olmadığının incelenmesi gerekecektir. Zira haklı azil halinde avukat hiçbir vekalet ücreti talep edemezken, ancak haksız azil halinde ücrete hak kazanabilmektedir.

Her ne kadar davacı avukat tarafından azil tarihinden önce icra dosyasına 01.02.2011 tarihinde “Dosyanız alacaklısı C... A. Ş. vekilliğim 31.12.2010 tarihi itibarıyla sona ermiş bulunmaktadır. Keyfiyetin şirkete tebliği” açıklamasını içeren bir dilekçe sunulmuş ise de, davacı iş bu davada “istifa ve azlin bu dava ile ilgisi olmadığını, istifa olarak adlandırılan yazıyı, sözleşme süresi bittiğinden, asile tebligat yapılması için dosyaya sunduğunu” ifade etmiştir. Yine, aynı taraflar arasında ve aynı vekalet ilişkisi kapsamında davacı tarafından iş hukuku kapsamında tazminat talep edilen ve İş Mahkemesi sıfatıyla Orhangazi Asliye Hukuk Mahkemesi’ne ait 2011/144 esas sayılı dosyası üzerinden açılan davada, “taraflar arasındaki ilişkinin vekalet ilişkisi olduğundan” bahisle davanın reddine karar verilmiş olup, davacı söz konusu dosyadaki dava dilekçesinde, “25.02.2011 tarihinde azledildiğini, sözleşme ilişkisinin bu şekilde sona erdiğini” belirtmiş, vekaletten istifa ettiğinden ise söz etmemiştir. Tüm bu nedenler ve taraflar arasındaki 31.12.2007 tarihli hukuk müşavirliğini de kapsayan sözleşmenin varlığı karşısında, olayda gerçek bir istifa iradesi mevcut olmadığından vekalet ilişkisinin istifa ile sona erdiğini kabul etmek de mümkün değildir.

O halde mahkemece, az yukarıda açıklanan hususlar dikkate alınarak, yapılacak inceleme ve değerlendirme sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirmelerle, “taraflar arasındaki vekalet ilişkisinin, davalı tarafından başka bir avukata vekalet verilmiş olması ve davacının bu duruma muvafakati olmadığından bahisle sona erdiğinin ve da-

vacının tüm vekalet ücretine hak kazandığının” kabulü ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”¹⁰

TBB Disiplin Kurulu’nun 07.11.2003 gün ve E. 2003/250, K. 2003/375 sayılı kararı:

“...Şikayetçi avukatın takip ettiği dava ile ilgili olarak iş sahibinin ikinci bir avukatı görevlendirmek için şikayetçi ile görüştüğü, şikayetli avukatın da bu hususta şikayetçiden izin istediği, şikayetçi avukatın istenen izni vermediği, daha sonra iş sahibinin şikayetçi avukat ile görüşerek bu konuda muvafakat talep ettiği, bu isteğin şikayetçi avukat tarafından reddedildiği, şikayetçi avukattan izin alabilmek için bir süre beklendiği, izin verilmemesi üzerine şikayetli avukatın iş sahibinden davaya girmek üzere vekalet aldığı, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır. İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatın yazılı muvafakati ile başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. (Avukatlık Yasası M. 172/1) İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. (Avukatlık Yasası M. 172/3) kaldı ki, iş sahibi şikayetçiyi vekaletten azlettikten sonra Şikayetliye vekalet vermiştir. **Kovuşturma konusu olayda, şikayetçi avukat, iş sahibinin başka bir avukatı da görevlendirmesine muvafakat etmemiş bulunduğundan ve bu nedenle iş sahibi ile şikayetçi avukat arasındaki vekalet ilişkisi kendiliğinden sona erdiğinden, iş sahibinin işi başka bir avukata vermesinde ve şikayetli avukatın da bu işi kabul etmesinde yasaya ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’na aykırılık bulunmamaktadır.** Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

TBB Disiplin Kurulu’nun 13.07.2012 gün ve E. 2012/932, K. 2013/490 sayılı kararı;

“...Şikâyetlinin davaları süresinde açtığı, Şikâyetçilerin de bir başka avukatla davalarını takip arzusu ve çabası içinde oldukları

¹⁰ Y.13.HD.’nin 12.05.2009 g. ve E.2009/5197, K.2009/6457 s. k..61. sayfada.

dosya da bulunan iddia ve delillerle tartışmasıdır. İkinci bir avukatla davayı takip etmek Şikâyetçilerin en doğal hakkı olduğu gibi, emek ve çabası karşılığında ücretini kurtaracak yasal yollardan hakkını araması da avukatın en doğal hakkıdır. İkinci bir avukata vekâletname verilmesi ne kadar doğalsa zımni muvafakat verse de avukatlık ücretini istemek de avukatın en yasal hakkıdır...”

57. Sözleşme yok ise baro tarafından yayınlanan tavsiye niteliğindeki tarife uygulanamaz. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uygulanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.03.2012 gün ve E. 2011/15107, K. 2012/7238 sayılı kararı;

“...Davacı, davalıya vekaleten icra takibi yaptığını, takip sırasında icra mahkemesinde itirazın kaldırılması davası açtığını, haksız olarak azledildiğini, vekalet ücretinin ödenmediğini, yapılan icra takibine davalının itiraz ettiğini belirterek itirazın iptali istemiyle eldeki davayı açmıştır. Davalı, davanın reddini dilemiş, mahkemece İstanbul Barosu'nun tarifesine göre alacak hesaplanarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

...Çözülmesi gereken ihtilaf davacının talep edebileceği ücretin miktarı hususundadır. Taraflar arasında yazılı bir sözleşme yoktur. Davacı İstanbul Barosu'nun ücret tarifesi uyarınca vekalet ücretini hesaplayarak icra takibinde bulunmuştur. Mahkemece de davacının savunmaları ve talepleri benimsenmek suretiyle olayda İstanbul Barosu'nun tarifesi uygulanmış bulunmaktadır. **Davacı ile davalı arasında İstanbul Barosu ücret tarifesinin uygulanacağına kararlaştırıldığı iddia ve ispat edilmediğine göre, davacının talep edebileceği ücretin Türkiye Barolar Birliğince yayınlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenmesi zorunludur.** Mahkemece, davacının hak ettiği vekalet ücretinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenerek hasil olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasa aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 10.09.2004 gün ve E. 2004/179, K. 2004/271 sayılı kararı:

“...Baro Yönetim Kurullarının hazırlamış olup, üyelerine duyurdukları ve kendi bölgelerinde alınması gereken en düşük ücretin gösterildiği tarifeler, resmi niteliği olmayan, vekil-müvekkil ilişkisinde uygulanması öngörülen ve avukatlar arasında serbest rekabeti de önlemeyi amaç edinilerek hazırlanmış tavsiye niteliğindeki tarifelerdir.

Uygulanması zorunlu ve resmi nitelikteki avukatlık asgari ücret tarifeleri Avukatlık Yasası'nın 168. maddesinin öngördüğü koşullarda Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığı'na onaylanarak, Resmi Gazete'de yayınlanan tarifelerdir. Somut olayımızda, şikayetli avukatın, Baro Yönetim Kurulu'nun vekil-müvekkil arasındaki ücretler hakkında tavsiye niteliğinde olmak üzere yayınlamış olduğu tarifeyi, şikayetçi-borçlu hakkında başlattığı icra takiplerinde de uygulayarak, şikayetçi borçludan fazla para tahsil etmekten ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu'nun, kovuşturma konusu eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesi doğru bulunmuştur...”

İKİNCİ BÖLÜM

HİZMET HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ İLE
KAMU AVUKATLARININ
ÜCRET SORUNU

Avukatlık Yasası'nın 12/C fıkrası "Özel hukuk tüzelkişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık," avukatlıkla birleşebilen iş olarak kabul edilmiştir.

Buna göre avukat belirli veya belirsiz bir süre ile bir gerçek veya tüzel kişinin belirlenen koşullarla işlerini takip etmeyi üstlenir ve bu arada kendi işlerini de takip eder. Bütün emek ve mesaisini iş sahibine tahsis etmemiş olup, bürosundaki işleri de takip eder. Bu nedenle yapılan iş avukatlık olduğundan taraflar arasındaki sorunlar iş hukuku kurallarına göre değil, Avukatlık Yasası'nın öngördüğü koşullarla göre çözümlenecektir.

Yerleşik yargı kararlarına göre ücret uyuşmazlıklarında Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinde öngörülen hükümlere göre değil, ücret sözleşmesine yer alan koşullara göre takdir yapılmaktadır. Daha açık bir ifade ile avukatlık asgari ücret tarifesi altında iş alınamaz kuralı yok sayılmakta, avukat sözleşmede kararlaştırılan ücret haricinde bir ücret talep edememektedir. Buda sonuçta avukatların bankaların, holdinglerin, belediyelerin, su ve elektrik işletmelerinin nerede ise köle ücretleri ile çalıştırılmasına neden olmaktadır. **Bir basit boşanma davası alır maliyeden yakanızı kurtaramazsınız, yok pahasına bu kuruluşlara hizmet verisiniz gel bakalım diyen olmak, çünkü hukuk güçlüden yanadır.** Aşağıda karar örneklerini okuduğunuzda bu gerçeği tüm çıplaklığı ile görürsünüz.

Taraflar arasında ücret sözleşmesi yapılmamış veya var olan sözleşme genel geçerlik kurallarına aykırılık nedeniyle geçersiz ise ücret Avukatlık Yasası'nın 164. maddede bildirilen hükümlere göre belirlenmek durumundadır.

1. Yazılı bir hukuk müşavirliği sözleşmesi yoksa ücret Avukatlık Asgari Ücret tarifesine göre hesaplamalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.12.2014 gün ve E. 2013/3920, K. 2014/32760 sayılı kararı;

"...Mahkeme, gerekçeli kararında davacı avukatın, davalı şirkette 01.04.2006-27.09.2010 tarihleri arasında hukuki müşavirlik yaptığını kabul etmiştir. Davalı şirket bu gerekçeyi temyiz etmemiştir. Bu durum davacı yönünden usuli kazanılmış hak oluşmuştur. O halde

mahkemece, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı da dikkate alınarak 01.04.2006 -27.09.2010 tarihleri arasında hukuki danışmanlık ücretinin o tarihlerde yürürlükte bulunan Avukatlık asgari ücret tarifesine göre hesaplama yapılarak hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir. .”

2. Yazılı bir hukuk müşavirliği sözleşmesi var ise ücret sözleşmedeki koşullara göre tespit edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.07.2014 gün ve E. 2013/23329, K. 2014/23087 sayılı kararı;

“...Dava, vekâlet ücreti alacağının tahsili için başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptali istemine ilişkin olup, davacı avukatın, TOBB Tahkim Divanında görülmüş olan. Petrol Ofisi...A.Ş. tarafından GTİ aleyhine açılan 2010/1, GTİ tarafından S. ...A.Ş. aleyhine açılan 2010/2 ve S. ...A.Ş. tarafından GTİ aleyhine karşı dava olarak açılan 2010/2 numaralı tahkim davalarında, davalı şirketi avukat olarak temsil ettiği, davaların sonuçlanarak kesinleştiği ihtilafsızdır.

Davacı, tahkim davalarına ilişkin yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığından, A.K'nun 164/4. maddesi gereğince vekâlet ücreti talebinde bulunmuş, davalı ise taraflar arasında hukuki danışmanlık sözleşmesi bulunduğunu, sözleşmede dava ve takip işlerinin, taraflarca değerlendirilerek, karşılıklı mutabık kalınması halinde ayrıca ücretlendirileceğinin kararlaştırıldığını, davacı avukatın ise bu konudaki edimlerini yerine getirmediğini, aydınlatma ve bilgi verme yükümlülüğü söz konusu olmasına rağmen, tahkim davalarından kaynaklanan avukatlık ücreti ve olası sonuçları konusunda bilgi vermediğini, dürüstlük ve iyiniyet kurallarına aykırı davrandığını, talep edilen ücretin ise fahiş olduğunu savunmuştur.

Davanın, taraflar arasındaki avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan ücret alacağına ilişkin olması nedeniyle, uyuşmazlığın çözümü için öncelikle, avukat ve müvekkil arasındaki ilişkiler ve “avukatlık ücreti” konusundaki ulusal ve bir kısım uluslararası ilke ve meslek kurallarının incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesinde, avukatlık mesleğinin serbest bir meslek olduğu belirtilmekle beraber, avukatın yaptığı işin

aynı zamanda bir kamu hizmeti olduğu vurgulanmış, 2. maddesinde, avukatın, hukuki bilgi ve tecrübelerini, adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis edeceği, 34. maddesinde de, avukatların, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık ünvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlü oldukları açıklanmıştır.

Aynı Kanununun 163 ve devamı maddelerinde, avukatlık ücreti ve buna ilişkin sınırlandırmalar ile yazılı bir sözleşmenin mevcut olması halinde ücret sözleşmesinin geçerlilik koşullarına, yazılı bir sözleşmenin bulunmaması halinde de, ücretin belirlenmesine ilişkin ilke ve esaslara yer verilmiştir.

Avukatlık Kanunu'nun, 5043 sayılı yasa ile değişik 164/4. maddesinde ise, "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir" hükmü öngörülmüştür.

Konu ile ilgili uluslararası ilke ve meslek kurallarının incelenmesine gelince;

27 Ağustos 7 Eylül 1990 tarihleri arasında Havana'da toplanan Birleşmiş Milletler Konferansı tarafından kabul edilen ve "Havana Kuralları" olarak bilinen, "Avukatların Rolüne Dair Temel Prensipler" in, "Avukatların Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 13. maddesinin (a) bendinde; "**Müvekkillerine, sahip oldukları haklar ve yükümlü İlikler ile müvekkillerinin haklarını ve yükümlülüklerini ilgilendirdiği ölçüde hukuk sisteminin işleyişi konusunda kendilerine bilgi vermek**", avukatların en temel görevleri arasında sayılmıştır.

Avrupa Baroları ve Hukuk Birlikleri Konseyinin (CCBE), "Avrupa'da Avukatlık Mesleğine İlişkin Temel İlkeler Tüzüğü" ve

“Avrupa’da Avukatların Tabi Olduğu Meslek Kuralları”nın “Ücretlerin Düzenlenmesi” başlıklı “3.4” no.lu bölümünde de; **“Bir avukatın talep edeceği ücret, müvekkile açıkça bildirilmeli, adil ve makul olmalı, avukatın tabi olduğu yasa ve meslek kurallarıyla uyum içinde olmalıdır”** denilmiştir.

Yine, 07.10.2002 tarihinde Uluslararası Avukatlar Birliği (UIA) Genel Kurulunca kabul edilen, “21. Yüzyılda Avukatlık Meslek Kurallarına Dair Turin İlkeleri”nde de, **“Avukatların mesleklerini, bir yandan kendilerine emanet edilen menfaatleri korurken, bir yandan da yasaların bilinmesini, anlaşılmasını, uygulanmasını gözeterek şekilde icra etmek, avukatların hakları ve görevleridir.”** denildikten sonra, “ücretler” başlıklı bölümde ise, **“Verdiği hizmetler karşılığında hakça bir ücret almak avukatın hakkıdır. Avukatın ücreti, sabit bir ücret olabileceği gibi, sağlanan hizmetlere göre de belirlenebilir. Müvekkil kabul ettiği takdirde, vekalet sonunda elde edilen netice de, ücretin belirlenmesinde dikkate alınabilir. Meslek kurallarına uygun şekilde, ekonomik ve mali düşüncelerin ön plana geçmesine izin vermeden, hizmet duygusuyla mesleğini icra etmek avukatın görevidir”** şeklindeki açıklamalara yer verilmiştir.

Tüm bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasında önce 01.11.2009, daha sonra da 02.01.2010 tarihinde hukuki danışmanlık hizmet sözleşmesi imzalanmış, sözleşme süresinin bir yıl olduğu, feshedilmediği takdirde kendiliğinden yenileneceği, aylık ücretin net 5.000,00 TL olduğu kararlaştırılmıştır. Sözleşmenin 2.2. maddesinde ise, **“müvekkilin dava ve takip işleri, danışmanlık hizmetine dâhil değildir. Bu işlere ait ücretler, dava ve takip konularının içeriklerine göre taraflarca değerlendirilecek, karşılıklı mutabık kalınması halinde, ayrıca ücretlendirilecektir”** hükmü öngörülmüştür. Nitekim ilk sözleşme öncesi davacı tarafından verilen 01.11.2009 tarihli belgede de, **“davalarınızın bedeli, konularının içeriklerine göre, sizlerle beraber değerlendirilerek ücretlendirilecektir”** şeklinde aynı doğrultuda bir de taahhütname verilmiştir.

Sözleşmenin özellikle 2.2. maddesi hükmünden, davacının asıl ediminin, hukuki danışmanlık hizmeti olmakla beraber, müvekkil tarafından verilecek olan dava ve takip işlerinin de, bir diğer edim olarak yapılacağı, ancak bu işler için, dava ve takip konularının içeriklerine göre taraflarca mutabık kalınacak miktar üzerinden, aylık

danışmanlık ücreti haricinde ayrıca ücret ödeneceği anlaşılmaktadır. Esasen bu konuda taraflar arasında da ihtilaf bulunmamaktadır. Ne var ki sözleşmenin bu hükmüne rağmen, davacının takip etmiş olduğu talikim davalarının açılıp, devam ettiği süreç içinde ücretin belirlenmediği, ancak davaların sonuçlanmasından sonra taraflar arasında ücret konusunda ihtilaf çıktığı görülmektedir. Davacı, ücretin belirlenmediği hallerde, AK'nun 164/4. maddesi gereğince ücretin belirlenmesinin yasal bir zorunluluk olduğunu iddia ederken, davalı ise davacının, gerek sözleşme öncesi gönderdiği 01.11.2009 tarihli belgede, gerekse sözleşmenin ilgili hükmünde, ücretin davalarda belirlenme şeklinin çerçevesinin çizildiğini, ancak davacı avukatın, sözleşme gereğince yükümlülüğü olan, müvekkilini diğer konularda olduğu gibi bilgilendirme, aydınlatma ve ücret tespitine davet etme görevini yerine getirmediğini, avukatlık mesleğinin ilkelere ile Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesindeki dürüstlük kuralına aykırı davranarak, fazla miktarda avukatlık ücreti alabilmek için davanın kesinleşmesine kadar sessiz kaldığını savunmuş, sözleşmenin açık hükmü gereğince ücretin AK'nun 164/4. maddesine göre belirlenemeyeceğini ileri sürmüştür.

Her ne kadar hükme esas alınan bilirkişi raporunda, "ücretin belirlenmesinde iş sahibinin menfaati olduğu, davalı iş sahibinin ücret teklifi alıp, ona göre hareket etmesi gerektiği, bu nedenle ücretin daha önceden belirlenmemesinde davacının değil, davalı şirketin kusurlu olduğu" belirtilmişse de, davalı şirkete bu konuda yükümlülük getiren bir hüküm olmadığı gibi, aksine sözleşmede mutabakatın karşılıklı olarak sağlanacağını yazılı olduğu, davacının, davalı şirketin hukuki danışmanı olduğu ve dava konusu tahkim davalarından önce ve yargılamalar sürecinde de devam eden danışmanlık sözleşmesine göre, vekil sıfatıyla davacıya karşı bilgi ve hesap verme yükümlülüğü altında olduğu gözetildiğinde, bu konudaki asıl sorumluluğun, vekalet verene değil, vekile ait olduğu sonucuna varılmalıdır.

Bilindiği üzere vekâlet sözleşmesinde, "sadakat ve özen gösterme", "hesap verme" borçları, vekilin en temel borçları olup, bu sorumluluğun belirlenmesinde ise, basiretli bir vekilin göstermesi gereken davranış esas alınır. Davacı ise, basiretli bir vekil gibi hareket edip, sözleşmenin 2.2. maddesinde öngörülen, "tahkim davalarındaki ücretin belirlenmesi" konusundaki yükümlülüğünü

yerine getirmemiş, bu konuda davalıya bilgi ve hesap vermemiş, sessiz kalmayı tercih etmiştir. Davacının, vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan söz konusu borçlarını gereği gibi yerine getirmemiş olması, onun lehine sonuçlar doğurmamalıdır.

Gerçekten de, avukatların görev ve sorumluluklarına ilişkin “Havana Kuralları”nın 13. maddesinde belirtildiği gibi, “**müvekkillerinin haklarını ve yükümlülüklerini ilgilendirdiği ölçüde, hukuk sisteminin işleyişi konusunda kendilerine bilgi vermek**”, avukatların müvekkillerine karşı en temel görevleri arasındadır. Her ne kadar avukatın verdiği hizmetler karşılığında hakça bir ücret talep etmesi, onun en tabii hakkı ise de, bu ücretin müvekkile açıkça bildirilmesi, adil ve makul olunması gerektiği de, az yukarıda değinilen uluslararası hukukun kabul ettiği en temel ilke ve esaslardandır. Esasen somut olayda, sözleşmenin 2.2. maddesinin de, davalı yönünden bu amaç ve kaygılarla düzenlendiği, davacı tarafından da kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla taraflar arasında, davaların görüldüğü sırada da devam eden bir hukuki danışmanlık sözleşmesinin mevcut olması ve özellikle bu sözleşmenin 2.2. maddesindeki özel düzenleme karşısında, mahkemenin kabulünün aksine, davacı ve davalı arasında hiçbir yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığını kabul etmek mümkün değildir. Aynı şekilde taraflar arasındaki sözleşme ilişkisini, “danışmanlık hizmeti” ile “dava ve işler” şeklinde, birbirinden bağımsız olarak düşünmek ve değerlendirmek de doğru ve isabetli değildir. Nitekim davalar yönünden vekâlet ilişkisinin, taraflar arasındaki “danışmanlık hizmeti” konusundaki ilk ve esas sözleşmede yer verilen özel bir düzenleme sonucunda gerçekleştiği açıktır. Öte yandan Dairemizce öteden beri kabul edilen **kökleşmiş içtihatlar da, “Hizmet Hukuk Müşavirliği” olarak adlandırılan, hizmet ve vekalet sözleşmelerinin unsurlarını kapsayan, karma nitelikteki bu tip danışmanlık sözleşmelerinin, A.K’nun 164/4. maddesinde öngörülen sınırlandırmalardan bağımsız olarak geçerli kabul edildiği, bu konudaki ihtilafların da, tarafların serbest iradeleri ile düzenledikleri ve geçerli olan bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği” açıkça ifade edilmiştir.**

O halde somut olayda da, taraflar arasındaki sözleşme ilişkisi bütün olarak değerlendirip, dava konusu uyuşmazlığın da, sözleşmenin 2.2. maddesindeki özel düzenleme esas alınarak çözümlenmesi gereklidir. Hemen belirtmek gerekir ki, söz konusu tahkim davala-

rını takip edip sonuçlandıran davacı avukatın, vekâlet ücretine hak kazandığı tartışmasızdır. Ne var ki, gerek danışmanlık sözleşmesinin gerekse bu sözleşmenin 2.2. maddesindeki özel düzenlemenin gereğini yerine getirmeyen, davalı müvekkiline ücret konusunda bilgi ve hesap verip, olası bir mutabakat sağlamayan davacının, edimlerini ve vekalet sözleşmesinden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmasının, kendi lehine sonuçlar doğurması kabul edilemeyeceğinden, mahkemece, söz konusu tahkim davalarında davacı avukatın, davalıya sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarf etmiş olduğu emek ve mesaisine karşılık, hak ve nesafete göre alması gereken vekalet ücreti tespit edilip, tespit edilecek bu miktar üzerinden hüküm kurulması gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesis, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.10.2013 gün ve E. 2012/29349, K. 2013/25388 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki sözleşmenin, davalı tarafından gönderilen 5.12.2008 tarihli ihtarla, 31.12.2008 tarihi itibarıyla yenilenmeyerek feshedildiği sabit olup, fesih hali de dâhil olmak üzere avukata ödenecek vekâlet ücretinin sözleşmenin 3. maddesinde düzenlendiği, sözleşmenin 15. maddesinin 1. fıkrasında, tarafların takvim yılı sonundan 15 gün önce yazılı olarak fesih ihbarında bulunmadıkları takdirde aynı koşullarla sözleşmenin bir yıl uzayacağı, aynı maddenin 2. fıkrasında da, kurum tarafından 15 gün, avukat tarafından da bir ay önceden ihbar etmek koşuluyla sözleşmenin her zaman feshedilebileceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanununa aykırı olduğu da kabul edilemez. O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarıda değinilen hükümlerine göre, Kurumun 15 gün önceden ihbar etmek koşuluyla, sözleşmeyi her zaman feshedebileceği kararlaştırıldığına göre, davalının 05.12.2008 tarihinde gönderdiği ihtarla sözleşmeyi yenilemeyeceğini bildirmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi anlamında haksız azlın sonuçlarını doğuran bir fesih de değildir. Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.

Davacı, ancak fesih tarihi itibarıyla sözleşme gereğince varsa ödenmeyen ücret alacaklarının tahsilini isteyebilir. Sözleşmenin 3. maddesinin 1. fıkrasında, yapılacak tahsilâtlar üzerinden ödenecek vekâlet ücreti miktarı nispi olarak belirtilmiş, 2. fıkrasında da, Kurum alacakları tahsil edildikten sonra, Kurum lehine hükmedilip karşı taraftan tahsil edilen avukatlık ücretinin %80'inin ödeneceği, yine son fıkrasında da avukata, sözleşmenin feshi, gerekli görülen hallerde Kurumca dosyanın geri alınması, istifa nedeniyle dosyaların iade edilmesi, sözleşmenin yenilenmemesi hallerinde sadece tahsil edilmiş miktarlar esas alınarak prim ve avukatlık ücreti ödeneceği, bu gibi durumlarda avukatın, emeği geçse de henüz tahsil edilmemiş olan miktarlar üzerinden prim ve ücret talep edemeyeceği açıkça düzenlenmiştir.

O halde mahkemece, az yukarıda belirtilen sözleşme hükümlerine göre, fesih tarihi itibarıyla davacı avukatın ödenmeyen ücret alacağı bulunup bulunmadığı belirlenerek, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, geçerli olan hizmet hukuk müşavirliği niteliğindeki sözleşmenin geçersiz olduğundan bahisle Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ücret hesabı yapılmış olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.05.2013 gün ve E. 2012/17807, K. 2013/13166 sayılı kararı;

"...Davacı, davalı adına takip ettiği icra ve dava dosyalarından kaynaklanan vekalet ücreti alacağının tahsili istemi ile eldeki davayı açmış, davalı davanın reddini dilemiştir. Mahkemece. taraflar arasındaki sözleşmenin Avukatlık Kanununa aykırı olduğu belirterek, bilirkişi tarafından belirlenen ücret alacağının tahsiline karar verilmiştir.

Oysa ki taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. **Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinin 1. cümlesinde belirtilen anlamda ve Asgari Ücret tarifesi altında bir ücret olması da sözleşmenin geçerliliğini etkilemez. O halde dava konusu uyuşmazlığın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir.** Sözleşmenin 2/1 ile 3/1, 3/2 maddelerinde vekâlet ücretinin nasıl hesaplanacağı kademeli ve ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Söz-

leşmenin 2/1 maddesine göre icra takibi veya davanın açılmasından itibaren 6 ile 12 aydan daha uzun süre içinde tamamlanması halinde kademeli olarak tahsilatın %5 ile %2 si oranında kademeli brüt avukatlık ücretinin ödeneceği düzenlenmiştir. Yine sözleşmenin 3/1 maddesine göre dava yada icra takibi sonunda, karşı taraf aleyhine AAÜT'ne göre hükmedilecek olan avukatlık ücretinin %75'ni avukatın alacağı %25'nin ise bankaya bırakılacağı hükme bağlanmıştır. Avukat olan davacının bu sözleşme hükümleri ile bağlı olacağının kabulü zorunludur. O halde mahkemece davacı alacağının taraflar arasındaki Avukatlık ücret sözleşmesinin yukarıda belirtilen hükümlerine göre belirlenmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.10.2009 gün ve E. 2009/4163, K. 2009/11466 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında düzenlenen ve davaya konu olayla ilgili maddeleri az yukarıda özetlenen bu sözleşme hizmet-hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin 4. fıkrasının 1. cümlesinde belirtilen anlamda ve asgari ücret tarifesi altında ücret olduğu kabul edilemez. Taraflar arasındaki ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümü gerekir.

Davalı gönderdiği 28.12.2005 tarihli yazı ile sözleşmeyi fesih ettiğini bildirdiğine göre davacı, davalının gönderdiği 01.05.2005 tarihli yazısı sonrası 06.06.2005 tarihinde iade ettiği 164 adet icra takip dosyası yönünden sözleşmenin 4. maddesinin açık hükmü karşısında talepte bulunamaz ise de;

Diğer takip dosyaları yönünden sözleşmenin az yukarıda açıklanan ilgili hükümleri çerçevesinde ve ikinci maddedeki oranlar da gözetilmek suretiyle ücret talebinde bulunabilir. Sözleşmede ödenecek ücretin banka kasasına girmiş olması şartının bulunmasının da sonuca etkisi yoktur.

Hal böyle olunca davacı, az yukarıda açıklanan sözleşmenin 2 maddesi kapsamında, davacının tahsilatla sonuçlandırdığı veya henüz tahsilatla sonuçlanmayan, ancak tahsilatı mümkün hale gelen veya tahsilatı mümkün hale geldiği ve tahsilat yapılabile-

ceği kabul edilebilecek dosyaları ile, tahsilat yapılması mümkün olmayacağı anlaşılan dosyalardan dolayı ücret isteyebileceği ve yine fesih tarihi itibariyle sonuçlanmayan ve devam edip ne olacağı belli olmayan dosyalardan dolayı da davacının sarf ettiği emek ve mesaisi nazara alınarak, sözleşmenin 2. maddesine göre isteyebileceği ücret baz alınarak ve bu miktarın altında olmak üzere hak ve nesafet kuralları da nazara alınarak, uygun bir miktarı ücret olarak isteyebileceğinin kabulü gerekir. Hükme esas alınan her üç bilirkişi raporunda da bu yönlerde herhangi bir inceleme ve araştırma yapılmadığı için bu raporlara itibar edilemez. Hal böyle olunca mahkemece, yukarıdaki açıklamalar ışığında davacının talep edebileceği alacak miktarı konusunda uzman bilirkişi kurulundan alınacak raporla tereddüde yer vermeyecek ve denetime açık bir şekilde belirlenmeli, sonuna uygun bir karar verilmelidir. Mahkemenin bu yönleri gözardı ederek yetersiz ve denetime elverişli olmayan bilirkişi raporlarına itibar etmek suretiyle yazılı şekilde hüküm tesis etmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.05.2013 gün ve E. 2013/2779, K. 2013/13456 sayılı kararı;

“...Davalının temyizi yönünden; Her ne kadar mahkemece, dosyada mevcut bilirkişi raporunda, Avukatlık asgari ücret tarifesinin 1. kısım 3. bölümüne göre, “takip edilecek dava, takip ve işlerde tarifeye göre hesaplanacak ücret, Avukatlık Kanunu’nun 35. maddesi gereğince bulundurulması zorunlu sözleşmeli avukatlara ödenecek yıllık ücretin üzerinde olduğu takdirde aradaki miktar avukata ödenir.” hükmü de dikkate alınarak Ankara 1. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 22.12.2005 tarih ve 2005/32 Esas 2005/635 Karar sayılı hüküm altına alınan 43.954,55TL vekâlet ücretinden 2005 yılında aylık olarak ödenen 20.700.00.TL avukatlık ücretinin indirilmesinden sonra bakiye 23.254,00 TL vekâlet ücreti alacağı olduğu bildirilmiş ve mahkeme tarafından da bu yönde davacının talebi de dikkate alınarak karar verilmiş ise de;

Taraflar arasında 01.11.2004 tarihinden itibaren başlayan ve son olarak 08.01.2010 tarihli sözleşme ile 01.11.2009 tarihinden itibaren 12 aylık süre ile yenilenen vekalet sözleşmesinin “Ücret” başlıklı maddesine göre, davalı banka tarafından davacı avukata sözleşme süresince aylık net 1.840,00 TL+KDV ödeneceği, ayrıca banka-

ca davalarda karşı taraftan tahsil edilen vekalet ücretleri veya icra takiplerinin vekalet ücreti, takibe konu miktarın tamamının veya bankaca kabul edilen kısmının tahsilini müteakiben sözleşmeli avukata ödenecektir. Taraflar arasında aylık ücretin ödenmesi yönünde uyuşmazlık bulunmamaktadır. Sözleşme gereğince tahsil edilen karşı yan vekalet ücreti de bulunmadığından davacının buna ilişkin talebinin Mahkeme tarafından da reddi doğrudur. **Taraflar arasında imzalanan sözleşme her iki tarafı da bağlar. Davacı sözleşmede belirtilen ücret doğrultusunda kendisine ödeme yapılmasını talep edebilir.** Bunun dışında az yukarıda açıklanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 1. kısım 3. bölümüne göre talepte bulunamaz. O halde mahkemece, açılan davanın tümünden reddi gerekirken yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

3. Avukat sözleşmedeki hükümlerin Yasaya aykırılığını ileri süremez.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.01.2011 gün ve E. 2010/9864, K. 2011/962 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında 17.02.2003 tarihli sözleşme ile davacının davalı kurumun sözleşmeli avukatı olarak görev yaptığı, davacının Tip 1 kodlu sözleşmesinin 31.12.2008 itibarıyla feshedildiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır.

Davacı takip ettiği icra dosyalarından aciz vesikasına bağladığı takipler nedeniyle AAÜT'nin 11/2. maddesine göre ücrete hak kazındığını bildirerek ücret alacağını talep etmiştir. Taraflar arasındaki sözleşme takvim yılı sonu itibarıyla önceden ihbar edilerek feshedilmiştir. Taraflar arasındaki sözleşmenin 3. maddesinde, alacağın tahsili halinde, kurum lehine takdir edilen ücreti vekâletin, masraflar düşüldükten sonra kalan miktarın %80'inin avukata ödeneceği, son bendinde ise; sözleşmenin feshi, kurumca dosyanın geri alınması, istifa, sözleşmenin yenilenmemesi hallerinde henüz tahsil edilmemiş olan avukatlık ücretinden herhangi bir şey isteyemeyeceği kararlaştırılmıştır.

Davacı avukatın sözleşmesi takvim yılı itibarıyla feshedilmesi nedeniyle tahsil edilemeyen takipler için ücret istenemeyeceğine

ilişkin sözleşme hükmü geçerli olup, davacı bu sözleşme ile bağlıdır. **Avukat olan davacı bu sözleşme hükmünün Avukatlık Kanununa, AAÜT'ne uygunluğunu bilebilecek durumdadır. Sözleşme imzalarken ihtirazi kayıt konulmadan imzalanan ve uygulanan sözleşmenin, feshinden sonra kanuna aykırılığını ileri sürmek iyiniyet kuralları ile bağdaşmaz.** Bu nedenle davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.09.2012 gün ve E. 2012/14722, K. 2012/20842 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki uyuşmazlık sözleşmenin feshinin haklı olup olmadığı, davacının vekalet ücreti isteyip isteyemeyeceği, kamu avukatlarına ödenen aylık ücret isteyip isteyemeyeceği ve varsa alacağın miktarı hususundadır. Sözleşmenin 15. maddesine göre; Kurum onbeş gün önceden avukat bir ay önceden ihbar etmek şartıyla sözleşmeyi her zaman feshedebilecekleri kararlaştırıldığına göre, **davalının 10.10.2008 tarihli ihtarname ile sözleşmenin sürenin sona erdiği 31.12.2008 tarihi itibariyle feshedildiğini bildirmesi haksız fesih sayılamayacağı gibi. Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi anlamında haksız azlin sonuçlarını doğuran bir fesihte değildir.** Olayda, bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.

Ancak, feshin haksız olmaması davacının fesih tarihi itibariyle, hiçbir ücret isteyemeyeceği anlamına da gelmez. Mahkemece, taraflar arasındaki sözleşmenin ücrete ilişkin hükümlerini düzenleyen 3. maddesinin geçersiz olduğunun kabulü ile Avukatlık asgari Ücret tarifesine göre Ücret Tarifesinin 4. bölümünde "Kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerin sözleşmeli avukatlarına ödeyecekleri aylık avukatlık ücretinin de davacıya ödenmesi gerektiğini belirten bilirkişi raporu esas alınarak hüküm kurulmuştur.

Davacı avukat olup, imzaladığı sözleşmenin sonuçlarını bilebilecek bir kişidir. Taraflar arasında düzenlenen sözleşme hizmet-hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup belirlenen ücretin. Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin 4. fıkrasının 1. cümlesinde belirtilen anlamda ve asgari ücret tarifesi altında ücret olduğu kabul edilemez. Bu nedenle taraflar arasındaki ihtilafın, tarafların

serbest iradeleri ile yaptıkları sözleşme hükümlerine göre çözümü gerekir. Taraflar arasındaki sözleşmenin geçersiz olduğu görüşüne ağırlık veren bilirkişi raporu esas alınarak hüküm kurulması yasaya aykırıdır. Mahkemece geçerli olan sözleşme hükümleri esas alınarak bu çerçevede bilirkişi incelemesi yaptırılması ve davacının alacağı vekâlet ücretinin belirlenmesi gerekirken yerinde olmayan bilirkişi raporu esas alınarak hüküm verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

4. Sözleşmede bildirilen sürede ve koşullarda sözleşme feshedilmişse, fesih haksız mıdır? Ücret nasıl takdir edilecektir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.04.2014 gün ve E. 2013/10794, K. 2014/10736 sayılı kararı;

“Taraflar arasındaki vekalet sözleşmesinin 3. maddesinde davacı avukata, hukuk davaları ve icra takipleri için gecikme zammı hariç işin verilisindeki asıl alacak üzerinden, işin verilış tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Ücret Tarifesine göre ücret ödeneceği, ücretin tamamının davalarda karar kesinleştikten, icralarda ise asıl alacağın tüm ferileriyle birlikte tamamen tahsil olunduktan sonra ödeneceği, ceza davaları için ayrıca ücret ödenmeyeceği, mahkemelerce ve icra daireleri tarafından tahakkuk ettirilen ve borçludan tahsil edilen vekalet ücretinin %70'inin avukata ödeneceği, %30'unun şirkete bırakılacağı, sözleşmenin 7. maddesinin a fıkrasında, sözleşmenin süresinin 1 yıl olduğu, tarafların sürenin bitim tarihinden bir ay önce yazılı şekilde ihbarda bulunmadıkları takdirde sözleşmenin aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılacağı, b fıkrasında ise, sözleşmenin, yazılı ihbarın tebliği tarihinden itibaren bir ay sonra geçerli olmak üzere taraflarca her zaman feshedilebileceği, gerek bu durumda gerekse akit süresinin bitmesi durumunda avukat tarafından kanuni süreler dikkate alınarak hak kaybına sebebiyet verilmeksizin üzerindeki işlerin bir rapor ekinde ve tutanağa bağlanarak ... Hukuk Müşavirliğine teslim edileceği kararlaştırılmıştır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu da kabul edilemez. O

halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarıda değinilen hükümlerine göre, her iki tarafın, yazılı ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonra geçerli olmak üzere sözleşmeyi her zaman feshedebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalı tarafından 16.04.2007 tarihli yazı ile sözleşmenin 7/b maddesi gereğince sözleşmenin feshedildiğinin bildirilmesi, sonuçlarını bir ay sonra doğuracak feshi ihbar niteliğindedir. Sözleşmenin bu maddeye göre feshedilmesi, haksız fesih sayılmayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nda düzenlenen haksız azlin sonuçlarını da doğurmaz.

O halde mahkemece, sözleşmenin feshedildiği, feshi ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonraki tarih itibariyle davalı avukatın sözleşmenin az yukarıda belirtilen maddeleri gereğince hak etmiş olduğu vekalet ücreti miktarları tespit edilerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, sözleşmenin geçersiz olduğundan bahisle Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine göre ücret hesabı yapan 10.4.2012 tarihli bilirkişi raporuna göre yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.01.2012 gün ve E. 2011/13966, K. 2012/651 sayılı kararı;

"...Dosyada bulunan ve taraflar arasında düzenlenen 15.10.2003 tarihli "avukatlık sözleşmesi" başlıklı sözleşmenin, 15. maddesinde taraflarca takvim yılı sonundan 15 gün önce karşı tarafa ulaşacak şekilde sözleşmenin feshedildiği yazılı olarak bildirilmediği takdirde aynı şartlarla bir yıl daha uzayacağı, kurumca 15 gün önceden ihbar etmek şartıyla sözleşmenin her zaman feshedilebileceği kararlaştırılmıştır. Ücretin belirlendiği, sözleşmenin 3. maddesinin 1.bendinde, yapılacak ilamlı ve ilamsız takiplerde yapılan tahsilatlardan masraflar düşülmek şartıyla %1,5 oranında prim verileceği, 2.bentte ise kurum lehine hükmedilip karşı taraftan tahsil edilen avukatlık ücretinin %80'nin avukata ait olacağı, bunun dışında her ne nam altında olursa olsun başka bir ödeme yapılmasının talep edilemeyeceği kararlaştırılmıştır. Yine dosyada bulunan, davalı tarafından davacıya gönderilen 11.12.2007 tarihli ihtarla sözleşmenin feshedildiği bildirilmiştir.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme hizmet-hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanununun 164. maddesinin 4. fıkrasının 1. cümlesinde belirtilen anlamda ve asgari ücret tarifesi altında ücret olduğu kabul edilemez. Taraflar arasındaki ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümü gerekir. **Sözleşmenin 15. maddesi ile sözleşme süresinin bitiminden on beş gün önce tarafların yazılı ihbarla sözleşmeye son verebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalının sözleşme bitim tarihinden önce, 11.12.2007 tarihinde gönderdiği ihtarla sözleşmeyi yenilemeyeceğini bildirmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanununun 174. maddesi anlamında haksız azlın sonuçlarını doğuran bir fesih de değildir. Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.** Bunun yanında, sözleşmenin 3. maddesindeki ücrete ilişkin kararlaştırmaya göre avukat belirtilen ücretlerin dışında başkaca bir ödeme talep edemeyecektir. Öyle olunca, mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken, aksi düşüncelerle yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.10.2010 gün ve E. 2010/5956, K. 2010/13831 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında düzenlenen sözleşme hizmet-hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Taraflar arasındaki ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümü gerekir. **Sözleşmenin 3. maddesi ile sözleşme süresinin bitiminden 15 gün önce yazılı ihbarla sözleşmeye son verebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalının sözleşme bitim tarihinden önce, 4.12.2008 tarihinde gönderdiği ihtarla sözleşmeyi yenilemeyeceğini bildirmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanununun 174. maddesi anlamında haksız azilin sonuçlarını doğuran bir fesih de değildir. Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.** Ancak feshin haksız olmaması davacının fesih tarihi itibarıyla hiçbir ücret isteyemeyeceği anlamına da gelmez. Davacının, sözleşmenin sona erdiği tarih itibarıyla, sözleşmenin 3. maddeleri hükmüne ücret istemeye hakkı vardır. Davalı sözleşmeye göre ücretin verildiğini savunmuş, davalıda buna itiraz

etmemiştir, ayrıca sözleşme gereğince verilecek ücret dava konusu da edilmemiştir. Öyle olunca davacı sözleşme gereğince sözleşmenin feshine kadar itirazsız aldığı, verilen ücretin avukatlık yasasına ve asgari ücret tarifesinin altında kaldığından bahisle taleple bulunması MK. 2. maddesine aykırı olup, mahkemece, davanın reddine karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.04.2014 gün ve E. 2013/10794, K. 2014/10736 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki vekalet sözleşmesinin 3. maddesinde davacı avukata, hukuk davaları ve icra takipleri için gecikme zammı hariç işin verilişindeki asıl alacak üzerinden, işin veriliş tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Ücret Tarifesine göre ücret ödeneceği, ücretin tamamının davalarda karar kesinleştikten, icralarda ise asıl alacağın tüm ferileriyle birlikte tamamen tahsil olunduktan sonra ödeneceği, ceza davaları için ayrıca ücret ödenmeyeceği, mahkemelerce ve icra daireleri tarafından tahakkuk ettirilen ve borçludan tahsil edilen vekalet ücretinin %70'inin avukata ödeneceği, %30'unun şirkete bırakılacağı, sözleşmenin 7. maddesinin a fıkrasında, sözleşmenin süresinin 1 yıl olduğu, tarafların sürenin bitim tarihinden bir ay önce yazılı şekilde ihbarda bulunmadıkları takdirde sözleşmenin aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılacağı, b fıkrasında ise, sözleşmenin, yazılı ihbarın tebliği tarihinden itibaren bir ay sonra geçerli olmak üzere taraflarca her zaman feshedilebileceği, gerek bu durumda gerekse akit süresinin bitmesi durumunda avukat tarafından kanuni süreler dikkate alınarak hak kaybına sebebiyet verilmeksizin üzerindeki işlerin bir rapor ekinde ve tutanağa bağlanarak Teiaş Hukuk Müşavirliğine teslim edileceği kararlaştırılmıştır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanununa aykırı olduğu da kabul edilemez. O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. **Sözleşmenin az yukarıda değinilen hükümlerine göre, her iki tarafın, yazılı ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonra geçerli olmak üzere sözleşmeyi her zaman feshedebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalı tarafından 16.04.2007 tarihli yazı ile sözleşmenin 7/b**

maddesi gereğince sözleşmenin feshedildiğinin bildirilmesi, sonuçlarını bir ay sonra doğuracak feshi ihbar niteliğindedir. Sözleşmenin bu maddeye göre feshedilmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nda düzenlenen haksız azlin sonuçlarını da doğurmaz. O halde mahkemece, sözleşmenin feshedildiği, feshi ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonraki tarih itibariyle davalı avukatın sözleşmenin az yukarıda belirtilen maddeleri gereğince hak etmiş olduğu vekalet ücreti miktarları tespit edilerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, sözleşmenin geçersiz olduğundan bahisle Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine göre ücret hesabı yapan 10.4.2012 tarihli bilirkişi raporuna göre yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.11.2011 gün ve E. 2011/6956, K. 2011/17299 sayılı kararı;

“...Hizmet sözleşmesinin ayırıcı ölçütü belirli veya belirsiz bir süre için hizmet edimlerinin yükümlenilmesi olduğu halde avukatlıkta vekillik ve ücret sözleşmeleri belli ve muayyen işler için ayrı ücret kararlaştırılmasını gerektirir. Oysa hizmet sözleşmelerinde böyle bir sınırlandırma bulunmamaktadır.

Somut olayda sözleşme Borçlar Kanunu kapsamında bir hizmet hukuk müşavirliği sözleşmesidir. Tarafların sözleşmeyi avukatlık ücret sözleşmesi olarak isimlendirmeleri de bu sonucu değiştirmez.

Davalının 31.03.2008 tarihinden sonra sözleşmenin yenilenmeyeceğini davacıya bildirmesinde ve sözleşmenin bu şekilde, sürenin dolması nedeniyle tek taraflı feshinde sözleşmeye aykırılık yoktur. **Esasen burada azilin ve buna bağlı olarak çekilmenin haklı yada haksız olduğu değil sözleşmenin süre itibarıyla sona erdirilmesi asıldır.** Öyle ise mahkemece yapılacak iş davacının hizmet verdiği 10.6.2008 tarihine kadar dava ve icra takipleri ve buna bağlı hukuk ve ceza davaları nedeniyle tamamlanmış işlerde avukatlık kanununa göre hak ettiği ücretin tamamını tamamlanmamış işlerde ise davacının harcadığı emek ve mesaisine, yapılan işin niteliği geldiği safhaya göre hak ve nesafete uygun olarak ücret takdiri ile hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.10.2010 gün ve E. 2010/5956, K. 2010/13831 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında düzenlenen sözleşme hizmet-hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Taraflar arasındaki ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümü gerekir. **Sözleşmenin 3. maddesi ile sözleşme süresinin bitiminden 15 gün önce yazılı ihtarla sözleşmeye son verebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalının sözleşme bitim tarihinden önce, 04.12.2008 tarihinde gönderdiği ihtarla sözleşmeyi yenilemeyeceğini bildirmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi anlamında haksız azilin sonuçlarını doğuran bir fesih de değildir.**

Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez. Ancak feshin haksız olmaması davalının fesih tarihi itibarıyla hiçbir ücret istemeyeceği anlamına da gelmez. Davacının, sözleşmenin sona erdiği tarih itibarıyla, sözleşmenin 3. maddeleri hükmüne ücret istemeye hakkı vardır. Davalı sözleşmeye göre ücretin verildiğini savunmuş, davalıda buna itiraz etmemiştir, ayrıca sözleşme gereğince verilecek ücret dava konusu da edilmemiştir. Öyle olunca davacı sözleşme gereğince sözleşmenin feshine kadar itirazsız aldığı, verilen ücretin avukatlık yasasına ve asgari ücret tarifesinin altında kaldığından bahisle taleple bulunması MK. 2. maddesine aykırı olup, mahkemece, davanın reddine karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.10.2013 gün ve E. 2012/29349, K. 2013/25388 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki sözleşmenin, davalı tarafından gönderilen 5.12.2008 tarihli ihtarla, 31.12.2008 tarihi itibarıyla yenilenmeyerek feshedildiği sabit olup, fesih hali de dahil olmak üzere avukata ödenecek vekalet ücretinin sözleşmenin 3. maddesinde düzenlendiği, sözleşmenin 15. maddesinin 1. fıkrasında, tarafların takvim yılı sonundan 15 gün önce yazılı olarak fesih ihtarında bulunmadıkları takdirde aynı koşullarla sözleşmenin bir yıl uzayacağını, aynı maddenin 2. fıkrasında da, kurum tarafından 15 gün, avukat tarafından da bir ay önceden ihtar etmek koşuluyla sözleşmenin her zaman feshedilebileceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen

ücretin, Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu da kabul edilemez. O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarıda değinilen hükümlerine göre, Kurumun 15 gün önceden ihbar etmek koşuluyla, sözleşmeyi her zaman feshedebileceği kararlaştırıldığına göre, davalının 05.12.2008 tarihinde gönderdiği ihtarla sözleşmeyi yenilemeyeceğini bildirmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi anlamında haksız azlin sonuçlarını doğuran bir fesih de değildir. Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.

Davacı, ancak fesih tarihi itibariyle sözleşme gereğince varsa ödenmeyen ücret alacaklarının tahsilini isteyebilir. Sözleşmenin 3. maddesinin 1. fıkrasında, yapılacak tahsilâtlar üzerinden ödenecek vekâlet ücreti miktarı nispi olarak belirtilmiş, 2. fıkrasında da, Kurum alacakları tahsil edildikten sonra, Kurum lehine hükmedilip karşı taraftan tahsil edilen avukatlık ücretinin %80'inin ödeneceği, yine son fıkrasında da avukata, sözleşmenin feshi, gerekli görülen hallerde Kurumca dosyanın geri alınması, istifa nedeniyle dosyaların iade edilmesi, sözleşmenin yenilenmemesi hallerinde sadece tahsil edilmiş miktarlar esas alınarak prim ve avukatlık ücreti ödeneceği, bu gibi durumlarda avukatın, emeği geçse de henüz tahsil edilmemiş olan miktarlar üzerinden prim ve ücret talep edemeyeceği açıkça düzenlenmiştir.

O halde mahkemece, az yukarıda belirtilen sözleşme hükümlerine göre, fesih tarihi itibariyle davacı avukatın ödenmeyen ücret alacağı bulunup bulunmadığı belirlenerek, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, geçerli olan hizmet hukuk müşavirliği niteliğindeki sözleşmenin geçersiz olduğundan bahisle Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ücret hesabı yapılmış olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

5. Sözleşmede bildirilen süreden önce fesih yapılmışsa ücret nasıl takdir edilecektir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.06.2013 gün ve E. 2013/5882, K. 2013/16098 sayılı kararı;

"...Dava, sözleşmenin haksız feshi nedeniyle ücret alacağının tahsiline ilişkindir. Davacı ile davalı arasında 01.11.2005 tarihinde

imzalanan sözleşmenin 3 yıl süreli olduğu, aylık 750,00 TL. Ücret ödeneceğinin kararlaştırıldığı ve davalının 20.07.2006 tarihli yazı ile sözleşmenin feshedildiğinin bildirildiği anlaşılmaktadır. **Mahkemece, sözleşmenin feshedildiği 2006 temmuz ayından sözleşmenin sona ereceği 01.11.2008 tarihine kadar olan bakiye 28 aylık ücrete karar verilmiştir. Ancak ücret alacağıнын belirlenirken B.K 325 maddesinin de gözardı edilmemesi gerekir. Yanlar arasında düzenlenen sözleşmenin, süresi dolmadan davalı tarafından feshedildiği açıktır. BK.nun 325. maddesinin; davacının tasarruf ettiği yahut diğer bir işle kazandığı veya kazanmaktan kasten feragat eylediği şeyi mahsup ettirmeye mecburdur, hükümü uyarınca davacının işi yapmadığından dolayı tasarruf ettiği emek ve mesai gözetilerek istediği ücretten uygun miktarda indirim yapılması gerekirken bu yön gözardı edilerek ücretin tamamına hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.02.2013 gün ve E. 2012/22858, K. 2013/4678 sayılı kararı;

“...Mahkemece, haksız azil nedeniyle davacının azil tarihinden sözleşmenin bitim tarihi olan 29.12.2011 tarihi arasındaki 26 aylık dönem yönünden danışmanlık hizmeti için ücret talep edebileceği, doğru olarak belirtilmiş ise de; **dava konusu olayda uygulanması gereken BK.'nun 325. maddesinin de gözden uzak tutulmaması gerekir.** BK/nun 325. maddesi, “...iş yapmadığından dolayı tasarruf ettiği yahut diğer bir iş ile kazandığı veya kazanmaktan kasten feragat ettiği şeyin mahsup edileceğini hükme bağlamış olup, anılan amir hüküm uyarınca, davacının sözleşmenin feshinden sonra, sözleşme ile yükümlendiği işi yapmamasından dolayı tasarruf edebileceği miktar ile başka bir iş yapabileceği nedeniyle kazanabileceği miktarın bakiye aylık ücret miktarından mahsubu gerekir. Mahkemece değinilen bu yönler gözetilerek az yukarıda açıklanan şekilde davacının tasarruf edebileceği miktar konusunda gerekirse alanında uzman bilirkişiden taraf ve yargı denetimine açık rapor almak suretiyle belirlenecek miktarın bakiye aylar ücretinden mahsubuna karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde bu yöndeki talebin kabulüne karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.02.2013 gün ve E. 2012/8545, K. 2013/3249 sayılı kararı;

“... Taraflar arasında düzenlenen 15.08.2007 tarihli ücret sözleşmesinin “Ücret” başlığı altında, iş sahibi tarafından avukata aylık 2.000,00 TL net avukatlık ücreti ile %18 KDV ödeneceği, ödemelerin takip eden ayın en geç ikinci haftası içinde yapılacağı, aylık ücretin bir yıl içinde üç kez zamanında ödenmemesi ya da iki aylık ücretin ödenmemesi- nin sözleşmenin feshi sebebi olacağı ve avukatın ihbara gerek olmadan sözleşmeyi feshedeceği ve sözleşme süresi sonuna kadar olan aylık ücretlerin muacceliyet kazanacağını belirlediği anlaşılmıştır.

Mahkemece, davacı avukat tarafından davalı işveren vekili olarak takip ettiği Bakırköy 5. İş Mahkemesi'ndeki dosyalar ve zayi belgesi talepli dosyalara dayalı olarak davacı avukattan hesap vermesi ve bilgilendirme ödevini yerine getirmesini talep ettiklerine ilişkin davalı tarafca dosyaya hiçbir delil sunulmadığından bu iddiaları yönünden davacı avukatın yaptığı takipteki ödeme emrinin kendilerine tebliğ edilinceye kadar azledilmemiş olması ve taraflar arasındaki sözleşmenin feshedilmemiş olması sebebiyle, 15.08.2007 tarihinden icra takip tarihi olan 17.04.2008 tarihine kadar aylık ücret alacaklarını talep edebileceği gerekçesiyle 9 aylık ücrete hükmedilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekirse davalının, takip tarihinden önce avukatın yaptığı işlemlere ilişkin hesap vermesi ve bilgilendirme ödevini yerine getirmesini talep ettiğine ilişkin herhangi bir ihtarının olmadığı mahkemenin de kabulündedir. Her dava açıldığı tarihteki koşullara göre belirlenir. Dolayısıyla mahkemenin az yukarıdaki azlin haklılığına ilişkin gerekçesi doğru değildir. **Kaldı ki, davalının aylık ücretleri süresinde ödemediği de sabittir. Hal böyle olunca, davacı avukatın sözleşmenin sonuna kadar olan aylık ücreti hak ettiğinin kabulü gerekir ise de, dava konusu olayda uygulanması gereken BK'nun 325. maddesinin de gözden uzak tutulmaması gerekir. BK'nun 325. maddesi, “...iş yapmadığından dolayı tasarruf ettiği yahut diğer bir iş ile kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat ettiği şeyin mahsup edileceği”ni hükme bağlamış olup, mahkemece bu yasa hükmü değerlendirilmemiştir. Öyle olunca mahkemece anılan yasa hükmü değerlendirilerek oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

6. Sözleşme süresinde feshedilmemişse bir yıl süre ile uzatılmış sayılır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.6.2009 gün ve E. 2008/16061, K. 2009/8031 sayılı kararı;

“...Davacı, avukat ile davalı arasında 01.06.1996 tarihinde yapılan Sözleşmenin 6. maddesine göre, taraflar dönem sonunda iki ay önceden bildirmek koşulu ile dönem sonu itibariyle sözleşmeyi feshedebilirler. Davalı 01.06.2005 tarihli yeni sözleşme dönemi başladıktan sonra 13.06.2005 tarihli ihtarnamesi ile sözleşmeyi feshetmiştir.

Ne var ki, bu fesih ihbarı sözleşmenin 6. maddesine uygun olmadığından sözleşmenin 01.06.2005 tarihinden itibaren 1 yıl süre ile uzadığı kabul edilmelidir. Davalı kural olarak dönem sonuna kadar olan ücretten sorumludur. Ancak; BK.390 ve 325. maddeleri uyarınca davacının işi yapmadığından dolayı tasarruf ettiği, yahut diğer bir iş ile kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat eylediği şeylerin ücretinden indirilmesi gerekir. 0 halde; mahkemece, uzman bir bilirkişi aracılığı ile inceleme yaptırılmalı ve BK. 325. maddesi hükmü gereğince davacı avukatın ücretinden indirilmesi gereken miktar saptanmalı ve sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2008 gün ve E. 8188, K. 253 sayılı kararı;

“...2- Taraflar arasında 01.01.2002 tarihinde düzenlenen “Hukuki Danışmanlık Sözleşmesi” ile davacı avukat, davalıya hukuki konularda danışmanlık hizmeti vermeyi, davalı da her ay belli bir ücret ödemeyi üstlenmişlerdir. Sözleşmenin 8. maddesinde süresinin bir yıl olup, taraflar süre sona ermeden 30 gün önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmadıkları takdirde, sözleşmenin aynı süre için yenilenmiş sayılacağını da taraflar kararlaştırmışlardır. Sözleşme gereği 2002, 2003 yıllarında tarafların edimlerini yerine getirdikleri konusu tartışmasızdır. **Davalı vekil eden 31.12.2003 tarihli yazı ile aralarındaki “hukuki danışmanlık sözleşmesini” fesih ettiğini davalıya bildirmiş ise de, bu fesih sözleşmede belirtilen feshi ihbar süresine uygun olarak yapılmamıştır. Dolayısı ile taraflar arasındaki hukuki danışmanlık sözleşmesi 2004 yılı içinde yenilenmiştir.** Ne

var ki, vekalet sözleşmeleri karşılıklı güvene dayanan bir sözleşme olup, güven sözleşmenin en önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri sözleşmeyi her zaman için fesih edebilir. Yani vekâletten istifa ve azil BK'nın 396/1. maddesi gereği her zaman için mümkündür. Ne var ki, azil haksız ise, davacı kalan süre sonuna kadarki ücretin tamamına hak kazanır. **Davalı kooperatifin feshi ihbar süresine uymadan sözleşmeyi fesih etmesi, haksız fesih ve azil niteliğindedir.** Bu nedenle davacı, 2004 yılı ücretinin tamamını bir önceki yıl ücretine göre istemeye hak kazanmıştır. Ancak BK'nın 390 ve 325. maddeleri uyarınca davacının işi yapmadığından dolayı tasarruf ettiği, yahut diğer bir iş ile kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat ettiği şeylerin ücretinden indirilmesi gerekir. O halde mahkemece uzman bilirkişi aracılığı ile inceleme yaptırılmalı, BK'nın 325. maddesi hükmü gereğince davacı avukatın ücretinden indirilmesi gereken miktar saptanarak, sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken, aksi düşüncelerle yetersiz bilirkişi raporuna dayanılarak yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

7. Azil veya istifayı zorlaştıran sözleşmeler geçersizdir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.01.2012 gün ve E. 2012/5455, K. 2012/881sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 09.05.2005 tarihli "Hukuki Danışmanlık ve Avukatlık Sözleşmesi " başlıklı sözleşmenin 4. maddesinde, "şirketin dava takip ve hukuksal işlemleri ile ilgili olarak (4.1) Av. A. Ş.'in yazılı muvafakati dışında başka bir avukata yetki, vekalet ve iş devri veya nedensiz/haksız azli halinde (4.2.) sözleşme, beş yıllık süre beklenmeksizin ve ayrıca feshe gerek olmaksızın derhal sona erer. (4.3) Böyle bir durumdaUlusalaraşarısı Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi, Av. A. Ş.'e derhal KDV hariç 30.000 Euro sözleşme fesih tazminatı öder." hükmü bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere, taraflar arasındaki sözleşmede davalının, davacının muvafakati dışında başka bir avukata yetki veya vekâlet vermesi durumunda sözleşmenin kendiliğinden sona ereceği ve davalı tarafça davacıya 30.000,00 Euro tazminat ödeneceği öngörülmüştür.

Oysaki vekâlet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. (Yasada bu durumda vekil ve müvekkile tanınan hak ve yükümlülükler saklıdır.) Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde "vekâletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir." hükmü bulunmakta olup, emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. **Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlar da geçersizdir.** (Bkz. Dairemize ait aynı yöndeki 1997/7395 E. 1997/8923 K. sayılı 7.11.1997 tarihli kararı) **O halde dava konusu olayda sözleşmenin az yukarıda belirtilen 4.3. maddesindeki başka bir avukata vekalet verilmesi durumunda, "30.000,00 Euro sözleşme fesih tazminatı ödeneceğine" ilişkin kararlar da geçersizdir.** Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2009 gün ve E. 2008/14644, K. 2009/7541 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 27.2.2007 tarihli vekalet ücret sözleşmesinin "3)Ücret" başlıklı bölümünün 3.2. maddesinde, "Avukatın iş sahibi adına takip etmekte olduğu dava ve takiplerden dolayı avukat yararına hükmedilmiş, hükmedilecek veya kararlaştırılmış olan vekalet ücreti avukata aittir." Hükmü, 3.3. maddesinde, "Avukat, ... aylık 9.000,00 YTLücret alacaktır..." hükmü, 3.6. maddesinde, "... kararlaştırılan ücret, sözleşmenin tanzim tarihinden itibaren bir yıl geçerli olup, bir yılın bitimi sonrası uygulanmak üzere taraflar yeni bir ücret tespit edeceklerdir." hükmü, 3. 7. maddesinde de, "**İş sahibi ile avukat arasında sözleşmenin süre sonundan önce herhangi bir nedenle iş sahibi veya avukat tarafından feshedilmesi veya süre sonunda yenilenmemesi durumunda avukat, o anda takip etmiş bulunduğu ve o ana kadar bitmiş, kesinleşmiş dava ve icra takiplerine ilişkin olarak fesih tarihinde geçerli olan İzmir Barosu tarafından belirlenmiş Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi üzerinden hesaplanacak vekalet ücretini ve dava ve icra takibi sonuçlanmamış olsa dahi karşı taraftan lehine hükmedilecek asgari ücret tarifesi üzerinden vekalet ücretini almaya hak kazanacaktır.**" hükmü bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere bu son hükümle, ister avukat isterse iş sahibi tarafından yapılmış olsun, sözleşmenin feshi halinde, avukata maddede belirtildiği şekilde ücret ödeneceğinin öngörüldüğü, sözleşmenin haklı ya da haksız feshedilmiş olmasının da, bu sonuca etkili olmadığı anlaşılmaktadır.

Oysa ki vekalet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde "vekaletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir." hükmü bulunmakta olup, emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlaşdırmalar da geçersizdir. (Bkz. Dairemize ait aynı yöndeki 1997/7395 E. 1997/8923 K. sayılı 07.11.1997 tarihli kararı) **O halde dava konusu olayda sözleşmenin az yukarıda belirtilen 3.7. maddesindeki, "sözleşmenin her ne sebeple olursa olsun feshedilmesi veya yenilenmemesi durumunda avukatın, o anda takip etmiş bulunduğu ve o ana kadar bitmiş, kesinleşmiş dava ve icra takiplerine ilişkin olarak, İzmir Barosu tarafından belirlenmiş avukatlık Asgari Ücret Tarifesi üzerinden hesaplanacak vekalet ücretini ve karşı tarafa tahmili gereken vekalet ücretini talep edebileceğine" ilişkin kararlaşdırma da, vekilin azli halinde müvekkil yönünden fahiş derecede ağır sonuçlar doğuracak olup, azil hakkını zorlaştırmacı nitelikte olduğundan, geçersizdir.** Aksi yöndeki yorum, haklı azil halinde dahi tüm vekalet ücretinin ödenmesini gerektireceğinden, kabulü mümkün değildir.

Sözleşmenin anılan hükmünün geçersiz olduğunun, bu şekildeki tespitinden sonra, davacı avukata ödenmesi gereken vekalet ücretinin belirlenmesine gelince;

Az yukarıda açıklanan içeriği itibariyle, "hizmet hukuk müşavirliği" niteliğinde bulunan taraflar arasındaki 27.02.2007 tarihli bir yıllık sözleşme, 08.08.2007 tarihinde davacı avukat tarafından haklı olarak feshedildiğine ve "çoğun içinde az da vardır." kuralına göre davacı, öncelikle fesih tarihi itibariyle varsa ödenmeyen aylık ücretlerini isteyebileceği gibi, "haklı istifa" nedeniyle muaccel hale gelen, fesih tarihinden dönem sonu olan 27.02.2008 tarihine kadarki aylık ücretlerini de talep edebilecektir. Ancak Borçlar Kanunu'nun 390

ve 325. maddeleri gereğince davacının haklı istifa nedeniyle vekalet görevini bilfiil icra etmemesi nedeniyle tasarruf ettiği, veya diğer bir iş ile kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat ettiği şeylerin de bu ücretlerden indirilmesi gereklidir. Öte yandan **Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa tahmili gereken vekalet ücretinin de avukata ait olması nedeniyle davacı avukata, istifa tarihi itibarıyla "tahsilatla sonuçlanan, veya henüz tahsilatla sonuçlanmasa da tahsilatı mümkün hale gelen ve tahsilat yapılabileceği kabul edilebilecek olan dosyalardan" dolayı, karşı tarafa yüklenecek olan vekalet ücretinin de ödenmesi gerektiği kabul edilmelidir.** O halde mahkemece, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda davacının talep edebileceği vekalet ücreti, konusunda uzman bilirkişiler aracılığı ile, açıklamalı gerekçeli ve denetime elverişli raporla belirlenip, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yanlış değerlendirmelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

8. Sözleşmenin avukat tarafından feshi halinde ücret nasıl takdir edilecektir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.09.2013 gün ve E. 2013/8031, K. 2013/22076 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 14.10.2004 tarihli avukatlık hizmet sözleşmesinin 3. maddesinde; davacı avukata ödenecek ücretin ne şekilde olacağı ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. O halde davacı, istifa tarihi itibarıyla takip etmiş olduğu dosyalar için sözleşmede kararlaştırılan şekilde ücret talep edebilir.

Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yüklenen ücret avukata aittir. Görülmekte olan davada davacı, Avukatlık Kanununun 164/son maddesine göre hasıma yükletilmesi gereken ücreti de talep etmiştir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, dava ve icra takibinin sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da. bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. Henüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez. Açıklanan bu husus taraflar arasındaki sözleşme hükümleri ile de taraflarca kabul edilmiştir.

Somut olayımızda, davacı ancak istifa tarihine kadar sonuçlandırdığı, dosyalar ile yine aynı tarih itibarıyla karşı taraftan tahsil ettiği veya tahsil etmiş sayılabileceği ücretleri isteyebilir. Tahsilat olmayan veya tahsil etmiş kabul edilemeyeceği dosyalarla ilgili olarak davacı bir ücret talebinde bulunamaz. Davacının istifadan önce işleminden kaldırılan ya da onun ihmali neticesinde tahsilâtın gerçekleştiği veya yapılmadığı takip dosyaları yönünden davacı vekâlet ücreti adı altında hiçbir ücret isteyemeyeceği gibi, karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti yönünden de istifa tarihi itibarıyla tahsil edilmeyen veya tahsil edilebilirlik aşamasına gelmeyen takip dosyaları yönünden de talepte bulunamaz.

Hükme esas alınan 24.02.2012 tarihli raporda, davacı avukat tarafından takip edilen tüm icra dosyaları için sözleşmede kararlaştırılan şekilde hesaplama yapılmamış, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre dosyaların aşamaları gözetilmeksizin ücret hesabı yapılmış, karşı yan vekalet ücreti için de aynı şekilde bir ayrıma gidilmeden hesaplama yapılmıştır.

Hal böyle olunca mahkemece, yukarıda açıklanan şekilde sözleşme hükümleri de gözetilerek, davacının talep edebileceği vekalet ücreti alacağı ile karşı tarafa yükletilmesi gereken vekalet ücreti alacağından istifa tarihine kadar tahsil edilmiş veya tahsil aşamasına gelmiş alacak miktarları belirlenmeli, sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Bu yönler gözetilmeksizin yetersiz bilirkişi kurulu raporu esas alınmak suretiyle yazılı şekilde hüküm tesisi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."¹¹

9. Askerlik görevi nedeniyle işi bırakmak zorunda kalan avukatın ücreti nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2010 gün ve E. 2010/2046, K. 2010/11719 sayılı kararı;

"...Davacı, davalının avukatı olup askere gideceğinden, takip ettiği icra dosyalarını 18.02.2005 tarihinde davalıya iade etmiştir. Aralarındaki 28.07.2003 tarihli sözleşmenin 4/A maddesi gereğince, karşı taraftan tahsil edilen avukatlık ücretlerinin %70'i ile 4/Bd

¹¹ Y 13. HD'nin 01.06.2009 gün ve E. 2008/14644, K. 2009/7541 s. k.227. sayfada

maddesi gereğince, **takip taraftarının sulh olması durumunda asıl alacak üzerinden %2 prim ödenecektir.** Davacının takip ettiği 1596 adet icra dosyasının bir çoğu, sulh ile sonuçlanmıştır. **Ancak davacı, askere gidinceye kadar sonuçlanan dosyalar için sözleşmeye göre kararlaştırılan vekâlet ücretinin tamamını isteyebilir. Bu tarihten sonra dava dışı avukatlar tarafından sonuçlandırılan dosyalar için ise, dosyalar teslim ettiği 18.2.2005 tarihine kadar harcadığı emek ve mesai gözetilerek, hakkaniyet gereği tespit edilecek bir miktara hükmedilmelidir.** Eksik incelemeye yazılı şekilde tüm dosyalar için tam vekalet ücretine hükmedilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

10. Davalı ile sulh olunmuş ve akabinde sözleşme feshedilmişse ücret nasıl takdir edilecektir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/14047, K. 2017/7086 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki ihtilaf davacı Avukat tarafından takip edilen dosyada tarafların sulh olmaları halinde avukatın ve hukuk müşavirinin vekâlet ücretinin hangi meblağ üzerinden hesaplanacağı noktasındadır.

Dairemizin uygulamalarına göre, sulh olunan miktar belli değilse; mahkemece gerçek sulh olunan miktar araştırılarak bulunacak miktar, sulh olunan miktar tespit edilemezse vekil ile vekil eden arasında varsa yazılı sözleşme hükümleri gereğince, sözleşme yok ise Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince harcı ödenen dava değeri üzerinden vekalet ücreti hesaplanmalıdır.

Mahkemece, sulh protokolünde yazılı miktar sulh miktarı olarak kabul edilmiş ve bu meblağ üzerinden 08.06.2007 tarihli sözleşme hükmüne göre vekâlet ücreti hesaplanmıştır. Davacılar gerçek sulh olunan miktarın bu meblağ olmadığını, davalı ise gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olduğunu ileri sürmektedir. Her ne kadar Dairemizin daha önceki 10.03.2016 gün 2015/9797 esas, 2016/7432 karar sayılı bozma ilamında davalı ile dava dışı şirket arasında imzalanan 17.04.2012 tarihli sulh protokolünde davacıların imzasının bulunmadığı gerekçesiyle bu miktarın avukatlık ve müşavirlik ücretinin hesabında dikkate alınmayacağı belirtilmişse de; toplanan

delillerden ve özellikle vekalet ücretine konu ... 4. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2007/552 Esas ve 2012/524 karar sayılı dosyasında bu **sulh protokolü esas alınarak ve imzaların doğruluğu teyit edildikten sonra davaların "Sulh" nedeniyle sonlandırılmış olması karşısında gerek sulhun varlığı gerekse de sulh miktarının belirli olmadığından söz edilemez.** Davacıların, mahkemece uygun bulunan sulh protokolünde imzalarının bulunmayışı az yukarıda açıklanan sabit olgular karşısında dinlenmesi mümkün olmadığı gibi, gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olmadığını ispat yükü yer değiştirerek davacılar geçmişir. Dosya kapsamındaki mevcut delillere göre davacılar gerçek sulh olunan miktarın daha yüksek bir bedel olduğunu ispatlayamamıştır. Hal böyle olunca, mahkemece yapılan hesaplama ve varılan sonuç doğru olup, bu nedenle kararın bu yönden onanmasına karar vermek gerekirken, zuhulen, hükmün bozulduğu bu kez yapılan inceleme ile anlaşıldığından, davalının bu yöne ilişkin karar düzeltme talebinin kabulü ile Dairemizin bozmaya dair 10.03.2016 gün 2015/9797 esas, 2016/7432 karar sayılı ilamının kaldırılmasına ve mahkeme kararının bu yönden onanmasına karar verilmesi gerekmektedir.

3-Davacıların karar düzeltme itirazlarının yapılan incelenmesinde; İİK'nın 67. maddesinin 2.fıkrası hükmünce, icra - inkâr tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacağını mahkemede dava ederek haklı çıkması gerekir. Burada borçlunun kötüniyetli itiraz etmiş bulunması yasal koşullardan değildir. İnkâr tazminatı, aleyhinde yapılan icra kovuşturmasına itiraz edip duran ve işin itirazla çabuk bitirilmesine engel olan borçluya karşı konulmuş bir yaptırımdır. Bunlardan ayrı, alacağın likit ve belli olması gerekir. **Daha geniş bir açıklama ile borçlu tarafından alacağın gerçek miktarı belli, sabit ve belirlenmek için bütün unsurlar bilinmesi mümkün nitelikte olması yeterlidir. Borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda ise, alacağın likit ve muayyen olduğunun kabulü zorunludur.** Öte yandan, alacağın muhakkak bir belgeye bağlı olması da şart değildir. Açıklanan yasal kuralların ışığında takip konusu alacak değerlendirildiğinde, alacağın temelini vekalet ve hukuki müşavirlik sözleşmesine dayandığı, bu sözleşmede vekalet ücretinin nasıl belirleneceğinin hüküm altına alındığı, bu durumda sözleşmede imzası bulunan borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilecek konumda bulunması nedeniyle alacağın

likit ve muayyen nitelikte olduğunun kabulü ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi gerekir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmez...1. bendinin 4. fıkrasında yer alan “icra inkar tazminatı isteminin reddine,” cümlesinin hüküm fıkrasından çıkartılarak yerine aynen “Davacılar lehine hüküm altına alınan asıl alacak miktarı olan 593.694,00 TL üzerinden % 20 icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacılara verilmesine” cümlesinin yazılmasına, mahkeme kararının düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA, oybirliğiyle karar verildi...”

11. Doğrudan sözleşme tarafını ilgilendiren ortakların kişisel işlerini takip etmesi gerekir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.06.2014 gün ve E. 2014/3673, K. 2014/17026 sayılı kararı;

“...Davacı avukat ile davalının görev yaptığı A... vakfı arasında yapılan Hukuki Müşavirlik ve Avukatlık Sözleşmesinin 1. maddesinde “Bu sözleşmeye konu olan hizmetler sadece iş sahibi ile ilgili hukuki iş ve işlemleri kapsar. İş sahibinin, çalışanlarının ve yetkililerinin kişisel olarak karşılaştıkları hukuki sorun, takip ve davalar bu sözleşmenin kapsamı dışındadır” şeklinde yapılan düzenleme ile avukatın sorumluluğuna ilişkin sınır belirlenmiştir.

Davalının aynı zamanda A... vakfında yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptığı, bu görevi kapsamında vakıf adına vakfın borçlarının ödenmesi amacıyla ceza davalarında yargılanmasına esas teşkil eden çekleri imzaladığı, bu çeklere konu bedellerin vakfın mali imkânlarının yetersiz olması nedeniyle ödenemediği anlaşılmaktadır. **Davalının karşılıksız çek keşide etmek suçundan yargılandığı ceza davalarında, suç konusu olarak kabul edilen çeklerin A... vakfına ait çekler olduğu, bu çekleri davalının vakıf yetkilisi olması nedeniyle vakıf tüzel kişiliğini temsilen imzaladığı, çeklerin karşılıksız kalması nedeniyle vakfın temsil etmesinden dolayı çeki imzalayan sıfatıyla ceza yargılamasına muhatap olduğu anlaşılmaktadır.** Davalının vakıf yetkilisi olması itibarıyla görevi gereği imzaladığı çeklerden dolayı yargılanması nedeniyle, vekâlet ilişkisine konu işin vakfa ait hukuki iş ve işlemler kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Bu durumda davacı avukatın verdiği hizmetin, dava dışı vakıf ile yaptığı sözleşme kapsamında ifa edilen bir hizmet

olduğu ve vekâlet ücretine ilişkin alacak talebini sözleşme ilişkisinin tarafı olan dava dışı vakfa yöneltmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca mahkemece davacı tarafından vekâlet ücreti alacağına ilişkin olarak davalıya karşı husumet yöneltilemeyeceği gözetilerek davanın husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne dair hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.”

12. Danışmanlık hizmeti yapıldığını avukat kanıtlamak zorundadır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.07.2013 gün ve E. 2013/16333, K. 2013/19286 sayılı kararı;

“...Davacı, dava dışı köyün 15.06.2006 tarihli ihtiyar heyeti kararı ile avukat olarak atandığı, aylık 400,00 TL ücret ödenmesinin kararlaştırıldığı halde ödenmediği gibi sonradan köyün devredildiği davalı belediye tarafından da ücretinin ödenmediğini bildirerek tahsili için eldeki davayı açmıştır. Davalı taraf, köyün 01.01.2009 itibarıyla Kemer Belediyesi'ne mahalle olarak bağlandığı, devir protokollerinde ve köy defterlerinde davacı alacağının gösterilmediğini, ayrıca verilen hizmetin ispat edilmesi gerektiğini savunmuştur.

Köyün davalıya devri protokolünde ve köy defterlerinde davanın verdiği hizmetlere ve ödenen ücretlere ilişkin olarak bir kayıt bulunmadığı anlaşılmaktadır. 15.06.2006 tarihli köy ihtiyar heyeti kararında “...Muhtarlığımız leh ve aleyhinde açılmış veya açılacak bilumum dava ve takiplerinden dolayı Mahkemelerde her sıfat tarik ve suretle köy tüzel kişiliğini temsile Antalya Barosu avukatlarından R. B.'e vekâlet verilmesine, vekaletname verilmek üzere Muhtar H. Ç.'e yetki verilmesine, avukata aylık 400,00 YTL köy bütçesinden ücret ödenmesine karar verilmiştir.” şeklinde karar alınmıştır.

Bu karar içeriğine göre, davacı avukatın dava ve takip işleri için görevlendirildiği, bunun içinde aylık 400,00 TL ödenmesine karar verildiği anlaşılmaktadır. Davacının dava dışı köye danışmanlık hizmeti de vereceği hususu kararlaştırılmamıştır. **Bu durumda davacının dava dışı köye verdiği avukatlık hizmeti, takip ettiği dava ve takiplerin neler olduğu, sözleşmenin yürürlüğe konulup konulmadığı hususlarını ispat yükümlülüğü davacı avukata aittir.**

Mahkemece davacı tarafa takip ettiği dava ve işlere ilişkin olarak delillerinin sorularak, herhangi bir dava ve takibin veya hizmetin bildirilmemesi halinde davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik inceleme ile hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

13. Kamuda çalışan avukatlar Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesi gereği karşı taraf ücretinin tamamına hak kazanamaz.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 06.02.2010 gün ve E. 2010/3-266, K. 2010/303 sayılı kararı;

“...Dava, limit dışı ödendiği ileri sürülen vekalet ücretinin istirdatı istemine ilişkindir.

Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; davalı avukatların, Türkiye Elektrik Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olarak kamu personeli statüsünde görev yapmaları karşısında, kurum adına takip edip sonuçlandırdıkları dava dosyalarında yargı kararıyla karşı tarafa yüklenilen vekalet ücretinin, Kurum içerisinde hangi oranlara göre dağıtımının yapılacağı ve hiçbir limit veya kısıntıya tabi olmaksızın tamamının davalı avukatlara ödenip ödenmeyeceği noktalarında toplanmaktadır.

...Kamu ve Kurum avukatları, belli bir ücret (maaş) karşılığı iş gördüklerinden, bunlar için birinci tür vekalet ücreti söz konusu değildir. Ancak, yargılama gideri olan ikinci tür vekalet ücreti açısından, gerek 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda, gerekse 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda, serbest meslek sahibi avukatlarla, memur veya diğer istihdam şekilleriyle iş gördürülen kamu ve kurum avukatları arasında, herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Kamu ve kurum avukatlarının da HUMK. m.423/6'da düzenlenen vekalet ücretini almaya hakları olduğu konusunda, uygulamada da herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Davada haklı çıktığı için lehine yargılama gideri hükmedilen taraf, davayı bir Avukat aracılığı ile takip etmiş ise, mahkemece takdir edilen vekalet ücreti, diğer yargılama giderlerine dahil edilerek, davada haksız tarafa yükletilir. Başka bir ifade ile, davayı kazanan lehine takdir edilen vekalet ücreti yargılama giderlerine dahildir. (HUMK.nun m.423/6).

HUMK.nun 423. maddesinin 6. bendi gereğince yargılama giderleri arasında bulunan vekalet ücreti diğer giderler gibi mahkemece re'sen hüküm altına alınır. Vekalet ücretinin hüküm altına alınabilmesi için, tarafların talebi aranmaz.

Yargılama giderleri arasında bulunan ve mahkemece re'sen hükmedilmesi gereken vekalet ücreti, açılan davada belirtilen esas hakka pek sıkı bir surette bağlı ve müstakil bir varlığı olmayan fer'i bir hak olması sebebi ile, asıl davada hükme bağlanması gerekir. Eğer mahkeme hükmünde vekalet ücretini tamamen veya kısmen unutmuş ve hüküm bu şekilde kesinleşmiş ise, lehine vekalet ücreti takdir edilmeyen taraf, vekalet ücreti takdir edilmesi için ayrı bir dava açamaz. Çünkü vekalet ücretine yalnız asıl davada ve re'sen hükme bağlanır. Asıl davada vekalet ücreti hükme bağlanmamışsa, bu husus temyiz sebebi teşkil eder ve lehine vekalet ücreti hükmolunmayan taraf hükmü temyiz edebilir.

Davacının istemine dayanak yaptığı 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin de içinde bulunduğu "Onbirinci Kısım" 4667 sayılı Yasayla "Avukatlık Sözleşmesi" üst başlığı altında düzenlenmiş, maddenin son fıkrası, "Avukatla iş sahibi arasında yazılı sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti avukata aittir." şeklindeyken 4667 sayılı Yasa'nun 77. maddesiyle yapılan değişiklikle, "Dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir." şeklinde değiştirilmiştir.

...399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı KHK'nin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinde, mahkeme ve icra dairelerince teşebbüs ve bağlı ortaklık lehine hükmedilip borçlusundan tahsil olunan vekalet ücretlerinin, davaları izleyen ve sonuçlandıran avukatlara dağıtımında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili hükümlerinin esas alınacağı belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146. maddesinin 2. fıkrasında, memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceği, hiçbir yarar sağlanamayacağı kurala bağlanmış; 3. fıkrasında da, "Ancak 02.01.1961 tarihli ve 196 sayılı Ka-

nunun 2. maddesi, 07.06.1926 tarihli ve 904 sayılı Kanuna 30.01.1957 tarihli ve 6893 sayılı Kanunla eklenen ek 5. maddenin 1. ve 2. fıkraları, 19.07.1972 tarihli ve 1615 sayılı Kanunun 161. maddesi, 13.01.1943 tarihli ve 4358 sayılı Kanunun değişik 14. maddesi ve 02.02.1929 tarihli ve 1389 sayılı Kanun ile Katma Bütçeli Kurumların, İl Özel İdareleri ve Belediyeler ile bunlara bağlı birliklerin davalarını sonuçlandıran Avukat ve saireye verilecek vekalet ücretine ilişkin sair kanun hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, vekalet ücretinin yıllık tutarı; (6.000,00) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın oniki katını geçemez. Bu esasa göre yapılacak dağıtım sonunda artan miktar merkezde bir hesapta toplanarak Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmeliğe göre diğer avukatlar arasında yukarıdaki miktarı aşmamak üzere eşit olarak dağıtılır.»düzenlemesine yer verilmiştir

Bu düzenleme ile birlikte değerlendirildiğinde, 1136 sayılı Yasanın 164. maddesindeki, değiştirilmeden önceki fıkrada sözü edilen sözleşme hükmü ancak serbest faaliyette bulunan avukatlar yönünden söz konusudur. 657 sayılı Yasanın 36 ncı maddesinin (V) bendindeki Avukat Hizmetleri sınıfında yer alan, avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisine haiz olan devlet memuru statüsündeki avukatları kapsamaz. Çünkü; 657 sayılı Yasa'da öngörülen Avukatlık Hizmetleri sınıfında yer alan memurlar temsil yetkisini kanundan, serbest faaliyette bulunan avukatlar ise temsil yetkilerini bir akit olan vekaletnameden almaktadırlar.

Kurum avukatları, mahkemelerde kurumlarını temsile yetkili devlet memuru olmaları nedeniyle diğer memurların tabi olduğu yasa hükümleriyle bağlıdırlar. Özlük haklarında olduğu gibi idarenin haklı çıktığı davalarda hükmedilen vekalet ücretlerinin kendilerine ödenmesinde yukarıda anılan bu konuya ilişkin özel yasa hükümlerine tabidirler. Bunun sonucunda; serbest meslek erbabı avukatlar, mahkemece hükmedilen vekalet ücretini vekil Avukat sıfatıyla tamamını alacaklar; bağlı bulunduğu kurumunu temsil yetkisine sahip kurum avukatları ise mahkemece hükmedilen vekalet ücretini kurumlarını temsile yetkili memur olmaları nedeniyle özel yasa hükümlerinde gösterilen şekil ve miktarda alacaklardır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 06.03.2008 gün ve 2005/1588 E., 2008/251 K. sayılı kararında da aynı ilkeler benimsenmiştir.

Somut olayda, davalıların, davacı kuruluştaki 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3/c maddesine göre, atama tasarrufuyla, sözleşmeli olarak çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu tür kuruluşların üçüncü kişilerle olan münasebetlerinde özel hukuk; kendi içlerinde, anılan hükme göre çalışan personelle ilgili hukuki ihtilaflarda kamu hukuku hükümleri uygulanır. Davalıların ücret ve özlük haklarının bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre düzenlendiği ve davalı avukatlara davacı Kurum tarafından 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146.maddesindeki limitler aşılmak suretiyle ödeme yapıldığı hususları tartışmasız bulunmaktadır.

Bununla birlikte kurum avukatlarının müvekkillerinin, tek yanlı olarak yaptırım gücünü uygulama yetkisine sahip bulunan devlet kurumları olduğu ve görevlerinin devlet hizmetinin yürütümü sırasında ortaya çıkan hukuksal sorunların çözümüne ilgili olduğu dikkate alındığında, hem temsil ettikleri şahıslar (devlet kurumları) hem yaptıkları iş (kamu hizmeti) serbest avukatlara göre farklılık arz etmektedir.

Avukatlık sözleşmesi yapan Avukat ile kamu kurum ve kuruluşlarında idare ile bir sözleşme yapmadan, statü hukukuna göre memur kadrosunda görev yapan ve maaşını bağlı bulunduğu yasalara göre alan kamu avukatının durumunun aynı olmadığına kuşku bulunmamaktadır. Bu durumda bağlı oldukları kurumları temsil yetkisine sahip kurum avukatları memur olmaları nedeniyle, kurumları adına takip edip sonuçlandırdıkları davalardan dolayı alacakları vekalet ücretlerinin özel yasa hükümlerinde gösterilen şartlar ve oranlarda ödenmesi gerekeceği de kabul edilmelidir.

Öte yandan, kurum ve kuruluşlarda yapılan görev dağılımı gereği bir takım avukatlar fiilen duruşma avukatlığı yapıp, dava takip etmekte; bazı avukatlar ise dava takip etmeyip, duruşmalara girmeden, hazırlık ve büro çalışmalarını yürütmektedirler. Bu durumda karşı tarafa yüklenen avukatlık ücretinin tamamının, davayı takip eden avukata ait olması halinde aynı kurum içinde paylaşmalı olarak görev yerine getiren avukatlar ve kalem hizmetlerini yürüten diğer personel arasında eşitsizlik yaratacağı ve haksız bir durum ortaya çıkaracağı, bu halin ise Kurum çalışanları arasında huzursuzluk oluşturup, çalışma performansını düşüreceği kuşkusuzdur.

Ayrıca, tüm giderleri (elektrik, su, vergi, personel gideri v.s) kendisi tarafından karşılanan ve müvekkilliği ile vekalet sözleşmesine dayalı olarak çalışan, serbest meslek sahibi avukatlar ile, hiçbir masraf ve gideri bulunmayan, Kamu ve Kurum avukatlarının aynı haklardan, aynı oranda faydalanacağını savunmak adalet düşüncesini zedelemektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında varılan sonuç şudur ki; 657 sayılı Yasada kurum avukatlarına verilecek vekalet ücretine ilişkin olarak farklı bir düzenleme yapılmadığı sürece 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda 4667 sayılı Yasa ile yapılan değişikliğin, 657 sayılı Kanununun 146. maddesi hükmünü yürürlükten kaldırdığından ve ayrıca kamu personeli statüsünde bulunan kurum avukatlarına ve bu arada davalılara ödenen vekalet ücretine uygulanan sınırlamayı kaldırdığından söz etmek mümkün değildir.

O halde davalılar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki kuralara göre belirlenen miktardan fazla vekalet ücreti alamazlar....”

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 06.03.2008 gün ve E. 2005/1588, K. 2008/251 sayılı kararı;

“...399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı KHK'nin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinde, mahkeme ve icra dairelerince teşebbüs ve bağlı ortaklık lehine hükmedilip borçlusundan tahsil olunan vekalet ücretlerinin, davaları izleyen ve sonuçlandıran avukatlara dağıtımında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili hükümlerinin esas alınacağı belirtilmekte olup; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146. maddesinin 2. fıkrasında, memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceği, hiçbir yarar sağlanamayacağı kurala bağlanmış; 3. fıkrasında da, “Ancak 02.01.1961 tarihli ve 196 sayılı Kanunun 2. maddesi, 07.06.1926 tarihli ve 904 sayılı Kanuna 30.01.1957 tarihli ve 6893 sayılı Kanunla eklenen ek 5. maddenin 1. ve 2. fıkraları, 19.07.1972 tarihli ve 1615 sayılı Kanunun 161. maddesi, 13.01.1943 tarihli ve 4358 sayılı Kanunun değişik 14. maddesi ve 02.02.1929 tarihli ve 1389 sayılı Kanun ile Katma Bütçeli Kurumların, İl Özel İdareleri ve Belediyeler ile bunlara bağlı birliklerin davalarını sonuçlandıran Avukat ve saireye verilecek vekalet ücretine ilişkin

sair kanun hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, vekalet ücretinin yıllık tutarı; (6.000,00) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarın oniki katını geçemez. Bu esasa göre yapılacak dağıtım sonunda artan miktar merkezde bir hesapta toplanarak Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmeliğe göre diğer avukatlar arasında yukarıdaki miktarı aşmamak üzere eşit olarak dağıtılır.” düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davalı idarede Avukat olarak 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye tabi kamu personeli statüsünde görev yapan davacının, Avukatlık Yasası’nda yapılan değişiklik nedeniyle vekalet ücretlerinin değişikliğin yürürlüğe girdiği 10.05.2001 tarihi itibarıyla herhangi bir limit veya kısıntıya tabi tutulmaksızın tamamının hukuk müşavirleri ve avukatlara ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddedilmesi üzerine, ret işleminin iptali ve takip edip sonuçlandırdığı davalarda karşı tarafa yüklenen ancak davalı idare tarafından 10.05.2001 tarihinden itibaren tahsil edilen vekalet ücretlerinin hiçbir kısıtlama getirilmeden, limitsiz olarak ve yasal faiziyle birlikte kendisine ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davayı açtığı anlaşılmaktadır.

Davacının istemine dayanak yaptığı 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164. maddesinin de içinde bulunduğu “Onbirinci Kısım” 4667 sayılı Yasayla “Avukatlık Sözleşmesi” üst başlığı altında düzenlenmiş, maddenin son fıkrası, “Avukatla iş sahibi arasında yazılı sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti avukata aittir.” şeklindeyken 4667 sayılı Yasa’nın 77. maddesiyle yapılan değişiklikle, “Dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.” şeklinde değiştirilmiştir.

Avukatlık sözleşmesi yapan Avukat ile kamu kurum ve kuruluşlarında idare ile bir sözleşme yapmadan, statü hukukuna göre memur kadrosunda görev yapan ve maaşını bağlı bulunduğu yasalara göre alan kamu avukatının durumunun aynı olmadığında kuşku bulunmamaktadır.

Bu durumda, Danıştay Onbirinci Daire kararında da belirtildiği gibi, 657 sayılı Yasa’da kurum avukatlarına verilecek vekalet ücreti-ne ilişkin olarak farklı bir düzenleme yapılmadığı sürece, 1136 sayılı

Avukatlık Kanunu'nda 4667 sayılı Yasa ile yapılan değişikliğin 657 sayılı Kanunun 146. maddesi hükmünü yürürlükten kaldırdığından sözedilmesine olanak bulunmadığından dava konusu işlemin iptali yolunda verilen idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin temyiz isteminin kabulüyle, Zonguldak İdare Mahkemesi'nin 12.05.2005 günlü, E:2005/439, K:2005/460 sayılı kararının Danıştay Onbirinci Dairesi'nin 12.11.2003 günlü, E:2002/4661, K:2003/5019 sayılı kararı doğrultusunda BOZULMASINA,..”

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 01.10.2015 gün ve E. 2013/1799, K. 2015/3187 sayılı kararı;

“...Dava konusu vekalet akdi ile hizmet satın alınacak serbest avukatların ücretlerine yönelik olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu'nun 11/06/2010 günlü, 108 sayılı kararı ile kabul edilen Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Vekalet Akdi ile Serbest Avukatlardan Hizmet Satın Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar'ın “Mali Hükümler” başlıklı beşinci bölümünün 16. maddesinde serbest avukatlara ödenecek aylık ve vekalet ücretine, 17. maddesinde avans ve harcırah ödemelerine, 18. maddesinde ise avukatlara yapılacak her türlü ödemelerin vekalet ücreti gelirlerinden, bu gelirlerin yeterli olmaması halinde ise Kurum bütçesinden karşılanacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Anılan Yasal düzenlemelerden, avukatın vekalet hizmetinin ve hukuki yardımının karşılığı olan değeri ifade eden, mahkemeler veya icra dairelerince Kurum lehine hükmolunan vekalet ücreti gelirlerinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146. maddesinde yer alan, vekalet ücretinin yıllık tutarından yapılacak dağıtım sonunda artan miktarın merkezde bir hesapta toplanarak Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmeliğe göre diğer avukatlar arasında anılan maddede belirtilen limiti aşmamak üzere eşit olarak dağıtılacağı yönündeki düzenleme ve bu madde uyarınca hazırlanan Limit Dışı Kalan Vekalet Ücretlerinin Dağıtım Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde yer alan, bir mali yıl içerisinde kanunda öngörülen limit sınırını aşan tutarların bütçeye gelir kaydedilmeyeceği ve 7. maddesinde yer alan dağıtımlardan artan kalan miktarın bir sonraki yıl kullanılmak üzere adi emanet hesabında

bekletileceği, bir sonraki yıl tahsil edilen limit dışı vekalet ücreti önceki yıla ait emanet hesabındaki meblağ ile birleştirilmek suretiyle dağıtımına tabi tutulacağına ilişkin düzenlemeler karşısında, bütçeye gelir olarak kaydedilmesi ve başka ödemelerin kaynağı olarak kullanılması mümkün görülmemektedir.

Bu durumda, davalı kurum tarafından vekalet akdi ile hizmet satın alınacak serbest avukatlara Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Vekalet Akdi ile Serbest Avukatlardan Hizmet Satın Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar'ın 16. ve 17. maddelerinde yer alan (sözleşmeli avukata 16. madde gereğince ödenen kendi tahsil ettiği vekalet ücretinin %70'i hariç) aylık ücret, avans ve harcırah ödemesi gibi her türlü ödemelerin vekalet ücreti gelirlerinden karşılanmasını düzenleyen dava konusu usul ve esasların 18. maddesinde mevzuata uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, dava konu usul ve esasları yürürlükten kaldıran Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu'nun 14/02/2013 günlü, 47 sayılı kararı ile kabul edilen Sosyal Güvenlik Kurumu Tarafından Vekalet Akdi ile Serbest Avukatlardan Hizmet Satın Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Ödemelerin karşılandığı bütçe başlıklı" 9. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Avukatlara yapılacak vekalet ücreti ödemeleri hariç her türlü ödemeler Kurum bütçesinden karşılanır" şeklindeki düzenleme ile yukarıda belirtilen hukuka aykırılık da giderilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacıların temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Onbirinci Dairesinin 14/05/2012 günlü, E:2010/7296, K:2012/2558 sayılı kararının redde ilişkin kısmının BOZULMASINA,..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.10.2015 gün ve E. 2014/31398, K. 2015/30210 sayılı kararı;

"...Dava, vekalet sözleşmesinden doğan alacak istemine ilişkindir. Dairemizin 09.11.2009 tarih, 2009/4251 esas- 2009/12968 karar sayılı bozma ilamında "kesinleşmiş olup da ücreti emanet hesabına alınan işlere ait bedelin sözleşmeli avukatlara hangi usule göre dağıtıldığının araştırılmasına" işaret edilmiştir. Mahkemece bozmaya uyularak yapılan incelemede Ücret Tevzi Yönetmeliğinin uygulanmadığı belirlenmiş, bilirkişi de daha önceden yapılan kesin-

tilerden yola çıkarak uygulamanın kurumdaki en yüksek kadrolu müşavirin maaş katsayısı üzerinden yapılan hesaplama ile varılacak miktarın mahsubu olduğunu tespit etmiş, bu tespit emanet hesabına alınmamış işlerde de tatbik edileceğinden kesinleşmiş ve fakat vekalet ücreti emanet hesabına alınamamış takip ve işlerle ilgili olarak kurum uygulaması dikkate alınacak olur ise davacının alacağı-
nın 98.267,18 TL Ücret Tevzii Yönetmeliği uygulanır ise de alacağın 72.346,00 TL olacağı gösterilmiştir.

Mahkemece bozma ilamına uyulmasından sonra yapılan araştırmada ücret dağıtımında Ücret Tevzii Yönetmeliğinin uygulanmadığının tespit edilmiş olmasına rağmen, bu Yönetmelik esas alınmak suretiyle alacağın 72,346,00 TL üzerinden kabul edilmesi usul ve yasaya aykırı olup, davacının temyiz itirazları bu yönden yerinde görülmüştür. Bununla birlikte; bu kalem işlerle ilgili olarak hükme esas alınan son bilirkişi raporunun dayanağı olan ve bozma öncesinde alınan 10.10.2008 tarihli bilirkişi raporunda sözleşmenin sona erdiği 15.04.2007 tarihi itibarıyla kesinleşmemiş işler de tamamlanmış gibi hesaba katılmış ve rapora bu yönden itiraz edilmiş olmasına rağmen hükme esas alınan raporda itiraza uğrayan bu tesbite itibar edilmesi yerinde olmayıp, davalının temyiz itirazları da bu yönden haklı bulunmuştur. O halde; mahkemece yapılacak iş, davacı tarafca takip edilen tüm işler getirilip inceleme yapılarak, davacının sözleşmenin bittiği tarih itibarıyla kesinleşmiş işlerden tarife uyarınca hesaplanan ücretinin kurum uygulamasına göre belirlenmesi tamamlanmamış işler yönünden ise bozma ilamında belirtilen şekilde sarf ettiği emek ve mesaisine göre hakkaniyet ölçüsünde ücret isteyebileceğini dikkate alarak değerlendirme yapılmasıdır. Bu nedenle eksik inceleme ve hatalı kabule dayalı olarak yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirmiştir...”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞİ RED (AV. YAS. 37) ÇEKİLME-İSTİFA
(AV. YAS 42, TBB MES. KUR 38/2)
HALİNDE ÜCRET

1. Avukatın tek yanlı olarak işi red hakkı var mı? (Av. Yas. 37, TBB Mes. Kur. 38)

Avukatlık Yasası'nın 37. maddesi, "Avukat kendisine teklif edilen işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur. İş iki avukat tarafından reddolunan kimse, kendisine avukat tayinini baro başkanından isteyebilir. Tayin olunan avukat, baro başkanı tarafından belirtilen ücret karşılığında işi takip etmek zorundadır."

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 38. maddesi, "Avukat kendine teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin ret edebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda değildir. Avukat zamanın ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez. Avukat davayı almaktan veya kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa mecburdur" hükümlerini amirdir.

Anayasa Mahkemesi'nin 07.03.1962 gün ve 286/53 sayılı kararında, "Adalet gereklerine uymak zorunda olan ve kendisine teklif edilen işi hiçbir sebep göstermeksizin reddetmek, aldığı işi ise, haksızlığını anlayınca bırakmak yetkisine sahip bulunan avukatın davanın takibinde objektif bir görüşle hakkın yerine getirilmesine yardımcı olmasında kamu yararı vardır" görüşü ile, avukatın teklif edilen işi reddetme hakkının anayasal bir hak olduğunu bildirmiştir. Kamu yararı yanında, avukatlık meslek onuruna olan katkısı da asla unutulmamalıdır.

Ancak, vekaletnameyi kabul eden avukat, hangi nedenle olursa olsun işi yapmayacaksa, reddettiğini gecikmeden iş sahibine bildirmek zorundadır. Savunma hakkının anayasal boyutu, vazgeçilmez ve devredilmez bir hak oluşu, yasa koyucu tarafından göz ardı edilmemiş 2 ve 3. fıkralar zorunlu olarak konulmuştur.

İstifa hakkı Avukatın bağımsızlığı kuralının en temel taşlarından biridir. Uluslararası uygulama da bu yöndedir.

Danimarka Usul Yasası'nın 132. maddesi, "Kanunun mecbur tuttuğu haller haricinde, avukat işi kabule mecbur değildir."

Vod Kantonu Meslek Kuralları'nın 23. maddesi, "Adli müzaheret hariç, avukat davayı kabul ve reddetmekte serbesttir. Fakat bu hak,

kendisine başvurana, başka bir avukata müracaat olanağı verecek süre içinde kullanılmalıdır.”

Uluslararası Barolar Birliği Oslo (1956) Kararları'nın 4. maddesi, “Avukat zaman ve yeteneklerinin elvermediği işi kabul etmemelidir.” M. (10) “Avukat davadan ancak geçerli bir sebeple ve müvekkilinin menfaatine aykırı düşmeyecek şekilde çekilebilir.”

Bern Kuralları'nın 303. maddesi, “Vekaletten çekilmek isteyen avukat bunu müşterisine zamanında bildirmelidir.”

Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 3.1.3. maddesi, “Avukat vekalet kabul ederken elindeki işin yoğunluğunu dikkate alır ve zamanında yerine getiremeyeceği işler için vekalet kabul etmez.”, (M. 3.1.4), “Avukat müvekkilini yeni bir avukat buluncaya kadar zarara uğrama ihtimaliyle karşı karşıya bırakacak şekil veya şartlarda vekaleti terk edemez” hükümlerini içermektedir.

Görüldüğü üzere “**sebeup göstermemek**”, “**iş başından haksız görmek**” gibi nedenlerle işi ret hakkı nerede ise ortak uluslararası uygulamadır.

Zaman ve iş yoğunluğu hakkın kullanımına engel olmamalı, ne müvekkil nede üçüncü şahuslar zarar görmemelidir. Özellikle iş yoğunluğu avukatlık görevi ifasının ihmalinde asla mazeret olamaz.

Avukatın istifa ettiğine dair beyanı iş sahibine ulaştığında avukatın görevi sona erer. Bu beyanın iş sahibi tarafından kabul edilmesi gerekli olmadığı gibi, avukatın istifa için haklı bir nedene sahip bulunması da gerekli değildir.

Avukat haklı veya haksız herhangi bir nedenle ve her zaman görevinden istifa edebilir. Hatta istifa haklı ise varsa sözleşme, yoksa Avukatlık Yasası'nın 164/4. maddesi gereği mahkemece tayin ve takdir olunacak ücrete de hak kazanır.

Avukatın istifasının haklı olup olmadığı alacağı ücrete ilişkin bir sonuç doğurur. Avukatın istifası haksız olsa bile istifa beyanının iş sahibine ulaşması ile avukatlık sözleşmesi sona erer.

Avukatın her zaman istifa yetkisi olmakla birlikte istifa nedeniyle müvekkil zarar görmemelidir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve E. 2001/269, K. 2002/80 sayılı kararı;

"... Ceza Mahkemesi kararında şikayetli avukata vekalet verildiği, ancak bunun dışında dava masrafları ile ücreti vekalet ve diğer evrakın getirildiğine ilişkin bilgiye ulaşamadığı belirtilmiştir. Bu durumda, şikayetliye vekaletname verildiği, gerek şikayetlinin beyanı, gerekse ceza mahkemesi kararının içeriği ile sabit bulunmaktadır. Vekaletnameyi alan avukat, hangi nedenle olursa olsun işi reddettiğini gecikmeden iş sahibine bildirmek zorunda olduğu halde, bu konudaki yükümlülüğünü yerine getirmediği için, Avukatlık Yasası'nın 37/1 maddesine göre kusurlu görülmüştür..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 04.04.2009 gün ve E. 2009/84, K. 2009/206 sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından İdare Mahkemesi'nde açılan dava dilekçesinin büro avukatlarından'nın katkısı ile Stajyer Avukattarafından hazırlandığı, büroda çalışan sekreterinde yardımı ile davanın açıldığı, şikâyetli avukatın kartviziti arkasında 480,00,00 TL'si ücretin alındığının bildirildiği, vekâletnamenin de kabul edildiği görülmektedir. Bu durumda şikâyetçi ile yüz yüze gelmediği ve bu nedenle işi kabul etmediği savunmasına itibar olanağı yoktur. Şikâyetli avukat tarafından işin reddedildiğinin savunulmuş olması karşısında;

Avukatlık Yasası'nın 37/1. maddesi, " Avukat kendisine teklif edilen işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur." Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 38. maddesi, " Avukat kendine teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin red edebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda değildir. Avukat davayı almaktan veya kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa mecburdur." hükümleri gereği bu reddi usulüne uygun olarak yapması da zorunludur. Bu savunmayı teyit eder bir belge de sunulmamıştır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.04.2009 gün ve E. 2009/68, K. 2009/212 karar sayılı kararı;

"...1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 31.05.2006 gün Esas: 2006/95 Karar: 2006/138 sayılı kararı ile şikayetlinin 765 sayılı TCK nun

230/1, 59 ve 647 sayılı yasanın 4 ve 6 maddeleri uyarınca neticeten 630,00YTL adli para cezası ile cezalandırılmasına ve ertelenmesine karar verilmiş ve karar 17.09.2007 tarihinde kesinleşmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 38. maddesine göre; "Avukat kendisine teklif edilen işi gerekçe göstermeden de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz. Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez. Avukat davayı almaktan ve kavuşturmaktan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir." hükümlerini amirdir.

Şikâyetli avukatın eylemi kesinleşmiş Mahkeme kararı ile de saptanmış olduğundan eylem Avukatlık Yasası 34, 134, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 3, 4, 38. maddelerine aykırı bulunmakla disiplin suçu oluşturmaktadır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.07.2013 gün ve E. 2012/824, K. 2013/473 sayılı kararı:

"...Şikâyetçinin ... İcra (Hukuk) Mahkemesi'nin 17.12.2008 gün ve 2008/97 Esas, 2008/186 Karar sayılı kararı ile 3 aya kadar hapsen taziyik cezası ile cezalandırıldığı ve dosyasına müracaatla alacağın tahsil edildiğinin bildirilmediği, Şikâyetlinin 3,5 saat kadar Jandarma Karakolunda hürriyetinden mahrum bırakılmasına sebebiyet verildiği tartışmasızdır. **Yukarıdaki hukuksal düzenleme karşısında iş yoğunluğu ve unutkanlık sonucu vazgeçme dilekçesi verilmediği yönündeki savunma kabul edilemez. Özellikle kişinin özgürlüğünün kısıtlanmasına neden olacak eylem AİHS 5. maddede güvence altına alınan "özgürlük" hakkı ile de bağdaşmaz.** Avukat dikkatli ve özenli olmalı kişi özgürlüğünü kısıtlayacak ihmali davranışlardan özenle kaçınmalıdır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 24.10.2015 gün ve E. 2015/655, K. 2015/867 sayılı kararı:

"...TBB Meslek Kuralları'nın 38/2. maddesi, "Avukat zamanının ve yeteneğinin erişemediği bir işi kabul etmez" yükümlülüğünü avukata yüklemektedir. Kabul edildiği üzere **Şikâyetli avukat adına binlerce dosyasının olması Yasanın hatalı uygulanmasının bahanesi olamaz. Unutulmamalıdır ki avukat Yasa gereği perso-**

nelinin eylem ve işlemlerinden, verdikleri zararlardan birinci derecede müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Kaldı ki bu hatalı uygulamalar sadece o avukata değil, sonuçta tüm avukatlara ve toplumun mesleğe güvensizliğine sebep olmaktadır. UYAP üzerinden de olsa avukat taleplerini dosya içeriğine uygun olarak yapmalı “Avukat sadece haczi talep eder, bu talebi kabul edip etmeme icra memurunun görevidir, talebin hukuka uygun olmadığına karar verip haczi reddetmemekte kusurlu icra memurudur” yönünde savunma hukuken doğru ise de uygulama göz önünde bulundurulduğunda fiilen gerçeklerle bağdaşmamaktadır. İcra müdürü size güveniyor, dosyanıza dahi bakmadan talep gereklerini yerine getiriyorsa bu talepleri dosyaya uygun olarak yapmak da avukatın görevidir. Bu tür güvensizliklerin tüm avukatları zorda bıraktığı, yasal taleplerinin dahi yapılmasına engel olduğu asla unutulmamalıdır...”

2. Vekaletten istifa eden avukat, istifanın müvekkile tebliğine mecbur mudur?

Evet, mecburdur, sözlü olarak yapılan azil veya çekilme beyanlarının hiçbir geçerliliği yoktur. Çünkü olayın kamusal özelliği nedeniyle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası’nın “Vekilin azli ve istifasının şekli” başlıklı madde 81; (1) Vekilin azli veya istifasının, mahkeme ve karşı taraf bakımından hüküm ifade edebilmesi için, bu konudaki beyanın dilekçeyle bildirilmesi veya tutanağa geçirilmesi ve gerektiğinde ilgisine yapılacak tebligat giderinin de peşin olarak ödenmesi zorunludur.

“Vekilin istifası başlıklı” madde 82; (1) İstifa eden vekilin vekâlet görevi, istifanın müvekkiline tebliğinden itibaren iki hafta süreyle devam eder.

(2) Vekilin istifa etmiş olması hâlinde, vekâlet veren davayı takip etmez ve başka bir vekil de görevlendirmez ise tarafın yokluğu hâlinde uygulanacak hükümlere göre işlem yapılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda yer alan hususlar, istifa eden vekilin istifa dilekçesi ile birlikte vekâlet verene ihtaren bildirilir” hükümlerini amirdir.

O halde istifa veya çekilme yasada öngörülen yöntemle, yazılı olarak yapılmalıdır.

Uygulamada sıkça, büroda, Adliye koridorlarında vaki tartışmalar sonucu çekilme iradesini bildirmişse “ben çekildim, çekilme iradem sözlü olarak müvekkile de ulaştı, görevim bitti” bilinçsizliği ile yasal yükümlülüklerini yerine getirmemekte ve bu da sorumluluğuna neden olmaktadır. Çünkü yasa koyucu bu çekilmenin mutlak surette yazılı olması, tebliği, tebliğden sonra görevin 15 gün süre ile devam edeceğini düzenlemiştir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi’nin 07.07.2008 gün ve 2254/1565 sayılı kararı;

“...Ancak; bir hukuki uyumsuzluk nedeniyle başkasını temsil etme görevini kabul ederek vekalet ilişkisi kurulmasını sağlayan avukat, müvekkilin menfaatine ve iradesine uygun bir sonuca yönelen bir iş görmeyi, zaman kaydına tabi olmaksızın ve nispeten bağımsız olarak yapma borcunu, amacın elde edilememesinden doğacak sonuç ona ait olmamak üzere yürütür. Duruşmalara katılmayan avukatın o işe ait vekalet görevini 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 41. maddesine göre durumu müvekkiline tebliğinden itibaren 15 gün süre ile sürdürmesi ve aynı Yasa’nın 34. maddesi uyarınca bu sürede görevini “özen, doğruluk ve onur” içerisinde yerine getirmesinin zorunlu bulunduğu gözetildiğinde, avukat olan sanığın, katılanla hakkında açılan tenkis davasının, adına takip etme hususunda anlaşılacak vekalet almasından sonra katılanın masraflarını vermemesi nedeniyle duruşmalara katılmaması karşısında anılan **Yasa’nın 41. maddesi uyarınca davayı takip etmeyeceğini müvekkili katılana bildirmesi gerektiği gözetilmeden, davayı takipsiz bırakarak katılanın mağduriyetine neden olması** biçimindeki eyleminin 5237 sayılı TCY.nın 257/2. maddesine uyan görevi savsama suçunu oluşturduğu gözetilmeden yasal temelden yoksun gerekçelerle beraat kararı verilmesi,...bozulmasına...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 29.05.2014 gün ve E. 2013/2547 , K. 2014/5932 sayılı kararı;

“...Sanığın İstanbul Barosu’na kayıtlı olarak avukatlık yaptığı, mağdur E. K.’nin hırsızlık suçundan sanık olarak yargılandığı Şiş-

li 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2006/256 Esas nolu dosyasında aynı büroda birlikte çalıştığı Av. G.. E..'i vekil tayin ettiği, bu avukat tarafından düzenlenen yetki belgesi uyarınca 16.03.2007 günlü duruşmaya sanık müdafii sıfatıyla katıldığı, yokluğunda verilen ve mağdurun 3 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasını içeren hükmün usulüne uygun olarak 01.11.2007 tarihinde tebliğ edilmesine rağmen, 1 haftalık yasal süre içinde temyize başvurmadığı, **vekillikten çekilme, gerekçeli kararı iade etme yönünde mahkemeye bildirimde bulunması şeklinde bir durumun söz konusu olmadığı**, bu suretle kararın hemen kesinleşmesine ve E.. K..'nın mağduriyetine neden olduğu anlaşılan olayda yüklenen İhmali davranışla Görevi kötüye kullanma suçunun tüm unsurlarıyla oluştuğu gözlemlenmeden dosya kapsamı, oluşa uygun düşmeyen gerekçeler ve yanlılgılı hukuki değerlendirme sonucu yazılı şekilde beraet kararı verilmesi,...CMUK'nun 321. maddesi uyarınca hükmün bozulmasına..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 09.11.2013 gün ve E. 2013/555 K., 2013/902 sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukatın kabulü ve dosya kapsamından 20.11.2001 tarihli duruşmada davadan çekildiği, masraf vermemesi nedeniyle 08.12.2011 tarihli duruşma gününün Şikâyetçiye tebliğ edilmemesi nedeniyle davanın müracaata bırakıldığı ve 14.03.2012 tarihinde davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği görülmektedir.

...Eski HYUY madde 68, "Asil adına işlem yapmış olan vekil kendisinin görevden ayrıldığını veya asili tarafından görevden alındığını dava tutanağına kayıt ve yazılı biçimde diğer tarafa bildirmedikçe, görevden ayrılma ve görevden alınma o taraf hakkında sonuç doğurmaz." 6100 sayılı yeni HMK madde 81-(1)" Vekilin azmi veya istifasının, mahkeme ve karşı taraf bakımından hüküm ifade edebilmesi için, bu konudaki beyanın dilekçeyle bildirilmesi veya tutanağına geçirilmesi ve gerektiğinde ilgisine yapılacak tebligat giderinin de peşin olarak ödenmesi zorunludur." hükümlerini amirdir.

Yargıtay 20. HD'nin 20.11.1994 gün ve 3269/4437 sayılı kararı; "Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmünce; vekilin, vekâletten çekilmesini bildirmesi halinde vekil edene, çekilmenin açık bir biçimde masrafı vekile ait olmak üzere mahkemece tebliği gerekir.

Vekil edene, vekilinin çekildiğine dair dilekçesi tebliğ edilmediği de vekâlet devam eder ve bu durumda, tüm tebliğlerin vekile yapılması zorunludur. (7201 S. S. M. 11). Mahkemece, zabıta marifetiyle duruşma günü ve keşif giderleri ile ilgili tebliğ yapılmış ise de; **vekilin çekildiğine dair dilekçe tebliğ edilmemiştir. Bu durumda yapılan tebliğlerin geçerli olduğunu kabul etmek, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 41. ve 7201 sayılı kanununun 11. maddesine aykırıdır.**" içtihadı ile de avukat tebliğiyle ilgili işlemlerden 1. derece de sorumlu kabul edilmekte, tebligat yapılmadıkça vekillik görevinin devam ettiği bildirilmektedir.

O halde iş veya savunmadan çekinme avukat için hak ve hiçbir şekilde sınırlandırılmaz ise de; **bu hakkın müvekkile zarar veremeyecek yöntemle yapılması da yasal bir zorunluluktur...**"

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve E. 2001/87 K. 2001/164 Karar sayılı kararı:

"...Şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve "görevi ihmal "suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda suçu sabit görülerek TCK M. 230 uyarınca hükümlülüğüne karar verildiği ve cezanın tecil edilmediği Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 04.06.1998 tarihli ve 1997/250 esas, 1998/97 karar sayılı kesinleşme şerhini içeren kararından anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat ceza mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, sanık vekili sıfatıyla takip ettiği bir ceza davasında yüzüne karşı tefhim edilen mahkumiyet kararını temyiz etmeyerek kesinleşmesine neden olmuştur.

Şikayetli, duruşmadan sonra müvekkilinin sözlü olarak davadan çekilmesini istemesi üzerine temyiz yoluna gitmediğini savunmakta ise de; **Vekaletten azledilmediği saptandığından ve davadan çekilmiş olsa dahi Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmüne göre 15 gün süre ile devam edecek olan vekalet görevi dolayısıyla çekilme hali bu yükümlülüğü ortadan kaldırmayacağından**, savunması haklı bulunmamıştır. Kaldı ki, (müvekkil ile tartışma) yasal görevin yerine getirilmesine engel olmamalı ve bundan dolayı müvekkil zarar görmemelidir..."

3. İstifanın usulüne uygun olarak tebliğ edilmesi ile görev sona ermez, 15 gün süre ile devam eder.

Ermez, çünkü yasa koyucu görevin tebliğden itibaren 15 gün süre ile devam edeceğini düzenlemektedir. **Bu süre içinde herhangi bir hak kaybı olduğu takdirde avukat sorumlu olmaktadır.** Çok dikkatli olunmalı, kaybına neden olunmamalıdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 10.04.2014 gün ve E. 2014/2096 K. 2014/4059 sayılı kararı;

"...Dosya kapsamına göre, İzmir Barosu'nda kayıtlı avukat olan sanığın,

1- Katılan müşteki sıfatıyla takip ettiği Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2011/701 Esasına kayden görülen kamu davasının 31.01.2012 tarihli oturumunda mahkemeye vekillikten istifa dilekçesi vermesine rağmen, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 41. maddesindeki «Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen Avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eder" hükmü gereğince bahse konu **dilekçenin müvekkiline tebliğinden 15 gün sonraya kadar görevine devam etmesi gerekirken davanın 29.03.2012 tarihli oturumuna katılmayarak,**

2- Davacı müşteki vekili sıfatıyla Alaşehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/240 Esasına kayden takip ettiği nafakanın azaltılması davasında vekillikten istifa dilekçesi vermesine rağmen, 1136 sayılı Kanunu'nun 41. maddesindeki "Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen Avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eder" hükmü gereğince **bahse konu dilekçenin müvekkiline tebliğinden 15 gün sonraya kadar görevine devam etmesi gerekirken davanın 31.01.2012 tarihli oturumuna katılmayarak, vekillik görevinin gereklerini yerine getirmediği,** mevcut delillerin son soruşturmanın açılması için yeterli olduğu,...Kanun yararına bozma istemine dayanan ihbarname münderecatı yerinde görüldüğünden talebin kabulü ile kararın CMK'nın 309. maddesi uyarınca,...hükümün bozulmasına,..."

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 05.12.2013 gün ve E. 2012/11337, K. 2013/11832 sayılı kararı;

“...Muğla Barosu'na kayıtlı avukat olarak görev yapan sanığın 26.11.2007 tarihli vekaletnameye istinaden katılan adına Konya 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2007/898 Esasına kayıtlı davayı açtığı, söz konusu davanın 06.02.2009 tarihli celsesine mazeretsiz katılmayarak dosyanın işlemde kaldırılmasına ve yasal süre içerisinde yenileme talebinde bulunmayarak davanın açılmamış sayılmasına, davacı katılan tarafından davalı tarafa 575,00 TL vekalet ücreti ödenmesine dair 19.10.2009 tarih ve 2009/441 sayılı kararın alınmasına neden olmak suretiyle görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddiasıyla cezalandırılması talebi ile kamu davası açılmış, mahkemece yapılan yargılama sonunda suç kastı ile hareket etmediği gerekçeyle beraatine karar verilmiş ise de;

Avukatlık Kanunu'nun 34, 41 ve 171. maddeleri uyarınca üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip etmekle ve bu görevi özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmekle yükümlü olup, işi takipten isteği ile çekilmesi halinde dahi vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eden sanığın, avukat C. E. tarafından takip edilmek üzere dosya aslının katılan tarafından kendisinden alındığı ve iade edilmediği, bu avukat tarafından davanın takip edildiğini düşünerek dosya ile ilgilenmediği şeklindeki savunmasının katılan ve tanık olarak dinlenen avukat tarafından doğrulanmadığı, dosyanın katılana teslim edildiğine dair yazılı delil de sunmadığı, ayrıca aynı Yasanın 172. maddesinin “İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. İş sahibi, ilk avukatın muvafakatini kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır. İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde ,vekalet akdi kendiliğinden sona erer” hükmü karşısında, suça konu iş ile ilgili ikinci bir avukatın görevlendirilmesine muvafakat etmediği yönünde savunmasının da bulunmadığı nazara alındığında yüklenen suçun tüm unsurları ile oluştuğu gözetilmeden oluşa ve dosya kapsamına uygun düşmeyen gerekçelerle yazılı şekilde beraat kararı verilmesi,...bozulmasına...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve E. 2001/87 K. 2001/164 sayılı kararı:

“... Şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “görevi ihmal “suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda suçu sabit görülerek TCK M. 230 uyarınca hükümlülüğüne karar verildiği ve cezanın tecil edilmediği, Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 04.06.1998 tarihli ve 1997/250 esas, 1998/97 karar sayılı kesinleşme şerhini içeren kararından anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat Ceza Mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, sanık vekili sıfatıyla takip ettiği bir ceza davasında yüzüne karşı tefhim edilen mahkumiyet kararını temyiz etmeyerek kesinleşmesine neden olmuştur.

Şikayetli, duruşmadan sonra müvekkilinin sözlü olarak davadan çekilmesini istemesi üzerine temyiz yoluna gitmediğini savunmakta ise de;

Vekaletten azledilmediği saptandığından ve davadan çekilmiş olsa dahi Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmüne göre 15 gün süre ile devam edecek olan vekalet görevi dolayısıyla çekilme hali bu yükümlülüğü ortadan kaldırmayacağından, savunması haklı bulunmamıştır. Kaldı ki, (müvekkil ile tartışma) yasal görevin yerine getirilmesine engel olmamalı ve bundan dolayı müvekkil zarar görmemelidir...”

4. Haklı nedenle olsa dahi, istifa hakkı müvekkile zarar vermeyecek biçimde kullanılmak zorudur.

Evet, avukat bu hakkını kullanırken asla müvekkilin veya üçüncü şahısların zararına neden olacak zamanlama ve işlemler içinde olmamalıdır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 07.07.2008 gün ve 2254/1565 sayılı kararı;

“...Ancak; bir hukuki uyuşmazlık nedeniyle başkasını temsil etme görevini kabul ederek vekalet ilişkisi kurulmasını sağlayan avukat, müvekkilin menfaatine ve iradesine uygun bir sonuca yönelen bir iş görmeyi, zaman kaydına tabi olmaksızın ve nispeten

bağımsız olarak yapma borcunu, amacın elde edilememesinden doğacak sonuç ona ait olmamak üzere yürütür. Duruşmalara katılmayan avukatın o işe ait vekalet görevini 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 41. maddesine göre durumu müvekkiline tebliğinden itibaren 15 gün süre ile sürdürmesi ve aynı Yasa'nın 34. maddesi uyarınca bu sürede görevini "özen, doğruluk ve onur" içerisinde yerine getirmesinin zorunlu bulunduğu gözetildiğinde, avukat olan sanığın, katılanla hakkında açılan tenkis davasının, adına takip etme hususunda anlaşılacak vekalet almasından sonra katılanın masraflarını vermemesi nedeniyle duruşmalara katılmaması karşısında anılan Yasa'nın 41. maddesi uyarınca davayı takip etmeyeceğini müvekkili katılana bildirmesi gerektiği gözetilmeden, davayı takipsiz bırakarak katılanın mağduriyetine neden olması biçimindeki eyleminin 5237 sayılı TCY.nın 257/2. maddesine uyan görevi savsama suçunu oluşturduğu gözetilmeden yasal temelden yoksun gerekçelerle beraat kararı verilmesi,...hükmün bozulmasına..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve E. 2002/256 K, 2002/382 sayılı kararı:

"... Şikayetli avukatın şikayetçinin Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki bir kısım davalarında vekilliğini üstlendiği ve daha sonraki duruşmalara mazeret beyan etmeden katılmadığı ve bu davalardan usulüne uygun bir şekilde çekilmediği tartışmasızdır.

...Şikayetli avukat davadan çekilmeye haklı nedenler bile olsa, müvekkiline zarar vermeyecek biçimde yasaların belirlediği şekilde davranmakla yükümlüdür.

Avukatlık Yasası'nın 34, 41 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 38/3 maddelerine aykırı bulunan eylem disiplin suçu oluşturduğundan,yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş, kararın onanması gerekmiştir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve E. 2003/120, K. 2003/230 sayılı kararı:

"... Şikayetli avukatlar ... 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde şikayetçinin vekili sıfatıyla davayı takip etmeyi üstlenmişlerdir.

Şikayetli avukatlardan Av. ... şikayetçi ... adına ... adında bir kişi ile ücret sözleşmesi yapmıştır. Şikayetli avukatlar bu sözleşme koşullarını ileri sürmek suretiyle ... Asliye Ceza Mahkemesi tarafından verilen mahkumiyet kararlarını temyiz etmediklerini, kesinleşmeye neden olmadıklarını savunmuşlardır. Şikayetli Av. ... ile ... arasında yapılan ücret sözleşmesinde şikayetçi taraf olmadığından, sözleşmedeki koşullar şikayetçiyi bağlayıcı değildir. İş üstlenen ve sorumlu olan Av. ... olmakla birlikte Av. ...'ın da son duruşmaya girdiği ve kararın kendisine tefhim olunduğu anlaşılmıştır. **Şikayetli avukatların geçersiz sözleşme koşullarını gerekçe gösterip şikayetçi hakkındaki mahkumiyet kararını temyiz etmemeleri, şikayetçinin mağduriyetine sebep olacak nitelikte bir davranıştır.** Avukat davayı almaktan ve soruşturmaktan çekinme hakkını müvekkillerine zarar vermeyecek biçimde kullanmalıdır, müvekkilinin durumu ve kişiliği ne olursa olsun avukat müvekkilinin hak kaybına neden olmamalı, süreli işlerde görevini yerine getirmelidir.”

5. İstifa haksız ise ücret talep edilemez, aldığı iade zorundadır.

Avukatlık Yasası madde 174/1, “Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret istiyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır” hükmünü amirdir.

O halde avukat istifasında haklı ise aldığı ücreti geri vermeyecek ve hatta gerek akdi ve gerekse karşı yan ücretini talep edebilecek, aksi takdirde aldığı iade ve bakiye ücret talep edemeyecektir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.11.2017 gün ve E. 2017/7003, K. 2017/11544 sayılı kararı;

“...Dosyanın incelenmesinde; ... 8. Aile Mahkemesi'nin 2005/142 esas sayılı dosyası mahkemece ve bilirkişilerce incelenmediği ve bu dosyalar incelenmeksizin rapor tanzim edildiği, tüm dosyaların kesinleştiği belirtildi halde ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/135 esas dosyasında yargılamanın devam ettiği, bu dosyada da kesinleşmiş gibi kabul edilip istifanın haklı yada haksız olduğunun tartışılmadığı, davalı savunmaları üzerinde durulmadığı ve davacı tarafın rapora itirazları karşılanmaksızın bilirkişi raporunun hükme esas alındığı anlaşılmaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 174/1 maddesinde "üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat ücret talebinde bulunamaz." hükmü mevcut olup, bu hükümlerle, vekaletten haklı bir neden olmadan istifa eden avukatın, **Borçlar Kanunu'ndaki vekalet akdine ilişkin genel düzenlemelerden farklı olarak, herhangi bir zarar şartı olmadan da müvekkile karşı sorumlu tutulduğu görülmektedir.** Anılan düzenlemeye göre, **haksız olarak işi bırakan, vekaletten istifa eden avukat, ücrete hak kazanamadığı gibi, aksine bir hüküm mevcut değilse aldığı peşin ücretleri, kullanmadığı masraf avanslarını da iş sahibine iade etmek zorundadır.** Dairemizin kökleşmiş icihatlarının gereği avukat istifadan önce kesinleşen işler yönünden ücrete hak kazanacaktır.

Avukatlık Kanunu'nun 171/1 maddesinde düzenlenen "Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder." ve "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi"nin 2. maddesinde düzenlenen "...Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır." hükümleri gereğince de avukat, aksine sözleşme yoksa, işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini talep edemez. (Bkz. Aynı doğrultuda HGK. 23.3.1983 4/562-156; HGK. 3.7.1987 3/92-599; 13. HD. 2005/15433 E. 2008/3694 K. 13. HD.2008/6280 E. 2008/11580 K.) Ancak haksız azil halinde olduğu gibi, avukatın haklı olarak vekillikten istifa etmesi halinde de, işe devam etme olanağı mevcut olmadığından, avukat, haklı istifa tarihi itibarıyla muaccel olan vekalet ücreti alacağıнын ödetilmesini talep edebilir. **Öte yandan, vekalet ilişkisi bir bütün olup, vekaletten azil gibi, istifa da, taraflar arasındaki tüm dava ve takiplere sirayet eder.** Zira, azil ve istifa ile birlikte vekalet akdinin en önemli unsurlarından olan "güven ilişkisi" de sona ermektedir.

Hal böyle olunca, mahkemece, yukarıda belirtilen ve incelenmeyen dava dosyası getirilip incelenmeli, kesinleşmeyen ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/135 esas sayılı dosyasında taraf iddia ve savunmalarını karşılar nitelikte istifanın haklı olup olmadığı tartışılmalı, davacının diğer itiraz ettiği dosyalar üzerinde de itirazlarını karşılar nitelikte Yargıtay, taraf ve mahkeme denetimine uygun, açık ve anlaşılır nitelikte bilirkişiden ek rapor alınmalı yada yeni bir bilirkişiden rapor alınıp, davacının usuli kazanılmış hakları da gö-

zetilerek hasıl olacak sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, yazılı şekilde eksik inceleme ile hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.03.2017 gün ve E. 2015/14690, K. 2017/2967 sayılı kararı;

“...Dava tarihinde yürürlükte bulunan Borçlar Kanunu'nun 396/1. maddesine göre, vekillikten istifa her zaman mümkün olup, bu istifa vekâlet ilişkisini ileriye doğru sona erdiren bozucu yenilik doğuran bir işlemdir.

Ancak istifa haksız ve müvekkil de bu nedenle zarara uğramışsa, vekil bu zarardan sorumludur.

Avukatlık Kanunu'nda ise haksız istifa halinde, vekil yönünden Borçlar Kanunu'ndaki aynı konuya ilişkin düzenlemelere göre daha ağır bir sorumluluk esası getirilmiştir.

Gerçekten de, Avukatlık Kanunu'nun 174/1 maddesinde “üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat **ücret** talebinde bulunamaz.” hükmü mevcut olup, bu hükümlerle, vekâletten haklı bir neden olmadan istifa eden avukatın, **Borçlar Kanunu'ndaki vekâlet akdine ilişkin genel düzenlemelerden farklı olarak, herhangi bir zarar şartı olmadan da müvekkile karşı sorumlu tutulduğu görülmektedir.**

Anılan düzenlemeye göre, haksız olarak işi bırakan, vekâletten istifa eden avukat, ücrete hak kazanmadığı gibi, aksine bir hüküm mevcut değilse aldığı peşin ücretleri, kullanmadığı masraf avanslarını da iş sahibine iade etmek zorundadır.

....Mahkemece, asıl davada davalının azletmediği ve vekâletten istifa ile sona erdiğinden davanın kabulüne ve davacı avukatın görevi kötüye kullanmaktan açılan davada beraat ettiğinden de birleşen davanın ispat edilememesi nedeni ile reddine karar verilmiştir. Hukuk hâkimi B.K. 53. maddesi uyarınca ceza mahkemesinde verilen beraat kararı ile bağlı olmadığı gibi, ceza dosyasında 11 adet dosyanın incelendiği anlaşılmaktadır. **O halde, mahkemece davalının bildirdiği dosyalarda, davacının bir ihmal ve kusurunun bulunup bulunmadığı, dolayısıyla istifanın haklı olup olmadığı konusunda gerekli inceleme ve araştırma yapılarak sonucuna uygun bir**

karar verilmelidir. Mahkemece açıklanan hususlar nazara alınmadan aksi düşüncelerle ve eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

6. Aksine sözleşme yok ve avukat takip ettiği işte ücret ödenmiyor diye istifa ediyorsa, haklı istifa olur mu?

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 15.10.2014 gün ve E. 2013/5341 K. 2014/9752 sayılı kararı;

“...Ankara Barosu'na kayıtlı avukat olarak görev yapan sanığın Ankara 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2008/1878 Esas sayılı dosyasında katılanın vekilliğini üstlenmesine rağmen yargılamanın yalnızca 26.11.2008 tarihli celsesine katılıp sonraki celselere mazeret bildirmeksizin katılmayarak ve davalı vekili sıfatıyla yapması gereken işlemleri yerine getirmeyerek görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddiasıyla cezalandırılması talebi ile açılan kamu davasında; Avukatlık Kanun'unun 34, 41 ve 171. maddeleri uyarınca üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip etmekle, bu görevi özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmekle yükümlü olduğu, işi takipten isteği ile çekilmesi halinde dahi vekalet görevi, durumun müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam edeceği nazara alındığında, ihmal suretiyle görevi kötüye kullanma suçunun tüm unsurlarıyla oluştuğu gözetilmeden, **oluşa uygun düşmeyen sanığın vekalet ücreti ve masraf ödenmediği, katılanın şifahi talimatına dayanarak dava ve duruşmaları takip etmediği, katılan tarafından harç ücreti verilmediği ve vekaletnameyi harçlandıramadığı için** mahkemece vekilliğe kabul edilmediği yönündeki savunmalarına itibar edilerek, yazılı şekilde beraat kararı verilmesi,...hükmün bozulmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.12.2014 gün ve E. 2014/8012, K. 2014/38228 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; dava, vekalet ücreti alacağının tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkin olup, **26.03.2010 tarihinde verilen vekaletname ile avukat olan davacının davalıya hukuki yardımda bulunmaya başladığı, vekalet ilişkisinin 25.04.2012 tarihli istifa ile sona erdiği, davacı avukatın istifa ettiği tarih itibariyle dava-**

lının vekili olarak takip ettiği davaların hiç birisinin sonuçlanmadığı halen derdest olduğu anlaşılmaktadır. Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre, iş sonuçlandırılmadan avukatlık ücreti talep edilemeyeceğinden davacının vekalet ücreti ödenmediği iddiasıyla istifa etmesi haksızdır. O halde mahkemece haklı nedene dayanmadan istifa etmesi nedeniyle davacının ücrete hak kazanamayacağı gerekçesi ile açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken yanlış gerekçe ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.02.2014 gün ve E. 2014/899, K. 2014/4369 sayılı kararı;

"... gerekçe kendi içinde çelişkilidir. Ayrıca yetki belgesinin dayanağının davacı tarafından davalı Avukata verilen 02.09.2005 tarih ve 19995 yevmiye sayılı vekaletnamenin olduğu dosya kapsamı ile sabittir. **Ancak davalı avukat tarafından verilen yetki belgesine dayalı olarak yapılan tüm icra takipleri sonuçlandırılmamıştır. Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre, iş sonuçlandırılmadan avukatlık ücreti talep edilemeyeceğinden davalının vekalet ücreti ödenmediği iddiasıyla istifa etmesi haksızdır.** O halde mahkemece haklı nedene dayanmadan istifa etmesi nedeniyle davalının ücrete hak kazanamayacağı gerekçesi ile davanın kabulü ile davacının borçlu olmadığı tespitine karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek, yazılı şekilde davanın reddine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.04.2013 gün ve E. 2012/13331, K. 2013/8159 sayılı kararı;

"...Davacıların istifasını bildirdiği 12.03.2009 tarihli ihtarnamede dava ve icra masraflarının ödenmemesini de istifa gerekçesi olarak ileri sürmüş ise de, dava dilekçesinde davalı tarafından masraflara mahsuben 1.500,00 TL ödeme yapıldığı, bunun 900,00 TL'sinin davalıya ait dava konusu dosyalarda harcandığı, 600,00 TL kısmının ise davalının ortağı olduğu şirkete ilişkin dosyalarda kullanıldığı belirtilmiş olmakla davalı tarafından işin başında davacı taraflara bir masraf ödemesinin yapıldığı anlaşılmaktadır. **Davacı taraflarca işin görülmesi için yapılan bu ödemenin yeterli olmaması halinde gereken miktarı davalıdan talep etmesi gerekir. Davacı taraflar**

istifa tarihinden önce masraf talebinde bulunulmasına rağmen davalının ödeme yapmadığı hususunu ispatla yükümlü oldukları kabul edilmelidir. Hal böyle olunca mahkemece davacıların istifa sebebi olarak ileri sürdükleri masraf talebine ilişkin olarak davalıya yönelik bir bildirimde bulunup bulunmadıklarına ilişkin delilleri sorularak ve davalının yaptığı 1.500 TL masraf ödemesinden 600 TL kısmın şirket dosyalarına harcanıp harcanmadığı araştırılmak suretiyle istifanın haklı sebebe dayanıp dayanmadığı hususu incelenerek sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.09.2014 gün ve E. 2014/324 K. 2014/575 Karar sayılı kararı;

“...Şikâyetlinin, disiplin kovuşturmasına konu eylemden dolayı İzmir 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı ve Mahkeme'nin 26.12.2012 tarih ve 2012/245 Esas 2012/480 Karar sayılı kararı ile sabit görülen görevi ihmal suçundan TCK'nın 257/2. maddesi gereğince cezalandırılmasına karar verildiği, CMK'nın 231/5. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı, kararın itirazın reddi ile 11.02.2013 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

...Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık Avukat, duruşma gününden önce vekâlet ücretinin getirilmesini istediğini, duruşma gününde vekâlet ücretinin getirilmesi için süre kazanmak amacıyla mazeret dilekçesi verdiğini, ücreti ödenmeyince karşılıklı olarak vekâlet ilişkisine son verdiklerini, kararın kendisine tebliği üzerine, durumu müvekkili olan şikâyetçiye bildirdiğini ve müsnet suçu işlemediğini savunmuş ise de; **Sanığın vekâlet ücretini alamadığı için duruşmaya katılmadığı ikrarı, vekillikten ayrılmanın usulen mahkemeye bildirilmemesi, mahkeme kararının vekile tebliğ edildiği halde, kararı mahkemeye iade etmediği gibi temyiz yoluna da başvurmayarak kararın kesinleşmesine sebebiyet vererek, müvekkili olan dosyamız şikâyetçisinin mağduriyetine sebebiyet verdiği”** sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukat 25.11.2009 tarihinde müvekkili ile yaptığı tutanakla vekâlet görevini sonlandırmış olmasına rağmen aynı gün şikâyetçiye ait Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya girmemesi, **25.11.2009 tarihli belgeyi mahkemeye sunmaması gerekçeli kararın kendisine tebliğinden sonra dosyadan el çektiğini mahkeme-**

sine bildirip, kararın eski müvekkiline tebliğ edilmesini sağlamaması, Avukatlık Yasasının 41. maddesindeki 15 günlük süreye riayet etmemesi ve avukatın özen, doğruluk ilkeleri ile kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işini tam bir sadakat ile yürütme ilkelerine aykırılık teşkil ettiği açıktır...”

7. Sözleşmede bildirilen vadede ücretin ödenmemesi haklı istifa nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.11.2015 gün ve E. 2014/15124, K. 2015/33136 sayılı kararı;

“...Davalı tarafından davacıya yollanan mail ile davalının davacıya ödeme yapamayacaklarını ve bu nedenle şahsı yada şirket adına açılmış yada açılacak davaların tümüne ilişkin olarak hukuki bir girişimde bulunmamalarını açıkça belirttiği, davacı avukatın yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirdiği bu haliyle davacı avukatın istifasının haklı olduğu anlaşılmaktadır.

Vekâlet ilişkisi bir bütün olup vekâletten azil gibi istifa da taraflar arasındaki tüm dava ve takiplere sirayet eder. Zira azil ve istifa ile birlikte vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olan “güven ilişkisi” sona ermektedir. **Haksız azil halinde olduğu gibi avukatın haklı olarak vekillikten istifa etmesi halinde de işe devam etme olanağı mevcut olmadığından avukat, haklı istifa tarihi itibariyle muaccel olan vekâlet ücreti alacağına ödetilmesi talep edebilir.**

Somut olayda davacı ile davalı arasında imzalanmış olan 05.01.2012 tarihli avukatlık sözleşmesinde davacı avukatın alacağı ücretin toplam 18.200,00 TL olduğu bunun 9.100,00 TL'sinin 10 Nisan'da kalanın ise 10 Mayıs'ta ödeneceği anlaşılmaktadır. Mahkemece takip tarihi itibariyle 10 Mayıs'ta ödenmesi gereken kısmın henüz muaccel olmadığından bahisle davanın muaccel olan kısmı yönünden kabulüne karar verilmiştir. **Oysa ki sözleşmenin 7. maddesinde de belirtildiği gibi ve ayrıca istifa tarihi itibariyle davacı avukat dosyadan elini çektiğinden tüm vekalet ücreti alacağı muaccel hale gelmiştir.** Bu durumda mahkemece, davanın 18.200,00 TL asıl alacak yönünden kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

8. Avukatın iş yapamaz hale gelmesi sonucunu doğuracak işlemler haklı istifa nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.05.2016 gün ve E. 2016/5061, K, 2016/13010 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakacak olursak; hükme esas alınan bilirkişi raporunda haklı istifanın söz konusu olmadığı, **bankaların bazı dosyaları başka avukatlara vererek el çektirilmesinin olağan olduğunu belirtmiştir.** Mahkemece haklı istifa olmadığından asıl davanın esastan reddine, birleşen dosyanın ise ise hak düşürücü süreden reddine karar verilmiştir. **Oysa ki davalı tarafından davacıya gönderilen yazılarda herhangi bir açıklamaya yer verilmeden dosyalar istenmiş ve davacının dosyalardaki vekalet ücreti alacağına tahsili engellenmiştir.** Nitekim aynı doğrultuda olan bilirkişi raporlarında dava dilekçesinde belirtilen tüm dosyalar yönünden vekalet ücreti hesabı yapılmış, davacı vekilin görevini gereği gibi yerine getirdiği, istifasının haklı olduğu açıklanmıştır. Bu durumda mahkemece, davacının istifa tarihi itibarıyla vekalet ücreti alacağına taraflar arasında düzenlenen sözleşme hükümlerine göre tespiti için bilirkişiden ek rapor yada yeni bir bilirkişi heyetinden rapor aldırılarak davacıya yapılan ödemelerle karşılaştırılmak suretiyle sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 31.05.2016 gün ve E. 2015/9461 K., 2016/13998 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davacı yanın 03.09.2009 tarihli vekaletnameye istinaden, davalının alacaklı olarak dava dışı borçlu aleyhine başlattığı ... 3. İcra Dairesi'nin 2008/9908 Esas sayılı dosyasındaki takibe yapılan itirazın iptali için ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/1032 Esas sayılı dosyası ile 11.09.2009 tarihinde dava açtığı, 29.12.2009 tarihli ilk duruşmaya katıldığı, **davalının ise yargılamanın devamı sırasında, bahse konu dosyadan doğan alacağını ... 2. Noterliği'nin 12.03.2010 tarihli temliknamesi ile dava dışı'e temlik ettiği, temliknamenin ilgili noterlik tarafından bilgi amaçlı mahkeme dosyasına gönderildiği,** davacı yanın ise vekil olarak girdiği 15.04.2010

tarhli iki no.lu duruşmada, temliknameye ilişkin bir bilgilerinin olmadığını beyan ederek, temliknameye karşı beyanda bulunmak için süre istediği ve 08.07.2010 tarihli üçüncü duruşmadan önce istifa dilekçesini sunduğu anlaşılmaktadır. Eldeki dosya **davalısı, vekillik üstlenilen bahse konu ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/1032 Esas sayılı dosyasından doğan alacağını bir üçüncü kişiye temlik ederek; artık alacağı bütün hak ve vecibeleri ile birlikte devralana geçirmiştir.** Nitekim, temlik eden kişinin, temlikle birlikte borçlu ile hukuki ilişkisi kesildiğinden, alacağın tahsilinin dava ve talep hakkının da, onun maliki durumuna geçmiş olan, temellük edene geçmesi, alacağın temlikinin doğal bir sonucudur. **Buradan hareket ile dava konusu alacağın, üçüncü kişiye temlik edilmesi nedeniyle, davacı yanın vekalet görevi de temlik tarihi itibariyle fiilen sona ermiş bulunduğundan, başka bir ifade ile vekilin artık işe devam etme olanağı mevcut olmadığından davacı yanın istifası haklıdır ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/1032 Esas sayılı dosyasında hükmedilen karşı yan vekalet ücreti ile bu dosyadan doğacak dava değeri üzerinden Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesi çerçevesinde belirlenecek sözleşmesel vekalet ücretini talep edebileceği gözetilerek hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken davanın tümünden reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.03.2012 gün ve E. 2011/14314, K. 2012/7824 sayılı kararı;

"...Mahkemece, davacı avukata gönderilen ihtarnamenin azil niteliğinde olmadığı, işi bitirmeyen avukatın ücrete hak kazanamayacağı gerekçesi ile dava red edilmiştir.

Hemen belirtmek gerekir ki, vekalet sözleşmeleri karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven sözleşmesinin en önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflar sözleşmeyi her zaman feshedebilir. Ne var ki, azil haksız ise Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi gereğince avukat ücretin tamamına hak kazanır. Somut olayda, davalı, dava açması ve elde edilecek ilanım infazı hususunda davacıya yetki vermiş olup, dava başarı ile neticelendirilip ilam elde edilince ise, davalı ilamın icraya konulmaması hususunda ihtarname gönderilmiştir. Cevap dilekçesi ve yargılama sırasında ki beyanlarında ise, özetle, **avukatın gördüğü davanın karşı tarafı ile iyi ilişkilerin**

bozulmadan ihtilafın halli yoluna gidileceğini, ancak bunun azil olmadığını savunmuştur. Davacı avukatın ilamın icrası ile yetkisinin elinden alınması aynı zamanda ahzükabz yetkisinden azil niteliğindedir. Aksi düşünülse bile bu davranış davacı yönünden güven ilişkisini sarsıcı ve haklı istifa nedenidir. İlam elde edildikten sonra gerek avukatlara ücret ödememek gerekse devlete ödenmesi gerekli icra harçlarını ödememek için tarafların haricen ilamı infaz ettikleri de bilinen bir gerçektir. TMK'nun 2. maddesi gereğince de bu davranışların hukuken himaye edilmesi mümkün değildir. Bu nedenlerle davacı avukatın icra vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü zorunlu olup, kararın bu nedenle bozulması gerekirken onandığı bu defa yapılan inceleme ile anlaşıldığından, davacının karar düzeltme itirazlarının kabulüne karar vermek gerekmiştir..."

9. İstifanın haklı olduğuna karar verilmiş ise akdi ve karşı yan vekalet ücreti tam olarak ödenmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.06.2012 gün ve E. 2012/12304, K. 2012/15510 sayılı kararı;

"...Davacı, davalılar ile akdettiği sözleşmenin gereklerini yerine getirdiği halde davalılar tarafından vekalet ücretinin ödenmediğinden bahisle istifa ederek alacağının tahsili için icra takibi yapmış, davalı ise davacının görevini gereği gibi yerine getirmediğinden bahisle davanın reddini dilemiştir. Mahkemece alınan bilirkişi raporu doğrultusunda davacının görevini layıkıyla yerine getirdiği ve davalının savunmasının gerçekleri yansıtmadığı kanaatine varılarak istifanın haklılığından bahisle davacının vekalet ücretine hak kazandığı kanaatine varılmış olmasına rağmen, haklı istifa durumunda vekilin kararlaştırılan ücretin tamamına hak kazandığı gözetilmeksizin, olayda Borçlar Kanunu 325. maddesinin uygulanarak davacının alacağından emek ve mesai tasarrufu nedeniyle indirim yapılması doğru değildir. O halde mahkemece sözleşmede kararlaştırılan bedelden davacıya ödenen miktarların mahsubu ile kalan miktar yönünden davanın kabulüne karar vermek gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.04.2012 gün ve E. 2012/4499, K. 2012/10566 sayılı kararı;

“...Mahkemece alınan bilirkişi raporu ve takip edilen dosyanın kapsamına göre Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesi uyarınca dava değerinin %10 u oranında vekalet ücretinin hesaplandığı, karşı yan vekalet ücreti olarak dava ve icra takibinin sonuçlanması ile belli olacağından ve tahsil edildiği anda doğacağından mahkemece davalının vekili lehine takdir edilen 575 TL karşı vekalet ücretine hak kazandığı kabul edilerek hesaplama yapılmış, ayrıca davacı avukatın istifası haklı kabul edilerek bu bilirkişi raporuna göre davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. **Davacı avukat haklı olarak istifa ettiğine göre 1136 sayılı Kanun'un 174/2 maddesi uyarınca karşı yan vekalet ücretinin de tamamını isteyebilir.** Mahkemece Beykoz Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/259 esas sayılı dosyasında harca esas değer üzerinden hesaplanacak Avukatlık Ücret Tarifesi uyarınca belirlenecek rakamın davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekirken Beykoz Asliye Hukuk Mahkemesince belirlenen miktar üzerinden hesaplanması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

10. Tahkim görüşmelerinin başarısız kalması halinde dava açmayı düşünülmediğinin bildirilmesi haklı istifa nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.12.2013 gün ve E. 2013/8068 K. 2013/30931 sayılı kararı;

“...Davacının, istifa nedeni olarak gösterdiği ilk husus, davalının 26.10.2009 tarihli yazısı olup, davacı kendisine gönderilen söz konusu bu yazı ile, davalı tarafından başarısızlıkla suçlandığını, bu durumun da taraflar arasındaki güven ilişkisini zedelediğini iddia etmektedir.

Davacı, davalı şirkete göndermiş olduğu 20.10.2009 tarihli yazısında, “takip etmiş olduğu E... Barajı inşaatı uyuşmazlığının tahkim yolu ile yapılan yargılamasında bir sonuca ulaşamadığını, tahkimin sonuçsuz kaldığını, bu konuda adli yargıda dava açılması isteniliyorsa yedi gün içinde nispi harç tutan olan 1.356.824,40 TL'nin gönderilmesini, dava açılmayacak ise aynı süre içinde bilgi ve ta-

limat verilmesini” talep etmiş, davalı ise bu yazıya venniş olduğu 26.10.2009 tarihli cevabi yazısında aynen, “başarısızlıkla sonuçlanan tahkim yargılaması neticesinde, konu uyuşmazlık ile ilgili olarak adli yargıda şimdilik herhangi bir dava açılması düşünülmemektedir.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Davacı, davalı tarafından gönderilen 26.10.2009 tarihli yazı ile, kendisinin başarısızlıkla itham edildiğini, bu durumun da taraflar arasındaki güven ilişkisini zedelediğini iddia etmişse de, söz konusu tahkim davasında, tahkim süresinin dolması ve karşı tarafın süre uzatımına izin vermemesi nedeniyle tahkimin sonuçsuz kaldığı anlaşılmakta olup davacının, “bu konuda adli yargıda dava açılıp açılmayacağı hususundaki müvekkile ait talimatın bildirilmesi” istemini içeren yazısı üzerinde davalı tarafından 26.10.2009 tarihli yazı ile “**şimdilik adli yargıda dava açılmasının düşünülmendiği**” bildirilmiştir.

Görüldüğü üzere söz konusu yazı içeriği, “davanın sonucu ile ilgili yapılan maddi bir tespit ve adli yargıda şimdilik dava açılmaması yönünde bir talimat” niteliğinde olup, bu yazıdan “davacının başarısızlıkla suçlandığı” dolayısıyla taraflar arasındaki güven ilişkisinin sarsıldığı sonucunu çıkarmak mümkün olmadığından, davacının bu konudaki istifa nedeninin haksız olduğunun kabulü gereklidir. Nitekim mahkemece alınan 30.04.2011 tarihli bilirkişi raporunda da, aynı yönde görüş bildirilmiştir.

Davacının istifa nedeni olarak gösterdiği ikinci husus olan, “ücretlerinin ödenmediği” konusundaki iddiasının incelenmesine gelince;

...sözleşmenin 2. maddesinde sayılan **etkin hukuki yardım hizmeti verileceği belirtilen üç adet dava ile ilgili olarak da, “şirket menfaatine olarak kazanılan, faiz ve tazminatlar hariç her türlü değer” kademeli olarak belirtilen tutarlarının vekalet ücreti olarak ödeneceği kararlaştırılmıştır.**

... Her ne kadar davacı, yapılan ödemelerin F. (D. G.) Hes tahkim davası ile ilgili olduğunu, nitekim 05.12.2008 tarihli serbest meslek makbuzunda da bu yönde bir açıklama bulunduğunu belirtmişse de, sözleşmenin 2. maddesinde sayılan ve etkin hukuki yardım hizmeti verilen bu davalarda ücretin hangi koşullarda ve ne şekilde

ödeneceği açıkça yazılıdır. Davacı söz konusu davalarda ancak, “şirket menfaatine kazanılan değer” üzerinden ücret talep etme hakkına sahip olup, ödeme tarihi itibarıyla, F. (D. G.) Hes tahkim davası da dahil olmak üzere bu davalar yönünden şirket menfaatine kazanılan bir değer bulunmamaktadır.

Serbest meslek makbuzu da, davacı tarafından düzenlenen tek taraflı bir belgedir. O halde davalı şirketin sözleşme gereğince hiçbir zorunluluğu olmamasına rağmen, henüz muaccel olmadığı bir zamanda 05.12.2008 tarihinde 75.000,00 Dolar, 19.12.2008 tarihinde de 25.000,00 Dolar ödeme yapmış olması, böylelikle davacı tarafından, ödenmediğini iddia ettiği aylık ücretlerinin toplamından çok daha fazla bir ücret miktarının, muaccel olmadığı halde tahsil edilmiş olması karşısında, davacının aylık ücretlerinin ödenmediğinden bahisle istifası Medeni Kanun’un 2. maddesine aykırı olup, haklı bir istifa olarak kabul edilemez.

Sonuç olarak yukarıda açıklanan tüm bu nedenlerle davacı avukatın, gerek “davalı şirket tarafından başarısızlıkla suçlandığı” gerekse “ücretlerinin ödenmediği” hususlarındaki istifa nedenleri haklı olmadığından, davacının haksız olarak vekaletten istifa ettiğinin kabulü gerekir...”

11. Müvekkil tarafından hesap istenmesi haklı istifa nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 18.02.2013 gün ve E. 2012/24338, K. 2013/376 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davalı avukatın, davacının boşanma ve nafaka davaları ile icra dosyalarında vekilliğini üstlendiği, davacının ihtarname düzenleyerek masraf, tahsilat ve vekalet ücreti listesini göndermesini istemesi üzerine ihtarname ile cevap vererek vekalet ücretine ilişkin liste sunduğu ve vekillikten çekildi anlaşılmaktadır. ...O halde taraflar arasındaki öncelikli olarak çözümü gereken uyuşmazlık, çekilmenin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davacının alacaklı olup olmadığı, alacaklı ise ne kadar alacaklı olduğu noktasındadır.

Davalı taraf çekilme nedeni olarak, davacının ihtarname ile hesap istemesi sonucunda güven ilişkisinin zedelenmesini göstermiştir.

Az yukarıda da açıklandığı üzere hesap verme borcu ve taraflar arasındaki “güven ilişkisi” vekalet akdinin en önemli unsurlarından biri olup, davacının hesap sorması onun yasal hakkıdır. Davalının ihtarnameyle hesap istenmesi nedeniyle güveninin sarsıldığını ileri sürerek vekaletten çekilmesi haksızdır.

Avukatın haksız olarak çekilmesi halinde, müvekkil avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü olmadığından davacı ancak çekilme tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücretinin tahsilini isteyebilir. Hal böyle iken, mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, aksine düşüncelerle, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 18.02.2013 gün ve E. 2012/24338, K. 2013/3762 sayılı kararı;

“...Davalı taraf çekilme nedeni olarak, davacının ihtarname ile hesap istemesi sonucunda güven ilişkisinin zedelenmesini göstermiştir. Az yukarıda da açıklandığı üzere hesap verme borcu ve taraflar arasındaki “güven ilişkisi” vekalet akdinin en önemli unsurlarından biri olup, davacının hesap sorması onun yasal hakkıdır.

Davalının ihtarnameyle hesap istenmesi nedeniyle güveninin sarsıldığını ileri sürerek vekaletten çekilmesi haksızdır. Avukatın haksız olarak çekilmesi halinde, müvekkil avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü olmadığından davacı ancak çekilme tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücretinin tahsilini isteyebilir. Hal böyle iken, mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, aksine düşüncelerle, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

12. Taraflar ücret istenmeyeceğini kararlaştırmışlarsa istifanın haklı veya haksız olduğunun önemi yoktur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.12.2012 gün ve E. 2012/7932, K. 2012/28699 sayılı kararı;

“...aşamada davalılar arasında sulh sağlanarak 14.12.2004 tarihli Borç tasfiye sözleşmesi yapıldığı, bu sulh sözleşmesi gereğince davacının müvekkillerini temsil ettiği vekalet ücretine esas icra takip dosyası ve İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2005/28 esas sayılı menfi tespit davasında yapılan feragate dayalı olarak sonlandırıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2005/28 esas sayılı dosyasında yapılan yargılama sonucu mahkemece feragat nedeniyle 11.04.2005 tarihinde davanın reddine karar verilmiş olup, vekalet ücretine esas icra takibi ve dava dosyasının bu şekilde sonuçlanmasından sonra davacı tarafından gönderilen 28.08.2006 tarihli cevabi ihtarname ile tanınan sürenin sonu olan 22.09.2006 tarihinde davacı vekaletten istifa ettiğini bildirmiştir.

... Ancak davalılar arasında yapılan ve davacının da imzasının bulunduğu 14.12.2004 tarihli borç tasfiye sözleşmesi ile taraflar birbirlerinden karşı yan vekalet ücreti talep etmeyecekleri hususunda anlaşmaları nedeniyle davacı dava konusu dosyalara ait yasadan kaynaklanan karşı yan vekalet ücretini talep edemeyecektir.

Hal böyle olunca mahkemece davacı avukatın istifasının haklı olup olmadığının sonuca etkili olmadığı gözetilerek yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda inceleme yapılarak sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

13. İstifa nedeni yargı giderlerinin ödenmediği iddiası ise avukat istediği ve alamadığını ispat zorunda mıdır?

Evet, yargı bu konuda ispat külfetinin avukata ait olduğunda ısrarcıdır. O halde ne yapılmalı. TBB Meslek Kuralları'nın 42. maddesi yaşama geçirilmeli, müvekkilden yazılı olarak gider istenmeli, verilmemesinin olası sonuçlar konusunda bilgilendirilmeli, görevi ihmal gibi bir suç ve disiplin kovuşturmasından kurtulmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.05.2009 gün ve 13260/5950 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından **işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli**, bunun aksini ileri süren, **başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu** kabul edilmelidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.12.2012 gün ve E. 2012/13297, K. 2012/28701 sayılı kararı;

“...Davacının istifasını bildirdiği 25.07.2010 tarihli ihtarnamede dava ve icra masraflarının ödenmemesini de istifa gerekçesi olarak ileri sürmüş ise de Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, **bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli**, bunun aksini ileri süren, **başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir**. Dava konusu olayda davalı müvekkil, masrafların işin başında ödendiğini ileri sürmüş olup, davacı avukat ise, «masrafların işin başında alınmadığı» konusundaki ispat yükümlülüğünü yerine getiremediğinden, takip ve davalara ilişkin masrafların işin başında avukata verildiğinin kabulü gerekir. Ayrıca davacı avukat tarafından takip edilen dosyalara ilişkin istifa öncesi masrafların ayrı ayrı açıklanarak davalıdan talep edildiği de ispat edilememiş olup, bu nedenle istifa etmesi haklı sebebe dayanmamaktadır.

Hal böyle olunca mahkemece davacının istifasının haklı sebebe dayanmadığı gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.10.2013 gün ve E. 2013/12078, K. 2013/25995 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın 16.01.2009 tarihinde davalı şirketin vekilliğinden istifa ettiği ihtilafsız olup uyuşmazlık, istifanın haklı olup olmadığı noktasındadır. Öncelikle belirtmek gerekir ki. Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, **bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmelidir.** Davacı bunun aksini ispatlayamamıştır.

Kaldı ki, bu husus hükme esas alınan bilirkişi raporunda da kabul edilmiştir. Bu durumda istifanın haksız olduğunun kabulü gerekir. Bitmemiş işlere dair masraflar nedeniyle istifa halinde de sonuç değişmez. Haksız istifa halinde davacı avukat, sadece istifa tarihi itibarıyla tamamlanmış işlerden dolayı vekalet ücretine hak kazanır. Öyle olunca mahkemece istifa haksız kabul edilerek istifa tarihi itibarıyla tamamlanmış iş olup olmadığı belirlenip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve E. 2014/428, K. 2014/638 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli Avukatın müvekkili olan Şikâyetçi M. T. vekili olarak İzmir 6. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/404 Esas sayılı dosyası ile dava açtığı, Mahkemenin 30.06.2011 gün ve 2011/818 Karar sayılı kararı ile davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukatın eylemi ile ilgili olarak **İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/263 Esas dosyası ile "görevi ihmal" iddiasıyla kamu davası açıldığı**, yapılan yargılama sonucunda Mahkemenin 09.12.2013 gün ve 2013/431 Karar sayılı kararı ile **TCK'nın 257/2. 62. maddeler gereği neticeten 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına**, CMK'nın 231. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği ve kararının 21.01.2014 tarihinde kesinleştiği,

Gerek mahkeme kararı ve gerekse Şikâyetli avukatın kabulünden masraf ve ücret vermemesi nedeniyle davanın takip edilmediği ve bu nedenle davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

Avukat bu tür bir savunmada bulunuyorsa TBB Meslek Kuralları'nın 42. maddesi gereği savunmasını yazılı belge ile kanıtlamak ve Avukatlık Yasası'nın 171. maddesi gereği işi sonuna kadar takip etmek zorundadır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve E. 2002/94 K. 2002/226 sayılı kararı:

"...Şikâyetli avukatların üstlendikleri icra işi ile ilgili bulunan ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 1998/1877 sayılı dosyasında takibin kesinleşmesine ve borçlu tarafından mal beyanında bulunularak, taşınmaz mal bildirilmiş olmasına rağmen hiçbir işlem yapmadıkları, dosyayı uzun süre takipsiz bıraktıkları ve görevlerini yerine getirmedikleri, dosyada bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Şikâyetliler gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadıklarını savunmuşlar ise de, **böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden**, masrafın verilmemiş olması avukatları sorumluktan kurtaramaz. Bu nedenlerle disiplin suçu oluşturan eylemden dolayı Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede herhangi bir isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.07.2013 gün ve E. 2013/78 K. 2013/503 sayılı kararı:

"...Baro Disiplin Kurulu Avukatlık Kanunu'nun 173/2 madde uyarınca temyiz giderlerinin ödenmemesinin sonuçlarından mü-

vekkilin sorumlu olduğu, harcın avukat tarafından yatırılacağına ilişkin bir düzenleme olmadığı gerekçesiyle disiplin cezası tayin etmemiş, şikâyetçi karara itiraz etmiştir.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun, Şikâyetli avukatın kararı temyiz etmeyerek avukatlık görevini ihmal edip etmediği ve müvekkilini zarara uğratarak uğratmadığına ilişkindir. Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Şikâyetli avukatın, Şikâyetçi adına açılan ... İş Mahkemesi'nin 2009/286 Esas sayılı davasında, şikâyetçi aleyhine verilen kararın temyiz edilmediği tartışmazdır.

Şikâyetli avukat gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukatları sorumluluktan kurtaramaz..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 07.09.2013 gün ve E. 2013/287 K. 2013/700 sayılı kararı:

"...İncelenen dosya kapsamından ... İş Mahkemesi'nin 2008/588 Esasında görülmekte olan tazminat davasında davanın kısmen kabul ve kısmen reddine ilişkin verilen 17.08.2010 gün ve 2010/580 Karar sayılı kararının temyiz edilmeden kesinleştiği ve şikâyetçi aleyhine ... 6. İcra Müdürlüğü'nün 2010/31555 Esas sayılı takip yapıldığı anlaşılmaktadır. Şikâyetli avukat gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve **bu anlamda bir uyarının yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden**, masrafın verilmemiş olması Avukatları sorumluluktan kurtaramaz. Özellikle bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde mutlak yazılı muvafakat alınmalı, hak kaybına neden olunmamalıdır..."

14. Dosyaların müvekkile teslimi zımni istifa mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.05.2007 gün ve E. 2007/2716, K. 2007/7518 sayılı kararı;

"...Mahkemece, davacının elindeki tüm davalılara ait dosyaları 02.05.2005 günlü tutanakla teslim ettiğini, bunun zimmen çekil-

me anlamı taşıdığı, davalıların sonradan azilname göndermelerinin hukuki sonuç doğurmayacağı, gerekçe gösterilerek davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delililerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacının sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Her ne kadar 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 174/1 maddesinde üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukatın hiçbir ücret isteyemeyeceği belirtilmiş ise de, bu yön yalnızca çekilme tarihi itibarıyla takip edilen dava ve işler açısından hüküm ifade eder. Hal böyle olunca mahkemenin de kabulünde olduğu çekilme tarihi olan 2.5.2005 itibarıyla kesinleşmiş dava dosyaları yönünden davacı talepte bulunabilir. Bu durumda mahkemece davacının davalılara vekaleten takip ettiği dava dosyalarından çekilme tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunanlar yönünden vekalet ücreti alacağı araştırılıp gerekirse bilirkişi aracılığıyla taraf, hakim, Yargıtay denetimine elverişli rapor alınmalı ve bu miktara hükmedilmelidir. Bu hususun gözetilmemiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

15. Dava sözleşmede bildirilen tarihte bitmemişse, bu tarihte yapılan istifa haklı mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.05.2015 gün ve E. 2014/26189, K. 2015/17298 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında 06.06.2012 tarihli avukatlık sözleşmesi imzalanmıştır. **Söz konusu sözleşmenin ikinci maddesinde avukatlık ücretine ilişkin ödeme tarihi kararlaştırılmıştır. Davacı avukat, davaya konu dava dosyası sonuçlanmadan 01.07.2012 tarihinde avukatlık ücreti ödenmediğinden istifa etmiştir.** Anılan dava henüz sonuçlanıp hüküm kesinleşmeden sözleşmenin ikinci maddesine dayanarak, sözleşmede belirtilen tarihin (01.07.2012) pazar gününe rastlaması nedeniyle takip eden ilk iş gününü izleyen gün (03.07.2012) istifa ettiği anlaşılmaktadır. Sözleşmenin ikinci maddesinde davanın sonuçlanması kararlaştırılmıştır. **Davacı 01.07.2012 tarihinde davanın sonuçlanmasını garanti edemez. O halde da-**

vacının istifası haksızdır. Mahkemece bu husus göz ardı edilerek yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

16. İstifada neden bildirilmemişse davada bildirilebilir mi? Bildirilen hususlarda araştırma yapılmalı mı?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.03.2017 gün ve E. 2015/14690, K. 2017/2967 sayılı kararı;

“...Dava tarihinde yürürlükte bulunan Borçlar Kanunu'nun 396/1. maddesine göre, vekillikten istifa her zaman mümkün olup, bu istifa vekâlet ilişkisini ileriye doğru sona erdiren bozucu yenilik doğuran bir işlemdir.

Ancak istifa haksız ve müvekkil de bu nedenle zarara uğramışsa, vekil bu zarardan sorumludur.

Avukatlık Kanunu'nda ise haksız istifa halinde, vekil yönünden Borçlar Kanunu'ndaki aynı konuya ilişkin düzenlemelere göre daha ağır bir sorumluluk esası getirilmiştir.

Gerçekten de, Avukatlık Kanunu'nun 174/1 maddesinde “üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat ücret talebinde bulunamaz.” hükmü mevcut olup, bu hükümlerle, vekâletten haklı bir neden olmadan istifa eden avukatın, **Borçlar Kanunu'ndaki vekâlet akdine ilişkin genel düzenlemelerden farklı olarak, herhangi bir zarar şartı olmadan da müvekkile karşı sorumlu tutulduğu görülmektedir.**

Anılan düzenlemeye göre, haksız olarak işi bırakan, vekâletten istifa eden avukat, ücrete hak kazanmadığı gibi, aksine bir hüküm mevcut değilse aldığı peşin ücretleri, kullanmadığı masraf avanslarını da iş sahibine iade etmek zorundadır.

Avukatlık Kanunu'nun 171/1 maddesinde düzenlenen “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.” ve “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi”nin 2. maddesinde düzenlenen “...Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır.” hükümleri gereğince de avukat, aksine sözleşme yoksa, işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini talep edemez.

(Bkz. Aynı doğrultuda HGK. 23.3.1983 4/562-156; HGK. 3.7.1987 3/92-599; 13. HD. 2005/15433 E. 2008/3694 K.; 13. HD.2008/6280 E. 2008/11580 K.) Ancak haksız azil halinde olduğu gibi, avukatın haklı olarak vekillikten istifa etmesi halinde de, işe devam etme olanağı mevcut olmadığından, avukat, haklı istifa tarihi itibarıyla muaccel olan vekalet ücreti alacağıının ödetilmesini talep edebilir. Öte yandan, vekâlet ilişkisi bir bütün olup, vekâletten azil gibi, istifa da, taraflar arasındaki tüm dava ve takiplere sirayet eder. Zira azil ve istifa ile birlikte vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olan “güven ilişkisi” de sona ermektedir.

Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakacak olursak; **davacı tarafından davalılara gönderilen 15.05.2006 tarihli ihtarnamede istifa sebebi olarak görülen lüzum üzerine denmiş ve davada da takip ve dava masrafları, yol giderleri ile vekâlet ücretinin ödenmemesi hususları ileri sürülmüş olup, istifanın haklı olup olmadığı bu kapsamda değerlendirilmesinin uyumsuzluğunun çözümünde önemli olduğunun kabulü gerekir.**

Mahkemece, asıl davada davalının azletmediği ve vekâletin istifa ile sona erdiğinden davanın kabulüne ve davacı avukatın görevi kötüye kullanmaktan açılan davada beraat ettiğinden de birleşen davanın ispat edilememesi nedeni ile reddine karar verilmiştir. Hukuk hâkimi B.K. 53. maddesi uyarınca ceza mahkemesinde verilen beraat kararı ile bağlı olmadığı gibi, ceza dosyasında 11 adet dosyanın incelendiği anlaşılmaktadır. **O halde, mahkemece davalının bildirdiği dosyalarda, davacının bir ihmal ve kusurunun bulunup bulunmadığı, dolayısıyla istifanın haklı olup olmadığı konusunda gerekli inceleme ve araştırma yapılarak sonucuna uygun bir karar verilmelidir.** Mahkemece açıklanan hususlar nazara alınmadan aksi düşüncelerle ve eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

17. Müvekkilden doğrudan gelmeyen mailler haklı istifa nedeni olabilir mi?

Yargıtay13. Hukuk Dairesi'nin 13.02.2017 gün ve E. 2015/22019, K. 2017/1691 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davacı avukat, istifasının; müvekkili olan davalının, dava dışı ...

isimli kişi tarafından cezaevinden açtığı telefonla tehdit edildiğinin kendisine bildirilmesiyle başlayan elektronik iletilerdeki içerikten kaynaklandığını, bu suretle aralarındaki güven ilişkisinin sona erdiğini, 10.06.2011 tarih, 7175 yevmiye numaralı ... Noterliği'nin ihtarnamesi ile de haklı nedenle istifa ettiğini bildirmiştir. **Gerçekten de, 07.06.2011 tarihinden başlayıp istifa tarihine kadar e-posta aracılığıyla taraflar arasında yazışmalar yapılmış olup, bu husus davalı tarafın da kabulündedir. Dosyada mevcut yazışmalar incelendiğinde, davacı avukatın haklı nedenle istifasını gerektirecek ölçüde, davalı müvekkilden sadır bir ileti mevcut olmayıp, buradan hareketle, davacının iddiasını ispatladığının kabulü mümkün görülmemektedir.** Hal böyle olunca, istifanın haklı nedene dayalı olduğunun kabulü ile kurulan hükmün doğru olduğu söylenemez. Mahkemece, davacı avukatın, dava konusu yaptığı 17 adet dosya yönünden istifa tarihinden önce bitirdiği işler açısından ücreti vekâletleri hakedeceği gözetilerek sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

18. Avukat yanında çalıştırdığı yardımcı elemanların eylemlerinden sorumludur. Usulsüzlük varsa istifa haklı kabul edilebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.3.2012 gün ve E.2011/12313, K. 2012/7954 sayılı kararı;

"...davacı avukat tarafından soruşturma sonuçlanmadan davalının avans ve vekalet ücretini ödemediği gerekçesiyle 28.02.2003 tarihinde istifa etmiştir. Davacı avukatın istifası sonrasında davalı tarafından gönderilen 04.03.2003 tarihli yazıda davacının çalıştırdığı personelin vermiş olduğu zararın 38.163, 29 TL olduğu, asıl zarar miktarının ödendiği, ödenmeyen 5.359 TL faiz zararının karşılanması talep edilmiştir. **Vekil, müvekkilin kendisine verdiği görevi özen ve sadakatle ifa etmek yükümlülüğü altındadır.(B.K. md. 390/2) Bu özen yükümlülüğünün, müvekkilin işlerinin yürütülmesinde davacı vekile yardımcı yanında çalışanların iş ve eylemlerini de kapsadığının kabulü gerekir.** Nitekim somut uyuşmazlıkta usulsüz işlemler yapan K. A. isimli kişinin **hem davacı çalışanı hem de davacı adına davalı kurumda işlemleri yürütmek üzere vekil sıfatıyla hareket ettiği anlaşılmakla BK 55. maddesi gereğince de**

davacı bu kişinin yaptığı hizmetin ifası sırasında verdiği zarardan sorumludur. Davacının yanında çalışan ve aynı zamanda vekili sıfatıyla hareket eden kişinin vermiş olduğu zarara dayalı yürütülen soruşturma nedeniyle avans ve vekalet ücreti ödenmediği gerekçesiyle istifasının haklı sebebe dayanmadığının kabulü gerekir. Hal böyle olunca davacının Avukatlık Kanununun 174/1, maddesine göre istifa tarihine kadar sonuçlanmayan işler yönünden vekalet ücreti talep etme hakkının bulunmadığı gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken delillerin takdirinde hataya düşülerek yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 22.05.2015 gün ve 2013/8619 Esas, 2015/11795 Karar sayılı kararı;

“Ancak; Avukat olarak görevli bulunan sanığın, katılan **tarafından bir kısmı bizzat kendisine bir kısmı yanında çalışan kişiye tahsil edilmesi için değişik tarihlerde bırakılan senetler ve çeki icra takibine koymamak suretiyle** katılanın mağduriyetine sebep olması biçiminde gerçekleştiği kabul edilen eylemlerinin TCK'nun 257/2, 43/1. maddelerine uyan zincirleme biçimde ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu gözetilmeden aynı Kanununun 257/1. maddesi ile hüküm kurulması,...hükümün bozulmasına,...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014, E. 2014/360, K.2014/622 sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın sigortalı çalışanı Avukat A. K.'in 04.02.2011 tarihli makbuzla “satış ve diğer masraflar” adı altında 3.200, 00 TL tahsil ettiği,

Alanya 3. İcra Müdürlüğü'nün 2007/5347 Esası sayılı dosyanın incelenmesinden, yetkili kılınan Avukat A. K.'in 07.10.2010 günlü müzekkere ile Alanya 3. İcra Müdürlüğü'ne haciz müzekkeresi yazıldığı, 07.03.2011 günlü dilekçe ile Alanya 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/773 Esasında kayıtlı veraset davasını takip için İcra Müdürlüğünden yetki belgesi istendiği, 15.04.2011 tarihli talep ile Muris H. K. tarafından borçlu M. K.'a intikal edecek taşınmazlara haciz konulmasının talep edildiği,

...Şikayetli avukatın yanında çalıştırdığı sigortalı avukatın da eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsillen sorumlu

olduğu tartışmasızdır. Henüz bir haciz ve satış işlemi olmayan ve yukarıda Avukat A.Y.'nın yaptığı işlemler tek tek yazılmış işlemler karşısında 3 müzekkere giderinden başka gider olmayan bir dönemde “ satış ve diğer gider” olarak 3, 200,00 TL tahsil edilmiş olması TBB Meslek Kurallarında 42. maddede bildirilen “avansın işin gereğini çok aşmaması” ilkesine aykırı olduğu gibi, alınan avanstaki hesap verilmemesi “avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesi” ilkesine de aykırılıktır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 23.04.2016 gün ve E. 2016/243, K. 2016/337 sayılı kararı;

“...Ayrıca; her ne kadar davacı tarafından, dava konusu mektubun kendi bilgisi ve onayı dışında bürosunda çalıştırdığı elemanlarınca sehven gönderildiği ileri sürülmüşse de, **Avukatlık Kanunu'nun 46. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, avukatlar işlerinde çalıştırdıkları kişilerin fiillerinden sorumlu olduğundan** bu iddiaya da itibar edilmemiştir...”

19. İstifayı, azli zorlaştırıcı sözleşme kuralının geçersizliği halinde ücret nasıl belirlenmelidir?

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 29.12.1997 gün ve E. 1997/11339 K. 1997/12497 sayılı kararı;

“...Davalı müvekkilin (vekil edenin) davacı avukatı (vekil) yetkilendirme (temsil) belgesi vermediği durumlarda, taraflar arasında alelade bir vekalet bulunduğunun kabulü ve sorunun buna göre çözümlenmesi gerekir. Bu itibarla, haksız azilde ücretin tamamının ödeneceği konusundaki yasa kuralı (Avukatlık Kanunu, m. 174/11) uyuşmazlık konusu olaya uygulanmaz.

Kural olarak her türlü vekalette, müvekkil (vekil eden) vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemezler (BK. m. 396/1). Azil veya istifa hakkının, bu hakkın kullanılması halinde, peşin alınmış ücretin geri alınamayacağı veya bir cezai şart ödeneceği şeklinde bir anlaşma ile dolaylı yoldan sınırlandırılması da geçerli olamaz. O halde, taraflar arasındaki sözleşmede geçen madde 7'deki “Müvekkilin bu sözleşmenin akdinden sonra vekalet vermemesi itibar olunamaz.

Azil haklı bir nedene dayanmasa veya istifa haklı olsa bile, vekil, kural olarak, ücretin tamamını isteyemez, ancak o zamana kadar işi gereği gibi görmüşse, harcadığı zamanla orantılı olarak kısmi bir ücret isteminde bulunabilir. O halde, azil ve istifa ancak ileriye yürürlü olduğundan dolayı azlolunan veya istifa eden vekil, o zamana kadarki masrafları ve zararı için fiilen gördüğü işin karşılığı olan kısmi bir ücret isteyebileceğinin kabulü gerekecektir. **Bu istemleri aşan ücretin alınmamasına veya cezai şarta ilişkin anlaşmalar ise geçerli olamayacaktır.**

Yukarıdaki fiili ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın eksik araştırma sonucu bir hüküm kurulması doğru görülmemiştir.

Mahkemece yapılacak iş; MK.nun 4. maddesi gereğince somut olayda hakkaniyete göre halin icabı takdir edilerek taraflar arasındaki adalet dengesinin korunması yönünde (bilirkişi incelemesi yapılmaksızın) bir karar vermektir. Zira, başlanmış işin görülmesinin tamamlanması vekilin kusuru olmaksızın imkansız hale gelirse ücretin hakkaniyete uygun bir kısmının ödenmesi gerekir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2009 gün ve E. 2008/14644, K. 2009/7541 sayılı kararı;

“...Oysa ki vekalet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde “vekaletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir.” hükmü bulunmakta olup, emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlaştırmalar da geçersizdir. (Bkz. Dairemize ait aynı yöndeki 1997/7395 E. 1997/8923 K. sayılı 7.11.1997 tarihli kararı) **O halde dava konusu olayda sözleşmenin az yukarıda belirtilen 3.7. maddesindeki “sözleşmenin her ne sebeple olursa olsun feshedilmesi veya yenilenmemesi durumunda avukatın, o anda takip etmiş bulunduğu ve o ana kadar bitmiş, kesinleşmiş dava ve icra takiplerine ilişkin olarak, İzmir Barosu tarafından belirlenmiş avukatlık asgari ücret tarifesi üzerinden hesaplanacak vekalet ücretini ve karşı tarafa tahmili gereken vekalet ücretini talep edebileceğine” ilişkin kararlaştırma**

da, vekilin azli halinde müvekkil yönünden fahiş derecede ağır sonuçlar doğuracak olup, azil hakkını zorlaştırıcı nitelikte olduğundan, geçersizdir. Aksi yöndeki yorum, haklı azil halinde dahi tüm vekalet ücretinin ödenmesini gerektireceğinden, kabulü mümkün değildir.

Sözleşmenin anılan hükmünün geçersiz olduğunun, bu şekilde tespitinden sonra, davacı avukata ödenmesi gereken vekalet ücretinin belirlenmesine gelince;

Az yukarıda açıklanan içeriği itibarıyla, "hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bulunan taraflar arasındaki 27.02.2007 tarihli bir yıllık sözleşme 08.08.2007 tarihinde davacı avukat tarafından haklı olarak feshedildiğine ve "çoğun içinde az da vardır." kuralına göre davacı, öncelikle fesih tarihi itibarıyla varsa ödenmeyen aylık ücretlerini isteyebileceği gibi, "haklı istifa" nedeniyle muaccel hale gelen, fesih tarihinden dönem sonu olan 27.02.2008 tarihine kadarki aylık ücretlerini de talep edebilecektir. Ancak Borçlar Kanunu'nun 390 ve 325. maddeleri gereğince davacının haklı istifa nedeniyle vekalet görevini bilfiil icra etmemesi nedeniyle tasarruf ettiği veya diğer bir iş nedeniyle kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat ettiği şeylerin de bu ücretlerden indirilmesi gereklidir.

Öte yandan Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa tahmili gereken vekalet ücretinin de avukata ait olması nedeniyle davacı avukata, istifa tarihi itibarıyla "tahsilatla sonuçlanan veya henüz tahsilatla sonuçlanmasında tahsili mümkün hale gelen ve tahsilat yapılabileceği kabul edilebilecek olan dosyalardan dolayı", karşı tarafa yüklenecek olan vekalet ücretinin de ödenmesi gerektiği kabul edilmelidir. O halde mahkemece, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda davacının talep edebileceği vekalet ücreti, konusunda uzman bilirkişiler aracılığı ile, açıklamalı gerekçeli ve denetime elverişli raporla belirlenip, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirmelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.01.2012 gün ve E. 2012/5455, K. 2012/881 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 09.05.2005 tarihli "Hukuki Danışmanlık ve Avukatlık Sözleşmesi" başlıklı sözleşmenin 4. maddesinde, "şir-

ketin dava takip ve hukuksal işlemleri ile ilgili olarak (4.1.) Av. A. Ş.'in yazılı muvafakati dışında başka bir avukata yetki, vekalet ve iş devri veya nedensiz/haksız azli halinde (4.2.) sözleşme, beş yıllık süre beklenmeksizin ve ayrıca feshe gerek olmaksızın derhal sona erer. (4.3) **Böyle bir durum karşısında E. İ. U. Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi, Av. A. Ş.'e derhal KDV hariç 30.000,00 Euro sözleşme fesih tazminatı öder.**" hükmü bulunmaktadır.

Görüldüğü üzere, taraflar arasındaki sözleşmede davalının, davalının muvafakati dışında başka bir avukata yetki veya vekalet vermesi durumunda sözleşmenin kendiliğinden sona ereceği ve davalı tarafça davacıya 30.000,00 Euro tazminat ödeneceği öngörülmüştür. Oysa ki vekalet sözleşmesi, karşılıklı güvene dayalı bir sözleşme olup, güven, sözleşmenin önemli bir özelliğini teşkil eder. Bu nedenle taraflardan her biri, sözleşmeyi her zaman feshedebilir. (Yasada bu durumda vekil ve müvekkile tanınan hak ve yükümlülükler saklıdır.) Nitekim Borçlar Kanunu'nun 396. maddesinde "vekaletten azil ve ondan istifa, her zaman caizdir." hükmü bulunmakta olup, **emredici nitelikteki bu hüküm gereğince müvekkil, vekilini her zaman azletmek hakkından, vekil de her zaman istifa edebilmek hakkından önceden vazgeçemez. Bunun aksini öngören sözleşmeler geçersiz olduğu gibi, istifa ve azil hakkını zorlaştıran kararlaştırmalar da geçersizdir.** (Bkz. Dairemize ait aynı yöndeki 1997/7395 E. 1997/8923 K. sayılı 7.11.1997 tarihli kararı)

O halde dava konusu olayda sözleşmenin az yukarıda belirtilen 4.3. maddesindeki başka bir avukata vekalet verilmesi durumunda, **"30.000,00 Euro sözleşme fesih tazminatı ödeneğine" ilişkin kararlaştırma da geçersizdir.** Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

20. İstifa haklı ise ücret sözleşmeye göre hükmedilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.11.2017 gün ve E. 2017/7992, K. 2017/11634 sayılı kararı;

"...2-Dava, Avukatlık ücretinin tahsiline yönelik başlatılan takibe vaki itirazın iptali istemine ilişkindir. Mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, karar gerekçesinde, dayanak dosyada, feragat aşamasına göre henüz deliller toplanmadan davanın feragat

ile sonuçlandığı, bu durumda **Avukatlık Kanunu 165. madde ve AAÜT 6. maddesine göre davacı avukatın sözleşmede kararlaştırılan ücretin yarısını talep edebileceği belirtilmiştir.** Oysa ki, davada karşı yan vekalet ücreti değil; Avukatlık Kanunu 164. maddede düzenlenen, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan ve Avukatlık Sözleşmesi ile hüküm altına alınan **ücret** talep edilmektedir.

Hemen belirtilmelidir ki, dosyada bir örneği mevcut 25.06.2014 tarihli Avukatlık Sözleşmesi yasal geçerlilik koşullarına haizdir ve tarafları bağlar.

Hal böyle olunca, hukuken geçerli ve bağlayıcı olan sözleşme hükümleri değerlendirilerek karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle ve yukarıda belirtilen gerekçe ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir....”

21. CMK veya Adli Yardımdan atanan avukatın çekilme hakkı var mı?

Tabiki var, koşullar oluşmuş ve avukat ağır bir müvekkil baskısı altına girmişse bu ızırabı devam ettirmesi ondan asla beklenemez. Avukat köle değildir. Onuru ile oynanıyorsa buna izin vermeme- li, derhal istifa etmelidir. Haklı istifa nedeniyle kendisine ödenen ücreti de geri vermesine gerek yoktur. Ancak avukat arkadaşımız bu konuda biraz duyarlı olmalı, mümkünse olayları bir tutanağa bağlayarak, nedenlerin tespitini yapmalı, bu belgeye dayalı olarak çekilmeli, yanlış yorumlara neden olmamalıdır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 19.09.2008 gün ve E. 2008/213 K. 2008/344 sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamı ve rapordan; Şikayetli avukatın Kocaeli 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2006/453 Esas sayılı dosyasına CMK uyarınca müdafii tayin edildiği, 12.12.2006 tarihli ilk duruşmaya katıldığı, 23.01.2007 ve 08.02.2007 tarihli keşfe mazeret bildirmeksizin katılmadığı, 27.02.2007 tarihli duruşmada keşif hakkında beyanda bulunmak için süre istediği, ancak beyanda bulunmadığı, rapor hakkındaki itirazın sanık asıl tarafından yapıldığı, 01.05.2007 tarihli duruşmaya katılmadığı, 26.06.2007 tarihli karar duruşmasında sanık'ın “ben avukatın beklenmesine gerek olmadığını tekrarlıyorum ben avukatı kendim tutmadım, baro görevlendirmiş o nedenle karar verilmesini istiyorum, suçsuzum.” beyanında

bulunduğu ve davanın şikayetlinin yokluğunda sonuçlandırdığı, kararın temyizine ilişkin 20.06.2007 tarihli dilekçenin şikayetli, gerekçeli temyiz dilekçesinin şikayetçi Ercan Ç. tarafından verildiği görülmektedir.

Dosya kapsamına göre re'sen müdafii tayin edilen şikayetlinin görevini özenle takip etmediği tartışmasızdır.

Ancak tartışılması gereken bir başka husus re'sen tayin edilen avukatın davadan çekinme hakkını kullanıp kullanmayacağıdır.

Şikayetli avukat, davanın başından beri şikayetçinin öğretmen olması ve müdahilin de şikayetinden vazgeçmesi nedeniyle kendisine karşı kaba ve olumsuz bir tutum izlediğini, güvensizlik beyan ettiğini, kendisini arzuhalci yerine koyup paramla her işi yaptırırım tavrı sergilediğini ve bu nedenle aralarındaki tartışmanın meslek onurunu korumaya yönelik olduğunu ve bu nedenle şikayetin haksız olduğunu savunmuştur.

...O halde, kaçınılmaz bir sebep veya haklı özrün olması durumunda, avukat öncelikle çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek şekil ve surette kullanmak zorundadır. Mesleğin kutsallığı icrasının da özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesi gerektirir.

Avukatlık karşılıklı güvene dayalı bir meslektir. **Avukat bu güveninin sarsıldığını görüyor ve gözlemliyorsa ilk yapacağı şey usulüne uygun olarak vekil müvekkil ilişkisini bitirmektir. Bu hüküm sözleşmeye dayalı avukatlık ilişkisinde geçerli olduğu gibi, re'sen tayin edilen durumlarda da geçerlidir.** Madde, avukatın kimlik ve kişiliğinin olur olmaz saldırılarla yıpratılmaması, "bağımsızlığının korunması" amacına yönelik olup, tek dikkat edilecek husus çekinme hakkının müvekkile zarar vermeyecek şekilde kullanılmasıdır..."

22. Çekilme iradesi şikayetçinin bilgisi içinde ve özellikle bir zarar doğmamışsa ceza verilebilir mi?

Verilemez. Aşağıdaki karar gerekçeleri çok açıktır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 22.06.2013 gün ve E. 2012/828 K., 2013/378 sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından: Şikâyetlilerin Fethiye 2. Noterliği'nin 28.04.2011 gün ve 4063 yevmiye no.lu vekâletnamesi

ile vekil edildikleri, Fethiye 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/533 Esas sayılı dosyasına vekâlet ibrazla "N. Ç. vekili olarak dava ve duruşmalara katılacağımızdan onanmış ve harçlandırılmış vekâletname örneğini sunduğumuzu bildirir, dosyanın fotokopisin verilmesi hususunda gereğinin dileriz" dilekçesi verdikleri, 11.05.2011 günlü dilekçe ile "davacı N. T. vekili olmak vekâletname ibraz etmişsek de gördüğümüz lüzum üzerine vekillikten çekiliyoruz 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 175. maddesine uyarınca, müvekkilin vekâletnamesinde bildirdiği adrese avukat tarafından yapılacak her tebligat kendisine yapılmış sayılacağından müvekkilin vekâletnamesinde bildirdiği, "... Mah. ... Caddesi 82A/A .../..." adresine istifa dilekçesinin tebliğ edilmesini dileriz." içerikli dilekçe verdikleri, 12.05.2011 günlü duruşmada 1 No.lu ara kararı ile "... ... ile R. Y.'a vekillikten çekilme dilekçelerinin ekteki masraf ile N. T.' e tebliğine" karar verilerek duruşmanın 13.10.2011 gününe talik edildiği, 13.10.2011 günlü duruşmaya bizzat Şikâyetçi N. Ç.'in katıldığı duruşmanın 08.02.2012 gününe talik edildiği görülmüştür.

Vekâletten çekilme işlemi sonrasında herhangi bir usulü işlem nedeniyle zarar doğmamış ve 12.05.2011 günlü duruşmanın talik edildiği 13.10.2011 günlü duruşmaya bizzat şikâyetçinin katılmış olmasıyla bir şekilde duruşma gününden haberdar olduğu, dosyanın işlemten kaldırılarak açılmamış sayılmasına karar verilmediği anlaşıldığından Baro Disiplin Kurulunca eylemin disiplin suçu oluşturmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş ve itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir..."

23. İstifa eden avukat yeni vekaletname sunmadan herhangi bir işlem yapamaz.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.6.2012 gün ve E. 2011/15607, K. 2012/15014 sayılı kararı;

"...Vekil-vekil eden arasında bulunan vekalet sözleşmesinin temel dayanağı güven ve saygı ilişkisidir. Güven sarsıcı harekette bulunulması sonucu ilişkinin sarsılması, buna da davacı tarafın tutum ve davranışının yol açması halinde azil haklıdır. Davacı, takip ettiği Antalya 3 İcra Müdürlüğü'nün 2007/4909 esas sayılı dosyasına, 09.05.2007 tarihli dilekçeyi sunarak vekillikten istifa ettiğini bildirdiği, istifa dilekçesinin alacaklı aşla 29.05.2007 tarihinde

tebliğ edildiği görülmüş, davacının 18.06.2007 tarihinde dosyaya tekrar aynı vekaletini sunduğu, alacaklı vekili olarak nüfus kaydının çıkartılması için nüfus müdürlüğüne yazı yazılmasını istediği ve 23.10.2007 tarihinde haciz ve muhafaza talep ettiği, 24.10.2007 tarihinde borçlunun evine gidildiği, borçlunun borcunu alacaklı şirkete ödediğini beyan etmesi üzerine vekilin “şimdilik işlem yapılmasın” dediği, davacının istifa ettiği dosyada eski vekaletini tekrar dosyaya sunup önce borçlunun nüfus kaydını istediği daha sonra borçlu aleyhine haciz yapılmasını talep ettiği, davalının yeni vekaletname vermeden davacının böyle bir taleple icra müdürlüğüne başvurusunun icra müdürlüğüne kabul edilmemesi gerekirken kabul edildiği ve vekil olan davacının isteğiyle asılın haberi olmaksızın borçlunun evine hacze gidildiği, **davalının davacı tarafından söz konusu 3. İcra dosyasında hacze gittiği gün davacıyı vekillikten azlettiği bu nedenle de davalının davacıyı vekillikten azletmesinin haklı olduğunun kabullü gerekir. Haklı azil halinde henüz sonuçlanmayan davalar ve icra takipleri için Avukatlık Kanununun 174 maddesi gereğince ücret isteyemez. Ancak azilden önce bitirilmiş işlerle, azle sebep teşkil etmeyen dosyalar için davacı avukatın ücrete hak kazanacağı açıktır. Hal böyle olunca, davacı avukat davalı tarafından haklı olarak azledildiğinden derdest olan davaya konu icra takibinden dolayı vekalet ücreti isteyemez mahkemece bu husus dikkate alınarak davanın reddine karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma gerektirir...”**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AZİL, HAKLI AZİL,
HAKSIZ AZİL

İster haklı, ister haksız azil ile vekalet ilişkisi sona ermekte, doğal olarak ücret sorunu gündeme gelmektedir. O halde avukat bu konuda duyarlı, bilinçli olmalı, asla kişisel düşünmemelidir.

Şahsen önerim avukat dava açacak veya aleyhine açılan bir dava katılacaksa mutlak bir başka avukattan hukksal yardım istemelidir. Çünkü o taktirdedir ki içtihatlar göre olayı değerlendirme imkanı doğacak, duygusallıktan uzaklaşılacaktır.

Bu nedenle duruşmada olacak olumsuz olaylara da muhatap olmayacak, kendisini haksız olarak azleden müvekkilin hakaretlerine, bıyık altından gülmelerine de muhatap olmayacak, aynı vahim olayları bir kez de duruşmada yaşamayacaktır.

1. Azledilen avukat herhangi bir işlem yapamaz.

Azledilen avukat azilnamenin tebliğinden itibaren müvekkil lehine de olsa herhangi bir işlem yapamaz.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 29.01.2007 gün ve 11095/721 sayılı kararı;

"...Ancak; avukat olan sanığın, katılanın daha önce vekalet verdiği M. V. E.'yi vekillikten azlettiğini 23.09.2002 tarihinde öğrenmesinden sonra, azledilen kişinin verdiği vekalet dayananı olarak B. G. lehine düzenlenen taşınmaz mal satış vaadi sözleşmesini 24.09.2002 tarihinde tapuya şerh verdiğinin anlaşılması karşısında, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 36, 62. maddeleri hükümlerine aykırı olarak beraat kararı verilmesi, ...hükmün bozulmasına,..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 26.05.2006 gün ve E. 2006/188, K. 2006/204 sayılı kararı:

"...Dosyadaki belgelere göre, şikayetli avukatın, şikayetçi Derneğin vekilliğinden ... 1. Noterliği'nin 20.08.2002 tarih 7456 yevmiye No. lu azilnamesi ile azledildiği, azilnamenin şikayetlinin sekreterine 21.08.2002 tarihinde tebliğ edildiği, buna rağmen şikayetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/237 ve 2001/238 sayılı dosyalarının 17.09.2002 tarihli duruşmalarına katıldığı anlaşılmaktadır. **Vekaletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekaletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlem-**

dir. Azilnamenin tebliğinden sonra müvekkilin yararına olduğu düşüncesi ile olsa dahi, vekalet yetkilerinin kullanılması mümkün değildir. Davanın düşmesi müvekkilin amaçladığı bir hukuki sonuç olabilir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 05.09.2005 gün ve E. 2005/181 K. 2005/277 sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın, şikayetçi tarafından 22.10.2002 tarihinde azledildiği, bir gün sonra azilnameyi tebellüğ ettiği, 20.01.2003 tarihinde, Yargıtay bozma kararının sekreteri ...’ye, 28.02.2003 tarihinde duruşma davetiyesinin sekreteri ...’ye, 02.05.2003 tarihinde de mahkeme kararının yine sekreteri ...’ye tebliğ edilmiş olduğu anlaşılmıştır. **Şikayetli avukatın, azil edilmesine karşın, mahkemece çıkarılan üç adet tebligatı aldığı, bu tebligatları usulsüz olması sebebiyle merciiine iade etmediği gibi, şikayetçiye de ulaştırmamış olduğu sabittir.** Bu sebeplerle, şikayetli avukatın, azil edilmesine rağmen, mahkemece çıkarılan ayrı ayrı zamanlardaki üç adet tebligatı alması ve yasaya göre usulsüz olan bu tebligatları çıkaran merciiye iade etmemesinden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan,kararın kaldırılarak,cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir.”

TBB Disiplin Kurulu’nun 28.02.2015 gün ve E. 2014/877, K. 2015/175 sayılı kararı;

“...Şikâyet dilekçesine ekli ... 3. Noterliği’nin 10.05.2010 tarihli 7084 Y. nolu azilnamesi ile şikâyetçilerin şikâyetli avukatı azlettikleri, bu azilnamenin şikâyetli avukata 20.05.2010 tarihinde tebliğ edildiği, Şikâyetli avukatın ... Asliye Hukuk Mahkemesi’nde şikâyetçi H. B. ve O. G.’e vekâleten 5’er bin TL tutarında manevi tazminat davası açtığı, bu davanın ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2010/181 Esasına kaydedildiği, ... 1. Sulh Ceza Mahkemesi’nin 2010/217 E. sayılı dosyasında 1 nolu celsede 10.05.2010 tarihinde yapılan duruşma tutanağında, duruşmada şikâyetli avukat ve şikâyetçiler O. G. ve H. B.’un hazır bulunduğu ve şikâyetçilerin vekillerini azil ettiklerini beyan edip, azilname suretini sundukları, ...**Avukatlar gerek Avukatlık Yasası (35/1. maddesi) gerekse diğer kanunlarla verilen müvekkili adına iş ve işlemler yapabilme hakkını kullanırken, müvekkilinden aldığı vekâletname ve vekâlet akdi hükümlerine göre mesleklerini ifa ederler. Başka bir anlatımla, Avukat müvek-**

kilinden aldığı vekâlet ve yetkiye (talimata) istinaden avukatlık görevini yapması gerekir.

Dosyada toplanan delillere göre, şikâyetli avukatın, şikâyetçi müvekkili tarafından vekâletnameden azil edildiği, ... I. Sulh Ceza Mahkemesi duruşmasında ve noter tebliği ile öğrenmesine rağmen, eski müvekkillerinin talimatı ve bilgisi olmadan onların lehine de olsa dava açması eylemi, mesleğe güveni ve mesleğin itibarını saracak davranışlar olduğu tartışmasızdır...”

2. İcradan para çekemez, haricen tahsilat yapamaz.

Azledilen avukat icra veznesinden, bankalardan veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden para çekemez, haricen tahsilat yapamaz. Çok dikkatli olunmalı, emeğim var hapis hakkımı kullanırım denmemelidir. Olası bir görevi kötüye kullanma veya zimmet iddiasından kendisini korumalıdır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 24.11.2014 gün ve E. 2014/37188, K. 2014/34037 sayılı kararı;

“... Ancak; Avukat olan sanığın, vekili olduğu dönemde A. İnş. Tur. Nak. San. Ltd. Şti'nin alacağı için Atabey İcra Müdürlüğü'nün 2004/58 sayılı dosyası üzerinden icra takibi yaptığı, bilahare 28. 07. 2005 tarihinde şirket tarafından azledildiği ve azilnamenin 01. 08. 2005 günü tebliğ edildiği, ancak sanığın, borçlu H. . Ö. . 'den azilden sonra 15.09.2005 tarihinde bürosunda haricen 4.000,00 Euro tahsil ettiği halde parayı müvekkiline vermeyerek uhdesinde tuttuğu iddiasıyla dava açılmıştır. Sanık; müvekkili olan şirket adına takiplerini yaptığı 2004/1481, 2004/1479, 2004/2425, 2004/2426, 2004/58 sayılı dosyalarından vekalet ücreti alacağını olduğunu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 166. maddesi gereğince hapis hakkına dayanarak parayı müvekkiline vermediğini savunmuştur.

Sanığın, vekâlet ilişkisinin bulunduğu dönemlerde müvekkili tarafından verilen veya onun namına tahsil ettiği ve bu nedenle uhdesinde tuttuğu para, mal ve diğer kıymetleri, alacağı nispetinde elinde tutabilmesi ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 166/1. maddesinde düzenlenen “hapis hakkını” bu suretle kullanması mümkün ise de; **vekâlet ilişkisinin sona ermesinden sonra müvekkili nam ve hesabına para kabul ve tahsil etmeye yetkili bulun-**

maması karşısında, bu para üzerinde hapis hakkını kullanması mümkün değildir. Bu itibarla olayda hukuka uygunluk nedeninin gerçekleşmediği ve TCK'nın 26. maddesinin uygulanma koşullarının olmadığı anlaşılmaktadır...hükmün bozulmasına, ...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve E.2013/280, K. 2013/811 sayılı kararı;

“...Şırnak Noterliği'nin 18.06.2008 tarihli 5567 sayılı azilnamesinin usulüne uygun olarak 09.07.2008 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği, ... İcra Müdürlüğü'nün 2006/289 sayılı dosyasından 08.09.2008 tarihli, 1470 sayılı reddiyat makbuzu ile de 10.539.89 TL çekildiği görülmektedir. Şikâyetli avukatın azilden sonra icra veznesinden para çektiği ve bu parayı hapis hakkını gerekçe göstererek uhdesinde tuttuğu tartışmasızdır. Vekâletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekâletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. **Avukatın azledilmesi halinde, azledilmenin kendisine tebliğ edildiği veya mahkeme dosyasına konulduğu tarihten itibaren ilgili dosyada hiçbir işlem yapmaması gerekmektedir...**”

A. Haklı azille ilgili içtihatlar.

1. Azlin haklı olduğu kabul ediliyorsa, avukat ücrete hak kazanabilir mi?

Avukatlık Yasası'nın 174/2. fıkrası, “...Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez” hükmü çok açıktır.

Azil haklı ise avukat ancak azil tarihinden önce tamamlanması nedeniyle muaccel bir iş varsa onun ücretine hak kazanır. Azledildiği veya azlin sirayet ettiği dosyalarda ücreti vekâlet talep edemez.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.02.2017 gün ve E. 2015/34132, K. 2017/1559 sayılı kararı;

“...Davacının davalıdan 11.11.2009 tarihinde aldığı vekâlet ile 2009/805 esasta görülen boşanma davasının takip ettiği ve bu dosyada karara bağlanan tedbir nafakasının tahsili için icra takibi yaptığı, aralarında tarihsiz ücret sözleşmesinin düzenlendiği ve davacı tarafça 14.02.2011 tarihli ihtarla azledildiği toplanan bilgi ve belgeler

ve tüm dosya kapsamından anlaşılmaktadır....Mahkemece, davacı avukatın güven sarsıcı eylemlerinden dolayı azlinin haklı olduğu ancak boşanma davasını takip ettiği gözetilerek sözleşmede yazılı 30.000,00 TL ücretten ödenen 10.000,00 TL'nin mahsubu ile bakiyesi 20.000,00 TL'nin tahsili yönünde yazılı şekilde karar verilmiştir..... **Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibariyle sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı ücrete hak kazanır. Azil işlemi bir bütün olup bir dosyada azlin haklı, diğerinde haksız olduğu da kabul edilemez.** Mahkemece, azlin haklı olduğuna ilişkin gerekçe yerindedir. Öyle olunca, davacı avukat tarafından azil tarihi itibariyle tamamlanmış iş olmadığına göre davacı vekâlet ücreti isteyemez. Bu nedenle, mahkemece davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.03.1989 gün ve E. 168, K. 2109 sayılı kararı;

"...Davalı azilnamede bir sebep göstermemiş ise de, yargılama sırasında azlin sebeplerini açıklamıştır. Davacının Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1984/918 esas sayılı dosyasında davayı takip etmediğini, davanın müracaata bırakıldığını ve açılmamış sayılmasına karar verildiğini, davacıyı azil sebebi olarak ileri sürmüştür. Cevap lahiyasında ileri sürülen bu hususun mahkemece azlin haklı olup olmadığının belirlenebilmesi için incelenmesi gerekir.

Öte yandan davacının, Mersin'deki bu dosya için ücret talebinde bulunmamış olması, diğer dosyalar yönünden azlin haksızlığına dayanak yapılması doğru olmaz. Vekâlet ilişkisi güvene dayanmaktadır. **Müvekkilinin güveninin sarsılmasını gerektiren bir olayın vukuunda azlin haklı olarak yapıldığı kabul edilmelidir. Mersin'deki dosyanın davacının hatası sonucu müracaata bırakıldığı ve davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği sonucuna varılırsa, davalının haklı olarak davacıyı takip etmekte olduğu davalardaki vekâletinden azlettiği kabul edilmelidir.** Artık bu dosyalar için ücret talebine hakkı yoktur. Bu nedenle mahkemece, Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1984/918 esas sayılı dosyasının ne sebeple müracaata bırakıldığı davacıya açıklattırılmalı, davanın haklı bir sebeple takip edilmediği kanıtlanmadığı takdirde azlin haklılığı

kabul edilerek uyuşmazlık çözümlenmelidir. Bu yönler gözetilerek davalının karar düzeltme isteği kabul edilmeli, dairesimizin onama kararı kaldırılarak temyiz edilen yerel mahkeme kararı açıklanan nedenlerle davalı yararına bozulmalıdır...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.03.2013 gün ve E. 2012/11526, K. 2013/6308 sayılı kararı;

“...Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacı avukatın davalı Ayşe'nin velayetinin kaldırılması için Küçükçekmece 2. Aile Mahkemesi'nin 2008/1391 esas sayılı dosyası ile ihbarda bulunduğu, bu ihbar nedeniyle güven ilişkisinin devam etmeyeceği gerekçesiyle azlin Küçükçekmece 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/552 esas sayılı dosya yönünden haklı olduğu, Küçükçekmece 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2004/16 esas sayılı dosya yönünden haksız olduğu belirtilmiştir. **Azil işlemi bir bütün olup bir dosyada azlin haklı, diğerinde haksız olduğu kabul edilemez.** Azlin haklı olduğuna ilişkin gerekçe yerindedir. **Haklı azil halinde avukat ancak takip ederek sonuçlandırdığı işlerden dolayı ücrete hak kazanır. Sonuçlandırdığı bir iş yok ise herhangi bir ücret isteyebilmesi olanaklı değildir.** Davacı avukat tarafından azil tarihi itibarıyla tamamlanmış iş olmadığına göre davacı vekâlet ücreti isteyemez. Öyle olunca mahkemece davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır...Bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.04.2011 gün ve E. 2010/11227, K. 2011/6061 sayılı kararı;

“...Antalya 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/369 esas, 2007/285 karar sayılı dava dosyasında, mahkemece azlin haklı olup olmadığı tartışılarak 01.11.2007 tarihinde verilen kararda, “Koopera-tifin alacaklı olduğu Antalya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2006/4131 esas sayılı takip dosyasında 25.05.2006 tarihinde 35.264,21 YTL'nin, 29.06.2006 tarihinde de 138.067,46 YTL'nin davacı vekil tarafından tahsil edildiği halde alacaklı Kooperatife ödenmediği ve davacı-nın icra dosyasına takip borçlusu tarafından yapılan bu ödemeleri avukatlık ücreti alacağına mahsuben kullandığını belirterek takip alacaklısı müvekkili Kooperatife ödemediği davacı asilin kabulün-

dedir. **Bu durumda davacının vekil olarak müvekkili hesabına tahsil ettiği bedeli müvekkiline ödemesi gerekmesine rağmen hapis hakkını kullandığından bahisle ödemediği anlaşılma- la azlin haklı olduğu sonucuna varılmıştır.**” gerekçesiyle hüküm kurulmuş, kararın temyizi üzerine söz konusu hüküm Dairemizce 2009/2683 esas, 2009/12316 karar sayılı ve 28.10.2009 tarih ilamla onanmış, 2010/2920 esas, 2010/8736 karar ve 16.06.2010 tarihli ilamla da karar düzeltme talebi reddedilerek hüküm kesinleşmiştir. **Davacı avukatın, davalı müvekkili tarafından azlinin haklı olduğu, bu şekilde kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit olduğuna göre, aynı taraflar arasında ve aynı tarihli azlin söz konusu olduğu eldeki davada da, azlin haklı olduğunun kabulü ile, Avukatlık Kanununun 174/2. maddesi gereğince de haklı azil halinde avukat, vekalet ücreti talep edemeyeceğinden davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 13. 03. 2014 gün ve E. 2013/26241, K. 2014/7226 sayılı kararı;

“...ve o halde davacı avukatların, gerek “müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi” gerektiğine ilişkin Avukatlık Kanunu’nun 166. maddesine ve gerekse “müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.” şeklindeki Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 43. maddesine aykırı hareket ederek, müvekkilleri davalı adına yapmış oldukları bir kısım tahsilatları haksız olarak yedlerinde tuttıkları, bu husustan müvekkillerini haberdar etmedikleri anlaşıldığından davalı tarafından haklı olarak azledildiklerinin kabulü gerekir.

Bu itibarla mahkemece “haklı azlin” gerektirdiği sonuçlara göre bir inceleme ve değerlendirme yapılarak, azilden önce kesinleşen işler bakımından yukarıda açıklanan ilkeler gözetilerek hesaplama yapılması için ek rapor alınması ve hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle davacıların sarfettiği emekleri, mesaisi ve üstlendikleri işleri getirdikleri durum nazara alınarak yazılı şekilde tüm dosyalar yönünden vekalet ücretine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, ... hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2016/7665, K. 2017/8727 sayılı kararı;

“...Mahkemece, azlin haklı olduğu, davacının ancak azil tarihi itibari ile sonuçlanıp kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edebileceği, dava konusu alacağının kaynağı olan ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/129 esas sayılı dosyasının 22.09.2011 tarihinde kesinleştiği ve azil tarihinin 29.12.2014 tarihi olduğu anlaşılmakta ise de, kararda belirtilen 70.600,00 TL vekâlet ücretinin hasımdan tahsil edildikten sonra muaccel hale geleceği, vekâlet ücretinin davalı tarafından tahsil edildiğinin ispat edilemediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. **Mahkemece, isabetli olarak azlin haklı olduğu kabul edilmiş ve haklı azil halinde avukatın ancak azil tarihi itibari ile kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edebileceği belirtilmiş ise de; karşı yan vekâlet ücretinin ancak tahsil edildikten sonra muaccel hale geleceğinin kabulü mümkün değildir.** Davacının, icra takibine konu ettiği ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/129 Esas sayılı dosyasının azil tarihi olan 29.12.2014 tarihi itibari ile kesinleştiğinin anlaşılması karşısında, **davacının tahsil koşuluna bağlı olmaksızın karşı yan vekâlet ücretine hak kazandığının kabulü gerekirken, yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**”

2. Davacının davanın başında verdiği delillerinin mahkemeye sunulmaması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.01.2010 gün ve E. 2009/10309, K. 2010/751 sayılı kararı;

“...Davalı ise davacı avukata dosyaya sunması için verdiği belgeleri sundum dediği halde birlikte girdikleri celsede sunmaya çalışması nedeniyle mahkeme hakimine “Bu avukatı istemiyorum, davama girmesin” dediğini, hakiminde böyle sözlü olmaz, azletmen gerekir dediğini, çıkışta da kendisine karşı “Azletmezsen şerefsizsin” dediğini, kendisinin azilname gönderdiğini ve suç duyurusunda bulunduğunu savunmuştur. Davacı duruşmada geçen olayları doğrulamakla birlikte duruşma çıkışında davalıya “Azletmezsen şerefsizsin” diye bir söz söylemediğini aksine hem duruş-

mada hemde çıkışta kendisini istemediğini, azledeceğini söyleyerek hakaret ettiğini bildirmiştir. Davalı aralarında geçen olaylarla ilgili olarak tanık dinletmek istemiş, ancak davacının muvafakat etmemesi üzerine dinlenmemiştir. Davalının davacı avukat hakkındaki suç duyurusu üzerine yürütülen soruşturma sırasında dinlenen tanıklar davalı iddiasını doğrulamışlardır. **Davacı avukatın müvekkilinin dosyaya sunulması için davanın başında verdiği delilleri dosyaya sunmadığı, müvekkili ile tartışma sonrası birlikte girdikleri celsede mahkemeye verdiği sabit olduğuna göre müvekkilinin talimatını yerine getirmemesi nedeniyle davalının güveninin sarsıldığı, duruşma çıkışı tartışma sonrası da davacıyı azlettiği anlaşılmaktadır.** Davacı avukat takip ettiği dava ile ilgili olarak özen ve ihtimamla takip etmek ve müvekkiline düzenli ve doğru bilgi vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen davacının azli haklı sebebe dayanmaktadır. Azilin haklı olması halinde kural olarak davacı ücreti vekâlet isteyemez. Davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 11.07.2003 gün ve E. 2003/94. K. 2003/297 sayılı kararı:

“... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 1998/59 E. sayılı dosyasına şikâyetli tarafından verilen delil listesinin son bendinde, davaya konu trafik kazası ile ilgili fotoğraflar, delil olarak gösterildiği halde, davaya bakan mahkemenin birkaç kere mehil vermesine rağmen, dosyaya ibraz edilmediği görülmüştür. Her ne kadar şikâyetçinin trafik kazasında %100 oranında kusurlu olduğu Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu’ndan alınan raporla tespit edilmiş ise de, şikâyetli avukatın delil listesinde gösterdiği ve kendisinde olduğunu bildirdiği delil niteliğindeki fotoğrafları verilen mehillere rağmen dosyasına ibraz etmediği anlaşılmaktadır. **Fotoğrafların müvekkil tarafından avukata verilmediği varsayılsa bile, avukatın yazı ile vekil edenini uyarması, fotoğrafların teslimini istemesi ve ibraz etmemenin sonuçlarını bildirmesi zorunludur. Şikâyetli avukat tarafından şikâyetçiden alınan ibraname avukatın bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.** Şikâyetli avukatın bu eylemi şikâyetçinin zarar etmesine, mağdur olmasına sebebiyet verebilecek bir eylem niteliğindedir.”

3. Haklı olarak azlettiği avukatı ile yeniden sözleşme imzalayan iş sahibi, sözleşmenin gereği olan ödemeyi yapmalı mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.03.2011 gün ve E. 2010/13172, K. 2011/3397 sayılı kararı;

“...Davacı, davalının avukatı olup, ödenmeyen vekalet ücretinin tahsili için bu davayı açmıştır. Davalı ise, azlin haklı olduğunu savunmuştur. Azlin haklı olduğu doğrudur ve mahkemenin kabulü de böyledir. Ne var ki davalı, davacıya 03.06.1999 tarihinde vekâletname vermiş, 27.04.2005 tarihinde haklı olarak vekaletten azletmiş ancak 17.05.2006 tarihinde davacı ile ücret sözleşmesi yapmıştır. **Bu durumda azil tarihinde derdest olan dosyalar için, 17.05.2006 tarihli sözleşme ile avukata yetki verilmiş ise, artık bu dosyalar için, davacı avukatın sözleşmeye göre ücret isteyebileceğinin kabulü gerekir.** Keza azil tarihine kadar bitirdiği davalar dava konusu yapılmış ise, **davacı avukat bunların ücretlerini de isteyebilir.** Mahkemece eksik incelemeyle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir....”

4. Ara kararları hakkında müvekkil bilgilendirilmeli, olası sonuçlar hakkında uyarılmalı mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.02.2008 gün ve E. 11708, K. 1869 sayılı kararı;

“...Dava vekâlet ücreti alacağının tahsiline ilişkin itirazın iptali davasıdır. Davacı, davalının vekili olarak K... Belediyesi aleyhine 20.9.2002 tarihinde dava açmış ve mahkemece 14.11.2003 tarihinde davanın kabulüne karar verilmiştir. Davalı icra takibine itiraz dilekçesinde, davacının davasını vekil olarak açtığını, ancak dava hakkında bilgi vermediğini, bu nedenle haklı olarak azlettiğini savunmuştur. Aşkale Asliye Hukuk Mahkemesi'nce 14.11.2003 tarihinde verilen karar, davacının azledildiği 18.02.2005 tarihinden sonra 17.06.2005 tarihinde davalı tarafından harç yatırılarak tebliğ çıkarılmıştır. Bu tarihlere göre kararın tebliğ çıkarılmasında bir gecikme olduğu anlaşılmaktadır. **Müvekkili lehine verilen kararı en kısa sürede müvekkiline bildirip, yatırılması gereken masraflar konusunda bilgilendirmek vekilin görevidir.** Bu yükümlülükleri

yerine getirmemesi halinde azil haklı olur ve vekil ücrete hak kazanamaz. **Davalı, kendisine bilgi verilmediğini iddia ettiğine göre, bu durumda davacı avukat müvekkili olan davalıya mahkeme kararını tebliğe çıkarabilmek için harç yatırması gerektiğini bildirdiğini yasal delillerle ispat etmelidir.** Davacı bu konuda yazılı belge ibraz edemediğine göre, dava dilekçesinde yemin demek suretiyle yemin deliline dayandığından, davacıya; davanın karara bağlanıp harç yatırması gerektiğini bildirdiği iddiası hakkında yemin teklif etme hakkı olduğu hatırlatılmalı, hasıl olacak sonuca göre feshin haklı ya da haksız olduğu belirlenerek hüküm kurulmalıdır. Mahkemece bu yön gözardı edilerek ve de kabul şekli itibarıyla icra takibinden önce davalı temerrüde düşürülmediği halde dava tarihinden önceki, davacının vekil olarak takip ettiği davanın karar tarihinden faize hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 28.03.2015 gün ve E. 2015/82, K. 2015/255 sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın şikâyetçiler tarafından 07.06.2010 tarihinde vekil tayin edildiği, 28.10.2011 tarihinde azledildiği, Şikâyetli avukatın ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2010/215 Esas sayılı dosyasında sanık şikâyetçiler vekilliğini üstlenmiş olduğu, Mahkeme tarafından 14.07.2010 tarihinde “suçta kullanıldığı iddiası ile el konulan yabancı plakalı tır ve dorselerin sahipleri tarafından, bilerek suçta kullanılmak üzere verildiğine dair kanıt olmadığından zoralımlarına yer olmadığına, ancak bu tır ve dorselerin yabancı plaka olması nedeniyle 5607 sayılı Yasa’nın 10/2-3 maddeleri göz önüne alınarak kasko değerleri Gümrük İdaresi’ne yatırıldığında ruhsat sahiplerine iadesine, katılan vekilinin teminat-sız iade talebinin reddine” karar verildiği, Kararın 27.07.2010 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği, **Şikâyetli avukat tarafından Mahkeme karar gereğini yerine getirmeleri için Şikâyetçilere bilgi verildiğine ilişkin bilgi ve belge olmadığı,** Şikâyetçiler vekili tarafından sunulan delillere göre, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın ... Tasfiye İşletme Şube Müdürlüğü’nce araçlardan birinin 14.09.2011 tarihinde ihale yoluyla satıldığı görülmektedir. Şikâyetli avukatın ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2010/215 Esas sayılı dosyasında 14.07.2010 tarihinde “suçta kullanıldığı iddiası ile el konulan yabancı plakalı tır ve dorselerin sahipleri tarafından, bilerek suçta

kullanılmak üzere verildiğine dair kanıt olmadığından zoralmılarına yer olmadığına, ancak bu tır ve dorselerin yabancı plaka olması nedeniyle 5607 sayılı Yasa'nın 10/2-3 maddeleri göz önüne alınarak kasko değerleri Gümrük İdaresi'ne yatırıldığında ruhsat sahiplerine iadesine, katılan vekilinin teminatsız iade talebinin reddine" karar verildiği ve karar gereğinin yerine getirilmesi için Şikâyetçilere bildirildiğine ilişkin bilgi ve belge olmadığı, oysa bu bilgilendirmenin bir hak kaybına yol açacağı tartışmasızdır. Bu nedenledir ki araçlardan biri de satılmıştır..."

5. Teminatın çekildiği halde müvekkile ödenmemesi haklı azil nedeni midir?

Evet, aynı zamanda zimmet suçudur. Çok dikkatli olunmalı, aksine sözleşme yoksa teminat aynen iade edilmelidir.

Yargıtay 23. Ceza Dairesi'nin 29.06.2015 gün ve E. 2015/1598, K. 2015/3014 sayılı kararı;

"... sanık avukat ...'ın ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nden 11.250,00 TL teminat mukabilinde ihtiyati tedbir kararı aldırıldığı, ancak on günlük yasal süre içerisinde dava açmadığından tedbirin hükümsüz kaldığı ve bilahare sanık tarafından yatırılmış bulunan teminatın 08.10.2009 tarihinde iade edildiği, sanığın bu parayı müvekkiline vermeyerek uhdesinde tuttuğu ve bu şekilde hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma ve görevi ihmal suçlarını işlediği iddia olunan olayda; İncelenen dosya içeriğine göre; Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 02.05.2014 tarih 2013/170 E, 2014/4862 K sayılı ilamında da belirtildiği üzere temyiz incelemesine konu suçlardan 01.01.2009 tarihinden sonra avukatların vekâlet aldığı kişiye ait parayı müvekkillerine ödememek şeklinde gerçekleşen eyleminin güveni kötüye kullanma suçunu değil TCK'nın 247. maddesinde yazılı zimmet suçunu oluşturacağından, mahkememizin görevsizliğine..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.12.2014 gün ve E. 2014/22124, K. 2014/41688 sayılı kararı;

"...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; Dava, vekâlet ücreti alacağı istemine ilişkin olup, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi yoktur. Taraflar arasındaki vekâlet ilişkisinin 20.3.2010 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat,

azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, davacının görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, teminatı kendisinden habersiz çektiğini ayrıca başka bir dosya için aralarında vekâlet ücreti alacağı ihtilafı bulunduğunu bildirerek azlin haklı olduğunu savunmuştur. O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davalının vekalet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir. Davacı avukat, teminat parasının çekildiğinden davalının haberini bulunduğunu ayrıca bu paranın kendisi tarafından yatırıldığını iddia etmiş ancak bu iddiasını yasal delillerle ispatlayamamıştır. Davalı taraf, teminat parasının çekildiğini yeni öğrendiğini savunmuştur. **Davalı müvekkile ait paranın bilgisi dışında çekilmesi ve davalıya iade edilmemesi, davacı avukat için vekalet ve özen borcuna aykırı bir davranış olması nedeniyle azlin haklı sebeple yapıldığının kabulü gerekir....”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 28.05.2014 gün ve E. 2013/28918, K. 2014/16608 sayılı kararı;

“...Davaya dayanak olan Bursa 12. İcra Müdürlüğü’ nün 2008/1026 2013/28918-2014/16608 Esas sayılı icra dosyasında da 42.361,63 TL’nin, 2008/1031 Esas sayılı icra dosyasında da 54.806,23 TL’nin tahsili için yapılan icra takipleri ile ilgili olarak öncesinde davalı şirket tarafından davacıya ihtiyati haciz kararı alınması için teminat olarak kullanılmak üzere 18.02.2008 tarihinde 15.000,00 TL’nin verildiği, takiplerin kesinleşmesinden sonra **22.05.2008 tarihinde teminatın 6.000,00TL’ tutarındaki kısmının iade edildiği, bakiye kısmı ise azil tarihine kadar davacı avukatın üzerinde tuttuğu** dosyada mevcut bilirkişi rapor ve ek raporu ile sabit olduğu gibi bu yön mahkemenin de kabulündedir. **Hâl böyle olunca davacı avukatın hapis hakkını Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine göre, usulüne uygun olarak ve gerektiği gibi kullanmadığı,** davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği ve davalının vekil olan davacıyı 09.07.2008 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğunun kabulü zorunludur.

Az yukarıda da değinildiği gibi, Avukatlık Kanunu’nun, 174. maddesinde, “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin

ödenmesi gerekmez.” hükmü mevcut olduğundan bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebilir. **Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından mahkemece açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 26.04.2016 gün ve E. 2015/7771, K. 2016/11475 sayılı kararı;

“...Davalı şirket, Bursa 1. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2011/517 Değişik İş sayılı dosyasından davacılar tarafından çekilen 30.000,00TL teminat iadesinden haricen haberdar olduğunu, 3 ay sonra davacılara ihtarname çekilmesi üzerine çekilen paranın 25.884,59TL’lik kısmının ödendiğini, ayrıca davacıların derdest dava açmaları sonucu gereksiz yere vekâlet ücreti ödemek zorunda kalındığını, bu nedenlerle haklı olarak davacıların azledildiğini, savunarak, davanın reddini dilemiştir.

Bu açıklamalardan sonra somut olaya bakıldığında; taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığına ilişkindir. **Davacı avukatların, davalıya vekâleten tahsil etmiş olduğu miktarı şirkete bildirmediği gibi, uhdesinde tuttuğu tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. O halde davacı avukatların, davalı müvekkili tarafından 14.07.2011 tarihinde haklı olarak azledildiğinin kabulü gerekir.** Esasen mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Buna karşılık azil tarihi itibarıyla henüz kesinleşmeyen işler nedeniyle vekâlet ücretine hak kazanılamaz. Davacı avukatlar tarafından takip edilen tüm dosyalar dosyada bulunmamakla birlikte alınan rapor ve ek raporlar da yetersizdir. O halde mahkemece, davacı avukatların takip ettiği dosyalar getirtilerek konusunda uzman bilirkişiden rapor da alınmak suretiyle hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

6. Fazlaya ilişkin hak saklı tutulmadan dava açılması, ıslahla bedel artırılmaması, faiz istenmemesi haklı azil nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.02.2009 gün ve E. 2009/1295, K. 2009/2191 sayılı kararı;

"...Davacı avukatın davalı adına açtığı Köyceğiz Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/265 sayılı dava dosyasında karşı taraftan 35.000,00 YTL katkı payını istediği ve ancak fazlaya dair haklarını saklı tutmadığı gibi faiz talebinde de bulunmadığı, akabinde tüm dosyaların birleştiği Köyceğiz Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/177 (eskisi 2001/193) E. sayılı davasında katkı payından dolayı ıslah ile 585,29 YTL daha talep ettiği ve başka bir dosya ile de katkı payına işleyen faiz için dava açtığı anlaşılmaktadır.

Avukatın üzerine aldığı işi özenle yürütmesi şarttır. Vekâlet sözleşmesi kurulurken taraflar arasında başlangıçta var olan güvenin ilişki devam ederken de sürmesi vekâlet ilişkisinin gereğidir. Avukatın üzerine aldığı işi yürütürken özensiz davranması veya vekâlet ilişkisi devam ederken başlangıçta var olan güvenin yitirilmesine neden olan olayların vuku bulması halinde avukatın azledilmesinin haklı nedene dayalı olduğunun kabulü zorunlu olup, azilnamede sebep gösterilmemiş olması da bu sonucu değiştirmez.

Dava konusu olay değerlendirildiğinde, davacı avukatın katkı payına ilişkin davayı açarken fazlaya dair haklarını saklı tutmaması nedeniyle ıslah ile artırılan miktarın reddine neden olduğu, yine katkı payı davasını açarken faiz isteğinde bulunmayıp faiz hususunda ayrı bir dava açarak fazla masraf yapılmasına ve zaman kaybına neden olduğu ve bu ihtarla davalının davacıyı haklı nedenlere dayanarak azlettiği anlaşılmaktadır. Davacı haklı olarak azledildiği içinde davalıdan talepte bulunması olanaklı değildir. Mahkemece, değinilen bu yönler gözetilerek davacı avukat tarafından açılan asıl davanın reddine karar verilmesi, karşı dava yönünden de tarafların delilleri ve karşı delilleri sorulup alınmak suretiyle inceleme yapılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır...." ¹²

¹² Y. 13. HD'nin 12.03.2012 gün ve E. 2011/19209, K. 2012/10028 s.k.5. sayfada.

7. Temyiz dilekçesinde talep edildiği halde Yargıtay'daki duruşmaya katılmama haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.11.2015 gün ve E. 2015/7350, K. 2015/31650 sayılı kararı;

“...Tüm bu nedenlerle somut olayda, davalı tarafın, azil iradesinin bildirimine ilişkin ihtarnamesinde açıkladığı azil sebebiyle bağlı bulunmadığı, görülmekte olan davada yeni ve başkaca azil sebeplerini bildirebileceği, azlin haklı olduğu yönündeki savunmasını da bu sebeplere dayandırabileceği kabul edilmelidir. Aksinin kabulü, Anayasa'da düzenlenip güvence altına alınmış olan savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğuracaktır. Esasen bu yorum tarzı, vekâlet sözleşmesinin hukuksal niteliğine, özellikle de vekâlet ilişkisinin kurulmasının adeta ön koşulunu oluşturan 'karşılıklı güven' unsuruna, dahası bu unsurla yakın bir ilgisi bulunan, kanunda açıkça düzenlenmemekle birlikte öğretide ve yargısal uygulamalarda vekilin borçlarından biri olarak kabul edilen ve vekâlet ilişkisinin sona ermesinden sonra dahi varlığını devam ettireceği benimsenen 'sır saklama yükümlülüğüne de uygun bir sonucu ortaya koymaktadır.(Bkz. HGK'nun T. 11.10.2006, E.2006/13-610, K.2006/639 sayılı kararı)

O halde mahkemece, taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık konusu olan, “azlin haklı olup olmadığı” hususu ile ilgili, davalıların iş bu davada ileri sürmüş oldukları tüm azil nedenleri incelenip, değerlendirilmelidir.

Öte yandan mahkemece, davalı tarafça iş bu davada dayanılan azil nedenlerinden biri olan, “davacı avukatın Yargıtay'daki duruşmaya katılmamış olmasının” haklı bir azil nedeni olamayacağı belirtilmişse de, mahkemenin bu kabulünde de isabet bulunmamaktadır.

Zira avukat, üstlendiği işi sonuna kadar takip etmekle yükümlü olup, hukuki yardım konusu bir dava ise, bu davayı temyiz ve karar düzeltme aşamaları da dâhil olmak üzere kesinleşinceye kadar takip etmekle yükümlüdür.

Yargıtay aşamasında duruşmalı yapılan temyiz istemi sonucunda haklı çıkan taraf yararına ayrıca bir duruşma vekâlet ücretine hükmedilmesi, mahkemenin kabulünün aksine, davanın bu aşamasının, ayrı bir iş olduğu sonucunu doğurmaz. Yine mah-

kemece, hukuki yardım konusu alacağın teminat altına alındığından bahsedilmişse de, müvekkile ait alacağın teminat altına alınmış olması da, sırf bu nedenle azlin haksız olduğunu kabul etmek için yeterli değildir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, mahkemece öncelikle davalıların bildirmiş oldukları tüm azil nedenleri, Yargıtay'daki duruşma aşaması da dahil olmak üzere incelenip değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik ve yanlış değerlendirmelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

TBB Disiplin Kurulu'nun 19.11.2016 gün ve E. 2016/516, K. 2016/785 sayılı kararı;

“...İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 23.03.2016 gün ve 2016/5556 H.M sayılı yazı ile “Şikâyet olunan avukatın, davacı vekili olarak görev yaptığı dosyanın temyiz duruşmasına katılmadığı ve teminat parasının 1.000,00 TL'lik kısmını iade etmediği, bu haliyle, avukatların hak ve ödevleriyle ilgili, 1136 sayılı Yasa'nın 6. kısmında yazılı esaslara uymadığı anlaşılmasına rağmen, Av. A. P.'in en az kınama cezasıyla cezalandırılması gerekirken uyarma cezasıyla yetinilmesi usul ve yasaya aykırı görüldüğü” gerekçesi ile karara itiraz ettiği,

...Disiplin kovuşturmasına esas sorun Yargıtay incelemesini duruşmalı olarak talep eden avukatın duruşmaya katılıp katılmamasına ilişkindir.

Temyiz incelemesi HMK 369/2. maddesinde düzenlenmiş olup, asıl olan evrak üzerinde incelemedir. İncelemenin duruşmalı olarak yapılması istenmesi halinde şartları var ise incelemenin duruşmalı olarak yapılması zorunludur.

O halde incelemenin duruşmalı olarak yapılması avukat tarafından talep ediliyorsa gereği de yapılmalıdır.

Şikâyetli avukat, TBB Meslek Kuralları'nın 42. maddesi gereği yazılı olarak avans talep etmeli, avansın ödenmediği takdirde de sonuçları hakkında müvekkili uyarmalıdır. ‘Şifahen istedim, vermedi, ben de katılmadım’ savunmasının mesleğin özenle yapılması ilkesine aykırılık oluşturduğu tartışmasızdır...”

8. Noter’de yeniden senet düzenlettirilmesine neden olmak haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 26.04.2017 gün ve E. 2015/19432, K. 2017/5011 sayılı kararı;

“..Mahkemece, senetteki eksikliklerin azli haklı hale getirecek derecede önem arzetmediği kanaati ile azlin haksız olduğu ve davanın kısmen kabulü yönünde hüküm tesis edilmiş ise de; davacı avukatın sözleşme ile yerine getirmesi gereken yegane görevi öncelikle vakfın kurulmasını sağlamaktır. Vakıflar Genel Müdürlüğü’nden gelen 19.07.2011 tarihli yazı ile davacı tarafından hazırlanıp ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi’ne ibraz edilen vakıf senedinin 4. ve 6. maddelerinde önemli eksiklikler ve yanlışlıklar yapıldığı, malvarlığı miktarının düzeltilmesi ve nakdin bankaya yatırıldığına dair dekontun tescil kararında belirtilmesi gerektiğinin net bir şekilde mahkemeye bildirildiği anlaşılmaktadır. Bu yazının mahkemeye intikali üzerine **yeniden noterde vakıf senedi düzenlettirilmek mecburiyetinde kaldığı hususunda da uyuşmazlık yoktur. Hal böyle olunca davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmedeğinin, davalının azilde haklı olduğunun kabulü gerekir....**, O halde mahkemece, azlin haklı olduğu kabul edilip, haklı azlin sonuçlarına göre somut olay değerlendirilerek hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

9. Tahsil edinen paranın müvekkile bildirilmemesi haklı azil nedeni midir?

Evet. Hapis hakkı ile ilgili açıklamalara bakarsanız hemen tümünde hapis hakkının yasaya uygun olarak kullanılmamasının haklı azil nedeni olduğunu ve bu nedenle avukatın ücrete hak kazanmayacağı tartışıldığı görürsünüz.¹³

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 09.07.2015 gün ve E. 2014/32164, K. 2015/23709 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra somut olaya bakıldığında; taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığına iliş-

¹³ Y.13. H D 19.04.2011 g ve E. 2010/11227, K. 2011/6061 s. k. 660. sayfada.

kindir. Davalı avukatın, davacıya vekâleten tahsil etmiş olduğu miktarları şirkete bildirmediği gibi, uhdesinde tuttuğu tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. Esasen mahkemenin kabulü de bu yöndedir. **O halde davalı avukatın, davacı müvekkili tarafından 23.11.2010 tarihinde haklı olarak azledildiğinin kabulü gerekir.** Az yukarda da değinildiği gibi, haklı azil halinde ancak azil tarihi itibariyle sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Buna karşılık azil tarihi itibariyle henüz kesinleşmeyen işler nedeniyle vekâlet ücretine hak kazanılamaz. O halde mahkemece “haklı azlin” gerektirdiği sonuçlara göre bir inceleme ve değerlendirme yapılarak, hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 26.11.2015 gün ve E. 2014/38870, K. 2015/34661 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ve azille ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasında 02.01.2006 başlangıç tarihli avukatlık hizmet, danışmanlık ve ücret sözleşmesi mevcut olup, aylık ücret hanesi boş bırakılmıştır. Davalının, hukuki danışmanlık dışında davacının alacaklı sıfatı ile yer aldığı.... İcra Müdürlüğü’nün 2006/9085 sayılı icra dosyasını ve bir kısım işleri takip ettiği de çekişmesizdir. Dosya içerisinde bulunan taraflar arasındaki 22.12.2010 tarihli tutanakta, bahsi geçen bu icra dosyasında 229.443,71 TL’nin tahsil edildiği, icra dairesince belirlenen yasal vekâlet ve kısmi vekalet ile takip edilen başka dava dosyası için hakedilen vekalet ücretleri düşüldükten sonra bakiye 173.791,42 TL’nin davacı şirket temsilcisine teslim edildiği yazılıdır. ... İcra Müdürlüğü’nün 2006/9085 sayılı icra dosyasında borçlu tarafça bizzat alacaklı vekili davalının hesabına yapılan ödemelerin miktar ve tarihleri hükme dayanak bilirkişi raporunda gösterilmiştir. **Buna göre 22.12.2010 tarihli tutanaktan sonra da 80.984,30 TL daha tahsil edilmiş olup, vekilin ahzu kabz yetkisine ilişkin yukarıda değinilen açıklamalar ışığında davalı avukatın bu tahsilât ve mahsuba konu ettiği alacakları ile ilgili olarak müvekkiline bilgi verdiğine dair ispata elverişli delil sunulamamış olmasına göre müvekkilin vekiline karşı güven ilişkisinin sarsıldığının ve azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.** Mahkemece haklı azil halinde vekilin talep edebileceği ücrete ilişkin yasal düzenlemeler ve yerleşmiş içtihatlar gözetilerek davacının davalıdan iadesini isteyebileceği alacak miktarının bulunup bulunmadığı de-

ğerlendirilerek varılacak neticeye göre hüküm kurulması gerekirken aksine düşüncelerle ve yazılı gerekçe ile davanın reddine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/19231 K. 2017/6255 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davalı tarafından vekâlet ile davacının icra dosyalarında temsil edildiği, davalının bir kısım icra dosyalarında davacı adına 10696,95 TL tahsilât yaptığı daha sonra 05.09.2008 tarihli azilname ile azledildiği hususlarında bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Davacı avukatın hapis hakkını Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine uygun olarak kullanıp kullanmadığının denetlenmesi için, tahsilât sırasında avukatın muaccel olan vekâlet ücreti ve masraf alacağının bulunup bulunmadığının tespiti yanında avukatın hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğu konusunda karşı tarafı bilgilendirip bilgilendirmediğinin, davalı nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirip bildirmediğinin ve taraflar arasında bir hesaplaşmanın yapıp yapılmadığının tespit edilmesi gerekir.

Dosya kapsamında davalı tarafından düzenlenerek davacıya gönderilen 30.07.2008 tarihli cevabi ihtarla her ne kadar tahsil edilen miktarın vekâlet ücretine mahsuben alındığı bildirilmiş ise de davalı avukat tarafından yapılan bu ihtarın yukarıdaki ilkeler ışığında değerlendirildiğinde hapis hakkının usulüne uygun kullanılmadığı sonucunu doğurduğu ve azlin haklı olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca azlin bu yönden haklılığı dikkate alınmak suretiyle dosya değerlendirilerek gerektiğinde yeniden rapor veya ek rapor tesisi ile hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir....”

10. İdari yargıda açılması gereken dava adli yargıda açılmışsa haklı azil nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.11.2017 gün ve E. 2017/7677 , K. 2017/11211 sayılı kararı;

“...“Bazı Kamu Kurumu ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığı'na Devredilmesine Dair Kanun'un 4/a maddesi

uyarınca SSK Başkanlığı'na ait Sağlık birimleri Sağlık Bakanlığı'na devredilmiş, aynı Yasa'nın 4/c maddesi bu birimlerin sağlık hizmeti sunumundan kaynaklanan davaların Sağlık Bakanlığı husumeti ile yürütüleceğini öngörmüştür. Söz konusu 5283 sayılı Kanun 19.01.2005 tarihli ve 25705 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış; 10. madde uyarınca da 4/a ve 4/c maddeleri yayımı tarihinden 1 ay sonra yani 20.2.2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir....hatta 5283 sayılı Kanunun dava tarihinden önce yürürlüğe girmesine dair bir koşul aranmaksızın; ilgili hastane dava ve olay tarihlerinde S.S.K'na bağlıyken yargılama aşamasında 5283 sayılı Kanun uyarınca Sağlık Bakanlığı'na devredilmiş olması dahi idari yargı yerinin görevli kabul edilmesi için yeterli bulunmuştur. Bu durumda dava konusu tedavinin yapıldığı hastane Sağlık Bakanlığı'na devredilmiş olduğundan olayda hizmet kusuru olup olmadığı araştırılacaktır. **O halde uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekir.** Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 15.10.2008 gün ve 2008/4-637 Esas, 2008/631 Karar sayılı ilamı da bu yöndedir. Anılan yön gözetilmeden işin esasının incelenmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir." gerekçesiyle bozulmuştur.

Bu durumda davacı avukat tarafından idari yargıda hizmet kusurundan kaynaklı dava açılması gerekirken adli yargıda davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediğinin, davalının azilde haklı olduğunun kabulü gerekir.

O halde mahkemece, azlin haklı olduğu kabul edilip, haklı azlin sonuçlarına göre somut olay değerlendirilerek hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

11. İdari yargıda usule aykırı dava açmak haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 04.05.2015 gün ve E. 2013/7846, K. 2015/11161 sayılı kararı;

"... Ancak; Sakarya Barosu'na bağlı olarak görev yapan sanık Avukatın 10.08.2007 tarihinde katılanın vekilliğini üstlenerek Sakarya Merkez Belediye ve Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlıkla-

rı aleyhine davalar açtığı ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesi uyarınca avukatların yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık mesleğinin gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmakla yükümlü kılındıkları halde;

Sanığın dava dilekçelerini 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanun'unun 3. maddesine aykırı olarak düzenlemesi neticesinde davaların reddine dair karar verilmesi ve katılanın mağduriyetine neden olması şeklindeki eylemlerinin zincirleme şekilde icrai davranışla görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu halde yanlış değerlendirme ile zincirleme biçimde ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçundan mahkumiyetine karar verilmesi, Hükümden sonra 19. 12. 2010 tarihinde yürürlüğe giren 6086 sayılı Kanununun 1. maddesi ile TCK'nın 257/1-2. madde-fıkralarında yer alan "kazanç" sözcüğünün "menfaat" olarak değiştirilmesi, bu fıkralarda öngörülen cezaların alt ve üst sınırlarının indirilmesi ve aynı maddenin 3. fıkrasındaki suç için yeni bir ceza ihdas olunması karşısında, TCK'nın 7/2. madde-fıkrasındaki "suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur" hükmü gözetilerek, sanığın hukuki durumunun yeniden değerlendirilmesi, ...hükmün bozulmasına..."

12. İdari yargıda 60 günlük sürede dava açılmaması haklı azil nedenidir.

İdari yargıda dava açma süresi 60 gündür. Dava süresinde açılmalıdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 21. 10. 2015 gün ve E. 2013/13058, K. 2015/15344 sayılı kararı;

"... Diyarbakır Barosu'na kayıtlı avukat olup 27. 12. 2005 tarihli vekâletname ile katılanın vekilliğini üstlenen sanığın 5233 sayılı Kanun uyarınca, Diyarbakır Valiliği Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zarar Tespit Komisyonu Başkanlığı'nın katılan hakkında vermiş olduğu 21.07.2009 tarih ve 2009/2-1025 sayılı tazminat talebinin reddine dair kararını 25.08.2009 tarihinde tebellüğ etmesine rağmen, 60 gün içerisinde İdare Mahkemesinde iptal davası aç-

mayarak katılanın mağduriyetine neden olduğu, bu şekilde ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçu sübuta erdiği ve atılı suçtan mahkûmiyetine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yetersiz gerekçeyle yazılı şekilde beraat hükmü kurulması, ...hükmün bozulmasına, ...”

13. Avukatlık Yasası 38/b, TBB Meslek Kuralları 36. maddeye aykırı olarak hasım tarafın vekâletinin üstlenilmesi, suç, haklı azil nedeni, disiplin suçu mudur?

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 24.01.2013 gün ve 8643/1358 sayılı kararı;

“...Sanık avukatın Antalya 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1999/351 esas sayılı Antalya Çığlık Kasabası 1911 ada, 1-2 parsel numaralı taşınmazla ilgili **tapu iptali ve tescil davasını katılanlar vekili olarak takip ettiği, daha sonra Antalya 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/110 esas sayılı aynı taşınmaza ilişkin tapu iptali ve tescil davasında karşı tarafı davalılar vekili olarak temsil ettiği**, bu davanın katılanlar aleyhine sonuçlanıp 22.12.2006 tarihinde kesinleştiği ve böylece sanık avukatın aynı taşınmazın mülkiyet edinimine yönelik işte çıkarları çatışan taraflardan önce birini sonra diğer tarafın vekilliğini üstlenerek, Avukatlık Yasasının 38/b maddesine aykırı davranmak ve katılanların adil yargılanma hakkını ihlal etmek suretiyle icrai davranışla görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği gözetilmeden yazılı biçimde beraat kararı verilmesi, ... bozulmasına,...

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 20.10.2015 gün ve E. 2013/12811, K. 2015/15283 sayılı kararı;

“...Didim (Yenihisar) 1. Noterliği'nce düzenlenen 29.07.2009 tarih 07778 yevmiye sayılı vekaletname ile M. P. T. Village Sitesi adına yönetim kurulu başkanı P. D.'ın vekilliğini üstlenerek elektrik parasını ödemeyen site sakinleri ile ilgili yapılacak işlemler konusunda hukuki mütalaa verip 500,00 İngiliz Sterlini (paund) almasına rağmen site sakinlerinden W.. vekili sıfatıyla katılanın başkanı olduğu M. Sitesi aleyhine Didim Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/140 değişik iş sayılı dosyası üzerinde elektriğin yönetici tarafından kesildiğinin tespiti ve tedbirin açılmasını talep etmek suretiyle 1136

sayılı Avukatlık Kanunu'nun 38/b maddesine aykırı olarak aynı işte menfaati zıt olan taraflar için avukatlık yapan ve katılanın mağduriyetine neden olan sanık hakkında tüm yasal unsurlarıyla oluşan görevi kötüye kullanma suçundan mahkumiyet kararı verilmesi gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde yanılıgılı gerekçe ile beraatine hükmedilmesi,...Kanuna aykırı ve katılan vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görüldüğünden hükmün 5320 sayılı Kanunun 8/1. maddesi de gözetilerek CMUK'nın 321. maddesi uyarınca Bozulmasına,..."

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 02.10.2014 gün ve E. 2013/25030, K. 2014/19435 sayılı kararı;

"...Soruşturma aşamasında 23.07.2010 tarihinde müşteki T.. E.. adına vekaletname ibraz eden Av. H.. Ö..'in kovuşturma aşamasında ise sanık müdafii olarak savunma yaparak 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 38. maddesine muhalefet edilmesi,...Kanuna aykırı olup CMUK'un 321. maddesi gereğince isteme uygun olarak bozulmasına,..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.03.1989 gün ve E. 5293, K. 1388 sayılı kararı;

"...Gerek Av. K.'nin hükümleri ve gerekse BK'nın 390 ve devamı maddeleri hükümlerine göre, avukat vekâlet görevini sadakat ve özenle ifa etmek zorundadır, sadakat borcu vekilin kendisine değil başkasına ait bir iş görmesinden ve işini gördüğü kimsenin menfaat ve iradesine uygun hareket etmesinin vekâletin zorunlu bir unsuru olmasından çıkarılabilir. (Tandoğan 1982)

Av. K.'nin 174. maddesi hükmüne göre avukat haklı bir nedenle azledildiği takdirde ücrete hak kazanamaz. Davalı, davacının, vekâletini üstlendikten sonra hasmı olan C.V. ve arkadaşlarının da başka bir işten dolayı vekâletlerini aldığını, onları ceza takibatından kurtardığını bu nedenle onu azlettiğini bildirmiş, davacı da bu olayı kabul etmiştir. Her ne kadar vekilin başka bir işte vekil edeninin haşininin vekâletini kabul etmesini engelleyen yasa hükmü yoksa da vekâlet akdi güven ilkesine dayanan akitlerden olup vekilin vekil edeninin hasmı olan kişinin başka bir işte dahi olsa vekâletini üstlenmiş olması azlin haklı olduğunu kabule yeterlidir. **Çünkü; bu vaziyette vekil olan davacının davalının hasmı olan vekil edeni ile da-**

imi ilişki kurmuş olması davalı için bihakkın şüpheli davet eden ve onun güvenini temelinden sarsacak hallerden sayılmak gerekir. (Necip Bilge, Borçlar Hukuku, 1962, s.261-262, 3. Hukuk Dairesi'nin. 3.11.1960 tarih 6974-5828 sayılı karar, 4. Hukuk Dairesi'nin. 4.10.1973 gün 1972/4786-61 sayılı kararı, Müderrisoğlu s.436)

Mahkemece bu yön gözetilmeden azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır. Karar bu nedenle bozulmalıdır...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.02.2013 gün ve E. 2012/28094, K. 2013/4291 sayılı kararı;

“...Temsil ve vekâlet ilişkisi tarafların karşılıklı güvenine dayanır. Vekalet sözleşmesi, sonucu itibariyle bir güven ilişkisi olduğundan vekalet konusunun yerine getirilmesinden vekile düşen başlıca yükümlülük onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. Vekilin güven sarsıcı hareketleri nedeniyle azli halinde azlin haklı sebebe dayandığının kabulü gerekir.

Somut uyuşmazlık itibariyle; Davacı avukatların davalı kurumun vekâletini üstlenerek vekâlet ücretine esas bu davanın konusu olan Mesudiye Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/34 esas sayılı dava dosyasını takip ettikleri sırada davalı kurumu zarara uğrattıklarından bahisle haklarında Ordu Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2009/72 esas sayılı dosyasında dava açılan sanıkların vekâletini üstlendikleri anlaşılmaktadır. **Davacı avukatlar, davalı kurumun mağdur olarak yer aldığı Ordu Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2009/72 esas sayılı dosyasında yargılanan sanıkların vekâletini üstlenerek davalı ile aralarındaki vekalet akdinin esaslı unsurlarından güven unsurunu ihlal etmişlerdir.** Bu itibarla davalı kurum tarafından, davacı avukatlar hakkında yapılan azil işlemi Mahkemenin de kabulünde olduğu üzere haklı sebebe dayanmaktadır.... bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.02.2013 gün ve E. 2012/14126, K. 2013/2993 sayılı kararı;

“...Temsil ve vekâlet ilişkisi tarafların karşılıklı güvenine dayanır. Vekâlet sözleşmesi, sonucu itibariyle bir güven ilişkisi olduğundan vekalet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, vekalet görevini özen ve sadakatle ifa etmesidir. Vekilin

güven sarsıcı hareketleri nedeniyle azli halinde azlin haklı sebebe dayandığının kabulü gerekir. **Somut uyuşmazlık itibariyle davacı avukatın vekalet ücretine esas bu davanın konusu olan Yatağan Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/222 esas sayılı davanın devamı sırasında davaya konu taşınmazın karşı tarafının hissesini satın alan ve daha sonra davaya da dahil olan İ.'in vekaletini alarak ve hatta dosyamız davalısı M.'in davacı, İ.'in davalı olduğu Yatağan Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen 2010/83 esas sayılı dosyadaki davada İ.'i vekil sıfatıyla temsilen hareket ederek aradaki vekalet akdinin esaslı unsurlarından güven unsurunu ihlal etmiştir.** Davalı tarafından yapılan azil işlemi Mahkemenin de kabulünde olduğu üzere haklı sebebe dayanmaktadır...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.09.2013 gün ve E. 2013/14957, K. 2013/21554 sayılı kararı;

“..Davacının azil nedenlerinden biri, “aynı dava nedeniyle nakit olarak vermiş olduğu teminat bedelinin yerine davacı tarafından banka teminat mektubunun sunulması ve daha sonra da bedelinin alınması” diğeri de “kendisinin taraf olduğu bir başka dosyada davacının karşı tarafın avukatlığını üstlenmiş olması”dır. Mahkemece ilk azil nedeni hakkında değerlendirme yapılmışsa da, ikinci azil nedeni hakkında ise herhangi bir inceleme ve değerlendirme yapılmamıştır.

Oysa ki iş bu davada vekalet ücretine konu olan ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2009/704 esas sayılı dava devam etmekte iken, davalının başka bir vekili tarafından, ve'ya karşı açılmış olan ... Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2010/83 esas sayılı dava dosyasında, davacı avukatın 2.10.2010 tarihli vekâletname ile karşı tarafın (... ..,) vekilliğini üstlendiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. **Avukatın, vekâlet ilişkisi devam etmekte iken müvekkiline ait bir başka dosyada karşı tarafın vekilliğini üstlenmesi, müvekkilin avukatına olan güvenini sarsan, vekilin sadakat borcuna aykırı davrandığını gösteren bir husustur.** O halde davalının, 7.10.2010 tarihli azilname ile davacı avukatı haklı olarak azlettiğinin kabulü gerekir. Haklı azil halinde ücret talep edilemeyeceğinden davanın reddine karar verilmesi gerekirken, mahkemece ikinci azil nedeni incelenmeksizin azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.10.2016 gün ve E. 2015/24684, K. 2016/17616 sayılı kararı;

“...Davalının bildirdiği soruşturmaya ilişkin olarak dosya içinde yer alan ... 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/28 esas sayılı dava dosyasına esas iddianamede, davacı avukatta sanık olarak yer almış, şirket ve kooperatif yetkililerinin kendisine usulsüz ödemeler yaptığı hatta şirket kasasından çekilen paraların aklanması için davacı avukata avukatlık ücreti adı altında ödeme yapıldığı, davacının diğer sanıklarla el ve işbirliği içinde olduğu ve bu suretle ... Fabrikası AŞ'yi zarara uğrattığı iddiası ile dava açılmıştır. **İddianamede yer alan sanıklar arasında diğer sözleşmeli avukatlarda yer alıp, ... Fabrikası A.Ş. tüm sözleşmeli avukatların sözleşmelerini bu arada davacı avukatın sözleşmesini de feshetmiştir.** Davalı tarafın azil ve fesih için yaptığı bu savunma ve dosya kapsamındaki delillere göre, **davalının büyük ortağı olduğu dava dışı şirketle ilgili davacı avukatın da katıldığı iddia olunan soruşturma konusu eylemler nedeniyle güveninin sarsılarak artık birlikte çalışmak istememesi haklı azil sebebidir.** ..Azil tarihinde davacı hakkında yürütülen soruşturmanın güven sarsıcı olduğu sabit olup, haklı azil sonucunu doğurduğu anlaşıldığından ve azil tarihinde kesinleşmiş iş bulunmamasına göre davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.05.2016 gün ve E.2015/3470, K. 2016/12260 sayılı kararı;

“...Somut olayda; davalı tarafından kendisini temsil etmek üzere davacıya 07.11.2012 tarihli vekâletname verildiği, davacı avukatın bu vekâlete dayalı olarak dava dışı ...'i. aleyhine 15.11.2012 tarihinde takip başlattığı, 04.12.2012 tarihinde de azledildiği anlaşılmaktadır. Diğer yandan davacı avukatın; yetki belgesine istinaden 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/64 E. sayılı dosyasında 16.11.2012 tarihli duruşmaya davacı..... vekili olarak, Anadolu 11. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2013/3 E. sayılı dosyasında 13.11.2012 tarihli duruşmaya davacı ... vekili olarak duruşmaya katıldığı, Anadolu 13. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2012/1265 D.İş sayılı dosyada da.....'yi temsilen idari para cezasına itiraz ettiği dosya kapsamı ile sabit olup esasında bu husus mahkemenin de kabulündedir. **Davacı avukat**

07.11.2012 tarihli vekâletle davalının vekili sıfatıyla 15.11.2012 tarihinde borçlu... Şti. aleyhine takip başlatmış, diğer taraftan da aynı tarih aralığında borçlu anılan şirket ya da bağlı kuruluşunun vekili olarak duruşmalara katılmış, böylelikle Avukatlık Kanunu'nun 38. maddesindeki " Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş ve mütalaa vermiş olursa, " düzenlemesine aykırı davranarak davalı müvekkilin güvenini sarmış, özen yükümlülüğüne aykırı davranmıştır. Hal böyle olunca azil haklı nedene dayanmakta olup, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.10.2017 gün ve E. 2016/20412, K. 2017/9176 sayılı kararı;

"...Gerçekten de davacı avukatın, davalı ile vekâlet ilişkisi sürerken, ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/45 D. iş, ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/40 D. iş, ... 18. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/480 esas ve ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/413 esas sayılı dosyalarda karşı taraf ... Genel Müdürlüğü vekili sıfatıyla da hareket ettiği tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. Bu halde, Avukatlık Kanunu'nun 38. maddesi ile TBB Meslek Kuralları 38. maddesi hükümleri gereğince, avukatın aynı işte menfaati zıt olan tarafları temsil edemeyeceğinden ve vekil-vekil eden arasında bulunan vekâlet sözleşmesinin temel dayanağının güven ve saygı ilişkisi olduğu gözetildiğinde, davacı tarafın tutum ve davranışının da bu kapsamda değerlendirilmesi gerekir.

...Avukatlık Kanunu'nun 174/2. maddesi hükmüne göre avukat kusur veya ihmali nedeniyle azil edilmiş yani azil haklı ise ücretinin ödenmesi gerekmez. Somut olayda da, davacı avukat haklı olarak azil edildiği kabul edildiğine göre, ancak azilden önce kesinleşen ve azle sebep teşkil etmeyen dosyalar için davacı avukatın ücrete hak kazanacağı kabul edilerek, bu dosyalar tek tek irdelenerek davalının hak ettiği ücrete hükmedilmesi gerekirken, aksi düşüncelerle, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."¹⁴

¹⁴ Y. 13. HD'nin 23.09.2014 gün ve E. 2014/11112, K. 2014/28411 s. k. 660. sayfada

TBB Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve E. 2002/201, K. 2002/335 sayılı kararı:

"... Şikâyetçi, şikâyetli avukata 16.02.1998 tarihinde vekâletname vermiş, paydaşlığın giderilmesi davası açılmış, dava sonuçlanmış, 13.08.1998 tarihinde anlaşma yapılmış, taşınmaz bedeli olarak 26.10.1998 tarihli iki adet çek alınmıştır. Çek bedelleri zamanında ödenmemiş, Elmadağ İcra Müdürlüğü'nün 1998/971 No.lu takip dosyası açılmıştır.

Şikâyetli bu işlemler devam etmekte iken 21.09.1998 tarihinde hasım taraf İsmet G.ten de vekâletname alarak, üçüncü bir şahsa karşı Elmadağ İcra Müdürlüğü'nün 1999/292 esasta kayıtlı takip dosyasını açmıştır. Şikâyetçi, şikâyetliyi 21.07.1999 tarihinde vekaletten bu nedenle azletmiştir.

Disiplin Kurulu şikâyetçinin şikâyetliye zarar verici bir eyleminin bulunmadığı gerekçesiyle ceza tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

Oysa taraflarca açılan tazminat davasında, **Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 2000/6961-7836 sayılı 03.10.2000 tarihli kararında "Avukatlık, karşılıklı güven ve sadakat isteyen bir meslek olup, vekâlet de bu inanç doğrultusunda verilir. Davalı avukat, davacının bu inancını kötüye kullanarak hasım tarafın kendisini vekil tayin etmesine karşı koymamış, onun da vekilliğini üstlenmiştir. Bu durum müvekkil davacının davalı avukatına karşı beslediği güvenin sarsılmasına neden olduğunun kabulünde duraksamaya yer yoktur. O nedenle davacı müvekkil salt bu nedeni ileri sürmek suretiyle dahi azilde haklıdır"** denilmek suretiyle, tazminat isteminin reddine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kovuşturma konusu olayda da henüz müvekkilin işi bitmemişken, hasım taraftan vekâletname alınmış ve bu güven sarsılmıştır.

...Bu nedenlerle, **müvekkille eş zamanlı olarak hasım tarafın vekaletnamesinin üstlenilmesinde, bu vekaletname kime karşı kullanılırsa kullanılсын, meslek kuralına aykırılık kabul edilmelidir.** Salt "aynı iş" kavramıyla dar yorumlama, avukatlık mesleğine olan güveni sarsacak, kamuoyunda itibarını azaltacaktır

Şikâyetli avukatın , müvekkili ile olan vekalet ilişkisinin devamı esnasında, eş zamanlı olarak hasım tarafın da vekaletnamesini üstlenmesi, Avukatlık Yasası'nın 38/b ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2-36. maddesine aykırı bulunduğundan "disiplin suçu" oluşmaktadır..."

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.05.2015 gün ve E. 2015/355 K. 2015/424 sayılı kararı;

“...Ankara 13. İdare Mahkemesi'nin 25.02.2015 tarih ve 2012/991 Esas, 2015/804 Karar sayılı kararına itirazımız üzerine Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurul'un 25.02.2015 gün ve 2015/348 Esas, 2015/804 Karar sayılı kararı ile Ankara 13. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

...Olayda; davacının, Ankara Yenimahalle 5. Noterliğinin 12.12.2008 tarih ve 30894 sayılı vekâletnamesi ile şikâyetçi şirket vekili olarak vekil tayin edildiği, şirketin taraf olduğu Ümraniye 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2009/19 sayılı “itirazın iptali” davası ve bunun dayanağı icra takibinde görev aldığı halde, Ayhan E. vekili olarak Kartal 4. İş Mahkemesi'nin 2008/943 sayılı dosyasında şikâyetçi şirket aleyhine açılan davada, davacı vekili olarak görev yaptığı ve **dolayısıyla davacının eş zamanlı olarak hasım tarafın vekaletini üstlendiği** görülmektedir.

Bu nedenle, ayrı ayrı davalarda olsa dahi, aynı zaman dilimi içerisinde hem şirket vekili hem de şirket aleyhine vekillik yapılabilmesinin anılan Kanun maddesinin amacına ters düşeceği, davacının eyleminin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 38. maddesinin (b) bendinde belirtilen fiil kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının kınama cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır....Açıklanan nedenlerle davalı idarenin itirazının kabulüne, bozulmasına,...”¹⁵

14. Müvekkileri ile arasında husumet bulunan dava dışı kardeşinin de vekilliğini üstlenmiş olmaları, haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.01.2015 gün ve E. 2014/8587, K. 2015/153 sayılı kararı;

“...Tüm dosya kapsamından, davalı ile kardeşi olan dava dışı arasında husumet olup, dava dışı ...'in davalı hakkında “özel belgede sahtecilik” ve hakaret suçlarından şikâyetçi olduğu, davacı avu-

¹⁵ Y. 13. HD.'nin 23.09.2014 g. E. 2014/11112, K. 2014/28411 sayılı kararı; 377. sayfada.

katların da bu husumete vakıf oldukları, davalı tarafından davacı-
lardan ..., “ya Secaattin’i bırak ya beni” şeklinde e-mail gönderildiği
anlaşılmaktadır. Her ne kadar mahkemece, “davalı tarafından ileri
sürülen azil gerekçelerinin kanunda sayılan hallerden olmadığı, mü-
vekkilin, avukatın diğer müvekkilleri ile olan ilişkilerine müdahale
edemeyeceği” belirtilerek, azlin haksız olduğu kabul edilmişse de,
avukat ve müvekkil arasındaki ilişkinin temeli “güven” unsuruna
dayalı olup, davacı avukatların, **davalı müvekkilleri ile arasında
husumet bulunan dava dışı kardeşinin de vekilliğini üstlenmiş ol-
maları ve davalının bu durumu kabul etmediğini bildirmiş olma-
sına rağmen, davalının hasmı durumunda olan kardeşi ile vekâlet
ilişkisini sona erdirmemiş olmaları, davalı müvekkilin avukatına
olan güvenini sarsan, vekilin sadakat borcuna aykırı davrandığını
gösteren bir husustur.**

O halde davalının, 25.07.2012 tarihli azilname ile davacı avukat-
ları haklı olarak azlettiği kabul edilerek, sonucuna göre bir hüküm
kurulması gerekirken, azlin haksız olduğundan bahisle yazılı şekil-
de hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı
gerektirir...”

15. Takipsizlik kararına itiraz edilmemesi haklı azil nedeni midir?

**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 11.12.2012 gün ve E.
2012/11696, K. 2012/28359 sayılı kararı;**

“...Davalı tarafın haklı azil nedeni olarak ileri sürdüğü nedenler-
den biri, davacı avukatın hukuki yardım görevleri içinde olan, “Cem
hakkındaki şikâyet dilekçesinin takibinin yapılmamış olması ve ve-
rilen takipsizlik kararına karşı da itiraz yoluna başvurulmaması”dır.
Gerçekten de davacı avukatın, ücret sözleşmesi ile davalılara verme-
yi taahhüt ettiği hukuki yardımlardan biri olan, “C.’in suç vasfın-
daki eylemlerine karşılık ceza davaları açılması” hususu ile ilgili
olarak, adı geçen kişi hakkında “güveni kötüye kullanma” suç
isnadiyla Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı’na 06.12.2007 tarihinde
şikâyet dilekçesi verdiği, yapılan soruşturma sonucunda şüpheli
hakkında 11.12.2007 tarihinde kovuşturmayaya yer olmadığına karar
verildiği, bu karara karşı davacı tarafından itiraz yoluna başvu-
rulmadığı, dolayısıyla bu konudaki vekalet görevi ile ilgili olarak

gerekli özen ve dikkatin gösterilmediği ve yapılan azil işleminin haklı olduğu anlaşıldığı gibi, hükme esas alınan bilirkişi raporu ve mahkemenin kabulü de bu yöndedir...bozmayı gerektirir...”

16. Müvekkil tarafından bildirilen hususların cevap dilekçesinde eksik, çelişkili, yanlış bildirilmesi, delil sunulmaması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.09.2012 gün ve E. 2012/13627, K. 2012/19156 sayılı kararı;

“...Davalı taraf azil nedeni olarak, boşanma davasına verilen cevap dilekçesinde bariz yanlışlıkların ve çelişkilerin olmasını göstermiştir. **Davacı avukatın yaptığı bu hatalar, davalı müvekkili aleyhine zarar verici netice doğurmamasına karşın, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğün yerine getirilmediğinin açık bir göstergesidir.** Az yukarıda da açıklandığı üzere taraflar arasındaki “güven ilişkisi” vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olup, davacı avukatına olan güveninin sarsıldığının, dolayısıyla azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Keza, mahkemenin kabulü de azlin haklı olduğu yönündedir. Haklı azil halinde, müvekkil avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü olmadığından davacı ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücretinin tahsilini isteyebilir. Hal böyle iken, mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, aksine düşüncelerle, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve E. 2003/94 K. 2003/297 sayılı kararı;

“... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1998/59 E. sayılı dosyasına şikayetli tarafından verilen delil listesinin son bendinde, **dava-ya konu trafik kazası ile ilgili fotoğraflar, delil olarak gösterildiği halde, davaya bakan mahkemenin birkaç kere mehil vermesine rağmen, dosyaya ibraz edilmediği görülmüştür.** Her ne kadar şikayetçinin trafik kazasında %100 oranında kusurlu olduğu Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu'ndan alınan raporla tespit edilmiş ise de, şikayetli avukatın delil listesinde gösterdiği ve kendisinde olduğunu bildirdiği delil niteliğindeki fotoğrafları verilen mehillere

rağmen dosyasına ibraz etmediği anlaşılmaktadır. **Fotoğrafların müvekkil tarafından avukata verilmediği varsayılsa bile, avukatın yazı ile vekil edenini uyarması, fotoğrafların teslimini istemesi ve ibraz etmemenin sonuçlarını bildirmesi zorunludur.** Şikayetli avukat tarafından şikayetçiden alınan ibraname avukatın bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Şikayetli avukatın bu eylemi şikayetçinin zarar etmesine, mağdur olmasına sebebiyet verebilecek bir eylem niteliğindedir...”

17. Belgelendirilmemiş mazeret dilekçesi vermek, sık kullanmak, davanın açılmamış sayılmasına neden olmak, suç ve haklı azil nedeni, disiplin suçu mudur?

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 10.04.2015 gün ve E. 2014/12329, K. 2015/9877 sayılı kararı;

“... Dosya kapsamına göre, şüphelinin, müşteki F. . B. . 'un vekili sıfatıyla takip ettiği Bakırköy 1. İş Mahkemesi'nin 2010/360 esasına kayden görülen alacak davasında, geçerli bir mazereti olmaksızın 20.10.2010 ve 15.09.2011 tarihli duruşmalara ve 21.06.2012 tarihli karar celsesine katılmayarak mahkemece davanın kabulüne dair 2012/437 sayılı aleyhe kararın verilmesine, Bakırköy 1. (6.) İş Mahkemesi'nin 2010/345 esasına kayden görülen tespit davasında, geçerli bir mazereti olmaksızın 02.11.2010 tarihli duruşmaya ve 27.03.2012 tarihli karar celsesine katılmayarak mahkemece davanın kabulüne dair 2012/128 sayılı aleyhe kararın verilmesine sebebiyet vermesi ile Bakırköy 6. İş Mahkemesinin 2010/346 esasına kayden görülen tazminat ve alacak konulu davada, geçerli bir mazereti olmaksızın 02.11.2010 ve 07.08.2012 tarihli duruşmalara katılmadığı gibi, 12.07.2011 ve 14.03.2012 tarihli duruşmalara **da mazeret dilekçesi göndererek davayı gereği gibi takip etmemesi karşısında, mevcut delillerin son soruşturmanın açılması için yeterli olup delillerin takdirinin de son soruşturma aşamasında davayı görecek olan mahkemesine ait bulunduğu gözetilmeden, yazılı şekilde karar verilmesinde isabet görülmediğinden...**Kanun yararına bozma istemine dayanan ihbarname münderecatı yerinde görüldüğünden talebin kabulü ile İstanbul Anadolu 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 12.03.2014 tarihli ve 2014/70-85 Değişik İş sayılı kararın CMK'nın 309. maddesi uyarınca bozulmasına...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 14.03.2016 gün ve E. 2014/1048. K. 2016/2720 sayılı kararı;

“...Adana Barosu'na kayıtlı avukat olarak görev yapan ve katılanın eşinin vekilliğini üstlenen sanığın, davacı vekili sıfatıyla davalı aleyhine ... İş Mahkemesi'nin 2007/196 Esas sayılı dosyasında açtığı sigortalılığın tespiti davasının 13.06.2007 tarihli duruşmasına yasal ve geçerli mazeret bildirmeksizin katılmayarak dosyanın işleminden kaldırılmasına ve davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesine sebebiyet verdiği, böylece katılanın mağduriyetine neden olduğu anlaşılmalı, görevi kötüye kullanma suçunun tüm unsurlarıyla oluştuğu gözetilmeden, dosya kapsamına ve oluşa uygun düşmeyen gerekçeler ile yanılıklı hukuki değerlendirme sonucu yazılı şekilde beraat kararı verilmesi, ...hükmün bozulmasına, ..”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 17.01.2013 gün ve E. 2011/6395, K. 2013/744 sayılı kararı;

“...Avukatlık mesleği yargılama faaliyetinde “bağımsız savunmayı temsil etmek” (1136 sayılı Av. Kn. m. 1) ve bu amaçla “hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararına tahsis etmeyi” gerektiren (Av. Kn. m. 2/2) bir meslek olarak düzenlenmiş ve bu nedenle de 5237 sayılı TCK'nın 6/1. maddesinde avukatlık; “yargı görevi yapan” kamu görevlileri arasında sayıldığı gibi, aynı madde ve fıkranın (c) bendinde yer alan tanım uyarınca, adalet hizmetlerine yönelik kamusal faaliyete kanun gereği usulünce iştirak etmesi dolayısıyla ceza yargılamasında “kamu görevlisi” de sayılmış, diğer taraftan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun (23.01.2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunla değişik) 62. maddesinde avukatın, kendisine verilen görev ve yetkiyi kötüye kullanma fiillerininin TCK'nın 257. maddesi ile cezalandırılacağı ifade edilmiş bulunmaktadır. Esasen, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 07.10.2003 gün ve 2003/4220 Esas, 2003/242 sayılı kararında da açıklandığı üzere, müdafinin duruşmalara katılmayarak savunma görevini yerine getirmeme eylemleri 765 sayılı mülga Kanun döneminde görevi ihmal suçunu oluşturduğu kabul edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, sanık tarafından atanan veya mahkemenin istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen zorunlu müdafinin savunma görevini yerine getirmemesi ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçunu oluşturabilir. CMK'nın 151. maddesi gereği, zo-

runlu müdafii görevini yapmadığı hallerde mahkemenin başka bir müdafii görevlendirilmesini sağlaması gerekmekte ise de; bu işlemin fiilen aynı duruşmada gerçekleştirilmesi mümkün olmadığı gibi mahkemenin bu yönde bir atama yapmamış olması da, o dosyada görevlendirilmiş olan müdafii yasal yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Başka deyişle, böyle bir durumda dahi müdafii duruşmaya katılmama eylemi ile, sanığın hukuki yardımdan mahrum kalması (mağduriyet şartı) arasında illiyet bağı da gerçekleşmiş sayılır. İncelenen dosyada, suçta sürüklenen çocuğa CMK'nın 150. maddesi uyarınca mahkemenin istemi ile baro tarafından müdafii olarak görevlendirilen sanık Avukatın, 29.11.2007 ile 25.09. 2008 tarihleri arasında yapılan **dört duruşmaya mazeretsiz katılmayarak** sanığın anılan duruşmalarda hukuki yardımdan mahrum kalmasına ve yargılamanın uzamasına yol açarak mağduriyetine neden olması dolayısıyla ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçunun oluştuğu gözetilmeden, yasal ve yerinde görülmeyen gerekçeyle be-
raat hükmü kurulması, ...hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 15. Ceza Dairesi'nin 20.11.2014 gün ve E. 2013/3196, K. 2014/19394 sayılı kararı;

“...2010/534 esas sayılı dosya üzerinden yapılan yargılama-
da sanığın 28.05.2010 ve 30.06.2010 tarihli duruşmalara katıldığı,
30.06.2010 tarihli duruşmada mahkeme tarafından delillerini sun-
ması için süre verilen sanığın mazeret bildirmeden 28.07.2010 tarihli
duruşmaya katılmadığı, bunun üzerine 10 günlük kesin süre veril-
diği, sanığı bir sonraki duruşmaya da katılmaması üzerine davanın
reddedildiği, katılanın aleyhine 600,00 TL vekâlet ücretine hükme-
dildiği, yine sanığın, iş mahkemesinde açtığı dava neticesinde Ma-
navgat 3. İcra Müdürlüğü'nün 2009/3452 esas sayılı dosyası kapsa-
mında işveren aleyhine 1.200,00 TL asıl alacak ve 89,30 TL faiz olmak
üzere 1289,30 TL bedelinde icra takibi başlattığı, bir sureti dosya
içerisine alınan 15.03.2010 tarihli ibranameye göre toplam 1.568,30
TL'yi tahsil etmesine rağmen katılana herhangi bir ödeme yapma-
dığı somut olayda; sanığın taahhüdü ihlal suçu nedeni ile hakkında
yakalama kararı bulunduğu için duruşmalara gelemediğini, katılan-
dan cüzi bir ücret alıp hesabından harcama yapmak zorunda kaldı-
ğını beyan etmesine karşın, **yaptığı harcamaların nelerden ibaret
olduğunu ispat edememesi, mazeret bildirmeksizin ve başka bir
avukata yetki belgesi vermeksizin duruşmalara katılmaması, dos-**

ya içerisindeki ibranameden de anlaşıldığı üzere icra takibine konu alacağı tahsil etmiş olması ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin çok üzerinde olacak şekilde tahsil ettiği parayı mal edinmesi karşısında görevi ihmal ve hizmet nedeni ile güveni kötüye kullanma suçlarının oluştuğuna yönelik kabulde bir isabetsizlik görülmemiştir. ... hükmün onanmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.10.2017 gün ve E. 2016/18808, K. 2017/9222 sayılı kararı;

“...Somut olayda, davacı ... 1. İş Mahkemesi'nin 2008/1130 E.ve 2011/34 K.sayılı işçilik alacaklarına ilişkin davanın 7. celsesine mazeret bildirerek girmemiş, mahkemece belgelendirilmeyen mazaretin reddine karar verilmiştir. Bilindiği gibi vekâlet ilişkisinde vekil ağırlaştırılmış özen borcu altında olup hafif kusurundan dahi sorumludur. **Başka bir mahkemede duruşması olan avukat, mazeretine ilişkin duruşma zaptı, tensip zaptı vs gibi belgeleri, yeni duruşma gününün tebliğine ilişkin masrafları ile birlikte mazeretini bildirir dilekçeye eklemek zorundadır.** Davacı avukat bu yükümlülüğünü yerine getirmeyerek davanın uzamasına sebep olduğu gibi ilamı icraya koyarken faiz hesabında da özenli davranmamış, müvekkilinin zarara uğramasına sebep olmuştur. **Davacı avukat özen borcuna aykırı davranarak davalı müvekkilin güvenini sarmış, özen yükümlülüğüne aykırı davranmıştır.** Hal böyle olunca, mahkemece azlin haklı olduğu kabul edilerek tamamlanmamış işlerden avukatın ücrete hak kazanamayacağı gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken davalı savunmaları üzerinde eksik inceleme yapan bilirkişi raporuna itibar edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.11.2015 gün ve E. 2015/23279, K. 2015/34142 sayılı kararı;

“... taraflar arasındaki sözleşmeye göre davacı avukat tarafından Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2009/83 esas sayılı dava dosyasının takibinin üstlenildiği, bu ceza dosyası kapsamında yapılan **ilk duruşmaya davacı avukatın yetkilendirdiği bir avukatın katıldığı halde azil tarihine kadar yapılan sonraki iki duruşmaya davacı avukat veya yetkilendirdiği avukatın mazeretsiz olarak katılmadıkları tespit edilmiştir.** Avukatlık Kanununun 34. maddesinde düzenlenmiş olan “avukatın özen borcu” nun, objektif sorumluluk olduğu

göz önüne alındığında, basiretli bir avukatın mazeretsiz olarak duruşmaya katılmaması, üstelik bir süre sonra üçüncü duruşmada da aynı olayın tekrar etmesi, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğün yerine getirilmediğinin açık bir göstergesidir. Davalı müvekkilin, davacı avukatına olan güveninin sarsıldığının, dolayısıyla azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Haklı azil halinde, müvekkil avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü olmadığından, mahkemenin asıl davaya ilişkin olarak azlin haklı olduğuna dair kararının yerinde olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca asıl dava yönünden onama kararı verilmesi gerektiği, bu kez yapılan inceleme ile anlaşılacakla davalının karar düzeltme talebinin kabulüne karar verilmesi gerekmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 22.04.2014 gün ve E. 2013/31516, K. 2014/12805 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davacının, davalıya vekâleten Şişli 3. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2005/429 esas sayılı dosyası üzerinden 5.000,00 Euro alacağın tahsili için 01.08.2005 tarihinde kısmi dava açtığı, 09.02.2006 tarihli celseye mazeret bildirerek katılmadığı, mahkemece mazeretin kabul edildiği, bundan sonra davacının 8.3.2007 tarihli celseye ise mazeretsiz olarak katılmadığı, mahkemece dosyanın işlemden kaldırıldığı, aynı gün davanın yenilenmesi için dilekçe verildiği, yine 08.05.2007 tarihli celseye de mazeretsiz olarak katılmadığından, dosyanın ikinci kez işlemden kaldırılmasına karar verildiği, 17.05.2007 tarihinde davanın yenilenmesi için dilekçe verildiği, davacı avukatın 08.10.2007 tarihinde azledilmesinden sonra da, davanın başka bir avukat tarafından takip edildiği sabittir.

Davalı avukatın takip etmiş olduğu davada, duruşmalara mazeretsiz olarak katılmayarak dosyanın iki kez işlemden kaldırılmasına neden olduğu anlaşılmaktadır. Avukatlık Kanunu’nun 34. maddesinde düzenlenmiş olan “avukatın özen borcu” nun, objektif sorumluluk olduğu göz önüne alındığında, **basiretli bir avukatın mazeretsiz olarak duruşmaya katılmaması, bunun sonucunda da dosyanın müracaata bırakılması, üstelik bir süre sonra aynı olayın tekrar etmesi, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğün yerine getirilmediğinin açık bir göstergesidir.** Az yukarda da açıklandığı üzere taraflar arasındaki “güven ilişkisi” vekâlet akdinin en önemli

unsurlarından olup, somut olayda davacı müvekkilin, davalı avukatına olan güveninin sarsıldığının, dolayısıyla azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Mahkemece açıklanan hususlar göz ardı edilerek, aksine düşüncelerle azlin haksız olduğu kabul edilmek suretiyle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.06.2014 gün ve E. 2014/3598, K. 2014/10274 sayılı kararı;

“...Mahkemece, yargılama esnasında aldırılan bilirkişi raporundaki açık tespitlere ve azlin haklı olduğu noktasındaki belirlemeye rağmen gerekçeli kararda, az yukarıda değinildiği üzere, “davacı avukatın takip ettiği dosyalardaki ihmallerinin davalının hak kaybına neden olmadığı yine bu durumların olağan meslek (görev) aksamları niteliğinde bulunduğu” şeklindeki genel ve soyut ifadelerle azlin haksız olduğu kabul edilerek hüküm tesis edildiği anlaşılmaktadır. **Bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere, davacı avukatın davalı vekili sıfatıyla takip ettiği dava dosyalarında duruşmalara katılmayarak dosyaların müracaata kalmasına neden olduğu, delil listesinin hazırlanmasında özensiz davrandığı, yine mahkemece kendisine verilen kesin süre içinde istenilen açıklamaları mahkemesine vermediği, ara kararlarının gereğini yerine getirmediği dosya kapsamından ve bilirkişi raporundan anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca davacı avukat haklı nedenlerle azledildiği için Avukatlık Kanunu'nun 174/2. maddesi hükmüne göre davalıdan hiçbir ücret isteyemez. Mahkemece, davacının haklı azil nedeniyle ücret isteyemeyeceği gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir. ..”**

TBB Disiplin Kurulu'nun 06.06.2003 gün ve E. 2003/131, K. 2003/131 sayılı kararı;

“...Şikâyetlilerin İstanbul Barosu CMUK uygulama servisi tarafından 01.05.2000 tarihinde Eyüp 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2000/352 Esas sayılı dosyası ile yargılanan sanıklara müdafî olarak atandıkları, ancak 01.11.2000 ve 22.01.2001 tarihli duruşmalara mazeret sunmaksızın katılmadıkları, dosyadaki bilgi ve belgelerden ve şikâyetli avukatların beyanlarından anlaşılmıştır. **Avukatların bu davranışları müdafî olarak görevlendirildikleri bir kısım sanıkla-**

rın müdafisiz olarak sorgulamalarının yapılmasına neden olmuştur. Avukatlık Yasasının 34. ve TBB Meslek Kurallarının 3. maddesi hükmüne aykırı olarak "özen" yükümlülüğünü yerine getirmeyen Avukatların eylemi disiplin suçu oluşturmaktadır..."

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.11.2014 gün ve E. 2014/547, K. 2014/733 sayılı kararı:

"...Dosyanın incelenmesinde; şikâyetli avukat hakkında Edirne 2.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/138 E. 2013/118 K. sayılı dosyasında görevi kötüye kullanmak suçu nedeniyle açılan kamu davasında yapılan yargılama sonucunda, Keşan İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2007/141 E. sayılı menfi tespit dava dosyasında, şikâyetli avukatın daha önce 18.09.2007 ve 04.03.2008 tarihlerinde işlemden kaldırılarak yenilendiği sabit olan dosyada 02.12.2009 tarihli duruşmaya gerekçesiz ve pulsuz mazeret dilekçesi verilmek sureti ile duruşmaya girilmeyerek ve mazeretin reddine karar verilerek davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, iş bu kararın Yargıtay'ca onanarak 13.07.2010 tarihinde kesinleştiği hususu tespit edilerek, T. Ü. isimli savunma tanığı dinlenilmiş ve suç sabit görülerek şikâyetlinin neticeten 2 Ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilip, iş bu karar itirazın reddi sureti ile 25.06.2013 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

Şikâyetli avukatın Keşan İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2007/141 E. sayılı dosyasında 02.12.2009 tarihli duruşmaya girmedeği, Mahkemeye verdiği mazeret dilekçesinin gerekçesiz ve posta pulsuz olması nedeniyle, mazeretin kabul edilmeyerek şikâyetçinin Menfi Tespit davasının açılmamış sayılmasına karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Avukatlar özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak, mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır..."

18. Avukatın kendi menfaatini öne geçirmesi haklı azil nedeni midir?

Karar önemlidir. Çünkü uzlaşma görüşmelerinde genellikle taraflar anlaşmakta, avukatlık ücretine gelince film kopmakta, genellikle

lede anlaşma olmamaktadır. O halde avukat bu izlenimi yaratacak davranışlardan kesinlikle kaçınmalı, dikkatli ve duyarlı olmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.12.2016 gün ve E. 2016/8399, K. 2016/22989 sayılı kararı;

“...Davacı, davalının alacağını tahsil amacıyla borçlu ...Belediyesi aleyhine icra takibi başlatmış, itiraz üzerine de itirazın iptali davası açmıştır. Yargılama sırasında dinlenen tanıklar, davalının başlattığı icra takibinden sonra ...Belediyesi yetkilileri ile davalının takip konusu borçlar hakkında anlaşma sağlamak üzere bir araya geldiklerini, davalının talebi ile avukatı olan davacının da bu görüşmede bulunduğunu ve davacının öncelikle kendi vekalet ücretinin ödenmesini istediğini, Belediye yetkililerince böyle bir ödeme yapılamayacağını ifade edilmesi üzerine davacının odayı terk ettiğini ve bu nedenle davalı ile anlaşma sağlanamadığını, akabinde takibe itiraz edildiğini beyan etmişlerdir. **Tanık beyanlarından anlaşıldığı üzere davacı avukat, kendi vekâlet ücreti alacağını müvekkilinin menfaatinin önüne geçirmiş, taraflar arasında gerçekleşmesi olası bir anlaşmayı bu tutumu ile zorlaştırmış ve böylece özen yükümlülüğüne aykırı hareket ederek müvekkilinin güveninin sarsılmasına neden olacak şekilde davranmıştır.** O halde davalının, davacıyı azlinin haklı olduğunun kabulü gerekmekte olup, Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. O halde Mahkemece, davacının azlinin haklı olduğu gözetilerek ve yukarıda açıklanan hükümler uyarınca bir karar verilmesi gerekirken, azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup hükmün bu nedenle bozulması gerekirken,..”

19. Vekaletten çekildiğini bildiren avukat aynı vekaletle yeni vekaletname düzenlettirmedeği sürece işlem yapabilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.06.2012 gün ve E. 2011/15607, K. 2012/15014 sayılı kararı;

“...Vekil-vekil eden arasında bulunan vekâlet sözleşmesinin temel dayanağı güven ve saygı ilişkisidir. Güven sarsıcı harekette bulunulması sonucu ilişkinin sarsılması, buna da davacı tarafın tutum

ve davranışının yol açması halinde azil haklıdır. Davacı, takip ettiği Antalya 3 İcra Müdürlüğü'nün 2007/4909 esas sayılı dosyasına, 09.05.2007 tarihli dilekçeyi sunarak vekillikten istifa ettiğini bildirdiği, istifa dilekçesinin alacaklı aşıla 29.05.2007 tarihinde tebliğ edildiği görülmüş, davacının 18.06.2007 tarihinde dosyaya tekrar aynı vekâletini sunduğu, alacaklı vekili olarak nüfus kaydının çıkartılması için nüfus müdürlüğüne yazı yazılmasını istediği ve 23.10.2007 tarihinde haciz ve muhafaza talep ettiği, 24.10.2007 tarihinde borçlunun evine gidildiği, borçlunun borcunu alacaklı şirkete ödediğini beyan etmesi üzerine vekilin "şimdilik işlem yapılmasın" dediği, **davacının istifa ettiği dosyada eski vekâletini tekrar dosyaya sunup önce borçlunun nüfus kaydını istediği daha sonra borçlu aleyhine haciz yapılmasını talep ettiği, davalının yeni vekâletname vermeden davacının böyle bir taleple icra müdürlüğüne başvurmasının icra müdürlüğüne kabul edilmemesi gerekirken kabul edildiği ve vekil olan davacının isteğiyle asılın haberi olmaksızın borçlunun evine hacze gidildiği, davalının davacı tarafından söz konusu 3 İcra dosyasında hacze gittiği gün davacıyı vekillikten azlettiği bu nedenle de davalının davacıyı vekillikten azletmesinin haklı olduğunun kabullü gerekir...bozma gerektirir..."**

20. Avukatın yazılı muvafakat alması gereken hallerde almadan işlem yapması haklı azil nedeni midir?

Sözleşmede kararlaştırılmamış olsa dahi, avukat bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlerde müvekkilden yazılı muvafakat almak zorundadır. Vekaletnamede yetki olması talepte bulunulmasını haklı kılmaz. Vekaletteki yetki o işlemi yapan kurumlarca yetkili olup olmadığını gösterir. Yetkiniz yoksa işlemi yapamazsınız. Muvafakat alınmazsa hem suç işlemiş, hem haklı azle neden olmuş olursunuz, eylem aynı zamanda disiplin suçudur.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 22.05.2006 gün ve 5375/11207 sayılı kararı;

"... 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinin 4667 sayılı Yasayla değiştirilmeden önceki birinci fıkrası hükmü ile avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmek-

le yükümlü kılınmışlardır. 4667 sayılı yasa değişikliği de bu fıkra hükmünde öze ilişkin farklı düzenleme getirmemiştir. Dava konusu olayda, Kadıköy 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2000/265 esas sayılı tapu iptali davasında, yakınıcı F. B. 'un davalı sıfatıyla, **aleyhine açılmış olan davanın reddi yolundaki beyanına karşın avukat olan sanığın vekâletnamesinde yer alan, ancak üçüncü kişilere, davanın karşı tarafına ve davayı gören mahkemeye karşı vekilin o işi yapmaya yetkili olduğunu gösteren davayı kabul etme yetkisinin vekil ile müvekkil arasındaki iç ilişki yönünden mutlak bir nitelik taşımadığını dikkate almadan, vekâletnamedeki kabul yetkisinin dışına çıkararak müvekkili yakınıcının bilgisi ve rızası dışında davayı kabul etme biçimindeki Avukatlık Yasasının yukarıda değinilen madde ve fıkrasında öngörülen yükümlülüğe aykırılık oluşturan eyleminin suç tarihinde yürürlükte bulunan 765 sayılı TCY'nin 240. maddesine uyması karşısında, sonradan yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Yasasının hükümleri uyarınca sanığın hukuki durumun yeniden değerlendirilmesinde zorunluluk bulunması, bozmayı gerektirmiştir... ."**

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 01.11.2007 gün ve E. 6588, K. 8623 sayılı kararı;

"... Ancak; avukat olan sanığın katılan müvekkilinin alacağını tahsil etmek amacı ile haczedilip yediemin deposuna kaldırılan eşyaları, **katılanın bilgisi ve rızası olmadan, borçlu ile anlaşarak teslim etmesi neticesi**, katılanın alacağının bir kısmını tahsil edememesi sonucu mağduriyetine neden olduğu, sanığın görevde yetkiyi kullanma suçunun yasal unsurları oluştuğu gözetilmeden yasal ve yeterli olmayan gerekçe ile beraatı kararı verilmesi... hükmün bozulmasına,..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.12.2016 gün ve E. 2015/31871, K. 2016/22953 sayılı kararı;

"...Davalılar, davacı avukatların kendilerinin talimatı olmaksızın belediye ile sulh olduklarını ileri sürerek, azlin haklı olduğunu savunmuş, davacı avukatlar ise sulh sonucunda hesaba yatan paranın davalı ...'e 15.03.2010 tarihli ibraname ile ödendiğini, bu nedenle sulh neticesinde kendilerini ibra ettiğini ileri sürerek azlin haksız olduğunu belirtmişlerdir. Taraflar arasında imzalanan 24.03.2004 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesi'nin III.4 maddesinde "İş sahipleri sözleşme konusu hukuki ihtilaflar arabuluculuk, sulh veya fe-

ragatle dava dışında bitirilmesini isterse durumu avukatlara yazılı olarak bildirecektir” düzenlemesi kararlaştırılmıştır. **Dosya kapsamından davalıların belediye ile sulh olunması hususunda davacılar yazılı talimat vermedikleri anlaşılmaktadır. 15.03.2010 tarihli ibranamede ise, hangi parsellere ilişkin belediyeden para tahsil edildiği, tahsil edilen paranın ne kadar olduğu, ibranameye konu hukuki ilişkinin ne olduğu hususlarında herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Bu kapsamda, adı geçen belge bir makbuz niteliğinde olup, ibraname şartlarını taşımadığından davacı avukatlar 24.03.2010 tarihli sözleşmeye aykırı davranmışlardır.** Tüm bu açıklamalar dikkate alındığında, davalı müvekkillerin davacıları azletmekte haklı olduklarının kabulü gerekir....Bu itibarla mahkemece, azil tarihinde davacı avukatlar tarafından takip edilen...3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/33 E sayılı dava dosyası sonuçlanıp kesinleşmediğine göre davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.01.2012 gün ve E. 2011/19938, K. 2012/4103 sayılı kararı;

“...Davacı, kambiyo senedine dayalı alacağının tahsili için davalı avukat ile anlaştıklarını, davalının alacağının tahsili için dava dışı borçlu aleyhine takip başlattığını, ana borcunun 09.04.2009 tarihi itibarıyla 41.644,97 TL olduğunu, davalının 17.04.2009 tarihinde borçlu ile anlaşarak borcu 29.200,00 TL olarak kabul ettiğini böylece kendisinin 12.444,00 TL zarara uğratıldığını ileri sürerek bu bedelin tahsili istemi ile eldeki davayı açmıştır. Davalı davanın reddini dilemiş, mahkemece, davalı avukatın özen borcunu yerine getirmediği, borçlu ile yaptığı anlaşma gereğince bir kısım alacaktan vazgeçildiği ancak vazgeçilen alacaktan 3.612,21 TL'nin vekâlet ücreti olduğu belirtilerek bu kısım düşüktükten sonra kalan 9.032,76 TL'nin tahsiline karar verilmiştir. Avukatlık mesleği güven mesleğidir. Davalının haklı olarak azledildiği Mahkemenin de kabulündedir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi gereğince haklı sebeplerle azledilen avukat hiç bir ücret isteyemez. Dolayısıyla vazgeçilen kısım vekâlet ücretini de olsa davalının haksız olarak vazgeçtiği açıktır. Davacı hiç bir ücret talep edemeyeceğine göre mahkemece avukatlık ücretinin düşürülerek davanın kısmen kabulüne karar verilmesi isabetsiz olup aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve E. 2006/205, K. 2006/281 sayılı kararı:

“...Avukatlar mesleki faaliyetlerini yürütürken, kamunun mesleğe olan güvenini sarsan eylem ve işlemlerden kaçınmak zorundadır. **Bu çerçevede avukatlar müvekkillerinin davada sulh olmak veya davayı müracaata bırakmak gibi hususları yerine getirirken yazılı talimat almalıdırlar.** ...Bir avukatın vekâletnamesinde sulh yetkisi olmadığı halde, karşı tarafla sulh anlaşması yapması veya bu sonucu doğuracak şekilde davranması meslek kurallarının ihlali anlamındadır. Kaldı ki, vekâletnamede yetki de olsa, bu yetki, yetkinin kullanımı esnasında ilgili kamu kurumu ve kuruluşunu işlem hususunda bağlayıcı bir husustur. Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuran işlemlerde, iş sahibinin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur....”

TBB Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve E. 2001/265 K. 2002/78 karar sayılı kararı:

“... Şikâyetlinin davacı vekili sıfatıyla üstlendiği ve takip etmekte olduğu bir davayı müvekkilinin yazılı muvafakatini almadan müracaata bıraktığı ve üç ay içinde yenilenmeyen davanın açılmaması sayılmasına karar verildiği dosyadaki bilgi ve belgelerle sabit bulunmaktadır. Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme eyleminde müvekkilin zararı olamayacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir. Kaldı ki, kovuşturma konusu olayda manevi tazminat istemi de bulunduğundan, şikâyetlinin ileri sürdüğü nedenlerin haklı kabul edilmesi olanaksızdır. Dosya içindeki ibranamenin de şikâyetçi tarafından düzenlenmediği Adli Tıp Kurumu'nun raporu ile belirlenmiştir. Bu durum karşısında Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi hükmüne aykırı olan eylem disiplin suçu oluşturduğundan,.....kararın onanması gerekmiştir.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve E. 2002/149 K. 2002/288 karar sayılı kararı:

“... Şikâyetli avukatın ... 7. İcra Müdürlüğü'nün 1999/976 sayılı dosyası ile yaptığı icra takibi sırasında borçluya ait menkul malla-

rı haczettirdiği, hacizli malların yediemin sıfatıyla borçluya teslimine muvafakat ettiği, borçlunun haciz işleminden sonra adresini terk ettiği anlaşılmıştır. **Alacaklının yazılı muvafakati alınmadan veya geçerli bir teminat sağlanmadan hacizli malların borçluya teslim edilmesi** ve bunun sonucunda alacağın tahsilinin olanaksız hale gelmesi, avukatın “özen” borcuna uygun olmayan bir davranış oluşturduğundan şikâyetli kusurlu bulunmuştur. Bu nedenle,..isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir...”

21. İşlerin yoğunluğu, Adliyenin geniş ve mesafeli olduğu, duruşma saatinin çakışması gibi nedenler mazeret olarak kabul edilebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 24.1.2012 gün ve E. 2011/6338, K. 2012/884 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu’nun 34. maddesinde düzenlenmiş olan “avukatın özen borcu”nun, objektif sorumluluk olduğu göz önüne alındığında, basiretli bir avukatın mazeretsiz olarak duruşmaya katılmaması, bunun sonucunda da dosyanın müracaata bırakılması, üstelik bir süre sonra aynı olayın tekrar etmesi, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğün yerine getirilmediğinin açık bir göstergesidir. **Bu konuda davalı tarafından savunmada değinilen, “işlerin yoğunluğu”, “adliyenin geniş ve mesafeli olması”, “duruşma saatlerinin çakışması” gibi subjektif nedenlerin dikkate alınması ise mümkün değildir.** Az yukarıda da açıklandığı üzere taraflar arasındaki “güven ilişkisi” vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olup, davalı müvekkilin, iki kez işleminden kaldırılan, dosyanın bir kez daha müracaata bırakılması halinde, “davanın açılmamış sayılmasına” karar verilmesinin söz konusu olduğu bir durumda **uğrayacağı zararlar dikkate alındığında, davacı avukatına olan güveninin sarsıldığının, dolayısıyla azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.** Haklı azil halinde, müvekkil avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü olmadığından davacı ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücretinin tahsilini isteyebilir. Mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, aksine düşüncelerle azlin haksız olduğu kabul edilmek suretiyle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

22. Avukatın özellikle keşfe, duruşmalara katılmaması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.11.2010 gün ve E. 2010/7973, K. 2010/15785 sayılı kararı;

“...Her ne kadar hükme esas alınan 25.06.2007 tarihli bilirkişi raporunda ve bu raporun tekrarı mahiyetinde olan 10.10.2007 tarihli ek raporda azlin haksız olduğu belirtilerek ücret hesabı yapılmış ise de, **davacı avukatın Kadıköy 4. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2006/5 Esas sayılı dosyasında mazeretsiz olarak keşfe katılmadığı;** Tuzla Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/6 Esas sayılı dosyasında mazeretsiz olarak **dört kez;** Tuzla Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/809 E. Sayılı dosyasında **yedi kez** duruşmalara katılmadığı; davalı kooperatiften masrafa mahsuben aldığı avansların hesabını vermediği dosyadaki delillerden anlaşılmış olup, **azil haklıdır.** Davacı 05.05.2006 azil tarihine kadar geçen süre için aylık 1.000,00 YTL vekâlet ücretlerini isteyebilir. Bu süre içinde ödenmeyen tek ücret 2006 Nisan ayı ücreti olan 1.000,00 YTL'dir. Davacı bunun dışında herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkemece, 2006 Nisan ayı ücreti olan 1.000,00 YTL için davanın kısmen kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

23. Müvekkilin dava ve icra takipleri hakkında yeteri kadar bilgilendirilmemesi, haklı azil nedeni midir?

Bu yükümlülük bir anlamda Borçlar Yasası'nın 390 ve 392. maddede öngörülen “iyi bir surette ifa” ve “işin hesabını vermek”, yeni Türk Borçlar Yasası'nın 505 talimata uygun ifa) 506 (Şahsen ifa, sadakat ve özen gösterme ve 508 (Hesap verme) kavramlarının, Avukatlık Yasası 34. maddesinde öngörülen “Özen, güven” ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 3. maddede, “İşi sadakatle takip” yükümlülüğünün bir diğer boyutudur.

Gerçekte de müvekkilin davasının açılıp açılmadığı, bulunduğu safha, mahkeme ara kararlarının yerine getirilip getirilmemesinin sonuçları hakkında bilgilendirmesi ve uyarılması gerekir.

Bu müvekkil için bir hak, avukat için yükümlülük olduğu kadar faydalıdır da. Çünkü vekil, müvekkil ilişkisi her şeyden önce gü-

vene dayanır. Siz iş hakkında günü gününe müvekkilinizi bilgilendiriyor ve uyarıyorsanız, O'nda ciddi, takip fikrine sahip, aldığı işi soran olmasa da saatinde gören, güvenilir insan olduğunuz hissini istemerseniz de verirsiniz. Bir başka faydası da azil, işi red, bırakma, aleyhinize açılacak ceza ve tazminat davalarında yazılı belgeniz olur. Müvekkille özdeşlemeden karşılıklı saygı esasına uygun olarak kurulan seviyeli ilişki avukatı yersiz şikâyetlerden de korur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.11.2016 gün ve E. 2015/15144, K. 2016/20216 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; Dava, vekâlet ücreti alacağı istemine ilişkin olup, davacının davalılar adına dava ve takip dosyalarında vekil olarak görev yaptığı ve vekâlet ilişkisinin 24.08.2011 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalılar ise, davacının görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, azlin haklı olduğunu savunmuştur. O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davalıların vekâlet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir. Davalı şirket tarafından, davacı avukatın muhatap olarak yer aldığı Üsküdar 7. Noterliğinin 26.04.2011 tarihli ihtarnamesi ile; gerek şirket gerekse şirket ortakları adına takip ettiği dava ve icra takiplerine ilişkin olarak, avukatın müvekkiline bilgi verme yükümlülüğü kapsamında, bilgi ve belge talebinde bulunulmuş; davacı avukat ise 11.05.2011 tarihli cevabi ihtarnamesi ile; avukatın her zaman bürosundan temin edilebilecek olan evrak ve bilgileri hiç bir zaman müvekkiline noter marifetiyle bildirmek gibi bir mükellefiyeti bulunmadığını, bu zamana kadar gerek internet yolu ile gerekse telefon ile her türlü bilgi ve belge talebinin karşılandığı bildirilerek takip edilen dosyalara ilişkin ödeme ve masraflar bilgisi verilmiştir. Bunun üzerine davalı şirketçe, 24.05.2011 tarihinde yine noter kanalıyla gönderilen ihtarnamede yapılan işlemlere ilişkin rapor, bilgi, belge, ayrıca yapılan tahsilâtlar ve harcamalara ilişkin belge ve bilgi talebi yinelenmiştir. Son olarak davalılar, Üsküdar 7. Noterliği'nin 24.08.2011 tarihli azilnamesi ile fazla vekâlet ücreti talep edilmesi, şirkete karşı icra takibine girilmesi, avansların kapatılmaması, makbuz kesilmemesi, özen ve sadakat borcunun yerine getirilmemesi, yapılan tahsilâtların bilgisinin verilmemesi ve kendisine iletilmemesi, dosyalarla ilgili bilgi ve belge

verilmemesi gibi nedenlerle davacı avukata azledildiği bildirilmiştir. Her ne kadar azilnamede birden fazla azil nedenine dayanılmış ise de; **azilden önceki ihtarnameler ile davalıların bilgi ve belge talebinde bulunması ve davacının da söz konusu talebi karşıladığını iddia ve ispat etmemesi karşısında davacının bilgi ve belge verme yükümlülüğüne aykırı davrandığı ve bu hususta davalıların vekilleri olan davacıyı 24.08.2011 tarihinde haklı nedenle azlettikleri dosya kapsamından anlaşılmaktadır....**Bu itibarla somut olayda mahkemece, azlin haklı olduğu ve dolayısıyla davacının azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edebileceği gözetilerek yapılacak inceleme sonuca göre bir karar karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 23.01.2004 gün ve E. 2003/319, K. 2004/2 sayılı kararı:

“... Şikâyetlinin de kabul ettiği üzere, ...’de ikamet eden şikâyetçi, alacağını tahsil etmek, edemeyince de evraklarını almak amacıyla sekiz gün ...’da kalmak zorunda kalmıştır. ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2001/5412 esas sayılı dosyasında **asıl alacaklı kendisi olduğu halde ibraname eşinden istenmiş, ücreti vekalet ve masraf alacağı açık ve net bir biçimde bildirmeksizin takip hakkında yeterli bilgi verilmemiş, şikâyetli ikameti dışında bir yerde sekiz gün gibi uzun bir süre kalmak zorunda bırakılmıştır.** Özel defterdeki yanılığdan dolayı, takip alacaklısı şikâyetli eşi ...’den ibraname istenmesi, takiple ilgili giderler için müvekkilin mahkeme ve icra dairelerinde bizzat araştırma yapmaya zorlanması, şikâyetçinin ikameti dışında bir yerde sekiz gün gibi uzun bir süre oyalanması doğru bulunmamıştır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 11.05.2007 gün ve E. 2007/94, K. 2007/150 sayılı kararı:

“... Disiplin kovuşturmasına konu sorun; şikâyetli avukatın müvekkiline bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğine ilişkindir. Bilgi edinme hakkı, temel insan hakları arasındadır. Vekil müvekkil ilişkisinde vekilin müvekkilini bilgilendirmesi bu ilişkinin özünden kaynaklanan bir borç yükümlülüğüdür. **Vekil, müvekkilini bilgilendirdiğini ispat etmek zorundadır. Ayrıca, talep halinde vekilin müvekkilini yazılı olarak bilgilendirmesi de avukatlığın**

gerekleri arasındadır. Şikâyetli avukat, kendisinden noter kanalıyla bilgi istenilmesine karşın yürüttüğü davalar ile ilgili olarak müvekkiline bilgi vermemiş, aralarındaki arkadaşlığa ve eski dönemde kazandığı davalara atıfta bulunmuştur. Bu savunmanın şikâyet konusu ile ilgisi bulunmamaktadır. Baro Disiplin Kurulu şikâyetli avukata dava ile ilgili belgeleri sunması için süre verdiği halde bu talep de yerine getirilmemiştir. Şikâyetli vekilinin tanıkların dinlenmediği yönündeki itirazı, hem yazılı bilgi istenilmesi, hem şikâyetçi tarafından sunulan belgeler ve AİHM tarafından şikâyetli avukata 23.03.2003 tarihinde ve 2006 yılında yazılan yazılar karşısında bir eksiklik olarak değerlendirilmemiştir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 19.04.2003 gün ve E. 2003/21, K. 2003/125 sayılı kararı:

“... Dosyada ki bilgi ve belgelerden ve özellikle tanık anlatımlarından, şikâyetlinin taşınmazın birinci satış gününü her nasılsa geçirmiş olduğu, ikinci satış gününü ise birinci satış günü zannederek, müvekkili şikâyetçi ile satış memurluğuna gittikleri, satış memurluğunca taşınmazın birinci satış günü satılmış olduğunun bildirilmesi üzerine şikâyetli avukatın “birinci gün satış olacağını tahmin etmedim o yüzden de gelmedim” dediği ve bu konuda şikâyetçi müvekkili ile de münakaşa ettikleri anlaşılmaktadır. ...**Şikâyetli avukat, taşınmazın satış günlerini müvekkiline bildirmekle yükümlüdür.** Satış günlerinin şikâyetçiye bildirildiğine dair dosyada yazılı bir delile rastlanılmamıştır, şikâyetli avukatın bu eylemi nedeni ile şikâyetçi satışa girme ve bedel arttırma hakkından yoksun kalmıştır. Şikâyetli avukatın eylemi disiplin sucunu oluşturmaktadır.”

24. Kararı süresinde temyiz etmeme haklı azil nedeni midir?

Avukat müvekkilden yazılı muvafakat almadığı takdirde kararı temyiz etmek zorundadır. Gerçek o ki Yargıtay Ceza, Hukuk Daireleri ve gerekse TBB Disiplin Kurulu bu konuda avukata takdir hakkı tanımamaktadır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi’nin 24.09.2014 gün ve E. 2014/19063, K. 2014/26901 sayılı kararı;

“Ancak; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 171. maddesine göre Avukatın aldığı işi sonuna kadar takip etme zorunluluğunun aleyhe

verilen hükme karşı Yasa yoluna başvurmayı da içermesi ve sanığın müdafii olduğu mağdur hakkında verilen hükmü temyiz etmemesi yönünde mağdurun bir rızasının da bulunmaması karşısında, görevi ihmal suçunun olduğu gözetilmeden beraat kararı verilmesi, ... hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve E. 2007/13-198, K. 2007/199 sayılı kararı;

“..Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. **Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır.** Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır... **temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır...** Davalı manevi tazminat istememiştir. Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge gösterememiş ve savunmasını ispat edememiştir. Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir.”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.06.2016 gün ve E. 2015/33065, K. 2016/14295 sayılı kararı;

“...Somut uyuşmazlık itibariyle, davalı avukat tarafından davacıya verilen avukatlık hizmetleri kapsamında takip edilen ... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/73 esas sayılı dosyasına konu davaya ilişkin **kararın süresinde davalı avukat tarafından temyiz edilmemesi nedeniyle temyiz dilekçesinin reddine karar verilmesine sebebiyet verdiği,** bu sebeple davacı tarafından gerçekleştirilen 13.10.2011 tarihli azil işleminin haklı sebebe dayandığı ve mahkemenin kabulünün de bu yönde olduğu anlaşılmaktadır. Davacı tarafından yapılan azlin haklı olması nedeniyle, davalı avukat azil tarihi itibariyle sonuçlanıp kesinleşen işlerden dolayı akdi vekâlet ücreti ve Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesinde düzenlenen yasal vekalet ücretini talep edebilecektir... Hal böyle

olunca davalı avukatın azil tarihi itibariyle sonuçlanıp kesinleşen işlerden dolayı akti vekalet ücreti ve yasal vekalet ücretlerini ayrı ayrı talep edebileceği gözetilerek bu yönde yapılacak hesaplama sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup,bozmayı gerektirir....”

TBB Disiplin Kurulu’nun 09.01.2009 gün ve E. 2008/421, K. 2009/19 sayılı kararı;

“...Bir haktan vazgeçmeyi gerektiren işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatının alınması zorunlu olup, avukat kararın temyizinde hukuksal yarar görmediği kanısında ise; görüşünü iş sahibine yazılı olarak bildirmek ve nedenlerini açıklamakla yükümlü olduğundan dosya içerisinde şikâyetli avukatın şikâyetçiye kararın temyizinde hukuki yarar görmediğini bildirdiğine ve şikâyetçinin mahkeme kararının temyiz edilmemesine ilişkin yazılı hiçbir belge bulunmamaktadır. Avukatın bağımsızlığı, hiçbir etki ve baskı altında kalmadan hukuka uygun bir şekilde müvekkilinin haklarını savunmayı ve üzerine aldığı işi Avukatlık Yasası’nın 171. maddesine göre sonuna kadar takip etmeyi gerektirmektedir. Temyiz aşaması da “Davanın sonuna kadar takibini” içermektedir. **Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 11.04.2007 gün ve 2007/13-198 Esas, 2007/199 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere;** “...Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. **Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır. Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır...** temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır... Davalı manevi tazminat istememiştir. Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge gösterememiş ve savunmasını ispat edememiştir. Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir.” görüşü ile ispat külfetini avukata yüklemiş ve

avukatın yazılı belge ile iddiasını kanıtlaması gereğine açıkça işaret etmiş olması karşısında, tanık dinlemenin faydasız olduğu da tartışmasızdır. Yazılı belge ile kanıtlanması zorunluluğu bulunan bir hususta Baro Disiplin Kurulunca gösterilen tanıkların dinlenmemiş olması, eksik inceleme olarak kabul edilemez. Şikâyetli Avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında işine ve müvekkiline karşı gerekli özeni göstermediği anlaşıldığından, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 18.05.2013 gün ve E. 2012/813, K. 2013/354 sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın, ödendiğini kabul ettiği paranın bir kısmının kendisinde kalmasını talep etmesi üzerine azledildiğini savunması karşısında, tahsilâtın en geç azil tarihi öncesinde olduğunun kabul edilmesi halinde dahi eylem tarihinden itibaren dört buçuk yıldan fazla süre geçmiş bulunmakla, azil tarihinden öncesine rastlayan şikâyet ve kovuşturma konularında ceza tayin edilmesi mümkün bulunmamaktadır

Ancak, şikâyetli avukatın, yeni vekâletnameyi almadığını savunmasına karşın, yetki verdiği avukatın karar tarihine kadar davayı takip etmesi, şikâyetli avukatın yetki belgesinin dayanağı olan tevkil yetkisi taşıyan vekâletnamenin geçerliğine bağlı olduğu düşünüldüğünde, yetki verdiği avukat veya avukatlara durumu bildirerek azil nedeni ile vekilliklerinin sona erdiğini mahkemeye bildirmeleri ve davacı asile mahkemece tebligat yapılarak gereğinin yerine getirilmesini sağlamaları gerekir iken, yetkisiz olarak davaya devam edilmesi ve verilen kararın temyiz edilmemesi asıl yetkili vekil olan şikâyetli avukat açısından disiplin suçunu oluşturmaktadır. Şikâyetli avukatın hem azledildiğini, yeni vekâletnameyi almadığını savunması hem de, müvekkilinin adres değiştirdiğini, bunu kendisine bildirmediğini, bu sebeple zaten şikâyetçiye ulaşmayacağını bildiği için temyiz edilip edilmemesi yönünde şikâyetçiye tebligat göndermediğini savunması, çelişkilidir. **Avukatlık Yasasının 171. maddesine göre “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı bir sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.”** Kurulumuzun benzer kararlarında da vurgulandığı üzere bu, kararın temyiz edilmesini de kapsar. Avukat müvekkilinin yazılı bir talimatı olmadıkça, temyiz başvurunun yapmak zorundadır. Mü-

vekkile ulaşamadığı savunması, ancak kararın içeriğinin ve temiz süresi ile giderlerinin ödenmesi gerektiği sürenin de belirtilmesi suretiyle yapılacak yazılı tebligatın müvekkilin vekâletnamesindeki adresinden iade edilmesi ile ispatlanabilecek bir husustur.”

TBB Birliği Disiplin Kurulu’nun 29.06.2013 gün ve E. 2012/871, K. 2013/446 sayılı kararı;

“...Şikâyetçinin Şikâyetli avukat N. Ç. S. tarafından icra takip dosyasına ve devamı işlemlere rızası hilafında katıldığına ilişkin itirazı yersizdir. Çünkü Yetki belgesi, Avukatlık Kanunu’nun 56/5. maddesinde, “Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnameleri kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.” hükmü ile düzenlenmiştir. Avukatlık Kanunu’nun 171/2. maddesi, “Avukata verilen vekâletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir kümüm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekâletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekâlete ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekâlet almaya lüzum olmaksızın işi bir başka avukatla birlikte veya başka bir avukata takip ettirebilir” hükmünü amirdir. O halde, vekâletnamede yetki var ve aksi yazılı olarak kararlaştırılmamışsa, avukat işi kendisi veya yetkili kıldığı bir başka avukatla birlikte takip edebilir.

Ancak, bu halde yetki veren avukatın sorumluluğu da Avukatlık Kanunu’nun 171/3. maddesi “İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen ve hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.” amir hükmü ile düzenlenmiş olup yetki belgesi ile işi bir başkasına takip ettiren avukatın müvekkiline karşı esas sorumlu ve takip eden avukatın verdiği zararlardan şahsen ve müştereken ve müteselsilen sorumlu bulunduğu tartışmasızdır. Görüldüğü üzere vekâletnamede tevkil yetkisi de verilmiş olduğundan bu husustaki itirazın yasal dayanağı yoktur...”

25. İşçi alacağının rüçhanlı olması nedeniyle yapılacak yazışmada bildirilmeyerek hak kaybına yol açılması haklı azil nedeni midir?

Evet, haciz müzekkeresinde alacağı işçi alacağı olduğunun bildirilmemesi, haczin normal sıraya girmesine neden ve çoğu zamanda tahsil edilmemesine neden olur. Biraz dikkat.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.05.2016 gün ve E. 2015/6327, K. 2016/12391 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davacı avukatın 27.08.2010 tarihinde yaptığı ilk talebinde alacağın işçi alacağı olduğunu belirtmemiş olmasına karşılık 23.11.2010 tarihli talebinde bunun işçi alacağı olduğunu belirtmesi ve aradan geçen sürenin kısalığı da gözetildiğinde bunun azil sebebi sayılamayacağı, azlin haksız azil niteliğinde bulunduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir. Hemen belirtilmelidir ki; davacı avukat 23.11.2010 tarihinde alacağın işçi alacağı olduğu ve sıralamada dikkate alınması hususunda...’ye yazı yazılması için icra dairesinden talepte bulunmuş olmakla beraber,...’den gelen 01.06.2012 tarihli yazıda 30.05.2012 tarihli haciz müzekkeresi gereği alacağın işçi alacağı olarak güncellenerek takipli borçlar sıralama tablosunda işlem tesis edildiği belirtilmektedir. Şu halde, davacı avukat her ne kadar bu konuda talepte bulunmuş ise de; talebinin yerine getirilmediği, davacı avukatın, talebine uygun şekilde işlem yapılıp yapılmadığını denetlemediği ve bu konuda gereken özeni göstermediği anlaşılmaktadır. **Davacının davalının vekili olarak 18. İş Mahkemesi’nde görülen dava ile 19. İcra Müdürlüğü’nün 2010/10849 sayılı dosyayı takip ettiği, dava dışı borçluların...’deki hakedişlerinden davalı-alacaklının borcunun tahsili için İİK’nun 89/1 maddesi uyarınca...’ye gönderdiği haciz ihbarnamesinde alacağın işçi alacağı olduğunu belirtmediği, oysa İİK’nun 140. maddesi delaletiyle 206. maddesi uyarınca işçi alacaklarının, ödenmesi gereken alacakların ilk sırasında yer aldığı, haciz ihbarnamesinde alacağın işçi alacağı olduğunun belirtilmemesinden dolayı diğer alacaklar statüsünde kabul edilerek işlem gördüğü, bu nedenle tahsilâtın yapılamadığı ve nihayet ilk talep tarihinin üzerinden yaklaşık 2 sene sonra alacağın işçi alacağı olduğu hususunun...’ye bildirildiği, böylece sadakat ve özen borcunu yerine getirmediği, davacının ihmalden dolayı azledildiği ortadadır. O halde mah-**

kemece, azlin haklı olduğu kabul edilerek, ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.03.2016 gün ve E. 2015/29722, K. 2016/7264 sayılı kararı;

“...Davacının davalının vekili olarak İş Mahkemesinde görülen dava ile ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/10861 e.s.lı dosyayı takip etliği, dava dışı borçluların ...>deki hak edişlerinden davalı-alacaklının borcunun tahsili için İİK'nun 89/1 maddesi uyarınca ...>ye gönderdiği haciz ihbarnamesinde alacağın işçi alacağı olduğunu belirtmediği, oysa İİK'nun 140. maddesi delaletiyle 206. maddesi uyarınca işçi alacaklarının, ödenmesi gereken alacakların ilk sırasında yer aldığı, haciz ihbarnamesinde alacağın işçi alacağı olduğunun belirtilmemesinden dolayı diğer alacaklar statüsünde kabul edilerek 132. sıraya konulduğu, bu nedenle tahsilâtın yapılamadığı, böylece sadakat ve özen borcunu yerine getirmediği, davacının ihmalden dolayı azledildiği ortadadır. O halde mahkemece, azlin haklı olduğu kabul edilerek, ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

26. 89/1 ihbarnamesi yazılarak alacağın tahsili mümkün ise yazdırılmaması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.12.2009 gün ve E. 2009/8351, K. 2009/14675 sayılı kararı;

“...Davacının avukat olduğu dava dışı Ö.T. adına Polatlı 2. İcra Dairesi'nin 2007/1304 esas sayılı dosyası ile dava dışı SS.Könut Yapı Kooperatifi aleyhinde takip başlattığı, Ö.'in alacağını 06.03.2008 tarihinde davalıya temlik etmesi neticesinde davalının vekâletini alarak dosyaya kaldığı yerden vekil olarak devam ettiği, aynı kooperatif adına alacaklısı N. olan icra takibini ise Polatlı İcra Dairesi'nin 2007/1124 Esas sayılı dosya üzerinden yürüttüğü, N.'in dosyası için icra müdürlüğünce borçlunun bankalardaki alacakla-

rına haciz konulması için yazılar yazdırdığı ve bunun neticesinde dosyaya borçlu kooperatife ait paraların dosyaya aktarılmasını sağladığı buna karşılık davalıya ait dosyada ise sade gayrimenkul haczine gittiği anlaşılmaktadır.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık davacının azledilmesinin haklı nedene dayanıp dayanmadığı hususundadır. Avukatlık Kanununun 174. maddesinin 2. fıkrası avukatın kusur ve ihmalden dolayı azledilmesi halinde ücretin ödenmesinin gerekmediğini, hükme bağlamaktadır. **Davacı avukatın aynı borçluya karşı başlattığı İcra takibinde davalıya ait dosyada üçüncü şahıslara haciz ihbarnamesi göndermemekle daha çabuk ve kolay elde edilebilecek olacağının tahsil sürecinin geciktirildiği ve dolayısı ile özensiz davrandığı açıktır. Vekâlet ilişkisi güvene dayanan bir sözleşme olduğuna göre davacı avukatın kendisi tevdi edilen işlerde özensiz davranması müvekkilinin güvenini sarsar. Bu nedenle müvekkil vekili bulunan davacı avukatı azletmekte haklıdır. Böylece azil haklı olduğuna göre davacı avukat her hangi bir ücret isteyemez. Mahkemece bu yön gözetilmeden yazılı gerekçe ile isteğin kabul edilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**

27. Fazlaya ilişkin hak saklı tutulmamış, ayrı dava ile talep edilmişse haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.2.2009 gün ve E. 2009/1295, K. 2009/2191 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın davalı adına açtığı Köyceğiz Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/265 sayılı dava dosyasında karşı taraftan 35.000,00 YTL katkı payını istediği ve ancak fazlaya dair haklarını saklı tutmadığı gibi faiz talebinde de bulunmadığı, akabinde tüm dosyaların birleştiği Köyceğiz Asliye Hukuk Mahkemesinin 2007/177 (eskisi 2001/193) E. sayılı davasında katkı payından dolayı ıslah ile 585,29 YTL daha talep ettiği ve başka bir dosya ile de katkı payına işleyen faiz için dava açtığı anlaşılmaktadır. **Avukatın üzerine aldığı işi özenle yürütmesi şarttır. Vekâlet sözleşmesi kurulurken taraflar arasında başlangıçta var olan güvenin ilişki devam ederken de sürmesi vekâlet ilişkisinin gereğidir. Avukatın üzerine aldığı işi yürütürken özensiz davranması veya vekâlet ilişkisi devam ederken başlangıçta var olan güvenin yitirilmesine**

neden olan olayların vuku bulması halinde avukatın azledilmesinin haklı nedene dayalı olduğunun kabulü zorunlu olup, azilnamede sebep gösterilmemiş olması da bu sonucu değiştirmez. Dava konusu olay değerlendirildiğinde, davacı avukatın katkı payına ilişkin davayı açarken fazlaya dair haklarını saklı tutmaması nedeniyle ıslah ile artırılan miktarın reddine neden olduğu, yine katkı payı davasını açarken faiz isteğinde bulunmayıp faiz hususunda ayrı bir dava açarak fazla masraf yapılmasına ve zaman kaybına neden olduğu ve bu ihtarla davalının davacıyı haklı nedenlere dayanarak azlettiği anlaşılmaktadır. Davacı haklı olarak azledildiği içinde davalıdan talepte bulunması olanaklı değildir. Mahkemece, değinilen bu yönler gözetilerek davacı avukat tarafından açılan asıl davanın reddine karar verilmesi, karşı dava yönünden de tarafların delilleri ve karşı delilleri sorulup alınmak suretiyle inceleme yapılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır...”

28. İcra takibinde adres araştırma işlemlerinin yapılmaması veya geç yapılması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2009 gün ve E. 2008/15985, K. 2009/7821 sayılı kararı;

“...Davalı şirketin 06.06.2000 tarihli vekâletname ile davacı avukatı vekil atadığı, davalının bu vekâlete dayanarak 16.05.2005 tarihinde davalı adına borçlu R. A. hakkında 703.720,00 (1.223.770,00 YTL) Euro miktarlı takip başlattığı, yapılan ilk tebligatın 27.05.2005 tarihinde bila tebliğ iade edildiği, davacı avukatın 26.01.2006 tarihinde yeni adrese ikinci tebligatı çıkardığı, bu tebligatın da 15.02.2006 tarihinde bila tebliğ iade edildiği, davacı avukatın 09.10.2006 tarihinde borçlunun adresinin tespiti için savcılık araştırması yapılmasını istediği, savcılıkça tebliğ adresinin tespiti üzerine, tespit edilen adresin daha önce bila tebliğ yapılan adres olduğundan tebligat kanununun 35. maddesine göre çıkartılan tebligatın borçluya 25.11.2006 tarihinde tebliğ edilmesi üzerine borçlunun 27.11.2006 tarihinde borca itiraz ettiği, davacı vekilin 07.02.2007 günü davalı şirkete faks göndererek itirazın iptali davasının açılması konusunda talimat istediği, davalı tarafından 28.03.2007 tarihinde adi yazılı, 16.04.2007 tarihinde ise noterden gönderdiği ihtarlar ile davacı avukatı azlettiği konusu dosya kapsamından anlaşıldığı gibi bu husus taraflar arasında da tartışmasızdır. **Da-**

vacı avukatı icra takibine 16.05.2005 tarihinde icra takibine girişmiş olup, borçluya çıkarılan ilk tebligat 27.05.2005 tarihinde bila tebliğ geri dönmesine rağmen ikinci tebligatın 6 ay sonra ve 26.01.2006 tarihinde çıkarıldığı yine bu tebligatın da 15.02.2006 tarihinde bila tebliğ dönmesine rağmen adres tahkiki için savcılık araştırmasının 8 ay sonra ve 09.10.2006 tarihinde talep edildiği görülmektedir. Davacı toplam 14 aya varan bu gecikmede kusurun olmadığını kanıtlayamamıştır. Bu nedenle azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Böyle olunca, haklı azil nedeniyle davacı avukatın derdest dosyalar yönünden vekâlet ücret alacağı talep edemeyeceğinden derdest dosyalar yönünden davanın reddine, ancak azil tarihinden önce kesinleşmiş dosyalar var ise bu dosyalar yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle davanın tümünün kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma gerektirir...”

29. Vekâletnamede ahzu kabz yetkisi yoksa para çekilmeli midir?

Asla, doğrudan haklı azil nedenidir, şikâyet olduğu takdirde zimmet suçudur.

Yargıtay Hukuk Dairesi'nin 04.05.2016 gün ve E. 2015/15292, K. 2016/12224 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın, davalıların vekilliğini yaparken **ahzu kabz yetkisi olmamasına rağmen icra dosyasından para çekmesi bunu müvekkillerine bildirmemesi ve ödememesi sadakat ve güven borcuna aykırı davranış olduğu** ve davalıların vekil olan davacıyı 01.02.2007, 02.11.2007 ve 13.11.2007 tarihlerinde yaptıkları azilde haklı olduğu mahkemece dosya kapsamına göre haklı olarak kabul edilmiştir....Dava konusu olayda, haklı azil söz konusu olduğundan bitmemiş dava ve takiplerden (tahsilatı yapılmamış olan) dolayı davacı davalılardan herhangi bir ücret isteyemez, **bu hususta emek ve mesaisi göz önünde bulundurulurak hakkaniyet adı altında mahkemece herhangi bir ücret belirlenemez. ...bozulmasına...”**

30. Avukat ücret ve/veya masraf almadım o nedenle işlem yapmadım savunması haklı azle neden olur mu?

Yargıtay dava ile ilgili giderlerin işin başında alındığını karine olarak kabul etmekte, aksini ispat külfetini avukata yüklemektedir.

Avukat TBB Meslek Kuralları 42. maddesi, “Avukat, işle ilgili giderleri karşılamak üzere, avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir” hükmü gereği yargılamanın her aşamasında müvekkilden para isteyebilir.

Hatta bu istemde masraf göndermemenin sonuçları hakkında müvekkili uyarmak zorundadır. Bu nedenle ispat vasıtası olarak ihtarname ile gider talep etmek uygun olur.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 28.01.2014 gün ve E. 2013/6407, K. 2014/948 sayılı kararı;

“...İstanbul Barosu’na bağlı olarak avukatlık yapan sanığın görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddiasıyla yapılan yargılama sonunda beraatına karar verilmiş ise de; savunmasında Beyoğlu 25. Noterliği’nce düzenlenen 25. 11. 1998 tarih ve 58683 yevmiye sayılı vekâletnameye istinaden Kadıköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesi’nde 1999/491 ve 492 sayılı dosyaları açarak uzun süre takip ettiğini, vekâlet ücretinin ödenmemesi nedeniyle görevini sürdürmediğini belirtmesi karşısında ilgili dava dosyalarının getirtilip incelenmesinden, duruşmaları takip edip etmediğinin saptanmasından ve vekâlet ücreti ödemediği için davaları takip edip etmediğinin saptanmasından ve **vekâlet ücreti ödemediği için davaları takip edip etmediği konusunda katılanlara ihtarname gönderip göndermediğinin araştırılmasından sonra sonucuna göre hukuki durumunun tayin ve takdiri** gerektirdiği gözetilmeden eksik inceleme ve yetersiz gerekçe ile yazılı şekil hüküm kurulması, ... hükmün bozulmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 27.04.2016 gün ve E. 2015/681, K. 2016/11676 sayılı kararı;

“...Somut uyuşmazlıkta, masrafları kendisinin yaptığını iddia eden davacı avukatın bunu kanıtlaması gerektiği aksi takdirde bu masrafların davalıdan peşin olarak alınmış olduğunun kabul edileceği ilkesi gözönünde bulundurularak davacının masrafları kendisinin yaptığını kesin delillerle ispat edemediği, **davalının vekili olarak davacı tarafından 2002 yılında açılan ve takip edilen 3 adet icra dosyasında yasal süreler içerisinde satış istenmemesinden dolayı**

menkul ve gayrimenkul hacizlerinin düştüğü, düşen hacizlerin yenilendiği ancak yine satış istenmediği, takiplerin düştüğü, 2010 yılında bu 3 icra dosyasının yenilendiği, bu zamana kadar icra dosyalarına yansıyan herhangi bir tahsilâtın yapılmamış olduğu, davalı tarafından davacı avukatın vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmedeğinden dolayı haklı olarak azledildiği dosya kapsamına göre sabittir.

Bu itibarla mahkemece, azil tarihi itibariyle davaya konu yapılan 3 adet icra dosyasından sonuçlanıp, kesinleşen bulunmadığından haklı azilden dolayı davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yanlış gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.04.2017 gün ve E. 2016/21986, K. 2017/4848 sayılı kararı;

"...Davacı, eldeki dava ile vekalet ücreti ile yapmış olduğu masraf alacağının tahsili için başlattığı icra takibine vaki itirazın iptalini istemiş, davalı davanın reddini dilemiş, Mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir. Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, "Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir." hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli, bunun aksini ileri süren, başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir. Davacı, davalı adına başlattığı icra takip dosyası nedeniyle 168,00 TL masraf yaptığını ileri sürmekte ise de; Avukatlık Kanunu'nun öngörmüş olduğu karine karşısında ispat yükü kendisinde olup, 168,00 TL'nin kendisi tarafından ödendiğini ispat edememiştir. O halde Mahkemece 168,00 TL masraf yönünden davanın reddine karar verilmesi gerekirken, aksi düşünce ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir. ..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.10.2015 gün ve E. 2014/33147, K. 2015/29890 sayılı kararı;

“...Avukatlık Sözleşmesi ve Görüşme Tutanağı” başlıklı sözleşmenin 1. paragrafının son cümlesinde mevcut olan “Masraflar avukat tarafından (iş sonunda mahsup edilmek kaydıyla) karşılanacaktır.” şeklindeki hüküm de taraflar yönünden bağlayıcıdır. Bu durumda dava masraflarının işin sonunda vekalet ücreti ile birlikte ödenmesi şartıyla avukat tarafından karşılandığının kabulü gerekir. O halde somut olayda, Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesi gereğince, “masrafların işin başında iş sahibi tarafından ödendiği” konusundaki karinenin aksi davacı tarafından sözleşme hükmü ile ispat edilmiş olduğundan, mahkemece davacı avukat tarafından yapılan masrafların da davalı ...'dan tahsiline karar verilmesi gerekirken, sözleşme hükmü göz ardı edilerek, masraflar konusundaki talebin reddine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.09. 2014 gün ve E. 2014/428, K. 2014/638 sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli Avukatın müvekkili olan Şikâyetçi M. T. vekili olarak İzmir 6. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/404 Esas sayılı dosyası ile dava açtığı, Mahkeme'nin 30. 06. 2011 gün ve 2011/818 Karar sayılı kararı ile davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, anlaşılmaktadır. Şikâyetli avukatın eylemi ile ilgili olarak İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/263 Esas dosyası ile “görevi ihmal” iddiasıyla kamu davası açıldığı, yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 09.12.2013 gün ve 2013/431 Karar sayılı kararı ile TCK'nın 257/2. 62, maddeler gereği neticeten 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, CMK'nın 231. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği ve kararının 21.01.2014 tarihinde kesinleştiği, **Gerek mahkeme kararı ve gerekse Şikâyetli avukatın kabulünden masraf ve ücret vermemesi nedeniyle davanın takip edilmediği ve bu nedenle davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Avukat bu tür bir savunmada bulunuyorsa TBB Meslek Kuralları 42. madde gereği savunmasını yazılı belge ile kanıtlamak ve Avukatlık Yasası 171. madde gereği işi sonuna kadar takip etmek zorundadır...**”

TBB Disiplin Kurulu'nun 21.06.2013 gün ve E. 2013/6, K. 2013/413 sayılı kararı:

“...TBB Meslek Kuralları'nın 42. maddesi, “Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına ve avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri vermesine dikkat edilir.” hükmünü taşımaktadır. Şikâyetli gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukat sorumluluktan kurtaramaz. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin. 04. 05. 2009 gün ve (13260/5950) sayılı kararı; Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, “**Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.**” hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli, bunun aksini ileri süren, başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir.” görüşü dile getirmiş ve kuralı detaylandırmış masraf almadığını ispat yükümlülüğünün avukata ait olduğunu bildirmiştir...”

31. Alacağın tahsili yönünde çaba gösterilmemesi, takip durmuş ise itirazın kaldırılması davası açılmaması, haciz yapılmaması, haklı azil nedenidir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 06.03.2014 gün ve E. 2012/15226, K. 2014/2407 sayılı kararı;

“...Suç tarihinde Ankara Barosu'na bağlı avukat olarak çalışan sanığın, 13.10.2008 tarihli vekaletname ile katılanın K.. ve T.. Köyü tüzel kişiliklerinden olan alacağının tahsili amacıyla vekilliğini üstlendiği, Polatlı 2. İcra Dairesi'nin 2008/2057 ve 2058 sayılı dosyalarında

takep talebinde bulunduğu ancak alacak miktarı ve borçlu isimlerinde yanlışlık yaptığı, hatanın fark edilmesi üzerine 2008/2058 sayılı dosyada 26.11.2008 tarihinde borçlu isminde düzeltme yapıldığı ancak bu dosyada **borçlunun itirazı üzerine 22.12.2008 tarihinde durdurulmasına karar verildiği halde takibin devamı için gerekli hukuki işlemlerin**, 2008/2057 sayılı dosyada ise 19.11.2008 tarihinde **takep kesinleştiiği halde alacağın tahsili için yapılması gereken haciz ve sonraki işlemlerin yapılmadığı**, katılan tarafından azledilmediği gibi istifa etmek suretiyle de vekillik görevi sona ermediği anlaşılan sanığın gerçekleştirdiği **hatalı ve yapmadığı hukuki işlemler sonucu katılanın alacağını zamanında elde edememesine sebebiyet vermek suretiyle** icrai davranışla görevi kötüye kullanma suçunu işlediği nazara alınmadan dosya kapsamı ve oluşa uygun düşmeyen yanlışlığı değerlendirme ve yetersiz gerekçelerle yazılı şekilde beraatına karar verilmesi,... hükmün bozulmasına..”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 11.05.2015 gün ve E. 2013/16379, K. 2015/30870 sayılı kararı;

“...Görevi kötüye kullanma suçundan kurulan mahkumiyet hükmüne yönelik temyiz incelenmesine gelince; sanığın, **katılan şirketin alacağını tahsil amacıyla gecikmeli olarak takep başlatması ve takep kesinleştiiği halde borçluların menkul ve gayrimenkul malları üzerine haciz konulmasını da talep etmemesi** sebebiyle katılan şirketin maddi yönden zarara uğramasına neden olduğu anlaşılan olayda; eylemin görevi ihmal suçunu oluşturduğu gözetilmeden yazılı şekilde görevi kötüye kullanma suçundan hüküm verilmesi,... hükmün bozulmasına,...

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 08.09.2015 gün ve E. 2014/6724, K. 2015/13816 sayılı kararı;

“...Suç tarihinde Ankara Barosu'na bağlı avukat olarak çalışan sanığın, 13.10.2008 tarihli vekaletname ile katılanın K. ve T. Köyü tüzel kişiliklerinden olan alacağının tahsili amacıyla vekilliğini üstlendiği, Polatlı 2. İcra Dairesi'nin 2008/2057 ve 2058 sayılı dosyalarında takep talebinde bulunduğu ancak alacak miktarı ve borçlu isimlerinde yanlışlık yaptığı, hatanın fark edilmesi üzerine 2008/2058 sayılı dosyada 26.11.2008 tarihinde borçlu isminde düzeltme yapıldığı ancak bu dosyada borçlunun itirazı üzerine 22.12.2008 tarihinde durdurulmasına karar verildiği halde takibin devamı için gerekli hukuki işlemlerin, **2008/2057 sayılı dosyada ise 19.11.2008 tarihinde takep**

kesinleştiği halde alacağın tahsili için yapılması gereken haciz ve sonraki işlemlerin yapılmadığı, katılan tarafından azledilmediği gibi istifa etmek suretiyle de vekillik görevi sona ermediği anlaşılan sanığın gerçekleştirdiği hatalı ve yapmadığı hukuki işlemler sonucu katılanın alacağını zamanında elde edememesine sebebiyet vermek suretiyle icrai davranışla Görevi kötüye kullanma suçunu işlediği nazara alınmadan dosya kapsamı ve oluşa uygun düşmeyen yanılığılı değerlendirme ve yetersiz gerekçelerle yazılı şekilde beraatına karar verilmesi,...hükmün bozulmasına,..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.12.2015 gün ve E. 2014/35097, K. 2015/36882 sayılı kararı;

"...Davaya dayanak yapılan ...Müdürlüğü' nün ... sayılı takip dosyasında, alacaklı davalı vekili olarak davacı avukatın 28.10.2011 tarihinde dava dışı şirket aleyhine 3 aylık kira bedeli, 2007-2012 arası yapılmayan kira artış bedeli ve faiz olmak üzere toplam 139.227,00TL'nin tahsili için 28.10.2011 tarihinde icra takibinde bulunduğu, takibin kesinleşmesine müteakip 07.11.2011 tarihinde haciz isteminde bulunup sadece menkul hazine gidildiği ve **haczi kabil mal bulunmadığına dair haciz tutanağının düzenlendiği bunun dışında herhangi bir talepte bulunulmadığı;** İcra Müdürlüğü' nün ... sayılı takip dosyasında davalı alacaklı vekili olarak dava dışı avukat tarafından 13.07.2011 tarihinde dava dışı şirket aleyhine 45.062,00TL kira alacağı ve kira artırım bedeli alacağına istinaden ilamsız icra takibinde bulunulduğu, **takibin kesinleşmesinden sonra davacı avukatın 25.10.2011 tarihinde icra dosyasına vekaletname sunup kapak hesabı yaptırdığı bunun haricinde 25.10.2011 tarihinden dava dışı borçlu şirket ile ilgili olarak...Asliye Ticaret Mahkemesi'nin...sayılı iflas dava dosyasında önceden yapılan tüm takiplerin durdurulması yönünde 19.12.2011 tarihinde verilen ara karara kadar herhangi bir işlem yapmadığı;** buna göre davacı avukatın üzerine aldığı vekalet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği, davalının vekil olan davacıyı 29.03.2012 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğu dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Bu itibarla somut olayda, 29.03.2012 tarihli azil itibariyle sonuçlanıp kesinleşen icra dosyası bulunmadığından, vekâlet görevi tamamlanmadığından davacının tüm vekâlet ücreti taleplerinin mahkemece reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde bu talebin kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.06.2014 gün ve E. 2014/12732, K. 2014/19597 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; Dava, vekâlet ücreti alacağıнын tahsili istemine ilişkin olup, davacılar ile davalı İhsan arasında yazılı ücret sözleşmesi olmadan avukat olan davacıların davalıya hukuki yardımlarda bulunduğu, vekâlet ilişkisinin 27.06.2011 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukatlar, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, davacıların görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, azlin haklı olduğunu savunmuştur. O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, bunun sonucuna göre davalının vekalet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir. Davaya konu yapılan Konya 6. İcra Müdürlüğü'nün 2009/8854 Esas sayılı takip dosyasında, davalı İ. lehine davacı avukatlar tarafından toplam 118.478.75.TL'nin tahsili amacıyla 21.07.2009 tarihinde icra takibinde bulunulduğu, 11.08.2009 tarihinde borçlunun taşınmazı üzerine kaydı haciz talebinde bulunulduğu sonrasında borçlunun arabası üzerine haciz konulması istenildiği ve bunlar üzerine kayden haciz konulduğu, 2010 yılı içinde yapılan son işlemten sonra 15.06.2011 tarihindeki menkul mallara haciz konulması talebi ile **22.06.2011 tarihinde yapılan menkul haczine kadar herhangi bir işlem yapılmadığı;** dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca davacı avukatların üzerine aldıkları vekalet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediikleri, davacı avukatların, borçlu ve alacaklı olan davalıların kardeş olmaları nedeniyle davalı İ'nin **kaydi hacizlerin dışında fiili haciz yapılmaması, kıymet takdiri ve satış istenmemesi yönünde sözlü talimat verdiğinden dolayı bu yönde çalışma yapmadıkları yönündeki iddialarını yazılı olarak belgelendiremedikleri** ve davalı İhsan'ın vekil olan davacıları 27.06.2011 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğunun kabulü gerekir....bozulmasına..”

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve E. 2002/94 K. 2002/226 sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatların üstlendikleri icra işi ile ilgili bulunan Ankara 10. İcra Müdürlüğü'nün 1998/1877 sayılı dosyasında takibin kesinleşmesine ve borçlu tarafından mal beyanında bulunularak, taşınmaz mal bildirilmiş olmasına rağmen hiçbir işlem yapmadıkları,

dosyayı uzun süre takipsiz bıraktıkları ve görevlerini yerine getir-medikleri, dosyada bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Eylem Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen ilkelere aykırı olduğu gibi, anılan yasanın 171. maddesinde belirtilen "iş-i sonuna kadar takip etme zorunluluğu"na da uymamaktadır.

Şikâyetliler gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadıklarını savunmuşlar ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarının yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmiş olması Avukatları sorumluluktan kurtaramaz..."

32. Boşanma davası nedeniyle düzenlenen sözleşme müvekkil için çok ağır koşullar içeriyor, aydınlatıcı bilgi verilmemişse haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.11.2015 gün ve E. 2014/36488, K. 2015/33424 sayılı kararı;

"...Uyuşmazlığın çözümünde öncelikle irdelenmesi gereken husus azlin haklı olup olmadığıdır. Vekil ile vekil eden arasında bulunan vekâlet sözleşmesinin temel dayanağı güven ve saygı ilişkisidir. Güven sarsıcı harekette bulunulması sonucu ilişkinin sarsılması, buna da davalı tarafın tutum ve davranışının yol açması halinde azil haklıdır. Davacı, davalının eşi ile imzalanan sözleşmenin malvarlığına el konulmak amacıyla yapıldığını ve bu sözleşme ile kandırıldığını düşünerek davalıyı azlettiğini iddia etmiştir. **Bu sözleşme incelendiğinde, davacı tarafından dava dışı H. U.'a eşinden kalan gayrimenkullerin kendi adına ve hesabına satması, diğer mirasçılarla anlaşması, eşinden kalan birikmiş sigorta primlerinin alınması yetkisi verilmiş, yine alınan, satılan ve yahut anlaşılan gayrimenkul bedellerinin ve alınan sigorta ücretlerinin %50'sini vekile ödeyeceği, bu vekâlet sözleşmesinden vazgeçildiği takdirde 500.000,00TL cezai şartın ödeneceği kararlaştırılmış olup, bu sözleşme ile davacının davalı avukata güvenin sarsılması sonucu davalıyı haklı olarak azlettiğinin kabulü gereklidir.** Somut olayda azil haklı olduğundan davalı azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp kesinleşmeyen dava ve takiplerden dolayı vekâlet ücreti talep edemez. yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

33. Sözleşmede kararlaştırmışa avukat tahsilâtta müvekkili bilgilendirmek zorunda mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.07.2015 gün ve E. 2014/32872, K. 2015/22749 sayılı kararı;

“...Davaya konu yapılan ... İcra Müdürlüğü'nün 2007/7322 Esas sayılı takip dosyasında, davalı lehine davacı avukat tarafından toplam 260.256,16 TL'nin tahsili amacıyla 07.09.2007 tarihinde icra takibinde bulunduğu, davacı avukatın mahsuplar sonucunda 15.10.2007 tarihinde 1.362,00 TL ve 15.11.2007 tarihinde 15.260,40 TL olmak üzere toplam 16.622,40 TL icra dosyasından para çektiği, her ne kadar taraflar arasında imzalanan sözleşmede kısmi tahsilâtlardan öncelikle vekâlet ücreti ve o ana kadar ödenmemiş masraf varsa bu miktarların mahsup edileceği kararlaştırılmış ise de, bu durumun davacı avukata icra dosyasından çektiği paralar ile ilgili olarak davalı müvekkiline azil tarihine kadar bilgi vermemesine neden olamayacağı, bu hususta davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği ve böylece davalının vekil olan davacıyı 30.04.2009 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğu dosya kapsamında anlaşılacaktır.... Azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından mahkemece vekalet ücreti yönünden talebin reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

34. Ücret ve masraf aldığı halde hiçbir işlem yapmamak haklı azil nedeni midir, aldığı iade zorunda mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.05.2015 gün ve E. 2014/21868, K. 2015/16023 sayılı kararı;

“...1-Davacı şirketin, tazminat davası açması ve suç duyurusunda bulunması için davalı avukata 02.04.2009 tarihinde vekâletname verip, 06.04.2009 tarihinde 5.000 GBP, 17.06.2009 tarihinde de 3.000 GBP olmak üzere masraf ve vekâlet ücretine mahsuben toplam 8.000 GBP ödediği ihtilafsız olup davacı, aradan geçen uzun zamana rağmen davalının dava açmadığı gibi, ilgililer hakkında suç duyurusunda da bulunmadığını ileri sürerek, ödemiş olduğu miktarın

iadesi için eldeki davayı açmış, davalı ise bakiye vekâlet ücreti ve masrafların ödenmediğini, bu nedenle görevine devam edemediğini savunarak, karşı dava ile ödenmeyen bakiye vekâlet ücretinin tahsilini talep etmiştir.

Davacı şirketin maruz kaldığı dolandırıcılık eylemi ve bunun sonucunda uğramış olduğu zarar nedeniyle, davalı avukatın tazminat davası açması ve suç duyurusunda bulunması için davacı tarafından davalıya 02.04.2009 tarihinde vekâletname verildiği sabittir. **Tazminat davası açılması ve suç duyurusunda bulunulması için gereken masrafların fazlasıyla verilmiş olmasına rağmen, davalının aradan geçen uzun zaman içinde dava açmamış olması ve ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmamış olması nedeniyle, davalı avukatın özen ve sadakat borcuna aykırı davrandığının, bunun sonucunda da davacı tarafından haklı olarak vekâletten azledildiğinin kabulü gerekir.**

Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinde, "Avukatın azli halinde ücretin tamamı ...Nitekim davalı tarafından herhangi bir dava açılmadığı gibi, suç duyurusunda da bulunulmamıştır. Her ne kadar davalı, gerekli hukuki yardımlar için inceleme ve araştırmalar yaptığını belirterek, delil olarak da henüz mahkeme ve ilgili kurumlara verilmemiş olan bir kısım dilekçe örneklerini sunmuşsa da, mahkemenin kabulünün aksine, sırf bu nedenle "davalının, sözleşme ilişkisinin sona ermesine kadar belli bir miktar ücrete hak kazandığını" kabul etmek mümkün değildir. Öte yandan davalı, davacı adına yapmış olduğu herhangi bir masraf belgesi de ibraz etmemiştir. **Bu durumda davacı, davalıya masraf ve ücrete mahsuben ödemiş olduğu miktarın tamamının iadesini talep etmekte haklı olup,** mahkemece aksine düşüncelerle "davalının uygun bir ücrete hak kazanmış olduğu" kabul edilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 19.12.2014 gün ve E. 2014/762 K. 2014/872 sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından; Tarihsiz ücret sözleşmesi yapıldığı, boşanma davası açılacağıın kararlaştırıldığı ve sözleşmenin 3. maddesine davadan vazgeçilmesi ve sair hallerde ücretin geri ödenmeyeceğinin kararlaştırıldığı,

Tarihsiz makbuz ile 2.000,00 TL ücret alındığının beyan edildiği, Disiplin kovuşturmasına konu sorun ücret ve vekâletname alındığı hallerde dava açılmadan vazgeçilmesi halinde alınan ücretin geri ödenmesi gerekip gerekmediğidir. Herhangi bir dava açılmadığı Şikâyetli avukatın da kabulüdür. Görüşme bazında kalsa da emek ve zaman harcadığı da bir gerçektir. Avukatın yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek zorunda buldukları da Yasanın avukata yüklediği açıktır. **Vekâletname alındıktan sonra zaman geçmeden davadan vazgeçilmesi özellikle boşanma davalarında sıkça karşılaşılan bir durumdur ve bu nedenle de boşanma davaları kamu düzenine ilişkin yasal korumalardan yararlanmaktadır. Sözleşmede “sair nedenlerden dolayı ücret geri istenmeyecektir” şekli ile bir düzenleme var ise de bu geçerli kabul edilemez. Bu hallerde avukata düşen yükümlülük meslekte her şeyin para olmadığı, meslek itibarının da korunması olduğu bilinci ile alınan paradan harcadığı emek ve zamana göre makul bir ücreti yedinde tutmak ve kalanı iade etmektir..”**

TBB Disiplin Kurulu’nun 18.09.2015 gün ve E. 2014/748 K. 2015/14 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetçinin 05.04.2013 tarihli ... Noterliği’nin makbuzundan şikâyetli avukata vekâletname düzenlendiği, 08.04.2013 tarihli PTT ödeme belgesi ile şikâyetli avukat adına 3.000,00 TL havale yapıldığı, ...Şikâyetli avukatın 01.07.2013 gün ve 00607 sayılı serbest meslek makbuzu düzenlediği, 3.000,00 TL’nin danışmanlık ücreti olarak alındığının bildirildiği, ...Dosyaya taraflar arasında yapılmış yazılı bir ücret sözleşmesi ibraz edilmediği gibi, şikâyetlinin savunmalarında belirttiği “ceza davası açılması durumunda 2.000,00 TL daha ücret ödeneceğine” ve alınan 3.000,00 TL’nin ceza davası açılmaması halinde “danışma ücreti ile sınırlı kalacağına” dair bir sözleşme de ibraz edilmemiştir. **Her ne kadar serbest meslek makbuzunda paranın “danışmanlık hizmeti” olarak alındığı bildirilmekte ise de makbuz Şikâyetçiye verilmediği gibi karşılıklı ihtarlaşıldıktan sonra düzenlendiği için içeriğine itibar olanağı da yoktur. Tarafların iddia ve savunmalarına göre, şikâyetli avukata açılma ihtimali olan ceza davasının sonuna kadar şikâyetçiyi savunmak üzere para verilip şifahi anlaşma yapıldığında bir ihtilaf yoktur. Ancak ceza davası açılmamıştır. Bu**

durumda dürüstlük kuralları gereğince, avukatın harcadığı emek, zaman ve danışma ücretlerini makul bir ölçüde hesaplayarak bunu müvekkiline yazılı olarak bildirmek, dava açılmadığından davayı sonuna kadar takip edeceği iş için aldığı artan parayı da müvekkiline iade etmesi gerekirdi...”

35. Protokol gerekleri yerine getirilmiyorsa avukat haciz işlemlerine devam etmek zorunda mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.04.2015 gün ve E. 2014/21797, K. 2015/13018 sayılı kararı;

“...Davaya konu yapılan ... İcra Müdürlüğü'nün 2012/1624 Esas sayılı takip dosyasında, davalı lehine davacı avukat tarafından toplam 116.147.41.TL'nin tahsili amacıyla 18.04.2012 tarihinde icra takibinde bulunduğu, 03.05.2012 tarihinde dava dışı borçlu Belediyenin anlaşma suretiyle ödeme yapmak istediğini bildirdiği, 08.08.2012 tarihinde davacı, davalı ve davalı borçlu Belediye ve vekili tarafından imzalanan protokol ile borcun 10.09.2012 tarihinde ödeneceği ve o tarihe kadar yapılan hacizlerin devam edeceği, ödeme yapılması halinde hacizlerin kaldırılacağına kararlaştırıldığı, **borçlu Belediye tarafından 10.09.2012 tarihinden azlin gerçekleştiği 28.12.2012 tarihine kadar herhangi bir ödeme yapılmamasına rağmen davacı avukat tarafından herhangi bir işlem yapılmadığı** ayrıca icra dosyası üzerinden davalı belediye ile ilgili protokolda haciz olduğu ve hacizlerin devam edeceği yazılmasına rağmen **gerek protokolden önce gerekse de protokolden sonra herhangi bir haciz talebinde bulunulmadığı ve haciz konulmadığı; buna göre davacı avukatın icra dosyası yönünden üzerine aldığı vekalet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği, davalının vekil olan davacıyı 28.12.2012 tarihinde yaptığı **azilde haklı olduğu** dosya kapsamından anlaşılmaktadır...**Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen dava dosyası nedeniyle sözleşme vekalet ücreti olan 6.000.00.TL, mahkemece hükmedilen 7.966.00.TL karşı yan vekalet ücreti dışında kalan İcra Müdürlüğü'nün 2012/1624 Esas sayılı icra dosyasındaki vekâlet görevi tamamlanmadığından 11.341.79.TL icra vekâlet ücreti talebinin mahkemece reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde bu talebin de kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

36. Avukat müvekkile gönderdiği maillerin sonradan aleyhine kullanılabilceği gerçeği ile yazışmalarına dikkat etmeli mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.01.2015 gün ve E. 2014/8063, K. 2015/606 sayılı kararı;

"...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasındaki vekâlet ilişkisinin, 20.05.2010 tarihli azilname ile sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, "davacının fahiş avukatlık ücreti istediğini, davaları takip etmeyeceği tehdidinde bulunduğunu, makbuz kesmediğini" belirterek, azlin haklı olduğunu savunmuştur. Dosyada mevcut olan davacı tarafından davalıya gönderilen 26.02.2010 tarihli 2014/8063-posta yazısında, "...tahkim dosyanızdaki görevimden çekilmenin en doğrusu olacağını düşünüyorum.", 31.03.2010 tarihli e-posta yazısında ise, "...bugün itibariyle mahkeme nezdinde başka hiçbir hukuki işlemde bulunmayacağımı, davayı takip faaliyetimi dondurduğumu üzülererek bildiririm." ifadeleri bulunduğu gibi, yine 17.05.2010 tarihli e-posta yazısında da, vekâlet ücretinde iyileştirme yapılmasına ilişkin taleplerin bulunduğu görülmektedir. **Söz konusu bu yazılar, davalı müvekkilin davacı avukatına karşı güven duygusunu ortadan kaldıracı niteliktedir.** O halde mahkemece azlin haklı olduğu kabul edilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yanlış değerlendirmelerle azlin haksız olduğu kabul edilmek suretiyle, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...."

37. Müvekkilin muvafakatini almaksızın hasım tarafla görüşebilir mi?

TBB Meslek Kuralları madde 31, "Avukat hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir. (Hasımın avukatı yok ise) avukatın hasımla teması zorunlu sınırlar içinde kalır. Hasım tarafla her temasından sonra avukat müvekkile bilgi verir" hükmünü amirdir.

Bu kural, hem hasım tarafı temsil eden meslektaşını hem de kendi müvekkilini yersiz şüphelere düşürmemek için avukatları uyararak amacını güder.

Bern Kuralları'nın 31. maddesi, "Vekili varsa hasım taraf ile doğrudan doğruya temas edilemez. Eğer hasım vekili yoksa avukatın onunla teması ihtiyatlı ve ölçülü olacaktır".

Amerikan Avukatları Ahlak Tüzüğü'nün 6. maddesi, "Avukat, tarafların bütün münasebetlerinden ... müvekkilini haberdar eder."

Uluslararası Avukatlar Birliği Oslo (1956) kararlarının 7. maddesi, "Bir davada başka bir meslektaşının temsil ettiği bir kimse ile meslektaşının izni haricinde asla doğrudan doğruya temasa geçmeyecektir."

Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 5.5 maddesi, "Bir avukat herhangi bir davada veya meselede başka bir avukat tarafından temsil edildiğini veya danışma hizmeti aldığını bildiği bir kişiyle, o kişinin avukatının muvafakati olmadan o dava veya mesele hakkında doğrudan haberleşemez (haberleştiği zaman da diğer avukata bilgi vermek zorundadır)."

Görüldüğü üzere uluslararası uygulama da bu yönde olup, Avrupa Birliği'nde kapsam daha da geniştir. Danışmanlıkta dahildir. Esasen doğru olan da budur. Kendisine saygısı olan avukat, meslektaşından başka kimseyi muhatap kabul etmez. Unutulmamalıdır ki, hasım tarafla fazla görüşme zorunlu olarak samimiyet yaratır, avukatı görevini yapmada zor durumda da bırakabilir. Hasımın istediği de budur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.01.2015 gün ve E. 2014/9036, K. 2015/154 sayılı kararı;

"...TBB Meslek Kuralları'nın 31. maddesinde de, "Avukat hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir. (Hasımın avukatı yok ise) avukatın hasımla teması zorunlu sınırlar içinde kalır. Hasım tarafla her temasından sonra avukat müvekkile bilgi verir." düzenlemesi mevcut olup, avukatın hasım tarafla zorunlu olmadığı halde görüşmesi ve bu görüşmeden müvekkilini bilgilendirmemesi, başlı başına meslek kurallarına ve sadakat borcuna aykırılık teşkil eder. Kaldı ki, dava konusu olayda davalı ..., davacının kendi aleyhine ve menfaat temin etmek için davalı asille görüştüğünü iddia etmektedir.

Her ne kadar mahkemece, "davalının iddialarının mücerret anlatımdan ibaret kaldığı, azlin haklı olduğunun ispat edilemediği" kabul edilerek hüküm kurulmuş ise de, davalı ..., davacının hasım tarafla herkesin görebileceği bir ortamda bilgisi haricinde görüşüp pazarlık yaptığını iddia ederek bu konuda tanık deliline de dayanmıştır. **Maddi vakıalar tanıkla ispat edilebileceğinden, mahkemece davacı tanıkları dinlenmeden karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırıdır.**

Öte yandan davalı ... ve aynı avukata vekalet veren dava dışı ...'ın ortaklarının, davacı avukatın Avukatlık Kanunu ve Meslek Kuralları'na aykırı olan söz konusu bu davranışı nedeniyle Baro'ya ve C.savcılığına şikayette buldukları, davacı hakkında tarafından "soruşturma izninin verilmesine yer olmadığına dair" ve ... Barosu tarafından da "disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair" kararlar verildiği, ancak söz konusu bu kararlara karşı itiraz edildiği ve idare mahkemesinde de dava yoluna müracaat edildiği, yapılan başvuruların henüz sonuçlanmadığı, idare mahkemesinde açılan davaların ise derdest olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda azlin haklı olup olmadığına tespiti için, davacı avukat hakkında Baro ve Cumhuriyet Savcılığı nezdinde yapılan şikâyetlerin, itiraz yoluyla birlikte nihai olarak sonuçlanmasının bekletici sorun yapılmamış olması da isabetsizdir.

O halde mahkemece azlin haklı olup olmadığı konusunda, öncelikle idare mahkemesinde açılan davalar ile, Barolar Birliğine yapılan itirazların sonuçlanması beklenip, ayrıca davacının gösterdiği tanıklar da dinlenmek suretiyle sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile "azlin haklı olduğunun ispat edilemediği" belirtilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.04.2002 gün ve E. 2001/284 K. 2002/98 karar sayılı karar;

"...Şikayetlinin, henüz şikayetçi avukat ile vekalet ilişkisi sona ermeyen hasım tarafla doğrudan ilişki kurduğu, şikayetçinin takip ettiği işle ilgili hukuki yardımda bulunduğu, kendi müvekkili lehine feragat dilekçesi yazdırdığı ve meslektaşına bu konularda bilgi vermediği dosyadaki bilgi, belge ve tarafların beyanlarından anlaşılmıştır. Meslek Kuralları'nın 31. maddesi hükmüne göre Avukat, hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir. Bu kurala önemli ölçüde aykırı davranan Avukatın eylemi disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir."

2. Hasım tarafla görüşmenin ancak avukatı ile yapılabileceği hükümü mutlak olup, hasımın avukatının bulunmaması halinde görüşme "zorunluluk" sınırı ile bağlı bulunmaktadır..."

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve E. 2006/148, K. 2006/221 karar sayılı kararı:

“... Avukatın hasım tarafla görüşmesinin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mutlak olup, hasmın avukatının bulunmaması halinde dahi görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır. Avukat, bir davada, başka bir meslektaşının temsil ettiği kimse ile meslektaşının izni haricinde, doğrudan onunla temasa geçmesi disiplin suçunu oluşturmaktadır. Avrupa Birliği Avukatlık Meslek Kuralları'nın “Avukatların Birbirleri ile İlişkileri” bölümünün 5.5 maddesinde de, “Bir avukat herhangi bir davada veya mesele de başka bir avukat tarafından temsil edildiğini veya danışma hizmeti aldığını bildiği bir kişiyle, o kişinin avukatının muvafakati olmadan o dava veya mesele hakkında doğrudan haberleşemez.” düzenlemesi bulunmaktadır. Görüldüğü gibi bu kural Avrupa Birliği ülkelerinde, daha katı bir biçimde düzenlenmiştir. şikayetli avukat savunmalarında, şikayetçi avukatların müvekkili olan ve icra takiplerindeki alacaklı asilin kendisine başvurarak anlaşmak istediğini bildirmesi üzerine durumu kendi müvekkiline iletteğini, böylece tarafların anlaşmasının sağlandığını, bu anlaşmanın uygulanması sırasında, şikayetçilerin müvekkili asilin bizzat hakaret ettiğini bildirmiştir. şikayetli avukatın, şikayetçilerin müvekkilinin kendisine başvurması sırasında, şikayetçilerin vekaletinin devam etmekte olduğunu bildiği, avukatları ile olan durumunu sorması üzerine, bu kişinin avukatlarını azlettiğini beyan etmesi üzerine bu konuyu araştırmadığı ve görüşmeyi gerçekleştirerek, tarafların sulh oldukları anlaşılmıştır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 21.06.2014 gün ve E. 2014/226, K. 2014/394 sayılı kararı;

“...Protokolün şikâyetli avukat tarafından....2. İş Mahkemesi'nin 2010/761 Esas sayılı dosyasına 21.12.2010 günlü duruşmada sunularak feragat nedeniyle davanın reddi gerektiğinin bildirildiği, görülmektedir. Gerek şikâyetli avukatın tevilli savunması ve gerekse maddi bir delil olan protokol kapsamı ile şikâyetçi avukatın bilgi ve muvafakati dışında görüşme yapıldığı, bu hususta şikâyetçi vekili tarafından bilgi verilmemesi nedeniyle 21.12.2010 günlü duruşmada şikâyetli avukat tarafından protokolün sunularak davanın reddi istendiği dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Avukatın hasım tarafla görüşmesinin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mut-

lak olup, hasmın avukatının bulunmaması halinde dahi görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır. Avukat, bir davada, başka bir meslektaşının temsil ettiği kimse ile meslektaşının izni haricinde, doğrudan onunla temasa geçmesi disiplin suçunu oluşturmaktadır...”

38. Müvekkille üçüncü şahısların yanında uygunsuz tartışma haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.11.2014 gün ve E. 2014/10726, K. 2014/33950 sayılı kararı;

“...Mahkemece dinlenen davalı tanıklarından T.. K.. olay günü davalıyı davacının bürosuna aracı ile bıraktığını, sonra arabada beklemeye başladığını, davalının davacının ofisinden çıktığında ağladığını, ofisin kapısından girdiğini bağırış çağırışları duyduğunda geri çıktığını ve davacının davalıyı kovduğunu öğrendiğini, diğer davalı K.. Y.. ise olay günü taraflar arasında masraf ödemesi konusunda uyuşmazlık çıktığını, davacının sinirlenerek ‘siz avukatlığı benden iyi biliyorsanız kendi işinizi kendiniz takip edin’, ‘defolun gidin, sizinle yeterince uğraştım’ şeklinde davalıya yönelik sözler sarfettiğini duyduğunu açık ve net şekilde ifade etmiştir. Tanık ifadeleri birbirini doğrulamaktadır. **Hal böyle olunca davacı avukatın üzerine aldıkları vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği, davalıyı bürosundan kovduğu ve yukarıda anlatılan tanık ifadelerine göre davalının azilde haklı olduğunun kabulü gerekir.**

...Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından mahkemece açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçelerle davanın kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.09.2014 gün ve E. 2014/5894, K. 2014/26905 sayılı kararı;

“...Davalı davacının fahiş avukatlık ücreti istediğini, davaları takip etmeyeceği tehdidinde bulunduğunu makbuz kesmediğini bu nedenle azledildiğini savunmuştur. **Davacı tarafından inkâr edil-**

meyen e-postalardan tahkim dosyasındaki görevinden çekilmesinin doğru olacağı, mahkeme nezdinde hukuki işlemde bulunmayacağı, davayı takip faaliyetini durdurduğu, vekâlet ücretinde iyileştirme yapılması talebi olduğu, ödemelerin elden yapılması gerektiği yazıları bulunmaktadır. Bu yazılar güven duygusunu ortadan kaldıracı niteliktedir. Mahkemece azlin haklı olduğu kabul edilerek sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

39. Avukat aksine sözleşme yoksa ücret muaccel olmadan takip ettiği işlerde ücret talep edebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.06.2014 gün ve E. 2014/3737, K. 2014/20850 sayılı kararı;

“...Dava, sözleşme kapsamında verilen danışmanlık ve avukatlık hizmeti nedeni ile sözleşmeden doğan alacakların davalıdan tahsili istemi ile açılmıştır.. Taraflar arasında düzenlenen 01.05.2011 tarihli avukatlık ve danışmanlık hizmet sözleşmesinin 4.2.a maddesinde **“Konusu para ile ölçülebilen davalarda ücret 1.500,00 TL den az olmamak üzere dava değerinin %5’idir. Bu ücretin yarısı peşin geriye kalan yarısı dava sonu ödenecektir” yazılıdır.** Sözleşmenin bu açık hükmüne rağmen davacı avukat sözleşmenin düzenlenmesinden kısa bir süre sonra 16.08.2011 tarihinde davalıya gönderdiği ihtarnamesinde toplam 15 icra takibi ve dava dosyası yönünden asıl alacak ve karşı yan vekâlet ücreti yönünden 13.329,20 TL ücretinin kendisine ödenmesi aksi takdirde istifa edeceğini bildirmiş davalı ise 19.08.2011 tarihli cevabi ihtarnamesi ile henüz tahsilât yapılmadan vekâlet ücreti alacağını istenemeyeceğini güven ilişkisinin sarsıldığını bu nedenle davacıya güvenin kalmadığını kendisini azlettiğini bildirmiştir. HUMK 62 (HMK 73) ve Avukatlık Kanunu 171/1 ve AAÜT/2 gereği avukat dava ve takip dosyalarını kesin hükme bağlamadan müvekkilinden (aksi sözleşmede kararlaştırılmış olmadıkça) ücret talep edemez. AK’nın 164/son maddesinde ise “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.” hükmü yazılıdır. **Davacı avukat yasanın bu amir hükümlerini göz ardı ederek henüz kesinleşmiş davalar ve tahsil edilmiş icra dosyaları bulunmadan davalıya böy-**

le bir ihtarname göndermekle davalının güvenini sarsmıştır. Davalıda cevabi ihtarnameyle derhal davacıyı vekillikten azletmiştir. Azil haklıdır. Avukatlık Kanunu 174/1. maddesinde “Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.” hükmü yazılı olup davacı, avukatlık sözleşmesinde kararlaştırılan aylık ücret dışında başka bir ücret talep edemez.. Mevcut hükümleri göz ardı ederek yazılı şekilde davanın kabulü usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...”

40. Muaccel hale gelmemiş karşı yan vekalet ücretinin ilk tahsilattan tahsil edilmesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 28.11.2013 gün ve E. 2013/1604, K. 2013/29439 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu’nun 164/son maddesi hükmüne göre, kural olarak karşı tarafa yükletilen vekâlet ücreti avukata aittir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekâlet ücretinin miktarı, dava ve icra takibinin sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. Henüz karşı taraftan vekâlet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez. Ancak kural böyle olmakla birlikte hâkim bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalınmamalı. Avukatlık Kanunu’nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapılmalı, özellikle MK’nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına, dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını karşı taraftan tahsil etmiş olduğu da kabul edilmelidir. **Bu durumda somut olayda; davalının, icra takibinin devamı esnasında alacağın tamamen tahsili sağlanmadan, henüz muaccel hale gelmemiş olan karşı yan vekâlet ücreti alacağını icra dosyasına yatırılan ilk kısım paradan tahsil etmesi usul ve yasaya aykırı olup, azil işleminin haklı olduğu anlaşılmaktadır.** Hükme esas alınan bilirkişi raporu ve mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Ancak mahkemece bu saptamadan sonra, taraflar arasındaki sözleşmenin 3. maddesinde bulunan “...tahsilâtta aşama kaydedildiği takdirde müvekkil vekil ile vekâlet ilişkisini sona erdirmesi durumunda, dava konusu miktarın %5’ini vekâlet ücreti olarak ödemekle yükümlüdür” düzenlemesi gereğince tahsilât har-

cı yatırıldıktan sonra davalının uhdesinde kalan meblağın %5'i olan 7.050,00 TL'nin vekâlet ücretine karşılık olarak alıkonulabileceği gerekçesiyle bakiye 21.762,00 TL yönünden davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Az yukarıda da değinildiği gibi, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinde, "Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez." hükmü mevcut olduğundan bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü değildir. **Bu hükmün aksine yapılacak düzenlemeler geçersizdir. Hal böyle olunca taraflar arasında düzenlenen sözleşmenin 3. maddesinde yer alan bu hüküm geçersiz olup, somut olayda uygulama olanağı bulunmamaktadır.** Hal böyle olunca davalının uHukuk Dairesi'ninesinde bulunan tüm meblağın davacıya iadesine karar verilmesi gerekirken, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

41. Borçludan taahhüt alınmışsa gereğinin yapılmaması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.04.2014 gün ve E. 2013/19989, K. 2014/10798 sayılı kararı;

"...Davaya konu yapılan Adana 2. İcra Müdürlüğü'nün 2009/4806 Esas sayılı takip dosyasında, davalı lehine davacı avukat tarafından toplam 4.449,90TL'nin tahsili amacıyla 08.04.2009 tarihinde kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile icra takibinde bulunduğu, **24.08.2009 tarihinde hacze gidildiğinde haciz yapılmadan borcun taksitler halinde ödenmesi hususunda taahhüt alındığı ancak sonrasında herhangi bir ödeme yapılmamasına rağmen azil tarihi olan 10.12.2010 tarihine kadar davacı avukat tarafından herhangi bir işlem yapılmadığı;** 2009/10018 Esas sayılı takip dosyasında, toplam 1.685,76.TL'nin tahsili amacıyla 31.08.2009 tarihinde kambiyo senedine mahsus haciz yoluyla icra takibinde bulunduğu, 20.01.2010 tarihinde haciz için yazı alınmasına rağmen azil tarihine kadar hacze gidilmediği gibi herhangi bir işlemde yapılmadığı; 2009/7520 Esas sayılı takip dosyasında, toplam 5.796.95.TL'nin tahsili için 27.05.2009 tarihinde kambiyo senedine mahsus haciz yolu ile icra

takibinde bulunulduğu, borçlu adına çıkarılan tebligatın 17.06.2009 tarihinde iade edilmesine rağmen azil tarihi olan 10.12.2010 tarihine kadar herhangi bir işlem yapılmadığı; **buna göre davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği ve davalının vekil olan davacıyı 10.12.2010 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğu dosya kapsamından anlaşılmaktadır.**

...Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebilir. Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından mahkemece açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

42. Ticari faiz istenmesi gerekirken kanuni faiz istenmesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.04.2014 gün ve E. 2013/23659, K. 2014/9968 sayılı kararı;

“...Vekalet sözleşmesinin yapılmasına dayanak olan uyuşmazlık yönünde davalı lehine davadışı hastane aleyhine davacılar tarafından tanzim olunan 26.02.2007 tarihli dava dilekçesinde fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 30.000,00 TL gündüz çalışma ücreti, 7.000,00 TL gece nöbet ücreti olmak üzere toplam 37.000,00 TL'nin akdin feshi tarihi olan 09.08.2006 tarihinden itibaren faizi ile birlikte tahsilinin talep edildiği, yargılama sırasında 16.12.2008 tarihinde verilen ıslah dilekçesi ile de gündüz çalışma ücretinin 29.541,00 TL, gece nöbet ücretinin 10.609,00 faizi ile birlikte tahsilinin istendiği, İstanbul 1. İş Mahkemesi'nin 07.04.2010 tarih ve 2007/299 Esas 2010/308 Karar sayılı kararı ile davanın kabulü ile 30.000,00TL ücret ile 7.000,00.TL nöbet ücret alacağının dava tarihinden, bakiye 29.541.00 TL ücret ile 10.609,00 TL nöbet ücreti alacağının ıslah tarihi 16.12.2008 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verildiği, verilen bu kararın vekil olan davacıların yüzüne karşı verildiği, ancak bu kararın vekil olan davacılar tarafından temyiz edilmediği,

İş Kanunu'nun 34. maddesinin 1. fıkrası son cümlesine göre, "gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır" hükmüne rağmen davacıların vekil olarak yazdıkları dava ve ıslah dilekçesinde faizin niteliği belirtilmeksizin sadece faiz isteminde bulunmaları ve mahkemece yapılan yargılama sonucunda yüzlerine karşı mahkemece yasal faize hükmedilmesine karşın bu kararın temyiz edilmemesi nedeniyle davacı vekillerin davalı müvekkilini faiz alacağı yönünden zarara uğrattıkları ve bu hususta davalının vekili olan davacıları 19.07.2010 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğu dosya kapsamında anlaşıl-maktadır.

...Azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Bu itibarla somut olayda mahkemece, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

43. Islah dilekçesinde faiz talep edilmemesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.06.2010 gün ve E. 2010/5134, K. 2010/9148 sayılı kararı;

"...davacının 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin dosyasına 23.06.2006 tarihinde dilekçe vermek suretiyle katıldığı, davacının akabinde 21.12.2006 tarihli ıslah dilekçesi ile davadaki talebi 21.491.86 TL olarak ıslah ettiğini ve ancak ıslah dilekçesinde faiz talebinde bulunmadığı, davalının 04.04.2007 tarihinde davacıyı azletmesi üzerine dosyanın başka bir avukat tarafından takip edilmeye başlandığı, davalının tayin ettiği yeni vekilin daha sonra ıslah edilen miktarda faiz talebinde bulunmasına rağmen mahkemece verilen kararda ıslah edilen kısma faiz uygulanmadığı, kararın T. K. tarafından bu yönüyle temyiz edilmesine rağmen Yargıtay'ca onandığı ve bu haliyle kesinleştiği anlaşılmaktadır. **Davacı avukatın bahsedilen dava dosyasında ıslah dilekçesi ile birlikte faiz talep etmemiş olması gerekli özen ve ihtimamı göstermediği ve görevini layıkıyla yapmadığını gösterir. Davacının görevini yaparken gerekli özen**

ve ihtimamı göstermemesi sonucunda müvekkilinin zarar uğraması da şart olmadığı gibi, dava konusu olayda faiz istenmemiş olmakla müvekkilini de zarara uğrattığı sabittir. Hal böyle olunca davacı avukatın davalı tarafından haklı olarak azledildiğinin kabulü zorunlu olup, esasen bu husus Mahkemenin de kabulündedir. Davada çözülmesi gereken bir diğer sorun ise, davacı avukatın 3.Asliye Hukuk Mahkemesi dava dosyası nedeniyle haklı olarak azledilmesi halinde takip ettiği diğer dava dosyasından ücret talep edip edemeyeceği sorunudur. Hemen belirtmek gerekir ki, davacı avukatın herhangi bir nedenle haklı olarak azledilmesi halinde takip ettiği diğer işlerden dolayı herhangi bir ücret talep etmesi kural olarak mümkün değil ise de, avukat ancak azil tarihine kadar takip edip sonuçlandırdığı işlerden dolayı ücret isteyebilir. ...Bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.09.2013 gün ve E. 2013/14957, K. 2013/21554 sayılı kararı;

"..Davacının azil nedenlerinden biri, "aynı dava nedeniyle nakit olarak vermiş olduğu teminat bedelinin yerine davacı tarafından banka teminat mektubunun sunulması ve daha sonra da bedelinin alınması" diğeri de "kendisinin taraf olduğu bir başka dosyada davacının karşı tarafın avukatlığını üstlenmiş olması"dır. Mahkemece ilk azil nedeni hakkında değerlendirme yapılmışsa da, ikinci azil nedeni hakkında ise herhangi bir inceleme ve değerlendirme yapılmamıştır.

Oysa ki iş bu davada vekalet ücretine konu olan ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ait 2009/704 esas sayılı dava devam etmekte iken, davalının başka bir vekili tarafından, ve'ya karşı açılmış olan ... Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ait 2010/83 esas sayılı dava dosyasında, davacı avukatın 02.10.2010 tarihli vekâletname ile karşı tarafın (... ..,) vekilliğini üstlendiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. **Avukatın, vekâlet ilişkisi devam etmekte iken müvekkiline ait bir başka dosyada karşı tarafın vekilliğini üstlenmesi, müvekkilin avukatına olan güvenini sarsan, vekilin sadakat borcuna aykırı davrandığını gösteren bir husustur.** O halde davalının, 07.10.2010 tarihli azilname ile davacı avukatı haklı olarak azlettiğinin kabulü gerekir. Haklı azil halinde ücret talep edilemeyeceğinden davanın reddine karar verilmesi gerekirken,

mahkemece ikinci azil nedeni incelenmeksizin azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasa-ya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 25.07.2015 gün ve E. 2015/362 K. 2015/585 sayılı kararı;

“...Mahkeme tarafından 15.04.2009 gün ve 2009/201 Karar sayılı ilamı ile “... davanın kısmen kabulüne, taleple bağlı kalınarak 50,00 TL 40-45 saat arası çalışma ücretinin dava tarihi 20.01.2006 gününden itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, sair tüm alacak kalemleri açısından davanın reddine” karar verildiği,

...Şikâyetli avukatın 3. İş Mahkemesi’nin 2006/58 Esasına kayden davalı Türk Telekom A.Ş. ... Bölge Müdürlüğü aleyhine açılan davada bilirkişi raporuna göre davayı ıslah etmediği, Mahkeme tarafından 15.04.2009 gün ve 2009/201 Karar sayılı ilamı ile “...davanın kısmen kabulüne, taleple bağlı kalınarak” karar verildiği, kararın Yargıtay 9. Hukuk Dairesi’nin ilamı ile mezkûr Mahkeme kararının bozulmasına karşın yine ıslah işlemlerinin yapılmadığı ve “Taleple bağlı kalınarak” karar verildiği, kararın onandığı ve bu durum karşısında hak kaybına neden olunduğu, davanın özensiz yürütüldüğü ve sonuçta Şikâyetli avukatın da ücreti vekâletinden olmak suretiyle emek ve zamanının boşa harcandığı tartışmasızdır...”

44. Azlin haklı ve/veya haksız olup olmadığı hususunda nasıl araştırma yapılmalıdır?

Bu husus gerçekte önemlidir. Çünkü Yargıtay’ın oturmuş içtihadına göre tarafların azille ilgili olarak sundukları tüm deliller eksiksiz olarak incelenmeli, denetime açık bir rapor düzenlenmeli, Avukatın görevini yapıp yapmadığına ilişkin değerlendirme Avukatlık Yasası ve TBB Meslek Kurallarında zikredilen ilkeler çerçevesinde olmalıdır.

Avukatlık Yasası’nın 34. maddesi, “Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler”,

TBB Meslek Kuralları 3. maddesi, “Avukat, mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür..” ve 4. maddesi, “Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat, özel yaşantısında da buna özenmekle yükümlüdür” hükümlerini amirdir.

O halde avukat “özen” “doğruluk” ve “güven” ilkelerine uygun olarak görev yapmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 10.10.2013 gün ve E. 2013/17672, K. 2013/25026 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu’nun 174. maddesinde, “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.” hükmü mevcut olup, bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasındaki vekâlet ilişkisinin, 01.11.2010 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, 08.03.2011 tarihli celsede özetle; davacının görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, icra dosyasına yatırılan nafakanın bilgisi ve talimatı olmadan davacı tarafından çekildiğini, kendisinden olması gerekenden fazla masraf alındığını, verilen bir kısım masrafların dosyalara yatırılmadığını belirterek azlin haklı olduğunu savunmuştur. O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davalının vekâlet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir.

Mahkemece, davalının yargılama sırasında ileri sürdüğü azil nedenleri üzerinde durulmamış, soyut olarak davacının yasal işlemleri yerine getirdiği belirtilmiştir. O halde mahkemece, davalının savunmasında bildirmiş olduğu azil nedenleri ile ilgili ayrı ayrı inceleme ve değerlendirme yapılmak suretiyle, azlin haklı olup olmadığı irdelenerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirmelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.10.2012 gün ve E. 2012/3983, K. 2012/2177 sayılı kararı;

“...Asıl dava, avukat tarafından müvekkile karşı açılan haksız azil nedeniyle vekâlet ücreti alacağıнын tahsili, birleşen dava ise, müvekkilin, “özen yükümlülüğüne aykırı hareket ettiği” iddiasıyla avukata karşı açmış olduğu tazminat davasına ilişkindir.

Avukatın, vekil olarak borçları BK'nun 389 ve devam maddelerinde gösterilmiş olup, vekil, BK.nun 390 maddesine göre müvekkiline karşı vekâleti sadakat ve özen ile ifa etmekte yükümlüdür. Vekil, sadakat borcu gereği olarak müvekkilinin yararına olacak davranışlarda bulunmak, ona zarar verecek davranışlardan kaçınmak zorunluluğundadır. Vekil, görevini yerine getirirken gerekli özen ve dikkati göstermemiş, sadakatle vekaleti ifa etmemiş ise, vekil edenin vekilini azli haklıdır..... **Mahkemece de, tarafların azil konusundaki iddia ve savunmaları irdelenip değerlendirilmeden, davacının, avukat olarak vekâlet görevini yasa ve meslek kurallarına göre özen ve sadakatle yerine getirip getirmediği tartışılmadan soyut bir ifade ile “azlin haksız olduğu” kabul edilerek karar verilmiştir. Bu şekilde eşik inceleme ile hüküm kurulamaz. O halde mahkemece, davacı avukatın, Avukatlık Kanunu ve Meslek Kuralları gereğince vekâleti özenle ve gereği gibi ifa edip etmediği, üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirip getirmediği konusunda, gerektiğinde uzman bilirkişi veya bilirkişi kurulundan açıklayıcı ve denetime elverişli rapor alınmak suretiyle, tarafların bu konudaki iddia ve savunmaları üzerinde de durulup tartışılarak, azlin haklı olup olmadığı belirlenmeli ve bunun sonucuna göre karar verilmelidir. Açıklanan bu husus göz ardı edilerek, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.03.2013 gün ve E. 2013/5516, K. 2013/6531 sayılı kararı;

“...Davalılar ise azlin haklı olduğunu savunmuşlardır. Avukatlık Kanununun 174. maddesinde “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadarki avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise, ücretin ödenmesi gerekmez.” hükmü getirilmiştir. Davalılar davacıyı azlettikleri 20.05.2010 tarihli azilnemede azil sebeplerini açıklarken, takip ettiği dava nedeniyle davacının kendilerini bilgilendirmediği-

ni, yüz yüze görüşme taleplerini reddettiğini belirtmişler; cevap dilekçesinde de, davanın bittiğini tesadüfen öğrendiğini, aynı büroda çalışan avukatın davada hükmedilen miktarı da eksik olarak bildirdiğini, hükmedilen gerçek miktarı sonradan öğrendiklerini, tüm bu nedenlerle davacı avukata olan güvenlerinin sarsıldığını, azlin haklı olduğunu savunmuşlardır. **Azlin haklı olup olmadığı tanık da dâhil her türlü delil ile ispatlanabileceğinden ve dinlenen davalı tanıklarından, azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.** Azlin haklı olduğu anlaşıldığına ve azil tarihine kadar da davacının bitirdiği dava bulunmadığına göre, davacı vekâlet ücretine hak kazanmamıştır. Davanın reddi gerekirken, mahkemece, yazılı şekilde davanın kısmen kabulü, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.07.2012 gün ve E. 2012/13532, K. 2012/17089 sayılı kararı;

“...Avukatın sahip olduğu hak ve ödevleri Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde belirtilmiştir. Buna göre avukatlar yükledikleri görevleri, bu görevlerin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun bir biçimde davranmak ve meslek kurallarına uymak zorundadırlar. Bu yasal düzenlemelerden anlaşılacağı üzere temelde vekil-müvekkil ilişkisi karşılıklı güven ve saygıya dayanır. Bu ilişkiyi taraflardan birisi ihlal ederse, karşı taraf vekil-avukat ise iş bırakma, vekil eden ise vekilini azletme hakkına sahiptir.

...Davalı, davacı vekilin hakaretine maruz kaldığını ve bürosundan kovulması nedeniyle davacı vekili azlettiğini savunmuş olup, bu olgular maddi bir vakıya ilişkin olmakla, maddi vakıaların tanıkla ispat edilebileceği bilinen gerçeklerdendir. Davalı bu hususun ispatına yönelik tanık beyanına dayanmıştır. Mahkemece davalının gösterdiği tanıkların dinlenerek azlin haklı sebebe dayanıp dayanmadığı değerlendirilmek suretiyle sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.04.2014 gün ve E. 2013/22619, K. 2014/13470 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya içeriğine göre; davalılar C., V. ve E. tarafından yapılan şikayet üzerine, davacı avukat hakkında Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Gn. Md. tarafından “soruşturma izninin verilmesine yer olmadığına dair” kararlar ile İstanbul Barosu tarafından “disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair” karar aleyhine davalar C., V. ve E. tarafından itiraz ve idare mahkemesinde dava yoluna müracaat edildiği, idare mahkemesinde açılan dava dosyalarının ise derdest olduğu dosya kapsamından anlaşılmaktadır. **Hal böyle olunca mahkemece, idari davaların neticeleri ile Barolar Birliğine yapılan itirazların sonuçlarının beklenerek bunlarla beraber tüm deliller birlikte değerlendirilmek suretiyle hüküm tesisi** gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 25.09.2012 gün ve E. 2012/5686, K. 2010/20964 sayılı kararı;

“...Her ne kadar aynı taraflar arasında, İzmir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2007/350 esas ve 2008/343 karar sayılı dosyası ile görülen davada mahkemece, dava konusu serbest meslek makbuzuna konu olan 200.000,00 Dolarlık ödemenin, vekâlet ücreti olarak ödendiği kabul edilmiş ve bu hususa ilişkin temyiz itirazları da reddedilmişse de, davalı şirketin, “01.05.2007 tarihli belgenin hile ile alındığı, koşulları oluşmadığı halde serbest meslek makbuzu düzenlediği” yönündeki şikayeti üzerine yapılan soruşturma sonucunda, az yukarıda değinilen 200.000,00 Dolarlık ödeme ile ilgili verilen mahkeme karar ve buna ilişkin temyiz itirazlarının reddedilmesinden sonra, davacı avukat hakkında, **İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2011/283 esas sayılı dosyasında “hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma” “görevi kötüye kullanma” ve “görevi ihmal” suçlarından cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı, açılan bu davanın sonucunun eldeki davayı etkileyecek nitelikte olduğu anlaşılmaktadır.** Borçlar Kanununun 53. maddesi gereğince hukuk hâkimi, ceza mahkemesinin beraat kararı ile bağlı değilse de, **mahkûmiyet ve tespit edilen maddi olgularla bağlı olduğundan, bu dava yönünden ceza mahkemesinde açılan kamu davasının sonucunun beklenmesi zorunludur.** O halde mahkemece değinilen bu yön gözetilerek adı geçen ceza davası “bekletici sorun” yapılmak suretiyle hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.12.2015 gün ve E. 2015/37608, K. 2015/36791 sayılı kararı;

"...Avukatın vekil olarak borçları Türk Borçlar Kanunu'nun 505. (Mülga Borçlar Kanunu'nun 389) ve devamı maddelerinde gösterilmiş olup, vekil, adı geçen Kanun'un 506. maddesine göre müvekkiline karşı vekaleti sadakat ve özenle ifa etmekte yükümlüdür. Vekil, sadakat borcu gereği olarak müvekkilinin yararına olacak davranışlarda bulunmak, ona zarar verecek davranışlardan kaçınmak zorunluluğundadır. "Özen borcu" ile ilgili Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde mevcut olan, "Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık ünvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlüdürler." şeklindeki hüküm ise, avukatlık mesleğinin bir kamu hizmeti olması nedeniyle, Türk Borçlar Kanunu'nun 506. (Mülga Borçlar Kanununun 390.) maddesinde düzenlenen vekilin özen borcuna göre çok daha kapsamlı ve özel bir düzenlemedir. Buna göre avukat, üzerine aldığı işi özenle ve müvekkili yararına yürütüp sonuçlandırmakla görevli olduğu gibi, müvekkilinin kendisi hakkındaki güveninin sarsılmasına neden olacak tutum ve davranışlardan da titizlikle kaçınmak zorundadır.

Aksi halde avukatına güveni kalmayan müvekkilin avukatını azletmesi halinde azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Gerçekten de avukat, görevini yerine getirirken gerekli özen ve dikkati göstermemiş, sadakatle vekaleti ifa etmemiş ise, müvekkilinin vekilini azli haklıdır. Avukatlık Kanunu'nun, 174. maddesinde, "Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez." hükmü mevcut olup, bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebilir. Zira vekalet ilişkisi bir bütün olup azil, taraflar arasındaki tüm dava ve takiplere sirayet edeceğinden, azlin haklı olduğunun kabul edilmesi halinde, davacının azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp kesinleşmeyen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edebilmesi mümkün değildir. Buna karşılık haksız azil halinde ise avukat, hangi aşamada olursa olsun, üstlendiği işin tüm vekalet ücretini talep etme hakkına sahiptir. ...**Bu durumda davada öncelikle çözümlenmesi gereken husus, azlin haklı olup olmadığına ilişkindir.** 05.03.2013 tarihli bilirkişi

raporu ve 06.05.2013 tarihli ek raporda bu konuda, "vekalet sözleşmesinin konusunu teşkil eden davalar itibarıyla, taraflar arasındaki güven ilişkisinin çökmesine sebebiyet verecek, başka bir ifade ile davacı avukatın haklı nedenle azline dayanak teşkil edecek borca aykırı davranışının bulunduğuna ilişkin dosya içeriğinde herhangi bir olgunun yer almadığı, dosyadaki belgeler ve tarafların karşılıklı yazışmaları dikkate alındığında, davacı avukatın davalı müvekkilin talimatına aykırı hareket ettiği sonucuna varılmasının da mümkün olmadığı, bu nedenle azil nedeni olarak ileri sürülen hususların dosya içeriği ile varit olmadığı ve azlin haklı sebeple gerçekleştiğine dayanak teşkil etmeyeceği" belirtilmiş, mahkemece de bu rapor hükme esas alınarak hüküm kurulmuştur. **Oysa ki, taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık konusu olan, "azlin haklı olup olmadığı" hususu ile ilgili, davalının iş bu davada ileri sürmüş olduğu tüm azil nedenleri mahkemece incelenip, değerlendirilmediği gibi, bilirkişi raporunda da bu konuda soyut ve genel ifadelere yer verilmiştir.** Davalı azil nedenleri konusunda öncelikle, davacı avukatın, "mirasçılarla anlaşma ve sulh olunması" konusundaki talimatının gereğini yerine getirmediğini savunmuştur. Gerçekten de dosyada davalı tarafından davacıya gönderilen ihtarlarda bu konudaki talimatın tereddüte yer vermeyecek şekilde açıkça bildirildiği görülmektedir. **Mahkemece davacı avukatın, talimata uygun davranıp davranmadığı araştırılmamıştır.** Hükme esas alınan bilirkişi raporunda ise bu hususta, taraflar arasındaki karşılıklı yazışma ve ihtar içerikleri belirtilip irdelenmeden soyut bir ifade ile, "davacı avukatın talimatlara aykırı hareket ettiği sonucuna varılmasının mümkün olmadığı" şeklinde görüş bildirilmiştir. **Davalı bir diğer azil nedeni olarak, davacı avukatın, kendisi ile çıkar çatışması olan kız kardeşi... 'e de hukuki yardımda bulunduğunu** savunmuştur. Kararın gerekçesinde ve hükme esas alınan bilirkişi raporunda, söz konusu bu azil nedeni ile ilgili herhangi bir açıklama ve değerlendirme mevcut değildir. Oysa ki davacının, davalı tarafın temyiz dilekçesine karşı vermiş olduğu cevap dilekçesinde, davalının kız kardeşi... 'e de hukuki yardımda bulunduğunu kabul etmekle beraber, bu konuda davalının bilgisi ve rızasının bulunduğunu, nitekim bu durumun daha sonra imzalanan 03.03.2010 tarihli sözleşmenin 1. maddesinde de hükme bağlandığını ileri sürdüğü anlaşılmaktadır.

Mahkemece söz konusu bu azil nedeni de incelenmediği gibi, iş bu dava konusu olan 03.12.2008 tarihli sözleşmeden sonra aynı taraflar arasında imzalanan (dosyaya temyiz aşamasında, noksanlığın gidermesi için **Dairemize ait geri çevirme ilamından sonra**

ibraz edilen) 03.03.2010 tarihli sözleşme de incelenip değerlendirilmemiştir. Davacı avukat, son olarak imzalanan bu sözleşmenin konusunun tamamen farklı olduğunu ileri sürerken, davalı ise her iki sözleşmenin konusu ve amacının aynı olduğunu, aynı amaca yönelik olarak davacı tarafından yüksek meblağlı sözleşmelere imza atıldığını, bu nedenle davacıya olan güveninin sarsıldığını savunmuş, **böylelikle bir başka azil nedenine daha dayanmıştır.** Mahkemece bu konuda da inceleme ve değerlendirme yapılmamış, sadece kararın gerekçesinde, “davalı vekili her ne kadar başka sözleşmeler de imzalatıldığı iddiasında ise de, davacı vekili 03.12.2008 tarihinde imzalanan sözleşme nedeniyle vekillik ücreti talep etmektedir.” şeklinde bir açıklamaya yer verilerek, taraflar arasında imzalandığı uyuşmazlık konusu olmayan, ancak içeriği ve imzalanma amacı konusunda ihtilaf bulunan 03.03.2010 tarihli sözleşme hükümlerinin incelenmesine gerek olmadığı kabul edilmiştir.

Ne var ki eldeki dava konusu uyuşmazlığın çözülmesi için, iş bu davaya konu olan 03.12.2008 tarihli avukatlık Ücret sözleşmesinden sonra, aynı taraflar arasında imzalanan **03.03.2010 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinin de incelenip değerlendirilmesi, her iki sözleşmenin kapsadığı hukuki yardımların belirlenmesi, aynı ya da farklı hukuki yardımlar için düzenlenip düzenlenmediğinin açıklığa kavuşturulması zorunludur.** Kaldı ki, 03.03.2010 tarihli sözleşmede, davacı avukatın, davalının kız kardeşi olan’e de hukuki yardım vereceği hükme bağlanmış olduğundan, davalının, haklı azil nedeni olarak dayandığı hususlardan biri olan, “davacının, müvekkili ile çıkar çatışması olan başka bir kişinin de vekilliğini üstlenmesi” konusundaki azil nedeninin haklı olup olmadığının belirlenmesi için de, bu yöndeki inceleme ve değerlendirmenin zorunlu olduğu görülmektedir. O halde açıklanan tüm bu hususlarda inceleme ve değerlendirme yapılmadan eksik inceleme ile karar verilmiş olması isabetsizdir...”

45. Yargı giderleri ve harcamaların fazla gösterilmesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 08.06.2007 gün ve 2007/4299 esas, 2007/8203 karar sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki uyuşmazlıkta açıklığa kavuşturulması gereken ilk husus, 17.04.2003 tarihli vekaletnameye istinaden davacının verdiği avukatlık hizmeti nedeniyle azlin haklı olup olmadığı hususudur.

Hemen belirtmek gerekir ki, BK'nın 390/2 maddesi hükmüne göre, vekil müvekkile karşı vekâleti hüsnü surette ifa ile mükellef olduğu gibi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi uyarınca da avukat, yüklendiği görevi bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde davranmak zorundadır. **Avukatlık hizmeti bir kamu hizmeti olup, avukat kendisi hakkındaki güvenin sarsılmasını gerektirecek, tutum ve davranışlardan özenle kaçınmak zorundadır, avukatlık hizmeti güvene dayalı olduğu için bu güveni sarsacak tutum ve davranışların bulunması ve bu sebeple azledilmesi halinde azlin haksız olduğundan söz edilemeyecektir.** Bu açıklamalardan sonra somut olaya dönecek olursak, davacının vekil olarak hareket ettiği dava ve icra takipleri sırasında tebligat ücretlerinin 3.500.000 TL iken davalıya çıkarılan masraf listelerinde 400.000.000 TL olarak gösterildiği, verilen vekâletnamede davalı adına yatırılan paraları ahz ve kabza yetki verilmediği halde davacının yatırılan paraları tahsil ettiği, davalının yargı yerlerindeki işlerin takip ederken günlük yol masrafları ve dayanakların tam gösterilemediği anlaşılmaktadır. Davacının bu tutum ve davranışları avukatın özen yükümlülüğüne uygun olmayan kusurlu davranışlar olup, güvensizlik yaratacağının dolayısıyla azlin haklı olduğunun kabulü zorunludur. Öte yandan sonlandırılan işler için davanın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerine göre avukatlık ücreti belirlenmesi gerekirken, bu ilkeye uyulmamış olması da isabetsizdir.

Davacının danışmanlık hizmeti ile ilgili ücret istemine gelince, davacı bu talebine dayanak olarak davalının gönderdiği 17.11.2003 tarihli ihtarnameyi göstermiştir. **Buna karşılık davalı, dava dışı Y. Finansal Kiralama AŞ'nin kardeş kuruluş olup, asıl danışmanlık sözleşmesinin davacı ile anılan bu şirket arasında olduğu 17.11.2003 tarihli ihtarnamenin kardeş şirket adına hazırlanmışken maddi hata sonucu davalı unvanının yazılarak gönderildiğini, davacının hiçbir danışmanlık hizmeti vermediğini savunmuştur.** Öyle olunca davalı ile dava dışı Y. Finansal AŞ arasında organik ile bağ olup olmadığı, 17.11.2003 tarihli ihtarname de belirtildiği gibi Y. Finansal Kiralama AŞ'ye aynı şartlarda danışmanlık hizmeti verilip verilmediğinin, daha önemlisi, davacının davalıya böyle bir hizmet verdiyse buna ilişkin başkaca delillerinin sorularak değerlendirilmesi gerekir.

Bu durumda mahkemece, davacının avukatlık hizmeti verdiği dava ve işler yönünden yukarıda açıklanan ilkeler çerçevesinde inceleme yapılarak, davacının sonlandırdığı ve hiçbir kusurunun bulunmadığı işler yönünden davanın kesinleştiği tarihteki müddeabihi dikkate alınarak Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesine göre isteyebileceği ücretin belirlenmesi, yukarıda belirtildiği şekilde güven sarsıcı tutum ve davranışlarının bulunduğu işler yönünden Avukatlık Yasası'nın 174. maddesi gereğince ücret isteyemeyeceğinin kabulü, danışmanlık hizmeti ile ilgili de yukarıda açıklandığı şekilde inceleme yapılarak hasil olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usûl ve yasaya aykırı olup, bozma nedeni ise de hükmün zuhulen onandığı bu defa yapılan inceleme ile anlaşıldığından karar düzeltme itirazlarının kabulüne, Dairemizin onama kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir..."

46. Hükmün açıklanmasına karar verilmesi yalnız başına haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.11.2016 gün ve E. 2015/9656, K. 2016/21052 sayılı kararı;

"...Davanın kabulüne dair kurulan hüküm, Dairece " Davalının şikayeti üzerine davacı avukat hakkında, dava dosyasına davacı tarafından sunulan belgedir başlıklı belgede tahrifat yapıldığı iddiası ile görevi kötüye kullanma ve özel belgede sahtecilikten Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/201 E. Sayılı dosya ile dava açıldığı, ceza davasının sonucunun bu davayı etkiler nitelikte olduğu, ceza mahkemesinin sonucunun beklenilmesi gerektiği ... " hususuna değinilerek bozulmuş, bozma doğrultusunda anılan ceza dosyası bekletici mesele yapılmış, bu dosyada verilen ceza mahkumiyetine ilişkin " Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına" dair karar gözetilip, eldeki davada azlin haklı olduğu sonucuna varılmak suretiyle davanın reddine karar verilmiş; verilen bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davacı eldeki dava ile davalının vekili sıfatıyla yürüttüğü sonuçlandırdığı takip dosyası nedeniyle hakettiği avukatlık ücreti ve karşı yan vekalet ücretinin tahsili amacıyla başlattığı icra takibine vaki itirazın iptalini istemiş, Mahkemece, Dairenin 18.10.2012 tarih

2012/17599-24022 Esas ve Karar sayılı ilamına uyularak karar verilmiş ise de; yapılan inceleme ve değerlendirme hüküm kurmaya yeterli değildir. **Şöyle ki, anılan ceza dosyasında sanık avukat hakkında ceza mahkumiyetine ilişkin olarak, 5271 sayılı CMK'nın 231/5 maddesi uyarınca "Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına" karar verilmiştir. Ceza Mahkemesince kurulan bu hüküm, kesin bir mahkumiyet hükmü olmadığına göre, Mahkemece 23 Kasım 2010 tarihli azil işleminin haklı bir nedene dayanıp dayanmadığının gerekçeli olarak tartışılması, varılacak sonuca göre bitirilmiş işler var ise davacının bu yönde ücrete hak kazanıp kazanamayacağı hususlarının değerlendirilmesi, yeniden bilirkişi incelemesi dahil toplanan ve toplanacak deliller kapsamında bir hüküm kurulması gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."**

47. Azilnamede sebep gösterilmek zorunda mıdır? Dava aşamasında sebepler gösterilebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.09.2014 gün ve E. 2013/26540, K. 2014/27109 sayılı kararı;

"... "Özen borcu" ile ilgili Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde mevcut olan, "Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlüdürler." şeklindeki hüküm ise, avukatlık mesleğinin bir kamu hizmeti olması nedeniyle, Türk Borçlar Kanunu'nun 506. (Mülga Borçlar Kanununun 390.) maddesinde düzenlenen vekilin özen borcuna göre çok daha kapsamlı ve özel bir düzenlemedir.

....Buna göre avukat, üzerine aldığı işi özenle ve müvekkili yararına yürütüp sonuçlandırmakla görevli olduğu gibi, müvekkilinin kendisi hakkındaki güveninin sarsılmasına neden olacak tutum ve davranışlardan da titizlikle kaçınmak zorundadır. Aksi halde avukatına güveni kalmayan müvekkilin avukatını azletmesi halinde azlin haklı olduğunun kabulü gerekir. Gerçekten de avukat, görevini yerine getirirken gerekli özen ve dikkati göstermemiş, sadakatle vekaleti ifa etmemiş ise, müvekkilinin vekilini azli haklıdır.

...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa davacı avukat, vekâletten haksız olarak azledildiğini ileri sürerek, vekâlet ücreti alacağına tahsili için eldeki davayı açmış, davalılar ise azlin haklı olduğunu savunmuşlardır.

Bu durumda davada öncelikle çözümlenmesi gereken husus, azlin haklı olup olmadığına ilişkindir. Davalılar, her ne kadar azil ihtarında “gördüğüm lüzum üzerine” açıklamasıyla herhangi bir azil nedenine dayanmamışlarsa da, iş bu davadaki savunmalarında, davacının vekil olarak gerekli özeni göstermediğini, birçok duruşmaya mazeret dilekçesi gönderdiğini, bir duruşmaya girmediğini, dosyanın işlem den kaldırılmasına, ihtiyati tedbir talep etmemesi nedeniyle de bir kısım taşınmazların üçüncü kişilere devredilmesine sebebiyet verdiğini, sözleşmede belirtilmesine rağmen İkizce Köyündeki taşınmazlarla ilgili davaların ve ayrıca açılması gereken ecrimisil davalarının da açılmadığını, söz konusu bu davalarla ilgili zamanasını süreleri geçtiğinden zarara uğradıklarını, gerekli olmadığı halde Gölbaşı Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2001/701 esas sayılı dosyasının bekletici mesele yapılmasına ses çıkarmayarak davanın uzamasına neden olduğunu, tüm bu gerekçelerle davacıyı haklı olarak azlettiklerini belirterek, davanın reddini dilemişlerdir.

Hükme esas alınan 02.04.2012 tarihli bilirkişi raporunda, “neden-siz yapılan azlin vekâlet ücretine hâlel getirmeyeceği” gerekçesiyle avukatın ücrete hak kazanacağı belirtilmiş, mahkemece de azlin haklı olup olmadığı tartışılmadan, davalıların savunmalarında bildirmiş oldukları azil nedenleri üzerinde inceleme ve değerlendirme yapılmadan yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Oysa ki, vekalet sözleşmesine ilişkin genel düzenlemeleri içeren Türk Borçlar Kanunu’nun 502. (Mülga Borçlar Kanunu’nun 386.) ve sonraki maddelerinde, müvekkilin azil iradesini bildirirken azil sebeplerini de aynı anda ve bütünüyle bildirmekle yükümlü olduğu yönünde herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi, “Özel Kanun” niteliği taşıyan Avukatlık Kanunu’nda da. bu yönde herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

Gerçekten de, Türk Borçlar Kanunu’nun 512. (Mülga Borçlar Kanunu’nun 396/1.) maddesinde, vekâletten azlin ve vekillikten istifanın her zaman caiz olduğu belirtilmiş, azil iradesinin bildirim, gerek azil sebepleri ve gerekse zaman itibarıyla hiçbir sınırlandırmaya tabi tutulmamıştır. Söz konusu maddenin 2. fıkrasındaki, azil

ve istifanın münasip olmayan bir zamanda gerçekleşmesi halinde, bundan dolayı karşı tarafın uğradığı zararın tazmin yükümlülüğüne ilişkin hüküm ise, azil ve istifayı herhangi bir yönden sınırlandırıp, kısıtlayan değil, tersine, bu hakkın kullanılmasına ilişkin serbestiyi teyit eden ve sadece münasip olmayan bir zamanda gerçekleştiği takdirde bunun olası sonuçlarını düzenleyen bir içeriktedir. Yine Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi de, vekaletten azil veya istifaya, bunların haklı nedenlere dayalı olup olmamasına göre değişen farklı sonuçlar bağlamaktadır. Tüm bu nedenlerle somut olayda, davalı tarafın, azil iradesinin bildirimine ilişkin ihtarnamesinde açıkladığı azil sebebiyle bağlı bulunmadığı, görülmekte olan davada yeni ve başkaca azil sebeplerini bildirebileceği, azlin haklı olduğu yönündeki savunmasını da bu sebeplere dayandırabileceği kabul edilmelidir. **Aksinin kabulü, Anayasa'da düzenlenip güvence altına alınmış olan savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğuracaktır. Esasen, bu yorum tarzı, vekâlet sözleşmesinin hukuksal niteliğine, özellikle de vekâlet ilişkisinin kurulmasının adeta ön koşulunu oluşturan 'karşılıklı güven' unsuruna, dahası, bu unsurla yakın bir ilgisi bulunan, kanunda açıkça düzenlenmemekle birlikte öğretide ve yargısal uygulamalarda vekilin borçlarından biri olarak kabul edilen ve vekâlet ilişkisinin sona ermesinden sonra dahi varlığını devam ettireceği benimsenen 'sır saklama yükümlülüğüne de uygun bir sonucu ortaya koymaktadır.** (Bkz. HGK'nun T. 11.10.2006, E.2006/13 - 610, K.2006/639 sayılı kararı)

O halde mahkemece, taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık konusu olan, "azlin haklı olup olmadığı" hususu ile ilgili, davalıların iş bu davada ileri sürmüş oldukları azil nedenleri incelenip değerlendirilerek, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/22966, K. 2017/8369 sayılı kararı;

"...Söz konusu maddenin 2. cümlesindeki, azil ve istifanın uygun olmayan bir zamanda gerçekleşmesi halinde, bundan dolayı karşı tarafın uğradığı zararın tazmin yükümlülüğüne ilişkin hüküm ise, **azil ve istifayı herhangi bir yönden sınırlandırıp, kısıtlayan değil, tersine, bu hakkın kullanılmasına ilişkin serbestiyi teyit eden**

ve sadece uygun olmayan bir zamanda gerçekleştiği takdirde bunun olası sonuçlarını düzenleyen bir içeriktedir. Yine Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi de, vekâletten azil veya istifaya, bunların haklı nedenlere dayalı olup olmamasına göre değişen farklı sonuçlar bağlamaktadır. Tüm bu nedenlerle somut olayda, davalı tarafın, azil iradesinin bildirimine ilişkin ihtarnamesinde açıkladığı azil sebebiyle bağlı bulunmadığı, görülmekte olan davada yeni ve başkaca azil sebeplerini bildirebileceği, azlin haklı olduğu yönündeki savunmasını da bu sebeplere dayandırabileceği kabul edilmelidir. Aksinin kabulü, Anayasa'da düzenlenip güvence altına alınmış olan savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğuracaktır. Hal böyle olunca davalının davacı avukatı haklı nedenle azlettiğine ilişkin ileri sürülen tüm savunmaların değerlendirilip sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

48. Azilnamede, davada bildirilmeyen hususlar mahkeme tarafından değerlendirilmeli mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.07.2014 gün ve E. 2013/22039, K. 2014/22716 sayılı kararı;

"...Davacı avukat 17.11.2009 tarihli celseye Yargıtay'da murafası olduğu için mazeret sunduğunu, azil gerekçelerinin doğru olmadığını, davalının bir hak kaybına uğramadığını, azlin karar tarihine yalan olduğunu, azilden sonra davanın kazanıldığını beyan etmiştir. Mahkemece davanın reddine ilişkin kararın gerekçesinde, 17.11.2009 günlü celseye katılmaması yanında, davacının müvekkilini Adli Tıbbı şevki için gereğinin yerine getirilmesine ilişkin 09.02.2010 günlü celsede verilen kesin mehle uymaması nedeniyle de davacının azlinin haklı olduğu kanaati ile davanın reddine karar verilmiştir. Oysa ki, davacı avukat mahkemece de kabul edilen mazeret dilekçesinde mazeretini gerekçelendirdiği gibi davalıda gerek azilnamesinde ve gerekse savunmasında doktora sevk edilmemesini, azil nedeni olarak göstermemiştir. Hakim tarafların iddia ve savunmalarıyla bağlı olduğundan tarafların ileri sürmedikleri bir hususu (resen nazara alınacak hususlar hariç) resen dikkate alamaz. Kaldı ki, davacının vekil olarak görev aldığı dava dosyasında, davalı 30.4.2014 tarihinde Adil Tıbbı sevk edilmiş, raporu alınmış ve davanın kabulüne karar verilerek davalı taraf her-

hangi bir hak kaybına uğramamıştır. Bu durumda, davalı taraf davacı avukatı haklı sebeplerle azlettiğini ispat edememiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 16.11.2017gün ve E. 2015/24136, K. 2017/11228 sayılı kararı;

“...Hemen belirtilmelidir ki; müvekkil, azilnamede bildirmiş olduğu azil sebepleri ile bağlı olmayıp, açılan bir davada yeni ve başka azil sebepleri bildirebilir. Nitekim davalı da azilnamede sebep bildirmediği halde, cevap dilekçesinde haczedilen malların satışının istenmemesi nedeni ile zarar gördüğünden davalıyı haklı nedenle azlettiğini savunmuştur. HMK’nun 141. maddesinde, tarafların, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri ile serbestçe; ön inceleme aşamasında ise ancak karşı tarafın açık muvafakati ile iddia veya savunmalarını genişletebileceği yahut değiştirebileceği, **ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra ise iddia veya savunmanın genişletilemeyeceği yahut değiştirilemeyeceği, ıslah ve karşı tarafın açık muvafakati hükümlerinin saklı olduğu öngörülmüştür.** Davalının, cevap dilekçesi ile haczedilen mallarının satışının istenilmemesi nedeni ile zarara uğradığını savunup, ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonraki bir aşamada ise davacının icra takip dosyasında işlemleri ağırdan aldığını ve makul sürede yapmadığını ileri sürmesi HMK’nun 141. maddesi uyarınca savunmanın genişletilmesi kapsamındadır. Buna göre davalı cevap dilekçesinde bildirmiş olduğu azil sebebi ile bağlı olup, davalının savunmanın genişletilmesi niteliği taşıyan azil gerekçelerinin dinlenilmesi mümkün değildir....”

49. Sözleşmede gerçekleştirilmesi mümkün olmayan vaatlerde bulunarak iş üstlenmesi, açmaması gereken davaları açması haklı azil nedeni midir?

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 15.07.2009 gün ve 13/290-350 sayılı kararı;

“...Toplanan delillerden ve dosya kapsamından davalı Kooperatifin davacı avukata verdiği 01.12.2001 tarihli vekâletname gereğince davacının davalıya vekaleten 24.05.2002 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvurarak mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden bahisle dava dışı idarenin tazminata mahkum edilmesini

istemmiş; adı geçen mahkemece de iç hukuk yolları tüketilmeksizin böyle bir dava açılmayacağı gerekçesiyle 27.04.2004 yönünden kabul edilmezlik kararı verildiği, yine davacı avukatın **davalı vekili olarak 03.02.2004 tarihinde Maliye Hazinesi'ne karşı Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Anayasa Mahkemesince 2960 sayılı Yasa'nın 3194 sayılı Yasa ile değişik 3/g maddesinin iptal edilmesi ve iptal edilen Yasa yerine yeni bir yasa çıkarmadığından bahisle, Üsküdar 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/27 esas sayılı dosyası ile tazminat davası açtığı, mahkemece Yasama Meclisi-mi hâzinenin temsil edemeyeceği gibi, Yasama Meclisi'ne karşı böyle bir dava açılmayacağı gerekçe gösterilmek suretiyle açılan davanın 02.03.2005 gününde reddine karar verildiği, ret kararının daha sonra Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleştiği, anılan mahkeme kararından sonra tarafların 16.05.2005 gününde bir araya gelerek işbu davaya konu edilen "İş ve ücret sözleşmesini" imzaladıkları, sözleşmenin "KONU" başlıklı bölümünde sözleşmeye konu edilen taşınmazlar listelendikten sonra "AMAÇ" başlıklı bölümünde de 7 bent halinde bu taşınmazların davacı avukatça kamulaştırılmalarının sağlanması veya kamulaştırılmaması el atma hükümleri çerçevesinde bedellerinin tahsil edilmesi veya imara açılmalarının sağlanması, ya da orman olarak kamulaştırılmalarının sağlanması veya turizm alanı ilan edilmesi veya kamuya ait başka taşınmazla takas edilmesinin sağlanması, bu amaçların kısmen veya birlikte gerçekleştirilmesi taahhüdüne bulunduğu, aynı sözleşmenin devam eden "Amaç Kapsamındaki Diğer İşler" başlıklı bölümünün 5. bendinde de "vekilin bugüne kadar ifa ettiği diğer hizmetleri karşılığında, sözleşmenin konu başlığı altında yazılı taşınmaz malların satılması halinde kendisine iş sahibi tarafından 330.000,00 USD ücret ödenecektir." yazılı olup, davacı da sözleşmenin bu hükmüne dayanarak talepte bulunmuştur. **Öncelikle belirtmek gerekir ki az yukarıda da açıklandığı gibi davacı avukat, davalı müvekkilinin yararına olmayacak şekilde, onu yönlendirmek suretiyle Yasama Meclisi'ne karşı dava açmış, iç hukuk yollarını tüketmeden yine ona vekaleten Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nden tazminat talebinde bulunmuştur.** Nitekim açılan her iki davada da davalı müvekkilin aleyhine sonuçlanmıştır. **Sözleşme tarihine kadar davacı vekilin, davalı müvekkili yararına yaptığı herhangi bir iş de bulunmamaktadır.** Buna rağmen davalıya güven telkin etmek ve ileriye yönelik olarak verdiği bu güvenin sonuçlarını taahhüt etmek**

suretiyle, onunla eldeki davaya konu edilen sözleşmeyi imzalamış olmasına rağmen taahhütlerini gerçekleştirememiştir. **Kaldı ki sözleşmede davacı avukatın üstlendiği 7 bent halinde belirtilen işler çok geniş kapsamlı, bunlardan birisi olmaz ise diğerinin gerçekleştirileceği belirtilmiş ise de, bunların çoğu avukat tarafından gerçekleştirilmesi olanağı olmayan hususlardır.** Oysaki BK 390 ve devamı maddeleri hükümlerine göre vekâlet ilişkisi karşılıklı güvene dayalı bir ilişki olup, vekilin üstlendiği görevini ve yapacağı işi doğruluk ve özenle yerine getirmesi zorunlu olduğu gibi gerçekleştiremeyeceği, yerine getiremeyeceği hususları vekil olarak avukatın vaat etmemesi, böyle bir işi kabul etmemesi gerekir. Davacı avukat bu kuralı ihlal etmiş dolayısı ile davalı vekil edeninin güvenini sarsmış olup, bunu fark eden davalı vekil eden haklı olarak davacıyı vekillikten azil edilmiştir. Öyle ise azil haklı olduğundan, davacının gerçekleştirdiği davalı yararına olumlu iş de olmadığından, davacı davalıdan bir talepte bulunamaz. Mahkemece, davanın reddine karar verilmesi gerekirken kabulü usul ve Yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

50. Müracaata bırakılan davanın süresinde yenilenmeyerek davanın açılmamış sayılmasına neden olunması, suç, haklı azil, disiplin suçu mudur?

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 19.01.2009 gün ve E. 2007/3471, K. 2009/313 sayılı kararı;

“...1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34. maddesine göre vekalet görevini özen, doğruluk ve onur içerisinde yerine getirmek yükümlülüğünü taşıyan sanık avukatın, katılan adına açıp takip ettiği **tazminat davasının bir kısım duruşmalarına müvekkili katılanın gerekli giderleri vermemesi gerekçesiyle katılmayarak ilgili dava dosyasının işlemde kaldırılmasına ve sonuçta davanın açılmamış sayılmasına neden olmaktan ibaret eyleminin, anılan Yasanın 41. maddesi uyarınca davayı takip etmeyeceğini müvekkili katılına **tebliğ ettirmemesi gözetildiğinde, onun mağduriyetine neden olduğu** ve 765 sayılı TCY'nin 230 ve 5237 sayılı TCY'nin 257/2. maddelerine uyduğu dikkate alınarak buna göre sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken yetersiz gerekçeyle yazılı şekilde hüküm kurulması, yasaya aykırıdır, ...hükümün bozulmasına,...**

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 05.12.2013 gün ve E. 2012/11337, K. 2013/11832 sayılı kararı;

“...Muğla Barosu’na kayıtlı avukat olarak görev yapan sanığın 26.11.2007 tarihli vekâletnameye istinaden katılan adına Konya 1. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2007/898 Esasına kayıtlı davayı açtığı, söz konusu davanın 06.02.2009 tarihli celsesine mazeretsiz katılmayarak dosyanın işlemde kaldırıılmasına ve yasal süre içerisinde yenileme talebinde bulunmayarak davanın açılmamış sayılmasına, davacı katılan tarafından davalı tarafa 575,00 TL vekalet ücreti ödenmesine dair 19.10.2009 tarih ve 2009/441 sayılı kararın alınmasına neden olmak suretiyle görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddiasıyla cezalandırılması talebi ile kamu davası açılmış, mahkemece yapılan yargılama sonunda suç kastı ile hareket etmediği gerekçeyle beraatına karar verilmiş ise de;

Avukatlık Kanununun 34, 41 ve 171. maddeleri uyarınca üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip etmekle ve bu görevi özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmekle yükümlü olup, işi takipten isteği ile çekilmesi halinde dahi vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eden sanığın, avukat C. E. tarafından takip edilmek üzere dosya aslının katılan tarafından kendisinden alındığı ve iade edilmediği, bu avukat tarafından davanın takip edildiğini düşünerek dosya ile ilgilenmediği şeklindeki savunmasının katılan ve tanık olarak dinlenen avukat tarafından doğrulanmadığı, **dosyanın katılana teslim edildiğine dair yazılı delil de sunmadığı**, ayrıca aynı Yasanın 172. maddesinin “İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir.

İş sahibi, ilk avukatın muvafakatini kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır. İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, kendiliğinden sona erer” hükmü karşısında suça konu iş ile ilgili ikinci bir avukatın görevlendirilmesine muvafakat etmediği yönünde savunmasının da bulunmadığı nazara alındığında yüklenen suçun tüm unsurlarıyla oluştuğu gözetilmeden oluşa ve dosya kapsamına uygun düşmeyen gerekçelerle yazılı şekilde beraat kararı verilmesi....hükmün bozulmasına....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.3.1989 gün ve 1687-2109 sayılı kararı;

“...Davalı azilnamede bir sebep göstermemiş ise de, yargılama sırasında azlin sebeplerini açıklamıştır. Davacının Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1984/918 esas sayılı dosyasında davayı takip etmediğini, davanın müracaata bırakıldığını ve açılmamış sayılmasına karar verildiğini, davacıyı azil sebebi olarak ileri sürmüştür. Cevap lahiyasında ileri sürülen bu hususun mahkemece azlin haklı olup olmadığının belirlenebilmesi için incelenmesi gerekir. Öte yandan davacının, Mersin'deki bu dosya için ücret talebinde bulunmamış olması, diğer dosyalar yönünden azlin haksızlığına dayanak yapılması doğru olmaz. Vekalet ilişkisi güvene dayanmaktadır. Müvekkilinin güveninin sarsılmasını gerektiren bir olayın vukuunda azlin haklı olarak yapıldığı kabul edilmelidir. Mersin'deki dosyanın davacının hatası sonucu müracaata bırakıldığı ve davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği sonucuna varılırsa, davalının haklı olarak davacıyı takip etmekte olduğu davalardaki vekaletinden azlettiği kabul edilmelidir. Artık bu dosyalar için ücret talebine hakkı yoktur. Bu nedenle mahkemece, Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1984/918 esas sayılı dosyasının ne sebeple müracaata bırakıldığı davacıya açıklattırılmalı, davanın haklı bir sebeple takip edilmediği kanıtlanmadığı takdirde azlin haklılığı kabul edilerek uyuşmazlık çözümlenmelidir. Bu yönler gözetilerek davalının karar düzeltme isteği kabul edilmeli, dairemizin onama kararı kaldırılarak temyiz edilen yerel mahkeme kararı açıklanan nedenlerle davalı yararına bozulmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.06.2014 gün ve E. 2014/3598, K. 2014/10274 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasındaki vekâletnamenin 09.06.2010 tarihli olup, vekalet ilişkisinin 05.09.2011 tarihli azilname ile sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, davacının görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, davaları takip etmediği için davaların müracaata kaldığını, kendisini zarara uğrattığını belirterek azlin haklı olduğunu savunmuştur. O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davalının vekalet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir.

Mahkemece, yargılama esnasında aldırılan bilirkişi raporundaki açık tespitlere ve azlin haklı olduğu noktasındaki belirlemeye rağmen gerekçeli kararda, az yukarıda değinildiği üzere, “davacı avukatın takip ettiği dosyalardaki ihmallerinin davalının hak kaybına neden olmadığı yine bu durumların olağan meslek (görev) aksamları niteliğinde bulunduğu” şeklindeki genel ve soyut ifadelerle azlin haksız olduğu kabul edilerek hüküm tesis edildiği anlaşılmaktadır. Bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere, davacı avukatın davalı vekili sıfatıyla takip ettiği dava dosyalarında duruşmalara katılmayarak dosyaların müracaata kalmasına neden olduğu, delil listesinin hazırlanmasında özensiz davrandığı, yine mahkemece kendisine verilen kesin süre içinde istenilen açıklamaları mahkemesine vermediği, ara kararlarının gereğini yerine getirmediği dosya kapsamından ve bilirkişi raporundan anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca davacı avukat haklı nedenlerle azledildiği için Avukatlık Kanunu’nun 174/2. maddesi hükmüne göre davalıdan hiçbir ücret isteyemez. Mahkemece, davacının haklı azil nedeniyle ücret isteyeceği gözetilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 16.03.2002 gün ve E. 2001/265, K. 2002/78 Karar sayılı kararı:

“... Şikâyetlinin davacı vekili sıfatıyla üstlendiği ve takip etmekte olduğu bir davayı müvekkilinin yazılı muvafakatini almadan müracaata bıraktığı ve üç ay içinde yenilenmeyen davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosyadaki bilgi ve belgelerle sabit bulunmaktadır.

Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme eyleminde müvekkilin zararı olamayacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir. Kaldı ki, kovuşturma konusu olayda manevi tazminat istemi de bulunduğundan, şikâyetlinin ileri sürdüğü nedenlerin haklı kabul edilmesi olanaksızdır.

Dosya içindeki ibranamenin de şikâyetçi tarafından düzenlenmediği Adli Tıp Kurumu’nun raporu ile belirlenmiştir.

Bu durum karşısında Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi hükmüne aykırı olan eylem disiplin suçu oluşturduğundan,.....kararın onanması gerekmiştir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 20.06.2008 gün ve E. 2008/111, K 2008/238 sayılı kararı:

“... İncelenen dosya kapsamından, şikâyetlinin şikâyetçi vekili olarak açtığı Kocaeli 1. İş Mahkemesi'nin 2004/109 Esas sayılı “tedavi giderinin tahsili” davasını üç kez takip etmeyerek müracaata bıraktığı ve 13.07.2007 gün ve 2007/481 Karar sayılı kararlar davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiş olduğu, şikâyetlinin bu hususta müvekkili olan şikâyetçiye yazılı bilgi vermediği görülmüştür.

Davanın müracaata bırakılarak, açılmamış sayılmasına karar verilmesi bir haktan vazgeçmedir. Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatının alınması zorunludur. **Herhangi bir vazgeçme eyleminde müvekkilin zararı olmayacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir.** Kovuşturma konusu olayda ise dava şikâyetli tarafından üç kez müracaata bırakılmış, ancak şikâyetçinin yazılı oluru alınmamıştır. Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin hukuksal değerlendirmesinde ve tayin olunan disiplin cezasında hukuka aykırılık görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir...”

51. Müracaata bırakılan davanın bir aylık sürede yenilenmesi haklı azle neden olur mu?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2014 gün ve E. 2014/4237, K. 2014/19658 sayılı kararı;

“...Antalya 1. Aile Mahkemesi'nin 2008/1404 sayılı dosyasının 17.09.2009 tarihli duruşmasına katılmadığı ve dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verildiği, ertesi gün davacının davalının vekili sıfatı ile davayı yenilediği, davalının bu durumda bir zararının bulunmadığı ancak vekiline olan güveninin sarsıldığı, azlin haklı olduğu, azile neden olan davranışıyla davalıya zarar vermeyen davacı avukatın azil tarihine kadar sarfettiği emek ve mesaiye karşılık olarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre adalete uygun bir

avukatlık ücretine hak kazanacağı gerekçesiyle vekalet ücreti hesaplanmış ve mahkemece de bu rapor hükme esas alınmıştır. Davacı avukatın Antalya 1. Aile Mahkemesi'nin 2008/1404 Esas sayılı dava dosyasında davalının vekili olarak dava dilekçesini hazırladığı, delil listesi verdiği, 27.02.2009 ve 12.05.2009 tarihli duruşmalara katıldığı, ara kararı ile verilen nafaka için icra takibi başlattığı ancak 17.09.2009 tarihli celseye katılmadığından davanın işlemde kaldırılmasına karar verildiği, 23.09.2009 tarihinde davacı tarafından verilen dilekçe ile yenilediği, duruşmasının 23.12.2009 tarihine bırakıldığı anlaşılmaktadır. **Davanın bir aylık harç ödemededen yenileme müddetinde yenilenmesi nedeniyle davalının herhangi bir hak kaybının ve bu nedenle bir zararının doğmadığı dikkate alındığında davanın bir kez takipsiz bırakılmasının davacı avukat hakkındaki güvenin sarsılmasına neden olacak bir tutum ve davranış olarak kabulü mümkün değildir.** Hal böyle olunca davacının haksız olarak azledildiğinin kabulü gerekir. Bu durumda mahkemece, yukarıdaki açıklamalar ışığında davacının haksız azledildiği gözetilerek, gerekirse konusunda uzman bir bilirkişiden de rapor alınarak tarafların talepleri değerlendirilmeli ve hasil olacak sonuca göre bir karar verilmelidir. Aksi düşüncelerle ve yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır. Bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.07.2014 gün ve E. 2013/22276, K. 2014/23092 sayılı kararı;

"...dosyada mevcut bilirkişi raporuyla tespit edildiği üzere davacı avukatın vekillik görevini tam olarak yapmış olduğu, ihmal ve kusuru bulunmadığı, güven sarsıcı davranmadığı ve davalının zarara uğramasına yol açmadığı anlaşılmaktadır. **Davacı, 14.05.2009 tarihli celseye katılamamış ise de 15.05.2009 tarihinde dosya yenilenmiş olup bilirkişi raporu beklenildiği için hak kaybına yol açılmamıştır.** Yapılan yargılamada bir celse sonra davanın kabulüne karar verilmiş ve bir ay sonra gerekçeli karar yazılmadan davalı hasım tarafla 120.000,00 TL üzerinden sulh olmuş olup davacı avukatın görevini tam olarak yaptığı görülmektedir. Bilirkişi raporunda detaylı olarak açıklandığı üzere azil haksız olup tüm bunlara rağmen azlin haklı olduğunun kabulüne hukuken mümkün değildir. O halde; mahkemece, azlin haksız olduğu kabul edilip davacı avukatın kazandığı vekâlet ücretinin hesaplanarak hâsıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde davayı reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2014 gün ve E. 2014/4237, K. 2014/19658 sayılı kararı;

“...Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi M. A.'nın 25.02.2013 tarihli bilirkişi raporundan davacının Antalya 1. Aile Mahkemesi'nin 2008/1404 sayılı dosyasının 17.09.2009 tarihli duruşmasına katılmadığı ve dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verildiği, ertesi gün davacının davalının vekili sıfatı ile davayı yenilediği, davalının bu durumda bir zararının bulunmadığı ancak vekiline olan güveninin sarsıldığı, azlin haklı olduğu, azile neden olan davranışıyla davalıya zarar vermeyen davacı avukatın azil tarihine kadar sarfettiği emek ve mesaiye karşılık olarak Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre adalete uygun bir avukatlık ücretine hak kazanacağı gerekçeyle vekâlet ücreti hesaplanmış ve mahkemece de bu rapor hükme esas alınmıştır. Davacı avukatın Antalya 1. Aile Mahkemesi'nin 2008/1404 Esas sayılı dava dosyasında davalının vekili olarak dava dilekçesini hazırladığı, delil listesi verdiği, 27.02.2009 ve 12.05.2009 tarihli duruşmalara katıldığı, ara kararı ile verilen nafaka için icra takibi başlattığı ancak 17.09.2009 tarihli celseye katılmadığından davanın işlemde kaldırılmasına karar verildiği, 23.09.2009 tarihinde davacı tarafından verilen dilekçe ile yenilendiği, duruşmasının 23.12.2009 tarihine bırakıldığı anlaşılmaktadır. **Davanın bir aylık harç ödemededen yenileme müddetinde yenilenmesi nedeniyle davalının herhangi bir hak kaybının ve bu nedenle bir zararının doğmadığı dikkate alındığında davanın bir kez takipsiz bırakılmasının davacı avukat hakkındaki güvenin sarsılmasına neden olacak bir tutum ve davranış olarak kabulü mümkün değildir.** Hal böyle olunca davacının haksız olarak azledildiğinin kabulü gerekir. Bu durumda mahkemece, yukarıdaki açıklamalar ışığında davacının haksız azledildiği gözetilerek, gerekirse konusunda uzman bir bilirkişiden de rapor alınarak tarafların talepleri değerlendirilmeli ve hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmelidir. Aksi düşüncelerle ve yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır. Bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2015/17057, K. 2017/8752 sayılı kararı;

“...Somut olaya bakıldığında; ... 10. İcra Müdürlüğü'nün 2006/11463 E. sayılı dosyasını ve ... 26. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin

2007/7 esas sayılı dava dosyasını davacı avukatın başka bir avukat vekil tayin edilene kadar takip ettiği anlaşılmaktadır. Davalı avukatın haksız olarak azledilmiş sayıldığı mahkemenin de kabulünde olduğuna göre, tamamlanmamış işlerden ücret isteyebileceğinin kabulü gerekir. **Hal böyle olunca mahkemece, Avukatlık Kanunu'nun 174 ve 164/son maddesi birlikte değerlendirilerek ... 10. İcra Müdürlüğü'nün 2006/11463 E. sayılı dosyası ve ... 26. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/7 esas sayılı dava dosyasını yönünden ücret takdir edilmesi gerekirken, yanılığlı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."**

52. Sözleşmede yapılan işlerle ilgili rapor verileceğinin taahhüt edilmesine karşın, verilmemesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.04.2014 gün ve E. 2013/23877, K. 2014/14106 sayılı kararı;

"...Davacılar ile davalılar arasında ayrı ayrı imzalanan 20.2.2009 tarihli Avukatlık ücret sözleşmesinin sözleşme konusu iş başlıklı **1. maddesinin son fıkrasına göre, davacı avukatların davalı müvekkillerinin bildireceği elektronik posta adresine her ayın ilk haftası yürüyen işlerle ilgili rapor gönderileceğinin hüküm altına alındığı,** davacı avukatların 30.03.2009 tarihinde rapor gönderdiği, davalıların 01.04.2009 tarihinde bu rapor ile ilgili açıklama istediği, tarafların 04.04.2009 tarihinde bu hususta telefonla görüştikleri, davalıların 06.04.2009 tarihinde yazılı olarak davacılara yapılmasını istedikleri işlemleri ve bunlarla ilgili cevapları acilen istediklerini bildirdikleri, ancak cevap verilmemesi üzerine 05.05.2009 tarihinde yeniden, 06.04.2009 tarihinde yazılan yazıya cevap verilmesini istemelerine rağmen yazılı cevap verilmediğinin ve aylık raporun verilmediğinin bildirildiği ve aylık raporun gönderilmesinin istendiği ancak davacıların bunlara karşılık olarak 21.05.2009, 25.05.2009 ve 30.05.2009 tarihinde elektronik posta yoluyla bilgi verdiği, buna göre davacıların sözleşme gereğince her ayın ilk haftası yürüyen işlerle ilgili elektronik posta yoluyla bilgi verme yükümlülüğüne aykırı davrandıkları ve bu hususta davalıların vekili olan davacıları 08.06.2009 tarihinde yaptıkları azilde haklı oldukları dosya kapsamından anlaşılmaktadır..., bozmayı gerektirir..."

53. Haricen veya dosyadan tahsilatın ne olduğun müvekkile bildirilmemesi haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2013 gün ve E. 2013/10465, K. 2013/26401 sayılı kararı;

“...Davalının alacağı tahsilatın amacı ile davacıya vekalet verildiği sabit olup uyuşmazlık davacının haksız azledilip azledilmediği noktasında toplanmaktadır. Davacının, davalıdan aldığı 20.10.2010 tarihli vekaletnameye istinaden davalının alacağını tahsil etmek amacıyla 60.000,00 TL asıl alacak üzerinden kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip başlattığı, dava dışı borçludan aylık 7.000,00 TL taksitler halinde borcun ödenmesi hususunda taahhüt aldığı, davacının icra dosyasından yasal kesintiler düşüldükten sonra kalan 6.305,60 TL'yi 16.12.2010 ve 18.11.2010 tahsil etmesine rağmen davalıya 4.000'er TL teslim ettiği dosya kapsamı ile sabittir. **Davalıya teslim edilen bu miktarlar yönünden davacı avukat herhangi bir açıklama yapmamıştır. Bu durumda davacının, davalının kendisine duyduğu güveni sarstığı, dolayısı ile azlin haklı olduğu anlaşılmıştır.** O halde mahkemece davacının azil tarihine kadar olan bitmiş ve kesinleşmiş işlerden dolayı, ücrete hak kazandığı kabul edilerek vekalet ücretinin hesaplanması gerekirken yazılı şekilde azlin haklılığı tartışılmadan hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.12.2009 gün ve E. 2009/5688, K. 2009/15479 sayılı kararı;

“...Vekil, Borçlar Kanunu'nun 392. maddesi hükmüne göre yaptığı iş sırasında vekil eden adına tahsil ettiği paraları zimmetinde tutmadan müvekkiline intikal ettirmek, vekil edenin adına veya yararına yaptığı tüm işlerin hesabını müvekkiline vermek zorundadır. **Davacı avukatın, icra dosyasından tahsil ettiği paraların miktarı hakkında davalı müvekkiline makul sürede bilgi ve hesap vermediği gibi, eksik olarak ödeme yaptığı gözetildiğinde, davalının gerçek tahsilat miktarını icra dosyasından öğrenmesi üzerine davacı avukatı 15.3.2007 tarihinde azil etmesinin haklı nedene dayandığının kabulü gerekir.**

Avukatlık Kanunu'nun 174/2. maddesi hükmüne göre avukat kusur veya ihmali nedeniyle azil edilmiş yani azil haklı ise ücretinin

ödenmesi gerekmez. Taraflar arasında yazılı sözleşme bulunmayan hallerde vekalet ücreti üstlenilen işin sonuçlanması ile muaccel olur. Somut olayımızda davalı avukat haklı olarak azil edildiğine göre, tam ücret talep etme hakkına sahip olmayıp, ancak bitirdiği işlerden dolayı hak ve nesafete göre ücret isteyebileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

54. Tahsil edilen alacağın makul sürede ödenmemesi haklı azil nedenidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.10.2012 gün ve E. 2012/8036, K. 2012/24189 sayılı kararı;

“Taraflar arasında imzalanan sözleşme kapsamında davacı avukatın, davalının hukuk müşavirliğini yürüttüğü ve bu kapsamda kendisine tevdi edilen icra takip dosyalarının takip ettiği ve ancak Ankara 17. İcra Müdürlüğü'nün 2009/1006 Esas sayılı dosyasında tahsil ettiği 66.080,00 TL ve 70.000,00 TL'ni makul süre içinde davalı hesabına aktarmadığı anlaşılmaktadır. **Davacının tahsil ettiği parayı makul sürede müvekkiline vermesi vekalet ilişkisinin gereği olup, makul sürenin aşılması haklı azil nedenidir.** Dava konusu olayda, davacının hapis hakkını kullanmasını gerektirecek meblağdan daha yüksek bir miktarı makul süreyi aşacak bir süre uhdesinde tutması haklı azil nedeni olup mahkemenin de kabulü bu yöndedir. Olayda çözülmesi gereken sorun, davacının haklı olarak azledilmesine rağmen ücrete hak kazanıp kazanmadığı, kazanmış ise miktarının ve olduğu hususudur. Hemen belirtmek gerekir ki, haklı azil halinde avukat ancak takip ederek sonuçlandırdığı işlerden dolayı ücrete hak kazanır. Sonuçlandırdığı bir iş yok ise herhangi bir ücret isteyebilmesi olanaklı değildir. Eldeki davaya konu icra takiplerinin halen devam ettiği ve sonuçlanmadığı ise sabittir. Davacı avukat henüz işi sonuçlandırmadığı için ücrete hak kazanmamıştır. Bu itibarla sarfettiği emek ve mesaisi oranında ücret isteme hakkına da sahip değildir. Mahkemece değinilen bu yön gözetilerek davanın tümüyle reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.05.2010 gün ve E. 2010/5675, K. 2010/6711 sayılı kararı;

“...Vekil, Borçlar Kanunu'nun 392. maddesi hükmüne göre yaptığı iş sırasında vekil eden adına tahsil ettiği paraları zimmetinde tutmadan müvekkiline intikal ettirmek, vekil edenin adına veya yararına yaptığı tüm işlerin hesabını müvekkiline vermek zorundadır. **Davalı, icra dosyasından tahsil ettiği paranın miktarı hakkında davacı müvekkiline bilgi ve hesap vermediği gibi, uhdesinde tutarak ödeme yapmadığı ve davalının tahsilat miktarını icra dosyasından öğrenmesi üzerine** davacı avukatı 08.05.2007 tarihinde azil ettiği bu nedenle azlin haklı nedene dayandığı kabul edilmelidir. Avukatlık Kanunu'nun 174/2. maddesi hükmüne göre avukat kusur veya ihmali nedeniyle azil edilmiş yani azil haklı ise ücretinin ödenmesi gerekmez. Somut olayımızda, davacı avukat haklı olarak azil edildiğine göre, davacı avukat davalıdan hiçbir ücret talep edemez. Ancak azilden önce kesinleşen ve azle sebep teşkil etmeyen dosyalar için davacı avukatın ücrete hak kazandığı aşıkardır. Hal böyle olunca, mahkemece azilden önce kesinleşmiş olup davacının azline sebep olmayan dosyalar yönünden davacının hakkettiği ücrette hükmedilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.12.2009 gün ve E. 2009/4635, K. 2009/15076 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; **Davacı avukatın, müvekkili davalı nam ve hesabına icra dosyasından 26.02.2007 tarihinde tahsil etmiş olduğu miktarların bir kısmını 32, 34 gün sonra müvekkiline banka kanalıyla gönderdiği sabit olup,** hükme esas alınan bilirkişi raporunda ise, “açılan ek davanın tam bu dönemde karar bağlanması, bu dava için masraflar ve vekalet ücreti yönünden hesaplaşılması gereği, hep bir arada düşünüldüğünde ödemenin geç yapılmış sayılamayacağı, bu nedenle de azlin haklı kabul edilemeyeceği, vekalet ücretlerinin mahsubundan sonra yapılan eksik ödemenin de azli haklı kılan sebep olarak değerlendirilemeyeceği” mütalaa edilmiştir. Oysa ki davacı avukatın, müvekkili olan davalının vekili sıfatıyla İzmir 4. İcra Müdürlüğü'nün 2005/8258 E. sayılı takip dosyası üzerinden müvekkili nam ve hesabına tahsil ettiği miktarları, 32, 34 gün gibi uzun sayılabilecek bir süre yedinde tuttuğu, tahsilattan müvekkilini haberdar etmediği sabit olduğu gibi, hükme esas alınan bilirkişi ra-

porunda da kabul edildiği üzere, tahsilat sırasında muaccel olan bir miktar vekalet ücreti alacağından daha fazla bir miktarı alıyordu da görülmektedir. O halde dava konusu olayda hapis hakkının, Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine göre, usulüne uygun olarak ve gerektiği gibi kullanılmadığı açıktır.

Yapılan tahsilatları, müvekkilini haberdar ederek iade etmeyen davalı avukatın, bu durumu öğrenen iş sahibi davalı tarafından 30.03.2007 tarihli ihtarla azledilmiş olması da, haklı azil niteliğinde olup, avukat bu durumda sadece azil tarihi itibarıyla tamamlanmış işlere ilişkin vekalet ücretlerinin ödetilmesini isteyebileceğinden, mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 10.01.2013 gün ve E. 2013/498 K. 2014/2 sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın icra veznesinden para çekmesine karşın makul bir sürede yazılı bildirimde bulunmaksızın hesap vermediği gibi ödeme de yapmadığı, **19 ay sonra bildirdiği hesapta da icra veznesinden çektiği parayı gizlediği, vekâletnamesinde ahzu kabz yetkisi olmamasına karşın parayı çektiği, iadesi istendiği halde etmediği** dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Bu nedenlerle eylemin avukatlık yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 3, 4, 43. maddelere aykırı olduğu yönündeki hukuksal değerlendirme yerine ise de disiplin sicil özetine tekerrüre esas sadece 30.04.2010 tarihinde kesinleşmiş kınama cezası olmakla itirazın kabullü ile 3 ay işten çıkarma cezasının 214.00 TL para cezasına çevrilmek suretiyle onanmasına karar vermek gerekmiştir...”¹⁶

55. Müvekkil talimatına aykırı davranış haklı azil nedeni midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.01.2014 gün ve E. 2013/25680, K. 2014/253 sayılı kararı;

“...Davacı ile davalılar arasında yapılan 31.12.2008 tarihli avukatlık ücret sözleşmesi ile davacı avukat davalılara ait işhanındaki taşınmazların kira işlemlerinin takip ve kira bedellerinin tahsili amacıyla

¹⁶ TBB Disiplin Kurulu'nun 02.05.2014 gün ve E.2014/164, K.2014/309 Karar sayılı kararı; 468. s.

gerekli dava ve icra takiplerini yapmak üzere yetkilendirilmiş olup, davacı dava dilekçesinde, yapılan harcamaların bu kapsamda yapıldığını ileri sürmüştü, davalılar ise savunmalarında davacıya **02.02.2012 tarihli email yoluyla yapılan bildirim ile kendilerinin haberi ve onayı olmadan icra takibi yapılmaması yönündeki talimatlarına aykırı hareket etmek suretiyle gereksiz icra takipleri yapıldığını**, bu gereksiz harcamadan sorumlu olmadıklarını savunmuşlardır.

Davalılardan S.Ç. tarafından 02.02.2012 tarihinde davacıya gönderilen email yazışmasında, 2012 tarihi itibarıyla açılacak herhangi bir dava veya takip için **mal sahibinin bilgisi olmadan hareket edilmemesi, önceden email ile sorulması ve kendileri tarafından onaylanması durumunda yeni dava ve icra takibi yapılması yönünde talimat verildiği**, bu talimatı her ne kadar sadece davalı S.Ç. vermiş olsa da davacı tarafından davalılara gönderilen 17.02.2012 tarihli cevabi ihtarnamede **davalı S.Ç.'in tüm davalıların sözcüsü sıfatıyla hareket ettiğinin kabul edildiği gözetildiğinde** söz konusu talimatın tüm davalılar adına verilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Vekalet sözleşmesinin en önemli unsurları arasında; **vekilin talimata uygun hareket etme borcu, özen borcu ve hesap verme borcu gelmektedir**. Bu yükümlülükler aykırı davranılması halinde vekilin, müvekkile karşı, onun bu yüzden uğradığı zararı tazmin yükümlülüğünün ortaya çıkacağı ve müvekkil yönünden haklı azil sebebinin oluşmuş kabul edileceği de çok açıktır.

Bu kapsamda somut uyuşmazlığa bakıldığında, davalılar tarafından 02.02.2012 tarihli email yazışması ile kendilerinin onayı olmadan herhangi bir icra takibi yapılmamasına dair davacıya bildirimde bulunmalarına rağmen davalının bu tarihten sonra davalılar adına 27 adet icra takibi yaptığı anlaşılmaktadır. **Davacı avukat, bu icra takiplerine ilişkin davalıların bilgilendirildiğini ve onaylarının alındığını iddia etmiş ise de, bu husus davacı tarafından yasal delillerle ispat edilememiştir**. Nitekim davalıların onayı alınmadan davacı tarafından açılan 27 adet icra dosyasına konu takipten, 18 adedine davacının azlinden sonra davalı taraflarca devam edilmediği gözetildiğinde bu takipler nedeniyle davalılarca yapılan azil işleminin haklı olduğunun kabulü gerekir. Hal böyle olunca mahkemece davacı tarafından davalıların onayı alınmadan yapılan icra takiplerinden 18 adet icra takibine davacının azlinden sonra davalı tarafların devam etmedikleri ve bu 18 adet icra takip dosyasından

doğan masraf bedelinden davalıların sorumlu tutulamayacakları ve ihtarname masrafları yönünden de davalıların sorumluluğunun buna göre oranlanarak belirlenmesi gerektiği gözetilerek karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davacının tüm taleplerinin kabulüne dair hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

56. Ceza Mahkemesi kararı Hukuk Mahkemesini bağlamaz ise de ceza dosyasındaki delillerle, hukuk dosyasındaki deliller birlikte değerlendirilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.03.2017 gün ve E. 2015/14690, K. 2017/2967 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakacak olursak; davacı tarafından davalılara gönderilen 15.05.2006 tarihli ihtarname de istifa sebebi olarak görülen lüzum üzerine denmiş, ve davada da takip ve dava masrafları, yol giderleri ile vekalet ücretinin ödenmesi hususları ileri sürülmüş olup, istifanın haklı olup olmadığının bu kapsamda değerlendirilmesinin uyuşmazlığın çözümünde önemli olduğunun kabulü gerekir. Mahkemece, asıl davada davalının azletmediği ve vekaletin istifa ile sona erdiğinden davanın kabulüne ve davacı avukatın görevi kötüye kullanmaktan açılan davada beraat ettiğinden de birleşen davanın isbat edilememesi nedeni ile reddine karar verilmiştir. **Hukuk hakimi B.K. 53. maddesi uyarınca ceza mahkemesinde verilen beraat kararı ile bağlı olmadığı gibi, ceza dosyasında 11 adet dosyanın incelendiği anlaşılmaktadır. o halde, mahkemece davalının bildirdiği dosyalarda, davacının bir ihmal ve kusurunun bulunup bulunmadığı, dolayısıyla istifanın haklı olup olmadığı konusunda gerekli inceleme ve araştırma yapılarak sonucuna uygun bir karar verilmelidir.** Mahkemece açıklanan hususlar nazara alınmadan aksi düşüncelerle ve eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

B. Azil tek başına manevi tazminatı gerektirir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.12.2011 gün ve E. 2011/12659, K. 2011/19831 sayılı kararı;

“...Davacı, avukat olduğunu ve 10.11.2000 tarihli vekâletname ile davalının vekilliğini üstlendiğini, davalının vekili olarak davalı aleyhine açılan dava ile davacı adına açtığı davaları layıkıyla ta-

kip ettiğini, ancak davalının kendisini haksız olarak azlettiğini ileri sürerek davalı tarafından ödenmesi gereken vekâlet ücreti ile karşı taraf aleyhine hükmedilecek vekâlet ücretleri toplamı olan 8.228,40 YTL ve 5.000,00 YTL manevi tazminatın tahsilini istemiştir.

...Davacı avukatın haklı olarak azledilmesi tek başına B.K 49 maddesindeki manevi tazminatı isteme hakkı doğurmaz. **Manevi tazminat talep edilebilmesi için davalı -karşı davacının kişisel haklarına hukuka aykırı bir şekilde tecavüzün varlığından söz etmek gerekir.** Somut olayda manevi tazminat koşullarının oluşmadığı gözetilerek mahkemece manevi tazminat talebinin tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya, bozma nedenidir...”

C. Haksız azille ilgili içtihatlar.

1. Haksız azil halinde akdi ve karşı yan avukatlık ücretine karar verilmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.12.2017 gün ve E. 2016/15090, K. 2017/12500 sayılı kararı;

“...2-Dava, davacı ile davalı arasındaki vekâlet ilişkisine dayalı olarak davalının haksız azli nedeniyle davacı avukat tarafından verilen Avukatlık hizmetinden doğan akdi ve karşı yan vekâlet ücretinin davalıdan tahsili istemine ilişkindir. Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesinde, “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez” hükmü mevcut olup, bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil avukata vekâlet **ücreti** ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet **ücreti** talep edilebilir. Buna karşılık haksız azil halinde ise avukat, hangi aşamada olursa olsun, üstlendiği işin tüm vekâlet ücretini talep etme hakkına sahiptir.

Somut uyuşmazlığa ilişkin olarak, davalı tarafından **sözlü olarak davacıya verilen talimat ispat edilemediğinden davalının azlinin haksız olduğu kabul edilmiş** ve bozma öncesi aldırılan 24.05.2013 tarihli bilirkişi raporu hükme esas alınarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiş ve **icra takibinden kaynaklı talep edilen karşı**

yan vekâlet ücreti reddedilmiştir. Oysaki Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde " taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmadığı hallerde değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifeleri altında kalmamak koşulu ile ücret itirazlarını incelemeye yetkili mercii tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin %10'u ile %20'si arasında bir miktarın Avukatlık **Ücreti** olarak belirleneceği" düzenlenmiştir. Davacı avukat tarafından ... 1. Aile Mahkemesi'nin 2007/359 Esas sayılı dava dosyası takip edilmiş ve ... 12. İcra Müdürlüğü'nün 2012/7065 Esas sayılı takip dosyası üzerinden icra takibi başlatılmıştır. **Taraflar arasında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre nispi hesaplanacak ücretin altında olmamak üzere Avukatlık Kanunu' nun 164. maddesine göre %10'u ile %20 arasında bir miktarın akdi vekâlet ücreti olarak ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre yapılacak hesaplama göre karşı yan vekâlet ücretleri de değerlendirilerek bu bedellerden davanın sorumlu tutulması gerektiği kabul edilmelidir.** Mahkemece, değinilen bu yönler gözetilerek konusunda bilirkişi kurulundan taraf, mahkeme ve Yargıtay denetimine açık rapor aldrılarak usulüne uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde eksik incelemeyle hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.02.2016 gün ve E. 2014/44414, K. 2016/3810 sayılı kararı;

"...Davacı avukat, haksız azledildiğinden bahisle tüm vekâlet ücreti alacağını istemiş, davalı azlin haklı olduğunu savunmuş, mahkemece, azlin haksız olduğu benimsenmek suretiyle tam vekâlet ücretine hak kazandığı, ancak karşı yan vekâlet ücreti yönünden Bucak 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/166 esas sayılı dosyası ile Burdur Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2009/37 esas sayılı dosyalarının takip tarihi itibarıyla kesinleşmemesi sebebiyle bu alacaklar yönünden alacağın muaccel hale gelmediği, dolayısıyla mahkemelerce takdir edilecek vekâlet ücretlerine yönelik alacak talebinin istenebilir olmadığı belirtilmiş, bu kabule göre hüküm tesis edilmiştir. **Davacı avukat davadan azledilmekle dosyadan elini çekmiş olması nedeniyle davalı müvekkilinden Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmü uyarınca karşı yan vekâlet ücretini de talep edebilir.** Mahkemece, bu kısım isteğin reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.12.2015 gün ve E. 2014/22344, K. 2015/36016 sayılı kararı;

“...Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez. ”Avukatın haksız olarak azli halinde, davacı avukat Avukatlık Kanunu 164/4. maddede düzenlenen müvekkil vekâlet ücreti ve 164/son fıkrasında düzenlenen karşı yan vekâlet ücretini talep hakkına sahiptir. **Davacı avukat azledilmekle, artık dosyadan elini çekmiş olup, karşı yan vekâlet ücretini dahi davalı yararına tahsile koyamayacağından tahsil edilmiş olma şartı aranmaz.** Mahkemece, davacı avukatın azlinin haksız olduğu da kabul edilmiştir. Hal böyle olunca davacı avukat yararına karşı yan vekâlet ücretinin tahsiline karar verilmesi gerekir. Ancak takip ettiği dava feragat ile neticelendirildiği için tarifenin yarısı uyarınca vekalet ücretinin hesaplanması gerekirken, yanlış değerlendirme ile bu talebinin reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/19037, K. 2017/6204 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa, taraflar arasındaki vekalet ilişkisinin taraflar arasındaki sözleşmeyi fesih iradesi içeren 08.05.2013 tarihli ihtarname ile sona erdiği sabittir. Bu durumda mahkemece öncelikle feshin haklı olup olmadığı hususunda değerlendirme yapılması gereklidir. **Zira eğer ki davalı sözleşmeyi feshetmekte haksız ise davalının karşı taraftan vekalet ücretini tahsil edip etmediğine bakılmaksızın, davacı vekilin, üstlendiği işin tüm vekalet ücretini talep etme hakkına sahip olduğunu kabul etmek ve davanın kabulüne karar vermek gerekmektedir.** O halde mahkemece, azlin/feshin haklı olup olmadığı konusunda bir değerlendirme yapılarak yukarıda anlatılanlar ışığında hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2016/7464, K. 2017/8703 sayılı kararı;

“...bu durumda azlin haksız olduğu kanaatine varılarak davacıdan vekalet ücreti talep edebileceğine karar verilmesi yerinde olmuştaysa da, davacı avukatın icra dosyalarında tahsilat olmaması halinde

doğacak karşı vekalet ücretlerine ilişkin talepte bulunamayacağı gerekçesiyle karşı yan vekalet ücreti talebini reddetmesi Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine göre dava sonunda, kararla tarife-ye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücretinin avukata ait olacağı hükmüne aykırı olup davacının **karşı vekalet ücretine hak kazanabilmesi için icra takibi neticesinde tahsilat yapmış olmasının gerekmediği nazara alınarak davacının hak kazandığı karşı vekalet ücreti yeniden belirlenerek, müvekkili olan davalıdan alması gereken vekalet ücreti ile karşı vekalet ücreti toplamı üzerinden takibin devamına karar verilmesi gerekirken, karşı vekalet ücreti talebinin reddine dair yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir....”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.02.2013 gün ve E. 2012/13852, K. 2013/3601 sayılı kararı;

“...Davalı, 27.4.2010 tarihli azilname ile sebep belirtmeksizin vekili olan davacıyı azlettiğini belirtmiştir. Davalı, azilnamede azil için herhangi bir sebep belirtmediği gibi, yargılama sırasında da davacıdan kaynaklanan bir sebeple davacının haklı olarak azledildiğine ilişkin bir iddia ileri sürmemiştir. Bilirkişi raporuna göre de, davacının icra takip dosyalarını özenli bir şekilde takip ettiği belirlenmiştir. Buna göre mahkemece, feshin haksız olduğu ve davacının ücrete hak kazandığının kabulünde bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Ancak; davacının talep edebileceği vekalet ücretinin taraflar arasında düzenlenen sözleşme hükümlerine göre belirlenmesi gerekir.

Taraflar arasında düzenlenen ve davacı avukata ödenecek ücreti düzenleyen Avukatlık Sözleşmesinin 4. maddesi; “Kooperatif lehine sonuçlanan icra takipleri ve davalar için avukata icra dairesi veya mahkemelerce karşı tarafa yükletilen ücreti vekalet dışında herhangi bir ücret ödenmeyecektir. Avukatın ücreti takipteki dosyaya ilişkin asıl alacak, faiz ve masraflar tahsil edildikten sonra karşı tarafa yükletilen vekalet ücreti, diğer masraflarla birlikte kooperatife teslim edilecek kooperatifçe serbest meslek makbuzu karşılığında avukata ödenecektir. Kooperatif aleyhine sonuçlanan dava ve icra takipleri için Avukata, 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 02.05.2001 tarihli 4667 Sayılı Kanunla değişik 168. maddesine dayanılarak Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'nca hazırlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde öngörülen ücret ödenecektir. İcra takibi tamamlanan ancak aciz vesikasına bağlanan dosyalar için avukata, Avukatlık As-

gari Ücret Tarifesi'ne göre ücret ödenecektir." hükmünü içermektedir. Taraflar arasındaki vekalet ücretinin ne zaman ödeneceğine ilişkin sözleşme hükümleri açık olup, buna göre, akdi vekalet ücretinin tayininde, zaman kriteri ve başarı kriteri belirlenerek, vekalet ücretinin ödenmesinin, alacağının tahsil edilmesi şartına bağlı tutulduğu anlaşılmaktadır. **Sözleşmenin bu hükmü ile; avukata ücret olarak karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinin ödenmesi, bunun dışında bir ücret ödenmemesi taraflarca açıkça kabul edilmiştir. Avukat olan davacının bu sözleşme hükümleri ile bağlı olacağına kabulü zorunludur.** Avukata ait olacağı kabul edilen karşı taraf vekalet ücretinin miktarı ancak dava ve takip sonuçlandığında belli olur ve bundan sonra müvekkil tarafından hasımdan tahsili mümkün hale gelir. **Müvekkilin vekiline ödeme borcu da hasım taraftan tahsil edilmeden doğmaz.** Diğer bir anlatımla hasım taraftan henüz vekâlet ücreti alacağını tahsil etmemiş veya edememiş olan müvekkilden avukat bu alacağını isteyemez. **Tahsil edilmiş olmasını beklemek durumundadır.** Kural böyle olmakla birlikte, hâkim bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalmamalı, Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapmalı, özellikle **M.K.'nun 2. maddesinde ifadesini bulan hakkın kötüye kullanılmasına ve dürüstlük kurallarının ihlaline izin vermemeli, gerektiğinde müvekkilin dava veya takip sonucunda belirlenen bu ücret alacağını tahsil etmiş kabul etmeli, aksi halde bu nitelikteki ücret alacağına ilişkin istemi henüz muaccel olmadığından reddetmelidir.** Bu itibarla mahkemece, davacının haksız azledildiği nazara alınarak az yukarıda açıklanan ilke ve açıklamalar ışığında araştırma ve inceleme yapılması, bilirkişiden ek rapor ve gerekirse yeni bir bilirkişiden rapor alınmak suretiyle hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.11.2014 gün ve E. 2014/13426, K.2014/35128 sayılı kararı;

"...Ancak somut olayda, davacının avukat olarak açıp takip ettiği dava devam etmekte iken davalılar tarafından azledildiği anlaşılmakta olup, **karşı taraf vekalet ücretinin tahsili davalının kusuru ile imkansız hale geldiğinden,** davacı avukatın Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesinde düzenlenen karşı taraf vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü gerekir.

...Davacı avukat, haksız olarak azledildiğini ileri sürerek, takip ettiği dava nedeniyle, gerek akdi gerekse karşı taraf vekalet ücretlerinin tahsili istemiyle eldeki davayı açmıştır. Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yükletilen vekalet ücreti avukata aittir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, davanın sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. Henüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez. Ancak kural böyle olmakla birlikte bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalınmamalı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapılmalı, **özellikle MK'nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına, dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını karşı taraftan tahsil etmiş olduğu da kabul edilmelidir.**

Açıklanan bu nedenlerle somut olayda, davacının avukat olarak açıp takip ettiği dava devam etmekte iken davalılar tarafından azledildiği anlaşılmakta olup, karşı taraf vekalet ücretinin tahsili davalının kusuru ile imkansız hale geldiğinden, davacı avukatın Avukatlık Kanun'unun 164/son maddesinde düzenlenen karşı taraf vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü gerekir. O halde mahkemece davacının talebi göz önünde bulundurularak, takip etmiş olduğu dava nedeniyle, mahrum kaldığı Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine göre davacı yararına hasma yükletilmesi gereken vekalet ücretine de karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, dava sonuçlanmadan azlin gerçekleştiği gerekçesiyle bu istemin reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

2. Haksız azil, vekalet ilişkisinin sona erdiği tarihteki olaylara göre değerlendirilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.10.2016 gün ve E. 2016/9987, K. 2016/17815 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki ihtilaf davacı avukatın sulh nedeniyle mi yoksa haksız azil nedeniyle mi avukatlık ücretine hak kazanacağı noktasındadır. Dairemizin yerleşik uygulamalarına göre haksız azil

halinde avukat, dava hangi aşamada olursa olsun, üstlendiği işin tüm vekalet ücretini talep etme hakkına sahiptir. Azil tarihinden önce tarafların sulh olduğuna yönelik davacı tarafça bir delil ibraz edilememiştir. 15.01.2013 tarihli “mutabakat ve ibraname” başlıklı belgeden mutabakatın bu tarihte sağlandığı anlaşılmaktadır. Davacı avukatın azil tarihi 20.11.2012 olduğuna göre mutabakatın sağlandığı 15.01.2013 tarihinde geçerli bir vekalet ilişkisi bulunduğu bahsedilemez. Bu durumda davacı avukatın az yukarıda açıklandığı şekilde haksız azil hükümlerine göre yalnızca kendi müvekkili ...’dan ücret isteme hakkına sahiptir. O halde mahkemece, İstanbul 2. Asliye Hukuk Mahkemesi harçlandırılmış dava değeri üzerinden haksız azil hükümlerine göre yalnızca müvekkili Hasan için hesaplanacak müddeabih üzerinden karar verilmesi gerekir. Açıklanan bu ilke ve esaslar gözetilmeden yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

3. Haksız azil halinde karşı yan vekalet ücretine de hak kazanılır mı?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 05.05.2010 gün ve E. 2009/11624, K. 2010/6191sayılı kararı;

“...Davacı, davalı hakkında başlattığı icra takibinde, davalının vekili olarak takip ettiği ve haksız fesih nedeniyle ücretini alamadığı icra takip ve dava dosyalarına ait vekalet ücretinin tahsilini istemiştir. Davacı, icra takibinde açıkça karşı tarafa yüklenecek vekalet ücretini de istediğini açıklamıştır. Mahkemece, davacının talep ettiği karşı yan vekalet ücretinin henüz tahsil edilmediği gerekçeleri ile icra takip tarihi itibarıyla istenebilir bir alacak bulunmadığından dava şartı yokluğu nedeni ile davanın reddine karar verilmiştir. **Avukatlık Kanunu’nun 164/5 maddesi hükmüne göre dava sonunda kararlar tarifeye dayanarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücretinin tamamı avukata aittir. Ne var ki, bu ücret alacağının hesaplanması ve muacceliyet kazanması konusuna açıklama getirilmelidir.** Avukatlık Yasasının 164/son maddesinde açıklanan ve aksine sözleşme olmadığında avukata ait olacağı kabul edilen ücret alacağı yargılama ve icra gideri niteliğinde olduğundan ancak dava ve takip sonuçlandığında miktarı belli olur ve bundan sonra müvekkil tarafından hasımdan tahsili mümkün hale gelir. **Müvekkilin vekiline ödeme borcu da hasım taraftan tahsil edilmeden doğmaz.**

Diğer bir anlatımla hasım taraftan henüz vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş veya edememiş olan müvekkilden avukat bu alacağını isteyemez. Tahsil edilmiş olmasını beklemek durumundadır.

Kural böyle olmakla birlikte hakim bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalmamalı. Avukatlık Yasasının 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapmalı, özellikle MK.nun 2. maddesinde ifadesini bulan hakkın kötüye kullanılmasma ve dürüstlük kurallarının ihlaline izin vermemeli, gerektiğinde müvekkilin dava veya takip sonucunda belirlenen bu ücret alacağını tahsil etmiş kabul etmeli, aksi halde bu nitelikteki ücret alacağına ilişkin istemi henüz muaccel olmadığından reddetmelidir.

Somut olaya bakıldığında, mahkemece hüküm verilirken az yukarıda açıklanan ilkelerin göz ardı edildiği anlaşılmaktadır. Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi ek raporunda da belirlendiği üzere, davacının davalı adına takip ettiği İzmir 11. İcra Müdürlüğü'nün 2006/9481 Esas sayılı dosyasında, davalı tarafından takip dosyasındaki hacizli gayrimenkullerin satışından alacağı mahsuben dosya alacağını tahsil imkanı varken bunu kullanmadığı anlaşılmakla bu dosya yönünden davacının davalıdan karşı yan vekalet ücreti istemekte haklı olduğu anlaşılmaktadır. Mahkemece bu dosya yönünden karşı yan vekalet ücreti talebinin kabulü gerekirken reddi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.05.2010 gün ve E. 2009/15493, K. 2010/6763 sayılı kararı;

"...1- Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yükletilen vekalet ücreti avukata ait olup davacı, gerek müvekkilin asile ödemesi gerekli olan, gerekse karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin tahsili için eldeki davayı açmıştır. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, dava ve icra takibinin sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. **Henüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez.** Ancak kural böyle olmakla birlikte hakim bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalınmamalı, **Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapıl-**

malı, özellikle MK'nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına, dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını karşı taraftan tahsil etmiş olduğu da kabul edilmelidir.

Açıklanan bu nedenlerle somut olayda takip sonucunda karşı tarafa tahmili gereken vekalet ücreti, bilfiil tahsil edilmiş olmasa da, davalı müvekkilin karşı tarafla anlaşması ve sonrasında da icra takibinden vazgeçmesi nedeniyle, **tahsili davalının kusuru ile imkansız hale geldiğinden, davacı avukatın Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesinde düzenlenen yasal vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü gerekir.** O halde mahkemece davacının talebi göz önünde bulundurularak, takip etmiş olduğu takip nedeniyle, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine göre davacı yararına hasma yükletilmesi gereken vekalet ücretine de karar verilmesi Kanunu'nun 164. maddesi hükmüne göre (AAÜT'nin altında kalmamak kaydıyla) belirlenecek yüzdelik oran nisbetinde, değeri para ile ölçülemeyen işlerde ise AAÜT'ne göre belirlenecek ücreti vekalet verilmesi gerekir. Mahkemece değeri parayla ölçülebilen dava ve takipler yönünden de kesinleşmiş ilam, kazanılmış dava olmaması gerekçesi ile AAÜT hükümlerini uygulayan bilirkişi raporu doğrultusunda karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.02.2011 gün ve E. 2010/7032, K. 2011/2244 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki 08.05.1996 tarihli hukuk müşavirliği sözleşmesinin 2. maddesinde; davacı avukata aylık ücret dışında hizmeti hızlandırmak ve teşvik etmek amacıyla icralarda tahsil edilen paralardan %4 teşvik primi adı altında vekalet ücreti ödeneceği ayrıca karşı yan vekalet ücretinin de davacı avukata ait olacağı kararlaştırılmıştır. **O halde, davacı avukat ancak azil tarihi itibarıyla tahsil edilen icra dosyaları için sözleşmede kararlaştırılan %4 oranındaki ücreti talep edebilir.** Mahkemece, bu ayırım yapılmadan tüm takip dosyaları için %4 oranı üzerinden vekalet ücreti hesabı yapıp, karar verilmesi doğru değildir.

Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yüklenen ücret avukata aittir. Görülmekte olan davada davacı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine göre hasıma yük-

tilmesi gereken ücreti de talep etmiştir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, dava ve icra takibinin sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. Henüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez. Ancak kural böyle olmakla birlikte hakim bu kurala sıkı sıkı bağlanmamak, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapılmalı, özellikle MK'nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını da karşı taraftan tahsil etmiş olduğu kabul edilmelidir.

Somut olayımızda davacı ancak azil tarihine kadar sonuçlandırıldığı, dosyalar ile yine aynı tarih itibariyle karşı taraftan tahsil ettiği veya tahsil etmiş sayılabileceği ücretleri isteyebilir. **Tahsilat olmayan veya tahsil etmiş kabul edilemeyeceği dosyalarla ilgili olarak davacı bir ücret talebinde bulunamaz. Davacının azlinden önce işleminden kaldırılan yada onun ihmali neticesinde tahsilatın geciktiği veya yapılmadığı takip dosyaları yönünden davacı vekalet ücreti adı altında hiçbir ücret isteyemeyeceği gibi, karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti yönünden de azil tarihi itibariyle tahsil edilmeyen veya tahsil edilebilirlik aşamasına gelmeyen takip dosyaları yönünden de talepte bulunamaz.**

...Diğer taraftan davacı, davalı vekili olarak aynı alacak nedeniyle değişik şahıslara karşı ayrı ayrı birden fazla (ipoteğin veya rehnin paraya çevrilmesi, adi takip veya kambiyo hukukuna dayalı takip gibi) takip başlatmışsa aynı alacak nedeniyle birden fazla vekalet ücretine hükmedilmeyeceği de gözden uzak tutulmamalıdır. Örneğin borçlu G. Ö. aleyhine 4. İcra Müdürülüğü'nün 2000/844 ve 2000/845 takip sayılı dosyalarda iki ayrı icra takibi yapıldığı anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca mahkemece, yukarıda açıklanan şekilde sözleşme hükümleri de gözetilerek, bilirkişi raporlarındaki hesabı yapılan icra dosyalarının sayılarındaki farklılık karşısında davacı talebi ile uyumlu olup olmadığı denetlenerek; davacının talep edebileceği vekalet ücreti alacağı ile karşı tarafa yükletilmesi gereken vekalet ücreti alacağından azil tarihine kadar tahsil edilmiş veya tahsil aşamasına gelmiş alacak miktarları belirlenmeli, bundan sonra tarafla-

rın sundukları ödeme belgeleri ve serbest meslek makbuzları da göz önünde bulundurmak suretiyle banka şubelerinin defter ve kayıtları incelenmeli, her bir icra dosyası için varsa ödenen meblağ tespit edilerek hak edilen vekalet ücretinden düşülmeli, sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Bu yönler gözetilmeksizin yetersiz bilirkişi kurulu raporu esas alınmak suretiyle yazılı şekilde hüküm tesisi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.12.2012 gün ve E. 2012/21217, K. 2012/29317 sayılı kararı;

“...Dava, vekalet ücreti alacağına ilişkin olup, davacı tarafından avukat olarak Konya 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/183 esas sayılı dosyasında davalının temsil edilerek, davanın sonuçlandırıldığı anlaşılmaktadır. Vekalet ücretine esas Konya 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/183 esas sayılı davanın sonuçlanması nedeniyle davacı avukat tarafından davalı adına ilamdaki karşı vekalet ücreti ile yargılama giderlerinin tahsili için ilgili dosyanın tarafı olan S.S Suffe konut yapı kooperatifi aleyhine icra takibi yapılmış, icra takibinin devamı sırasında davalı ile ilgili dosyanın tarafı olan S.S S. Konut Yapı Kooperatifi arasında 5.2.2011 tarihli uzlaşma protokolü imzalanmıştır. Bu uzlaşma protokolü ile davalı, davacıya ait olan karşı vekalet ücretini S.S S. konut yapı kooperatifi adına ödemeyi taahhüt etmiştir. Davacının dayandığı 05.02.2011 tarihli uzlaşma protokolününün 3. maddesinde Konya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/10241 esas sayılı dosyasında başlatılmış olan takipte alacaklı vekiline ödenecek olan tüm vekalet ücretleri ve diğer avukatlık masraflarını davalının ödeyeceği düzenlenmiştir.

Taraflar arasında vekalet ücretine ilişkin yapılmış bir avukatlık ücret sözleşmesi bulunmadığına göre davacı, Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesine göre belirlenecek vekalet ücreti ile dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenen vekalet ücretini birlikte talep etme imkanına sahiptir. Davacı, dava dilekçesi ve ekindeki ihtarname içeriğine göre davalı ile aralarındaki vekalet ilişkisinden kaynaklanan alacağın varılan mutabakatla toplam 13.530,00 TL olarak hesaplandığını belirtmek suretiyle toplam vekalet ücreti alacağını 13.530,00 TL olarak sınırlamak suretiyle dava konusu yapmıştır. **Bu durumda mahkemece davacının talebini 13.530,00 TL olarak sınırladığı gözetilerek, bu miktarı aş-**

mamak kaydıyla Avukatlık Kanununun 164. maddesine göre talep edebileceği vekalet ücreti ve karşı yan vekalet ücreti hesaplanmak suretiyle sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davacı talebinin 05.02.2011 tarihli uzlaşma protokolü kapsamında sınırlı kaldığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 28.11.2013 gün ve E. 2013/15124, K. 2013/29427 sayılı kararı;

"...Davacı bu davasında, davalının kendisini haksız olarak azlettiğini ileri sürerek, icra takibi nedeniyle, akdi ve karşı yan vekalet ücreti ile Asliye Ceza Mahkemesindeki davayı takip etmesi nedeniyle de akdi ve karşı yan vekalet ücreti alacağının tahsili için yaptığı icra takibine itirazın iptali ile inkar tazminatını talep etmiştir. Mahkemece davalının, davacıyı haksız olarak azil ettiği kabul edilmiş, ancak haksız azlin icra dosyası sonuçlanmadan gerçekleşmesi nedeniyle davacı avukatın karşı yan vekalet ücretini talep edemeyeceği, sözleşme vekalet ücretinden de sarf ettiği emek ve mesaisi nazara alınarak hak ve nesafet kuralları gereğince toplam 10.274,00 TL. Alacaktan takdiren 2.274,00 TL. indirilerek 8.000,00 TL. ücrete talep hakkının olduğu kabul edilmiştir.

Haksız olarak azledilen avukat, takip ettiği her dava için avukatlık ücretinin tamamına hak kazanır. (Avukatlık Kanunu 174/2 maddesi) Avukatın bu ücret alacağı kapsamında, müvekkili ile arasında yapılan ücret sözleşmesi gereğince hesaplanan vekalet ücreti ile yasanın 164/son maddesi gereğince aksine sözleşme yapılmadığı için avukata ait olacağı açıklanan ve hasma tahmil edilmesi gereken ücretin bulunduğu da duraksama olmamalıdır.

Davacı avukatın icra dosyasının takibi sırasında haksız olarak azledilmesi nedeniyle akdi ve karşı yan vekalet ücretinin istenmesi için tahsil edilme şartı aranmayacağı gözönünde bulundurularak, icra dosyasındaki akdi ve karşı yan vekalet ücreti ile Asliye Ceza Mahkemesi dava dosyası için akdi ve karşı yan vekalet ücretinin taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı ancak davacı avukatın talebi gözetilerek azil tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre vekalet ücretine hak kazandığı kabul edilerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.11.2014 gün ve E. 2014/13426, K.2014/35128 sayılı kararı;

“...Ancak somut olayda, davacının avukat olarak açıp takip ettiği dava devam etmekte iken davalılar tarafından azledildiği anlaşıl-makta olup, **karşı taraf vekalet ücretinin tahsili davalının kusuru ile imkansız hale geldiğinden**, davacı avukatın Avukatlık Kanunu-nun 164/son maddesinde düzenlenen karşı taraf vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü gerekir.

...Davacı avukat, haksız olarak azledildiğini ileri sürerek, takip ettiği dava nedeniyle, gerek akdi gerekse karşı taraf vekalet ücretle-rinin tahsili istemiyle eldeki davayı açmıştır. Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yükletilen vekalet ücreti avukata aittir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, davanın sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcu da, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. He-nüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan mü-vekkilden, avukat bu ücret alacağını isteyemez. Ancak kural böyle olmakla birlikte bu kurala sıkı sıkıya bağlı kalınmamalı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapıl-malı, **özellikle MK'nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına, dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli**, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını karşı taraftan tahsil etmiş ol-duğu da kabul edilmelidir.

Açıklanan bu nedenlerle somut olayda, davacının avukat ola-rak açıp takip ettiği dava devam etmekte iken davalılar tarafından azledildiği anlaşılmakta olup, karşı taraf vekalet ücretinin tahsili davalının kusuru ile imkansız hale geldiğinden, davacı avukatın Avukatlık Kanun'unun 164/son maddesinde düzenlenen karşı ta-raf vekalet ücretine de hak kazandığının kabulü gerekir. O hal-de mahkemece davacının talebi göz önünde bulundurularak, takip etmiş olduğu dava nedeniyle, mahrum kaldığı Avukatlık Kanunu-nun 164/son maddesine göre davacı yararına hasma yükletilmesi gereken vekalet ücretine de karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, dava sonuçlanmadan azlin gerçekleştiği gerekçesiyle bu istemin reddine karar verilmiş olması usul ve yasa-ya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

4. Haksız azil halinde sözleşme varsa ücret ona göre takdir edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.11.2015 gün ve E. 2014/31549, K. 2015/32037 sayılı kararı;

"...Mahkemece, ortada haksız bir azlin bulunduğu ancak davacının avukatlık yaptığı süre ve ücret sözleşmesine göre % 25 şartının hakkaniyete uygun olmadığından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ücret belirleneceği gerekçesi ile yazılı şekilde karar verilmiştir. Davacı avukatın haksız olarak azledildiği mahkemenin kabulünde olduğu gibi, davalı da hükmü temyiz etmeyerek bu hususu kabul etmiştir.

Avukatlık Kanunu'nun 174/2 maddesi gereğince avukatın azli halinde ücretin tamamı avukata verilir. **Anılan Yasa'nın 164/2. maddesinde, "Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükümlenilecek şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir."** hükmü mevcut olup, taraflar arasındaki sözleşmede **"takip miktarının %25'i" oranında avukatlık ücreti belirlenmesine ilişkin kararlaştırma, Yasa'da belirlenen %25 oranını aşmadığı için geçerlidir.** O halde, ücret sözleşmesi geçerli olduğuna ve davacı avukat haksız olarak azledildiğine göre, taraflar arasındaki 30.09.2013 tarihli ücret sözleşmesinin tarafları bağlayacağı kabul edilerek ve haksız azil ile ücretin muaccel hale geldiği gözetilerek, Avukatlık Ücret Sözleşmesinde kararlaştırılan şekilde davacı avukatın talebe haklı olduğu ücret belirlenerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Mahkemece, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.10.2015 gün ve E. 2015/23304, K. 2015/29993 sayılı kararı;

"...Davacılar, haksız azil nedeniyle sözleşmede kararlaştırılan avukatlık ücretinin tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali isteğinde bulunmuş; davalı ise, davacı avukatı haklı azlettiğini savunmuştur. Mahkemece, aldırılan bilirkişi raporu ile işin yürütülmesinde Avukatlık Yasası ve meslek kurallarına göre davacıya atfedilecek bir kusurun bulunmadığı ve davacının haksız olarak azledildiği, ancak sözleşmede yer alan dava sonucunda elde edilecek

net alacak kavramı ile mahkemece karar verilecek miktarın mı yoksa kararın infazı neticesinde ele geçecek miktarın mı kastedildiğinin sözleşmeden anlaşılabilmesi gerekçeleriyle davacı lehine maktu vekâlet ücretine hükmedilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

...Taraflar arasında düzenlenmiş 15.11.2010 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesi'nde,"... Batman İş Mahkemesi'nde görülmekte olan dava sonucunda, elde edeceğim net alacağın % 12'sini ... avukatlık ücreti olarak ödeyeceğimi..." şeklinde düzenlemenin kararlaştırılmış olduğu görülmektedir. **Bu durumda azlin haksız olduğunun kabul edilmesi halinde davacının talep edebileceği ücretin dosyadaki avukatlık ücret sözleşmesine göre belirlenmesi gerekirken, aksine düşüncelerle sözleşmenin geçerli olmadığı kabulü ile maktu vekâlet ücretine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2015 gün ve E 2014/33666, K. 2015/27495 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında yapılan 17.10.2010 tarihli Avukatlık sözleşmesinin ücrete ilişkin 2. maddesinde; **"avukatlık ücreti mahkeme tarafından hükmolunacak şeyin değerinin yahut paranın karar tarihindeki toplam tutarının %20 olarak ödenecektir. Alınacak vekâlet ücreti dava olunan değer esas alınarak saptanacaktır. Dava olunan değer miktarı toplam asıl alacak, faiz ve diğer feriler olarak belirlenmiştir. Ödenecek avukatlık ücreti bu değer %20 'sidir."** şeklinde düzenleme yapıldığı, bu düzenlemeye göre avukat tarafından takibi yapılan davada karar verilmesi halinde hükmolunan bedelin %20'si olarak kararlaştırıldığı, mahkemece karar verilmesi öncesi diğer durumlarda ise dava değeri üzerinden %20 oranına göre ücretin tespit edileceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla davanın devamı sırasında davacı avukatın yapılan azil işlemi ile dosyadan el çektirilmesi nedeniyle **sözleşmede kararlaştırılan akdi vekalet ücretinin, davacı avukatın takip ettiği.....İş Mahkemesi'nin 2010/938 esas sayılı dosyasındaki harçlandırılmış dava değeri, davanın devamı sırasında ve azil tarihinden önce alacak miktarının ıslah suretiyle artırılmış olması halinde harçlandırılmış ıslah değeri üzerinden %20 oranına göre yapılacak hesaplama göre akdi vekalet ücretinin hesaplanması gerekir.** Hal böyle olunca yukarıda açıklandığı üzere, mahkemece harçlan-

dırılmış dava değeri üzerinden sözleşmeye göre %20 oranına göre hesaplama yapılması gerekirken azil işleminden sonra vekâlet ücretine konu davada sulh işlemi gerçekleştiği dikkate alınmadan sulh olunan miktar üzerinden yapılan hesaplamaya göre karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.11.2017 gün ve E. 2016/13549, K. 2017/11789 sayılı kararı;

“...Mahkemece, azlin haksız olduğu kabul edilmekle beraber, davacının davalı ile aralarındaki sözleşme gereği hak etmiş olduğu vekâlet ücretinden %25 oranında indirim yapılarak takibin 52.500,00 TL üzerinden devamına karar verilmiş ise de; mahkemece böyle bir indirim yapılması mümkün değildir. **Mahkemece, azlin haksız olduğu kabul edildiğine göre taraflar arasındaki sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenecek vekalet ücreti üzerinden takibin devamına karar verilmesi gerekirken, hakkaniyet indirimi uygulanmak suretiyle** belirlenen bedel üzerinden yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.02.2016 gün ve E. 2016/36549, K. 2016/3687 sayılı kararı;

“...Davacı vekâlet ücreti alacağıının tahsili amacıyla başlattığı icra takibine vaki itirazın iptali istemiyle eldeki davayı açmıştır. Taraflar arasında akdedilen 11.11.2011 tarihli 2 adet sözleşmenin geçerli ve azlin haksız olduğu mahkemenin de kabulündedir.

...Davacı avukat tarafından, davalının vekili sıfatıyla takip edilen Tavas Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/364 Esas sayılı dava dosyası ise mal rejimin tasfiyesi ve 500.000,00 TL katılma alacağının tahsili istemlerine ilişkindir. Davalı ... K. ile dava dışı N. K. arasında düzenlenen 06.05.2013 tarihli protokol incelendiğinde, taraflar tazminat kalemleri konusundaki taleplerinden vazgeçerek anlaşmalı olarak boşanma ve bununla birlikte davalıya 180.000,00 Euro katkı payı alacağı ödenmesi konusunda anlaşmışlardır. **Mal rejimin tasfiyesi ve katılma alacağı istemli dava 30.05.2013 tarihinde feragatle sonuçlanmıştır. O halde bu dava dosyasına ilişkin olarak davacı sözleşme ile belirlenen maktu vekâlet ücreti ile birlikte 06.05.2013 tarihli protokol ile kararlaştırılan 180.000,00 Euro katkı payı alacağı üzerinden hesaplanacak nisbi vekalet ücretine hak kazana-**

caktır. Bu durumda mahkemece, açıklanan ilkeler doğrultusunda davacının vekâlet ücreti alacağı belirlenip davalının yapmış olduğu ödemeler de vekâlet ücreti alacağından mahsup edilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.12.2016 gün ve E. 2015/33509, K. 2016/24125 sayılı kararı;

“...2-Dava, taraflar arasındaki vekâlet ilişkisine dayalı avukatlık ücret alacağına ilişkindir. Davacı avukatın haksız azledildiği mahkemenin de kabulündedir. Bu durumda Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesi gereğince ücretin tamamına avukat hak kazanır. **Azlin haksız olduğu Mahkemeninde kabulünde olduğuna göre davacı avukatın ne miktar ücrete hak kazandığı taraflar arasında imzalanıp imzası inkar edilmeyen sözleşmeye göre belirlenmelidir.** Taraflar arasında imzalanan sözleşmedeki ücret geçerli olup aksinin davalı tarafından ispatı gerekir. **Dosya kapsamında sunulan delillerle sözleşmenin hile ile imzalandığı ve sonradan doldurulduğu usulüne uygun delillerle ispatlanamamıştır.** Hal böyle olunca, mahkemece, sözleşmede kararlaştırılan ücrete hükmedilmesi gerekirken, bu yan göz ardı edilerek ... Barosu asgari ücret tarifesine göre hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.10.2016 gün ve E. 2016/8066, K. 2016/18370 sayılı kararı;

“...Somut olayda, hükme esas alınan bilirkişi raporunda; ilk karardaki tazminat miktarları esas alınmak suretiyle vekâlet ücreti hesaplaması yapılmıştır. Tarafların imzaladığı 28.11.2011 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinde müddeabihe esas değer “dava sonunda alınacak paranın %25'i” olarak belirtilmiş olması karşısında; akdi vekâlet ücreti yönünden kesinleşen tazminat dosyasındaki davalı lehine hükmolunan tazminat miktarı esas alınarak vekalet ücretinin hesaplanması gerektiği halde, yanlış değerlendirme sonucu kesinleşmeyen ilk karardaki miktar üzerinden hesaplanması hatalıdır. **Bunun dışında icra dosyasına istinaden hesaplanacak vekâlet ücreti yönünden ise sözleşme esas alınarak hükmolunan ve kesinleşen karardaki tazminat miktarı ve ferileri üzerinden hesaplama yapılmalıdır.** Bu tespitleri dikkate almayarak düzenlenen ra-

pora göre hüküm kurulamaz. O halde değinilen hususlar dikkate alınarak yeniden bilirkişi raporu alınmak suretiyle sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.02.2017 gün ve E. 2015/15037, K. 2017/2053 sayılı kararı;

“...Dava, taraflar arasında mevcut avukatlık ücret sözleşmesine göre hakedilen ve ödenmeyen avukatlık ücretinin ödettirilmesi-ne ilişkindir. Hemen belirtilmelidir ki, dosyada bir örneği mevcut **13.05.2001 tarihli avukatlık ücret sözleşmesi yasal geçerlilik koşullarına haiz olup, tarafları bağlar.** Diğer yandan azlin haksız olduğu dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Nitekim mahkemenin kabulü de bu yöndedir. **O halde, yapılacak iş, dayanak dava dosyasındaki değer esas alınıp, sözleşme hükümlerine göre avukatlık ücretinin tayininden ibarettir.** Mahkemece değer tespiti yapılırken, dayanak Alanya 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/284 E. sayılı dava dosyasında iptal ve tescili istenen taşınmazların değeri dikkate alınmıştır. Oysa ki, bu dava dosyasında dava değeri 5.035,00 TL gösterilmiş, azil tarihine kadar da ıslah ile talep miktarı artırılmamıştır. O halde, mahkemece, dayanak dava dosyasının değeri 5.035,00 TL kabul edilip, bu değere göre avukatlık ücret sözleşmesinde belirlenen orana göre, avukatlık kanunu ve tarife hükümleri de dikkate alınarak ücret takdiri gerekirken, aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.02.2017 gün ve E. 2015/17803, K. 2017/2534 sayılı kararı;

“...Taraflarca akdedilen 14.05.2008 tarihli Avukatlık sözleşmesine göre «... alınan paralardan avukat ... kendi Avukatlık ücretini aldıktan sonra geri kalan kısmını banka hesabına yatıracaktır.” Sözleşmenin bu hükmü karşısında **davalı avukatın Avukatlık ücretini alıp bakiyesini davacı avukata iade etmesi gerekeceği açıktır.** Somut olayda, davalı avukatın, davacının vekili sıfatıyla tahsil ettiği 51.247,00 TL'yi açılan davaların giderleri ve Avukatlık ücreti olarak uhdesinde tuttuğunu bildirmiş olması karşısında; yukarıdaki açıklamalar da gözetilerek, ispat yükünün davalının üzerinde olduğu gözetilmeli, Avukatlık ücreti ve yargılama giderleri ile ilgili bir sonuca varılmalı, bu yapılırken de azlin haklı nedenden kaynaklanıp

kaynaklanmadığı üzerinde durulmalı, bulunacak rakam, davalının uhdesinde bulundurduğu rakamdan az olduğunun anlaşılması halinde ise bakiyesi davacıya iade edilmeli, bu kapsamda bir hüküm kurulmalıdır. Karar bu yönleri itibariyle usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

5. Azil haksız ise yapılan tahsilâta göre değil, müddeabihe göre ücret takdir edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/18846, K. 2017/6276 sayılı kararı;

“...Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibariyle sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Buna karşılık haksız azil halinde ise avukat, hangi aşamada olursa olsun, üstlendiği işin tüm vekâlet ücretini talep etme hakkına sahiptir. Bu açıklamalar ışığında somut olaya bakıldığında, her ne kadar mahkemece davalı tarafından borçludan 4 adet icra dosyası için 40.000,00TL tahsil edildiği, bu miktarın üzerinde tahsilât yapıldığını davacının ispatlayamadığı gerekçesiyle yapılan tahsilât miktarı üzerinden vekâlet ücreti hesaplanmış ise de, **davacı avukatın azli haksız olduğuna göre, davacı takip miktarları üzerinden vekâlet ücretine hak kazanmıştır. O halde mahkemece açıklanan hususlar dikkate alınarak davacı avukatın takip ettiği icra dosyalarındaki takip miktarları üzerinden ücrete hak kazandığı** gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, hatalı değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

6. Yazılı ücret sözleşmesi yoksa ücret Avukatlık Yasası 164/4. maddesi gereği takdir edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.02.2015 gün ve E. 2014/17437, K. 2015/5496 sayılı kararı;

“...Dava, ödenmeyen vekâlet ücreti alacağının tahsili talebine ilişkindir. Davacının davalıyı Gaziosmanpaşa 3. İcra Müdürlüğü'nün 2009/15560 Esas sayılı takip dosyasında alacaklı vekili ve İstanbul 38. Asliye Ticaret Mahkemesi 2012/94 Esas sayılı dava dosyasın-

da davacı vekili olarak temsil ettiği, davalının karşı yanla anlaşarak sulh olduğu ve Davalı S.'in davacı avukatı 25.08.2010 tarihinde azlettiği, taraflar arasında yazılı vekâlet ücret sözleşmesi bulunmadığı dosya kapsamından anlaşılmakta olup bu hususlar taraflar arasında da çekişmesizdir. Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinde "... Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir..." hükmü düzenlenmiştir. **Taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığına göre davacı avukat anılan yasal düzenleme gereğince dava ve takip dosyasında harcı yatırılmış değerlerin %10-20'si oranında akdi vekâlet ücreti de isteyebilir. Mahkemenin bu yönü göz ardı ederek yanlış değerlendirme ile yalnızca karşı yan vekalet ücretini kabul ederek yazılı şekilde hüküm tesis etmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...."**

7. Avukatlık Yasası'nın 164/4 maddesi gereği takdirde ölçü nedir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.09.2015 gün ve E. 2014/34716, K. 2015/26510 sayılı kararı;

"...Ancak Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesine göre davanın ve takibin parayla değerlendirilmesi halinde %10 ile %20 arasında oran belirlenirken hangi ölçünün esas alındığının da gerekçeli olması gerekir. Mahkeme karar gerekçesinde tarafların %20 oranı üzerinden ücreti kararlaştırdığı gerekçesiyle.... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/28 esas sayılı dosyasına ilişkin yapılan akdi vekâlet ücreti hesaplamasında oran olarak en üst sınır olan %20 oranı esas alınarak yapılan hesaplamaya göre hüküm verilmiş ise de, dosya içeriği itibariyle taraflarca bu oranın kararlaştırıldığına dair davalının bir kabulü bulunmadığı gibi bu hususun davacı tarafından da yasal delillerle ispat edilemediği anlaşılmaktadır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki avukatın vekâletini üstlendiği işi 1136 sayılı yasanın 34. ve BK.nun 390/II. maddesine göre özenle görülmesi için gerekli çabayı gösterme yükümlülüğü bulunmaktadır. **Dolayısıyla avukatın en üst sınırdan vekâlet ücretine hak kazanabilmesi için normalin ötesinde bir çaba ve emek harcaması gerekir.** Bu itibarla bu oran belirlenirken davalının sarf ettiği emek ve mesai ile dava ve takibin ve uyuşmazlığın niteliği gözardı edilmemelidir. **Mahkemece %10 oranın aşılması halinde somut dayanakları gösterilmelidir.** Hal böyle olunca mahkemece yukarıda açıklanan hususlar üzerinde durularak yapılacak inceleme ve hesaplama sonucuna göre belirlenecek akdi vekâlet ücreti üzerinden hüküm tesis edilmesi gerekirken, yazılı şekilde eksik incelemeye dayalı olarak karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.04.2012 gün ve E. 2011/14355, K. 2012/8962 sayılı kararı;

“...Dava, avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan ücret alacağı'nın tahsili istemine ilişkin olup, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmamaktadır. 5043 sayılı yasa ile değişik Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinde, “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.” hükmü öngörülmüş olup, dava konusu olayda ücret konusu, değeri para ile ölçülen bir icra takibi olduğundan davacıya ödenecek vekalet ücretinin, müddeabihin değerinin %10'u ile %20'si arasındaki bir oran üzerinden takdir edilmesi gereklidir.

Mahkemece avukatın alacağı ücret belirlenirken, öncelikle işin niteliği, zorluk derecesi, işe harcanan zaman, sarf edilen emek ve işe katkı değeri dikkate alınmalıdır. Dava konusu olayda, vekalet ücreti talep edilen iş, bir dava olmayıp, icra takibi olduğundan, işin niteliğine, avukatın emeğine ve takip konusu alacağın miktarına göre, vekalet ücretine, yasanın belirlediği alt sınır olan %10

üzerinden hükmedilmesi gerekirken, alt limitin üstünde ücret takdirini gerektirecek nedenler bulunmadığı halde, vekalet ücretinin müddeabihin %15'i üzerinden takdir edilip, tahsiline karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

8. Azlin haklı nedenle yapıldığı kanıtlanamıyorsa, haksız azil kurallarına göre ücret takdir edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.04.2014 gün ve E. 2013/31659, K. 2014/11499 sayılı kararı;

“...Somut uyuşmazlık itibarıyla, taraflar arasındaki temsil ilişkisine konu davalı aleyhine açılan boşanma davasının 30.09.2011 tarihinde açıldığı, boşanma davasına ilişkin dava dilekçesinin davalıya 17.10.2011 tarihinde tebliğ edildiği, davacı avukatın kendisine verilen vekâletnameyi dosyaya ibraz etmek suretiyle 24.10.2011 tarihinde dosyadan örnek aldığı ve yasal cevap süresi içinde olmak üzere 28.10.2011 tarihinde cevap dilekçesi sunduğu, davalı tarafından yapılan azil işleminin ise 01.11.2011 tarihinde davacıya tebliğ edildiği anlaşılmaktadır. Davacı avukatın vekalet ilişkisi kapsamında takip ettiği dava dosyasına süresinde cevap dilekçesi verdiği, bu itibarla davacının dosyayı takibe ilişkin bir ihmal ve kusurunun bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Azlin haklı olduğuna ilişkin davalı savunması dosya kapsamı itibarıyla yasal delillerle ispat edilememiştir. Hal böyle olunca mahkemece azlin haklı sebebe dayanmadığı ve davacı avukatın verdiği hizmet nedeniyle Avukatlık kanununun 174. maddesine göre ücret talep edebileceği gözetilerek bu yönde yapılacak inceleme sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde delillerin takdirinde hataya düşülerek davanın reddine dair hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

9. Aktüerya hesaplanmasına göre ek dava açılmış zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmişse asıl azil de haksızdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/11567, K. 2017/8371 sayılı kararı;

“...2-Asıl dava, davalı avukatın icra dosyasından tahsil ettiği paradan uhdesinde kalan kısmın iadesi, birleşen dava ise, davalı avukat tarafından işveren aleyhine açılan tazminat davasında ek davanın

süresinde açılmayarak zaman aşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle reddedilmesi üzerine uğranılan zararın tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece, birleşen dava yönünden yapılan değerlendirmede, tazminat dosyasında aktüerya hesaplarında zarar miktarının asgari ücretin artmasına bağlı olarak zaman içinde arttığı bu nedenle dava başında alınan rapor ile aradan bir süre geçtikten sonra alınan raporda miktarların artacağı bunun ücretlerdeki artışa bağlı hesaplanan aktüerya hesabının yapısından kaynaklandığı, bu nedenle açılan ek davanın zaman aşımına uğraması nedeniyle davalı avukatın kusurlu olarak kabul edilemeyeceği, ancak davalı avukatın zaman aşımı konusunu bilmesi gerektiği, bu hususta özensiz davrandığı gerekçe gösterilerek, ek dava nedeniyle davacının karşı tarafa ödemek zorunda kaldığı vekâlet ücretinden davalının sorumlu olduğu kabul edilmek suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. **Hemen belirtmek gerekir ki, zaman aşımı alacağın varlığını ortadan kaldırmaz, sadece borçluya ödemekten kaçınma hakkı verir. Bu nedenle davalı avukatın tazminat dosyasında alınan son rapordan sonra açtığı ek davanın zaman aşımı nedeniyle reddine karar verilmiş olmasında kusuru yoktur.** Hal böyle olunca birleşen davanın tümünden reddi gerekirken mahkemece hatalı değerlendirme sonucu davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

10. Dosyaların geri alınması, dava ve takipleri sonuçlandırma olanağının kalmaması haksız azil midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2013/32828, K. 2014/18796 sayılı kararı;

"...Zira avukat haksız azledilmekle dava ve takipleri sonlandırmak ve yasal vekâlet ücreti alacağını tahsil etmek hakkı elinden alınmış olmaktadır.

Somut olayda, davalı S. Ö. tarafından davacı avukata noterden gönderilen bir azilname olmasa da, 28.04.2010 tarihli, aslı davacı avukat tarafından mahkemeye sunulan ve davalı S. tarafından imzalanmış "İbraname" başlıklı belgede; vekâlet ücretine konu dava ve icra dosyasının Av...'den geri alındığı, bu tarihten itibaren dosyasını kendisinin takip edeceği, avukatı tüm görev ve sorumluluklarından ibra ettiği yazılı olup, iş bu belge mahiyeti itibarıyla azil nite-

liğini taşımaktadır. Zira yukarıda bahsedilen ibraname ile davacı avukatın dava ve takipleri sonlandırmak ve yasal vekâlet ücreti alacağını tahsil etmek hakkı elinden alınmış olmaktadır. Hal böyle olunca, vekâlet ücretine konu dava ve icra dosyaları yönünden davacı avukat ve davalı Serdar arasındaki vekâlet ilişkisinin devam ettiğinden bahsedilemez. Bu durumda davacının davalı S'dan da dava ve icra dosyaları nedeniyle karşı yan vekâlet ücretini isteyebileceğinin kabulü gerekir. Mahkemece, yanlış değerlendirme ve henüz tahsilât gerçekleşmediği gerekçesi ile bu kalem yönünden davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

11. Sözleşmede kararlaştırılan ücret, davanın harca esas müddeabihine göre hesaplanmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.10.2017 gün ve E. 2016/11690, K. 2017/9215 sayılı kararı;

“...Davalı avukatın azledilmeden önce akdi ve karşı yan ücret alacağına konu dava dosyalarını davalı lehine sonuçlandırdığı mahkemenin de kabulünde olduğuna göre, azlin haklı ya da haksız olduğuna bakılmaksızın davacı avukatın akdi ve karşı yan ücretlerine hak kazandığının kabulü gerekir. Bu hususlar Mahkeme'nin de kabulünde olup ihtilafsızdır.

Somut olayda ihtilaf, taraflar arasındaki sözleşmenin 10 maddesinde yer alan ‘İş bu sözleşmeye konu olan işten dolayı avukata, ön alım hakkına konu taşınmaz hissesi değerinin %30'u Avukatlık ücreti olarak ödenecektir’ hükmünden kaynaklanmaktadır. Mahkemece bilirkişi raporu hükme esas alınarak 2012 yılında yapılan taşınmazın hisse değeri esas alınarak tavan oran olan %25 üzerinden akdi vekâlet ücretine hükmedilmiş ise de; **davacı avukat davaları açarken müddeabihleri belirlemiş olup, ön alım davasına bakan mahkemelerce de bu müddeabihler esas alınarak hüküm kurulmuştur. İlgili dosyalarda davacı avukatınca ıslah ile değer artırılmadığı gibi, taşınmazın hisse değerine isabet eden ön alım bedellerine bir itirazı olmadığı anlaşılmaktadır.** Hal böyle olunca mahkemece, Avukatlık Kanununun 174,164 ve 163 maddeleri ve Dairemizin kökleşmiş içtihatlarıda birlikte değerlendirilerek; **ön alım davalarına konu 4 adet dosyanın harçlandırılmış müddeabihleri üzerinden tavan oran olan %25 esas alınarak akdi vekâlet ücreti**

takdir edilmesi gerekirken, dava konusu dosyalarla ilgisi olmayan ve azil tarihinden sonra yapılan icra dosyasındaki kıymet takdir raporunda belirlenen hisse değerleri esas alınarak hesaplama yapan bilirkişi raporu hükme esas alınarak yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

12. Ücretin hesaplanmasında bankaca haricen yapılan tahsilatlar da değerlendirilmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2015/19482, K. 2017/8417 sayılı kararı;

"...2- Birleşen davada, davacı, haksız azil nedeniyle ...İcra Müdürlüğündeki 88 adet takip dosyası için 18.154.18.TL, ... İcra Müdürlüğündeki 54 adet dosya için 16.897.27.TL, Tokat Mahkemeleri ve İcra Müdürlüğündeki 14 adet dava ve takip dosyası için 9.854.76.TL akdi ve karşı yan vekâlet ücreti ile Avukatlık Yasası'nın 35. maddesi gereğince 04.12.2001 tarihinden itibaren 18.000.00.TL zorunlu aylık **ücret** olmak üzere toplam 62.906.23.TL'nin tahsili istemi ile eldeki davayı açmıştır. Mahkemece, bozmaya uyularak yapılan yargılama da alınan bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kısmen kabulü ile 3.625,54 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiş ise de; **davalı/birleşen davanın sunmuş olduğu ve banka tarafından gönderilen 17.11.2004 tarihli sözleşmenin feshine ilişkin yazının ekinde gönderilen, avukatın sorumlu olduğu dosyalarda yapılan tahsilâtlar nedeniyle şubece tahsil edildiği halde ihtilaf nedeniyle avukata ödenmeyip şubede bekletilen toplam tutarı da içeren hesap ekstresinin Mahkemece değerlendirilmediği anlaşılmaktadır.** O halde Mahkemece, söz konusu belge değerlendirilerek hasil olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

13. Avukat haksız azledildiği tarihteki dava değerine göre ücrete hak kazanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2015/8266 K. 2016/13765 sayılı kararı;

"...2- Dava, taraflar arasındaki vekalet ilişkisine dayalı avukatlık ücret alacağına ilişkindir. Davacı avukatın haksız aledildiği mahkemenin de kabulündedir. Bu durumda Avukatlık Kanunu'nun 164/4

maddesi gereğince ücretin tamamına avukat hak kazanır. Ne var ki adı geçen avukat 02.07.2012 tarihinde davalılar vekili olarak A. şirkete karşı dava açarken dava dileçesinde dava değerini ... için şimdilik 5.000,00 TL,... için şimdilik 1.000,00 TL,... için şimdilik 1.000,00 TL,.. için şimdilik 1.000,00 TL olmak üzere toplam 8.000,00 TL olarak göstermiştir. **Davacı avukat dava açtığı gün (02.07.2012) azledildiğine göre Avukatlık Kanunu 164/4 maddesi gereğince müdeaabbih olarak gösterilen ... için 5.000,00 TL,... için 1.000,00 TL, ... için 1.000,00 TL, ... için 1.000,00 TL olmak üzere toplam 8.000,00 TL'nin %10 ile %20'si arasında bir ücrete hak kazanır.** Mahkemece, bu yön göz ardı edilerek başka bir avukat tarafından ıslah edilen miktar üzerinden hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

14. Avukatlık meslek bilgisine göre davalıları araştırma yaparak doğru ve yerinde açmak yükümlülüğünde midir?

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve E. 2007/13-198, K. 2007/199 sayılı kararı;

"...Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. **Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır.** Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır... temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır... Davalı manevi tazminat istememiştir. Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge göstermemiş ve savunmasını ispat edememiştir. Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.06.2009 gün ve E. 2009/2287, K. 2009/8952 sayılı kararı;

"...Davacı, davalının avukatı olarak yaptığı icra takiplerinin davalının kusuru nedeniyle sonuçsuz kaldığını, kendisinin aralarındaki ücret sözleşmesine göre yaptığı işlerden dolayı ücrete hak ka-

zandığını, hak ettiği ücret için davalı aleyhine yaptığı icra takibine davalının haksız olarak itiraz ettiğini bildirerek, davalının icra takibine itirazının iptaline, takibin devamına ve davalı aleyhine icra inkâr tazminatına hükmedilmesi talebiyle bu davayı açmıştır.

Dosyanın incelenmesinden davacının davalının avukatı olarak Mehmet Kahya adlı şahıs aleyhine Ankara 17. İcra Müdürlüğünde ilk olarak 2009/3388 sayılı dosya ile 06.07.2005 tarihinde 148.557,00 YTL için, ikinci olarak yine aynı icra müdürlüğünde 2005/4200 sayılı dosya ile 16.08.2005 tarihinde 468.594,00 YTL için icra takibi yapıldığı, aleyhine icra takibi yapılan M. K. adlı şahsın ilk icra takibine 05.08.2005 tarihinde, ikinci icra takibine de 18.8.2005 tarihinde itiraz ederek takipleri durdurduğu, davacı avukatın bu itirazlardan 4 ayı aşkın süre sonra Ankara 8. İcra Hukuk Mahkemesine 23.12.2005 tarihinde müracaat ederek itirazların kaldırılması talebinde bulunduğu, bu talebinin Mahkemece 25.04.2006 tarihinde takip dayanağı belgelerin İ.İ.K.nun 68. maddesinde sayılan belgelerden olmadığı gerekçesiyle temyizi kabil olmak üzere reddedildiği, bunun üzerinden de uzun zaman geçtikten sonra, davacının 08.12.2006 tarihinde Noterlik kanalıyla davalıya çektiği ihtarname ile itirazın iptali davası açılıp açılmayacağı konusunda talimat ile masrafın 10 gün içinde verilmesini istediği, bu ihtarnameye cevap verilmemesi üzerine de, ben vekalet ücretini hak ettim diyerek davaya konu icra takibini davalı aleyhine yaptığı açıkta anlaşılmaktadır.

Davacı avukattır. Gerek Borçlar Kanunu'na gerek Avukatlık Kanunu'na göre üstlendiği işler dolayısıyla müvekkiline karşı özen ve sadakat borcu vardır. Ayrıca avukatlık meslek bilgisine göre de açılması gerek davaları doğru ve yerinde açmak yükümlülüğündedir.

Bir avukatın yaptığı icra takiplerinde takibe dayanak yaptığı belgelerin İİK. 68. maddesinde sayılan belgelerden olup olmadığını bilmesi gerekir. Bu durumda davacının borçlunun itirazı üzerine doğrudan itirazın iptali davası açması gerekirken itirazın kaldırılmasını icra hakimliğinden istemesi yanlıştır. Ayrıca yukarıda da belirtildiği üzere davacının, davalının avukatı olarak yaptığı icra takiplerinde borçlunun 05.08.2005 ve 18.08.2005 tarihlerinde icraya itiraz edip takipleri durdurmasına rağmen **davacı avukatın itirazın kaldırılması yerine itirazın iptali davası açmayıp aradan 16 ay gibi bir süre geçtikten sonra davalıya belirtildiği şekilde ihtarname çe-**

kerek itirazın iptali davası açmak üzere talimat ve masraf istemesi de davacı avukatın üstlendiği işlerde gerekli özen ve ihtimamı yerine getirmediği kanaatini doğurmuştur. Davacı ihtarnameden önce davalı müvekkilinden itirazın iptali davası açmak üzere talimat ve masraf istediğini de kanıtlayamamıştır. Bu durumda davacı avukatın üstlendiği dava konusu işlerde gerek yanlışı dava açmak, gerekse süreleri gereği gibi kullanmamak suretiyle davalı müvekkiline karşı özen borcunu yerine getirmediğinde vekâlet ücreti talep edemeyeceği sonucuna varılmıştır. Bu nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerekirken yanlışı değerlendirme sonucu yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Birliği Disiplin Kurulu’nun 28.02.2015 gün ve E. 2014/866, K. 2015/172 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamında Şikâyetli avukat tarafından ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi’nde 2011/1811 Esasında 21.11.2011 tarihinde açılan ve 1/2 hissesinin Şikâyetçi Y. A. olduğu bildirilen davanın Mahkeme’nin 06.03.2012 günlü kararla redle sonuçlandığı, kararda (Taşınmazda davacı hissesi bulunmadığı ayrıca tapu kaydında aile konutu şerhi bulunduğu) sözlerinin yazılı olduğu,

Katkı payı davası açıldığına veya bu hususta dava açılacağına ilişkin bilgi ve belge olmadığı,

Şikâyetli avukatın ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi’nde müvekkili Şikâyetçi lehine ortaklığının giderilmesi için açtığı davada Şikâyetçinin paydaş ve bu nedenle sıfatı bulunmadığı halde ek-sik soruşturma ve değerlendirme ile dava açtığı, gereksiz yargı gideri harcanmasına ve karşı yan ücreti vekâleti ödenmesine neden olduğu dosya kapsamı ile tartışmasızdır.”

15. Belge ile talimata uygun hareket edildiği somut ise, edilmediği iddiası ile yapılan azil, haksız azildir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 08.03.2016 gün ve E. 2015/2853, K. 2016/7239 sayılı kararı;

“...Dosya içerisinde mevcut bulunan ve davalı tarafından imzalandığı anlaşılan 01.11.2013 tarihli “Muvafakatnamedir” ve 01.03.2012 tarihli “Ücret Sözleşmesidir” başlıklı belge içeriklerine

göre; davalının azil nedeni olarak belirttiği ve kendisinin temsil yetkisi vermemesine rağmen davacı tarafından vekaleten temsil edildiğini iddia ettiği Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/882 Esas sayılı dosyasında; davacının kendisine vekaleten hareket etmesine muvafakat verdiğinin anlaşıldığı, zira söz konusu belgelerin **Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/882 Esas sayılı dosyasına ilişkin ücret sözleşmesi ve bahse konu davaya ilişkin taşınmazlardaki hissesinin 200.000,00 TL'ye devredilmesi hususunda davacı ve dava dışı bir avukatın yetkilendirilmesine ilişkin muvafakatname olduğu görülmektedir. Bu durumda artık davacının davalıyı muvafakati olmadan temsil ettiğinden, bu nedenle de davalının davacıya güvenini yitirdiğinden bahsedilemeyeceğinden, azlin haksız olduğunun kabulü gerekir.** Hal böyle olunca mahkemece, yukarıdaki açıklamalar ışığında davacının haksız azledildiği gözetilerek, gerekirse konusunda uzman bir bilirkişiden de rapor alınarak; davacının davalıyı vekili olarak temsil ettiği ... İcra Müdürlüğü'nün 2013/1744 Sayılı dosyasında hakkettiği vekalet ücretini talep etmek de haklı bulunduğu gözetilmek suretiyle, sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, davanın ... İcra Müdürlüğü'nün 2013/1744 sayılı dosyasına ilişkin vekâlet ücreti yönünden reddedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

16. Protokol gerekleri tam olarak yapılmışsa sonra yapılan azil haksız mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.09.2017 gün ve E. 2016/6837, K. 2017/8429 sayılı kararı;

"...Açıklanan ilkeler doğrultusunda davacının, vekil olarak davalı müvekkilinin imzaladığı 07.09.2010 tarihli daire satış protokolü ve 31.05.2012 tarihli ek protokol gereğine uygun hareket ettiği açıktır. **Bu anlamda davacı vekil olarak, müvekkili olan davalının verdiği talimatlara uygun olarak takip açmış, takibe 225.000 TL üzerinden devam ederek protokolde yer alan taşınmaz üzerinde haciz şerhi işlemini yaptırmıştır. Vekilin özen borcu gereğini yerine getirdiği sabittir.** Kaldı ki davacı, 20.02.2013 tarihinde, söz konusu protokoller ve takip dosyasına ilişkin yapılan işlemlerden çok sonra azledilmiştir. Hal böyle olunca mahkemece, davada yer alan olayların gelişimi, sözleşmeye bağlılık esası ve davacı vekilin talimatlara uygun davrandığı hususu dikkate alınarak sonucuna uygun karar verilme-

si gerekirken, bilirkişi raporunda yer alan eksik değerlendirmelerle yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

17. Azleden müvekkil bilirkişi raporuna itiraz etmiyorsa sonucuna katlanmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2014/47099, K. 2016/2137 sayılı kararı;

“...Yargılama sırasında alınan bilirkişi raporunda davalı tarafından yapılan azil işleminin davacı avukatın kusur ve ihmalden kaynaklanmadığından haksız azil niteliğinde olduğu yönünde görüş bildirilmiş, davalı tarafça bilirkişi raporuna itiraz edilmemiştir. **Davalı gerek bilirkişi raporuna itiraz etmeyerek gerekse hükmü temyiz etmeyerek azlin haksız olduğunu benimsemiştir. O halde haksız azil nedeniyle... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/135 esas sayılı dosyasının sonuçlanmasının beklenmesine gerek yoktur.** Mahkemece, davacı yararına harcı ödenen dava değeri olan 10.000,00 TL üzerinden azil tarihindeki göre hesaplanacak vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın tümünden reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

18. Alacağın tahsil edildiği gün yapılan azil haksız azildir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.10.2015 gün ve E. 2015/10974, K. 2015/28222 sayılı kararı;

“...davacı avukatın 12.06.2011 tarihli genel seçimlerde milletvekili seçildiği, 27.10.2011 tarihli azilname ile azledildiği, davalının 26.10.2011 tarihinde başka bir avukata vekâlet vererek 27.10.2011 tarihinde, haciz konulan hesaptan alacağın tahsil edildiği az yukarıda açıklandığı gibi davacı avukatın aynı gün azledildiği anlaşılmaktadır....davalı tarafından, ne davacı avukatın ne de bu avukatın yetkilendirdiği dava dışı avukatın avukatlık görevini gereği gibi yerine getirmediği, sürüncemede bıraktığı, bilgi vermediği, başka avukatları yetkilendirdiği şeklinde bir itirazda bulunmadığı gibi eldeki dosyada da haklı bir azil sebebi bildirilmemiştir. **Davacı avukatın azledildiği 27.10.2011 tarihi itibarıyla davalının icra takibinden kaynaklanan alacağı, banka hesabına konulan bu haciz nedeniyle tahsil edilebilir duruma gelmiştir.**

Davalı taraf, davacı avukatı azlettiği günden bir gün önce vekâlet verdiği bir başka avukat aracılığı ile alacağını tahsil etmiştir. Alacağı tahsil aşamasına getiren davacı ve onun yetkilettiği avukattır. Davalının MK 2 maddesine aykırı davrandığı ve kötü niyetli olduğu dosya kapsamında sabittir.

Hâl böyle olunca davacı yönünden vekâlet ücreti talep edebilmek için yazılı ücret sözleşmesinde geçen alacağın tahsili şartının gerçekleşmediğinden söz etmek mümkün değildir. Bu durumda mahkemece yapılacak iş; vekalet ilişkisinin davacının yasal statü değişikliği nedeniyle yürütülemeyecek olması gözetilerek davacı avukatın kararlaştırılan vekalet ücretinin tamamını talep edemeyeceği ancak icra dosyalarındaki emek ve mesaisi ile icra dosyalarının tahsil aşamasına geldiği de gözetilerek hak ve nesafet ilkelerine uygun makul bir vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde yanlış değerlendirme ile davanın tümünden reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

19. Yargıtay duruşmasına katılan avukat azil halinde Yargıtay ücretine hak kazanır mı?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.05.2015 gün ve E. 2015/695, K. 2015/15510 sayılı kararı;

“...2-Dava, haksız azil nedeniyle vekâlet sözleşmesinden doğan ücret ve masrafların tahsili istemine ilişkin olup, azlin haksız olduğu mahkemenin de kabulünde iken vekâlete konu işçi alacağı **yardımlanmasında davacı vekilin temyiz incelmesinde mürafaya katıldığı, bu yönden de vekâlet ücretine hak kazanacağı gözetilmeksizin**, bu istem irdelenmeden eksik incelemeyle ve gerekçede kabul edildiği belirtilen alacak kalemleri ile hüküm fıkrasında yazılı bulunan vekâlet ücretinin kısmen kabulüne ilişkin meblağ birbirinden farklı olacak şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir...”

20. Karşı yandan vekâlet alınmış, hiçbir şekilde kullanılmamış görev eksiksiz yapılmışsa azil haksızdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.09.2014 gün ve E. 2014/11112, K. 2014/28411 sayılı kararı;

“...Bilirkişi raporuyla tespit edildiği üzere davacı avukat 21.03.2012 tarihli vekâletnameye dayanarak vekillik görevini tam

olarak yapmış olup menfaat çatışması olan bir kişinin vekilliğini yapması söz konusu değildir. İcra dosyasında borçlu olan H..T.. 20.06.2011 tarihinde davacı avukata vekalet vermiş ise de davacının bu vekaletle dayanarak bir işlem yapmadığı gibi davalının vekili olarak girdiği icra takibini tam ve özenle yerini getirdiği anlaşılmaktadır. Davacı, ihtiyati haciz kararı alarak borçlu aleyhine icra takibine girişmiş ve tüm işlemleri zamanında yerine getirmiş olup davacı avukatın görevini tam olarak zamanında yerine getirmiştir. Bilirkişi raporunda detaylı olarak açıklandığı üzere azil haksız olup davacı vekâlet ücretini ve karşı yan yüklenen vekâlet ücretine hak kazanır. **Azlin haksız olduğunu kabul edilmesine rağmen alacağın henüz tahsil edilmemesi nedeniyle karşı yan vekâlet ücretinin talep edilemeyeceğinin kabulü doğru olmamıştır.** Hal böyle olunca; mahkemece, azlin haksız olduğu ve davacının vekalet ücreti ile birlikte karşı yana yüklenen vekalet ücretini de talep edebileceği kabul edilip karşı yana yüklenecek vekalet ücretinin hesaplanarak hasil olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

21. Azlin haklı mı haksız mı olduğuna ilişkin maddi vakıalar tanıkla ispat edilebilir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.05.2014 gün ve E. 2014/841, K. 2014/14408 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki ilişki vekâlet sözleşmesine dayanmakta olup, vekâlet sözleşmesinin en önemli unsurları arasında; vekilin talimata uygun hareket etme borcu, özen borcu ve hesap verme borcu gelmektedir. 6098 Sayılı Borçlar kanununun 505.maddesindeki (Eski BK 389.) düzenlemeye göre vekil, vekâlet verenin açık talimatına uygun davranmakla yükümlü olup, bu kapsamda vekilin talimata aykırı davranması halinde vekâlet veren, vekilini azletme hakkına sahiptir. Somut uyuşmazlık itibarıyla azlin haklılığına ilişkin olarak davalının savunması doğrultusunda vekilin talimatına aykırı davrandığını ispat etmesi gerekir. Davalı, ihtarname göndermek suretiyle davacı avukata icra takibi yapmaması yönünde yazılı bir talimat ilettiğini iddia etmediği gibi bu yönde bir delilde göstermemiştir. **Davalı vekâlet veren davacıya bu talimatını sözlü olarak ilettiğini iddia etmiş olup, bu olgu maddi bir vakıaya ilişkin olmakla,**

maddi vakıaların tanıkla ispat edilebileceği bilinen bir gerçektir. Davalı bu hususun ispatına yönelik olarak tanık beyanına dayanmıştır. Mahkemece davalının gösterdiği tanıklar dinlenerek ve dosya kapsamındaki diğer deliller değerlendirilmek suretiyle azlin haklı sebebe dayanıp dayanmadığı tespit edilerek sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde soyut davalı savunmasına itibar edilmek suretiyle eksik incelemeye dayalı olarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

22. Azille ilgili nedenler duraksamaya yol açmayacak biçimde araştırılmalı mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/19037, 2017/6204 sayılı kararı;

"...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa, taraflar arasındaki vekâlet ilişkisinin taraflar arasındaki sözleşmeyi fesih iradesi içeren 08.05.2013 tarihli ihtarname ile sona erdiği sabittir. Bu durumda mahkemece öncelikle feshin haklı olup olmadığı hususunda değerlendirme yapılması gereklidir. Zira eğer ki davalı sözleşmeyi feshetmekte haksız ise davalının karşı taraftan vekâlet ücretini tahsil edip etmediğine bakılmaksızın, davacı vekilin, üstlendiği işin tüm vekâlet ücretini talep etme hakkına sahip olduğunu kabul etmek ve davanın kabulüne karar vermek gerekmektedir. **O halde mahkemece, azlin/feshin haklı olup olmadığı konusunda bir değerlendirme yapılarak yukarıda anlatılanlar ışığında hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."** *

Yargıtay13. Hukuk Dairesi'nin 17.10.2017 gün ve E. 2016/6734, K. 2017/9621 sayılı kararı;

"...1-Asıl dava, davalı avukatın vekâlet görevini gereği gibi yerine getirmemesi nedeniyle maddi ve tazminat talebi, karşı dava ise; haksız azil nedeniyle vekâlet ücreti alacağı ile manevi tazminatın tahsiline ilişkindir. Mahkemece, yargılama aşamasında iki ayrı bilirkişi raporu alınmış; raporlardan birinde azlin haklı olduğu, diğerinde ise azlin haksız olduğu kanaati bildirilmiş, iki rapor arasında çelişki doğmuştur. **O halde mahkemece yapılacak iş, Baro Disiplin Kurulu kararına ilişkin bilgi ve belgeler de celp edilerek, dosyada**

mevcut delillerle birlikte bir bütün olarak değerlendirilip, taraf iddia ve itirazlarını karşılayacak şekilde, gerekirse üç kişiden oluşan uzman bilirkişi heyetinden, raporlar arası çelişkiyi giderici taraf, mahkeme ve Yargıtay denetimine elverişli rapor alınmak suretiyle hâsıl olacak sonuca uygun bir karar vermektir. Mahkemece, değinilen bu yön gözardı edilerek eksik araştırma ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırıdır. Bozmayı gerektirir....”

23. Azilden sonraki tarih taşıyan sözleşme geçerli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.12.2012 gün ve E. 2012/17443, K. 2012/29375 sayılı kararı;

“...Çorum 1. As. H. Mahkemesi'nin 2007/87 esas sayılı dosyasıyla ilgili olarak taraflar arasında imzalanan avukatlık sözleşmesi 03.05.2008 tarihli olup; davalılar davacıyı 18.04.2008 tarihinde azletmişlerdir. **Sözleşme tarihinin azil tarihinden sonra olması nedeniyle taraflarca avukatlık ücret sözleşmesinin geçerli olduğundan söz edilemez.** 5043 sayılı yasayla değişik 164/4. maddesinde, “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.” düzenlenmesi mevcut olup, **azilden sonra ücret sözleşmesi yapılması ancak yeni bir vekalet verilmesi halinde mümkün olup, davalı tarafından yeni bir vekaletname verilmediğine göre sonraki tarih içeren sözleşme geçersiz olup,** bu durumda bu dosyada davacı lehine hesaplanacak vekalet ücreti davadaki harca esas değerlerin %10 ile %20 si arasında ve A.A.Ü.T'nin altında kalmayacak şekilde hesaplanmalıdır. Davacı, Çorum 1. As. H. Mahkemesi'nin 2007/87 esas sayılı dosyasında harca esas değerlerin 10.000 TL olduğunu dilekçesinde belirterek dava açıp daha sonra harca esas değeri artırılıp harcı da ikmal etmediğine göre bu miktar üzerinden yuka-

rıda açıklanan şekilde avukatlık ücretinin hesaplanması gerekir. Yukarıda açıklandığı üzere harca esas değer üzerinden avukatlık ücreti hesaplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle ve eksik incelemeye dayalı olarak yazılı şekilde hüküm tesis usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

24. Avukat azilden sonra işlem yapabilir, icradan talepte bulunarak ücretini tahsil edebilir mi?

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 29.01.2007 gün ve 11095/721sayılı kararı;

“...Ancak; avukat olan sanığın, katılanın daha önce vekalet verdiği M. V. E.'yi vekillikten azlettiğini 23.09.2002 tarihinde öğrenmesinden sonra, azledilen kişinin verdiği vekaletle dayanılarak B. G. lehine düzenlenen taşınmaz mal satış vaadi sözleşmesini 24.09.2002 tarihinde tapuya şerh verdiğinin anlaşılması karşısında, 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 36, 62. maddeleri hükümlerine aykırı olarak beraat kararı verilmesi, ...hükümün bozulmasına...”

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 31.10.2017 gün ve E. 2016/21720, K. 2017/13399 sayılı kararı;

“...’nün 2009/244 Esas sayılı takip dosyası incelendiğinde davacı alacaklı şirket adına davalı avukat tarafından vekil sıfatıyla 12.03.2009 tarihinde takibe başlandığı, alacaklının ... Uluslararası Nakliyat Ltd. Şti. borçlunun ise ... olduğu, vekil aracılığıyla yapılan çeşitli takip işlemleri sonrasında haczedilen taşınmaz hakkında 13.03.2012 de satış kararı verildiği, 14.05.2012 de ihale yapıldığı, 19.03.2012 günü alacaklı şirket yetkilisi tarafından gönderilen azilname ile vekilin azledildiği, 10.05.2012 tarihinde vekilin müracaatı üzerine icra müdürlüğünce azil haksız olduğundan dosya alacağı üzerine hesaplanan vekalet ücretinin vekile ödenmesine karar verildiği, anlaşılmıştır.

Alacaklı vekil vasıtası ile icra takibinde bulunmuş olup, vekil, asil adına icra ücreti vekaletini icra dosyasında borçludan isteyebilir. **Vekillikten azil halinde taraflar arasındaki vekalet işlemleri sona erer. Vekillikten azilden sonra vekilin icra dosyasından herhangi bir talepte bulunması bu talebe ilişkin icra müdürlüğünün bir karar vermesi usulsüzdür.**

Vekil vekillikten azil halinde azilin haklı olup olmamasına göre Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi uyarınca vekalet ücretine hak kazanır. Ancak vekilin vekalet ücreti alacağını alabilmesi için **Avukatlık Kanunu'nun 164/son ve 174. maddeleri uyarınca mahkemede dava açarak ayrı bir ilam alması yada doğrudan ilamsız icra takibine başvurması gereklidir** Somut olayda alacaklının vekilini azlettiği ve bu azilin vekile tebliğ edildiği anlaşıldığına göre vekilin icra ücreti vekaletini alabilmesi için yukarıda belirtilen hukuki yollara başvurması gerekirken, kendi adına icra dosyasına talepte bulunarak icra ücreti vekaleti talep etmesi usul ve yasaya aykırı olup şikayetin kabulü ile icra müdürlüğünün icra ücreti vekaletini ödemesine ilişkin kararın iptaline karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir...HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca Bozulmasına..."

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 21.10.2013 gün ve E. 2013/6884, K. 2013/14910 sayılı kararı;

"...6100 sayılı HMK'nun 323/ğ maddesinde avukatlık ücreti, yargılama giderleri arasında sayılmıştır. Aynı yasanın 330. maddesinde ise, yargılama gideri olarak takdir olunacak avukatlık ücretinin yargılamanın tarafı lehine hükmedileceği belirtilmiştir. Ayrıca, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesinde; dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. düzenlemesine yer verilmiş olup, bu hüküm vekil ile müvekkil arasında çıkacak, iç ilişkiden kaynaklanan uyuşmazlıkları düzenlemek amacıyla öngörülmüştür (HGK. 07.04.2004 tarih ve 2004/12-213 Esas, 2004/215 Karar).

Somut olayda ilamda davacı lehine hükmedilen vekalet ücreti alacağı, vekil tarafından kendi adına tahsil istemiyle icra takibine konulmuştur. Borçlu diğer itiraz nedenleri yanında vekilin kendi adına takip yapamayacağımda bildirerek takibin iptalini istemiştir. Hüküm borçlu vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Bu durumda mahkemece ilamda hükmedilen vekalet ücreti alacağının yargı gideri kapsamında ilam tarafı lehine hükmedildiği, iç ilişkide vekile ait olsa da, ödenmemesi halinde tahsili amacıyla, ancak asil adına takibe konabileceği, vekilin kendi adına takibe koyamayacağı nazara alınarak takibin iptaline karar verilmesi gerekirken, bu şikayetin reddine karar verilmesi isabetsizdir.

Sonuç: Borçlu vekilinin temyiz itirazının kabulü ile mahkeme hükmünün yukarıda yazılı nedenle İİK'nun 366 ve 6100 sayılı HMK'nun Geçici 3. maddesi yollamasıyla 1086 sayılı HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca BOZULMASINA,“

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve E. 2013/280 K. 2013/811 sayılı kararı;

“...Şırnak Noterliği'nin 18.06.2008 tarihli 5567 sayılı azilnamesinin usulüne uygun olarak 09.07.2008 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği, ... İcra Müdürlüğü'nün 2006/289 sayılı dosyasından 08.09.2008 tarihli, 1470 sayılı reddiyat makbuzu ile de 10.539.89 TL çekildiği görülmektedir. Şikâyetli avukatın azilden sonra icra vizesinden para çektiği ve bu parayı hapis hakkını gerekçe göstererek uhdesinde tuttuğu tartışmasızdır. Vekâletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekâletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. Avukatın azledilmesi halinde, azledilmenin kendisine tebliğ edildiği veya mahkeme dosyasına konulduğu tarihten itibaren ilgili dosyada hiçbir işlem yapmaması gerekmektedir.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve E. 2003/157, K. 2003/270 sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat 02.01.2001 tarihli azilname ile azledilmiş; 04.01.2001 tarihinde harçlandırdığı vekaletname ile -azilnamenin 05.01.2001 tarihinde tebliğ edilmesine karşın- 10.01.2001 tarihinde kendi el yazısı ile sadece satış talebinde bulunmuş, satış talebi ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmamıştır. Şikâyetliye vekaletname 19.12.2000 tarihinde verilmiş olup, talep bizzat şikâyetli tarafından yazılmıştır. Bu durumda yıl sonu devri dolayısıyla dosyanın sadece bir imza için bekletildiği ve sonraki bir tarihte İcra Müdürü tarafından imzalandığı savunmasına itibar edilmemiştir.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve E. 2014/877, K. 2015/175 sayılı kararı;

“...Şikâyet dilekçesine ekli Uşak 3. Noterliği'nin 10.05.2010 tarihli 7084 Y.nolu azilnamesi ile Uşak 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2010/217 E. sayılı dosyasında 1 nolu celsede 10.05.2010 tarihin-

de yapılan duruşma tutanağında, duruşmada şikâyetli avukat ve şikâyetçiler Osman G. ve Hikmet B.'un hazır bulunduğu ve şikâyetçilerin vekillerini azil ettiklerini beyan edip, azilname suretini sundukları,

...Avukatlar gerek Avukatlık Yasası (35/1. maddesi) gerekse diğer kanunlarla verilen müvekkili adına iş ve işlemler yapabilme hakkını kullanırken, müvekkilinden aldığı vekâletname ve vekâlet akdi hükümlerine göre mesleklerini ifa ederler. **Başka bir anlatımla, Avukat müvekkilinden aldığı vekâlet ve yetkiye (talimata) istinaden avukatlık görevini yapması gerekir.** Dosyada toplanan delillere göre, şikâyetli avukatın, şikâyetçi müvekkili tarafından vekâletnameden azil edildiği,

Uşak 1. Sulh Ceza Mahkemesi duruşmasında ve noter tebliği ile öğrenmesine rağmen, eski müvekkillerinin talimatı ve bilgisi olmadan onların lehine de olsa dava açması eylemi, mesleğe güveni ve mesleğin itibarını sarsacak davranışlar olduğu tartışmasızdır...”

25. Hukuk müşaviri avukata azil tarihinden sonra, sözleşmenin bitimine kadar ücret verilmeli, indirim yapılmalı mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.09.2015 gün ve E. 2014/23864, K. 2015/26961 sayılı kararı;

“...Mahkemece taraflar arasındaki 04.01.2008 tarihli sözleşme nedeniyle, davacının azil tarihine kadar ödenmeyen aylık ücretleri ile azilden sonra dönem sonuna kadarki aylık vekalet ücretlerinin ödenmesi gerektiği kabul edilerek, taleple bağlı kalınmak suretiyle hüküm kurulmuştur. **Taraflar arasındaki bu sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde olup, sözleşmenin 4. maddesi gereğince sözleşme bitiminden 30 gün önce feshedilmemiş olması nedeniyle aynı hükümlerle sözleşme uzayarak devam etmiştir.**

Davacı bu durumda, azil tarihine kadar ödenmeyen aylık ücret alacaklarının yanında, sözleşmenin yenilenmiş olması nedeniyle, dönem sonuna kadarki aylık ücretlere de hak kazanmıştır. Ne var ki 02.08.2010 tarihli azille birlikte taraflar arasındaki hizmet hukuk müşavirliği sözleşmesi sona ermiş olduğundan, **Türk Borç-**

lar Kanunu'nun 408. (mülga Borçlar Kanunu'nun 325.) maddesi gereğince davacının azil tarihinden sonra vekalet grevini ifa etmemiş olması nedeniyle tasarruf ettiği ya da diğer bir işte kazandığı ve kazanmaktan kasten feragat ettiği şeylerin de ücretten indirilmesi gereklidir. O halde mahkemece, davacının azil tarihinden dönem sonuna kadarki aylık ücret alacakları yönünden Türk Borçlar Kanunu'nun 408. (Mülga Borçlar Kanunu'nun 325.) maddesi uygulanarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.06.2015 gün ve E. 2014/43250, K. 2015/19352 sayılı kararı;

"...Davacı avukatın,davalının vekili olduğu,avukatlık sözleşmesi yanında 26.10.2011 tarihli bir yıl süreli hukuki danışmanlık sözleşmesi imzalandığını, sözleşmenin 12. maddesine göre, süre sona ermeden 30 gün önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmadıkları takdirde sözleşmenin aynı süre ile yenilenmiş sayılacağı şeklinde düzenleme içerdiği, davacı avukatın 29.02.2012 tarihinde haksız azli nedeniyle 26.10.2012 tarihine kadar sürecek olan hukuki danışmanlık sözleşmesi için azil tarihinden sözleşme süresi sonuna kadar aylık ücretlerinin tahsilini talep ettiği, mahkemece bu talebin kabulüne karar verildiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Mahkemece, davalının azil işlemi haksız bulunduğuna göre **davacı avukat danışmanlık sözleşmesine göre süreden önce azil nedeniyle kural olarak ücretinin tamamını isteyebilir. Borçlar Kanununun 325. maddesinde "İş sahibi işi kabulde temerrüt ederse, işçi taahhüt ettiği işi yapmağa mecbur olmaksızın mukaveledeki ücreti isteyebilir.**

Şu kadar ki, işi yapmadığından dolayı tasarruf ettiği yahut diğer bir işle kazandığı ve **kazanmaktan kasten feragat eylediği şeyi mahsup ettirmeğe mecburdur.**" hükmüne göre, davacı avukatın azilden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar başka işlerden elde edebileceği kazanç nazara alınarak, hak ve nesafet ilkeleri doğrultusunda hesaplanan alacaktan makul oranda indirim yapıp yapılmayacağı hususlarının tartışılmaksızın hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

26. Süreli avukatlık sözleşmesinin feshedilmesi haksız azil olur mu?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.04.2017 gün ve E. 2015/41814, K. 2017/4717 sayılı kararı;

“... Taraflar arasında imzalanmış olan 01.12.2008 tarihli Avukatlık ücret sözleşmesinin 9. maddesine göre sözleşme 01.12.2008 ve 31.12.2010 tarihleri arasında kapsamakta olup 31.12.2010 tarihinde taraflardan birisince fesih yazılı olarak bildirilmedikçe bu sözleşme aynı koşullarda uzar hükmü yer almaktadır. **Davalı taraf 13.12.2010 tarihinde yolladığı ihtarla sözleşme bitim tarihi olan 31.12.2010 tarihinden sonra davacı ile çalışmayacaklarını davacı avukata fesih iradesini bilirmişti. Sözleşmenin bu hükmü karşısında davalının davacı ile arasındaki sözleşmeyi haksız olarak feshettiğinden bahsedilemez.** Taraflar arasındaki sözleşme hukuken geçerli olup tarafları bağlar ve somut uyuşmazlığın çözümünde sözleşme hükümlerinin uygulanması gerekir. Sözleşmenin ikinci sayfasındaki 2 nolu bentte “ av.... tarafından takip edilen davalarla ilgili olarak mahkemece karşı taraf aleyhine tayin ve tespit edilen ve karara geçirilen vekalet ücreti ile....şirket adına hukuk bürosu tarafından açılan takiplerle ilgili olarak kanunen tayin edilen vekalet ücretinin tamamı av.vecih yamayılmaz’ a ait olacaktır.” ifadeleri yer almaktadır **o halde davacı avukat, fesih tarihinden önce, dava dosyalarında mahkeme tarafından karara geçirilen ve icra takip dosyalarında tahsilat gerçekleşen dosyalardan doğan karşı vekalet ücretlerini isteyebilir.** Mahkemece, bu doğrultuda değerlendirme yapılarak hasıl sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.05.2015 gün ve E. 2015/9142, K. 2015/16932 sayılı kararı;

“...sözleşmenin 14. maddesinin a fıkrasında, sözleşmenin süresinin 1 yıl olduğu, tarafların sürenin bitim tarihinden bir ay önce yazılı şekilde ihbarda bulunmadıkları takdirde sözleşmenin aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılacağı, b fıkrasında ise sözleşmenin, yazılı ihbarın tebliği tarihinden itibaren bir ay sonra geçerli olmak üzere taraflarca her zaman feshedilebileceği, gerek bu durumda gerekse akit süresinin bitmesi durumunda avukat tarafından kanuni süreler dikkate alınarak hak kaybına sebebiyet verilmeksizin üzerindeki

işlerin bir rapor ekinde ve tutanağa bağlanarak Tedaş'a teslim edileceği, avukatın bu işler için peşin aldığı 1/4 ücret dışında başkaca hiçbir ücret talep etmeyeceği kararlaştırılmıştır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanununa aykırı olduğu da kabul edilemez. **O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarda değinilen hükümlerine göre, her iki tarafın yazılı ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonra geçerli olmak üzere sözleşmeyi her zaman feshedebilecekleri kararlaştırıldığına göre, davalı tarafından 13.09.2011 tarihli yazı ile davacı avukatın vekaletten azledilmesi, sonuçlarını bir ay sonra doğuracak feshi ihbar niteliğindedir.** O halde mahkemece, sözleşmenin feshedildiği, feshi ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonraki tarih itibariyle davacı avukatın sözleşmenin az yukarda belirtilen maddeleri gereğince hak etmiş olduğu vekalet ücreti miktarı tespit edilerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, sözleşme hükümleri esas alınmadan yapılan bilirkişi raporundaki hesaplama göre yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.10.2015 gün ve E. 2014/35061, K. 2015/28573 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu da kabul edilemez. O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşmenin hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarda değinilen hükümlerine göre, **Kurumun 15 gün önceden ihbar etmek koşuluyla, sözleşmeyi her zaman feshedebileceği kararlaştırıldığına göre, davalının 30.12.2011 tarihli yazı ile sözleşmenin feshedildiğini bildirmesi, sonuçlarını 15 gün sonra doğuracak olan bir fesih bildirimisi olup, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi anlamında, haksız azlin sonuçlarını doğuran bir fesih olarak da kabul edilemez.** Olayda bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesi hükmünün uygulanması düşünülemez.

O halde mahkemece geçerli olan sözleşme hükümlerine göre, davacının fesih tarihi itibarıyla davalıdan talep edebileceği vekalet ücreti alacağı olup olmadığı incelenip değerlendirilerek, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, sözleşmenin geçersiz olduğu kabul edilmek suretiyle yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.04.2014 gün ve E. 2013/10794, K.2014/10736 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki vekalet sözleşmesinin 3. maddesinde davacı avukata, hukuk davaları ve icra takipleri için gecikme zammı hariç işin verilisindeki asıl alacak üzerinden, işin verililiş tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Ücret Tarifesi'ne göre ücret ödeneceği, ücretin tamamının davalarda karar kesinleştikten, icralarda ise asıl alacağın tüm ferileriyle birlikte tamamen tahsil olunduktan sonra ödeneceği, ceza davaları için ayrıca ücret ödenmeyeceği, mahkemelerce ve icra daireleri tarafından tahakkuk ettirilen ve borçludan tahsil edilen vekalet ücretinin %70'inin avukata ödeneceği, %30'unun şirkete bırakılacağı, sözleşmenin 7. maddesinin a fıkrasında, sözleşmenin süresinin 1 yıl olduğu, tarafların sürenin bitim tarihinden bir ay önce yazılı şekilde ihbarda bulunmadıkları takdirde sözleşmenin aynı şartlarla bir yıl uzatılmış sayılacağı, b fıkrasında ise, sözleşmenin, yazılı ihbarın tebliği tarihinden itibaren bir ay sonra geçerli olmak üzere taraflarca her zaman feshedilebileceği, gerek bu durumda gerekse akit süresinin bitmesi durumunda avukat tarafından kanuni süreler dikkate alınarak hak kaybına sebebiyet verilmeksizin üzerindeki işlerin bir rapor ekinde ve tutanağa bağlanarak T. Hukuk Müşavirliğine teslim edileceği kararlaştırılmıştır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, hizmet hukuk müşavirliği niteliğinde bir sözleşme olup geçerlidir. Sözleşme ile belirlenen ücretin, Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu da kabul edilemez. O halde dava konusu ihtilafın, tarafların serbest iradeleri ile yaptıkları ve geçerli olan bu sözleşme hükümlerine göre çözümlenmesi gerekir. Sözleşmenin az yukarıda değinilen hükümlerine göre, her iki tarafın, yazılı ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonra geçerli olmak üzere sözleşmeyi her zaman feshedebilecekleri kararlaştırıldığına göre, **davalı tarafından 16.4.2007 tarihli yazı ile sözleşmenin 7/b maddesi gereğince sözleşmenin feshe-**

dildiğinin bildirilmesi, sonuçlarını bir ay sonra doğuracak feshi ihbar niteliğindedir. Sözleşmenin bu maddeye göre feshedilmesi, haksız fesih sayılamayacağı gibi, Avukatlık Kanunu'nda düzenlenen haksız azlin sonuçlarını da doğurmaz. O halde mahkemece, sözleşmenin feshedildiği, feshi ihbarın tebliği tarihinden bir ay sonraki tarih itibariyle davalı avukatın sözleşmenin az yukarıda belirtilen maddeleri gereğince hak etmiş olduğu vekalet ücreti miktarları tespit edilerek, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, sözleşmenin geçersiz olduğundan bahisle Avukatlık Kanunu ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine göre ücret hesabı yapan 10.4.2012 tarihli bilirkişi raporuna göre yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.04.2015 gün ve E. 2014/18996, K. 2015/12834 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davacı avukatın haksız olarak azledildiği, Avukatlık Kanunu'nun 174/2 maddesine göre vekalet ücretinin tamamına hak kazanacağı kabul edilmek ve bilirkişi raporu hükme esas alınmak suretiyle davanın kabulüne karar verilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, davamıza münhasır olan süreli vekaletnamenin müvekkil tarafından süresinin uzatılmaması veya yenilenmemesi, vekilin azli olarak yorumlanamaz. **Vekaletnamenin sona erme şekilleri Borçlar Kanunu'nun 512. vd maddeleri ile Avukatlık Kanunu ve HMK'da açıkça tarif edilmiştir.** Bu kanunlardaki hükümlerin birlikte değerlendirilmesinde de açıkça anlaşılacağı gibi, **müvekkilin vekaletini devam ettirmesine icbar edilemeyeceğidir.** Kaldı ki davacı avukat vekaletname alırken, takip ve dava edeceği işlerin ne kadar sürede sonuçlanıp sonuçlanmayacağını öngörmek, mesleğinin icabı olarak bilmek zorundadır, başka bir deyişle öyle kabul edilmelidir. Hal böyle olunca, davacının sarfettiği emek ve mesaisi, vekaletname süresinin bittiği tarih nazara alınarak, hak ve nesafet kuralları da gözetilmek suretiyle, gerekirse konusunda uzman bilirkişiden yeniden denetime elverişli bir rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, mahkemenin açıklanan bu yönleri gözardı ederek eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesis etmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.10.2005 gün ve E. 2005/6451, K. 2005/15193 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, karşı tarafa yüklenen ücret avukata aittir. Avukatlık sözleşmesi ile taraflarca belirlenen ücret, sözleşmede avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesine göre belirlenen ücret ile yine Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesi hükmüne göre, dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukatın haksız azli halinde Avukatlık Kanunu'nun 174. maddesine göre talep edebileceği ücretin kapsamındadır. Görülmekte olan davada davacı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine göre hasıma yükletilmesi gereken ücretinden talep etmiştir. Karşı tarafa tahmil edilecek vekalet ücretinin miktarı, dava ve İcra takibinin sonuçlanması ile belli olur. Vekil edenin avukatına ödeme borcunda, bunun karşı taraftan tahsil edildiği anda doğar. Henüz karşı taraftan vekalet ücreti alacağını tahsil etmemiş olan müvekkilden, avukat alacağını isteyemez. Ancak kural böyle olmakla birlikte hakim bu kurala sıkı sıkı bağlanmamalı, Avukatlık Kanunu'nun 164/son maddesine işlerlik kazandıracak şekilde her olayın özelliğine, durum ve şartlarına göre değerlendirme yapılmalı, özellikle MK'nun 2. maddesinde belirtilen hakkın kötüye kullanılmasına dürüstlük kurallarının ihlaline izin verilmemeli, gerektiğinde müvekkilin bu alacağını da karşı taraftan tahsil etmiş olduğu kabul edilmelidir.

Somut olayımızda davacı sonuçlandırdığı, karşı taraftan azil tarihine kadar tahsil ettiği veya tahsil etmiş sayılabileceği ücretleri isteyebilir. Tahsilât olmayan veya tahsil etmiş kabul edilemeyeceği dosyalarla ilgili olarak davacı bir ücret talebinde bulunamaz. Bu nedenle öncelikle, davacının bildirdiği dosyalardan ne kadarından davalının hasıma tahsil edilen vekalet ücretlerini tahsil ettiği veya tahsil etmiş sayılacağı araştırılarak belirlenip, davacı tarafından temyiz edilmemekle davalı yararına doğan müktesep hak nazara alınıp davacı talebi aşılmak üzere sonucuna göre kararı verilmelidir. Mahkemece açıklanan bu hususlar nazara alınmadan, eksik tahkikatla yetersiz bilirkişi raporuna dayanılarak karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

4- Avukatlık ücreti sözleşmesi ile ilgili olarak BK. nun 325. maddesi, avukat ile iş sahibi arasında muayyen süreli avukatlık sözleşmesinin olması ve süre bitmeden sözleşmenin vekil eden tarafından haksız olarak fesih edilmesi halinde uygulanır. Somut olayımızda taraflar arasındaki vekalet sözleşmesi gayrimuayyen sürelidir. Öyle olunca B.K.'nun 325. maddesinin uygulanması ve belirlenen alacaktan indirim yapılması doğru değildir. Mahkemece aksi düşüncelerle yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

BEŞİNCİ BÖLÜM

KAMULAŞTIRMA VE
KAMULAŞTIRMASIZ EL KOYMA
DAVALARINDA ÜCRET

1. Kamulaştırma ile ilgili %'li sözleşmeler geçerli mi? Ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay kararlarında istikrarlı olarak sözleşmede herhangi bir oran konulmasını mutlak yasaya aykırı olduğunu kabul ve hatta Avukatlık Yasası'nın 164/4 maddesi gereği %10'u ile %20'si arasında dahi ücret takdir edilemeyeceğini, maktu ücret takdiri gerektiğini bildirmektedir. Davada kazanılacak tahmini bir rakam belirlenmeli, ona göre sözleşme yapılmalı, infazında ısrarcı olunmamalıdır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 24.05.2017 gün ve E. 2017/667, K. 2017/1006 sayılı karar;

"...Taraflar arasındaki "itirazın iptali" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul Anadolu 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın kısmen kabulüne dair verilen 28.01.2014 gün ve 2012/672 E., 2014/33 K. sayılı kararın her iki taraf vekilleri tarafından temyizi üzerine, Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.02.2015 gün ve 2014/13305 E., 2015/5897 K. sayılı kararı ile;

...Her ne kadar mahkemece, kamulaştırma bedelinin tespiti davalarında Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği belirtilmesine rağmen bu durumun hak ve nesafete, hukuk hayatının olağan akışına ve Avukatlık Kanunu'na aykırı olacağı ve taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığı gerekçesi ile kamulaştırma bedelinin tespiti davasında hükmedilen bedelin %10'u üzerinden 422.472.50 TL ücret takdirinin uygun olacağına karar verilmiş ise de; taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmaması halinde Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinde, değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde "müdeabihin değerinin %10'u ile %20'si arasındaki bir ücret" mahkemece tayin edilecektir. **Ancak Kamulaştırma Kanunu'nun 31. maddesinin (e) bendinde ise, "kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukat veya dava vekili veya onlar adına hareket edenlere ait olacağına kararlaştırılması"nın yasak ve suç sayılan bir eylem olduğu, aynı Kanunun 33. maddesinde de, 31. maddenin (e) bendine aykırı hareket edenler hakkında bir yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve ağır para cezası öngörüldüğü açıkça yazılıdır.** Bu durumda kamulaştırma davaları ile ilgili olarak vekalet ücretinin belirlenmesi konusunda, özel kanun niteliğindeki **Kamulaştırma Kanunu'nun öncelikle uygulanması gerekeceğinden, kamu-**

laştırma bedelinin tespit ve tesciline ilişkin bir davada, avukatlık ücretinin nispi (müddeabihin belli bir yüzdesi, %10, %20, %30 vb.) olarak kararlaştırılmasının, anılan yasa hükümleri gereğince yasak ve suç teşkil etmesi itibariyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir.

Bu kabule göre, yazılı veya sözlü bir sözleşmenin bulunmaması halinde ödenmesi gereken vekalet ücreti miktarının, mahkemenin takdirine göre, dava değerinin %10'u ile %20'si arasında nispi (yüzde) olarak belirlenmesini öngören **Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinin de, aynı şekilde kamulaştırma davaları yönünden uygulanması mümkün değildir.** Aksine görüşün kabulü, başka bir ifadeyle "yazılı ücret sözleşmesi yapılmaması durumunda, Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince, vekalet ücretinin dava değerinin %10'u ile %20'si arasındaki bir oran üzerinden belirlenebileceğini" kabul etmek, bu davalar yönünden ücretin nispi (yüzde) olarak belirlenmesini yasaklayan ve cezai müeyyide öngören Kamulaştırma Kanunu'nun 31(e) ve 33. maddelerine aykırılık teşkil edeceği gibi, **genel olarak benimsenen sözleşme serbestisinin, kamu yararı düşüncesiyle sınırlandırıldığı istisnai hallerden biri olarak düzenlenen söz konusu bu yasa hükümlerinin ihdas amacına da aykırı olacaktır.**

O halde açıklanan tüm bu nedenlerle, kamulaştırma bedelinin tespit ve tesciline ilişkin davada, avukatla müvekkili arasında yazılı bir sözleşme bulunmaması durumunda, avukata ödenmesi gereken vekalet ücretinin, **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde öngörülen maktu ücret olduğunun kabulü gerekir.**

Somut olayda da mahkemece, haksız olarak azledilen davacı avukatların, taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi mevcut olmaması nedeniyle kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davası yönünden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde öngörülen maktu ücret üzerinden vekalet ücreti talep edebileceği, kamulaştırmamız el atma nedeniyle tazminat davası yönünden ise, dava dosyasında dava değeri 15.000,00 TL. olarak gösterilmiş ve o davanın yargılanması sırasında talep sonucu da artırılmamış olduğundan dava değeri olan 15.000,00 TL' nin %10' ile %20' si arasındaki oran yönünden mahkemenin kabul ettiği %10 oran üzerinden 1.500,00 TL nisbi vekalet ücreti talep edebileceği kabul edilerek, bu bedellerin davalılardan tahsiline karar verilmesi gerekirken, yukarıda yazılı yanlış

gereke ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

...Bozma kararına karşı Yerel Mahkeme, davada vekalet ücret sözleşmesi mevcut olmayıp, idare tarafından bedel tespiti davası açılmadan önce aynı taşınmaza idarece el koyulmasından kaynaklı tazminatın tahsili için açılan ve bedel tespiti davası açılınca zorunlu nedenlerle bekletilen tazminat davası da gözetilerek Avukatlık Kanunu'nun ilgili hükmü gereğince haksız azil nedeniyle hak edilen ücretin tahsili amaçlandığı, normal şartlar altında ilk davayı takip edecekleri anlaşılan, idarenin açtığı ikinci dava aynı taşınmaza ilişkin olduğu için ikinci davada belirlenen aynı bedel üzerinden vekalet ücretine hak kazanacakları muhakkak olan davacıların, ikinci davanın niteliği ve 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanun'unun 31. maddesi fırsat olarak görülüp haksız azil ile harcadıkları tüm emeklerin boşa çıkarılması suretiyle davalıların dürüst davranma kuralına aykırı davrandıklarını, bu şekildeki bir hareketin yasaca korunması mümkün olmadığını, bozma ilamı doğrultusunda karar verilmesi halinde davalıların haksız azil ile normal şartlarda davacılarımıza ödemesi gereken avukatlık ücretinin kat be kat altında bir ücret ödeyeceğini, bu durumda da, Anayasanın 18. maddesi ile yasaklanan angaryanın bir mahkeme kararı ile fiilen uygulanmış olacağını ve bunun ne hakkaniyete, ne de dürüstlük kuralına uygun düşeceğini belirterek önceki kararda direnmiştir.

...Sonuç itibariyle, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.05.2014 gün ve E. 2014/881, K. 2014/16658 sayılı kararı;

"...Dava, 4650 sayılı Kanunla değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10. maddesine göre açılmış kamulaştırma bedelinin tespiti ve yerin idare adına tescili davasında, davalı tarafı temsil eden avukatın vekalet ücreti alacağına ilişkindir. Taraflar arasındaki tarihsiz ücret sözleşmesinde, kamulaştırma bedelinin alınması ve dava açılması, takibi ve sonuçlandırılması sonucunda, toplam avukatlık ücretinin kamulaştırma bedelinin % 15'i nin ücret olarak alınacağına kararlaştırıldığı ve 04.02.2013 tarihinde davacı avukatın azledildiği tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. Mahkemece, da-

valı tarafından tahsil olunan kamulaştırma bedelinin % 15 ile uzlaşma dışında kalan taşınmazlar için de dava değeri üzerindne AÜT'ne göre nisbi vekalet ücretine karar verilmiştir.

Uyuşmazlık, kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescili davalarında davalı tarafta yer alan davacı avukata ödenecek ücretin ne olacağı konusunda toplanmaktadır. 4650 sayılı Yasanın kamulaştırma davalarını yeni bir usule bağladığını öncelikle belirtmek gerekir. Kanun genel hükümler uyarınca açılan kamulaştırmatsız el atma davalarının tabi olduğu yöntemden ayrılmıştır. **Kamulaştırma bedelinin tespiti ve yerin idare adına tescili davası niteliği itibariyle bir tespit davası niteliğinde olduğundan her iki taraf lehine maktu vekalet ücretine hükmedilmektedir.** Davanın her iki tarafı kamulaştırmaya konu taşınmazın gerçek değerinin tespitini istemektedir. Açılan davada kamulaştırma bedelinin artımı sözkonusu olabileceği gibi kıymet takdir komisyonun belirlediği değerden daha az bir bedelin ortaya çıkması da imkan dahilindedir. **Bu tür davalarda haklı veya haksız çıkan bir taraf yoktur,** bu nedenle Mahkemece, 10 uncu maddede öngörülen usule göre kamulaştırma bedeli olarak tespit edilen miktarın, peşin ve nakit olarak mal sahibi adına bir bankaya yatırılması halinde taşınmaz malın idare adına tesciline ve kamulaştırma bedelinin davalı tarafa ödenmesine karar verilir. Tescil hükmü kesin olup tarafların bedele ilişkin temyiz hakları saklıdır.

Bu açıklamalardan sonra 2942 Sayılı Kamulaştırma Yasası'nın "Yasak İşler ve Eylemler" başlığını taşıyan 31. maddesinin (e) bendinde "Kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukat veya dava vekili veya onlar adına hareket edenlere ait olacağıın kararlaştırılmayacağı" hüküm altına alındıktan sonra aynı yasanın 32 maddesinde yasak daha da genişletilerek aksine davranışın suç olduğu belirtilmiş, 33. maddesinde de bu suçun müeyyidesi öngörülmüştür. Bu nedenle yasanın açık düzenlemeleri karşısında kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukata ait olacağına ilişkin her türlü ücret kararlaştrmalarının yasaklandığı ve suç sayıldığı, **taraflar arasında kurulduğu kabul edilen sözleşmenin BK 19 ve 20. maddeleri ile Yasanın 31. maddesi gereği kesin hükümsüzlüğü gözönüne alınmalıdır.** O halde mahkemece, davacı avukatın, davalıları temsil ettiği kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davalarında maktu vekalet ücreti alabileceği göz önünde bulundurularak, bu yönde gerekirse taraf ve yargı denetimine esas

olacak şekilde alanında uzman bilirkişi veya bilirkişi heyeti marifetiyle rapor alınarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.01.2015 gün ve E. 2014/8469, K. 2015/608 sayılı kararı;

“...Kamulaştırma Kanunu'nun 31. maddesinin (e) bendinde, kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukat veya dava vekili veya onlar adına hareket edenlere ait olacağına kararlaştırılmasının yasak ve suç sayılan bir eylem olduğu, aynı Kanunu'nun 33. maddesinde de, 31. maddenin (e) bendine aykırı hareket edenler hakkında bir yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve ağır para cezası öngörüldüğü açıkça yazılıdır. Bu durumda Kamulaştırma davaları ile ilgili olarak avukatlık ücretinin nispi (%10, %20, %30 vb.) olarak kararlaştırılmasının, anılan yasa hükümleri gereğince yasak ve suç teşkil etmesi itibariyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir. **Kamulaştırma davaları yönünden, avukatla müvekkili arasında yazılı bir sözleşme bulunmaması, ya da geçersiz olması durumunda, avukata ödenmesi gereken vekalet ücreti ise, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde öngörülen maktu ücret kadardır.**

Dava konusu olayda, taraflar arasındaki “Avukatlık Ücret Sözleşmesi'nde işin konusu, sözleşmede belirtilen arsaların “kamulaştırılması ve kamulaştırma bedellerinin alınması” olarak açıklanmış, ücret olarak da, “kamulaştırma bedelinin %10'nun ödeneceği” belirtilmiştir. Söz konusu ücretin 30.000,00 TL'lik kısmının peşin olarak davalıya ödendiği ihtilafsız olup davacı, davalı avukatın sözleşme ile üstlendiği edimlerini yerine getirmediğini ileri sürerek, peşin olarak ödenen ücretin iadesi istemiyle eldeki davayı açmıştır. **Hemen belirtmek gerekir ki, taraflar arasındaki sözleşme, Kamulaştırma Kanunu'nun az yukarda belirtilen hükümleri gereğince geçersizdir.** Davalı avukat, söz konusu ücreti, danışmanlık ücreti olarak aldığını savunmuşsa da, bu savunma davacı tarafından kabul edilmediği gibi, sözleşmede de böyle bir ücretten bahsedilmemiştir. Ayrıca davalı, davacı şirkete bir hukuki yardımda bulunduğunu da ispat edememiştir. **Bu itibarla davalı avukat, geçersiz sözleşme ile öngörülen ücreti talep edemeyeceği gibi, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince maktu ücrete de hak kazanamamıştır.** Her ne

kadar mahkemece, sözleşmenin 9. maddesinde düzenlenen, “60 iş günü içinde sözleşme şartlarının yerine getirilmemesi halinde tarafların birbirlerini karşılıklı olarak ibra etmiş sayılacakları” koşulu karşısında, **davacının 60 iş günü geçtikten sonra peşin ödediği bedeli isteyemeyeceği kabul edilmişse de, söz konusu maddenin, geçersiz bir sözleşmeye geçerlilik izafe edecek şekilde yorumlanması mümkün olmadığı gibi, esasen taraflar bu amaçla da sözleşme hükmü düzenleyemezler.** Dolayısıyla sözleşmenin 9. maddesindeki hüküm de, mahkemenin kabulünün aksine, geçersiz sözleşmeye göre yapılan kısmi ücret ödemesinin iadesine engel değildir. O halde mahkemece, davacı tarafın 30.000,00 TL’nin iadesi için yaptığı takibe vaki itirazın iptaline karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle davanın reddedilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 12.06.2013 gün ve E. 2013/5765, K. 2013/16006 sayılı kararı;

“... Her ne kadar Mahkemece, “...kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davalarından dolayı davalının vekil olarak toplam 1.029.205.97 TL kamulaştırma bedelini çektiği, davacılara isabet eden 257.301,49 TL’den davacılara 232.751,00 TL ödendiği, bakiye 24.550,49TL ödenmediği, davalı vekilin davalardan dolayı Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesi gereğince hesaplanan vekalet ücretinin 88.220.37 TL olduğu ve bu miktardan 1/4’ü olan 22.055.9.TL’nin davacıların hissesine düştüğü, davalının hapis hakkını kullandığı ve icra takibinden sonra 6.000,00 TL davalının davacılara ödediği o halde buna göre davalının davacılara eksik ödemesi bulunmadığı...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş ise de; **Kamulaştırma Kanunu tarafından hüküm altına alınacak şeyin değerinin belli yüzdesi koşulu ile ücret sözleşmesi yasaklanmıştır. Kamulaştırma bedelinin artırılması için açılacak davalarda Avukatlık Kanunu’na göre özel hüküm niteliği taşıyan Kamulaştırma Kanunu’nun ilgili hükümleri öncelikle uygulanacaktır.** Davalı, Avukatlık Kanunu’na göre nisbi ücret talep edemez. **Kamulaştırma Kanunu gereğince kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında maktu vekalet ücretine hak kazanır.** O halde mahkemece, davalı avukatın, davacıları temsil ettiği kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davalarında maktu vekalet ücreti alabileceği göz önünde bulundurularak bu

yönde gerekirse taraf ve yargı denetimine esas olacak şekilde alanında uzman bilirkişi veya bilirkişi heyeti marifetiyle rapor alınarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.03.2017 gün ve E. 2015/15304 K. 2017/3248 sayılı kararı;

“...Azlin haksız olduğu mahkemenin de kabulündedir. Her ne kadar mahkemece, kamulaştırma bedelinin tespiti davasında davalı lehine hükmedilen müddeabihin %15'i oranında akdi vekalet ücreti takdirinin uygun olacağına karar verilmiş ise de; **tarafklar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmaması** halinde Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinde, değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde “müddeabihin değerinin % 10'u ile %20'si arasındaki bir **ücret** mahkemece tayin edilecektir. **Ancak Kamulaştırma Kanunu'nun 31. maddesinin (e) bendinde ise, “kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukat veya dava vekili veya onlar adına hareket edenlere ait olacağına kararlaştırılması”nın yasak ve suç sayılan bir eylem olduğu, aynı Kanunun 33. maddesinde de, 31. maddenin (e) bendine aykırı hareket edenler hakkında bir yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve ağır para cezası öngörüldüğü açıkça yazılıdır. Bu durumda kamulaştırma davaları ile ilgili olarak vekalet ücretinin belirlenmesi konusunda, özel kanun niteliğindeki Kamulaştırma Kanununun öncelikle uygulanması gerekeceğinden, kamulaştırma bedelinin tespit ve tesciline ilişkin bir davada, Avukatlık ücretinin nispi (müddeabihin belli bir yüzdesi, % 10, % 20, % 30 vb.) olarak kararlaştırılmasının, anılan yasa hükümleri gereğince yasak ve suç teşkil etmesi itibariyle geçersiz olduğunun kabulü gerekir.**

Bu kabule göre, yazılı veya sözlü bir sözleşmenin bulunmaması halinde ödenmesi gereken vekalet ücreti miktarının, mahkemenin takdirine göre, dava değerinin % 10'u ile % 20'si arasında nispi (yüzde) olarak belirlenmesini öngören Avukatlık Kanununun 164/4. maddesinin de, aynı şekilde Kamulaştırma davaları yönünden uygulanması mümkün değildir. Aksine görüşün kabulü, başka bir ifadeyle “yazılı **ücret** sözleşmesi yapılmaması durumunda, Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince, vekalet ücretinin

dava değerinin %10'u ile %20'si arasındaki bir oran üzerinden belirlenebileceğini" kabul etmek, bu davalar yönünden ücretin nispi (yüzde) olarak belirlenmesini yasaklayan ve cezai müeyyide öngören Kamulaştırma Kanunu' nun 31(e) ve 33. maddelerine aykırılık teşkil edeceği gibi, genel olarak benimsenen sözleşme serbestisinin, kamu yararı düşüncesiyle sınırlandırıldığı istisnai hallerden biri olarak düzenlenen söz konusu bu yasa hükümlerinin ihdas amacına da aykırı olacaktır.

O halde açıklanan tüm bu nedenlerle, kamulaştırma bedelinin tespit ve tesciline ilişkin davada, avukatla müvekkili arasında yazılı bir sözleşme bulunmaması durumunda, avukata ödenmesi gereken vekalet ücretinin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde öngörülen maktu ücret olduğunun kabulü gerekir.

Somut olayda da mahkemece, haksız olarak azledilen davacı avukatın, taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi mevcut olmaması nedeniyle kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davası yönünden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde öngörülen maktu ücret üzerinden vekalet ücreti talep edebileceği kabul edilerek, bu bedelin davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

TBB Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve E. 2002/143, K. 2002/283 sayılı kararı:

"... Şikayetçi ile avukat arasında yapılan 03.04.1999 tarihli ücret sözleşmesi, Baro Disiplin Kurulu kararında da belirtildiği gibi, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 31. maddesine aykırı hükümler içermektedir. Anılan yasa ile "dava giderlerinin avukat tarafından kabullenilmesi" ve "kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukata ait alacağıının kararlaştırılması" yasaklanmış olduğu halde, **şikayetlinin bu yasaklara uygun olmayan bir sözleşme düzenleyerek müvekkilinden haksız taleplerde bulunması disiplin suçu oluşturmaktadır.**

Avukatlık Yasası'nın 2. maddesinde "hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına" tahsis etmesi öngörülen bir avukatın suç oluşturan bir sözleşme yaparak, bu sözleşmenin yerine getirilmesinde ısrarcı olması kabul edilemez..."

2. Kamulaştırmasız el koyma davalarında 04.11.1983 öncesi maktu, sonrası varsa sözleşme, yoksa Avukatlık Yasası 164/4 maddesi gereği nispi ücret takdiri gerekir.

Kamulaştırmasız el koyma davaları hakkında özel bir yasal düzenleme olmadığından, Avukatlık Yasası'nın 163/1 ve 164/2. maddelere aykırı olmamak koşulu yapılan yüzdelikli, sözleşmeler geçerlidir ve buna göre, sözleşme yoksa Avukatlık Yasası'nın 164/4. maddesi gereği %10'u ile %20'si arasında ücret takdir edilecektir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus kamulaştırmasız el koymanın 04.11.1983 tarihi öncesi ve sonrasına ait olup olmadığıdır. 04.11.1983 öncesi ise maktu, sonrası ise nispi ücret takdir edilmelidir.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 11.12.2017 gün ve E. 2015/15565, K. 2017/16587 sayılı kararı;

"...Ancak 6487 sayılı yasayla değişen, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6. maddesinin 13. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 13/11/2014 tarihli ve 2013/95 Esas 2014/176 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. İptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra, yani 13.06.2015 tarihinde yürürlüğe girmesine karar verilmiş ise de; Anayasa'nın 11. maddesinde, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesi düzenlenmiş, 138. maddesi ise hakimlere herşeyden önce Anayasa'ya uygun olarak hüküm verme yetkisi tanımıştır. Anayasa'nın 11. ve 138. maddeleri, hakime Anayasa'ya aykırılığı saptanmış, yasa hükmünü iptal kararı yürürlüğe girmemiş olsa bile uygulamama yetkisini hatta yükümlülüğünü vermektedir. Zira iptal edilen hükmün uygulanması, hak arama hürriyetinin içini boşaltma anlamına gelecek ve Hukuk Devleti ilkesi ihlal edilmiş olacaktır. Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Danıştay'ın iptal kararının yürürlüğe girmemiş olması halinde dahi Anayasa'ya aykırılığı saptanmış Yasa hükümlerinin uygulanamayacağına işaret eden kararları vardır. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararını duyurması, iptal edilen Yasa'nın uygulanmasını durdurucu bir tedbir niteliğine bürünmektedir. Karar gerekçelerinin yazımı ve yayımlanmasının uzun süre alması karşısında hiç olmazsa iptal kararının duyurulması, Anayasa'ya aykırı Yasa hükmünün uygulanmasını engelleyecektir. (Turan Yıldırım Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İd. Huk. Ana Bilim

Dalı Öğretim Üyesi-Amme İdaresi Dergisi, cilt:26) İptal hükmünün Resmi Gazete’de yayımlanmasından 6 ay sonra yürürlüğe girecek olması Kanun Koyucuya Anayasa’ya uygun yeni Yasa maddesi hazırlanması için verilmiş süre olup, bu süre iptal hükmünün uygulanmasını engellemeyecektir.

Somut olayda; **18.10.2012 Karar tarihli takip konusu ilamda; İdarenin Kamulaştırmasız elatma eylemi 1982 yılında olup icra vekalet ücreti maktu hesaplanmalıdır.** 492 sayılı Harçlar Kanunu’nun 28/b maddesine göre, tahsil harcı, alacağın ödenmesi sırasında yatırılan paradan tahsil edilir. ...Bozulmasına...”

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi’nin 18.12.2017 gün ve E. 2015/16812, K. 2017/16978 sayılı kararı;

“...Ancak 6487 sayılı Yasa’yla değişen, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun Geçici 6. maddesinin 13. fıkrası, Anayasa Mahkemesi’nin 13.11.2014 tarihli ve 2013/95 Esas 2014/176 Karar sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. İptal kararının Resmi Gazete’de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş ise de; Anayasa’nın 11. maddesinde, Anayasa’nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesi düzenlenmiş, 138. maddesi ise hakimlere herşeyden önce Anayasa’ya uygun olarak hüküm verme yetkisi tanımıştır. **Anayasa’nın 11. ve 138. maddeleri, hakime Anayasa’ya aykırılığı saptanmış, yasa hükmünü iptal kararı yürürlüğe girmemiş olsa bile uygulamama yetkisini hatta yükümlülüğünü vermektedir.** Zira iptal edilen hükmün uygulanması, hak arama hürriyetinin içini boşaltma anlamına gelecek ve Hukuk Devleti ilkesi ihlal edilmiş olacaktır. Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Danıştay’ın iptal kararının yürürlüğe girmemiş olması halinde dahi Anayasa’ya aykırılığı saptanmış Yasa hükümlerinin uygulanamayacağına işaret eden kararları vardır. Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararını duyurması, iptal edilen Yasa’nın uygulanmasını durdurucu bir tedbir niteliğine bürünmektedir. Karar gerekçelerinin yazımı ve yayımlanmasının uzun süre alması karşısında hiç olmazsa iptal kararının duyurulması, Anayasa’ya aykırı Yasa hükmünün uygulanmasını engelleyecektir. (Turan Yıldırım Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İd. Huk. Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi-Amme İdaresi Dergisi, cilt:26) İptal hükmünün Resmi Gazete’de yayımlanmasından 6 ay sonra yürürlüğe girecek olması Kanun Koyucuya Anayasa’ya

uygun yeni Yasa maddesi hazırlanması için verilmiş süre olup, bu süre iptal hükmünün uygulanmasını engellemeyecektir.

Somut olayda; 14.05.2013 Karar tarihli takip konusu ilamda; İdarenin kamulaştırmaz elatma eylemi 1983 yılından sonrasına ait olup olayda uygulanması gerekli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6. maddesinin 13. fıkrası Anayasa'ya aykırı görülerek 13.11.2014 tarihinde Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş olmakla uygulanırlığı kalmamıştır. **Böylece 1983 yılından sonraki el koymaya ilişkin kamulaştırmaz el atma bedellerine ilişkin dava ve takiplerde mahkeme ve icra harçları ile her türlü vekalet ücretlerinin maktu hesaplanması söz konusu olmayıp nispi olarak belirlenmelidir.**

Şikayete konu 07.01.2015 tarihli dosya hesabının, ilama uygun ve belirtilen esaslar çerçevesinde, denetime elverişli, gerektiğinde bilirkişiden rapor alınmak suretiyle hesaplama yaptırılarak, denetlenmesi gerekirken, İİK 17. madde hükmüne aykırı olarak, işlemin iptali ile hesaplama için İcra Müdürlüğüne talimat verilmesi doğru değildir.

Sonuç: ..(2) numaralı bentte yazılı nedenlerle alacaklı vekilinin temyiz itirazının kabulü ile Mahkeme kararının yukarıda açıklanan nedenle İİK'nun 366 ve 6100 sayılı HMK'nun Geçici 3. maddesi yol-lamasıyla 1086 sayılı HUMK'nun 428. maddesi uyarınca Bozulma-sına,.."

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2017 gün ve E. 2015/11644, K. 2017/14078 sayılı kararı;

"...Ancak 6487 sayılı yasayla değişen, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6. maddesinin 13. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 13/11/2014 tarihli ve 2013/95 Esas, 2014/176 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. İptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra, yürürlüğe girmesine karar verilmiş ise de; Anayasa'nın 11. maddesinde, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesi düzenlenmiş, 138. maddesi ise hakimlere her şeyden önce Anayasa'ya uygun olarak hüküm verme yetkisi tanı-mıştır. Anayasa'nın 11. ve 138. maddeleri, hakime Anayasa'ya ay-kırılığı saptanmış, yasa hükmünü iptal kararı yürürlüğe girmemiş olsa bile uygulamama yetkisini hatta yükümlülüğünü vermektedir.

Zira iptal edilen hükmün uygulanması, hak arama hürriyetinin içini boşaltma anlamına gelecek ve Hukuk Devleti ilkesi ihlal edilmiş olacaktır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Danıştay'ın iptal kararının yürürlüğe girmemiş olması halinde dahi Anayasa'ya aykırılığı saptanmış Yasa hükümlerinin uygulanamayacağına işaret eden kararları vardır. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararını duyurması, iptal edilen Yasa'nın uygulanmasını durdurucu bir tedbir niteliğine bürünmektedir. Karar gerekçelerinin yazımı ve yayımlanmasının uzun süre alması karşısında hiç olmazsa iptal kararının duyurulması, Anayasa'ya aykırı Yasa hükmünün uygulanmasını engelleyecektir. (...Üniversitesi Hukuk Fakültesi İd. Huk. Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi-Amme İdaresi Dergisi, cilt:26) İptal hükmünün Resmi Gazete'de yayımlanmasından 6 ay sonra yürürlüğe girecek olması Kanun Koyucuya Anayasa'ya uygun yeni Yasa maddesi hazırlanması için verilmiş süre olup, bu süre iptal hükmünün uygulanmasını engellemeyecektir.

İdarenin kamulaştırmaz elatma eyleminin 1983 yılından sonrasına ait olup olmadığı konusunda belge ve bilgi bulunmaması halinde elatma eyleminin 1983 sonrası olduğunun kabulü gerekir. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6. maddesinin 13. fıkrası Anayasa'ya aykırı görülerek 13.11.2014 tarihinde Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş olmakla uygulanırlığı kalmamıştır. Böylece 1983 yılından sonraki el koymaya ilişkin kamulaştırmaz elatma bedellerine ilişkin dava ve takiplerde mahkeme ve icra harçları ile her türlü vekalet ücretlerinin maktu hesaplanması söz konusu olmayıp nispi olarak belirlenmelidir.

Somut olayda, idarenin kamulaştırmaz elatma eyleminin 1983 yılından sonrasına ait olup olmadığı konusunda belge ve bilgi bulunmadığından elatma eyleminin 1983 sonrası olduğunun kabulü gerekir.

Bu durumda, Mahkemece anılan iptal kararı gereğince icra vekalet ücretinin nispi hesaplanarak alacaklı tarafça iadesi gereken bir miktar olup olmadığının belirlenmesi gerekirken ilam vekalet ücretinin maktu olduğu gerekçesiyle şikayetin reddine karar verilmesi doğru değildir...bozulmasına..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2015 gün ve E. 2014/9368, K. 2015/238 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında düzenlenen 18.10.2010 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinin 2. maddesinin a, b, c, d, e bentlerinde, **mahkemece belirlenecek taşınmaz hisse değerlerinin %10'una tekabül eden vekalet ücretlerinin her bir taşınmaz için ayrı ayrı ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmektedir.** Mahkemece, Çatalca 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/4 esas sayılı kamulaştırmamasız el atma nedeniyle tazminat davasına ilişkin ücret alacağı yönünden taraflar arasında yapılan bu anlaşma hükmüne göre %10 oranı üzerinden hesaplama yapılarak tespit edilecek vekalet ücretine hükmolunması gerekirken, yazılı şekilde taraflar arasındaki sözleşme hükmüne aykırı bir yoruma dayalı olarak sözleşmenin, Kamulaştırma Kanununun 31/e maddesine aykırı olarak dava sonunda kazanılacak komisyon bedelinin belli bir kısmının vekile verilmesi yönünde hüküm içerdiği için geçersiz olduğu gerekçesiyle AAÜT'ne göre maktu vekalet ücreti yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırıdır, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.10.2011 gün ve E. 2011/11188, K. 2011/14104 sayılı kararı;

“...Davacı, davalının vekili olarak açtığı kamulaştırmamasız el atma nedeniyle tazminat davasını açmış ve kazanmış, verilen kararı icra takibine koymuş, daha sonra haksız olarak azledilmiş, vekalet ücreti ödenmediği için itirazın iptali talepli bu davayı açmıştır. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda vekalet ücreti hesaplanırken, **mahkeme kararı ile tahsiline hükmedilen 60.825,60 YTL üzerinden hesap yapılması gerekirken, icra takip dosyasındaki asıl alacağın ferileri ile birlikte toplam 72.301.96 YTL üzerinden hesaplanması, usul ve yasaya aykırıdır...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2015 gün ve E. 2014/9368, K. 2015/238 sayılı kararı;

“Mahkemece, taraflar arasındaki sözleşmenin Kamulaştırma Kanunu'nun 31/e maddesine aykırı olarak, dava sonunda kazanılacak komisyon bedelinin belli bir kısmının vekile verilmesi yönünde hüküm içerdiği için geçersiz olduğu gerekçesiyle AAÜT'ne göre maktu vekalet ücreti olan 1.100,00 TL'nin tahsiline karar verilmiş; hüküm,davacılar tarafından temyiz edilmiştir.

Taraflar arasında düzenlenen 18.10.2010 tarihli 2014/9368-2015/238 avukatlık ücret sözleşmesinin 2. maddesinin a,b,c,d,e bentlerinde, mahkemece belirlenecek taşınmaz hisse değerlerinin %10'una tekabül eden vekalet ücretlerinin her bir taşınmaz için ayrı ayrı ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmektedir. Mahkemece, ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/4 esas sayılı kamulaştırmasız el atma nedeniyle tazminat davasına ilişkin ücret alacağı yönünden taraflar arasında yapılan bu anlaşma hükmüne göre %10 oranı üzerinden hesaplama yapılarak tespit edilecek vekalet ücretine hükümlenmesi gerekirken, yazılı şekilde taraflar arasındaki sözleşme hükmüne aykırı bir yoruma dayalı olarak sözleşmenin, Kamulaştırma Kanunu'nun 31/e maddesine aykırı olarak dava sonunda kazanılacak komisyon bedelinin belli bir kısmının vekile verilmesi yönünde hüküm içerdiği için geçersiz olduğu gerekçesiyle AAÜT»ne göre maktu vekalet ücreti yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırıdır, bozmayı gerektirir....”

ALTINCI BÖLÜM

ORTAKLIĞIN GİDERİLMESİ
DAVALARINDA ÜCRET

1. Ortaklığın giderilmesi davasında avukatlık ücret sözleşmesi yok ise ücret nasıl hesaplanmalıdır?

Ortaklığın giderilmesi davaları genelde tarafları çok ve uzun zamanda biten davalardır. Avukatın hem zamanını hemde emeğini fazlaca yiyen davalardır. Ne yazıkki bende dahil tüm meslektaşlarımız ücret sözleşmesi düzenlememekte, davacıya güvenmekte, sonuçta maktu ücrete mahkum olmaktadır. O halde mutlak yazılı ücret sözleşmesi yapılmalı, emek boşa gitmemelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.05.2014 gün ve E. 2013/32129, K. 2014/14380 sayılı kararı;

"...Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinde "...Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uygulanır." hükmü düzenlenmiştir. **Taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığı çekişmesizdir. Ortaklığın giderilmesi davası ve satış işlemleri değeri para ile ölçülebilen dava ve iş türlerinden değildir. Öyle olunca mahkemece davacının isteyebileceği akdi vekalet ücretinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde düzenlenen maktu vekalet ücretine göre belirlenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde nispi vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.04.2013 gün ve E. 2013/2954, K. 2013/10144 sayılı kararı;

"...Hükme esas alınan bilirkişi raporunda satış bedelinden davanın hissesine düşen miktar üzerinden %20 oranında akdi vekalet ücreti hesaplanmıştır. Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinde "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesi-

nin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmun kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uygulanır.” hükmü düzenlenmiştir. **Taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığı çekişmesizdir. Ortaklığın giderilmesi davası ve satış işlemleri değeri para ile ölçülebilen dava ve iş türlerinden değildir. Öyle olunca mahkemece davacının isteyebileceği akdi vekalet ücretinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nde düzenlenen maktu vekalet ücretine göre belirlenerek sonucuna göre karar verilmesi** gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde nispi vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

2. Ortaklığın giderilmesi davasında avukatlık ücret sözleşmesi var ise ücret nasıl hesaplanmalıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 04.06.2012 gün ve E. 2012/9953, K. 2012/14777 sayılı kararı;

“...Davacı avukat müvekkili S. adına açtığı ortaklığın giderilmesi davasında, müvekkillerinin diğer ortak davalılarla anlaşmak suretiyle davanın sonuçlanmasını önledikleri ve böylece sözleşme gereği kendisine ödenmesi gereken vekalet ücretinin ödenmediğini öne sürerek vekalet ücreti ile manevi tazminat istemiyle eldeki davayı açmıştır. **Dosya kapsamına göre, davacının davalıların murisi olan S. ile avukatlık ücret sözleşmesi düzenlediği ve bu sözleşmeye göre, “dava sonucunda karara bağlanan ve iş sahibine düşen miktarın %25’inin” vekâlet ücreti olarak ödeneceğinin kararlaştırılmış olduğu görülmektedir.** Bu durumda dosyanın birikişiyeye verilerek ortaklığın giderilmesi davasının talep gibi sonuçlanması durumunda, S.’in hissesine düşecek miktarın saptanması ve davacının davalı Seher ile yazılı ücret sözleşmesi yaptığı gözetilmek suretiyle de hasıl olacak sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken nasıl ve ne şekilde hesaplama yapıldığı açıkça ve denetime elverişli olmayan şekilde hesaplama ile karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.9.2012 gün ve E. 2012/12929, K. 2012/20345 sayılı kararı;

“...Davacının avukat olup taraflar arasında 28.11.2007 tarihli yazılı ücret sözleşmesi düzenlendiği, sözleşme içeriğine göre davacı avukatın davalının hissedarı olduğu taşınmazın ortaklığının giderilmesi davasında davalı vekili olarak takip edip sonuçlandırarak bilahare satış aşaması için görevlendirildiği, ücreti olarak 3. maddenin 3. ve 4. bendinde “Dava sonuçlandırıldığında kazanılan ve satışta elde edilen veya rızaen taksim olması halinde ortaya çıkan müvekkilin hissesine düşen bedelin %10’u vekalet ücreti olarak vekile verilecektir. Buna karşılık dava sonuçlanmadan müvekkil vekili ağır kusuru olmaksızın azlederse veya taraflar arasında sulh, feragat vs. gibi nedenlerle anlaşma sağlanıp davayı yürütmekten vazgeçerlerse müvekkil vekile kendi hissesine düşen taşınmazın veya bedelin %10’unu ödemek zorundadır.” şeklinde düzenleme getirildiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Ortaklığın giderilmesi davası sonucu davalının hissedarı olduğu taşınmazın ortaklığının satılarak giderilmesine karar verildiği, kararın kesinleştiği, taşınmazın satış memurluğu nezdinde satılması için dosya açıldığı, 01.09.2010 tarihinde kıymet takdirinin yapıldığı safhada ise davalının diğer hissedarlarla anlaşarak noterde düzenleme şeklinde paylı mülkiyeti devam ettirme yükümlülüğü başlıklı 06.10.2010 tarihli sözleşme imzalandığı, bu sözleşme içeriğine göre ortaklığın satılarak giderilmesine ilişkin dava ve satış dosyasından vazgeçilerek ekli krokide gösterilen şekilde fiili kullanıma müsaade edilmesinin kararlaştırıldığı hususları da taraflar arasında ihtilafı değildir. Davacı, bu sözleşme ve ekli krokinin sulh niteliğinde olduğunu, satış dosyasındaki kıymet takdiri raporunda belirtilen değerden davalının taşınmazdaki hissesine düşen miktarın %10’unun vekalet ücreti olarak tahsiline karar verilmesini talep etmiştir. Davalı ise taşınmazın satılmadığı, taksimde edilmediğinden hissesinin ya da hissesine düşen miktarın belli olmadığından davanın reddini savunmuştur. Davacı avukatın sözleşmede kararlaştırılan işi satış aşamasına kadar getirdiği, kıymet takdirinin yapıldığı safhada diğer hissedarlarla dava ve satıştan vazgeçerek paylı mülkiyeti devam ettirmek suretiyle anlaşması avukatlık ücret sözleşmesinin 3. maddesi hükmüne göre sulh anlaşması niteliğinde olup davacının Avukatlık Kanunu’nun 164. ve 165. maddesi hükmüne göre sözleşmedeki vekalet ücretinin ödenmesini talep etme hakkı doğmuştur. **Taşınmazın kıymet takdirinin yapıl-**

mış olmasına göre, bu miktar üzerinden davalının taşınmazdaki hissesine isabet oranın %10'u kadar vekalet ücretinin tahsili yönündeki davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davalının hissesinin belirlenmemiş olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.05.2014 gün ve E. 2013/14856 K. 2014/15334 sayılı kararı;

“...Somut olayda taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığı çekişmesizdir. Ortaklığın giderilmesi davası ve satış işlemleri, değeri para ile ölçülebilen dava ve iş türlerinden değildir. Bu durumda davacının isteyebileceği akdi vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde düzenlenen maktu vekalet ücreti kadardır. Nitekim Dairemizin kökleşmiş içtihatları da bu yöndedir. (Bkz. 13. Hukuk Dairesine ait 5.5.2014 tarihli 2013/32129 esas 2014/14380 karar; 18.4.2013 tarihli 2013/2954 esas 2013/10144 karar; 2009/895 esas sayılı kararlar.)

O halde mahkemece, dava konusu olayda ücret konusu davanın niteliğine, taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunmamasına göre, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin, ikinci kısmının birinci bölümü gereğince, maktu oranda vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.09.2014 gün ve E. 2013/27534, K. 2014/27839 sayılı kararı;

“...Dava, taraflar arasındaki avukatlık ücret sözleşmesine dayalı olarak avukatlık hizmet bedeli alacağının tahsili istemine ilişkin olup, avukatlık hizmetinin davacı avukat tarafından verildiği hususunda taraflar arasında ihtilafın bulunmadığı, uyumsuzluğun hizmet bedelinin miktarına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Mahkemece yapılan yargılama kapsamında imza incelemesine konu bilirkişi raporu içeriği itibarıyla sözleşmedeki imzanın davalıya ait olduğu tespit edilmekle, davalının bu sözleşmeyle bağlı olduğunun kabulü gerekir. Nitekim mahkemenin kabulü de bu yönde olup, taraflar arasında düzenlenen avukatlık ücret sözleşmesi ile 4.000,00 TL maktu ücrete ilaveten dava konusu **taşınmazın kıymet takdirine**

esas bedelinin artırılan %10'u karşılık gelen miktar üzerinden hesaplanacak avukatlık ücretinin davacıya ödenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Vekalet ücret sözleşmesine konu davaya ilişkin taşınmazda davalının 1/6 hisse maliki olduğu gözetilerek artırılan kıymet takdir bedeline ilişkin olarak, davalının hissedar olduğu kısma karşılık gelen miktarın %10'u üzerinden gerekli hesaplama yapılmak suretiyle davalının sorumlu olacağı nispi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davalının hissesi dışında kalan miktarı da kapsar şekilde yapılan hesaplama göre hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olmakla, bu husus bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.12.2015 gün ve E. 2014/40470, K. 2015/34951 sayılı kararı;

"...Sulh Hukuk Mahkemesi'nin ... Esas sayılı ortaklığın giderilmesi davasına ilişkin, dosya içerisinde mevcut bulunan duruşma tutanakları incelendiğinde, davacının tüm duruşmalara katıldığı ve 18.02.2010 tarihli duruşmada davanın kabulüne karar verildiği görülmüştür. Esasen, davalının cevap dilekçesinde yer alan beyanlarına göre de, davacının davayı sonuna kadar takip ederek emek sarf ettiği taraflar arasında uyuşmazlık konusu değildir. Davalı her ne kadar soyut beyanlarla, davacının dosya hakkında bilgi sunmaktan ve telefonlara cevap vermekten kaçınması, agresif tavırlar sergilemesi sonucu davacıyı haklı olarak azlettiğini savumuş ise de dosya kapsamı itibarıyla bu husus yasal delillerle ispat edilememiştir. Hal böyle olunca davacının haksız olarak azledildiğinin kabulü gerekir. Bu durumda haksız azil nedeniyle davacının vekalet ücreti alacağı muaccel hale gelmiştir. Taraflar arasında imzalanmış olan 05.02.2008 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin 2. maddesinde; **"Avukata bu işten ötürü izale-i şuyu davasına konu edilen ilgili gayrimenkulun satış bedelinin %15'i oranında vekalet ücreti, dava sonunda peşin olarak ödenmek üzere taraflarca kararlaştırılmıştır..."** şeklinde düzenleme yapıldığı anlaşılmıştır. Hal böyle olunca, az önce sözü edilen sözleşmenin 2. maddesi gereği, davacının, taşınmazın belirlenecek olan satış değeri üzerinden hesaplanacak akdi vekalet ücretine ve ...Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından davalı lehine hükmedilen karşı yan vekalet ücretine hak kazanacağı gözetilerek karar verilmesi gerekirken, davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.11.2017 gün ve E. 2015/32045, K. 2017/11096 sayılı kararı;

“...Somut olaya bakıldığında, taraflar arasında imzalanan ücret sözleşmesinin 2. maddesinde davacı avukata dava konusunun değerinin % 6'sı oranında ücret ödeneceği kararlaştırılmıştır. Her ne kadar mahkemece izaleyi şüyu davasına konu taşınmazların toplam değeri üzerinden davacının ücrete hak kazanacağı kabul edilmiş ise de, **davalıların izale suyu davasına konu taşınmazda hisse sahibi oldukları, bu hisseleri nedeniyle davada taraf olduklarına göre davalıların hisselerine isabet eden payların değerleri dikkate alınarak bu miktar üzerinden ücrete hükmedilmesi gerektiği** gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, hatalı değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

YEDİNCİ BÖLÜM

NAFAKA DAVALARINDA ÜCRET

1. Nafaka davalarında kısmen red halinde davalıya ücret takdiri gerekir mi?

Gerekmez, çünkü Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9/2. maddesi "Nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilemez." hükmü gereği reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilmeyeceği açıkça düzenlenmiştir.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2017/10647, K. 2017/12352 sayılı kararı;

"...2-) Davacı vekilinin vekâlet ücretine ilişkin temyiz itirazı yönünden ise; dava, ayrı yaşamakta haklılık iddiasına dayalı eş ve müşterek çocuk yönünden tedbir nafakası istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne dair kararda reddedilen kısım nedeniyle kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmiştir. **Oysa, hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9/2. maddesinde, nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilmeyeceği düzenlenmiş olup**, bu nedenle davalı lehine 1.500,00 TL vekalet ücreti takdir edilmesi doğru görülmemiş ise de; bu yanlışlığın düzeltilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediği ve hâkimin takdir yetkisi kapsamında kalmadığından, hükmün HUMK'nun 438/7, C2 hükmü ve 6100 sayılı HMK'nun 370/2 ek 3/1 maddesi gereğince, düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir..."

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2017/10647, K. 2017/12352 sayılı kararı;

"...Davacı vekilinin vekâlet ücretine ilişkin temyiz itirazı yönünden ise; dava, ayrı yaşamakta haklılık iddiasına dayalı eş ve müşterek çocuk yönünden tedbir nafakası istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne dair kararda reddedilen kısım nedeniyle kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmiştir.

Oysa, hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9/2.maddesinde, nafaka davalarında reddedilen kısım için avukatlık ücretine hükmedilmeyeceği düzenlenmiş olup, bu nedenle davalı lehine 1.500,00 TL vekalet ücreti takdir edilmesi doğru görülmemiş ise de; bu yanlışlığın düzeltilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediği ve hakim'in takdir yetkisi kap-

samında kalmadığından, hükmün HUMK'nun 438/7, C2 hükmü ve 6100 sayılı HMK'nun 370/2 ek 3/1 maddesi gereğince, düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir...”

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 25.11.2013 gün ve E. 2013/13599 K. 2013/16453 sayılı kararı;

“...Hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9. maddesinde; “...nafaka davalarında... hükmolunan nafakanın bir yıllık tutarı üzerinden Tarifenin üçüncü kısmı gereğince hesaplanacak miktarın tamamı, vekâlet ücreti olarak hükmolunur. Bu miktarlar, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten az olamaz. Nafaka davalarında reddedilen kısım için Avukatlık ücretine hükmedilemez.” hükmünü içermektedir.

Açıklanan düzenleme nafaka alacaklısı tarafından açılan davaları kapsamakta olup, yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretinin davada haksız veya her iki tarafında kısmen haksız (dolayısıyla kısmen haklı) tarafa yükletileceğini düzenleyen HMK.nun 326. maddesinin istisnasını teşkil etmektedir. **Zira zayıf durumda olan nafaka alacaklısı tarafından açılan davalarda, nafaka miktarı davaya bakan hâkim tarafından takdir olunacaktır.** Bu nedenle, nafaka alacaklısı tarafından açılmış olan davanın **reddedilen kısmı için karşı taraf olan nafaka yükümlüsü lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi, zayıf durumda olduğu kabul edilen nafaka alacaklısının mevcut durumunu daha da kötüleştirecektir.**

...Öte yandan, daha iyi konumda olan nafaka yükümlüsü tarafından açılmış olan davanın kısmen veya tamamen reddi halinde ise, genel ilke olan HMK.nun 326. maddesi geçerlilik kazanacak ve bu dava nedeniyle vekille temsil edilen davalı nafaka alacaklısı lehine vekâlet ücretine hükmedilecektir.

Mahkemece, **nafaka yükümlüsü tarafından yoksulluk nafaka-sının indirilmesi istemiyle nafaka alacaklısına karşı açılmış bulunan iş bu davanın kısmen reddi nedeniyle, davalı taraf lehine vekâlet ücretine hükmolunması gerekirken, Avukatlık asgari ücret tarifesinin yanılığlı değerlendirmesi ile reddedilen dava ile ilgili olarak davalı lehine vekâlet ücretine karar verilmemesi doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir....”**

2. Kadın karşı dava açmış, nafakanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise lehine vekâlet ücreti takdiri gerekir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2017 gün ve E. 2016/2310 K. 2017/7678 sayılı kararı;

“...Kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir (HMK m. 326). Vekâlet ücreti de yargılama giderlerindedir (HMK rn. 323). davalı-karşı davalı kadın tarafından açılan dava kısmen kabul edilmiştir. **Tazminat ve nafaka davalarında yargılama giderleri ve vekâlet ücreti davanın reddi veya kabulüne göre belirlenir. Kadının davası kısmen kabul edildiğine göre davacı-karşı davalı kadının yararına vekâlet ücreti verilmemesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir...**”

3. Nafaka davasının tamamen reddi halinde davalı lehine vekâlet ücreti takdiri gerekir.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 21.06.2017 gün ve E. 2017/1306 K. 2017/10643 sayılı kararı;

“...Hüküm tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9/2. maddesi uyarınca nafaka davalarında, reddedilen kısım yönünden Avukatlık ücretine hükmedilemez, **fakat bu hüküm nafaka talebinin tamamen reddi halinde uygulanmamaktadır.**

Somut olayda; **davacının yoksulluk nafakası talebi tamamen reddedildiğine göre kendini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken bu hususta bir karar vermemiş olması usul hükümlerine uygun değildir.** Ne var ki yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması HUMK .436/2 maddesi gereğidir...”

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 21.06.2017 gün ve E. 2017/1306 K. 2017/10643 sayılı kararı;

“...Hüküm tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9/2. maddesi uyarınca nafaka davalarında, reddedilen kısım yönünden Avukatlık ücretine hükmedilemez, **fakat bu hüküm nafaka talebinin tamamen reddi halinde uygulanmamaktadır.**

Somut olayda; **davacının yoksulluk nafakası talebi tamamen reddedildiğine göre kendini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken bu hususta bir karar vermemiş olması usul hükümlerine uygun değildir.** Ne var ki yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması HUMK .436/2 maddesi gereğidir....”

4. Takdir edilecek ücret tarifinin 9. maddesinde belirlenen ücretten az olamaz.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 9. maddesi “(1) Tahliye davalarında bir yıllık kira bedeli tutarı, kira tespiti ve nafaka davalarında tespit olunan kira bedeli farkının veya hükmolunan nafakanın bir yıllık tutarı üzerinden Tarifenin üçüncü kısmı gereğince hesaplanacak miktarın tamamı, avukatlık ücreti olarak hükmolunur. Bu miktarlar, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten az olamaz.” hükmünün gereğidir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 28.01.2013 gün ve E. 2012/15363 K. 2013/1845 sayılı kararı;

“...Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 9. maddesi uyarınca nafaka davalarında vekâlet **ücreti** tarifinin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten az alamayacağından karar tarihi gözetildiğinde nafaka davasının davacı konumundaki kadın yararına 1.200,00 TL vekâlet ücretine hükmetmek gerekirken 400,00 TL vekâlet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı ise de bu yanlışlığın giderilmesi yeniden duruşma yapılmasını gerektirmediğinden mahkeme kararının bu bölümünün düzeltilerek onanması uygun görülmüştür (HUMK md. 438/7).

5. Nafaka davalarının istinaf veya temyizinde aylık mı, yıllık mı nafaka toplamı esas alınmalıdır?

Hukuk Genel Kurulu'nun 06.04.2005 gün ve E. 2005/3-169, K. 2005/235 sayılı kararı;

“...Temyiz edilebilirlik (kesinlik) sınırı belirlenirken hüküm altına alınan nafakanın aylık veya yıllık tutarının dikkate alınması gerektiği yönünde açık bir hüküm bulunmamaktadır. Sorunun çö-

zümünde nafaka davalarında davanın değerinin (müddeabihin) ne olduğunun saptanması önem arz eder. Bir davada müddeabihin bir tek değeri olur, bu tek değer mahkemenin görevli olup olmadığı, mahkemenin kararının temyiz edilip edilemeyeceği, temyiz incelemesinin duruşmalı yapıp yapılamayacağı, temyiz sonucunda verilecek Yargıtay kararına karşı karar düzeltme yoluna gidilip gidilemeyeceği, harç hesaplanması ve vekâlet **ücreti** takdir edilirken ölçüt olarak alınır (Prof. Dr. Baki Kuru Hukuk Muhakemeleri Usulü Altıncı Baskı 2001 Cilt 1 sayfa 179).

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun, Harç Alma Ölçüleri kenar başlıklı 15. maddesine göre, "Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı işlemlerden "değer" ölçüsüne göre nispi esas üzerinden alınır" denmiş, 1 sayılı Tarife'nin Karar ve İlam Harcı kenar başlıklı III. bölümünün, Nispi Harç başlıklı 1. bendinin Nafaka Davalarında alınacak harcın düzenlendiği (d) fıkrasında; nafaka verilmesine dair hükümler de bir senelik nafaka bedeli üzerinden harç alınacağı ifade edilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesine dayalı olarak hazırlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin Nafaka, kira tespiti ve tahliye davalarında ücret kenar başlıklı 9. maddesinde; "Tahliye davalarında bir yıllık kira bedeli tutarı, kira tespiti ve nafaka davalarında tespit olunan kira bedeli farkının veya hükmolunan nafakanın bir yıllık tutarı üzerinden vekâlet ücretinin hesaplanacağı" açıklanmıştır.

Nafaka ve nafakanın arttırılması davaları kanundan doğan bir alacağı tespiti ve tahsili davası niteliğindedir.

Yukarıda açıklandığı üzere nafaka davalarında gerek Harçlar Kanunundan, gerekse Avukatlık Kanunu ve buna dayalı olarak çıkarılan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi dava değerinin (müddeabihin) yıllık nafaka miktarı olduğunu açık bir biçimde ortaya koymuştur.

Mahkeme harcı ve vekâlet ücret hesaplanırken ayrı bir dava değeri, temyiz edilebilirlik sınırı belirlenirken ayrı bir dava değeri belirlenmesinin yasal bir dayanağı bulunmadığına göre; temyiz edilebilirlik (kesinlik) sınırı yönünden de, nafakanın yıllık tutarını esas almak gerekecektir.

Sonuç olarak, yukarıda açıklanan nedenlerle nafaka davaları yönünden temyiz edilebilirlik (kesinlik) sınırının belirlenmesinde yıllık nafaka tutarının esas alınması gerektiği benimsenmiştir.

Somut olayda, davacı daha önce hükmedilen aylık 100.000.000 TL. nafakanın aylık 400.000.000 TL'ye çıkarılmasını istemiş, mahkeme aylık 300.000.000 TL. nafakaya hükmetmiş, kararı davalı temyiz etmiş olup, hükmedilen ve temyize konu olan nafakanın yıllık tutan 1.200.000.000 TL. (1.200 YTL.) olması karşısında 20.10.2004 tarihli direnme kararının temyizi olanaklı bir karar olduğu sonucuna varılarak, işin esasının incelenmesine geçilmesine oyçokluğu ile karar verildi..”

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BOŞANMA DAVALARINDA ÜCRET

1. Boşanma davasından bir şekilde vazgeçilmişse Avukatlık Yasası 165. madde uygulanabilir mi?

Yargıtay'ın yerleşik içtihadına göre uygulanamıyor. Dikkat eder-seniz soruda "bir şekilde vazgeçilmişse" demek zorunda kaldık. Sulh, feragat, tarafların bir araya gelmesi gibi geniş yorumlarla, aile birliğinin korunması esas alınarak uygulanmayacağına karar veril-mektedir. Bu durumda yazılı ücret sözleşmesi olsa dahi, geçersiz sa-yılmakta, sadece maktu ücrete hak kazanılmaktadır.

13. Hukuk Dairesi'nin 07.11.2017 gün ve E. 2016/10799, K. 2017/10728 sayılı kararı;

"...Boşanma davası için talep edilen vekâlet ücretine ilişkin tem-yizler yönünden, öncelikle boşanma davasının özelliği gereği ta-rafların boşanmaya zorlanması mümkün değildir. Aksine yasa gereği hâkimin tarafları evlilik birliğini devam ettirmeye davet etmesi gerekir. Boşanma davalarında aslolan öncelikle tarafların barışmaları ve aile birliğinin devam etmesidir. Somut olayda bu durum gerçekleşmiş olup Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinin uygulanması mümkün değildir. O halde, dava konusu Avukatlık ücretinden davalı ...'in bu yasa maddesi gereği sorumlu tutulması mümkün olmayıp, davalı ... yönünden davanın reddi gerekir. Diğer yandan, davalı ... yönünden de yine davanın boşanma davası olu-şu, Anayasa'nın aile birliğinin korunmasına ilişkin hükümleri, aile birliğinin esas olup, TMK 166. maddesi gereğince hakimin gerektiğinde boşanmanın mali sonuçları konusunda müdahale edebileceği gibi, gerekli gördüğü değişiklikleri yapabileceği, yine TMK. nın 182 maddesinde hakime takdir yetkileri verilmiş olması sözleşmede tarafları boşanmaya teşvik eden hükümlerin yer almaması gerektiği, bütün bu hususlar değerlendirildiğinde taraflar arasındaki sözleşmenin davalı ... açısından da bağlayıcı olmayacağı kabul edilmelidir. Bu nedenlerle davalı ...'ın boşan-ma davasından feragat etmesi nedeniyle davacı avukatların sadece maktu vekalet ücreti talep edebilecekleri göz önüne alınarak buna göre değerlendirme yapıp hasıl olacak sonuca göre bir karar veril-mesi gerekirken, yazılı şekilde sözleşmede yazılı ücretin kabulüne yönelik hüküm tesis edilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.09.2017 gün ve E. 2016/6465, K. 2017/8411 sayılı kararı;

“...2-Davacı, tarafların sulh olmaları nedeni ile Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesi uyarınca vekâlet ücretinin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları ileri sürülmüş olup, Mahkemece de avukatın takip ettiği davanın sulh yolu sonuçlandırılması nedeniyle davalıların müteselsil borçlu oldukları kabul edilmiştir. **Ne var ki; Boşanma davasının özelliği gereği tarafların boşanmaya zorlanması mümkün değildir. Aksine yasa gereği hâkimin tarafları evlilik birliğini devam ettirmeye davet etmesi gerekir. Boşanma davalarında aslolan öncelikle tarafların barışmaları ve aile birliğinin devam etmesidir.**

Somut olayda bu durum gerçekleşmiş olup Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinin uygulanması mümkün değildir. O halde, dava konusu Avukatlık ücretinden davalı ...'ın bu yasa maddesi gereği sorumlu tutulması mümkün değildir....”

2. Boşanma davası kesinleşmeden katkı payı davası açılmış ise ücreti vekâlete karar verilebilir mi?

Verilemez. Katılma payı alacağına ilişkin davalar ancak boşanma davasının kesinleşmesinden sonra açılabilir. Boşanma kararının kesinleşmesi **dava şartıdır.**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.03.2014 gün ve E. 2013/9024, K. 2014/6285 sayılı kararı;

“...Katkı payı davasının açılabilmesi için dava şartı olarak taraflar arasındaki boşanma davasının sonuçlanması ve mevcut mal rejiminin sona ermesi gerekir. (TMK. md.225/2). Aksi halde katkı payına yönelik dava dinlenemez.(Yargıtay 2. HD.'sinin uygulaması da bu yöndedir. Bkz. 2. HD'nin 2010/21666 Esas, 2011/17774 Karar sayılı ilanı) Somut olayda da, **davacı avukatın boşanma davası ile birlikte katkı payı bedeli davası açmasında hukuki bir yarar bulunmadığından bu dava yönünden ayrıca avukatlık ücreti talep etme hakkı da yoktur.** Hal böyle olunca taraflar arasında yazılı bir avukatlık ücret sözleşmesi de bulunmadığından davacının kazanılmış hakkı da dikkate alınarak sadece boşanma davası için hukuki yardımın başladığı tarihteki **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde**

boşanma davaları için öngörülen maktu vekâlet ücretini ve kararda kararlaştırılan karşı yan vekâlet ücretini isteyebileceğinin kabulü gerekir. Mahkemece bu yön gözetilmeksizin aksine düşüncelerle katkı payı davası nedeniyle de akdi ve karşı yan vekalet ücreti belirlemesi yapan bilirkişi raporuna itibar edilerek karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

3. Boşanma davası kesinleşmemişse katılma payı alacağından ücret alınmasına ilişkin sözleşme geçerli midir?

Boşanma davası kesinleşmediği sürece sözleşmede olsa ücreti vekâlet talep edilemez. Çünkü **davanın kesinleşmesi dava şartıdır.**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.11.2017 gün ve E. 2016/10799, K. 2017/10728 sayılı kararı;

“...Davacılar, feragat ile sonuçlanan katılma alacağı davası nedeniyle de itirazın iptalini istemişlerdir. **4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 225. maddesine göre; mal rejimi, eşlerden birinin ölümüyle, başka bir mal rejiminin kabulüyle, Mahkemece boşanmaya, evliliğin iptaline veya mal ayrılığına geçilmesine karar verilmesiyle sona erer.** Yargıtay'ın sapmaksızın devam eden uygulamalarına göre, mal rejiminin tasfiyesi ile alacak hakkında bir karar verilmesi için eşler aralarındaki mal rejiminin sona ermesi gerekir. **Başka bir anlatımla, şahsi hak niteliğindeki mal rejiminin tasfiyesinden kaynaklanan alacak hakkının dava konusu yapılabilmesi için muaccel (istenebilir) hale gelmesi gerekir,** bu da mal rejiminin sona ermesi ile gerçekleşir. **Mal rejiminin sona ermesi, mal rejiminin tasfiyesiyle katkı payı, değer artış payı ve artık değere katılma alacağı davalarının görülebilirlik ön koşuludur.** Mal rejimini sona erdiren boşanma davasının derdest olduğunun anlaşılması durumunda usul ekonomisi gereğince (6100 s.lı HMK'nun 30. m) beketici mesele yapılmalıdır.

Tasfiye davasında, mal rejiminin sona ermemiş ve sona erdirecek davanın da henüz açılmamış olduğunun anlaşılması durumunda ise davanın görülebilirlik ön koşul yokluğundan reddine karar verilmesi gerekir. **Somut olayda, davacı vekiller tarafından yürütülen katılma alacağı davası henüz boşanma davası sonuçlanmadan açılmış, boşanma davası da feragat ile sonuçlanmıştır.** Aile

birliğinin esas olup, bunun gerçekleşmesini önleyecek şekilde sözleşme yapılmasının davalılar açısından geçersiz olması da dikkate alınarak, **boşanma davası sonucuna bağlı katkı payı alınacağına yönelik yapılan vekâlet ücret alınacağı sözleşmesi de geçersiz olup, davacılar açıklanan nedenlerle ve ön koşulun oluşmadığı katılma alınacağı davası için davalılardan ancak maktu vekâlet ücreti talep edebilir.** Mahkemece, bu hususlar gözetilmeden sözleşmede yazılı ücrete yönelik davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.06.2014 gün ve E. 2014/1692 K. 2014/18170 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında imzalanan 14.11.2011 tarihli avukatlık sözleşmesi uyarınca, dava sonucunda tahsil edilecek meblağın %10'u oranında nisbi ücret, 3.500,00 TL maktu ücret kararlaştırılmıştır. **Davacı vekil olarak, boşanma davası yanında 21.11.2011 tarihli dilekçeyle 60.000,00 TL maddi, 70.000,00 TL manevi tazminat talebinde bulunmuş ise de, bu tazminat kalemlerinin boşanmanın ferî mahiyetinde olduğu ve harca tabi bulunmadığı anlaşılmaktadır.** Öte yandan, davacının, üzerine düşen vekillik görevini gereği gibi yerine getirmiş olduğu anlaşılmalı, azlinin haklı olduğu yönündeki mahkemenin kabulü doğru değildir. Davacının ücretinin ödenmesiyle ilgili taraflar arasında uyuşmazlık çıkmış ve bu nedenle haksız olarak davacı avukat azledilmiştir. Boşanma davası sonucunda tazminata hükmedilmediği, tarafların anlaşmalı olarak boşandıkları anlaşıldığına göre, davacı ancak sözleşmede kararlaştırılan maktu ücrete hak kazanır. Mahkemece, ödendiği taraflar arasında uyuşmazlık konusu olmayan 1.000,00 TL'nin mahsubu ile davacı lehine maktu ücret esas alınmak suretiyle karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

4. Katkı davasının reddine karar verilmiş ise harçlandırılan değer üzerinden davalı lehine avukatlık ücretine hükmedilmelidir.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 30.01.2014 gün ve E. 2013/3905, K. 2014/1372 sayılı kararı;

“...Davacı-karşı davalı M. vekilinin hükmün avukatlık ücretine yönelik temyiz itirazlarına gelince; davalı-karşı davacı E. vekilince

23.01.2008 tarihli dilekçesi ile mal rejiminin tasfiyesi kapsamındaki alacak **istek tutarının 50.000,00 TL olduğu açıklandığına, aynı tarihli makbuz ile anılan istek yönünden 675,00 TL noksan harç tamamlandığına ve dava redle sonuçlandığına göre;** yargılama sırasında kendisini vekille temsil ettiren karşı davalı Mürvet yararına hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12. maddesi birinci bölümü gereğince nispi vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde maktu vekâlet ücreti takdiri doğru olmamıştır..."

5. Katkı payı davasında vekâlet ücreti varsa sözleşme, yoksa harca değer miktardan hesaplanmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin. 01.07.2013 gün ve E. 2013/1974, K. 2013/18118 sayılı kararı;

"...Davalı, 11.03.2011 tarihli azilname ile sebep belirtmeksizin davacıyı azletmiş fakat yargılama sırasında davacıya borca itiraz davası açması için talimat vermesine rağmen davacının hatalı olarak imzaya itiraz davası açtığı gerekçesiyle haklı olarak azlettiğini ve ücret alacağına kalmadığını savunmuştur. Davalı talimatına aykırı olarak yanlış dava açıldığı iddiasına ilişkin olarak dosyaya delil sunmamıştır. Bilirkişi raporuna göre; davacının dosyalarını özenli bir şekilde takip ettiği, azli haklı kılacak bir işleminin olmadığı, sebep gösterilmeksizin azledildiği, azlin haksız olduğu ve taraflar arasındaki ücret sözleşmesinin geçerli olduğu belirlenmiştir. Buna göre mahkemece, azlin haksız olduğu ve davacının ücrete hak kazandığı ve taraflar arasında imzalanan avukatlık ücret sözleşmesinin geçerli olup ücretin bu sözleşmeye göre hesaplanacağına kabulünde bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Azil haksız olup davacının talep edebileceği vekâlet ücretinin taraflar arasında düzenlenen ve geçerli olan sözleşme hükümlerine göre belirlenmesi gerekir. Davacının boşanma davasından sonra açtığı katkı payı davası 80.000,00 TL üzerinden harçlandırılmıştır. **Davacının bu dava için alacağı vekâlet ücreti harca esas bu değer üzerinden taraflar arasında imzalanan ve geçerli olan ücret sözleşmesine göre hesaplanmalıdır. Dava konusu taşınmazların değeri tespit edilerek bu değer üzerinden vekâlet ücreti hesaplanması hatalıdır.** Ayrıca, davalı davacıya avukatlık ücreti olarak 14.065,70 TL ödeme yaptığını iddia etmiş ve belgelerini ibraz etmiş, davacı bu ödemeyi 19.09.2011 tarihli dilekçesin-

de kabul etmiştir. Davacının kabulüne rağmen bilirkişi hesaplama yaparken davacının hak ettiği vekâlet ücretinden ödeme nedeniyle 12.565,70 TL'sini mahsup etmiştir. Bilirkişi tarafından davalının yaptığı 14.065,70 TL mahsup edilmesi gerekirken 12.565,70 TL'sinin mahsubu yanlış olmuştur. Bu itibarla; mahkemece, katkı payı davası için hesaplanacak avukatlık ücreti ve ödenen ücretin mahsubuna ilişkin olarak az yukarıda açıklanan ilke ve açıklamalar ışığında bilirkişiden ek rapor ve gerekirse yeni bir bilirkişiden rapor alınmak suretiyle hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.06.2013 gün ve E. 2013/8930, K. 2013/16106 sayılı kararı;

“...Davacının davalı avukata verdiği 14.01.2008 tarihli vekâletle, davacı adına boşanma, el konulan eşya ve ziynet eşyalarının teslimi, evlilik birliği içerisinde kazanılan malvarlığının eşler arasında paylaşılmasına, maddi ve manevi tazminatın tahsiline ilişkin davayı açtığı, tarafların boşanmasına ve katkı payı davasının dava şartı yokluğundan reddine ilişkin olarak verilen 07.10.2011 tarihli mahkeme kararının, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin boşanma kararının temyiz edilmemesi nedeni ile katkı payına ilişkin davanın esasına girilerek karar verilmesi gerekçesi ile bozulduğu ve davalı avukatın 10.05.2011 tarihinde azledildiği tüm dosya kapsamı ile anlaşılacaktır. Mahkemece, katkı payı davası için sağladığı bir menfaat bulunmadığından davalı avukatın vekâlet ücreti talebinin yerinde olmadığına karar verilmiştir. Oysa davalı avukat tarafından açılan katkı payı davasının boşanma ile birlikte açılan aynı dava dosyasında görülmekte olduğu anlaşıldığına göre, bu dava için de harca esas değeri üzerinden davalı avukatın hakettiği vekâlet ücretine karar verilmelidir. Mahkemece yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

6. Boşanma davasının ferî olarak açılan maddi, manevi tazminat istemlerinde vekâlet ücretine hükmedilebilir mi?

Edilemez, çünkü bu davalara asıl boşanma, bu istemler ise ferî niteliğindedir. Davanın kabulü veya reddi halinde sadece maktu ücreti vekâlete hükmedilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.12.2011 gün ve E. 2011/6721, K. 2011/18287 sayılı kararı;

“...Kural olarak boşanma davasında, boşanma ile birlikte talep edilen maddi ve manevi tazminat ve nafaka istemleri, boşanma talebine bağlı fer'i niteliktedir. Bu talepler herhangi bir harca tabi olmadan serbestçe istenebilir. Mahkemece de dosya kapsamına göre bu talepleri değerlendirir ve vekâlet ücreti yönünden de boşanma davasında fer'i talepler dikkate alınmadan sadece boşanma yönünden avukatlık asgari ücret tarifesine göre maktu ücreti vekaletle hükmedilir. Somut olayda da, taraflar arasında imzalanan 28.03.2007 tarihli avukatlık ücret sözleşmesi ile davalının açacağı boşanma ve boşanmaya bağlı tazminat davalarını takip etmek ve sonuçlandırmak üzere icra yoluyla ya da anlaşma sonucu tahsil olunacak her türlü meblağın %25'in davacı avukatlara ödeneceği kararlaştırılmış ise de, bu sözleşmede açıkça hangi miktarların talep edileceği yazılmamış, dava dilekçesinde talep edilen miktarlar yönünden de iş sahibi F.'nin açık muvafakati ve onayı alınmamıştır. **Taraflarca sözleşmelerinde açık bir belirleme olmadığı takdirde asıl dava olan boşanma talebinin dışında kalan fer'i talepler yönünden ayrıca avukatlık ücreti talep etme hakkı bulunmamaktadır.** Kaldı ki, davalı F. B. ile dava dışı H. B. arasında imzalanan 05.09.2008 tarihli anlaşmalı boşanma konulu belgede de aralarında tazminat ve nafaka ödenmesinin dışında ödenmemesi yönünde bir anlaşma bulunmaktadır. O halde mahkemece, boşanma davası yönünden avukatlık asgari ücret tarifesi üzerinden maktu vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken, talep edilen maddi tazminat miktarı üzerinden %25 vekâlet ücreti hesaplanarak karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 19.12.2017 gün ve E. 2017/4748, K. 2017/14801 sayılı kararı;

“...Temyiz ilamında bildirilen gerektirici sebeplere, özellikle boşanma davası içerisinde talep edilen ve boşanmanın fer'i niteliğinde olan tazminatların ya da nafakaların kabul ya da reddedilen miktarları üzerinden taraflar lehine ayrıca vekalet ücretine hükmedilemeyeceğinin tabi bulunmasına göre, Hukuk Usul Muhakemeleri Kanunu'nun 440. maddesinde sayılan sebeplerden hiçbirine uygun olmayan karar düzeltme isteğinin Reddine,...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 13.11.2017 gün ve E. 2016/7232, K. 2017/12595 sayılı kararı;

“...Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerek-tirici sebeplere ve özellikle boşanma davasının eki niteliğinde olan ve boşanma davası içinde talep edilen Türk Medeni Kanunu'nun 174. maddesi kapsamındaki tazminat taleplerinin kısmen reddi veya kabulü halinde ayrıca vekalet ücreti takdir edilmemesinde bir isabetsizlik bulunmadığının anlaşılmasına göre, yerinde bulunma-yan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun olan hük-mün Onanmasına,...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.10.2016 gün ve E. 2015/27651 K. 2016/18861 sayılı kararı;

“...2-Dava, vekâlet ücreti alacağının tahsili istemine ilişkin olup, hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacının, davalıya vekâleten takip etmiş olduğu İstanbul 5. Aile Mahkemesi'nin 2011/11 esas sayılı boşanma davasında hükmedilen 230.000,00 TL maddi-manevi tazminat üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince nispi oranlara göre ve Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesine göre de %10 üzerinden vekâlet ücreti hesabı yapılmıştır. Yanlar arasında ücret sözleşmesi bulunmadığından hukuki yardımın başladığı yada vekaletinin verildiği tarih gözetilerek Avukatlık Yasası'nın ilgili hükümleri uyarınca ücret belirlenmelidir. **Uyuşmazlık vekâlet ücreti alacağına ilişkin davanın konusunun parayla ölçülüp ölçülemeyeceği konusunda toplanmakta olup, mahkemece, az yukarıda açıklandığı üzere hükmedilen tazminat değeri esas alınmıştır. Oysaki söz konusu boşanma dosyası incelendiğinde, maddi ve manevi tazminat talebinin dosyadan tefrik edilmeyerek 19.02.2013 tarihli kararla kabul edildiği anlaşılmaktadır. Azil tarihindeki duruma göre, davacı tarafından vekâleten takip edilen boşanma davası, para ile ölçülemeyen bir dava olup maktu vekâlet ücretine tabidir. Boşanma ile birlikte talep edilen maddi ve manevi tazminat ve nafaka istemleri ise, boşanma talebine bağlı fer'i nitelikteki talepler olup, harca tabi olmadığı gibi, vekâlet ücreti yönünden de dikkate alınamazlar. Buna göre, boşanma talebine bağlı fer'i nitelikteki sözü edilen taleplerle ilgili Avukatlık Kanununun 164/4 ve 164/son maddelerine göre vekâlet ücretinin hesaplandığı bilirkişi raporu isabetsiz olup, hükme esas alınmaz.**

O halde mahkemece, açıklanan hususlar doğrultusunda davacı-nın talep edebileceği ücret belirlenip, sonucuna göre bir karar veril-

mesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, nispi vekâlet ücreti hesabı yapan bilirkişi raporu hükme esas alınmak suretiyle yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.01.2014 gün ve E. 2013/24071, K. 2014/705 sayılı kararı;

“...Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde boşanma davaları için maktu ücret öngörülmüştür. **Boşanmaya birlikte açılan nafaka, maddi ve manevi tazminat davaları ise boşanmanın ferî niteliğinde olup, davanın harca esas değeri üzerinden ücret hesaplanması olanaklı değildir.** Gerek dairemizin gerekse Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin uygulamaları bu yöndedir. Mahkemece yukarıda açıklanan doğrultuda araştırma ve inceleme yapılmalı, takip ettiği dava yönünden avukatın hakettiği ücreti belirlenmeli, davalının kabul ettiği miktar ve ödeme savunması da gözönünde bulundurmak suretiyle sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Bu yönler gözardı edilerek eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2016/4473 K. 2017/10248 sayılı kararı;

“...2- Boşanma davalarında vekâlet ücreti ve yargılama giderleri davanın kabul veya reddedilmesi durumuna göre takdir edilir. Tarafların kusur durumunun vekâlet ücretinin ve yargılama giderlerinin tayinin de bir önemi olmadığı gibi, **boşanmanın ferî (eki) niteliğindeki yoksulluk ve iştirak nafakaları ile maddi ve manevi tazminat taleplerinin kısmen veya tamamen kabul ya da reddi halinde de bunlar için ayrıca vekâlet ücretine hükmedilemez.** Açıklanan nedenlerle, davacı erkek tarafından açılan boşanma davasının kabulüne karar verildiği halde, mahkemece kusur belirlemesi gerekçe gösterilerek davalı kadın lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 18.12.2017 gün ve E. 2017/2872, K. 2017/14695 sayılı kararı;

“...Bozma öncesi verilen kararlarla erkeğin boşanma davasının kabulü nedeniyle davalı-karşı davacı erkek lehine vekâlet **ücreti** takdir edilmiş olup bu yönler kesinleşmiştir. 15.09.2015 tarihli bozma ka-

rarı, tarafların eşit kusurlu olduğu ve bu kusur belirlemesine bağlı olarak davacı-karşı davalı kadın yararına maddi ve manevi tazminata (TMK m. 174/1-2) hükmedilmesinin doğru olmadığı yönündedir. **Boşanma davasında talep edilen maddî ve manevi tazminat (TMK m. 174/1-2), boşanmanın fer'isi niteliğinde olup bu sebeple bu talebin reddi veya kabulü halinde ayrıca taraflar lehine vekâlet ücreti verilemez.** Bu husus gözetilmeden, davalı-karşı davacı erkek yararına yeniden vekalet **ücreti** takdiri doğru olmamıştır....”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 15.03.2012 gün ve E. 2011/8243, K. 2012/6040 sayılı kararı;

“...2-Davalı-davacı kadın yararına takdir edilen maddi ve manevi tazminatlar boşanma hükmünün kesinleşmesi ile muaccel (ödenebilir) hale gelir. İstem halinde, maddi ve manevi tazminatlara boşanma hükmünün kesinleşme tarihinden geçerli olarak yasal faiz uygulanması gerekirken, faizin dava tarihinden itibaren başlatılması doğru görülmemiştir.

3-Boşanma davası içinde istenilen **boşanmanın eki niteliğindeki maddi ve manevi tazminat taleplerinin reddi ve kabulü nedeniyle ayrıca vekalet ücretine hükmedilemez. Boşanma davasında vekalet ücreti sadece boşanma isteğinin kabul veya ret durumuna göre ve maktu olarak kararlaştırılır.** Açıklanan nedenlerle; mahkemece davalı-davacı kadının kabul edilen karşı davası nedeniyle davalı-davacı kadın yararına karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince maktu vekalet ücreti takdiri gerekirken; tazminatların miktarı üzerinden nispi vekalet ücreti takdiri usul ve yasaya aykırıdır.

4-Boşanma davası içerisinde istenen boşanmanın eki niteliğindeki tazminat talepleri harca tabi olmadığı ve sadece boşanma davası için maktu karar harcı alınması gerekirken; hükmedilen tazminatların miktarı üzerinden nispi ilam harcı alınması ve davacı-davalı kocanın da bundan sorumlu tutulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir...”

7. Boşanma davasının ferî niteliğindeki maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkin kararlar kesinleşmedikçe infaz edilebilir mi?

Edilemez, çünkü bu alacak kalemleri ancak boşanmaya ilişkin hükmün kesinleşmesi ile muaccel hale gelir.

Kararın felsefik temelinde aile birliğinin korunması içgüdüğü vardır.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 18.12.2017 gün ve E. 2016/7870 K. 2017/14791 sayılı kararı;

"...Davacı-davalı kadının asıl ve birleşen her iki davası da kabul edildiği halde kendisini vekille temsil ettiren davacı-karşı davalı kadın yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca iki maktu vekâlet **ücreti** takdir edilmesi gerekirken bir vekâlet ücretine hükmedilmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

3- Boşanma kararıyla birlikte hüküm altına alınan **boşanmanın fer'isi niteliğindeki maddi ve manevi tazminat, ancak boşanma hükmünün kesinleşmesiyle muaccel hale gelir. Muaccel hale gelmeden de tazminatlara faiz yürütülemez. Bu husus nazara alınmadan hüküm altına alınan maddi ve manevi tazminatlara "karar tarihinden itibaren" yasal faiz yürütülmesine karar verilmesi doğru bulunmamıştır...."**

8. Boşanma davası kesinleşmiş ise eklentisi olan yoksulluk nafakası, iştirak nafakası, maddi ve manevi tazminat istemlerinin infazı için kararın kesinleşmesi beklenmeli mi?

Hayır, çünkü boşanma davası kesinleşmekle muacceliyet koşulu gerçekleşmiş olur.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 27.11.2017 gün ve E. 2015/13344 K. 2017/15654 sayılı kararı;

"...HUMK'nun 443/4. (HMK'nun 367/2.) maddesi gereğince aile ve şahsın hukuku ile ilgili hükümler kesinleşmedikçe takibe konu edilemez. Ayrıca, boşanma kararının "eklentisi" olan yoksulluk, iştirak nafakası, maddi-manevi tazminat, yargılama gideri ve vekâlet **ücreti** de aynı kurala tabi olup, icra takibine konu edilebilmesi için boşanma hükmünün kesinleşmesi gerekir. **Bir başka anlatımla boşanma hükmü kesinleşmiş ise eklentilerin (Yoksulluk nafakası, iştirak nafakası, maddi ve manevi tazminat vs.) infaz edilmesi için eklentiler yönünden kararın kesinleşmesi gerekmez.**

Somut olayda; 06.05.2015 tarihinde başlatılan takipte; takibe konu ... 6. Aile Mahkemesi'nin 08.05.2014 tarih 2013/1082 Esas 2014/612 Karar sayılı ilamında, tarafların boşanmalarına ve alacaklı lehine maddi ve manevi tazminata hükmedilmiştir. **Şikâyet dilekçesine ekli takip dayanağı ilama ilişkin temyiz dilekçesi içeriğinden hükmün boşanma ile ilgili kısmının temyiz edilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda boşanma hükmü kesinleşmiş olduğundan buna bağlı fer'i nitelikteki maddi- manevi tazminat ile yargılama gideri ve vekalet ücretinin de takibe konulabilir hale gelmiş olması nedeniyle şikayetin reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle şikayetin kabulü ile takibin iptaline karar verilmesi isabetsizdir...."**

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 25.10.2017 gün ve E. 2015/9438 K. 2017/13789 sayılı kararı;

"...6100 sayılı HMK'nun Geçici 3. maddesi yollamasıyla uygulanması gereken HUMK'nun 443/4 (HMK'nun 367/2.) maddesi gereğince, aile ve şahsın hukuku ile ilgili hükümler kesinleşmedikçe takibe konu edilemezler. Ayrıca, boşanma kararının eklentisi olan tazminat, vekâlet ücreti ve yargılama giderine yönelik hükümler de aynı kurala tabidirler. **Ancak, boşanma ilamı kesinleştiği takdirde, tazminat, vekâlet ücreti ve yargılama gideri isteklerinin takibe konulabilmesi için nitelikleri gözetilerek kesinleşmeleri gerekli değildir** (HGK. 28.02.2001 tarih 2001/12-206 E. 2001/217 K.).

Somut olayda, UYAP üzerinden yapılan incelemede; takibe dayanak ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/380 Esas, 2013/398 Karar ve 22.10.2013 tarihli ilamının Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 201/9470 Esas, 25116 Karar ve 09.12,2014 tarihli kararı ile boşanma hükmü yönünden de bozulduğu görülmektedir. **Bu durumda boşanma hükmünün ferisi niteliğindeki ilam vekalet ücreti alacağı'nın tahsili amacıyla, boşanma hükmü kesinleşmeden ilamlı icra takibi başlatılamaz.** Mahkemece, takibin iptaline karar verilmesi gerekirken şikayetin reddine karar verilmesi doğru değildir...."

9. Boşanma davası sırasında davacı ölmüş ise kusurun tespiti yönünden mirasçılar davaya devam edebilir mi, ücreti vekalet hükmüyle tahsil edilmeli mi?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 13.05.2013 gün ve E. 2013/9367, K. 2013/13476 sayılı kararı;

"...Davacının temyizine hasren yapılan incelemede;

Davanın devamı sırasında davacı kocanın öldüğü, bu nedenle boşanma davasının konusuz kaldığı, **davacının mirasçısı tarafından Türk Medeni Kanununun 181. maddesi gereğince kusur belirlenmesi yönünden devam edildiği ve yapılan yargılama neticesinde davalı kadının kusurlu olduğunun tespitine karar verildiği anlaşılmaktadır.** Gerçekleşen bu durum karşısında davada yapılan yargılama giderleri ve vekâlet **ücreti** yönünden davacı yararına karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir. Ancak bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden hükmün bu bölümünün düzeltilerek onanması yoluna gidilmiştir. (HUMK. md. 438/7).

10. Boşanma davalarında davası kabul edilen veya reddedilen taraf lehine ücreti vekaletle hükmedilmemesi bozma nedeni midir?

Evet, Davanın kabulü veya reddi halinde ücreti vekâlete hükmedilmelidir. O kadar çok vekâlet ücreti verilmeyen yerel mahkeme kararı var ki, kitaba almak zorunda kaldım.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 11.12.2017 gün ve E. 2016/8717 K. 2017/14308 sayılı kararı;

“...Kanunda yazılı haller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir (6100 sayılı HMK m. 326/1) yargılama giderlerine re’sen hükmedilir. (6100 sayılı HMK m. 332/1). Vekâlet **ücreti** de yargılama giderlerindedir. (HMK m. 323) **Davacı erkeğin boşanma davası kabul edildiği halde davada kendisini vekille temsil ettiren davacı erkek yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca maktu vekâlet ücreti takdir edilmemesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir...**”

11. Aile konutu kavramı nedir? Eşin muvafakati olmaması nedeniyle açtığı davada ücreti vekâletle hükmedilmeli midir?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 16.10.2017 gün ve E. 2016/8010, K. 2017/11087 sayılı kararı;

“...4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 194/1. maddesine göre, “Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile

ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konulu üzerindeki hakları sınırlayana az. “ Bu madde hükmü ile aile konutu şerhi “konulmuş olmasa da” eşlerin birlikte yaşadıkları aile konutu üzerindeki fiil ehliyetleri sınırlandırılmıştır. Sınırlandırma, aile konutu şerhi konulduğu için değil, zaten var olduğu için getirilmiştir. Bu sebeple tapuya aile konutu şerhi verilmesi bile o konut aile konutu özelliğini taşır. Zira dava konusu taşınmaz konuta şerh konulmasa dahi aile konutudur. Eş söyleyişle şerh konulduğu için aile konutu olmamakta, aksine aile konutu olduğu için şerh konulabilmektedir. **Bu nedenle aile konutu şerhi konulduğunda, konulan şerh “kurucu “ değil “açıklayıcı” şerh özelliğini taşımaktadır. Anılan madde hükmü ile getirilen sınırlandırma, “emredici” niteliktedir. Dolayısıyla bu haktan önceden feragat edilemeyeceği gibi eşlerin anlaşmasıyla da ortadan kaldırılamaz ve açık rıza ancak “belirli olan “ bir işlem için verilebilir.**

Türk Medeni Kanunu’nun 193. maddesi hükmü ile eşlerin birbirleri ve üçüncü kişilerle olan hukuki işlemlerinde özgürlük alanı tanınmış olmakla birlikte Türk Medeni Kanunu’nun 194. madde hükmü ile eşlerin aile konutu ile ilgili bazı hukuksal işlemlerinin diğer eşin rızasına bağlı olduğu kuralı getirilerek eşlerin hukuki işlem özgürlüğü, “aile birliğinin korunması” amacıyla sınırlandırılmıştır. Buna göre, **eşlerden biri diğer eşin “açık rızası bulunmadıkça “ aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez ve aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz. Bu cümleden hareketle, aile konutunun maliki olan eş, aile konutundaki yaşantıyı güçlüğe sokacak biçimde, aile konutunun ipotek edilmesi gibi “tek başına” bir aynı hakla sınırlandıramaz. Bu sınırlandırma “ancak diğer eşin açık rızası alınarak” yapılabilir.**

Türk Medeni Kanunu’nun 194. maddesi yetkili eşin izni için bir geçerlilik şekli öngörmemiştir. Bu nedenle söz konusu izin bir şekle tabi olmadan, sözlü olarak dahi verilebilir. Ancak maddenin ifadesinden de anlaşılacağı üzere, iznin “açık” olması gerekir.

Somut olayda, davalı eş dava konusu aile konutunu, diğer davalıya satmıştır. Bu işlem sırasında davacı eşin açık rızası alınmamıştır. **Davacı kadının, evin satışı için başkalarına gösterilmesi sırasında sessiz kalması kadının açık rızası olduğu anlamına gelmez. Bu nedenle davacı kadın davanın açıldığı tarih itibarıyla dava açmakta haklıdır. Yargılama gideri haksız çıkan taraftan alınır (HMK m.326).**

Vekâlet **ücreti** de yargılama giderlerindedir (HMK m.323). Davacı kadın davasında haklı olduğuna göre yargılamada kendisini vekille temsil ettiren davacı kadın lehine vekalet **ücreti** verilmesi gerekirken, davalı ... ve davalı ... lehine vekalet ücretine hükmedilmesi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir....”

12. Boşanma davalarında avukatlık ücretinin takdirinde tarafların kusur oranı dikkate alınmalı mı?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 05.07.2017 gün ve E. 2017/2173, K. 2017/8371 sayılı kararı;

“...Boşanma davalarında yargılama gideri ve vekâlet **ücreti**, Boşanma talebinin kabul veya ret durumuna göre takdir edilir. **Tarafların boşanmadaki kusur dağılımı, yargılama gideri ve vekâlet ücreti, tayininde dikkate alınmaz.** Davacı erkek tarafından açılmış bulunan boşanma davası kabul edildiğine göre, kendisini vekille temsil ettiren davacı lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca vekalet ücreti ve yargılama giderine hükmedilmemesi doğru olmayıp, bozmayı gerektirmiştir....”

13. Boşanma davasının açılmamış sayılmasına karar verilmiş ise davalı yararına ücret takdir edilmeli midir?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2017/3420, K. 2017/10458 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davacı erkek tarafından açılan boşanma davasının HMK'nun 150/5. maddesi uyarınca açılmamış sayılmasına karar verilmiştir.

Mahkemece, **kendisini vekille temsil ettiren davalı kadın yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücreti Tarifesinin 7. maddesi uyarınca vekalet ücreti takdiri gerekirken,** bu konuda olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemesi bozmayı gerektirmiştir...”

14. Boşanma dosyasından örnek alan, cevap veren ancak bu aşamada azledien avukata ücreti vekâlet ücreti verilmeli mi?

Haksız azil olduğu için avukat ücrete hak kazanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.4.2014 gün ve E. 2013/31659, K. 2014/11499 sayılı kararı;

“...Somut uyuşmazlık itibariyle, taraflar arasındaki temsil ilişkisine konu davalı aleyhine açılan boşanma davasının 30.09.2011 tarihinde açıldığı, boşanma davasına ilişkin dava dilekçesinin davalıya 17.10.2011 tarihinde tebliğ edildiği, davacı avukatın kendisine verilen vekâletnameyi dosyaya ibraz etmek suretiyle 24.10.2011 tarihinde dosyadan örnek aldığı ve yasal cevap süresi içinde olmak üzere 28.10.2011 tarihinde cevap dilekçesi sunduğu, davalı tarafından yapılan azil işleminin ise 01.11.2011 tarihinde davacıya tebliğ edildiği anlaşılmaktadır. Davacı avukatın vekâlet ilişkisi kapsamında takip ettiği dava dosyasına süresinde cevap dilekçesi verdiği, bu itibarla davacının dosyayı takibe ilişkin bir ihmal ve kusurunun bulunmadığı anlaşılmaktadır. Azlin haklı olduğuna ilişkin davalı savunması dosya kapsamı itibariyle yasal delillerle ispat edilememiştir. Hal böyle olunca mahkemece **azlin haklı sebebe dayanmadığı ve davacı avukatın verdiği hizmet nedeniyle Avukatlık kanununun 174. maddesine göre ücret talep edebileceği gözetilerek bu yönde yapılacak inceleme sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde delillerin takdirinde hataya düşülerek davanın reddine dair hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”**

15. Boşanma davasında adli yardımdan avukat atanmış dosyada, Baro lehine ücreti vekâlete hükmedilebilir mi?

Edilemez. Çünkü bir kamu görevinin gereği yerine getirilmiştir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 07.03.2013 gün ve E. 2012/19397, K. 2013/6071 sayılı kararı;

“...Davacının mahkemenin bilgisi dışında baroya başvurması üzerine baro tarafından davacıya vekil görevlendirilmiş bulunduğu göre bu halde Avukatlık ücretinin davacıdan tahsil edilip hazineye ödenmesi şeklinde hüküm tesisi doğru görülmemiştir. Ne var ki bu yanlışlık yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden hükmün bu yönden düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir. (HUMK.m.438/7)...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2016/3713, K. 2017/9390 sayılı kararı;

“...Davacı kadının açtığı boşanma davasında mahkemenin talebi üzerine davacıyı temsilen vekil görevlendirilmiş, davacı kadının 02.06.2015 tarihli dilekçe ile davadan feragat etmesi üzerine mahkemece feragat sebebiyle davanın reddine karar verilmiştir. Davalı erkeğin vekili bulunmamaktadır. Hal böyleyken “Davacı kadın yargılama devam ederken davasından feragat ettiğinden; mahkememizin talebi üzerine ... **Baro Temsilciliğine davacıyı temsilen görevlendirilen vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.500,00 TL vekalet ücreti takdirine, vekalet ücretinin davacıdan alınarak ... Baro Temsilciliğine ödenmesine**” şeklinde davada taraf olmayan kurum lehine karar verilmesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir....”

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 30.11.2017 gün ve E. 2017/6180, K. 2017/sayılı kararı;

“...Davacı vekili, 07.05.2014 doğumlu babasının davalı ... olduğunun tespitini istemiş: mahkemece, ... raporu dikkate alınarak davanın kabulüne,... ile ... arasında soybağının kurulmasına, davacıya baro tarafından kendisini davada temsil etmek üzere görevlendirilen avukatın, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 340. maddesinde “Adli yardımdan yararlanan kişi için mahkemenin talebi üzerine Baro tarafından görevlendirilen avukatın ücreti, yargılama gideri olarak Hazineye ödenir” hükmü uyarınca vekalet ücretinin baro tarafından karşılanacağından vekalet ücreti hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair verilen karar, davacı yararına vekalet ücreti takdir edilmemesi nedeni ile davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava babalığın tespiti istemine ilişkindir.

Nüfus kayıtlarının düzenli ve gerçeğe uygun olarak tutulması kamu düzeni ile ilgilidir. Nüfus kayıtlarındaki düzeltme istemleri ile ilgili davalarda, mahkemelerin hiçbir kuşku ve duraksamaya neden olmaksızın doğru sicil oluşturmak zorunluluğu bulunduğundan; hakim, resen araştırma ilkesinin sonucu olarak kendiliğinden delil toplama yetkisine sahiptir.

1-4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 337. maddesinde, evlilik birliğinin bulunmaması halinde velayetin anaya ait olacağı; 426/2.

maddesinde ise, yasal temsilci ile küçüğün menfaati çatıştığında küçüğe kayyım atanacağı, 301. maddesinde de, babalık davasının Cumhuriyet Savcısına ve Hazineye dava ana tarafından açılmış ise kayyım, kayyım tarafından açılmış ise anaya ihbar edileceği hükme bağlanmıştır.

Somut olayda, davanın küçük...’in babasının davalı ... olduğunun tespiti istemine ilişkin olduğu ve ana tarafından açıldığı, ancak küçüğe kayyım tayin ettirilmeden karara bağlandığı anlaşılmaktadır. Yukarıda gösterilen kanuni düzenlemeler dikkate alınarak mahkemece küçüğe kayyım tayin ettirilip, davanın kayyım ihbar edildikten sonra işin esasına girilerek bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile karar verilmesi,

..Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 340. maddesinin davada kendisini vekil ile temsil ettiren ve dava lehine sonuçlanan davacı yararına vekalet ücreti takdirine engel olmadığı hususu dikkate alınmadan yerinde olmayan gerekçe ile vekalet ücreti verilmemesi, Doğru görülmemiştir...”

16. Boşanmış tarafların bir arada yaşamaları, SGK’dan para almaları suç mudur?

Yargıtay 23. Ceza Dairesi’nin 15.04.2015 gün ve E. 2015/1701 K. 2015/635 sayılı kararı;

“...Evli olan sanıkların, sanık ...’ün vefat eden babasından kalan yetim maaşını alabilmek için 03.02.2003 tarihinde muvazaalı olarak boşandıkları halde aynı evde birlikte yaşamaya devam edip, SGK’dan maaş almak suretiyle haksız menfaat temin etmek suretiyle kamu kurumunu dolandırdıkları iddia edilmiş ise de; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 1. maddesine göre, sözleşmeye taraf devlet, hangi yolla olursa olsun sözleşmede öngörülen haklara riayet yükümlülüğü altındadır. Sözleşmenin 8. maddesine göre ise herkes özel ve aile yaşamına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 90. maddesinin 5. fıkrasına göre; Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi’ne başvurulamaz. (Ek cümle:

7.5.2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla, kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

Buna göre; iç hukukta doğrudan hukuksal sonuçlar yaratan uluslararası sözleşmeler, yasalar üstü bir konumda olduğundan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi iç hukukumuzun bir parçası olmuştur.

Geniş manada tanımlanan aile kavramı, anne-baba ve ister meşru; isterse gayri meşru olsun bunların çocukları ile olan ilişkilerini içermektedir. Aile yaşamına saygı hakkı, evlilik birliği sona ermiş olsa bile, çocukla eşler arasında birlikte yaşama ve kişisel ilişki kurma hakkını da kapsamaktadır.

Herhangi bir mahkeme tarafından mutlak butlanla malul bir karar olduğuna hükmedilmediği sürece hukuken geçerli olan boşanma kararlarından sonra eski eşlerin bir arada yaşamasını yasaklayan kanuni bir düzenleme bulunmadığından; boşanmanın hileli davranış olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

Kaldı ki, Türk Medeni Kanunu'nun 166-3 maddesinde, "evliliğin en az bir yıl sürmesi ve eşlerin birlikte başvurması ya da bir eşin diğerinin davasını kabul etmesi halinde, evlilik birliğinin temelinden sarsılmış sayılacağı; hâkimin, tarafların iradelerini serbestçe açıkladıklarına kanaat getirmesi ve boşanmanın mali sonuçları ile çocukların durumu hususunda taraflarca kabul edilecek düzenlemeyi uygun bulması halinde de boşanmaya hükmolunacağı vurgulanmaktadır. Olaya bu açıdan bakıldığında zikredilen maddeye göre açılan boşanma davalarında yasa, boşanma gerekçesinin doğruluğunu araştırma hususunda boşanma kararını verecek hâkime araştırma yetkisi vermediğinden, maaş almak amacı ile yapılan boşanmalar dahi hileli davranış olarak vasıflandırılmaz.

Üstelik 5510 sayılı Kanunu'nun 56. maddesinde bu durumu tespit edilen kimselerin gelir ve aylığının kesileceği ve ödenmiş tutarların geri alınacağı düzenlenmesine karşın bu hususta cezai düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu açıklamalar çerçevesinde somut olay değerlendirildiğinde; Anayasa, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve kanuni düzenlemeler dikkate alındığında, suçun yasal unsurlarının oluşmadığına yönelik kabulde, bir isabetsizlik görülmemiştir.

Yapılan yargılamaya, toplanıp karar yerinde gösterilen delillere, mahkemenin kovuşturma sonuçlarına uygun olarak oluşan kanaat ve takdirine, incelenen dosya kapsamına göre; katılan vekilinin yerinde görülmeyen diğer temyiz itirazlarının REDDİNE...”

17. Uygulanması gereken tarife Avukatlık Asgari Ücret tarifesidir. Baro tarifesi esas olamaz.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.03.2013 gün ve E. 2012/29395, K. 2013/771 sayılı kararı;

“...Davacı, davalıyı haklı nedenlerle azlettiğini, banka havalesi ile davalının sözlü olarak talep ettiği vekâlet ücreti olan 2.000,00 TL yı davalının hesabına havale ettiğini ileri sürerek davalıya vekâlet ücreti alacağı nedeni ile borçlu olmadığını tespiti için eldeki davayı açmıştır. Taraflar arasında yazılı avukatlık ücret sözleşmesi bulunmamaktadır. Davalı vekil, davacı adına vekâlet boşanma davası(maddi, manevi tazminat ve nafaka istemli) açtığına göre, nafaka, maddi ve manevi tazminat alacakları fer-i nitelikte olduğundan boşanma davasının açıldığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret tarifesi uygulanmalıdır. **Hal böyle olunca mahkemece, İstanbul Barosunun tavsiye niteliğindeki ücret tarifesine göre ücret hesabı yapan bilirkişi raporu esas alınarak hüküm verilemez.** Bu durumda davacı maktu vekâlet ücretinden sorumludur. Ne var ki davalının, maktu vekâlet ücretini de 1.600,00 TL olarak peşin yatırdığı bilirkişi tarafından belirlenmiş olduğuna göre davanın kabulü ile davalının davalı avukata borçlu olmadığını tespitine karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 10.09.2004 gün ve E. 2004/179 K. 2004/271 sayılı kararı;

“...Baro Yönetim Kurullarının hazırlanmış olup, üyelerine duyurdukları ve kendi bölgelerinde alınması gereken en düşük ücretin gösterildiği tarifeler, **resmi niteliği olmayan, vekil-müvekkil ilişkisinde uygulanması öngörülen ve avukatlar arasında serbest rekabeti de önlemeyi amaç edinilerek hazırlanmış tavsiye niteliğindeki tarifelerdir.** Uygulanması zorunlu ve resmi nitelikteki avukatlık asgari ücret tarifeleri Avukatlık Yasası'nın 168. maddesinin

öngördüğü koşullarda Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığı'na onaylanarak, Resmi Gazete'de yayınlanan tarifelerdir.

Somut olayımızda, şikayetli avukatın, Baro Yönetim Kurulu'nun vekil-müvekkil arasındaki ücretler hakkında tavsiye niteliğinde olmak üzere yayınlamış olduğu tarifeyi, şikayetçi-borçlu hakkında başlattığı icra takiplerinde de uygulayarak, şikayetçi borçludan fazla para tahsil etmekten ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu'nun, kovuşturma konusu eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesi doğru bulunmuştur..."

18. Boşanma davasının ferî niteliğindeki alacaklarda faiz hangi tarihte muaccel hale gelir?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 18.12.2017 gün ve E. 2016/7870, K. 2017/14791 sayılı kararı;

"...Boşanma kararıyla birlikte hüküm altına alınan boşanmanın fer'isi niteliğindeki maddi ve manevi tazminat, **ancak boşanma hükmünün kesinleşmesiyle muaccel hale gelir. Muaccel hale gelmeden de tazminatlara faiz yürütülemez.** Bu husus nazara alınmadan hüküm altına alınan maddi ve manevi tazminatlara "karar tarihinden itibaren" yasal faiz yürütülmesine karar verilmesi doğru bulunmamıştır...."

19. Ziyinet eşyası hakkında dava açılmış ise ücreti vekâlete hükmedilmeli midir?

Evet, ücret takdirinin gerekmediği hal Medeni Kanununun 174. maddesinde bildirilen maddi ve manevi tazminat istemleri ile ilgilidir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2013/11005, K. 2013/24982 sayılı kararı;

"...Davalı, delillerin toplanmasına ilişkin ara kararı gereğinin yerine getirilmesinden önce ziyinet eşyasına yönelik davayı kabul etmiştir. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6. maddesi gereğince tarife uyarınca belirlenen nispi vekâlet ücretinin yarısına hükmedil-

mesi gerekirken, tamamına hükmedilmesi doğru değildir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün bu bölümünün düzeltilerek onanması gerekmiştir. (HUMK md.438/7)...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 06.12.2017 gün ve E. 2017/6182, K. 2017/14100 sayılı kararı;

“...Davacı-karşı davalı kadının temyiz itirazlarına gelince:

Yargılama gideri haksız çıkan taraftan alınır (HMK m. 326). Vekâlet **ücreti** de yargılama giderlerindedir (HMK m. 323). Davacı kadının kabul edilen ziynet alacağı davasına yönelik kendisini vekil ile temsil ettiren davacı kadın lehine karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince vekalet **ücreti** takdir edilmemesi doğru görülmemiştir....”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 03.10.2017 gün ve E. 2016/5286, K. 2017/10515 sayılı kararı;

“...Davacı-karşı davalı kadının ziynet alacağı davasında reddedilen kısım üzerinden davalı-karşı davacı erkek yararına karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre vekalet **ücreti** tayin ve takdir edilmemesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir....”

20. Davanın feragat ve kabulü halinde ücret ön inceleme tutanağının imzalandığı aşamaya göre ücret takdir edilmelidir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 25.10.2017 gün ve E. 2016/6137 K. 2017/11628 sayılı kararı;

“...Davalı-karşı davacı kadın dava dilekçesi ile boşanma talebi ile birlikte çeyiz eşyalarının iadesine karar verilmesini de talep etmiş talep **edilen çeyiz eşyalarının ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra teslim edildiği anlaşılmaktadır.** Açıklanan sebeple bu hususta dikkate alınarak davalı-karşı davacı kadın lehine çeyiz eşyası davası sebebiyle vekalet **ücreti** takdiri gerekirken davacı-karşı davalı erkek lehine vekalet **ücreti** takdiri doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir....”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 12.05.2010 gün ve E. 2009/7723, K. 2010/9614 sayılı kararı;

“...3-Boşanma davasının eki niteliğinde olmayan çeyiz eşyalarına yönelik davanın kabul edilen miktarı üzerinden karar tarihinde yürürlükte bulunan **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca nispi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, yazılı şekilde maktu vekalet ücretine hükmedilmesi isabetsizdir.**

4- Tarafların tespit edilen ekonomik ve sosyal durumları, boşanmaya yol açan olaylardaki kusur dereceleri, paranın alım gücü, kişilik haklarına yapılan saldırı ile ihlal edilen mevcut ve beklenen menfaat dikkate alındığında davacı kadın yararına takdir edilen maddi ve manevi tazminat azdır. Türk Medeni Kanununun 4. maddesindeki hakkaniyet ilkesi ile Borçlar Kanununun 42 ve 44. maddesi hükmü dikkate alınarak daha uygun miktarda maddi (TMK. md. 174/1) ve manevi (TMK md. 174/2) tazminat takdiri gerekir. Bu yönler gözetilmeden hüküm tesisi doğru bulunmamıştır...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 06.06.2017 gün ve E. 2016/2050, K. 2017/6961 sayılı kararı;

“...Davacı - karşı davacı kadın dava dilekçesinde çeyiz ve kişisel eşyalarını da talep etmiş, mahkemece “Dava konusu eşyaların yargılama sırasında kadına teslim edilmiş olması sebebiyle bu konuda karar verilmesine yer olmadığına” hükmedilmiştir. **Dava konusu çeyiz eşyaları, yargılama sırasında iade edildiğine göre, kadın dava açmakta haklıdır.** O halde davacı kadın yararına dava konusu çeyiz eşyaları yönünden, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 331/1. maddesi de dikkate alınarak, karar tarihinde yürürlükte bulunan **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 6. maddesi uyarınca vekâlet ücreti takdiri gerekirken, bu hususun gözetilmemiş olması doğru bulunmamıştır...**”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2016/3528, K. 2017/9499 sayılı kararı;

“...Toplanan delillerden davacı kadının dava dilekçesinde talep ettiği çeyiz eşyalarının bir kısmının ön inceleme aşamasından önce davacı kadına teslim edildiği anlaşılmaktadır. **Açıklanan sebeple, dava konusu çeyiz eşyaları ön inceleme tutanağı imzalanıncaya**

kadar teslim edildiğinden bu eşyaların değeri üzerinden davacı kadın lehine karar tarihinde yürürlükte olan tarife ile belirlenen vekalet ücretinin yarısına hükmedilmek üzere kararın bozulması gerekmiştir....”

21. Adli yardımdan gönderilen davayı açmayan avukat görüşme ücreti talep edebilir mi?

Baro adli yardım hizmetlerinin yoğunluğu Aile Hukuku kapsamındadır. Türkiye Barolar Birliği **Adli Yardım Yönetmeliği**'nin 6/b maddesi “... Adli yardım isteminin kabulüyle, gerekli iş ve işlemleri yapmak ve yürütmek üzere bir veya birkaç avukat görevlendirilir. Görev yazısının bir örneği de istem sahibine verilir ve gerekli bilgi, belge ve vekaletname ile birlikte görevlendirilen avukata başvurması istenir. Görevlendirilen avukat, görevlendirme yazısının, işe ve ilgiliye ait bilgi, belge ve vekaletnamenin, adli müzaheret istemi reddedilmiş ise iş için zorunlu masraf avansının kendisine ulaşması ile avukatlık hizmetlerini yerine getirmek yükümlülüğü altına girer...” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere Yönetim Kurulu'nun görevlendirme yazısı ile kişi avukata gitti. Dava ile ilgili olarak saatlerce görüştüler. Ancak adli yardımdan yararlandırılacak kişi görüşme üzerine dava açmaktan vazgeçti.

Burada görüşme ile belli bir zaman harcadığı, kişinin aydınlatıldığı, salt bu nedenle dava açmaktan vazgeçtiği açıktır. O halde avukat görüşme ücretine hak kazanmalıdır. Tek yapacağı şey “görüşme tutanağı” tanzim ve baroya sunması olacaktır. Her ne kadar yönetmelikte bu hususta açık bir hüküm yoksa da talep halinde ödenmeli, en kısa zamanda yönetmelikle düzenleme de yapılmalıdır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

HAPİS HAKKI NEDİR,
NASIL KULLANILMALIDIR?

Hapis hakkı Avukatlık Yasası'nın 166. maddesi, "Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir." hükmü ile düzenlenmiş, bu hakkın hangi meslek ilkeleri çerçevesinde kullanılacağı da Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesi, "Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir. Müvekkili ile ilgili bir hesap varsa, uygun sürelerle durum yazıyla bildirilir." , "Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 45. maddesi, Avukat "hapis hakkı"nı alacağı ile orantılı olarak kullanabilir." hükümleri ile açıklım yapmıştır.

O halde avukat hapis hakkını Avukatlık Yasası 166, TBB Meslek Kuralları 3 ve 45. maddelerde belirlenen ilkeler çerçevesinde kullanılmalıdır.

Gerek yargı kararları ve gerekse TBB Disiplin Kurulu kararlarından görülmektedir ki avukat hapis hakkını usulüne uygun olarak kullanmamakta ve bu nedenle "zimmet" suçlarının, haksız azlin süjesi olmakta, Baro Disiplin Kurullarında hesap vermektedir. Kamunun avukata olan güven duygusunu da yok etmektedir. Basit bir tahsilat bildirimini yapmamanın, gerçeğe uygun hesap vermemenin meslek yaşamına ara verme veya son verme olduğu bilinmelidir. Sonuç müeyyide çok ağırdır ve bu hak yasanın öngördüğü kurallar içinde kullanılmalıdır.

1. Tahsilâtın "benim ücretimdir" inancıyla alıkonulması doğru mudur?

Kesinlikle doğruluğuna inandığımız en büyük yanlışır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 24.05.2014 gün ve E. 2014/131, K. 2014/322 sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukatın aynı konuda birçok bağlantılı davayı takip ettiği dosya kapsamına göre tartışmasız olmakla birlikte azledildiği 14.06.2010 tarihine kadar peyder pey tahsil ettiği 4.282,00 TL hakkında da müvekkilini bilgilendirmediği, hesap vermediği de ayrı bir gerçektir. **Avukatların toplumdaki itibarlarının özellikle parasal konulara dayandığı, yasal bir hak olan hapis hakkının yasada öngörülmesine karşın yazılı olarak kullanılmadığı, bu benim ücretimdir**

timdir inancıyla alıkonulduğu da bir başka gerçektir. Oysa avukat özenli olmalı, hakkını hukuka uygun olarak kullanmalı ve salt bu nedenle güvenilirliğini tartışma konusu ettirmemeli, kolektif itibara zarar vermemelidir.”

2. Avukatın usulsüz hapis hakkı kullanımı suç, haklı azil nedenidir.

Suçtur, 2013 yılına kadar emniyeti suiistimal suçu olarak kabul edilmekte iken, 2013 yılından sonra zimmet olarak vasıflandırılmaya başlandı ve uygulama devam etmektedir. Zimmet suçunun taban cezası beş yıldır. Fatura çok ağırdır. Eğer ödeme varsa indirim yapılmakta, miktar onbin TL'nin üzerinde ise meslekten de olunmaktadır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 14.02.2014 gün ve E. 2014/6571, K. 2014/26577 sayılı kararı;

“... Ancak; ...Avukat olan sanığın, 15.02.2000 ila 21.02.2005 tarihleri arası icra takibinin borçlusunu olan katılıandan toplam 4.620,00 TL tahsil etmesine karşın, azledildiği 10.08.2005 tarihinden bir gün sonra icra dosyasına tahsilâtla ilgili beyanda bulunduğu, müvekkiline toplamda 1.500,00 TL ödeme yaptığı, alacaklının yeni avukat tutarak aynı borcu yeniden tahsil ettiği, katılanın ise mükerrer ödeme yapması nedeni ile alacaklı hakkında tazminat davası açarak Karacabey Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 04.10.2006 gün ve 178/808 sayılı kararı ile mükerrer alınan parayı alma hakkı kazandığı anlaşılmıştır.

Avukatlık Kanunu'nun 166. maddesinde tanımlanan hapis hakkı, sadece vekâlet ücreti alacakları ve yapılan giderler oranında kullanılabilir. Avukatın, müvekkili nam ve hesabına tahsil etmiş olduğu alacak ve değerlerden, ücret ve masraf alacağından fazla bir miktarını “hapis hakkı” adı altında elinde tutması, bu hakkın yasaya konuluş amacına aykırı olduğu gibi, Avukatlık meslek kurallarına da aykırıdır. **Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten ve gerektiği durumlarda yapılacak hesaplaşmadan sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir.**

Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur. Nitekim Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde, "Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve Avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği'nce belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler." hükmü, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesinde de, "Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir." hükmü bulunmaktadır. Avukat, ancak muaccel olan vekalet ücreti alacakları yönünden hapis hakkını kullanabilir.

Yasada Avukatlık ücretinin ne zaman muaccel olacağı konusunda açık bir hüküm bulunmama ile beraber, Avukatlık Kanunu'nun 171/1. maddesinde düzenlenen "Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder." ve "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 2. maddesinde düzenlenen "... Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır." hükümleri gereğince **vekâlet ücreti alacağının, üstlenilen işin bitmesi ile muaccel hale geldiğinin kabulü gerekir. Buna göre avukat, aksine sözleşme yoksa işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamaz.**

Genel olarak düzenlenmiş bir vekâletnameye dayanılarak yapılan birden fazla dava takibi sırasında tek Avukatlık sözleşmesine istinaden hukuki işlem yapıldığı için, bir davadan tahsil edilen alacağın, tüm davalardan kaynaklanan vekâlet ücretine mahsuben hapis hakkının kullanılması mümkün ise de, **her bir dava için ayrı ayrı verilmiş vekâletnamelerin her biri ayrı bir Avukatlık sözleşmesi olduğundan bu durumda hapis hakkının da her bir dava/sözleşme için ayrı ayrı mümkün olması gerekir.**

Yargılamaya konu olayda, sanık avukat, senedin asıl alacaklısının M. . T. . olduğunu ve M. . T. . vekili olarak takip ettiği diğer davalardaki alacağına mahsuben bir kısım parayı uhdesinde tutarak hapis hakkını kullandığını ileri sürmüş ise de, yargılandığı davada senedin N. . E. . 'ye ciro edilmiş olması ve kendisinin de N. . E. . vekili olarak takipte bulunması nedeniyle hapis hakkını kullanması söz konusu olamayacaktır. Sanığın, 15.02.2000 ila 21.02.2005 tarihleri arasında, icra takibinin borçlusunu olan katılımdan haricen tahsil et-

tiği toplam 4.620,00 TL'yi, vekillikten azledildikten sonra 11.08.2005 tarihine kadar icra takibi dosyasına bildirmeyerek bulundurmasının TCK'nın 155/2, 43/1. maddelerinde tanımlanan güveni kötüye kullanma suçunu oluşturacağı gözetilmeden, yetersiz gerekçeyle görevde yetkiyi kötüye kullanma suçundan mahkumiyet kararı verilmesi, ...onama düşüncesinin reddiyle hükmün bozulmasına, ..."

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 14.01.2016 gün ve E. 2015/11443, K. 2016/352 sayılı kararı;

"...Atılı suçlamalar inkar edilmekle birlikte savunmanın özünün hapis hakkına dayandığı, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 166. maddesinde tanımlanan hapis hakkının, sadece vekâlet ücreti alacakları ve yapılan giderler oranında kullanılabilmesi, Avukatın, müvekkili nam ve hesabına tahsil etmiş olduğu alacak ve değerlerden, ücret ve masraf alacağından fazla bir miktarını "hapis hakkı" adı altında elinde tutmasının, bu hakkın yasaya konuluş amacına aykırı olduğu gibi, avukatlık meslek kurallarına da aykırı olduğu, keza hapis hakkını kullanan **Avukatın, müvekkilinin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten ve gerektiği durumlarda yapılacak hesaplaşmadan sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gerektiği**, esasen bu durumun, Avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucu olduğu, nitekim, Avukatlık Kanunu'nun 34. maddesinde, "Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.", Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesinde de, "Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir." hükümlerinin bulunduğu, Avukatın, ancak muaccel olan vekalet ücreti alacakları yönünden hapis hakkını kullanabileceği, Kanunda avukatlık ücretinin ne zaman muaccel olacağı konusunda açık bir hüküm bulunmamasıyla birlikte Avukatlık Kanunu'nun 171/1. maddesinde düzenlenen "Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder." ve "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 2. maddesinde düzenlenen "...avukatlık ücreti"

ti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır.” hükümleri gereğince vekalet ücreti alacağının, üstlenilen işin bitmesi ile muaccel hale geldiğinin kabulü gerektiği, **buna göre Avukatın, aksine sözleşme yoksa işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamayacağı, genel olarak düzenlenmiş bir vekaletnameye dayanılarak yapılan birden fazla dava takibi sırasında tek avukatlık sözleşmesine istinaden hukuki işlem yapıldığı için, bir davadan tahsil edilen alacağın, tüm davalardan kaynaklanan vekalet ücretine mahsuben hapis hakkının kullanılması mümkün ise de, her bir dava için ayrı ayrı verilmiş vekaletnamelerin her biri ayrı bir avukatlık sözleşmesi olacağından bu durumda hapis hakkının da her bir dava/sözleşme için ayrı ayrı mümkün olmasının gerektiği,**

...Avukatların 01.01.2009 tarihinden sonra görev ve yetkisi nedeniyle tahsil ettiği ya da teslim aldığı paraları iş sahibi müvekkiline teslim etmeyip mal edinmesi şeklindeki eylemlerinin zimmet suçunu oluşturacağına dair Dairemizin yerleşik uygulaması ile CMUK'nın 321. maddesi uyarınca hükümlerin bozulmasına, tarihinde oybirliğiyle karar verildi....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.10.2014 gün ve E. 2014/12034, K. 2014/32681 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ve azille ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasında yazılı bir avukatlık ücret sözleşmesi bulunmadığı, davalı avukatın 29.05.2008 tarihli vekâletname uyarınca davacı şirketin vekili sıfatıyla icra ve dava dosyalarını takip ettiği, dava konusu icra dosyalarından 47.218,28 TL tahsilât yaptığı ve 25.01.2011 tarihli azilname ile azledildiği hususlarında bir ihtilaf bulunmamaktadır. Mahkemece, sadece davaya konu 37 icra dosyası incelenerek düzenlenen bilirkişi raporu hükmüne esas alınmıştır. Oysa ki davalı avukatın hapis hakkını Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine uygun olarak kullanıp kullanmadığının denetlenmesi için **davalının vekil sıfatı ile takip ettiği tüm dosyaların incelenmesi, tahsilat sırasında muaccel olan vekalet ve masraf ücreti alacağının bulunup bulunmadığının, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğu konusunda karşı tarafı bilgilendirip bilgilendirmediğinin, davacı**

şirket nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirip bildirmediğinin ve taraflar arasında bir hesaplaşmanın yapılıp yapılmadığının tespit edilmesi gerekir. Mahkemece bu araştırma yapıldıktan sonra hasıl olacak sonuca göre azlin haklı yada haksız olduğu konusunda bir karar verilebilir. Hal böyle olunca açıklanan bu hususları içermeyen bilirkişi raporu hükme esas alınamaz. Mahkemece, bu yönler gözetilmeden, eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile, yetersiz bilirkişi raporuna dayanarak davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/19231, K. 2017/6255 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın hapis hakkını Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine uygun olarak kullanıp kullanmadığının denetlenmesi için, tahsilat sırasında avukatın muaccel olan vekalet ücreti ve masraf alacağının bulunup bulunmadığının tespiti yanında avukatın hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğu konusunda karşı tarafı bilgilendirip bilgilendirmediğinin, davalı nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirip bildirmediğinin ve taraflar arasında bir hesaplaşmanın yapılıp yapılmadığının tespit edilmesi gerekir. Dosya kapsamında davalı tarafından düzenlenerek davacıya gönderilen 30.7.2008 tarihli cevabi ihtarla her ne kadar tahsil edilen miktarın vekâlet ücretine mahsuben alındığı bildirilmiş ise de **davalı avukat tarafından yapılan bu ihtarın yukarıdaki ilkeler ışığında değerlendirildiğinde hapis hakkının usulüne uygun kullanılmadığı sonucunu doğurduğu ve azlin haklı olduğu anlaşılmaktadır.** Hal böyle olunca azlin bu yönden haklılığı dikkate alınmak suretiyle dosya değerlendirilerek gerektiğinde yeniden rapor veya ek rapor tesisi ile hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir....”

3. Avukat yaptığı tahsilâtı gecikmeksizin müvekkile bildirmek zorunda mıdır?

Zorundadır. TBB Meslek Kuralları madde 43, “Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.” hükmünün gereğidir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 14. 01. 2014 gün ve E. 2012/1294, K. 2014/377 sayılı kararı;

“...Antalya Barosuna bağlı olarak avukatlık yapan sanığın müşteki F. . Ç. . 'ın vekilliğini üstlenerek H. Ü. . 'den olan alacağını tahsil amacıyla Antalya 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/20227 sayılı dosyası üzerinden icra takibi başlattığı, takip devam ederken **alacağı haricen tahsil ettiği, bu durumu müştekiye bildirmedeği gibi bilgisi ve talimatı olmadan 02.01.2009 tarihinde alacaktan feragat edip çek aslını geri aldığı, tahsil ettiği 7.454,42 TL parayı müştekiye ödemeyerek mal edindiği** şeklinde gerçekleştiği kabul edilen olayda eylemin zimmet suçunu oluşturduğu gözetilmeden dosya kapsamı ve oluşa uygun düşmeyen yanılıklı hukuki değerlendirmeler ile yazılı şekilde güveni kötüye kullanma suçundan mahkûmiyet hükmü kurulması, ... hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 24. 12. 2015 gün ve E. 2013/15290, K. 2015/17789 sayılı kararı;

“...İstanbul Barosu'na bağlı olarak avukatlık yapan sanığın müşteki H. . B. . 'ın vekilliğini üstlenerek E. P'dan olan alacağını tahsil amacıyla Kadıköy 8. İcra Müdürlüğü'nün 2010/9894 sayılı dosyası üzerinden icra takibi başlattığı, takip devam ederken **katılan adına borçludan toplam 165.000,00 lirayı muhtelif tarihlerde haricen tahsil ettiği halde, durumu müştekiye bildirmedeği ve parayı katılana ödemeyerek mal edindiğinin** dosya içerisinde bulunan Akbank havale belgeleri, katılan ve tanık beyanları ile sabit olması ve fiilin ancak beyanlar ve belgelerle ortaya çıkartılması karşısında, sanığın oluşa uygun olarak sübutu kabul edilen eyleminin nitelikli zimmet suçunu oluşturacağı gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek dosya kapsamı ve oluşa uygun düşmeyen yanılıklı hukuki değerlendirmeler ile yazılı şekilde hüküm kurulması, ...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.12.2009 gün ve E. 2009/4635, K. 2009/15076 sayılı kararı;

“...Oysa ki davacı avukatın, müvekkili olan davalının vekili sıfatıyla İzmir 4. İcra Müdürlüğü'nün 2005/8258 E. sayılı takip dosyası üzerinden müvekkili nam ve hesabına tahsil ettiği miktarları, **32, 34 gün gibi uzun sayılabilecek bir süre yedinde tuttuğu, tahsiltan müvekkilini haberdar etmediği sabit olduğu gibi, hükme**

esas alman bilirkişi raporunda da kabul edildiği üzere, tahsilat sırasında muaccel olan bir miktar vekalet ücreti alacağından daha fazla bir miktarı alıkoyduğu da görülmektedir. O halde dava konusu olayda hapis hakkının, Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine göre, usulüne uygun olarak ve gerektiği gibi kullanılmadığı açıktır. **Yapılan tahsilatları, müvekkilini haberdar ederek iade etmeyen davalı avukatın, bu durumu öğrenen iş sahibi davalı tarafından 30.3.2007 tarihli ihtarla azledilmiş olması da, haklı azil niteliğinde olup,** avukat bu durumda sadece azil tarihi itibariyle tamamlanmış işlere ilişkin vekalet ücretlerinin ödetilmesini isteyebileceğinden, mahkemece açıklanan hususlar gözardı edilerek, azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.07.2015 gün ve E. 2014/32164, K. 2015/23709 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra somut olaya bakıldığında; taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığına ilişkindir. **Davalı avukatın, davacıya vekâleten tahsil etmiş olduğu miktarları şirkete bildirmediği gibi, uhdesinde tuttuğu tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır.** Esasen mahkemenin kabulü de bu yöndedir. O halde davalı avukatın, davacı müvekkili tarafından 23.11.2010 tarihinde haklı olarak azledildiğinin kabulü gerekir. Az yukarda da değinildiği gibi, haklı azil halinde ancak azil tarihi itibariyle sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Buna karşılık azil tarihi itibariyle henüz kesinleşmeyen işler nedeniyle vekâlet ücretine hak kazanılamaz. O halde mahkemece “haklı azlin” gerektirdiği sonuçlara göre bir inceleme ve değerlendirme yapılarak, hâsıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.07.2015 gün ve E. 2014/32872, K. 2015/22749 sayılı kararı;

“...Davaya konu yapılan ... İcra Müdürlüğü' nün 2007/7322 Esas sayılı takip dosyasında, davalı lehine davacı avukat tarafından toplam 260.256.16 TL'nin tahsili amacıyla 07.09.2007 tarihinde icra takibinde bulunulduğu, davacı avukatın mahsuplar sonucunda 15.10.2007 tarihinde 1.362.00 TL ve 15.11.2007 tarihinde 15.260,40

TL olmak üzere toplam 16.622.40 TL icra dosyasından para çektiği, her ne kadar taraflar arasında imzalanan sözleşmede kısmi tahsilâtlardan öncelikle vekâlet ücreti ve o ana kadar ödenmemiş masraf varsa bu miktarların mahsup edileceği kararlaştırılmış ise de, bu durumun davacı avukata icra dosyasından çektiği paralar ile ilgili olarak davalı müvekkiline azil tarihine kadar bilgi vermemesine neden olamayacağı, bu hususta davacı avukatın üzerine aldığı vekâlet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği ve böylece davalının vekil olan davacıyı 30.04.2009 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğu dosya kapsamından anlaşıl-maktadır.... Azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü değildir....davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.11.2015 gün ve E. 2014/38870, K. 2015/34661 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ve azille ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa;... Buna göre 22.12.2010 tarihli tutanaktan sonra da 80.984,30 TL daha tahsil edilmiş olup, vekilin ahzu kabz yetkisine ilişkin yukarıda değinilen açıklamalar ışığında **davalı avukatın bu tahsilât ve mahsuba konu ettiği alacakları ile ilgili olarak müvekkiline bilgi verdiğine dair ispata elverişli delil sunulamamış olmasına göre müvekkilin vekiline karşı güven ilişkisinin sarsıldığının ve azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.** Mahkemece haklı azil halinde vekilin talep edebileceği ücrete ilişkin yasal düzenlemeler ve yerleşmiş içtihatlar gözetilerek davacının davalıdan iadesini isteyebileceği alacak miktarının bulunup bulunmadığı değerlendirilerek varılacak neticeye göre hüküm kurulması gerekirken aksine düşüncelerle ve yazılı gerekçe ile davanın reddine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.12.2017 gün ve E. 2015/33484, K. 2017/12268 sayılı kararı.

“... Mahkemece, davacının itirazları karşılanmaksızın bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kabulüne karar verilmiştir. **Hal böyle olunca, mahkemece, tahsil edilen paranın makul süre de ödenip ödenmediğine yönelik davalı itirazlarını karşılar mahiyette aydınlatıcı, taraf, hâkim ve Yargıtay denetimine elverişli ek rapor**

alınmak suretiyle oluşacak sonuca göre hüküm tesis edilmesi gerekirken yazılı şekilde yetersiz rapora itibar edilerek eksik inceleme ve değerlendirme sonucu karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.11.2016 gün ve E. 2015/15144, K. 2016/20216 sayılı kararı;

“...Davalı şirket tarafından, davacı avukatın muhatap olarak yer aldığı Üsküdar 7. Noterliği'nin 26.04.2011 tarihli ihtarnamesi ile gerek şirket gerekse şirket ortakları adına takip ettiği dava ve icra takiplerine ilişkin olarak, avukatın müvekkiline bilgi verme yükümlülüğü kapsamında, bilgi ve belge talebinde bulunulmuş; davacı avukat ise 11.05.2011 tarihli cevabi ihtarnamesi ile avukatın her zaman bürosundan temin edilebilecek olan evrak ve bilgileri hiç bir zaman müvekkiline noter marifetiyle bildirmek gibi bir mükellefiyeti bulunmadığını, bu zamana kadar gerek internet yolu ile gerekse telefon ile her türlü bilgi ve belge talebinin karşılandığı bildirilerek takip edilen dosyalara ilişkin ödeme ve masraflar bilgisi verilmiştir. Bunun üzerine **davalı şirketçe, 24.05.2011 tarihinde yine noter kanalıyla gönderilen ihtarnamede yapılan işlemlere ilişkin rapor, bilgi, belge, ayrıca yapılan tahsilâtlar ve harcamalara ilişkin belge ve bilgi talebi yinelenmiştir.** ...Her ne kadar azilnamede birden fazla azil nedenine dayanılmış ise de; **azilden önceki ihtarnameler ile davalıların bilgi ve belge talebinde bulunması ve davacının da söz konusu talebi karşıladığını iddia ve ispat etmemesi karşısında davacının bilgi ve belge verme yükümlülüğüne aykırı davrandığı ve bu hususta davalıların vekilleri olan davacıyı 24.08.2011 tarihinde haklı nedenle azlettikleri dosya kapsamından anlaşılmaktadır...** Bu itibarla somut olayda mahkemece, azlin haklı olduğu ve dolayısıyla davacının azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edebileceği gözetilerek yapılacak inceleme sonuca göre bir karar karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.01.2014 gün ve E. 2013/17664, K. 2014/796 sayılı kararı;

“...Somut olaya bakıldığında;... Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve

ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir. Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur.... hükümleri gereğince vekalet ücreti alacağının, üstlenilen işin bitmesi ile muaccel hale geldiğinin kabulü gerekir. **Bu kabule göre avukat, aksine sözleşme yoksa, işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamaz.**

Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; davalı avukatın, davacılara vekaleten bir kısım tahsilatlar yaptığı ve bu tahsilatları, vekalet ücreti alacaklarına ilişkin hapis hakkını kullanmak suretiyle yedinde tuttuğu anlaşılmaktadır. Vekil, Borçlar Kanununun 392. maddesi hükmüne göre yaptığı iş sırasında vekil eden adına tahsil ettiği paraları zimmetinde tutmadan müvekkiline intikal ettirmek, vekil edenin adına veya yararına yaptığı tüm işlerin hesabını müvekkiline vermek zorundadır. **Davalı avukatın, icra dosyasından tahsil ettiği paraların miktarı hakkında davalı müvekkillerine makul sürede bilgi ve hesap vermediği gibi, davacıların gerçek tahsilat miktarını icra dosyasından öğrenmesi üzerine davalı avukatı Azil etmesinin haklı nedene dayandığının kabulü gerekir.** Davalı avukat haklı olarak azil edildiğine göre, tam ücret talep etme hakkına sahip olmayıp, ancak bitirdiği işlerden dolayı hak ve nesafete göre ücret isteyebileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

TBB Disiplin Kurulu'nun 09.05.2003 gün ve E. 2003/46, K. 2003/150 sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukat, dava ve icra masraflarını kendisinin yaptığını, vekâlet ücretini peşin almadığından, icradan çekmiş olduğu parayı yaptığı masraf ve vekil ücretine karşılık hapis hakkını kullanarak, şikâyetçiye ödemediğini iddia etmiştir. ...Bu maddeye göre avukat sadece vekil ücretini değil, kendisi tarafından yapılan zorunlu giderler içinde hapis hakkını kullanabilir. Ancak, Avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, ayrıca iş sahibi adına tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü, ne

miktar da alacağı olduğunu gecikmeksizin müvekkiline duyurması gerekmektedir. Şikayetli avukat icra dosyasından 02.10.2000 tarihinde 579.200.000 TL'sini tahsil etmiştir. Şikayetçi ise 07.11.2001 tarihinde şikayette bulunmuştur. **Dosya içinde şikayetli avukatın şikayetçiye hangi işlerden ötürü ve ne miktar alacağı olduğuna ve alacakları için hapis hakkını kullandığına dair şikayetçiye yazılı bir bildirimde bulunduğunu gösteren belgeye rastlanmadığı gibi** şikayetli avukat savunmasında da hapis hakkını ve mahiyetini şikayetçi müvekkiline bildirdiğini savunmamıştır.”

T.B.B. Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve E. 2005/384, K. 2006/16 sayılı kararı;

“...Şikâyetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekâlet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve **Şikâyetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır.** Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır. Şikâyetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir. Şikayetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve Şikâyetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır...”

4. Hapis hakkı kullanılırken hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf olduğu açıklanmalıdır.

Evet, gerçekte de hapis hakkı ile ilgili bu düzenleme nerede ise temeldir. Avukat hapis hakkını mutlak yazılı olarak kullanmak, müvekkili bilgilendirmek zorundadır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05. 05. 2015 gün ve E. 2014/40744, K. 2015/14289 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu'nun 166. maddesinde tanımlanan hapis hakkı, sadece vekâlet ücreti alacakları ve yapılan giderler oranında kullanılabilir. Avukatın, müvekkili nam ve hesabına tahsil etmiş ol-

duğu alacak ve değerlerden, ücret ve masraf alacağından fazla bir miktarını “hapis hakkı” adı altında elinde tutması, bu hakkın yasaya konuluş amacına aykırı olduğu gibi, Avukatlık meslek kurallarına da aykırıdır. **Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir. Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur.**

Nitekim Avukatlık Kanunu’nun 34. maddesinde, “Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve Avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.” hükmü, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 43. maddesinde de, “Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.” hükmü bulunmaktadır. Öte yandan avukat, ancak muaccel olan vekalet ücreti alacakları yönünden hapis hakkını kullanabilir. Yasa’da Avukatlık ücretinin ne zaman muaccel olacağı konusunda açık bir hüküm bulunmamakla beraber, Avukatlık Kanun’unun 171/1 maddesinde düzenlenen “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.” ve “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi”nin 2. maddesinde düzenlenen “... Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır.” hükümleri gereğince vekalet ücreti alacağıнын, üstlenilen işin bitmesi ile muaccel hale geldiğinin kabulü gerekir. Bu kabule göre avukat, aksine sözleşme yoksa, işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamaz.

Somut olaya bakıldığında; ...**Davalı avukatın, davacı şirkete vekaleten takip etmiş olduğu... Müdürlüğünün 2005/2036 esas sayılı dosyasında, 09.12.2010 tarihinden itibaren muhtelif tarihlerde tahsilat yapmış olmasına rağmen, tahsilatları uhdesinde tuttuğu ve davacı müvekkiline bildirmediği, davacı şirket tarafından durumun öğrenilmesinden sonra gönderilen ihtar üzerine, toplam 185.014,72 TL’lik tahsilatın, 133.509,47 TL’lik kısmını vekalet ücreti**

reti olarak mahsup edip, 51.505,25 TL'lik kısmını davacı şirkete gönderdiği anlaşılmaktadır. Müvekkili adına tahsil ettiği paralar ile hangi işlerden ötürü hangi miktarlarda alacağı bulunduğu gecikmeksizin müvekkiline bildirmeden, yapmış olduğu tahsilâtları uhdesinde tutan davalı avukatın, Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine aykırı hareket ettiği görülmektedir. Davalının savunmasında belirtilen hususlar ise yasal delillerle ispat edilememiştir. Bu durumda davalının vekaletten azledilmesi haklı olup, mahkemenin kabulü de bu yöndedir.... mahkeme kararının onanmasına, ...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve E. 2005/384, K.2006/16 sayılı kararı;

“...Şikayetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve Şikayetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır. **Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır.** Şikayetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir. Şikayetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve Şikayetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır.”

Hemen hemen aynı sözcükler kullanılan gerekçelerden de görüldüğü üzere; gerek 4. , 5. Ceza Daireleri, gerekse 13. Hukuk Dairesi, TBB Disiplin Kurulu hapis hakkının kullanıldığı savunması yapılmış ise, hapis hakkının usulüne uygun olarak yapılması gerektiğini, aksi takdirde eylemin zimmet suçunu, haklı azil nedeni ve disiplin suçu olduğunu bildirmektedir.

5. Muacceliyet nedir, avukatlık ücret alacağı ne zaman muaccel olur?

Gerek Yargıtay 4., 5. Ceza, 13. Hukuk Dairesi ve TBB Disiplin Kurulu'nun yukarıda anılan kararlarındaki ortak noktalarından biri

ve bence en önemlisi “Avukatlık Kanunu’nun 171/1. maddesinde düzenlenen “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.” ve “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi”nin 2. maddesinde düzenlenen “... Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır.” hükümleri gereğince vekâlet ücreti alacağının, üstlenilen işin bitmesi ile muaccel hale geldiğinin kabulü gerekir. **Bu kabule göre avukat, aksine sözleşme yoksa, işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamaz.**” sözleridir.

O halde avukat mutlak bir ücret sözleşmesi veya en azından düzenleyeceği görüşme tutanağında öncelikle alacağının muacceliyetine ilişkin hüküm ve/veya beyan koymalıdır. Doğru olan Yargıtay kararı doğrultusunda “ücret sözleşmesi” düzenlemek, olası bir zimmet suçlamasından kurtulmaktır.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi’nin 06.12.2016 gün ve E. 2016/8633, K. 2016/14753 sayılı kararı;

“...İfa zamanı en çok kullanılan anlamı ile TBK. m. 90 vd’da ifade edildiği üzere, alacaklının borcun ifasını talep yetkisini kullanma imkanının başladığı anı ifade eder. Bu andan sonradır ki borçlu, alacaklının ifa talebine uymak zorundadır. **Bu anlamda ifa anının gelmesine borcun muaccel olması (borcun güncelleşmesi =Exigibilitate, Faelligkeit) denilir. Alacaklı ancak bundan sonadır ki alacağını dava edebilir, alacak için zamanaşımı bu andan itibaren işlemeye başlar**” (M. Kemal Oğuzman - M. Turgut Öz-Borçlar Hukuku Genel Hükümler - Cilt1 - 14. Bası - Sayfa 313 vd.).

“İfa zamanı (günü) gelmiş borç, alacaklı tarafından ifası talep edilebilir “muaccel” borç demektir; aynı zamanda borçlu tarafından “ifa edilebilir” borç anlamında gelir. Günü gelmiş (muaccel) borç ifa edilemezse borçlu temerrüdü, ifa edilebilir borcun ifası kabul edilmezse alacaklı temerrüdü oluşabilir. **Demek ki muacceliyet borçlu temerrüdünün, ifa edilebilirlik alacaklı temerrüdünün ön koşuludur....**Muacceliyet gününde zamanaşımı süresi de işlemeye başlar. Artık bu andan sonra alacaklıda kolları sıvayıp edimini bir an önce talep etmelidir” (Kocayusufpaşaoğlu/ Hatemi/Serozan/ Arpacı - Borçlar Hukuku - Genel Bölüm Üçüncü Cilt - İstanbul 2014 - Sayfa 52 vd.)

....Avukatlık sözleşmesinden doğan vekalet ücreti alacağı kural olarak beş yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Ücret ödeme borcu muaccel hale gelmeden, ücret alacağının tabi olduğu zamanaşımı süreside işlemeye başlamaz. Bu nedenle avukatın ücret alacağında geçerli olan beş yıllık zamanaşımı süresi ücretin muaccel olmasından itibaren başlar. **Bir işgörme sözleşmesi olan avukatlık sözleşmesinde ücret, aksine bir anlaşma olmadığı takdirde, işin sonuçlandırılması ile muaccel olur.**

Hukuki yardım konusu bir dava ise, davanın kesin hükme bağlanması, bir icra takibi ise takibin sonuçlanması ya da aciz vesikasına bağlanması, avukatlık ücret alacağını muaccel kılar.

Bununla birlikte avukatın üzerine aldığı iş sonuçlanmadan sözleşme sona ererse, sona erme ile birlikte avukatlık ücreti de muaccel olur. **Haksız azil, haklı istifa hallerinde ücret alacağı da muaccel hale gelir. Aynı esas avukatın üstlendiği hukuki yardımı sonuçlandırmadan ölmesi veya ehliyetini kaybetmesi halinde söz konusu olup, bu durumlarda da ücret muaccel olur.** (Tülin Kurtoğlu - AkdinVekalet Ücreti ve Avukatın Hukuki Sorumluluğu - Ankara 2016 - Sayfa 222)..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.03.2014 gün ve E. 2013/30545, K. 2014/8067 sayılı kararı;

"...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasındaki vekalet ilişkisinin, 30.5.2011 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Mahkemece bilirkişi raponu esas alınarak azlin haksız olduğu kanaatine varılmıştır. Oysa ki davalı savunmasında davacı avukatın icra dosyasında tahsil ettiği bir kısım alacaktan 8.000 TL'sini uhdesinde tuttuğunu azlin haklı olduğunu belirtmiştir, bu husus davacının da kabulündedir. **Ne var ki HUMK 62.ve 73 ve gerekse Av. Kanunu'nun 171/1 maddesine göre avukat icra takibini sonuçlandırıp alacağın tamamını tahsil etmeden vekalet ücretini müvekkilden isteyemez.** Davacının anılan yasa hükmüne aykırı davrandığı ve bir kısım parayı uhdesinde tutması sebebi ile azil haklıdır. O halde mahkemece azlin haklı olduğu nazara alınarak davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesis usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.02.2017 gün ve E. 2015/34132, K. 2017/1559 sayılı kararı;

"...Davacının davalıdan 11.11.2009 tarihinde aldığı vekâlet ile 2009/805 esasta görülen boşanma davasının takip ettiği ve bu dosyada karara bağlanan tedbir nafakasının tahsili için icra takibi yaptığı, aralarında tarihsiz ücret sözleşmesinin düzenlendiği ve davacı tarafça 14.02.2011 tarihli ihtarla azledildiği toplanan bilgi ve belgeler ve tüm dosya kapsamından anlaşılmaktadır....Mahkemece, davacı avukatın güven sarsıcı eylemlerinden dolayı azlinin haklı olduğu ancak boşanma davasını takip ettiği gözetilerek sözleşmede yazılı 30.000,00 TL. ücretten ödenen 10.000,00 TL'nin mahsubu ile bakiyesi 20.000,00 TL'nin tahsili yönünde yazılı şekilde karar verilmiştir..... Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibariyle sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı ücrete hak kazanır. azil işlemi bir bütün olup bir dosyada azlin haklı, diğerinde haksız olduğu da kabul edilemez. Mahkemece, azlin haklı olduğuna ilişkin gerekçe yerindedir. **Öyle olunca, davacı avukat tarafından azil tarihi itibariyle tamamlanmış iş olmadığına göre davacı vekâlet ücreti isteyemez.** Bu nedenle, mahkemece davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasa aykırıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.05.2016 gün ve E. 2015/15292, K. 2016/12224 sayılı kararı;

"...Davacı avukatın, davalıların vekilliğini yaparken ahzuka bizzat yetkisi olmamasına rağmen icra dosyasından para çekmesi bunu müvekkillerine bildirmemesi ve ödememesi sadakat ve güven borcuna aykırı davranış olduğu ve davalıların vekil olan davacıyı 01.02.2007, 02.11.2007 ve 13.11.2007 tarihlerinde yaptıkları azilde haklı olduğu mahkemece dosya kapsamına göre haklı olarak kabul edilmiştir....Dava konusu olayda, haklı azil söz konusu olduğundan bitmemiş dava ve **takiplerden (tahsilatı yapılmamış olan) dolayı davacı davalılardan herhangi bir ücret isteyemez,** bu hususta emek ve mesaisi göz önünde bulundurularak hakkaniyet adı altında mahkemece herhangi bir ücret belirlenemez. ...bozulmasına..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.06.2014 gün ve E. 2014/3737, K. 2014/20850 sayılı kararı;

“...Dava, sözleşme kapsamında verilen danışmanlık ve avukatlık hizmeti nedeni ile sözleşmeden doğan alacakların davalıdan tahsili istemi ile açılmıştır.. Taraflar arasında düzenlenen 01.05.2011 tarihli avukatlık ve danışmanlık hizmet sözleşmesinin 4.2.a maddesinde **“Konusu para ile ölçülebilen davalarda ücret 1.500,00 TL den az olmamak üzere dava değerinin %5’idir. Bu ücretin yarısı peşin geriye kalan yarısı dava sonu ödenecektir” yazılıdır.** Sözleşmenin bu açık hükmüne rağmen davacı avukat sözleşmenin düzenlenmesinden kısa bir süre sonra 16.08.2011 tarihinde davalıya gönderdiği ihtarnamesinde toplam 15 icra takibi ve dava dosyası yönünden asıl alacak ve karşı yan vekâlet ücreti yönünden 13.329,20 TL ücretinin kendisine ödenmesi aksi takdirde istifa edeceğini bildirmiş davalı ise 19.08.2011 tarihli cevabi ihtarnamesi ile henüz tahsilât yapılmadan vekâlet ücreti alacağını istenemeyeceğini güven ilişkisinin sarsıldığını bu nedenle davacıya güvenin kalmadığını kendisini azlettiğini bildirmiştir.

HUMK 62 (HMK 73) ve Avukatlık Kanunu 171/1 ve AAÜT/2 gereği avukat dava ve takip dosyalarını kesin hükme bağlamadan müvekkilinden (aksi sözleşmede kararlaştırılmış olmadıkça) ücret talep edemez. A. K’nın 164/son maddesinde ise “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, hacedilemez.” hükmü yazılıdır. **Davacı avukat yasanın bu amir hükümlerini göz ardı ederek henüz kesinleşmiş davalar ve tahsil edilmiş icra dosyaları bulunmadan davalıya böyle bir ihtarname göndermekle davalının güvenini sarsmıştır.** Davalıda cevabi ihtarnameyle derhal davacıyı vekillikten azletmiştir. **Azil haklıdır.**

Avukatlık Kanunu 174/1. maddesinde “Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın taktipten vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.” hükmü yazılı olup davacı, avukatlık sözleşmesinde kararlaştırılan aylık ücret dışında başka bir ücret talep edemez.. Mevcut hükümleri göz ardı ederek yazılı şekilde davanın kabulü usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.06.2014 gün ve E. 2013/17025, K. 2014/18794 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa;... Davacı avukatın, Ankara 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/7652 sayılı icra dosyasında 10.10.2011 tarihinde 877,29 TL, 12.01.2012 tarihinde 877,29 TL olmak üzere toplam 1.754,58 TL tahsilât yaptığı, Ankara 12. İcra Müdürlüğü'nün 2012/600 sayılı dosyasında ise haricen 11.000,00 TL tahsilât yaptığı, fakat azilden sonra 20.03.2012 tarihinde serbest meslek makbuzu düzenlediği, 23.03.2013 tarihinde de icra dosyasına beyanda bulunarak haricen tahsil harcını ödediği anlaşılmaktadır. **Davacının icra dosyasından tahsil ettiği paraların miktarı hakkında davalı müvekkiline makul sürede bilgi ve hesap vermemesi, üstelenilen işi bitirmeden bir başka ifade ile vekâlet ücreti alacağı muaccel olmadan yapılan tahsilâtları uhdesinde tutması nedeniyle haklı nedenle azledildiğinin kabulü gerekir.** Bu durumda, davacının ancak Azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.09.2014 gün ve E. 2013/30781, K. 2014/28360 sayılı kararı;

“...Somut olayda taraflar arasındaki 12.09.2005 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesinde, vekalet ücreti 125.000,00 Dolar üzerinden maktu olarak tespit edilmiş olup, ücretin 500,00 Dolarlık kısmının peşin alındığı konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. Ne var ki ücretin bakiye kısmının ne zaman ödeneceği konusunda açık bir tarih ya da zaman öngörülmemiş, bununla beraber, az yukarıda değinilen Avukatlık Kanunu hükümlerine paralel olarak, “avukatın üstlendiği işi sonuna kadar takip etmekle yükümlü olduğu” belirtilmiştir. O halde somut olayda, davacı avukatın sözleşme konusu işleri sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini talep edemeyeceğinin kabulü gerekir. Her ne kadar mahkemece sözleşme süresinin (1) yıl olduğu ve sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren bu sürenin geçtiğinden bahisle ücretin muaccel olduğu kabul edilmişse de, olayda söz konusu (1) yıllık sürenin sonunda vekalet ilişkisinin sona erdirilmeyip devam ettiği sabittir. Kaldı ki sözleşmede, sözleşme süresinin

(1) yıl olduğu belirtildikten sonra, mevcut dava ve takiplerin sonuna kadar takip edileceği de açıkça hüküm altına alınmıştır. **Buna göre ücretin, (1) yıllık sürenin dolması ile değil, sözleşmenin “Konu” başlıklı bölümünde belirtilen işlerin sonuçlanması ile muaccel hale geleceği kabul edilmelidir.**

Dosya kapsamından ve alınan bilirkişi raporundan, sözleşme konusu işlerin sonuçlanıp sonuçlanmadığı ise anlaşılammamaktadır. O halde mahkemece bu yönde bir inceleme ve değerlendirme yapılarak, sözleşme konusu işlerin davacı avukat tarafından sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı konusunda bilirkişiden ek rapor alınıp, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirmelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

6. Taraflar arasında sözleşme varsa sözleşme koşulları hapis hakkının değerlendirilmesinde esas alınmalı mıdır?

Evet, yukarda okuduğunuz tüm kararlarda muacceliyet ve sair hususlarda, Avukatlık Yasası 163, 164/2-3 maddelere aykırı olmak üzere koşul konabileceği açıktır. Avukatlık sözleşmesinin olmadığına ilişkin yüzlerce karar var, ancak sözleşme düzenlenen karar örneği bulmak o kadar zor ki anlatamam.

Avukat mutlak avukatlık sözleşmesi düzenlemeli, uyumsuzluk çıktığında kral çıplak dedirtmemelidir. Bu nedenle öncelikle sözleşmede düzenlenen şartlara taraflarca uyulup uyulmadığına bakmak gerekir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.12.2016 gün ve E. 2015/30394, K. 2016/22574 sayılı kararı;

“... Davacı ile davalı ... arasında imzalanan 21.11.2012 tarihli sözleşmenin 12. sayfasında “Takas, mahsup veya hapis hakkının kullanılması bu sözleşmeden doğan alacaklar bakımından yasaklanmıştır; velev ki, takas, mahsup veya hapis hakkına konu olacak kesinleşmiş bir yargı kararına bağlı olsun” hükmü öngörülmüştür. 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 166.1. maddesinde “avukat, müvekkil tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, Avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir” şeklinde düzenleme

yapılmıştır. Ancak, hemen belirtilmelidir ki; her davanın kendi şartları içerisinde değerlendirilmesi gerekir. Buna göre tarafların serbest iradeleri ile kararlaştırdıkları sözleşmenin takas, mahsup ve hapis hakkının kullanılmasını yasaklayan söz konusu hükmü, Avukatlık Kanunu'nun 166.1 maddesinin emredici nitelikte olmaması karşısında geçerli ve tarafları bağlayıcı olup, bu nedenle mahkemece asıl davanın reddine, karşı davada ise sözleşmedeki takas ve mahsubu yasaklayan hükme rağmen davalı avukatın uhdesinde kalan miktarın mahsup edilmek suretiyle, bakiye alacak üzerinden kısmen kabul kararı verilmiş olması yerinde değildir.

O halde Mahkemece, taraflar arasındaki 21.11.2012 tarihli sözleşmenin takas, mahsup ve hapis hakkının kullanılmasını yasaklayan hükmü gözetilerek asıl ve karşılık davadaki talepler hakkında sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, aksi düşünce ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.11.2015 gün ve E. 2014/38870, K. 2015/34661 sayılı kararı;

"...Hapis hakkı ve azille ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; taraflar arasında 02.01.2006 başlangıç tarihli avukatlık hizmet, danışmanlık ve ücret sözleşmesi mevcut olup, aylık ücret hanesi boş bırakılmıştır. Davalının, hukuki danışmanlık dışında davacının alacaklı sıfatı ile yer aldığı... İcra Müdürlüğü'nün 2006/9085 sayılı icra dosyasını ve bir kısım işleri takip ettiği de çekişmesizdir. Dosya içerisinde bulunan taraflar arasındaki 22.12.2010 tarihli tutanakta, bahsi geçen bu icra dosyasında 229.443,71 TL'nin tahsil edildiği, icra dairesince belirlenen yasal vekâlet ve kısmi vekâlet ile takip edilen başka dava dosyası için hakedilen vekâlet ücretleri düşüldükten sonra bakiye 173.791,42 TL nin davacı şirket temsilcisine teslim edildiği yazılıdır. ... İcra Müdürlüğü'nün 2006/9085 sayılı icra dosyasında borçlu tarafça bizzat alacaklı vekili davalının hesabına yapılan ödemelerin miktar ve tarihleri hükme dayanak bilirkişi raporunda gösterilmiştir. **Buna göre 22.12.2010 tarihli tutanaktan sonra da 80.984,30 TL daha tahsil edilmiş olup, vekilin ahzu kabz yetkisine ilişkin yukarıda değinilen açıklamalar ışığında davalı avukatın bu tahsilat ve mahsuba konu ettiği alacakları ile ilgili olarak müvekkiline bilgi verdiği**

dair ispata elverişli delil sunulamamış olmasına göre müvekkilin vekiline karşı güven ilişkisinin sarsıldığıнын ve azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.

Mahkemece haklı azil halinde vekilin talep edebileceği ücrete ilişkin yasal düzenlemeler ve yerleşmiş içtihatlar gözetilerek davacının davalıdan iadesini isteyebileceği alacak miktarının bulunup bulunmadığı değerlendirilerek varılacak neticeye göre hüküm kurulması gerekirken aksine düşüncelerle ve yazılı gerekçe ile davanın reddine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

7. Tahsilattan yasal ücret üzerinde para alıkonulması halinde avukat hapis hakkımı kullandım diyebilir mi?

Diyemez. avukat varsa sözleşme, sözleşme yoksa Avukatlık Yasası'nın 164/4. maddesi gereği takdir olunacak ücret üstünde para alıkoymaz. Korsa haklı azil nedeni ile ücretinden de olur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.06.2014 gün ve E. 2014/1510, K. 2014/20959 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; ...Davalı avukatın, icra dosyasından yapmış olduğu tahsilât tarihinde, kesinleşmiş olan dava nedeniyle muaccel olan vekâlet ücreti alacağının bulunduğu sabit ise de, bu tarih itibarıyla hak etmiş olduğu vekâlet ücretinin, uhdesinde alıkoyduğu miktardan daha az olduğu, başka bir ifade ile vekâlet ücreti alacağından çok daha fazla bir miktarı müvekkiline ödemeyip alıkoyduğu da sabittir. Nitekim mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Bu itibarla dava konusu olayda hapis hakkının usulüne uygun olarak kullanılmadığı, davalı avukatın hak ettiği vekâlet ücreti kadar değil, bundan fazlasını alıkoyarak, Avukatlık Kanunu ve meslek kurallarına aykırı davrandığı açıktır. O halde davalının, bu durumu öğrenen müvekkili tarafından 24.06.2011 tarihli ihtarla azledilmiş olması da, haklı azil niteliğindedir.

Avukatlık Kanunu'nun, 174. maddesinde, “ Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmâ-linden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.” hükmü mevcut olup, bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandı-

ğının kanıtlanması halinde müvekkil avukata vekâlet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Somut olayda da davalı avukatın davacı müvekkili adına, hükme esas alınan bilirkişi raporundaki tespite göre “09.12.2010 tarihinden itibaren muhtelif tarihlerde” tahsilâtlar yaptığı anlaşılmaktadır. Ancak bu tahsilatları davacı müvekkiline ödemediği, bilahare davacının ihtarı üzerine, yukarıda açıklandığı üzere hak ettiği vekalet ücretinden fazla olan kısmı uhdesinde tutarak sadece 51.505,21 TL’yi ödediği sabit olduğuna göre Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre bu durumda yani haklı azil halinde ücret talep edilemeyeceğinden davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken aksine düşüncelerle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

8. Avukat aksine sözleşme yoksa teminat olarak verilen para üzerinde hapis hakkını kullanabilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 24.12.2014 gün ve E. 2014/22124, K. 2014/41688 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; Dava, vekâlet ücreti alacağı istemine ilişkin olup, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi yoktur. Taraflar arasındaki vekâlet ilişkisinin 20.03.2010 tarihli azille sona erdiği anlaşılmaktadır. Davacı avukat, azlin haksız olduğunu ileri sürerken davalı ise, davacının görevini sadakat ve özenle yerine getirmediğini, **teminatı kendisinden habersiz çektiğini ayrıca başka bir dosya için aralarında vekâlet ücreti alacağı ihtilafı bulunduğunu bildirerek azlin haklı olduğunu savunmuştur.** O halde taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığı ile ilgili olup, ancak bunun sonucuna göre davalının vekalet ücreti ödemekle yükümlü olup olmadığına karar verilebilecektir. **Davacı avukat, teminat parasının çekildiğinden davalının haberini bulunduğunu ayrıca bu paranın kendisi tarafından yatırıldığını iddia etmiş ancak bu iddiasını yasal delillerle ispatlayamamıştır.** Davalı taraf, teminat parasının çekildiğini yeni öğrendiğini savunmuştur. Davalı müvekkile ait paranın bilgisi dışında çekilmesi ve davalıya iade edilmemesi, davacı avukat için vekalet ve özen borcuna aykırı bir davranış olması nedeniyle azlin haklı sebeple yapıldığının kabulü gerekir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.05.2014 gün ve E. 2013/28918, K. 2014/16608 sayılı kararı;

“...Davaya dayanak olan Bursa 12. İcra Müdürlüğü'nün 2008/1026 2013/28918-2014/16608 Esas sayılı icra dosyasında da 42.361.63.TL'nin, 2008/1031 Esas sayılı icra dosyasında da 54.806.23.TL'nin tahsili için yapılan icra takipleri ile ilgili olarak öncesinde davalı şirket tarafından davacıya ihtiyati haciz kararı alınması için teminat olarak kullanılmak üzere 18.02.2008 tarihinde 15.000,00.TL'nin verildiği, takiplerin kesinleşmesinden sonra 22.05.2008 tarihinde teminatın 6.000,00.TL tutarındaki kısmının iade edildiği, bakiye kısmı ise azil tarihine kadar davacı avukatın üzerinde tuttuğu dosyada mevcut bilirkişi rapor ve ek raporu ile sabit olduğu gibi bu yön mahkemenin de kabulündedir. Hâl böyle olunca davacı avukatın hapis hakkını Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine göre, usulüne uygun olarak ve gerektiği gibi kullanmadığı, davacı avukatın üzerine aldığı vekalet görevinin gereklerini tam ve sağlıklı olarak yerine getirmediği ve davalının vekil olan davacıyı 09.07.2008 tarihinde yaptığı azilde haklı olduğunun kabulü zorunludur.

Az yukarıda da değinildiği gibi, Avukatlık Kanunu'nun, 174. maddesinde, “Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.” hükmü mevcut olduğundan bu hükme göre azil işleminin haklı nedene dayandığının kanıtlanması halinde müvekkil, avukata vekalet ücreti ödemekle yükümlü değildir. Dairemizin kökleşmiş içtihatlarına göre haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekalet ücreti talep edilebilir. **Bu itibarla somut olayda, sonuçlanıp kesinleşen iş bulunmadığından mahkemece açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken az yukarıda yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.04.2016 gün ve E. 2015/7771 K. 2016/11475 sayılı kararı;

“...Davalı şirket, Bursa 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2011/517 Değişik İş sayılı dosyasından davacılar tarafından çekilen 30.000,00TL teminat iadesinden haricen haberdar olduğunu, 3 ay sonra davacılara ihtarname çekilmesi üzerine çekilen paranın

25.884,59TL'lik kısmının ödendiğini, ayrıca davacıların derdest dava açmaları sonucu gereksiz yere vekalet ücreti ödemek zorunda kaldığını, bu nedenlerle haklı olarak davacıların azledildiğini, savunarak, davanın reddini dilemiştir.

...Bu açıklamalardan sonra somut olaya bakıldığında; taraflar arasındaki öncelikli uyuşmazlık, azlin haklı olup olmadığına ilişkindir. **Davacı avukatların, davalıya vekâleten tahsil etmiş olduğu miktarı şirkete bildirimmediği gibi, uhdesinde tuttuğu tüm dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır. O halde davacı avukatların, davalı müvekkili tarafından 14.07.2011 tarihinde haklı olarak azledildiğinin kabulü gerekir.** Esasen mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Haklı azil halinde ancak azil tarihi itibarıyla sonuçlanıp, kesinleşen işlerden dolayı vekâlet ücreti talep edilebilir. Buna karşılık azil tarihi itibarıyla henüz kesinleşmeyen işler nedeniyle vekâlet ücretine hak kazanılamaz. Davacı avukatlar tarafından takip edilen tüm dosyalar dosyada bulunmamakla birlikte alınan rapor ve ek raporlar da yetersizdir. O halde mahkemece, davacı avukatların takip ettiği dosyalar getirilerek konusunda uzman bilirkişiden rapor da alınmak suretiyle hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan hususlar göz ardı edilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.12.2014 gün ve E. 2014/22124, K. 2014/41688 sayılı kararı;

“...Davacı avukat, teminat parasının çekildiğinden davalının haberini bulunduğunu ayrıca bu paranın kendisi tarafından yatırıldığını iddia etmiş ancak bu iddiasını yasal delillerle ispatlayamamıştır. Davalı taraf, teminat parasının çekildiğini yeni öğrendiğini savunmuştur. **Davalı müvekkile ait paranın bilgisi dışında çekilmesi ve davalıya iade edilmemesi, davacı avukat için vekalet ve özen borcuna aykırı bir davranış olması nedeniyle azlin haklı sebeple yapıldığının kabulü gerekir....”**

9. Avukat vekil müvekkil ilişkisi bittikten sonra para tahsil edebilir, hapis hakkını kullandım diyebilir mi?

Gerçekte avukat vekil müvekkil ilişkisi bittikten sonra para tahsil edemeyeceği gibi, tahsil ettiği alacak üzerinde hapis hakkım var da diyemez. Eylem aynı zamanda zimmet suçunu oluşturur.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 24. 11. 2014 gün ve E. 2014/37188, K. 2014/34037 sayılı kararı;

“... Ancak; Avukat olan sanığın, vekili olduğu dönemde A. İnş. Tur. Nak. San. Ltd. Şti'nin alacağı için Atabey İcra Müdürlüğü'nün 2004/58 sayılı dosyası üzerinden icra takibi yaptığı, bilahare 28.07.2005 tarihinde şirket tarafından azledildiği ve azilnamenin 01.08.2005 günü tebliğ edildiği, ancak sanığın, borçlu H. . Ö. . 'den azilden sonra 15.09.2005 tarihinde bürosunda haricen 4.000,00 Euro tahsil ettiği halde parayı müvekkiline vermeyerek uhdesinde tuttuğu iddiasıyla dava açılmıştır. Sanık; müvekkili olan şirket adına takiplerini yaptığı 2004/1481, 2004/1479, 2004/2425, 2004/2426, 2004/58 sayılı dosyalarından vekalet ücreti alacağını olduğunu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 166. maddesi gereğince hapis hakkına dayanarak parayı müvekkiline vermediğini savunmuştur.

Sanığın, vekâlet ilişkisinin bulunduğu dönemlerde müvekkili tarafından verilen veya onun namına tahsil ettiği ve bu nedenle uhdesinde tuttuğu para, mal ve diğer kıymetleri, alacağı nispetinde elinde tutabilmesi ve **1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 166/1. maddesinde düzenlenen “hapis hakkını” bu suretle kullanması mümkün ise de; vekâlet ilişkisinin sona ermesinden sonra müvekkili nam ve hesabına para kabul ve tahsil etmeye yetkili bulunmaması karşısında, bu para üzerinde hapis hakkını kullanması mümkün değildir.** Bu itibarla olayda hukuka uygunluk nedeninin gerçekleşmediği ve TCK'nın 26. maddesinin uygulanma koşullarının olmadığı anlaşılmaktadır...hükümün bozulmasına, ...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve E. 2013/280, K. 2013/811 sayılı kararı;

“...Şırnak Noterliği'nin 18.06.2008 tarihli 5567 sayılı azilnamesinin usulüne uygun olarak 09.07.2008 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği, Şırnak İcra Müdürlüğü'nün 2006/289 sayılı dosyasından 08.09.2008 tarihli, 1470 sayılı reddiyat makbuzu ile de 10.539,89 TL çekildiği görülmektedir. Şikâyetli avukatın azilden sonra icra veznesinden para çektiği ve bu parayı hapis hakkını gerekçe göstererek uhdesinde tuttuğu tartışmasızdır. **Vekâletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekâletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. Avukatın azledilmesi halinde, azledilmenin kendisine tebliğ edildiği veya mahkeme dosyasına**

konulduğu tarihten itibaren ilgili dosyada hiçbir işlem yapmaması gerekmektedir...”

10. Yapılan tahsilat bir başka dosyadaki ücret alacağı için hapis hakkı ile alıkonabilir mi?

Kullanılamaz. Mutlak surette sözleşme yapılmalı, bu husus sözleşmede açıkça bildirilmeli, taraflarca kabul edilmelidir. Avukat bunun bilincinde olmalı, haklı azle neden olarak, diğer ücretlerinde altını çizmemelidir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 24.01.2016 gün ve E. 2015/11443, K. 2016/352 sayılı kararı;

“...Genel olarak düzenlenmiş bir vekâletnameye dayanılarak yapılan birden fazla dava takibi sırasında tek avukatlık sözleşmesine istinaden hukuki işlem yapıldığı için, bir davadan tahsil edilen alacağın, tüm davalardan kaynaklanan vekâlet ücretine mahsuben hapis hakkının kullanılması mümkün ise de; **her bir dava için ayrı ayrı verilmiş vekâletnamelerin her biri ayrı bir avukatlık sözleşmesi olduğundan bu durumda hapis hakkının da her bir dava/sözleşme için ayrı ayrı mümkün olmasının gerektiği, ... hükmün bozulmasına, ...”**

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 22.09.2014 gün ve E. 2014/6571, K. 2014/26577 sayılı kararı;

“...Genel olarak düzenlenmiş bir vekâletnameye dayanılarak yapılan birden fazla dava takibi sırasında tek avukatlık sözleşmesine istinaden hukuki işlem yapıldığı için, bir davadan tahsil edilen alacağın, tüm davalardan kaynaklanan vekâlet ücretine mahsuben hapis hakkının kullanılması mümkün ise de, her bir dava için ayrı ayrı verilmiş vekâletnamelerin her biri ayrı bir avukatlık sözleşmesi olduğundan bu durumda hapis hakkının da her bir dava/sözleşme için ayrı ayrı mümkün olması gerekir. Yargılamaya konu olayda, sanık avukat, senedin asıl alacaklısının M. . T. . olduğunu ve M. . T. . vekili olarak takip ettiği diğer davalardaki alacağına mahsuben bir kısım parayı uhdesinde tutarak hapis hakkını kullandığını ileri sürmüş ise de, yargılandığı davada senedin N. . E. . 'ye ciro edilmiş olması ve kendisinin de N. . E. . vekili olarak takipte bulunması nedeniyle hapis hakkını kullanması söz konusu değildir...”

11. Hapis hakkı dosya alacaklısından başka bir kişi veya kurum aleyhine kullanılabilir mi?

Kullanılamaz. Bu hak ancak vekalette bildirilen kişi ve kuruma karşı kullanılmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.11.2010 gün ve E. 2010/2009, K. 2010/1495 sayılı kararı;

“...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden T. Ltd. Şti.'nin müdürünün E., M. ve D. Ltd.Şti.'nin müdürünün E.'un boşanmış olduğu eşi R. A., davacı şirketin müdürünün ise E.'un kızı B. olduğu, bir başka ifade ile her bir şirketin farklı kişiler tarafından temsil edildiği anlaşılmaktadır. E.'un şirketlerin yönetimine yardım etmesi veya şirket müdürleri arasında akrabalık ilişkisinin bulunması, adı geçen şirketler arasında organik bağ bulunduğunu kabul etmek için tek başına yeterli değildir. Zira, bu şirketlerin ayrı ayrı tüzel kişiliklerinin bulunduğu açıktır. Davalı avukatın, davacı şirket dışındaki şirketler ve yetkilileri için takip ettiği işler ve dosyalar nedeniyle her bir şirketten ayrı ayrı vekalet ücreti talep etme hak ve yetkisi mevcuttur.

Açıklanan nedenlerle, davalı avukatın, dava dışı şirketler ve yetkililerinden olan vekâlet ücreti alacaklarından dolayı, davacı şirket için başlatılan takip sonunda yapılan tahsilâtlardan Av. Kanunu 166. maddesi gereğince hapis hakkını kullanamayacağını kabulü gerekir.

Öyle olunca, davacı şirketin anılan gerekçe ile davalı avukatı azletmesi haklıdır. Hemen belirtmek gerekir ki, davalı avukatın haklı olarak azledilmesi sebebiyle takip ettiği icra dosyası için herhangi bir ücret talep etmesi mümkün değildir. Mahkemece, değinilen bu hususlar gözetilerek, hâsıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 02.08.2014 gün ve E. 2014/257, K. 2014/478 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun farklı kişi veya tüzel kişilikler adına yapılan tahsilâtlarda hapis hakkının kime karşı kullanılması gerektiridir. **Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.11.2010 gün ve 2010/2909 Esas, 2010/14953 Karar sayılı karar gerekçesinde**

“hapis hakkı kullanımı için alacak ile eşya arasında bağlantı (irtibat) bulunmalıdır. Bağlantı doğal veya hukuki olabilir. Örneğin, farklı tüzel kişiliklere sahip şirketlerden biri adına yapılan icra takibinden dolayı icra veznesinden çekilen para üzerinde yöneticileri aynı olsa bile diğer şirketlerin avukata olan borçları nedeniyle hapis hakkı kullanması mümkün değildir.” gerekçesi, hapis hakkının sadece müvekkile karşı kullanılabileceğini, farklı kişi veya tüzel kişilere karşı kullanılamayacağını dile getirmektedir.

O halde,şikayetli avukatın E. Ltd.Şti vekili olması karşısında hapis hakkını M. A. ve A. A.’dan olan diğer avukatlık ücretleri için kullanmasının hukuksal dayanağı olmadığı açıktır. Ayrıca avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun tahsilattan hemen sonra iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü ne miktar da alacağı olduğunu müvekkiline duyurması gerekmektedir.

Şikayetli avukatın 20.05.2010 tarihinde, 20. İcra Müdürlüğü’nün 2008/3537 Esas sayılı dosyasından 22.595.65 TL tahsil etmiş olmasına karşın raları 43. madde gereği bilgi ve hesap vermediği, 08.09.2011 günlü ihtarname ile de hapis hakkını usulsüz olarak kullandığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır.”

12. Avukat müvekkile ulaşamıyorsa tahsil ettiği parada hapis hakkımda var diyerek uhdesinde tutabilir mi?

Yukarda açıkladım, avukat tahsil ettiği parayı derhal müvekkile bildirmek, ödemek ve koşulları varsa hapis hakkını kullanmak zorundadır. Paranın el yaktığının bilinciyle ya ikamette ödemeli olarak göndermeli, ya da tevdi mahalli tayin ettirmeli, olası zimmet suçundan, haklı azilden kurtulmalıdır. Yaşamımızda sıkça karşılaştığımız bir durumdur. O halde ne yapılmalı?

Ücret sözleşmesi varsa bu sözleşmede kabul edilen adrese, sözleşme yok ise Avukatlık Kanunu madde 175 “İş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır. Adres değişiklikleri en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından taahhütlü mektupla avukata bildirilir.

İş sahibinin adresine gönderilecek yazıların tebliğ edilememesinden veya adres değişikliklerinin bildirilmemesinden doğan so-

rumluluk iş sahibine aittir” Hükmü gereği vekaletnamede bildirilen adrese ihtarname gönderilmeli, sorumluluktan kurtulmalı, ispat külfeti yönünden noter tercih edilmelidir.

Aradım bulamadım savunmasının hiçbir önemi yoktur. Tebliğden sonrada tevdi mahalli tayin ve hesaba yattırılmalıdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 30.01.2014 gün ve E. 2012/14640, K. 2014/1065 sayılı kararı;

“...Avukat olarak görev yapan sanığın, boşanma davasında katılanın vekilliğini üstlendiği, dava sonunda aleyhine 18.100,00 TL tazminata hükmedilmesi üzerine katılanın 22.04.2011 tarihli yazılı belge karşılığında parayı karşı tarafa teslim etmesi için sanığa verdiği, ancak katılan aleyhine icra takibine başlandığı 27.04.2011 tarihine kadar, makul sayılabilecek bir sürede sanığın teslimatı yapmayarak icra takibinin başlatılmasına, buna bağlı olarak katılanın fazladan ödeme yapmasına ve maaşına haciz konulmasına sebebiyet verdiği, karşı taraf vekilinin elden ödeme kabul etmediğini ve **ayrıca vekalet ücreti alacağı için hapis hakkını kullandığını savunan sanığın, elden ödeme kabul edilmese bile bunu yasal yollardan Tevdi Mahalli Tayini suretiyle halletme imkanının bulunması, icra dosyasına yapılan ödemelerin tüm vekalet ücretini aldığını gösteren makbuz ve belgelerin düzenlenme tarihleri olan 06.05.2011 ve 10.05.2011’den sonra 12.05.2011 ve 18.05.2011 tarihlerinde gerçekleşmesi sebebiyle bu savunmalarına da itibar edilemeyeceği...anlaşılmaktadır... hükmün bozulmasına, ...”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 11.12.2015 gün ve E. 2014/25288, K. 2015/36563 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; Davalı avukatın, müvekkili olan davacının vekili sıfatıyla takip dosyası üzerinden 52.924,41 TL tahsil ettiği halde, yedinde tuttuğu anlaşılmakta olup davalı, **yargılama sırasında savunduğu gibi, tahsilatla ilgili müvekkiline ulaşamadığından müvekkilini haberdar edemediğini kanıtlayamamıştır. Kaldı ki davalı avukatın, tahsilat sırasında muaccel olan bir miktar vekalet ücreti alacağı bulunduğu kabul edilmiş olsa dahi, alacağından daha fazla bir miktarı alıkoyduğu da anlaşılmakta olup, davacıya ancak azil tarihinden sonra bir miktar ödeme yapmıştır. O halde**

dava konusu olayda hapis hakkının, Avukatlık Kanunu ve meslek kuralları hükümlerine göre, usulüne uygun olarak ve gerektiği gibi kullanılmadığı açıktır. Tahsil etmiş olduğu miktarı müvekkiline iade etmeyen davalı avukatın, tahsilâtı tesadüfen öğrenmesinden sonra iş sahibi davacı tarafından 03.05.2011 tarihli ihtarla azledilmiş olması da, haklı azil niteliğinde olup, avukat bu durumda sadece azil tarihi itibarıyla tamamlanmış işlere ilişkin vekâlet ücretlerinin ödenmesini isteyebilecektir. Mahkemece bu husus göz önüne alınarak azil tarihi itibarıyla tamamlanmış işlere ilişkin olarak vekâlet ücreti hesabı yapılarak buna göre hüküm tesis edilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 02.05.2014 gün ve E. 2014/164. K. 2014/309 sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından eylem nedeniyle Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2013/5 esasında “hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme’nin 17. 07. 2013 gün ve 013/95 Karar sayılı kararı ile TCK 155/2, 62/1 maddeler gereği neticeten 5 ay hapis ve 20, 00 TL para cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği, kararın Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2013/587 D. İş sayılı kararı ile itirazın reddedilerek 26. 07. 2013 tarihinde kesinleştiği, Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık aşamalı savunmalarında müvekkili olan İsmail G. ’e vermesi gerekli para konusunda uyuşamadıkları için parayı veremediğini suç kastının olmadığını ileri sürmüştür. **Ancak sanık avukat icra dairesinden 14.863, 50 TL’yi aldıktan sonra en azından kendinin ya da karşı tarafın kabul ettiği bir miktar parayı tevdi mahalli tayin ederek veya konutta ödeme olarak göndermek suretiyle müvekkiline ödeme girişiminde bulunmamıştır.**

Sanık avukatın parayı tahsil ettikten sonra kendi ücretini ayırıp kalan parayı yukarıda belirtilen şekilde müvekkiline göndermesi gerekir.

Dosya içerisindeki sanıkla müşteki arasındaki mesaj tespit tutanaklarından da müştekinin sanık avukatı ısrarla aradığı, ancak sanığın müştekiyi oyaladığı anlaşılmaktadır.” sözlerinin yazılı olduğu, Mahkeme kararı ve Şikâyetli avukatın kabulü ile 04.05.2012 tarihin-

de çekilen paranın yargılamadan sonra 11.07.2013 tarihinde ödendiği tartışmasızdır.

Mahkeme karar gerekçesinden de görüldüğü üzere avukatın bu kadar uzun bir müddet parayı uhdesinde tutma hakkı yoktur. Şikâyetçi almıyorsa hakkı olan ücretleri kestikten sonra tevdi mahalli tayin ettirmeli, uhdesinde tuttuğu para için de hapis hakkını kullandığına ilişkin bildirimde bulunması meslek görevidir...”

13. Avukat tahsil ettiği paranın tamamını uhdesinde tutabilirmi, orantılı kesinti yapmak zorunda mı?

Bu konuda mutlak surette sözleşme yapılmalı, makul oran-tı ile tahsilattan para alınmalıdır. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 45. maddesi; “Avukat “hapis hakkı”nı alacağı ile oran-lı olarak kullanabilir.” hükmünün doğal sonucudur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.09.2014 gün ve E. 2014/5177, K. 2014/26945 sayılı kararı;

“...Hapis hakkı ile ilgili bu açıklamalardan sonra dava konusu olaya bakılacak olursa; **Davacı avukatın, müvekkili davalı nam ve hesabına 861,96 TL tutarında çek teminat bedelini yedinde tuttuğu ve bu konuda davalıyı bilgilendirilip hesap vermediği gibi alacağı oranda hapis hakkını da kullanmamıştır.** Yapılan tahsilatları, müvekkilini haberdar ederek iade etmeyen davalı avukatın, bu durumu öğrenen iş sahibi davalı tarafından 14.10.2008 tarihli ihtarla azledilmiş olması da, haklı azil niteliğinde olup, avukat bu durumda sadece azil tarihi itibarıyla tamamlanmış işlere ilişkin vekalet ücretlerinin ödetilmesini isteyebileceğinden mahkemece, açıklanan hususlar gözardı edilerek, azlin haksız olduğunun kabulü ile yazılı şekilde hüküm tesis edilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 06.06.2014 gün ve E. 2024/162, K. 2014/352 sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasası 166 ve TBB Meslek Kuralları 45. madde gereği hapis hakkının kullanımı için hangi alacaktan ötürü ne kadar alacak için müvekkile yazılı ihtar gönderilmeli ve alacakla orantılı olarak hapis hakkı kullanılmalıdır. Yargıtay 13. HD. 04. 05. 2009

gün ve (13260/5950) sayılı karar gerekçesi de “Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten ve **gerektiği durumlarda yapılacak hesaplaşmadan sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir.** Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 21.05.2010 gün ve E. 2010/5, K. 2010/233 sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasası’nın 166. ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 45. maddeleri avukatın hapis hakkını düzenlemektedir. **Bu düzenlemelerde yer alan “ nispet ve oran” ifadeleri, avukatın müvekkili adına tahsil ettiği para ve sair değerlerde kendi alacağı için orantılı bir şekilde hapis hakkını kullanmasının da gerekli olduğunu açık şekilde belirlemiştir.** Tahsil edilen miktar ile avukatın alacağı arasında uygun bir dengenin muhakkak bulunması, tahsil edilenin tamamının veya tamamına yakınının avukatın alacağı olarak değerlendirilmemesi işin doğası sonucudur. Ayrıca tahsil edilen miktardan hangi iş ve ne kadarının avukatlık ücreti olarak alındığının avukat tarafından müvekkiline en kısa süre içinde yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir...”

14. Özellikle nafaka alacağı tahsilinde daha duyarlı olunmalı, para uhdede kalmamalı, orantılı tahsilat yapılmalıdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 14.01.2014 gün ve E. 2012/14312, K. 2014/405 sayılı kararı;

“...sanığın müvekkili olan katılan adına 27.12.2006 tarihli reddiyat makbuzu ile 242,90 TL, 29.01.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 242,90 TL, 27.02.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 242,90 TL, 24.04.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 236,00 TL, 05.06.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 141,60 TL, 11.06.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 150,00 TL, 30.10.2007 tarihli reddiyat makbuzu ile 708,00 TL, 22.09.2008 tarihli reddiyat makbuzu ile 1.227,20 TL ve 17.06.2009 tarihli reddiyat makbuzu ile de 849,60 TL olmak üzere **tedbir nafakası olarak icra yoluyla peyderpey tahsil ettiği toplam 4.041,00**

TL'yi katılana ödemeyerek mal edindiği daha sonra şikayet edilmesi üzerine paranın bir kısmını katılana ödediğinin sabit olması karşısında, sanığın oluşa uygun olarak sübutu kabul edilen eyleminin zincirleme zimmet suçunu oluşturacağı gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek yazılı şekilde hüküm kurulması,

Kabule göre de; Suçun 5237 sayılı TCK'nın 53/1-e maddesindeki yetkinin kötüye kullanılması suretiyle işlenmesine rağmen, sanık hakkında aynı Yasa'nın 53/5. madde ve fıkrası gereğince cezanın infazından sonra başlamak üzere, hükmolunan cezanın yarısından bir katına kadar bu hak ve yetkinin kullanılmasının yasaklanmasına karar verilmesi gerektiğinin gözetilmemesi ve yüklenen suç bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda birden fazla işlemesi nedeniyle TCK'nın 43. maddesi uyarınca artırım uygulanmaması, Bozulmasına, ..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 21.06.2013 gün ve E. 2012/891, K. 2013/541 Karar sayılı kararı;

"...Özellikle nafaka alacağına ilişkin olarak görev üstlenilen hallerde avukat hapis hakkını alacağı vekâlet ücreti ile orantılı kullanılmalı, müvekkilinin de nafaka gelirinə muhtaç olduğunu asla göz ardı etmemelidir.

Şikâyetli avukat avukatlık asgari ücret tarifesine göre hesaplanırsa dahi (Kararda 500.00 TL'dir) alacağının çok üstünde bir parayı zimmetinde tutmuş ve hiç ödeme yapmamış, hesap vermemiş, bildirimde bulunmamıştır. Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır. Şikâyetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir..."

15. Haricen yapılan tahsilatlar mutlak surette müvekkile bildirilmeli, icraya beyanda bulunulmalı mı?

Evet, hapis hakkının yasaya uygun kullanılmadığına ilişkin en yaygın zimmet, görevi kötüye kullanmak suçunun, haksız azil nedenlerindedir. Çünkü vatandaş size para verince genelde makbuz istiyor ve sizde o koşullar içinde veriyorsunuz. Sonrada ihmal vesair nedenlerle bildirimde bulunmuyorsunuz, **biraz süre geçince icra**

daairesine bildirimde bulunuyorsanız mutlak makbuz verdiğinizi hatırlamalı, tahsil tarihi ile bildirimde bulunmalı, kapak hesabını buna göre yaptırmanızdır. Müvekkil yönünden zimmet, borlu yönünden görevi kötüye kullanmak suçunu, tahsil harcı yönünden kamuyu zarara uğratmak suçunun süjesi olmanız kaçınılmazdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 21.05.2015 gün ve E. 2013/8660, K. 2015/11767 sayılı kararı;

“...Suç tarihinde Zonguldak Barosu'na bağlı avukat olarak çalışan sanığın vekaletnamedeki ahzu kabz yetkisine dayalı olarak İcra Dairesinden ve **haricen borçludan tahsil ettiği toplam 5.942,00 TL. paranın 1.746,00 TL'sini müvekkiline vermeyip mal edinmesi şeklindeki eylemin zimmet suçunu oluşturduğunun nazara alınmaması** ve yüklenen suç TCK'nın 53/1-e maddesindeki hak ve yetkinin kötüye kullanılması suretiyle işleyen sanık hakkında aynı Yasa'nın 53/5. maddesinin uygulanmaması, ...hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 10.02.2016 gün ve E. 2013/15849 K. 2016/1453 sayılı kararı;

“... TCK'nın 5. maddesinin 01.01.2009 tarihinde yürürlüğe girmiş olması nedeniyle anılan Kanunun genel hükümlerine aykırı olan sınırlayıcı nitelikteki Avukatlık Yasa'sının 62. maddesinin de özel nitelikteki görevi kötüye kullanma suçları açısından zımnen ilga edilmiş sayılmasının gerektiği ve TCK'nın 247. maddesine göre zimmete geçirilen malın devlete veya özel kişilere ait olmasının suçun oluşması bakımından öneminin bulunmadığı nazara alındığında;

Sanığın katılan vekili olarak davalı A. B. K. aleyhine Üsküdar 1. İş Mahkemesi'nde tazminat davası açtıktan sonra davalıdan haricen tahsil ettiği 15.000,00 TL'yi katılana vermeme şeklinde gerçekleşen eyleminin, **A. B. K. tanık olarak dinlenip sanığa haricen yapılan ödeme tarihi tereddüte yer vermeyecek şekilde belirlendikten sonra tahsilat tarihinin 01.01.2009 ve sonrası olduğunun tespiti halinde eylemin zimmet suçunu, 01.01.2009 ve öncesi olduğunun tespiti halinde ise hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma suçunu oluşturacağı gözetilerek sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri yerine eksik incelemeyle yazılı şekilde hüküm kurulması, ...hükmün bozulmasına, ...”**

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 24.12.2015 gün ve E. 2013/15290, K. 2015/17789 sayılı kararı;

“...İstanbul Barosu'na bağlı olarak avukatlık yapan sanığın müşteki H. . B. . 'ın vekilliğini üstlenerek E. P'dan olan alacağını tahsil amacıyla Kadıköy 8. İcra Müdürlüğü'nün 2010/9894 sayılı dosyası üzerinden icra takibi başlattığı, takip devam ederken katılan adına borçludan **toplam 165.000,00 lirayı muhtelif tarihlerde haricen tahsil ettiği halde, durumu müştekiye bildirmedeği ve parayı katılana ödemeyerek mal edindiğinin dosya içerisinde bulunan Akbank havale belgeleri, katılan ve tanık beyanları ile sabit olması ve fiilin ancak beyanlar ve belgelerle ortaya çıkartılması karşısında, sanığın oluşa uygun olarak sübutu kabul edilen eyleminin nitelikli zimmet suçunu oluşturacağı** gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek dosya kapsamı ve oluşa uygun düşmeyen yanılıgılı hukuki değerlendirmeler ile yazılı şekilde hüküm kurulması...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 06.02.2007 gün ve 11363/1157 sayılı kararı;

“... Sanık avukatın icra takibine konu alacağı kısmen ve haricen tahsil etmesine karşın; icra dosyasına bildirmeyerek, **Harçlar Yasası 28. maddesi uyarınca kamu adına tahsili gereken tahsil harcının ödenmesine engel olma biçimindeki eyleminin kamu zararına neden olması ve İİK 59. maddesi uyarınca borçluya kazanç sağlamış bulunması nedeniyle görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunun unsurlarını taşıdığı** gözetilmeden yasal ve yeterli olmayan gerekçe ile beraatine karar verilmesi, yasaya aykırıdır. , hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 05.04.2006 gün ve 3944/9086 sayılı kararı;

“...Sanık Avukatın, katılan borçludan tahsil ettiği **500 milyon TL'yi icra takip dosyasına bildirmeyerek, alacağın tamamı üzerinden faiz hesaplayıp icra takibine devam etmek suretiyle icrai harekette bulunarak katılanın mağduriyetine yol açmaktan ibaret eyleminin görevde yetkiyi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu** gözetilmeden, yetersiz gerekçeyle beraat kararı verilmesi, hükmün bozulmasına ...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 27.02.2007 gün ve 12865/1990 sayılı kararı;

“...Sanığın alacaklı vekili sıfatıyla kendisine yapılan harici ödemeyi icra dosyasına bildirmeyerek tahsil harcının zamanında tahakkuk eden ve tahsiline engel olmak suretiyle kamu zararına; **Harici ödemeye karşın alacağın tamamı üzerinden takibe devam etmek suretiyle de kişi mağduriyetine neden olmak biçimindeki görevinin gereklerine aykırı düşen eyleminin görev yetkiyi kullanma suç öğelerini taşıdığı;** 765 ve 5237 sayılı TCY'larının ilgili hükümlerinin karşılaştırılarak sanık yararına olan hükmün saptanması, sonucuna göre hüküm kurulması gerektiği özeilmeden yasal olmayan gerekçe ile beraat kararı verilmesi, ...hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 12.12.2007 gün ve 6576/10865 sayılı kararı;

“... Avukat olan sanığın katılanın haricen yaptığı ödemeleri icra dosyasına bildirmemesi sonucu **icra dosyasında faizin artmasına neden olması biçimindeki eyleminde katılanın mağduriyeti olup olmadığına tespiti açısından;** tanık Can P. A. 'a yapılan son ödeme hariç, yapılan harici ödemeler ile müteselsil kefil Mürsel U. 'ın maaş haczi sonucu dosyaya yansıyan ödemelerin tümünün tarihleride tespit edilerek katılanın fazla ödeme yapıp yapmadığının tespiti ile sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ve yetersiz gerekçe ile hüküm kurulması, ... hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 28.01.2008 gün ve 7209/929 sayılı kararı;

“... Sanık avukatın, alacaklı müvekkili adına vekâleten yürütüldüğü icra takibini 30.04.1999'dan 01.11.2002 tarihine kadar işlemsiz bırakma ve **borçludan haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına bildirmeme biçimindeki görevinin gereklerine aykırı ve katılan müvekkilinin mağduriyetine yol açan eyleminin, 5237 sayılı Türk Ceza Yasasınının 257/2. maddesi kapsamındaki görevi savsama suçunu oluşturduğu gözetilmeden,** sanığın borçludan tahsil ettiği parayı müvekkiline vermediğine ilişkin dava açılmayan eylemini suçun nitelendirilmesine dayanak kabul ederek yetersiz gerekçeyle görevi kötüye kullanma suçundan mahkûmiyet hükmü kurulması, ... hükmün bozulmasına...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 20.12.2010 gün ve 25787/21198 sayılı kararı;

“... Avukat olan sanığın, müvekkili adına Trabzon İcra Müdürlüğü'nün 1999/3113 Esas sayılı takip dosyasında yaptığı **harici tahsilatları müvekkiline vermesine rağmen, takip dosyasına bildirmeyerek ve aynı alacağın 21.11.2002 tarihinde başka bir şahsa temliki sırasında kendisi de hazır bulunduğu halde, alacakla ilgili harici tahsilattan bildirmeyip gizlemek suretiyle** 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34 ve 38. maddelerine aykırı davranarak, takip dosyasında borçlu olan katılanın mağduriyetine neden olduğu gözetilmeden, yasal olmayan gerekçeyle beraat kararı verilmesi, hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 02.05.2012 gün ve 12326/10267 sayılı kararı;

“... Sanık avukatın alacaklılar vekili olarak, katılan Keçiören Belediyesinden 21.06.2004 tarihinde, alacaklı B. E. için 5.500,00 TL, M. E. , A. E. ve R. K. için 5.500,00'er TL tahsil ederek ibraname vermesine karşın; Ankara 10. İcra Müdürlüğü'nün 2004/2314- 2315-2316 Esas sayılı ilamlı icra takip dosyalarında, **bu tahsilatları mahsup etmeden ve icra dairesini bilgilendirmeden, alacağın tümü ve işleyen faizi üzerinden belediyenin Vakıfbank hesabındaki parasına 08.08.2005 tarihinde haciz talebinde bulunduğu ve banka tarafından dosyaya gönderilen parayı da mahsup yapmadan, 02.01.2006 tarihinde tahsil etmesi şeklinde gerçekleşen eyleminde; TCK'nın 257/1 maddesinde tanımlanan görevi kötüye kullanma suçunun yasal öğeleri olan, kişilere haksız menfaat sağlanması veya kamunun zararına neden olunup olunmadığı, yöntemince tartışılmadan, eksik araştırma ve yetersiz gerekçe ile yazılı şekilde hüküm kurulması, ... hükmün bozulmasına...”**

TBB Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve E. 2006/30, K. 2006/108 sayılı kararı:

“... İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukatın Silifke İcra Müdürlüğü'nün 2002/791 esas sayılı dosyası ile müdahalenin önlenmesi ve kal ile, mahkeme kararındaki alacak kalemlerine ilişkin 469.552,041 TL'lik icra takibini 20.04.2004 tarihinde açtığı, icra emrinin tebliği üzerine şikayetçiden 24.05.2004 tarihinde 495.000,000

TL haricen tahsil ettiği ve belge verdiği, bu tahsilat miktarını icra dosyasına bildirmeksizin, ödemedi 7 gün sonra 03.05.2004 de ilanın yerine getirilmesi ve alacağın tahsili için menkul haczi talebinde bulunduğu, Talep üzerine şikayetçinin 750.000,000 TL tutarında menkullerinin haczedildiği ve muhafaza altına alındığı, şikayetçinin iddiasına göre 325.000,000 TL daha ödenerek şikayetli avukatın savunmasına göre başkaca tahsilat yapılamaksızın, 04.05.2004 de şikayetli avukatın daha önce tahsil ettiği 495.000,000 TL'yi haricen aldığını ve bakiye alacaktan feragat ettiğini bildirerek mahcuz menkullerin borçluya iadesini sağladığı görülmektedir.

Şikayetli avukat, haricen tahsil ettiği miktarı dosyaya bildirmemiş, savunmasına göre tahsilat yapılmaksızın feragat ettiği bakiye alacak için ise haricen tahsilattan 7 gün sonra menkul haczi talep ederek borçlunun kalan alacağı ile orantısız biçimde 750.000,000 TL'lik menkullerinin haczine ve muhafaza altına alınmasına sebebiyet vermiştir.

Bu sebeple haricen yapılan tahsilatı icra dosyasına bildirmeyerek, kalan alacakla orantısız haciz ve muhafaza işlemi ile borçluyu yasal yükümlülükleri dışında ödeme yapmaya mecbur bırakan eylem disiplin suçu oluşturduğundan, Mersin Barosu Disiplin Kurulu'nun hukuksal değerlendirme ve cezanın tayininde Avukatlık Yasası'nın 136/2 maddesinin uygulanmasında isabetsizlik bulunmamaktadır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 24.10.2015 gün ve E. 2015/654, K. 15/866 sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukatın disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle Alanya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2011/19 Esas sayılı dosyası ile “Görevi Kötüye Kullanmak” suçundan yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 2011/43 Karar sayılı ve 24.03.2011 tarihli kararlar şikâyetli avukatın TCK'nın 257/1, 62/1, 50/1-a, 52/2. maddeleri uyarınca 3.000,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 2014/28330 Esas, 2014/28043 Karar sayılı ve 01.10.2014 tarihli kararıyla onanarak kesinleştiği,

Mahkeme'nin “Dosyada mevcut ödeme makbuzlarına göre 04.07.2005 tarihinde 2.000,00 Amerikan Doları, 11.07.2005 tarihin-

de 30.000,00 Amerikan Dolarının Alanya İcra Müdürlüğü'nün 2005/3706 esas sayılı dosyasında katılanın yetkili müdürü olan E. A. tarafından K.S.'ya ve 04.10.2005 tarihinde de bizzat sanık avukata 5.000,00 TL olmak üzere ödenmesine rağmen, alacaklı vekili Avukat N. Y. S. tarafından söz konusu ödemelerin icra takip dosyasında gösterilmediği, yine aynı takip dosyasına ilişkin olarak Finansbank kanalı ile 28.05.2005 tarihinde 2.000,00 TL, 15.07.2005 tarihinde 5.000,00 Amerikan Dolarının Erdoğan A. tarafından müşterinin nam ve hesabına K. S.'ya ödendiği, oto haczine karşılık yapılan bu ödemelerin dosyasına işlenmeyerek Av. N. Y. S. tarafından takip talebini tüm alacak üzerinden yürütüldüğü, sanığın alacaklı olan eşi K. S. 'ya yapılan ödemeleri bilmemesinin hayatın olağan akışına uygun düşmediği, dolayısıyla ödemelerin Avukat N. Y. S. tarafından bilindiğinin kabulünde zorunluluk olduğu, sanık Avukatın icra takip dosyasında alacağın kısmen de olsa ödenmesine rağmen borcun tamamı üzerinden icra kovuşturmasını sürdürüp araç üzerinde birden fazla fiili haciz tatbik edip katılanın menfi tespit davası açmasına sebebiyet vermek suretiyle mağduriyetine neden olduğu" gerekçesiyle hüküm kurduğu,

Avukatın haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına gecikmeden bildirmesi esas olmakla birlikte, disiplin kovuşturması bakımından asıl sorun, tahsil edilen para dosyaya bildirilmediği için alacağın tahsil edilen kısmını da içerecek şekilde borçlu hakkında haciz işlemi yapılarak borçluya zarar verilmiş olmasıdır. Bu davranış aynı zamanda görevi kötüye kullanma anlamında suçtur. Bu bakımdan cezalandırılan eylem, bildirmeme veya geç bildirme değil, bildirmeme sonucu borçlu hakkında yapılan haksız haciz vb. işlemlerdir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 03.01.2015 gün ve E. 2014/703, K. 2015/7 sayılı kararı;

"... Şikâyetli avukat tarafından şikâyetçiye verilen 31.03.2010 tarihli belgede "S.K.'tan 2006/1302 sayılı dosya borcuna mahsuben 15.000,00 TL alındı. Bakiye alacak devam etmektedir." yazdığı, Mirasçılara intikal eden taşınmazın kıymet takdirinin yapıldığı, taşınmazın 01.03.2013 (birinci satış günü) ve 11.03.2013 (ikinci satış günü) satışa çıkarıldığı, Alacaklı H. S. tarafından 14.02.2013 tarihli dilekçe ile taşınmazın satışı talebinden vazgeçtiğini belirttiği ve satış işlem-

lerinin düşürülmesini, dosyanın haricen tahsil nedeniyle işlem den kaldırılmasını ve senedin borçlulara iadesini talep ettiği, Şikâyetli avukat tarafından 31.03.2010 tarihli belge ile haricen tahsilâtın söz konusu icra dosyasına girdiğine dair herhangi bir belgenin bulunmadığı,

...Şikâyetli avukatın Konya İcra Müdürlüğü'nün 2006/1302 Esas sayılı dosyasında ana alacak 29.100,00 TL olmasına karşın, 31.03.2010 tarihinde haricen 15.000,00 TL tahsil ettiğini bildirmeyerek 2013 yılı Mart ayında dosyada tahsilât yokmuş gibi satış işlemleri yaptırması ve taşınmaz satışı istemesinin ihaleye girecek üçüncü şahıs ve borçlu aleyhine sonuç doğurması kaçınılmazdır ...”

16. Tahsilatla ilgili olarak düzenlenen ibraname nasıl olmalı?

Düzenlenen yazı çok açık ve net olmalı, hangi dosyadan ne kadar para tahsil edildiği, ne kadarının zorunlu giderler ne kadarının ücreti vekalet olarak alıkonulduğu, ne kadarının kime ve nasıl özenildiği yazılmalı, sonuçta **düzenlenen ibraname hesaplaşma içerikli olmalıdır**. Alışkanlığımız olan “ taraflar birbirlerini bila kaydu şart ibra etmişlerdir” sözlerinin yazılı olduğu bir ibranama geçerli değildir, geçerli olmaması nedeniyle avukat ödediği parayı dahi bir daha ödemek, gereksiz bir zimmet suçu işe karşı karşıya kalabilir. Dikkatli olunmalıdır.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 10.01.2017 gün ve E. 2015/12769, K. 2017/40 Karar sayılı kararı;

“...Her ne kadar katılanların borçlu olduğu icra dosyalarına dair kapak hesapları, alacaklılardan alınan feragatname ve ibranameler ile 09. 07. 2012 tarihli bilirkişi raporu esas alınarak, gayrimenkullerin satışından elde edilen satım bedeli ile katılanların borçlarının ödenmesinden sonra sanığın elinde para kalmadığı yönündeki savunmasının aksine delil bulunmadığı gerekçesiyle beraat kararı verilmiş ise de; Katılanların borçlarına dair alacaklılardan alınarak birer örnekleri dosyaya ibraz edilen “Feragatname ve İbraname” isimli belgelerde borcun tamamının sanık avukattan haricen tahsil edildiği ve alacağın tamamından feragat edildiği belirtilmesine rağmen **hangi alacaklıya ne kadar borç ödendiğine dair gerek ibranamelerde, gerekse dosya kapsamında kesin bir bilgi veya belgeye rastlanmadığı nazara alınıp sanığın katılanlara ait gayrimenkul-**

lerin satışından elde ettiği toplam miktardan ne kadarını onların borçlarını kapatmak amacıyla harcadığı ve üzerinde herhangi bir para kalıp kalmadığının tespiti bakımından kendilerine fiilen ne kadar ödeme yapıldığına dair olarak icra dosyaları alacaklılarının tanık olarak dinlenmesi, bahse konu icra dosyaları ile katılan tarafından sanık ve ilgili aleyhine muvazaa sebebiyle tasarrufun iptali konusunda açılan Silivri 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/393 Esas sayılı dosyasının akıbetlerinin araştırılması, bundan sonra hasıl olacak sonuca göre sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken eksik inceleme ve yetersiz gerekçeyle yazılı şekilde hüküm kurulması, hükmün bozulmasına, ...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.12.2016 gün ve E. 2015/31871, K. 2016/22953 sayılı kararı;

“...15.03.2010 tarihli ibranamede ise, hangi parsellere ilişkin belediyeden para tahsil edildiği, tahsil edilen paranın ne kadar olduğu, ibranameye konu hukuki ilişkinin ne olduğu hususlarında herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Bu kapsamda, adı geçen belge bir makbuz niteliğinde olup, ibraname şartlarını taşımadığından davacı avukatlar 24.03.2010 tarihli sözleşmeye aykırı davranmışlardır. Tüm bu açıklamalar dikkate alındığında, davalı müvekkillerin davacıları azletmekte haklı olduklarının kabulü gerekir....Bu itibarla mahkemece, azil tarihinde davacı avukatlar tarafından takip edilen...3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/33 E sayılı dava dosyası sonuçlanıp kesinleşmediğine göre davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesininin 14.05.2007 gün ve E. 2007/1515, K. 2007/6666 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki ilişki vekalet akdinden kaynaklanmaktadır. Davacı avukat olan davalının vekili olarak, takip ettiği dava sonunda tahsil ettiği parayı kendisine eksik ödendiği iddiası ile bu davayı açmıştır. Yasal dayanağı BK. 392. maddesidir. Bu madde hükmüne göre vekil, müvekkilinin talebi üzerine yapmış olduğu işin hesabını vermeye ve her ne surette olursa olsun vekil olarak müvekkili adına almış olduğu her şeyi müvekkiline ödemeye mecburdur. Hesap

verme durumunda olan davalı, davacı adına tahsil ettiği paraları tamamen davacıya ödeyip 12.8.2003 tarihli ibranameyi aldığını savunmuştur. Davacı ise ibranamenin altındaki imza kendisine ait ise de kendisinin aldatıldığını, ibranamenin kendisini bağlamayacağını savunmuştur. Davalının dayandığı ibranamede, kamulaştırma bedelinin artırılması davası sonucu, İcra Müdürlüğü'nün 2002/3515 esas sayılı dosyası ile icraya konulup tahsil edilen paranın tamamının asıl alacak, faiz, teminat vs. tüm alacağın davacı tarafından alındığı belirtilmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi taraflar arasındaki ilişki vekalet ilişkisi olup, karşılıklı güvene dayandığı gibi, birbirlerine karşı saygılı ve dürüst ve iyiniyet kurallarına uygun davranmalıdırlar. Davalı vekil olarak hesap verirken de güven, iyiniyet kurallarına uygun davranmalıdır. Bu nedenle verdiği hesabında açık, anlaşılabilir, güvenilebilir olması gerekir. Vekilin verdiği hesabı müvekkil tasvip ederken sonucundan emin olmadığı bazı tazminat taleplerinden vazgeçtiğinin farkında olduğunun kanıtlanması gerekir. Tasvibin ve ondan çıkarılan ibra sonucunun mutlak butlan sebepleri ve irade bozukluğu dolayısı ile hükümsüz olduğunu müvekkilin ileri sürmesi mümkündür. (Prof Dr. Haluk Tandoğan Borçlar Hukuku Özel borç ilişkileri (cilt 2 sayfa 301)

Davalı vekilin dayandığı ibraname bu açıklamalar doğrultusunda incelendiğinde, güven verici gerekli açıklıkta, anlaşılabilir değildir. Bir defa vekilin ne miktar para tahsil ettiği, ne kadar masraf, vekalet ücreti kesip davacıya ne miktar ödediği belli olmadığı gibi, davacının bunları bildiği hususu da kanıtlanmamıştır. Öyle olunca böyle bir ibranameye itibar edilemez. Davalı avukat tahsil ettiği paranın ne kadar olduğunu, bu paradan ne şekilde ve miktarda davacıya ödediğini ispat etmek zorundadır. Davalı ibraz ettiği delillerle tahsil ettiği kamulaştırma bedelinin ve davacıdan aldığı masraf avanslarının hesabını vermemiş paranın tamamını ödediğini kanıtlayamamıştır. Ne var ki davalı sair delil demek suretiyle yemin deliline dayanmıştır. Mahkemece, davalıya yemin teklif etme hakkı olduğu hatırlatılarak, hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken aksine düşüncelerle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve E. 2014/747, K. 2015/13 sayılı kararı;

"...Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.11.2008 gün ve 2008/4706 Esas, 2008/13838 Karar sayılı kararında;

"Davalının dayandığı ibranamede, kamulaştırma bedelinin artırılması davası sonucu, icra müdürlüğünün 2002/3515 esas sayılı dosyası ile icraya konulup tahsil edilen paranın tamamının asıl alacak, faiz, teminat vs. tüm alacağın davacı tarafından alındığı belirtilmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi taraflar arasındaki ilişki vekâlet ilişkisi olup, karşılıklı güvene dayandığı gibi, birbirlerine karşı saygılı ve dürüst ve iyiniyet kurallarına uygun davranmalıdırlar. **Davalı vekil olarak hesap verirken de güven, iyiniyet kurallarına uygun davranmalıdır. Bu nedenle verdiği hesabında açık, anlaşılabilir, güvenilebilir olması gerekir. Vekilin verdiği hesabı müvekkil tasvip ederken sonucundan emin olmadığı bazı tazminat taleplerinden vazgeçtiğinin farkında olduğunun kanıtlanması gerekir. Tasvibin ve ondan çıkarılan ibra sonucunun mutlak butlan sebepleri ve irade bozukluğu dolayısı ile hükümsüz olduğunu müvekkilin ileri sürmesi mümkündür.** (Prof. Dr. Haluk Tandoğan Borçlar Hukuk Özel borç ilişkileri (cilt 2 sayfa 301) Davalı vekilin dayandığı ibraname bu açıklamalar doğrultusunda incelendiğinde, güven verici gerekli açıklıkta, anlaşılabilir değildir. **Bir defa vekilin ne miktar para tahsil ettiği, ne kadar masraf, vekâlet ücreti kesip davacıya ne miktar ödediği belli olmadığı gibi, davacının bunları bildiği hususu da kanıtlanmamıştır. Öyle olunca böyle bir ibranameye itibar edilemez.** Davalı avukat tahsil ettiği paranın ne kadar olduğunu, bu paradan ne şekilde ve miktarda davacıya ödediğini ispat etmek zorundadır. Davalı ibraz ettiği delillerle tahsil ettiği kamulaştırma bedelinin ve davacıdan aldığı masraf avanslarının hesabını vermemiş paranın tamamını ödediğini kanıtlayamamıştır. Ne vaki davalı sair delil demek suretiyle yemin deliline dayanmıştır. Mahkemece, davalıya yemin teklif etme hakkı olduğu hatırlatılarak, hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken aksine düşüncelerle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir." sözlerinin yazılı olduğu, ibranamenin geçerli olabilmesi için rakamsal açıklama yapılmış olmasının zorunlu bulunduğu dile

getirilmektedir. ...Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirmeye isabetlidir..."¹⁷

17. Kamu avukatlarının kuruma ait mal ve değerleri edinmeleri mümkün müdür?

Asla, kamu avukatının hapis hakkı diye bir hakkı yoktur. O ücretini kurumdan almaktadır. Bu nedenle eylem doğrudan zimmettir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 05.06.2007 gün ve 2869/5348 sayılı kararı;

"... Ancak; suç tarihinde TSE Kurumu Hukuk Müşavirliği kadrosunda avukat olarak görev yapan sanığın, kurum adına yürüttüğü icra takiplerinde, 2000 ve 2001 yıllarında çeşitli dosyalardan tahsil ettiği paraları kurum veznesine ödememesi biçiminde iddi ve kabul edilen eyleminde; sanığın şahsına karşı güven ilişkisinden kaynaklanmayıp doğrudan görevin gereği olarak ahzu kabz yetkisine dayanılarak zilyetliğine devredilen (tevdi olunan) kuruma ait parayı maledinmesi suretiyle eylemi gerçekleştirdiğinin anlaşılması ve 132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun 13. maddesinde "Türk Standartları Enstitüsü'nün malları Devlet malı sayılır. **Bu mallar aleyhine cürüm işleyenlere bu cürümlerinden dolayı Devlet memurları hakkında tatbik edilen ceza hükümleri uygulanır**" hükmüne yer verilmiş olması karşısında zimmet suçunun oluştuğu gözetilmeden "söz konusu açığın iş yoğunluğu, gereken dikkati göstermemesi, muhasebe işlemlerinin iyi işlemediği" nedeniyle meydana geldiği, zimmet kastının bulunmadığı biçimindeki kabul ile çelişen ve yasal olmayan yetersiz gerekçeye dayanarak hizmet sebebiyle emniyeti kötüye kullanma suçundan 765 Sayılı Yasanın 510. maddesi uyarınca hükümlülük kararı verilmesi...hükümün bozulmasına..."

18. Avukat takas ve mahsup talebinde bulunabilir mi?

Haklı azilde olsa avukat bitirdiği işlerden dolayı muacceliyet koşulu gerçekleşmişse ücretine hak kazanır, yapmak zorunda kaldığı yargı giderleride olabilir ki oluyor. O halde bu alacaklarının

¹⁷ TBB D.K.'nun 04.10.2013 g.ve E.2013/403,K. 2013/781 s. k. 11. sayfada.

mahsubunu isteyebilir. Aksini kabul davacı açısından sebepsiz zenginleşme olur.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.04.2012 gün ve E.2012/5577, K. 2012/10889 sayılı kararı;

“...Davalı, davacı ile aralarında düzenlenen 30.10.2003 tarihli hukuk danışmanlığı sözleşmesinin davacının inhisarilik ilkesini ihlal etmesi dolayısıyla haksız olarak fesih edildiğini, bu sözleşme uyanca takip ettiği işlerden doğan vekalet ücreti ve yaptığı masraflardan alacağı olduğunu, bunların tesbiti ile takas ve mahsubunu istemiştir. **Davalı avukat alacaklarını açılmış olan davada savunma olarak tesbiti ile, takas ve mahsubunu isteyebilir.** Mahkemece davalı tarafından takip edilen işlerden dolayı hak ettiği vekalet ücreti ve masrafları olup olmadığı incelenerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken bu yön gözardı edilerek eksik inceleme sonucu, yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.04.2012 gün ve E. 2011/10226, K. 2012/9759 sayılı kararı;

Davacı, davalı avukatın vekaleten tahsil etmiş olup, iade etmediği 67.234,00 TL'lik harç bedelinin tahsili istemiyle eldeki davayı açmış, davalı ise, müvekkili olan davacıdan, tahsil etmiş olduğu miktarın üzerinde alacaklı olduğunu, dava konusu edilen harç bedelini de alacağına mahsuben hapis hakkı olarak yedinde tuttuğunu savunmuş ve bu konudaki delillerini ibraz etmiştir.

Dosyaya ibraz edilen, ücret, masraf ve yolluk alacaklarının talebine ilişkin davalı tarafından davacıya gönderilen 31.12.2005 tarihli ihtara, davacı şirketçe verilen 01.01.2006 tarihli cevabi yazıda aynen. “31.12.2005 tarihli yazınız ve ekleri tarafımızdan teslim alınmış olup, bu tarihe kadar olan iş ve işlemlerinizi dolayı tarafınızı ibra ediyoruz. Şirketimizin bir süredir mali kriz içinde bulunduğu malumunuzdur. Bu nedenle şirketimiz adına yapmış olduğunuz dosya masrafları ile şirketimizden olan yolluk ve ücret alacaklarınızı, takibinizde bulunan K. Bank dosyasından alınacak iade harç bedelinden mahsup etmenizi rica ediyoruz. Şirketimiz tarafından aylık ücret ve masraflarınızın bundan böyle gününde tarafınıza ödenmesi için gereken hassasiyet gösterilecektir.” ifadeleri bulunmakta olup,

yazı içeriğine göre davalı avukata, mevcut ücret ve diğer alacakları nedeniyle, “alınacak iade harç bedeli” üzerinde hapis hakkını kullanabileceği konusunda muvafakat verildiği anlaşılmakta olup, bilirkişi ve mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Ne var ki söz konusu yazı cevabında davalının, yapmış olduğu dosya masrafları ve yol-luk alacakları nedeniyle de davacıdan alacaklı olduğu, bu durumun davacı şirketin de kabulünde olduğu görülmektedir. Buna rağmen, hükme esas alınan bilirkişi raporunda ise, makbuz ve belgeleri sunulmadığı gerekçesiyle, masraf ve yolluk alacakları yönünden bir hesaplama yapılmamış, dolayısıyla bu kalemler davalının alacakları hesaplanırken dikkate alınmamıştır. Oysa ki davalı, harcama belgelerini daha önce davacı şirkete verdiğini savunmuş olup, davacı şirketin 01.01.2006 tarihli cevabi yazısında da, “...yazınız ve ekleri teslim alınmıştır. “İfadesi bulunduğundan, davalı tarafından bir takım belgelerin davacıya verilmiş olduğu anlaşılmaktadır. **O halde 01.01.2006 tarihli yazı içeriğine göre, davalı avukatın yapmış olduğu masraflar ile yol ve konaklama ücretleri nedeniyle de davacıdan alacaklı olduğu ispat edilmiş olmakla mahkemece, yapılması mümkün olan mutad masraf ve harcama giderleri ile yol ve konaklama ücretlerinin de bilirkişi aracılığıyla belirlenerek, davalı alacağına dahil edilmesi gerekirken, belgeleri bulunmadığından bahisle sözü edilen alacakların hesaplama dışında bırakılmış olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”**

19. Baroların düzenlediği tesviye niteliğindeki ücret tarifelerine göre hapis hakkı kullanılabilir mi?

Kullanılamaz, çünkü sözleşmede atıf yapılmadığı sürece bu tarifelerin hukuksal bir geçerliliği yoktur. Yasal tarife Avukatlık Yasası'nın 168. maddesi uyarınca üzenlenen Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'dir.

TBB Disiplin Kurulu'nun 10.09.2004 gün ve E. 2004/179, K. 2004/271 sayılı kararı:

“...Uygulanması zorunlu ve resmi nitelikteki avukatlık asgari ücret tarifeleri Avukatlık Yasası'nın 168. maddesinin öngördüğü koşullarda Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığı'na onaylanarak, Resmi Gazete'de yayınlanan tarifelerdir. **Somut olayımızda, şikayetli avukatın, Baro Yönetim Kurulu'nun**

vekil-müvekkil arasındaki ücretler hakkında tavsiye niteliğinde olmak üzere yayınlamış olduğu tarifeyi, şikayetçi-borçlu hakkın-da başlattığı icra takiplerinde de uygulayarak, şikayetçi borçludan fazla para tahsil etmekten ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu'nun, kovuşturma konusu eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesi doğru bulunmuştur.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 01.05.2004 gün ve E. 2004/75, K. 2004/176 sayılı karar:

“...Kovuşturma konusu olayda yazılı ücret sözleşmesi yapılmadığı ve şikayetli avukatın tahsil ettiği paradan “**ücret sözleşmesi bulunmamasına rağmen**” Avukatlık Asgari Ücret Sözleşmesi üzerinde bir miktarı alıkoyduğu tartışmasızdır. Avukatlık sözleşmesinin tanımından da anlaşıldığı üzere, Avukat ile iş sahibinin arasındaki ilişkilerde, bir meslek mensubu olan avukat hukuki ilişkilerin düzenlenmesi, her türlü hukuki uyuşmazlıkların çözümü konularında, kendilerine başvuranlara kamusal nitelikli hizmet sunar; karşılığında da sözleşme gereğince ücret alır. Avukat bu görevini yerine getirirken Avukatlık Yasası, Meslek Kuralları ve meslek örgütü kararlarına uymak zorundadır.

Şikayetli avukat, müvekkili ile yazılı avukatlık sözleşmesi yapmamış ise talep edebileceği ücret, ücret tarifesinde belirtilen asgari ücrettir. Kararlaştırılan ve ihtilafli olan vekalet ücretinden şikayetlinin sözde anlaştığını iddia ettiği oranda ücreti kesip hapis hakkını kullanarak kalanını ödemesi yasal değildir.

Disiplin kurulu, şikayetli avukatın hak etmediği ücreti alıkoyması eylemini, taraflar arasında ücret anlaşmazlığı olarak değerlendirmiş ve disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiştir. Burada eylem ve ihtilaf ücret anlaşmazlığı değil, şikayetli avukatın haksız olarak yedinde alıkoyduğu fazla parayı hak etmediğine dair meslek hukukunun ihlal edilmiş olmasıdır...”¹⁸

¹⁸ Y.13. HD 24.05.2017 gün ve E2015/19231 K.2017/6255 s. k 233. sayfada.

ONUNCU BÖLÜM

ÜCRET UYUŞMAZILIKLARI İLE
İLGİLİ SAİR SORUNLAR

1. Avukatlık ücretinden tarafların müteselsil sorumluluğu nedir? (Av. Yas.165)

20 Mart 2019 gün ve 30720 sayılı rasmi gazetede yayınlanan **Yar-gıtay İçtihadı Birleştirmeye Büyük Genel Kurulu'nun 05.10.2018 gün ve E. 2017/6, K. 2018/9 sayılı kararı;**

“...Avukatlık Ücreti ve Çeşitler

a) Genel olarak

Vekâlet ücreti, savunma hakkının en önemli parçası olan hukuki danışmanlık görevinin, konunun uzmanları tarafından yapılması- nın doğal sonucudur. Avukatların meleklerini serbestçe ve herhangi bir kaygı olmadan yapabilmeleri için yaptıkları bu hizmetin kar- şılığı olan makul bir ücret almaları gerekir (Anayasa Mahkemesi, 03.03.2004 tarih, 20054/8 E. 2004/28K)

Ücret Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde; “Avukatlık üc- reti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.

Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şe- yin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dı- şındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırı- lamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuru- luna bildirilir. Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili mer- ci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirle- nir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır. Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak

karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, hacz edilemez.” şeklinde hüküm altına alınmıştır.

Madde metinden de anlaşıldığı üzere avukatın iki çeşit ücret alacağı bulunmaktadır. Bunlar avukat ile iş sahibi arasındaki sözleşme ilişkisinden doğan avukatlık ücreti ile yargılama sonunda haklı çıkan taraf yararına Tarife hükümlerine göre hükmedilen ve yargılama gideri niteliğinde olan avukatlık ücretidir.

Her iki ücreti kaynağı farklı olup, uygulama ve yargısal kararlar da bunlardan ilkinde sözleşmeden doğduğu için “akdi vekâlet ücreti”, ikincisine ise kaynağını kanundan aldığı ve yargılama sonunda dava ya da takibin karşı tarafından tahsiline karar verildiği için “yasal vekâlet ücreti” ya a “karşı taraf vekâlet ücreti denilmektedir.

b) Akdi Vekâlet Ücreti; Avukat ile vekil edeni arasındaki sözleşmeden doğan ücret alacağıdır. Bu nedenle, taraflardan avukat için vermiş olduğu hukuki yardımın karşılığı olarak öncelikle kak, iş sahibi bakımından ise bir borçtur. Akdi vekâlet ücretini belirlemede kural olarak serbesti söz konusu ise de bu serbestinin kanun tarafından getirilen bazı sınırlamaları vardır. Başka bir deyişle, taraflar avukatlık ücretini kanun koyucunun getirdiği sınırlar içinde serbestçe belirleyebilirler. Tarafların avukatlık ücretini serbestçe belirleyebileceklerine ilişkin “tavan sınır” Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiş ve Avukatlık ücretinin yüze yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi olarak kararlaştırılabileceği öngörülmüştür. Buna göre tarafların belirleyebilecekleri oran yüzdeyirmibeşin üzerinde olamayacaktır. Avukatlık Kanunu’nun 163. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin ise geçersizliği ileri sürülemez.

Avukatlık ücretine getirilen taban sınır” ise 164. maddenin 4. fıkrasında düzenlenmiş ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılması yasaklanmıştır. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 1. maddesine göre, Tarife hükümleri altına kararlaştırılan akdi avukatlık ücretleri tarife hükümleri üzerinden yapılmış olarak kabul edilir. Diğer taraftan 164. maddenin üçüncü fıkrası da uygulamada “davanın sonucuna katılma yasağı” olarak adlandı-

rılan bir sınırlamayı içermektedir. Bu sınırlama uyarınca, ayı madde-
denin ikinci fıkrasına göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para
dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı
hükümünü taşıyamaz.

Ücret, sözleşme yapılırken ya da yapıldıktan sonra kararlaştırılabileceği gibi taraflarca herhangi bir ücret kararlaştırılmamış da olabilir. Bazen de taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı, tartışmalı ya da sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı haller olabilir. Bu gibi durumlarda akdi vekâlet ücreti, değeri para ile ölçülen dava ve işlerde Tarifenin altında olmamak koşulluyla davanın kazanılan bölümü i.in avukatın emeğine göre ilamım kesinleştiği tarihteki müdddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uygulanır. Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, kararlaştırılan avukatlık ücreti yalnızca avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığı olup, mukabil dava, bağlantı ve ilişkisi bulunsa bile başka dava ve icra kovuşturmaları veya her türlü hukuki yardımlar ayrı ücrete tabidir. (Avukatlık Kanunu m. 173/1)

c) Yasal Vekâlet Ücreti

Yasal (karşı taraf) vekâlet ücreti, bir davada avukatla temsil edilmesi koşuluyla yargılama sonunda haklı çıkan taraf lehine Tarife hükümlerine göre hükmedilen vekâlet ücretidir. Karşı taraf vekâlet ücreti, haklı olduğu davada kendisini mahkemeler önünde avukat ile savunmak zorunda kalan kişinin yapmış olduğu masrafın, haksız olan karşı taraftan alınarak zararın giderilmesini hedeflemektedir.

Nitekim 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 323. maddesinin 1/ğ bendinde, vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücretinin yargılama gideri kapsamında olduğu açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle yasal vekâlet ücreti, dava sonunda haklı çıkan taraf lehine hükmedilen yargılama giderlerinden biridir.

Kanunda yazılı haller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir (HMK. m. 326/1). Yargılama giderlerine mahkemece resen hükmedilir (HMK. m. 332/1)

Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olmaz (Avukatlık Kanunu m. 169)

Vekil ile takip edilen davalarda mahkemece, kanuna göre takdir alınacak vekâlet ücreti taraf lehine hükmedilir (HMK. m. 330)

Ancak, Avukatlık Kanunu'nun 164/son fıkrasına göre dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez. Söz konusu fıkrasının birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olduğundan bahisle iptali isteminde bulunmuş ise de Anayasa Mahkemesi'nin 03.03.2004 tarihli ve 2004/8 E., 2004/28 K. sayılı kararı ile madde hükmü, Anayasa'nın 2, 5, 36. maddelerine aykırı görülmediğinden iptal istemi reddedilmiştir.

c) İş Sahibi ile Karşı Tarafın/Hasmın Müteselsil Sorumluluğu

İçtihadı birleştirmenin konusu, avukatlık ücretinden dolayı müteselsil sorumluluğun kabul edildiği, ikinci durumla ilgilidir. Bu ikinci halde, sadece tarafların sulh olması değil, her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde iş sahibi ile karşı tarafın, avukatlık ücretinden dolayı müteselsil sorumluluğu öngörülmüştür.

Sulh, görülmekte olan bir davada tarafların aralarındaki uyuşmazlığı kısmen veya tamamen sona erdirmek amacıyla, mahkeme huzurunda yapmış oldukları bir sözleşmedir. (HMK m. 313/1)

Sulh, ilgili bulunduğu davayı sona erdirir ve kesin hüküm gibi sonuç doğurur. Mahkeme tarafları sulhe göre karar verilmesini isterlerse sulh sözleşmesine göre; sulhe göre karar verilmesini istemezlerse, karar verilmesine yer olmadığına karar verir (HMK m.315/1).

Uygulamada tarafların aralarındaki uyuşmazlığı sulh ile sonuçlandırmalarına rağmen mahkemeye bildirmeyerek dava veya icra dosyasını takipsiz bıraktıkları ya da anlaşmalarının bir sonucu olarak davacının davadan feragat ettiği, ya da davalının dadayı kabul ettiği durumlar ortaya çıkabilmektedir. Açık bir sulh sözleşmesinin bulunmadığı bu gibi hallerde gizli (örtülü) bir sulhun varlığından söz edilir ki; gizli sulhun bulunduğu durumlarda da kanun tarafından avukatın ücret alacağından dolayı iş sahibi ile birlikte karşı tarafa müteselsil sorumluluk yüklenmiştir. **Ancak belirtmek gerekir**

ki gizli bir sulh durumunun söz konusu olabilmesi için davanın takipsiz bırakılması, davadan feragat ya da davanın kabulü gibi işlemlerin taraflar arasındaki anlaşmanın bir sonucu olarak diğer bir anlatımla sulhun bir şartı olarak yapılmış olması gerekir. Çünkü taraflardan birinin karşı tarafla bir anlaşması olmadan da özgür iradesi ile davayı takipsiz bırakması ya da feragati mümkün olup, bu gibi durumlar madde kapsamında bulunmamaktadır.

III GEREKÇE

İçtihadı birleştirmenin konusu; Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinde düzenlenen "ücret dolayısıyla müteselsil sorumluluk" hallerinden olan "sulh veya her ne surette olursa olsun taraflar arasında anlaşma ile sonuçlanan veya takipsiz bırakılan işlerde" karşı tarafın avukatı lehine her iki tarafın müteselsil olarak ödenmesinden sorumlu olacağı avukatlık ücreti kapsamına avukat ile iş sahibi arasında yapılan ücret sözleşmesine göre avukata ödenmesi gereken akdi vekâlet ücretinin girip girmediği konusudur.

Bu bağlamda belirtmek gerekir ki; içtihatların birleştirilmesine sebep olan görüş aykırılıkları, iş sahibi ile hasmın müteselsil olarak borçlu sayılacakları ücret hususunda yasa maddesinin metninde "avukat ücreti" denilmekle birlikte, bu ücretin akdi vekâlet ücretini kapsayıp kapsamadığı noktasında bir açıklık bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere avukatlık bir kamu hizmeti olmakla birlikte, ücret karşılığında müvekkiline hukuksal yardım hizmeti sunan avukat ile iş sahibi/müvekkil arasındaki ilişki bir özel hukuk ilişkisidir.

Özel hukukta ise haklar herkese karşı ileri sürülebildiği halde, nispi haklar sadece borç altına giren kişi ya da kişilere karşı ileri sürülebilmektedir. Bir borç ilişkisinden (sözleşmeden) doğan alacak hakkı da "nispi hak" niteliğindedir. Böyle olunca alacak hakkı ancak o borç ilişkisi nedeniyle borçlu olan kişi yada kişilere karşı ileri sürülebilir. Borç ilişkisi alacaklı ve borçlu arasında nispi sonuçlar doğurduğundan, bunun ilke olarak üçüncü kişiler tarafından ihlali de söz konusu olamaz. Diğer bir anlatımla, borç ilişkisinin dışında kalan kişiler (üçüncü şahıslar) borç ilişkisinden doğan haklara yabancıdır ve alacak hakkı onlara karşı ileri sürülemez.

Yargısal kararlarda ve doktrinde “borç ilişkisinin nispileği ilkesi” denilen bu ilke uyarınca sözleşmeler, kural olarak yalnızca özleşmenin tarafları bakımından hüküm ve sonuç doğururlar.

Nispi nitelikteki borç ilişkisine üçüncü kişiler, alacaklı veya borçlu olarak dâhil edilemez. Ancak, borç ilişkisinin nispileği mutlak olmayıp, kanun koyucu sınırlı sayıda istisnalar öngörölmüştür. Özellikle, 6098 sayılı TBK’nın 129. maddesinde düzenlenen “Üçüncü kişi yararına sözleşme” bu istisnalardan biri olduğu gibi 4721 sayılı TMK’nın 1009. maddesi ile de taşınmaz mallarda, bir kısım sözleşmelerden doğan kişisel hakların tapu siciline şerh edilmek suretiyle o taşınmaz üzerinde sonradan hak kazanan üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilme olanağı sağlanmıştır.

Diğer taraftan borçlar hukukuna hâkim olan en temel ilke “irade özerkliği” ilkesidir. İrade özerkliği, hukuk düzeninin bireylere kişisel ilişkilerini özgür iradelerine göre diledikleri gibi düzenleme hususunda tanınmış olduğu genel yetkidir. Kişilerin yasal sınırlar içerisinde istedikleri hukuki sonuca bu yöndeki iradelerini açıklayarak ulaşabilmesini ifade etmektedir.

İrade özerkliğine işlerlik kazandıran en nemli hukuki araç ise sözleşmedir. Bu nedenle, irade özerkliğinin doğal sonucu olarak borçlar hukukunda “sözleşme özgürlüğü ilkesi” kabul edilmiş ve TBK. 26. maddesinde; tarafların, bir sözleşmenin içeriğini kanunda öngörölen sınırlar içinde özgürce belirleyebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu ilke uyarınca bireyler, sözleşme yapıp yapmamakta, sözleşmenin karşı tarafını seçmekte, seçtiği kişi ile hukuk düzeninin sınırları içinde dilediği konu, şekil ve koşullarda sözleşme yapma özgürlüğüne sahiptirler. Sözleşme özgürlüğü ilkesi, tarafların yapmış oldukları sözleşmeyi diledikleri takdirde değiştirme ya da kısmen veya tamamen ortadan kaldırma yetkisi de vermektedir.

Nispilek ilkesinin temeli de sözleşme özgürlüğünde aranmalıdır. Zira sözleşme özgürlüğüyle bizzat taraflar kendilerini, yaptıkları sözleşme ile bağlamakta, sözleşmenin hükümlerini kendi özel alanlarıyla sınırlandırmaktadırlar. (Eren, F.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler 22b. Ankara 2017, s. 52)

Yukarda açıklanan yasal düzenleme ve ilkeler birlikte değerlendirildiğinde; belli bir hukuki yardım karşılığında avukat ile iş sahibi arasında yapılan sözleşme ilişkisinden kaynaklanan “akdi vekâlet ücretinden” dolayı bu ilişkinin tarafı olmayan, koşullarını belirleme imkânına sahip bulunmayan üçüncü kişi konumundaki karşı tarafın/hasmın sorumlu tutulmasının, borçlar hukukunun en temel prensiplerinden biri olan sözleşmenin nispiyeti ilkesine ve Anayasanın maddesinde, koruma altına alınan sözleşme özgürlüğü ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Aksi takdirde, özel hukuk taraflara sadece kendi hakları üzerinde tasarruf yetkisi ve imkânı tanıdıken, sözleşme ilişkisinin dışındaki üçüncü bir kişi (hasım) aleyhine borç ihdas edilmiş olacaktır ki, böyle bir durumun hukuk düzenince kabul edilmesi mümkün değildir.

Anayasa Mahkemesi’nin birçok kararlarında vurgulandığı, hukuk devletinde uyulması zorunlu temel ilkelerden birini “hukuk güvenliği ilkesi” oluşturmaktadır. Hukuk devletinde hukuk güvenliğini sağlayan düzenin kurulması asıldır. Anayasa’da öngörülen temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının ve insan haklarının yaşama egemen kullanılmasının ön koşulu olan hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Bu yönüyle, hukuk devletinin önemli bir unsuru olarak hukuki güvenlik ilkesi yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde, bütün devlet faaliyetlerinin belirli oranda önceden öngörülebilir olması anlamını taşır. Hukuki güvenlik sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güveni değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir. Bu açıdan bakıldığında da bir davada sulh olan veya her e suretle olursa olsun uyuşmazlığı anlaşmayla sonuçlandırılan kişinin, borç ilişkisinin nispiyeti ilkesi karşısında tarafı olmadığı bir sözleşmeden doğan vekâlet ücretini ödemek zorunda kalacağını öngörmesi beklenmemelidir.

Böyle olunca akdi vekâlet ücretinin iş sahibi ile hasmın müteselsil sorumluluğu kapsamında bulunduğu kabul edilmesi hukuk güvenliği ilkesini zedeleyecektir.

Ayrıca vekâlet ücret; avukatın yaptığı hukuki yardımın karşılığı olan bir meblağ veya değeri ifade ettiği halde, avukattan hiçbir hukuki yardım almayan hasmın, karşı yanın yaptığı sözleşmeden doğan vekâlet ücreti nedeniyle onun avukatı lehine müteselsilen sorumlu tutulması, avukatlık ücretinin mahiyet ve amacına da uygun değildir.

Tarafların aralarındaki dava veya uyuşmazlığı sulh ile sonuçlandırmaları her şeyden önce bozulan toplumsal barış ve huzurun yeniden tesis edilmesini sağladığı gibi tarafların bir an önce hak ve alacaklarına kavuşmasını da temin etmektedir. Nitekim 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren HMK'nın 140/2. maddesinde hâkimin tarafları sulhe davet edeceği düzenlenerek sulh teşvik edilmiştir. Böyle olunca, usul hukuku bakımından bu kadar önemli bir müessesenin önüne sözleşmenin tarafı olmayan kişinin (Hasmı) akdi vekâlet ücretinden sorumlu tutulması şeklinde bir düzenlemenin konulması da doğru olmayacaktır.

Görüşmeler sırasında bir kısım başkan ve üyeler; Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinde akdi vekâlet ücreti ile karşı taraf vekâlet ücreti arasında bir ayırım yapılmadığını, akdi vekâlet ücretinin iş sahibi ile hasım tarafın müteselsil sorumluluğu kapsamında olup olmadığının belirlenmesi konusunda bir yorum yapılacak ise bunun kanun koyucunun iradesine uygun olması için Avukatlık Kanunu'nun sistematığına bakılması ve 165. maddenin düzenlendiği kısımdaki, diğer tüm maddeler ile olan bağlantısının da değerlendirilmesi gerektiğini, avukatlık sözleşmesinin Kanun'un onbirinci kısımda düzenlendiğini, 163. maddede avukatlık sözleşmesinin kapsamı, 164. maddede ise avukatlık ücretinin hüküm altına alındığını, maddede akdi vekalet ücreti ile karşı taraf vekalet ücretine ilişkin hükümlere yer verildikten sonra 165. maddede avukatlık ücretinden dolayı iş sahibi ile hasım tarafın müteselsil sorumluluğunun düzenlendiği dikkate alındığında, bu sorumluluğun kapsamında akdi vekalet ücretinin dahil olduğunun açık bir şekilde anlaşıldığını, bu madde ile kanun koyucunun özel bir düzenleme yaparak kanundan kaynaklanan bir müteselsil sorumluluğa yer verdiği gibi sözleşmelerin nispileği ilkesine de bir istisna getirdiğini, yargılama gideri niteliğinde olan ve yargılama sonunda Tarife hükümlerine göre belirlenen yasal vekalet ücretinden dolayı hasım tarafın sorumluluğunun zaten bulunduğunu, 165. madde ile asıl güvence altına

alınan vekalet ücretinin akdi vekalet ücreti olduğunu belirterek aksi yönde görüş bildirmişlerse de bu görüşler çoğunluk tarafından kabul görmemiştir.

Hal böyle olunca, Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinde düzenlenen "ücret dolayısıyla müteselsil sorumluluk" hallerinden olan "sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşma ile sonuçlanan veya takipsiz bırakılan işlerde" karşı tarafın avukatı lehine her iki tarafın müteselsil olarak ödenmesinden sorumlu olacağı avukatlık ücretinin kapsamına avukat ile iş sahibi arasında yapılan ücret sözleşmesine göre avukata ödenmesi gereken "akdi vekâlet ücretinin" dâhil olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Sonuç; Yukarda açıklanan nedenlerle;

Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinde düzenlenen "ücret dolayısıyla müteselsil sorumluluk" hallerinden olan "sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşma ile sonuçlanan veya takipsiz bırakılan işlerde" karşı tarafın avukatı lehine her iki tarafın müteselsil olarak ödenmesi gereken akdi vekâlet ücretinin dâhil olmadığına 05.10.2018 tarihinde yapılan üçüncü toplantıda oy çokluğu ile karar verildi.."

Kararda Kurul kendisini kanun koyucu yerine koyup, kendi içinde çelişen gerekçelerle akdi vekalet ücretinden sözleşmeye taraf olmayıp üçüncü kişi konuöunda olanlara uygulanmayacağına karar vermiştir.

Karara karşı oy koyan bazı üyeler "...Diğer taraftan, 4201 sayılı Türk Medeni Kanununun 1. maddesinde kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır" hükmü mevcuttur. Hâkim yorumda hükmün özü ve sözü ile bağlı olup, bunun dışında serbest yoruma başvuramaz. Yan; hâkimin hareket noktası kanunun sözüdür ve hâkim sadece sözü ile yetinmeyip, özüne de başvuracaktır. Kanunun özünün bulunmasında ise hâkime önce kanunun sistematığı yardımcı olur. Yani hâkim yorumlanacak hükmün kanunda bulunduğu yer ve diğer hükümlerle ilişkisini araştıracaktır. Çünkü kanun hükümleri birbirinden bağımsız olmayıp belli bir mantığa uygun sıralanmıştır.(Prof. Dr. Mustafa Dural-Prof Dr. Sut Sarı Türk Özel H. Cilt 1)...Bu açıdan bakıldığına; 1136 sayılı Avukatlık Kanununun" avukatlık sözleşmesi-avukatlık ücreti, müteselsil sorumlu-

luk” konularını düzenleyen 163, 164, 165. maddelerin belli bir sıra ve sistematigi takip ederek dizilmesi, aysica 165. maddenin vekilin devre dışı bırakılması halinde, ücretini tahsil etmesi için getirilmiş bir müeyyide olduğu da dikkate alındığında 165. madde gayet açıktır, kanun boşluğu yoktur. Maddenin mevcut haliyle yoruma muhtaç bir yönü de bulunmamaktadır.

Hal böyle olunca; karşı tarafın müteselsil sorumluluğu açısından 165. maddenin akdi vekâlet ücretini kapsamadığını kabul etmek, yasanın açık hükümlerinin yorum yoluyla başka bir anlam verecek şekilde değiştirilmesi sonucunu doğurur ki; bu da özel bir kanun olan Avukatlık Kanunun çıkarılış amacına, yazılış tekniğine ve sistematigine uygun düşmez.

Bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; sayın çoğunluğun aksi yöndeki görüşlerine katılmıyoruz...” gerekçesi ile karşı çıkmışlardır ki gerekçe hem doğru heöde hukukidir.

Burada asıl tartışılması gereken bir diğerk hukusu Medeni Kanun Madde 2 “Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz. Madde 3 “Kanunun iyiniyete hukukî bir sonuç bağladığı durumlarda, asıl olan iyiniyetin varlığıdır. Ancak, durumun gereklerine göre kendisinden beklenen özeni göstermeyen kimse iyiniyet iddiasında bulunamaz.” hükümleridir.

Karar gerekçesinde “Uygulamada tarafların aralarındaki uyuşmazlığı sulh ile sonuçlandırmalarına rağmen mahkemeye bildirmeyerek dava veya icra dosyasını takipsiz bıraktıkları ya da anlaşmalarının bir sonucu olarak davacının davadan feragat ettiği, ya da davalının davayı kabul ettiği durumlar ortaya çıkabilmektedir. Açık bir sulh sözleşmesinin bulunmadığı bu gibi hallerde gizli (örtülü) bir sulhun varlığından söz edilir ki; gizli sulhun bulunduğu durumlarda da kanun tarafından avukatın ücret alacağından dolayı iş sahibi ile birlikte karşı tarafa müteselsil sorumluluk yüklenmiştir.” sözleride yer almaktadır.

Dava açtınız veya icra takibi yaptığınız ve sonuçta gizli (örtülü) bir anlaşma ile avukatın ücretini alamaz hale getirdiniz. Size karşı bir dava açılmakla karşı yan ücretine muhatapsınız dava

dilekçesinde yazılıyor, takip talebinde bildiriliyor. Bundandamı kurtulacaksınız. Bu ödeme yükümlülüğünü inkar kararda çok zikrettiğiniz “hukuk güvenliği” ilkesine aykırı ve kötünietli haksız eylemleri koruma olmuyornu. Medeni Kanunun en temel ilkeleri olan 1,2, 3 maddeleridemi yürürlükten kaldırıyorsunuz. Anlaşılır gibi değil. Bir düşünğn özellikle iş yargısında zor durumda bulunan işçiyi işverenin kucığına atmıyormusunuz. Bu kötünietli durumda avukat tahsil edeceği ücreti haczi kabil malı bulunmayan işçidenmi, onu türlü hile ve desiselerle ikna eden işverendemi almayacak. Maddenin yazılış tarzına bakarsanız bu gerçeği görürsünüz. Özenle yasaya uygun işlem yapan avukat “hukuk güvenliği” maskesi ardında ücretini alamamakla cezalandırılmaz. Onun da hukuk güvenliği hakkı yokmu? Karar vatan-daşların kanun lastiklidir neereye istersen oraya çekebilirsin öz-deyişinin uygulamasıdır.

Kanımcı akdi vekalet ücretinden sorumlu değilse de taraflar karşı yan ücretinden sulh oldukları miktarda sorumludurlar ve bunun uygulanmaması için de hiçbir haklı neden yoktur. Konu ilgili Yargıtay kararlarını sunuyorum.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 04.06.2009 gün ve E. 2009/1675, K. 2009/7719 sayılı kararı;

“...Davacının, davalı Belediye’nin vekili olarak diğer davalı aleyhinde 637.500,00 YTL alacağın tahsili için icra takibine giriştiği, borçlunun itirazı ile takibin durduğu ancak, icra takibinin tarafları olan davalıların 37.500,00 YTL üzerinde sulh oldukları, davacı vekil ile vekil edeni Belediye arasında yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunmadığı dosya kapsamı ile sabit olup, bu hususlar mahkemenin de kabulündedir. Davacı, takip ettiği icra dosyası nedeniyle vekalet ücretinin ödenmediği iddiasıyla hem vekil edeni, hem de onun hasmı olan diğer davalı hakkında Avukatlık Kanunu’nun 165. maddesine dayanarak bu davayı açmıştır.

Bir davada görev yapan avukat, vekil edeninden aralarındaki sözleşmeye göre kararlaştırılan miktarı, şayet ücret kararlaştırılmamış ise Avukatlık Kanunu’nun 164/4. maddesine göre özetle “değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşulu ile davanın kazanılan bölümü üzerinden yüzde on ile yüzde yirmi arasında belirlenecek miktarı şayet değeri para

ile ölçülemeyecek işlerden ise Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenecek miktarı ücret olarak talep etmek hakkına sahip olduğu gibi, ayrıca yargılama sonunda haklı çıkılan kısım üzerinden has- ma yüklenen vekalet ücretini de talep etmek hakkına sahiptir. Vekil eden avukatına belirlenen bu iki kalem ücreti ödemekle yükümlüdür.

Vekil edenin avukatının bu ücretlerinden, vekil edenin hasmının sorumluluğu nedir. Bu konuda Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesi "Sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukat ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar." hükmünü getirmiştir. Yasanın bu hükmüne göre, avukatın ücretinden vekil edenin hasmının sorumlu olabilmesi için, avukatın takip ettiği davanın tarafları aralarındaki ihtilafı sulh yolu ile ve her şekilde olursa olsun anlaşarak sonuçlandırmaları ve takipsiz bırakmaları gerekir. Sulhun, anlaşmanın duruşmada olması veya yazılı bir metne dayanması gerekmez. Olayların gelişiminden böyle bir sonucun olduğu anlaşılması yeterlidir. Ayrıca asıl borç avukatın vekil edenine ait olup, yasadan kaynaklanan müteselsil sorumluluk nedeniyle avukata ödeme yapan hasım bunu asıl borçlu olan avukatın vekil edenine, sulh sözleşmesinde, anlaşmalarında aksine bir hüküm yok ise rucuu hakkının olduğu da gözden kaçırılmamalıdır.

Avukat tarafından takip edilen dosyada tarafların sulh olmaları halinde vekil eden, avukatı ile aralarındaki adiyen düzenlenmiş olsa dahi sözleşmede belirtilen miktarı avukatına karşı ödemek zorundadır. Avukatla vekil edeni arasında adiyen düzenlenen ücret sözleşmesini hasmın kabul etmemesi halinde, ancak HUMK 299. maddesinde belirtilen şartların gerçekleşmesi halinde, yani resmi olmayan senetlerin notere ibrazı, resmi bir işleme esas tutulması, imza edenin ölümü, veya imza etme alacağını ortadan kaldıran bir olayın vuku gibi hallerde üçüncü kişileri de bağlayacağı için hasımda sözleşmede belirtilen ücretten sorumludur. Bu hususun ispatı ise davacı avukata aittir. **İspat edilemediği takdirde hasım sözleşmede belirlenen ücretten sorumlu olamaz. Hasım bu gibi hallerde veya sözleşme bulunmaması, sözleşmedeki ücretin geçersiz olması halinde gerek vekil eden gerekse hasım sulh olunan miktar, sulh olunan miktar belli değilse mahkemece gerçek sulh olunan**

miktar araştırılarak bulunacak miktar, aksi takdirde müdeabihin yarısı üzerinden Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesine göre ücret belirlenmelidir. Davanın sonucuna göre mahkemece belirlenecek hasına tahmil edilen vekalet ücretinden ise, Avukatlık Kanunu'nun 164/son ve 165. maddelerine göre sulh halinde her iki taraf avukata karşı sorumludur. Bu ücretin ise sulh olunan miktar belli ise onun üzerinden, belli değil ise mahkemece araştırılarak bulunacak gerçek sulh olunan miktar üzerinden, bulunamaz ise müddeabihinin yarısı üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenmesi gerekir.

Somut olayda davacının avukat olarak takip ettiği icra dosyasında tarafların 37,500 YTL üzerinde anlaşarak sulh olduklarına, davacı avukat ile vekil edeni arasında yazılı bir ücret sözleşmesi de bulunmadığına göre, sulh olunan miktar üzerinden Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesine göre, yine sulh olunan miktar üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre hasma tahmili gereken ücretin belirlenerek, bunların toplamının davalılardan tahsiline karar verilmesi gerekir. Açıklanan bu ilke ve esaslara göre araştırma yapılmadan verilen mahkeme kararının bu nedenlerle bozulması gerekirken, dairemizce zuhulen başka gerekçe ile bozulduğu bu kez yapılan inceleme ile anlaşıldığından, davalının karar düzeltme isteminin kabulü ile dairemizin bozma kararı kaldırılarak, açıklanan nedenlerle mahkeme kararı bozulmalıdır....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2017 gün ve E. 2016/2407, K. 2017/6817 sayılı kararı;

“...Davacı avukat, tarafların feragat görünümünde gizli sulh olduğundan akdi ve karşı yan vekalet ücreti alacağını istemiş, davalı ... sulhten haberleri olmadığını savunmuş, mahkemece, vekalet ücretinin belirlenmesi amacıyla 3 adet rapor alınmış, bu raporlarda tarafların feragat görünümünde sulh olduğu kabul edilmiş ancak vekalet ücretin hesaplanmasında farklı kriterler esas alınmış ve mahkemece sulh miktarının tespit edilememesi halinde sorumluluğun dava değerinin yarısı üzerinden belirleneceğine yönelik 12.04.2013 tarihli rapora kısmen itibar edilerek feragat tarihinde karşı yan vekalet ücreti muaccel ve belirlenebilir nitelikte olmadığından bu ücret talebinin reddi ile dava değerinin yarısı üzerinden ... göre hesaplanan avukatlık ücretinin kabulüne yönelik hüküm tesis edilmiştir.

Somut olayda davacı tarafın tarafların gizli sulh olduğuna yönelik iddiası mahkemenin de kabulündedir. Dosyada çözülmesi gereken ihtilaf davacı avukat tarafından takip edilen dosyada tarafların sulh olmaları halinde avukatın vekalet ücretinin hangi meblağ üzerinden hesaplanacağı noktasındadır. Dairemizin uygulamalarına göre, sulh olunan miktar belli değilse; mahkemece gerçek sulh olunan miktar araştırılarak bulunacak miktar, sulh olunan miktar tespit edilemezse vekil ile vekil eden arasında varsa yazılı sözleşme hükümleri gereğince, sözleşme yok ise Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince harcı ödenen dava değeri üzerinden vekalet ücreti hesaplanmalıdır. Ayrıca Avukatlık Kanunu' nun 165 maddesi gereğince davanın sulh ile sonuçlanması halinde her iki taraf Avukatlık ücretin ödenmesinden müteselsilen sorumludur. Bu durumda davacı avukat hem akdi hem karşı yan vekalet ücretinin tamamına hak kazanır. Her ne kadar mahkemece sulh olunan miktar tespit edilemediğinden dava değerinin yarısı esas alınarak çözüm yapılan 12.4.2013 tarihli rapora itibar edilerek hüküm tesis edilmişse; **az yukarda açıklanan ilkeler çerçevesinde dava değerinin yarısı üzerinden vekalet ücreti belirlenemez. Bu durumda mahkemece Avukatlık Kanunu 164. madde 165. madde ile birlikte değerlendirilerek davalı ... yönünden dava değeri üzerinden akdi ve karşı yan Avukatlık ücreti kararlaştırılmalıdır.** Mahkemece, bu yön göz ardı edilerek karşı yan vekalet ücreti alacağının feragatın yapıldığı tarihte muaccel ve belirli olmaması nedeniyle reddi ile akdi vekalet ücreti yönünden dava değerinin yarısı esas alınarak vekalet ücretinin belirlenmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/14047, K. 2017/7086 sayılı kararı;

"...Taraflar arasındaki ihtilaf davacı avukat tarafından takip edilen dosyada tarafların sulh olmaları halinde avukatın ve hukuk müşavirinin vekâlet ücretinin hangi meblağ üzerinden hesaplanacağı noktasındadır. Dairemizin uygulamalarına göre, sulh olunan miktar belli değilse; mahkemece gerçek sulh olunan miktar araştırılarak bulunacak miktar, sulh olunan miktar tespit edilemezse vekil ile vekil eden arasında varsa yazılı sözleşme hükümleri gereğince, **sözleşme yok ise Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesi gereğince harcı ödenen dava değeri üzerinden vekâlet ücreti hesaplanmalıdır.** Mahkemece, sulh protokolünde yazılı miktar sulh miktarı olarak

kabul edilmiş ve bu meblağ üzerinden 08.06.2007 tarihli sözleşme hükmüne göre vekâlet ücreti hesaplanmıştır. Davacılar gerçek sulh olunan miktarın bu meblağ olmadığını, davalı ise gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olduğunu ileri sürmektedir...**mahkemeye uygun bulunan sulh protokolünde imzalarının bulunmayışı az yukarda açıklanan sabit olgular karşısında dinlenmesi mümkün olmadığı gibi, gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olmadığını ispat yükü yer değiştirerek davacılara geçmiştir.**Dosya kapsamındaki mevcut delillere göre davacılar gerçek sulh olunan miktarın daha yüksek bir bedel olduğunu ispatlayamamıştır. Hal böyle olunca, mahkemeye yapılan hesaplama ve varılan sonuç doğru olup, bu nedenle kararın bu yönden onanmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.09.2017 gün ve E. 2016/6465, K. 2017/8411 sayılı kararı;

“...Davacı, tarafların sulh olmaları nedeni ile Avukatlık Kanununun 165. maddesi uyarınca vekalet ücretinin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları ileri sürülmüş olup, Mahkemeye de avukatın takip ettiği davanın sulh yolu sonuçlandırılması nedeniyle davalıların müteselsil borçlu oldukları kabul edilmiştir. Ne var ki; boşanma davasının özelliği gereği tarafların boşanmaya zorlanması mümkün değildir. Aksine yasa gereği hakim tarafları evlilik birliğini devam ettirmeye davet etmesi gerekir. **Boşanma davalarında aslolan öncelikle tarafların barışmaları ve aile birliğinin devam etmesidir. Somut olayda bu durum gerçekleşmiş olup Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinin uygulanması mümkün değildir.** O halde, dava konusu Avukatlık ücretinden davalı ...'ın bu yasa maddesi gereği sorumlu tutulması mümkün değildir. Hal böyle olunca; mahkemeye, davalı ... hakkında açılan davanın yukarıda açıklanan gerekçelerle reddine karar verilmesi gerekirken, hatalı değerlendirme ile bu davalı hakkında da davanın kabulü yönünde hüküm tesis edilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2014/14383, K. 2015/5900 sayılı kararı;

“..Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde “taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmadığı hallerde değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifeleri altında kalmamak koşulu ile ücret itirazlarını incelemeye yetkili mercii tarafından da-

vanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin %10'u ile %20'si arasında bir miktarın avukatlık ücreti olarak belirleneceği" Avukatlık Yasası'nın 165. maddesinde ise, "sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşma ile sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf, avukatlık ücretinin ödenmesi hususunda avukata karşı müteselsilen sorumludurlar." Hükümleri mevcut olup, dava sulh ile sonuçlandırıldığında, avukat müvekkilinden aralarındaki ücret sözleşmesinde kararlaştırılan miktarı isteyebileceği gibi davada sulh olunan miktara göre karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini de isteyebilir. (Bkz. HGK.'nın 16.2.1994 T. 1993/13-810 E., 1994/60 K. sayılı kararı) Müteselsil sorumluluk gereğince aynı sorumluluk, müvekkille sulh olan karşı taraf için de geçerlidir. Avukatla müvekkili arasında ücret sözleşmesi bulunmaması (veya sözleşmenin geçersiz olması) halinde ise, müvekkilin ve müvekkille sulh anlaşması yapan hasmın, sulh olunan miktar üzerinden, Avukatlık Kanununun 164/son maddesinde düzenlenen (hasma tahmili gereken) vekalet ücretinden) ve Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesinde düzenlenen (müvekkilin avukata ödemesi gereken) vekalet ücretinden müteselsilen sorumlu olduklarının kabulü gerekir.

Dava konusu olayda da, davacının vekil olarak takip ettiği dava davalıların anlaşması üzerine feragatle sonuçlanmış olup, taraflar arasında vekalet ücret sözleşmesi bulunmadığından, öncelikle sulh olunan miktar tespit edilerek, vekalet ücretinin de buna göre belirlenmesi gereklidir. **Ancak dosyada mevcut delillerle, davalıların hangi miktar üzerinden sulh oldukları ve sulh sonucunda davalı N.. İ..' ya kazandırılan menfaatin ne olduğu açıkça anlaşılamamaktadır. Hemen belirtmek gerekir ki, bu konudaki ispat yükümlülüğü davalılara aittir.** Davalıların, davacı avukat tarafından takip edilen Manavgat İş Mahkemesi' nin 2013/147 Esas (bozmadan önceki 2007/300 Esas) sayılı dava dosyası ile Düziçi İcra Müdürlüğü' nün 2011/1354 Esas sayılı takip dosyasında, tarafların sulh olmaları nedeniyle, dava ve takibin müddeabihlerine göre davalı N.. İ..' ya sağlanan menfaatin, daha az bir miktar olduğunu ispat etmeleri durumunda vekalet ücretinin bu miktar üzerinden ancak bu hususun ispat edilememesi halinde ise söz konusu dava ve icra takibinin müddeabihleri üzerinden ayrı ayrı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre nispi hesaplanacak ücretin altında olmamak üzere Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesine göre %10' u ile %20 arasında

bir miktarın akdi vekalet ücreti olarak ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre yapılacak hesaplama göre karşı yasal vekalet ücretinin hesaplanması, ve bu bedeller davalıların müteselsilen sorumlu tutulmaları gerektiği de kabul edilmelidir.

O halde mahkemece, az yukarda açıklanan hususlar ve sulh sonucunda davacının müvekkili olan davalı N.. İ..' ya kazandırılan menfaatin ne olduğu konusundaki ispat yükümlülüğünün davalılarda olduğu, aksi halde sulhle sonuçlanan dava ve icra takibindeki müddeabihleri üzerinden her iki tür (akdi ve karşı yan) vekalet ücretine de hükmedilmesi gerektiği dikkate alınarak, bu yönde yapılacak inceleme ve değerlendirme sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, yanlış gerekçe ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 15.11.2017 gün ve E. 2015/23569, K. 2017/11154 sayılı kararı;

"...Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesinde "... Sulh veya her suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukat ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar." hükmü mevcuttur. Yasa'nın bu hükmüne göre, avukatın ücretinden vekil edenin hasmının sorumlu olabilmesi için, avukatın takip ettiği davanın taraflarının aralarındaki ihtilafı sulh yolu ile ve her şekilde olursa olsun anlaşarak sonuçlandırmaları ve takipsiz bırakmaları gerekir. Sulhun, anlaşmanın duruşmada olması veya yazılı bir metne dayanması gerekmez. Olayların gelişiminden böyle bir sonucun olduğunun anlaşılması dahi yeterlidir. Kaldı ki, davalı taraflar arasında 09.04.2013 tarihli sulhe ilişkin protokol düzenlenmiştir. Ayrıca, asıl borç avukatın vekil edenine ait olup, yasadan kaynaklanan müteselsil sorumluluk nedeniyle avukata ödeme yapan hasım bunu asıl borçlu olan avukatın vekil edenine, sulh sözleşmesinde, anlaşmalarında aksine bir hüküm yok ise rücu hakkının olduğu da gözden kaçırılmamalıdır.

Bu açıklamalardan sonra somut olaya bakıldığında, davacının vekil edeni davalı işçi ile vekil edenin hasmının anlaşarak uyuşmazlığı sona erdirdikleri, davacı avukatın azlinin haksızlığı ile vekalet ücretine hak kazandığı sabit olup, mahkemenin de kabulü bu yöndedir. Hal böyle olunca, Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesi gereği, davacının hakettiği vekalet ücreti alacağından davalılardanAŞ'nin

de müteselsilen sorumlu olduğu düşünülmezsizin, yanılıgılı değerdendirmeyle yazılı şekilde,AŞ hakkındaki davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

2. Ücret uyuşmazlıklarında dava veya takibin açıldığı tarihteki yasa uygulanır.

3499 sayılı Avukatlık Yasası'nın ücretle ilgili düzenlemeleri madde 128, “Ücret avukatla müvekkil arasında serbestçe tayin olunur. Dava ve takib ücretleri hakkındaki akdin yazılı şekilde olması şarttır. Ücretten doğan davalarda yazılı mukaveleden başka sübut delili ikame ve istima olunamaz.”

Madde 129, “Ücret mukavelenamesinin muayyen bir meblâğı ihtive etmesi lâzımdır. Her ne suretle olursa olsun hasılı davaya iştiraki tazammun eden ücret mukavelenameleri batıldır. Hukuk ve ceza davalarının neticelerine göre değişen ücret tayini halinde de hüküm böyledir.” idi.

Buna göre ücret sözleşmeleri yazılı olarak yapılmak zorunda ve özellikle yüzdellik sözleşme yapılamamakta idi. Ve ücret de davanın veya taibin açıldığı tarihteki varsa sözleşme yoksa Avukatlık Asgari ücret tarifesine göre hesaplanmakta idi.

Avukatlık Yasası'nın 168/son maddesinde 02.05.2001 gün ve 2667/81. madde ile yapılan değişiklikle “Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.” hükmünü getirilmiş olup, bu doğrultuda düzenlenen Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin konu ile ilgili düzenlemelerin de “..Avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan Tarife esas alınır.” hükmü mevcuttur.

02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik ve bu yasaya dayalı olarak yapılan Avukatlık Asgari Ücret Tarfesi gereği, avukatlar karar tarihindeki tarifeye göre ücrete hak kazandılar. Bu çok önemli bir gelişme ve ülkede davaların yıllarca sürmesi gerçeği karşısında hak kaybının önlenmesine neden oldu.

Ancak aşağıda okuyacağınız kararda da açıklandığı üzere Anayasa Mahkemesi 02.05.2001 tarihinden önceki uyuşmazlıklarda

4667 sayılı Yasa hükümlerinin uygulanmayacağına karar verdi. Bu nedenle yasa öncesi, sonrası gibi garip bir durumun ortaya çıkmasına neden oldu.

a. Avukatlık ücretinin takdirinde 02.05.2001 tarihinden önceki davalarda davanın açıldığı tarihteki tarifeye göre karar verilmelidir.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 22.10.1974 gün ve 9270 - 14981 sayılı kararı;

"...3499 sayılı eski Avukatlık Yasası'nın ücrete ilişkin kurallarında bugünkü 164/1. m.'nin koyduğu kurala uygun biçimde ücret sözleşmesinin belli bir tutarı kapsamı gerektiği belirtildikten sonra buna aykırı düşecek ve dava edilene katılmayı amaç tutan her türlü koşulun salt geçersizlikle illet olacağı kabul edilmiş idi. Oysa bugün yürürlükte bulunan 164/1. m.'nin hükmünden sonra gelen aynı maddenin 2. fıkrası dava edilenin veya hükmolunacağı belli bir yüzdesinin avukatlık ücreti olarak kararlaştırılmasına olanak tanımıştır. Böylece 1. fıkra da yer alan (belirlilik) koşulu hükmolunacak önceden belirsiz bir miktarı da kapsamı içine alarak eskisine oranla pek kesin biçimde genişletmiş ve değiştirmiştir. Hüküm altına alınacak veya arttırmada belirecek tutarın yüzde 25'ini aşmayan belirli bir bölümün ücret olarak müvekkilin mal varlığından alınması bugün için geçerli bir koşuldur. O halde mahkemenin aksi görüşle vardığı sonuç yasa kuralına aykırıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.12.2012 gün ve E. 2012/3679, K. 2012/30093 sayılı kararı;

"...Davacıya ödenmesi gereken vekalet ücretinin tespiti için ise, öncelikle uyuşmazlığa uygulanacak Avukatlık Kanunu hükümlerinin belirlenmesi zorunludur. Bilindiği üzere, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 02.05.2001 tarihinde 4667 sayılı yasa, 13.01.2004 tarihinde de 5043 sayılı yasa ile değişikliğe uğramıştır. Mahkemece anılan yasalarla değişikliğe uğrayan Avukatlık Kanunu'nun değişik 164/4. maddesine göre karar verilmişse de, 13.01.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5043 sayılı Yasa'nın 7. maddesi ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na eklenen "Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kesin olarak hükme bağlanmamış bütün ihtilaflarda bu kanunun değişik hükümleri uygulanır" hükmünü içeren geçici 21. madde,

Anayasa Mahkemesince 07.02.2008 tarihinde iptal edildiğinden, avukatlık ücretinden kaynaklanan uyuşmazlıkların, sözleşmelerin kurulduğu tarihte yürürlükte olan Avukatlık Kanunu hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği kabul edilmelidir.

Taraflar arasındaki sözleşmenin 22.01.2001 tarihinde imzalandığının anlaşıldığı ve davada dayanılan vekaletnamenin de 28.11.2000 tarihinde verildiği ve böylece hizmetin de davacı avukat tarafından 28.11.2000 tarihinden itibaren verildiği kabul edilerek bu tarih itibarıyla ücret hesabı yapılmalıdır. **Hal böyle olunca bu dava ile ilgili ücret uyuşmazlığının çözümünde, sözleşme tarihinde yürürlükte olan 1136 sayılı Kanunun, 4667 sayılı kanunla yapılan değişiklikten önceki hükümleri esas alınmalıdır.** Bu noktada taraflar arasındaki ücret sözleşmesinin geçerli olup olmadığının, dolayısıyla davacının sözleşmede belirtilen ücreti talep etmekte haklı olup olmadığının belirlenmesi gereklidir. Nitekim, vekalet ücret sözleşmelerinin geçerli olup olmadığı, kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece de resen gözetilmesi gereken bir husustur.

1136 sayılı kanunun, 02.05.2001 tarihli 4667 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten önceki 164. maddesinin 1. fıkrası hükmü gereğince, vekalet ücretinin belli ve muayyen olması gerekli olup, yine aynı kanunun **164. maddesinin 2. fıkrasına göre de, %25'i aşmamak üzere nispi bir ücretin vekalet ücreti olarak kararlaştırılması mümkün ise de, bunun geçerli olabilmesi, başarıya göre değişme koşulunu taşımasına bağlıdır.** Başka bir ifade ile, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve %25'i aşmamak üzere, dava olunan veya hıkmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. Avukatın davayı kazanması durumunda belli bir ücret alacağı, kaybetmesi durumunda ise hiçbir ücrete hak kazanamayacağı, diğer bir deyişle avukatın ücret almasının, davayı kazanma koşuluna bağlı olacağı yolundaki sözleşmeler geçerli değildir. Yine aynı Kanunun 164. maddesinin 3. fıkrasına göre de, dava konusu mal, alacak veya hak gibi kıymetlerden bir kısmının aynen avukata ait olacağına ilişkin sözleşmeler de, "hasılı davaya iştirak" niteliğinde olduğundan geçersizdir.

Dava konusu olayda, taraflar arasında imzalanan ücret sözleşmesinin "Sözleşme konusu olan işten dolayı avukata 30 milyar TL'den

aşağı olmamak üzere dava sonucu elde edilen kazancın %25'i ücret ödenecektir." şeklindeki ücrete ilişkin hükmü, **az yukarıda açıklanan yasanın öngördüğü "belli ve muayyen olma" ve "başarıya göre değişme" kurallarım içermediği için geçersizdir. Davacı geçersiz olan sözleşmeye dayanarak sözleşmede kararlaştırılan ücreti talep edemez.** 1136 sayılı Yasa'nın 4667 sayılı yasa ile değişikliğinden önceki 163/son maddesi gereğince yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunmadığı veya sözleşme mevcut olmakla birlikte geçerli olmadığı durumlarda, avukata ödenmesi gereken vekalet ücretinin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümlerine göre belirlenmesi gereklidir. Dava konusu olayda taraflar arasındaki ücret sözleşmesi geçerli olmadığına göre, davacı tarafından davalının vekili sıfatıyla takip edilen **Eyüp 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/73 esas sayılı davanın açılması sırasında beyan edilen harca esas değer üzerinden vekalet ilişkisinin kurulduğu 28.11.2000 tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi esas alınarak davacıya ödenmesi gerekli olan vekalet ücreti belirlenip, belirlenecek bu miktara göre hüküm kurulması gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır... Bozmayı gerektirir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi 30.03.2011 gün ve E. 2011/2960, K. 2011/4853 sayılı kararında;

"... 5043 Sayılı Yasa'nın madde 7'si ile geçici 21. madde eklenmiş olup, anılan maddede; "Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kesin hükme bağlanmamış bütün ihtilaflarda bu kanunun değişik hükümleri uygulanır. **21. madde Anayasa Mahkemesi'nin 07.02.2008 tarihli kararı ile iptal edilmiştir. Öyle olunca, artık geçici 21. maddenin, dolayısıyla 5043 Sayılı yasa'nın 164. maddesinde yapılan değişikliklerinde uygulanması mümkün değildir. Bu durumda, hukuki yardımın başladığı, tarihteki yürürlükte bulunan Avukatlık Yasası'nın ilgili hükümlerinin uygulanması gerekir.** Hukuki yardımın ne zaman başladığı konusu ise değişken olup her işlemin özelliğine göre farklılık gösterebilmektedir. Örnek vermek gerekirse, dava açılmış ise, dava açıldığı, ya da tespit yapıldığı tarih, müvekkilin aleyhine dava açılmış ise cevap verme tarihi, ya da vekaletnamenin verilme tarihi hukuki yardımın başladığı tarih olarak esas alınmalıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi,'nin 05.07.2012, gün ve E. 2012/12745, K. 2012/17496 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında 01.05.2001 tarihinde yazılı avukatlık sözleşmesi imzalanmış, söz konusu sözleşmede 4.000.000,00 TL (eski para birimi ile) ücreti vekalet kararlaştırılmış olup, vekalet ücretinin tamamının davanın bitiminde karar kesinleştiğinde ödeneceği hükmüne bağlanmıştır.

...Yanlar arasında imzalanan 01.05.2001 tarihli ücret sözleşmesi 4667 sayılı Yasa yürürlüğe girmeden önce düzenlenmiş olup, bu durumda 5043 sayılı Yasayla eklenen 21. maddenin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildiği de nazara alındığında 01.05.2001 tarihinde yürürlükte olan 1136 sayılı Avukatlık Yasası hükümlerinin uygulanması gerekir. Anılan tarihte yürürlükte olan 1136 sayılı Yasa hükümleri uyarınca, başarısızlık halinde ücreti ne olacağı sözleşmede kararlaştırılmadığından yazılı ücret sözleşmesi geçersizdir. **Geçersiz sözleşme uyarınca davacı avukat ancak, hukuki yardımın başladığı tarihteki AAÜT uyarınca hesaplanacak ücreti isteyebilir.** Bu nedenle mahkemece hukuki yardımın başladığı tarih belirlenip o tarihte yürürlükte olan tarife uyarınca ücretin hesaplanması ve davalıdan tahsiline karar verilmesi gerekir. Bu doğrultuda inceleme ve araştırma yapılması gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Öte yandan, mahkemece azil tarihinden itibaren faize hükmedilmiştir. Oysa B.K.nın 101/1. maddesi uyarınca, muaccel bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarıyla mütemerrit olur. Hükmü uyarınca davacı ancak ihtarname ile temerrüde düştüğünü ispatlayamamış olup, ancak dava tarihinden itibaren faiz isteyebilir. Mahkemece azil tarihinden itibaren faize hükmedilmesi de usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

b. Avukatlık ücretinin takdirinde 02.05.2001 tarihinden sonraki davalarda karar tarihindeki tarifeye göre karar verilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/7744, K. 2017/8385 sayılı kararı;

“...2-Davacı, asıl ve birleşen davalarında davalılar ile hizmet alım sözleşmesi kapsamında haksız kesintilerin tahsili ile uğradığı müspet ve menfi zararların tazminine karar verilmesini istemiş-

tir. Birleşen davalardan ... 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2002/878 E sayılı dosyasında Mahkemece, açılan davanın her iki davalı yönünden reddine karar verilmiş davalılar lehine hükmedilen vekalet ücretinde ise yanılığa düşülmüştür. **Karar tarihi 24/11/2015 olup, 2015 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin üçüncü kısmına göre nispi vekalet ücreti hesabı yapılması gerekirken yanılığın hesapla- ma ile hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.** Ne var ki, bu yanılığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, usulün 438/7. maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmiştir...yukarıda açıklanan 2. bent gereğince, birleşen ... 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2002/878 E. sayılı dosyası hakkında kurulan hüküm fıkrasının 4. bendinin hükümden çıkarılarak yerine " ... gereğince nispi ve kademeli olarak hesaplanan 10.587,92 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalılara verilmesine " söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına..."

3. Avukat ücret alacaklarında icra inkar tazminatı isteyebilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/6822 K. 2017/8367 sayılı kararı;

"...Davacının icra inkar tazminatına yönelik temyiz itirazlarının incelenmesine gelince; İİK'nın 67. maddesinin 2.fıkrası hükmünce, icra - inkar tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacağını mahkemede dava ederek haklı çıkması gerekir. Burada borçlunun kötü niyetli itiraz etmiş bulunması yasal koşullardan değildir. **İnkar tazminatı, aleyhinde yapılan icra kovuşturmasına itiraz edip duran ve işin itirazla çabuk bitirilmesine engel olan borçluya karşı konulmuş bir yaptırımdır. Bunlardan ayrı, alacağın likit ve belli olması gerekir. Daha geniş bir açıklama ile borçlu tarafından alacağın gerçek miktarı belli, sabit ve belirlenmek için bütün unsurlar bilinmesi mümkün nitelikte olması yeterlidir. Borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda ise, alacağın likit ve muayyen olduğunun kabulü zorunludur. Öte yandan, alacağın muhakkak bir belgeye bağlı olması da şart değildir. Açıklanan yasal kural- ların ışığında takip konusu alacak değerlendirildiğinde, borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilecek konum- da bulunması nedeniyle alacağın likit ve muayyen nitelikte oldu-**

ğunun kabulü ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi gerekir. Mahkemece, davacının bu istemi hakkında kabul kararı verilmesi gerekirken, yazılı şekilde icra inkar tazminatı talebinin reddedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, usulün 438/7. maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmiştir.

...hüküm bölümünün birinci fıkrasında yer alan “İcra inkar tazminatı talebinin reddine,” cümlesinin hükümde çıkartılarak yerine “Asıl alacağın %20’si oranında icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine,” cümlesinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/6822 K. 2017/8367 sayılı kararı;

“...Davacının icra inkar tazminatına yönelik temyiz itirazlarının incelenmesine gelince; İİK’nun 67. maddesinin 2. fıkrası hükmünce, icra-inkar tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacağını mahkemede dava ederek haklı çıkması gerekir. Burada borçlunun kötü niyetli itiraz etmiş bulunması yasal koşullardan değildir. İnkâr tazminatı, aleyhinde yapılan icra kovuşturmasına itiraz edip duran ve işin itirazla çabuk bitirilmesine engel olan borçluya karşı konulmuş bir yaptırımdır. **Bunlardan ayrı, alacağın likit ve belli olması gerekir. Daha geniş bir açıklama ile borçlu tarafından alacağın gerçek miktarı belli, sabit ve belirlenmek için bütün unsurlar bilinmesi mümkün nitelikte olması yeterlidir. Borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda ise, alacağın likit ve muayyen olduğunun kabulü zorunludur.** Öte yandan, alacağın muhakkak bir belgeye bağlı olması da şart değildir. Açıklanan yasal kuralların ışığında takip konusu alacak değerlendirildiğinde, borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilecek konumda bulunması nedeniyle alacağın likit ve muayyen nitelikte olduğunun kabulü ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi gerekir. Mahkemece, davacının bu istemi hakkında kabul kararı verilmesi gerekirken, yazılı şekilde icra inkar tazminatı talebinin reddedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirme-

diğinden, usulün 438/7. maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmiştir.

Sonuç: Yukarıda birinci bentte açıklanan nedenlerle davalının tüm temyiz itirazlarının reddine, ikinci bentte açıklanan nedenle mahkeme kararının hüküm bölümünün birinci fıkrasında yer alan “İcra inkar tazminatı talebinin reddine,” cümlesinin hükümde çıkarılarak yerine “Asıl alacağın %20’si oranında icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine,” cümlesinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına, ...oybirliğiyle karar verildi...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 23.03.2016 gün ve E. 2015/41546 K. 2016/8522 sayılı kararı;

“...İİK’nun 67. maddesinin 2. fıkrası hükmünce, icra-inkar tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacağını mahkemede dava ederek haklı çıkması yasal koşullardandır. **Burada borçlunun kötüniyetli itiraz etmiş bulunması yasal koşullardan değildir.** İnkâr tazminatı, aleyhinde yapılan icra kovuşturmasına itiraz edip duran ve işin itirazla çabuk bitirilmesine engel olan borçluya karşı konulmuş bir yaptırımdır. Bunlardan ayrı, alacağın likit ve belli olması gerekir. Daha geniş bir açıklama ile borçlu tarafından alacağın gerçek miktarı belli, sabit ve belirlenmek için bütün unsurların bilinmesi mümkün nitelikte olması yeterlidir. Borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda ise, alacağın likit ve muayyen olduğunun kabulü zorunludur. Açıklanan yasal kuralların ışığında takip konusu alacak değerlendirildiğinde, **taflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi yapılmamış olup vekalet ücreti yasa gereği mahkemece takdir edildiği için likit bir alacak yoktur. Borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilecek konumda bulunmaması nedeniyle alacağın likit ve muayyen nitelikte olmadığı kabulü gerekir.** Mahkemece, davacının bu istemi hakkında red kararı verilmesi gerekirken, yazılı şekilde icra inkar tazminatı talebinin kabulü usul ve yasaya aykırıdır. bozma nedenidir....mahkeme kararının hüküm bölümünün bir numaralı bendindeki “ asıl alacağın %40 oranında 2.223,00 TL inkar tazminatının davalı borçludan tahsiline” söz ve rakamlarının karardan çıkarılarak yerine “davacının icra inkar tazminat isteminin yasal şartları oluşmadı-

ğndan reddine” sözlerinin yazılmasına, hükmün değiştirilmiş ve düzeltilmiş bu şekilde Onanmasına,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/14047 K. 2017/7086 sayılı kararı;

“...Davacıların karar düzeltme itirazlarının yapılan incelenmesinde; İİK’nun 67. maddesinin 2. fıkrası hükmünce, icra-inkar tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacağını mahkemede dava ederek haklı çıkması gerekir. Burada borçlunun kötüniyetli itiraz etmiş bulunması yasal koşullardan değildir. İnkâr tazminatı, aleyhinde yapılan icra kovuşturmasına itiraz edip duran ve işin itirazla çabuk bitirilmesine engel olan borçluya karşı konulmuş bir yaptırımdır. Bunlardan ayrı, alacağın likit ve belli olması gerekir. Daha geniş bir açıklama ile borçlu tarafından alacağın gerçek miktarı belli, sabit ve belirlenmek için bütün unsurlar bilinmesi mümkün nitelikte olması yeterlidir.

Borçlu yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda ise, alacağın likit ve muayyen olduğunun kabulü zorunludur. Öte yandan, alacağın muhakkak bir belgeye bağlı olması da şart değildir. **Açıklanan yasal kuralların ışığında takip konusu alacak değerlendirildiğinde, alacağın temelini vekalet ve hukuki müşavirlik sözleşmesine dayandığı, bu sözleşmede vekalet ücretinin nasıl belirleneceğinin hüküm altına alındığı, bu durumda sözleşmede imzası bulunan borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilecek konumda bulunması nedeniyle alacağın likit ve muayyen nitelikte olduğunun kabulü ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi gerekir.** Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmez. Dairemizce, önceki kararın bu yönden düzelterek onanması gerekirken, zuhulen, hükmün bozma kapsamı dışında bırakılarak onandığı bu kez yapılan inceleme ile anlaşıldığından, davacının bu yöne ilişkin karar düzeltme talebinin kabulü ile Dairemizin bozmaya dair 10.03.2016 gün 2015/9797 esas, 2016/7432 karar sayılı ilamının kaldırılmasına ve mahkeme kararının usulün 438/7. maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmiştir...”

4. Dava konusuz kalmış ise ücret nasıl hesaplanmalıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.05.2017 gün ve E. 2015/25733, K. 2017/6661 sayılı kararı;

“...Davacı eldeki bu davasında; 02.09.2013 tarihli Konut Tahsis Sözleşmesi ile kendisine devri kararlaştırılan B4 Blok 143 numaralı dairenin, tapu kaydının iptali ile adına tescilini istemiş, mahkemece, tarafların sulh olduğu ve taraf vekillerinin karşılıklı olarak anlaş-tıkları gerekçesi ile dava konusuz kaldığından esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Hemen belirtilmelidir ki, 02.09.2013 tarihli “ Konut Tahsis Sözleşmesi ve Fesih Tutanağı Tutanağı “ başlıklı taraflarca altı imzalı sözleşme ile; taraflar daha önce yaptıkları bir başka sözleşme nedeniyle birbirlerini ibra etmiş, 95.000,00 TL bedel karşılığı dava konusu 143 numaralı dairenin da-vacıya devrine dair bu sözleşmeyi imza altına almışlardır. Davacının istemi, 02.09.2013 tarihli sözleşmeden kaynaklanmakta olup, dava yoluyla tapu devrini sağlamayı amaçlamaktadır. Dosya kapsamın-dan, anılan bağımsız bölümün tapu devrinin dava tarihinden sonra ve fakat ön inceleme tutanağının imzalanmasından önce 30.10.2013 tarihinde gerçekleştirildiği görülmektedir.

Bu halde yargılama giderlerinden ve vekalet ücretinden kimin sorumlu tutulacağı hususu önem kazanmaktadır. **Kural olarak yar-gılama giderleri davada haksız çıkan yani aleyhine hüküm verilen tarafa yükletilir. (HMK m. 326/1) Ancak, davanın konusuz kalma-sı sebebiyle davanın esası hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hallerde, hakim, davanın açıldığı tarihteki tarafların haklılık durumuna göre yargılama giderlerini takdir ve hükme-der.**(HMK 331/1) Diğer taraftan, hüküm tarihinde yürürlükte bu-lunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6. maddesinde, HMK'nın yukarıda zikrolunan hükümlerine paralel düzenlemeye cihedine gidilmiş ve “Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanınca-ya kadar giderilirse, tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısı-na, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz.” hükmüne yer ve-rilmiştir.

Somut olayda, dava konusu taşınmazın tapu devrinin dava açıldıktan sonra ancak ön inceleme tutanağının imzalanmasından önce gerçekleştiği ve davanın bu nedenle konusuz kaldığı görülmekle; **mahkemece bu gerekçe ile davanın konusuz kaldığına ve davanın açılmasına davacının sebebiyet vermediği gözetilerek Avukatlık Ücret Tarifesi'nin 6. maddesi gereğince davacı yararına Avukatlık ücreti takdiri ile yargılama masraflarından da davalının sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.11.2017 gün ve E. 2016/13340, K. 2017/11764 sayılı kararı;

"...Mahkemece, ortada haksız bir azlin bulunduğu açıklanmış, asıl davada davacı avukat tarafından takip edilen davada feragatten önce hükmedilen maddi ve manevi tazminat tutarının sözleşme ile kararlaştırılan %10'u üzerinden vekalet ücretinin talebe hakkının olduğu, birleşen davada da, davanın değerinin 50.000.000,00 TL. olduğu, davacı avukat tarafından davanın hazırlanması ve dava dilekçesinin sunulması dışında hukuki yardım yapılmadığı gözetilerek hakkaniyet gereği indirim yapılarak davacının emek ve mesaisine göre takdiren 500.000,00 TL. ücrete hak kazındığı kanaati ile yazılı şekilde karar verildiği anlaşılmaktadır.

Taraflar arasında düzenlenen 14.04.2010 tarihli ücret sözleşmesinde; davacı avukatın davalı tarafından açılacak boşanma davasında ve yine taraflar arasında ikame edilecek evlilik içersinde edinilmiş mallara ve katkı payına ilişkin davada vekillik yapacağı, bu davalar için 200.000,00 Euro vekalet ücretinin ödeneceği ve **ayrıca evlilikte edinilmiş mallara ve katkı payına ilişkin ikame edilecek davada davalıya eşinden kazandırdığı maddi manevi tazminat ve taşınmaz ve menkullerin % 10'unu ödeyeceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır.**

Davacı avukat, asıl dava ile, sözleşme ile kararlaştırılan ve mahkemece feragattan önce hükmedilen maddi ve manevi tazminat tutarı üzerinden %10 vekalet ücretini talep etmiş ve mahkemece de bu talebinin kabulüne karar verilmiştir. Ancak yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan hususlar ile sözleşme hükmü birlikte değerlendirildiğinde; davacı avukatın maktu ücret dışında ücrete hak kazanabilmesi

için vekil eden davalıya kazandırdığı bir maddi ve manevi tazminatın bulunması gerekir. **Oysa, boşanma ve davalı lehine hükmedilen maddi ve manevi tazminat hükmünün, davanın yargıtay aşamasında konusuz kalması nedeni ile bozulmasından sonra davalı talimatı ile davacı avukat tarafından feragat beyanı ile davanın feragat nedeni ile sonuçlandığı, dolayısıyla davalının kazandığı bir tazminatın ve menfaatin bulunmadığı gözetildiğinde, davacı avukatın sözleşme ile kararlaştırılan şekilde % 10 oranı üzerinden ücreti talep etmeye hak kazanmadığının kabulü gerekir.** Açıklanan nedenlerle asıl davanın reddi gerekirken, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde kabulü usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.05.2017 gün ve E. 2015/19550, K. 2017/6503 sayılı kararı;

“...2-Dava konut kredisinin kapatılması sonrasında kredinin teminatı ipoteğin terkini istemine ilişkindir. Mahkemece ön inceleme duruşmasından önce ipoteğin kaldırılması nedeniyle davanın konusuz kaldığı tespit edilerek yazılı şekilde hüküm kurulmuş ise de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6/1. maddesinin “Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; **ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar giderilirse**, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur” açık hükmü gereğince **ipotek bedeli üzerinden hesaplanacak nispi vekalet ücretinin yarısına hükmedilerek davalıya yüklenmesi gerekirken fazla vekalet ücreti takdiri usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir.** Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, usulün 438/7.maddesi uyarınca hükmün bu yönden davalı lehine düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.05.2017 gün ve E. 2016/23524, K. 2017/5837 sayılı kararı;

“...Davacı, eldeki dava ile 11.400,00 TL bedelli devremülk sözleşmesinin iptalini ve sözleşme nedeniyle borçlu olmadığını tespitini istemiş, mahkemece davanın kabul nedeniyle kabulüne, karar verilmiştir. Karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6. maddesine göre; “(1) Anlaşmazlık, davanın konusuz

kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz. ” **Buna göre davacı lehine dava değeri üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücretinin yarısı olan 684 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine vekalet ücretine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....**Ne var ki yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 15.5.2014 gün ve E. 2014/909, K. 2014/15537 sayılı kararı;

“...Dava konusu olayda, davacı avukat tarafından 2010/147 esasta görülen dava ile kamu- laştırmasız el atma nedeni ile 10.000 TL. Tazminatın ödetilmesini talep ettiği ve mahkemece, 22.7.2010 tarihinde dava konusu taşınmazın davalı tarafça tapuda satın alındığından, **davanın konusuz kaldığı gerekçesi ile esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilip kesinleştiği, tarafların yargılama aşamasında anlaşma yaparak davayı sonlandırdıkları, bu durumda davacı avukatın vekalet ücretini tüm davalılardan talep etmekte haklı olduğu kabul edilerek bir karar verilmesi gerekirken** davalı bölge müdürlüğü hakkındaki davanın husumetten reddine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, davacı yararına bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 18.09.2017 gün ve E. 2015/22268, K. 2017/8245 sayılı kararı;

“...Mahkemece, ipoteğin fekki talebi yönünden davanın konusuz kalması nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına, alacak talebi yönünden davanın kısmen kabulüne karar verilmiş; hüküm, vekalet ücreti yönünden davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Mahkemece, **dava tarihinde ipoteğin fekki şartlarının gerçekleşmediği** ve yargılama sırasında yapılan ödeme sonrası ipoteğin fek edilmesinden dolayı davanın konusuz kalması nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına ve **davacının dava açmakta haklı**

olmaması nedeniyle kendisini vekil ile temsil ettiren davalı yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13/1. hükmü dikkate alınarak ipotek bedeli olan 75.000,00 TL üzerinden nispi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, maktu vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması HUMK'un 438/7 maddesi hükmü gereğidir...hükümün düzeltilmiş bu şekilde onanmasına..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.03.2017 gün ve E. 2017/1307, K. 2017/2930 sayılı kararı;

"...Davacı, eldeki davada, haksız azil nedeniyle vekalet ücreti alacağını istemiştir. Dosya kapsamı incelendiğinde, mahkemenin de kabulünde olduğu üzere azlin haklı olduğunun ispatlanamadığı kanaatine varılmıştır. Bu durumda, davacı avukat, davalı adına açıp takip ettiği dava nedeniyle, vekalet ücretinin tümüne hak kazanır. Ancak, davacı avukatın davalı adına açmış olduğu Gaziantep 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/372 esas sayılı dosyasında, dava açılırken harca esas değer 10.000,00 TL olarak gösterilmiş, 05.11.2013 tarihinde davacı avukatın azlinden sonra başka bir avukat tarafından ıslah ile dava değeri 50.900,93TL olarak artırılmıştır. **Mahkemece, azlin haksız olduğu, davacının vekalet ücretine hak kazandığı, isabetli olarak, kabul edilmekle birlikte, ıslah edilmiş tüm dava değeri olan 50.900,93TL üzerinden vekalet ücreti hesaplanması suretiyle hüküm tesisi doğru olmamıştır. Davacı avukatın hak kazanacağı vekalet ücreti, davanın başında harca esas değer olarak gösterdiği 10.000TL üzerinden hesaplanmalıydı.** Hal böyle olunca, mahkemece açıklanan husus dikkate alınmak suretiyle varılacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirmeye yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 23. Hukuk Dairesi'nin 04.10.2017 gün ve E. 2015/6108, K. 2017/2519 sayılı kararı;

"...Dava konusu 3 numaralı bağımsız bölümün, tapu kaydına davalının boşanma davasında Aile Mahkemesi'nce tedbir konulması nedeniyle davacıya devredilemediği anlaşılmış, bu husus, davalı arsa sahibince de cevap dilekçesinde kabul edilmiş, anılan bölüm,

yargılama sırasında davacının gösterdiği üçüncü kişiye devredilmiş ve bu nedenle konusuz kalan davada karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Bu durumda, dava açılmasına davalı arsa sahibinin sebep olduğunun kabulü ile davacı yararına vekalet ücretine hükmedilmesi gereklidir. Mahkemece verilen hükmün “4” numaralı bendinde, davalı lehine vekalet ücretine karar verilmiş ise de, bu husus açıkça temyiz nedeni yapılmadığından bozma kapsamı dışında bırakılmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, mahkemece, davacı lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 6. maddesi gereğince vekalet ücreti hesaplanıp hüküm altına alınması gerekirken, vekalet ücreti verilmemesi hatalı olmuştur....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 27.04.2017 gün ve E. 2016/7689, K. 2017/5215 sayılı kararı;

“...Davacı bu davada kendisini vekil ile temsil ettirdiğine ve mahkemece de karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğine göre, davacı lehine, karar tarihi olan 2015 yılında yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 6. maddesi gereğince 1500,00 TL maktu vekalet ücreti takdiri gerekir. **Vekille temsil edilen davacı lehine vekalet ücretinin açık ve net şekilde yazılmaması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.** Ne var ki yapılan yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK 438/7 maddesi hükmü uyarınca mahkeme kararının aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar verilmiştir.

...., bunun yerine 4 nolu fıkraya “Vekille temsil olunan davacı yararına Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre takdir olunan 1500,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine” sözlerinin yazılmasına, mahkeme kararının iş bu düzeltilmiş şekliyle Onanmasına...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi’nin 31.05.2017 gün ve E. 2016/1262, K. 2017/6562 sayılı kararı;

“...2- Davacı erkek tarafından açılan boşanma davasında davalı kadın usulüne uygun olarak karşı dava açmıştır. Ayrıca kadın tarafından açılan tedbir nafakası davasında erkeğin açtığı boşanma davasında birleştirilmiştir. Yapılan yargılama sırasında erkeğin boşanma

davasası ile kadının açtığı birleşen tedbir nafakası davasında karar verilmiştir. Kadının karşı davası hakkında olumlu ya da olumsuz bir karar verilmemesi doğru değil ise de; erkeğin boşanma davasının kabulü suretiyle verilen boşanma hükmü, temyiz kapsamı dışında bırakılmak suretiyle kesinleştiğinden, kadının aynı sonuca yönelen boşanma talebi, gelinen aşamada artık konusuz hale gelmiştir. Bu durumda artık kadının karşı boşanma talebi hakkında bir karar verilemeyecektir. Böyle olmakla birlikte, karşı davada boşanma talebinin konusuz kalması sebebiyle hakkında bir karar verilmesine gerek bulunmayan hallerde hakim, davanın açıldığı tarihteki, tarafların haklılık durumuna göre yargılama giderleri ile vekalet ücreti takdir ve tayin eder (HMK m. 331/1). Bu husus gözetilerek bir karar verilmek üzere hükmün bozulmasına karar verilmesi gerekmektedir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2017 gün ve E. 2017/506, K. 2017/6622 sayılı kararı;

“...Mahkemce, davalı-karşı davacı kadının boşanma davasının reddine, davacı-karşı davalı erkeğin boşanma davasının kabulüne karar verilmiştir. Yapılan yargılama ve toplanan delillere göre; erkeğin de eşine hakaret ettiği anlaşılmaktadır. Bu halde taraflar arasında ortak hayatı temelinden sarsacak derecede ve birliğin devamına imkân vermeyecek nitelikte bir geçimsizlik mevcut ve sabittir. Olayların akışı karşısında davalı-karşı davacı kadın da dava açmakta haklıdır. Bu şartlar altında eşleri birlikte yaşamaya zorlamanın artık kanunen mümkün görülmemesine göre, kadının davasının da kabulü ile boşanmaya karar verilecek yerde, yetersiz gerekçe ile davanın reddi doğru bulunmamıştır. Ne var ki; erkeğin davasında verilen boşanma hükmü temyiz edilmeksizin kesinleşmekle kadının boşanma davası konusuz kalmıştır. **Bu sebeple mahkemece, kadının davası yönünden dava konusuz kaldığından “Karar verilmesine yer olmadığına” dair hüküm kurmak ve davadaki haklılık durumuna göre yargılama giderleri ve vekalet ücreti konusunda karar verilmek üzere hükmün bozulması gerekmektedir....”**

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 17.04.2017 gün ve E. 2015/3674, K. 2017/4075 sayılı kararı;

“...Takip konusu borç yargılama sırasında ödenmiş olmakla dava konusuz kaldığından karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de, davanın açılmasına davalılar sebep olduğundan

harç, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalılardan tahsiline karar verilmesi gerekirken davacı idare üzerinde bırakılması ve davalı ... (..) ... yararına vekalet ücreti takdiri doğru değil bozma nedeni ise de yapılan yanlışlığın giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden hükmün harç, vekalet ücreti, yargılama gideri yönünden 6100 sayılı HMK'nın geçici 3/2 maddesi delaletiyle 1086 sayılı HUMK'nun 438/7. maddesi gereğince düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir....”

5. Dava şartı yokluğu nedeniyle reddolmuşsa davalı vekline ücret takdir edilmeli mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2017/3563 K. 2017/7076 sayılı kararı;

“...2-Dava harici taşınmaz satış sözleşmesinden kaynaklanan alacak istemine ilişkin olup, itirazın iptali davalarında mutlaka bulunması gereken itiraz koşulunun bulunmayışı nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş olması nedeniyle **karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir.** Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir.

...ikinci bentte açıklanan nedenlerle hükme 4. fıkra eklenerek aynen “Davacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan ... 'nin 7. fıkrasının 2. bendi gereğince 900 TL maktu vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.03.2017 gün ve E. 2016/8630, K. 2017/3616 sayılı kararı;

“...Hemen belirtmek gerekir ki, açılmış bir davanın esasının incelenebilmesi bazı şartların tahakkukuna bağlı olup bunlara dava şartları denmektedir. Dava şartlarından bir kısmı olumlu (varlığı mutlaka gerekli), bir kısmı da olumsuz (yokluğu mutlaka gerekli) niteliktedir. Hakim, önüne gelen bir davada, dava şartlarının mev-

cut olup olmadığını re'sen gözetecektir. **Olumlu dava şartlarından biri de 6100 sayılı HMK m.114 1/h bendinde ifade edildiği üzere davacının o davayı açmakta hukuki yararının bulunmasıdır. Açılmasında davacısı yönünden hukuki yarar bulunmayan bir dava, dava şartının yokluğu nedeniyle reddedilmelidir. Hukuki yararın varlığı koşulunun mevcut olup olmadığı, her bir davada o davaya konu olayın somut özellikleri çerçevesinde hakim tarafından değerlendirilmelidir.**

Davacı vekilinin, davalı bankaya göndermiş olduğu talep yazısında, müvekkilinin bankadan kullandığı kredi kartı ile banka hesabı nedeniyle dosya masrafı, kredi tahsisi ücreti, yeniden yapılandırma ücreti, kredi kartı aidatı, hesap işletim ücreti ve her ne ad altında olursa olsun sair masraf kabilinden ana para ve faiz dışındaki her türlü masrafın ait olduğu meblağın ayrı ayrı miktarlarının ve dökümünün ve ilgili sözleşmenin yazının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde bildirilmesi istenilmiştir. **Davalı, davacının kullanmış olduğu bir kredi bulunmadığını savunmuş, davacı yargılama sırasında kredi kullanmadığını, dava konusunun kredi kartına ilişkin olduğunu bildirmiştir.** Davacının davalı bankadan kullanmış olduğu bir kredi olmadığına göre bu hususta bilgi talep etmesi düşünülemez. Davacının davalı bankadan alınan kredi kartına ilişkin bilgi talebine gelince, davacı tarafından haksız olarak yapıldığı iddia edilen kesintinin iadesi için miktar belirtmeksizin Tüketici Sorunları Hakem Heyetine harçsız olarak başvurulması mümkündür. **Yapılan kesinti tutarına göre hakem heyetince verilen karar kesin veya Tüketici Mahkemesinde açılacak dava için delil niteliği taşıyacaktır. Bu amaçla başvurulacak hukuki mercilerce öncelikle bankaca yapılan kesinti tutarının belirleneceği göz önüne alındığında davacının isteminin ayrı bir dava şeklinde ileri sürülmesinde hukuki yararı da bulunmamaktadır. O halde mahkemece, davanın reddine karar vermek gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2017/3563 K. 2017/7076 sayılı kararı;

“...2-Dava harici taşınmaz satış sözleşmesinden kaynaklanan alacak istemine ilişkin olup, **itirazın iptali davalarında mutlaka bulunması gereken itiraz koşulunun bulunmayışı nedeniyle davanın**

usulden reddine karar verilmiş olması nedeniyle karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir. Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir....“Davacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan ... 'nin 7. fıkrasının 2. bendi gereğince 900 TL maktu vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA,...

6. Birleşen davalarda kabul ve red miktarına göre karşılıklı olarak ücret takdiri gerekir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2015/42991, K. 2017/6614 sayılı kararı;

“...Somut olayda, davacı açmış olduğu asıl davada; hizmet alımı sözleşmesi neticesinde belediyelerinde çalışan dava dışı işçiye ödemek zorunda kaldıkları 17.625,40 TL'nin tamamını son alt işveren olması nedeniyle davalı Şti.'den tahsiline karar verilmesini talep etmiş, daha sonra açtığı ve bu dosya ile birleşen davada ise diğer alt işverenler olan davalılardan da dava konusu alacağın tamamının müştereken ve müteselsilen tahsilini istemiştir. Ancak davalı alt işverenler dava konusu alacağın dava dışı işçiyi çalıştırdıkları döneme isabet eden miktar kadarından sorumlu oldukları için mahkemece asıl ve birleşen davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.'nin 8. maddesi gereği bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda, her dava için ayrı ücrete hükmlenir. Bu durumda asıl davada davalı Şti. yönünden reddedilen miktar 15.821,83 TL olduğuna göre davalı lehine, karar tarihi olan 2015 yılında yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesi gereğince davanın reddedilen 15.821,83 TL'lik kısmı üzerinden hesaplanan 1.898,65 TL vekalet ücretinin takdiri gerekir. Ancak mahkemece yanlılgılı değerlendirme ile asıl ve birleşen dava birlikte değerlendirilerek tüm davalılar lehine tek bir vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. Ne var ki yapılan yanlışlığın giderilmesi yeniden

yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK 438/7 maddesi hükmü uyarınca mahkeme kararının aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına...yerine “Reddedilen miktar üzerindennin 13/1. maddesi gözetilerek 1.500,00 TL maktu vekalet ücretinin davacıdan alınarak birleşen davada kendisini vekille temsil ettiren davalılara verilmesine,” ve “Davalı Şti. asıl davada yapılan yargılama sırasında kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden ...Ü.T.’nin 13. maddesi gereğince reddedilen dava değeri üzerinden 1.898,65 TL nispi vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine” sözlerinin ve rakamının yazılmasına, mahkeme kararının bu şekilde düzeltilmesine, iş bu düzeltilmiş şekliyle onanmasına,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 24.05.2017 gün ve E. 2016/1248, K. 2017/6197 sayılı kararı;

“...Davacı, eldeki dava ile satış vaadi sözleşmesinin iptalini istemiş, davalı ise karşı davası ile tapu iptal tescil talebinde bulunmuştur. Mahkemece, asıl davanın reddine, karşı davanın kabulüne karar verilmiştir. **Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 12. maddesine göre reddedilen asıl dava yönünden davalı lehine vekalet ücreti takdir edilmesi gerekirken, davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...**kararın hüküm fıkrasına yeni bir bent eklenerek bu bende “Reddedilen asıl dava yönünden, davalı taraf kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte olan ...’ ne göre hesaplanan 18.550,00 TL nispi vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve cümlelerinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 04.07.2017 gün ve E. 2016/4674 , K. 2017/8059 sayılı kararı;

“...HMK’nun 297 ve devamı maddeleri gereğince bir davada istek sonuçlarından her biri hakkında verilen hükümle taraflara yüklenilen borç ve tanınan hakların, mümkünse sıra numarası altında birer birer, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerekli olup, davaların birleştirilmesi durumunda da, asıl ve birleşen davaların birbirinden bağımsız, müstakil davalar olması nedeniyle, hüküm kısmında her bir dava hakkında o davaya ilişkin vekalet ücretleri ve mahkeme masraflarıyla birlikte ayrı ayrı hüküm kurulması zorunludur. **Somut olayda, 11.12.2014 tarihinde ... 19.**

Asliye Hukuk Mahkemesi'nce 2012/459 Esas sayılı dava dosyasının temyize konu dava dosyası ile birleştirilmesine karar verilmiş ve bu karar aynı tarihte mahkeye yazı ile bildirilmiş olmasına rağmen mahkemece birleştirilen dava dosyası yönünden hüküm kurulmamış olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.05.2017 gün ve E. 2015/42989, K. 2017/6146 sayılı kararı;

“...Somut olayda, davacı...açmış olduğu asıl davada; hizmet alımı sözleşmesi neticesinde belediyelerinde çalışan dava dışı işçiye ödemek zorunda kaldıkları 18.506,28 TL'nin tamamını son alt işveren olması nedeniyle davalı..... Temizlik Hizmetleri Ltd. Şti.'den tahsiline karar verilmesini talep etmiş, daha sonra açtığı ve bu dosya ile birleşen davada ise diğer alt işverenler olan davalılardan da dava konusu alacağın tamamının müştereken ve müteselsilen tahsilini istemiştir. Ancak davalı ... işverenler dava konusu alacağın dava dışı işçiyi çalıştırdıkları döneme isabet eden miktar kadarından sorumlu oldukları için mahkemece asıl ve birleşen davanın kısmen kabulüne karar vermek gerekmiştir. Ayrıca'nin 8. maddesi gereği bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması, başka bir davanın bu davayla birleştirilmesi veya davaların ayrılması durumunda, her dava için ayrı ücrete hükmolunur. Bu durumda asıl davada davalı..... Temizlik Hizmetleri Ltd. Şti. yönünden reddedilen miktar 16.447,02 TL olduğuna göre davalı...lehine, karar tarihi olan 2015 yılında yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesi gereğince davanın reddedilen 16.447,02 TL lik kısmı üzerinden hesaplanan 1.973,65 TL vekalet ücretinin takdiri gerekir. Ancak mahkemece yanılığın değerlendirme ile asıl ve birleşen dava birlikte değerlendirilerek tüm davalılar lehine tek bir vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. Ne var ki yapılan yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK 438/7 maddesi hükmü uyarınca mahkeme kararının aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar verilmiştir...mahkeme ilamının hüküm bölümünden “Davalı..... Temizlik Hizmetleri Ltd. Şti. asıl davada yapılan yargılama sırasında kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden'nin 13. maddesi gereğince reddedilen dava değeri üzerinden 1.973,65 TL nispi vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine” sözlerinin ve rakamının yazılmasına, mahkeme kararının bu şekilde düzeltilmesine, iş bu düzeltilmiş şekliyle onanmasına,....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.06. 2014 gün ve E. 2013/32828, K. 2014/18796 sayılı kararı;

"...3-Davacı avukat, her üç davalı hakkında ayrı ayrı davalar açmış ve icra takipleri başlatmıştır. Bu durumda, **her bir davalı yönünden kabul edilen meblağ üzerinden karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre hesaplanacak nispi vekalet ücretinin davalılardan ayrı ayrı tahsiline karar verilmesi gerekirken davanın kabul edilen kısmı üzerinden hesaplanan tek bir nispi vekalet ücretinin davalılar H. A. ve C. K. müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...**"

7. Aynı fiilden dolayı avukat sayısı ne olursa olsun tek ücret takdiri gerekir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 03.11.2015 gün ve E. 2013/12687, K. 2015/15767 sayılı kararı;

"...Ancak;

Hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 4. maddesinde yer alan "Aynı hukuki yardımın birden çok avukat tarafından yapılması durumunda, karşı tarafa bir avukatlık ücretinden fazlası yükletilemez." biçimindeki düzenleme karşısında, **ayrı ayrı dava açılmadıkça birden fazla vekilin görevlendirildiği durumlarda vekalet ücretinin ayrı ayrı tayin ve takdirinin mümkün bulunmadığı** gözetilmeksizin, üç ayrı vekil yönünden ayrı ayrı vekalet ücretine hükmedilmesi,

Kanuna aykırı, katılan vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmemiş olduğundan, hükümlerin 5320 sayılı Kanunun 8/1. maddesi de gözetilerek CMUK'nın 321. maddesi uyarınca BOZULMASINA, , tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 26.03.2015 gün ve E. 2014/6053, K. 2015/8807 sayılı kararı;

"..Ancak;

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 13/5. maddesinde yer alan "Beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanıklar yararına

Hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir.” biçimindeki düzenleme ile Dairemizce de benimsenen Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 16.10.1978-2/324-350 sayılı kararında belirtilen “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, vekalet ücretinin tayininde esas ilke olarak sanıkların adedi ya da sanığın birden çok suç işlemiş olmasını değil, usulünce açılan ve avukat tarafından takip edilen davaların adedi ni esas almış ve taraflara yükletilecek avukatlık parasının her dava için ayrı ayrı tayinini öngörmüş olması karşısında; **ayrı ayrı dava açılmadıkça ücreti vekaletin de ayrı ayrı tayin ve takdiri mümkün bulunmadığı**” hususu nazara alınarak kendilerini aynı vekille temsil ettiren ve beraatlerine karar verilen sanıklar yararına tek vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği gözetilmeden sanıklar S. K., E. Ç. ve Y. K. haklarında ayrı ayrı vekalet ücretine hükmolunması,

Kanuna aykırı, katılan vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görüldüğünden hükümlerin 5320 sayılı Kanununun 8/1. maddesi gözetilerek CMUK’nun 321. maddesi uyarınca BOZULMASINA, ancak bu husus yeniden duruşma yapılmaksızın aynı Kanununun 322. maddesine göre düzeltilmesi mümkün bulunduğundan, hükmün (D) bendinin çıkarılıp yerine “D-Sanıklar S. K., E. Ç., Y. K. kendilerini vekille temsil ettirdiğinden Avukatlık Asgari Ücret tarifesine göre tespit olunan 2640 TL vekalet ücretinin Hazineden alınarak sanıklar S. K., E. Ç., Y. K.’a verilmesine,” ibarelerinin eklenmesi suretiyle DÜZELTİLEREK.ONANMASINA,..”

8. Taraf sayısı birden fazla da olsa tek avukat ücreti tayini gerekir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 03.07.2013 gün ve E. 2013/3-12, K. 2013/1012 sayılı kararı;

“...Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; birlikte dava açan ve tek vekille temsil edilen davacıların, davasının reddine karar verilmesi halinde, davalı lehine tek bir vekalet ücretine hükmedilip hükmedilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

27.06.1956 Tarih, 1954/2 Esas, 1956/14 Karar Sayılı Yargıtay İçtihatı Birleştirme Kararında; birden fazla gerçek ve tüzel kişi aleyhine açılan bir davanın reddi halinde, davalılar için tayin ve takdir olunacak vekalet ücretinin ne olacağı hususu irdelenerek; **sonuçta davacıya karşı dayanışmalı sorumlu bulunan birden çok gerçek ve tüzel**

kişilere karşı açılan bir davanın, davalılar için ortak nedenden ötürü reddi durumunda, davalılar vekillerinin müşterek meseallerinin aynı neticeyi verdiği göz önünde tutularak, dava konusunun kıymet veya tutarı üzerinden bir vekalet ücretinin belirlenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Öte yandan 2011-2012 Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde uyuşmazlık konusu hakkında bir düzenleme bulunmamakla birlikte, Tarife'nin 3/1. maddesinde; avukatlık ücretinin belirlenmesinde, avukatın emeği, çabası, işin önemi niteliği ve davanın süresi göz önünde tutulacağı; aynı maddenin 2.fıkrasında ise, müteselsil sorumluluk da dahil olmak üzere, birden fazla davalı aleyhine açılan davanın reddinde, ret sebebi ortak olan davalılar vekili lehine tek; ret sebebi ayrı olan davalılar vekili lehine ise, her ret sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükmolunacağı belirtilmiştir. Anılan maddenin amacına ve içtihatı birleştirme kararına hakim olan ilke birlikte gözetildiğinde, birden fazla davacının birlikte dava açması ve tek vekille temsil edilmeleri halinde, davanın reddi sebebi ortak ise, davacılar aleyhine de tek vekalet ücretine hükmedilmelidir.

Somut olayda da, aynı dava sebebine dayalı olarak, birden fazla davacının vekili olarak birlikte dava açıldığı ve davada aynı sebeple ret kararı verildiğinden, davalı yan lehine tek vekalet ücretine hükmedilmelidir.

Açıklanan nedenlerle Özel Daire bozma ilamında belirtilen gerekçelerle, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen bozma ilamına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır..."

9. Davalı, davacı taleplerinde haklı çıkmışsa iki vekalet ücreti de takdir edilmelidir.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 18.12.2017 gün ve E. 2016/7870, K. 2017/14791 sayılı kararı;

"...Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre, tarafların aşağıdaki bentler kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yersizdir.

2-Kanunda yazılı haller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir (6100 sayılı HMK m.326/1). Yargılama giderlerine re'sen hükmedilir. (6100 sayılı HMK m.332/1). Vekalet **ücreti** de yargılama giderlerindedir (HMK m.323). **Davacı-davalı kadının asıl ve birleşen her iki davası da kabul edildiği halde kendisini vekille temsil ettiren davacı-karşı davalı kadın yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca iki maktu vekalet ücreti takdir edilmesi gerekirken bir vekalet ücretine hükmedilmesi** usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

...Boşanma kararıyla birlikte hüküm altına alınan boşanmanın fer'isi niteliğindeki maddi ve manevi tazminat, ancak Boşanma hükmünün kesinleşmesiyle muaccel hale gelir. Muaccel hale gelmeden de tazminatlara faiz yürütülemez. Bu husus nazara alınmadan hüküm altına alınan maddi ve manevi tazminatlara "karar tarihinden itibaren" yasal faiz yürütülmesine karar verilmesi doğru bulunmamıştır...."

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 15.03.2012 gün ve E. 2011/8243, K. 2012/6040 sayılı kararı;

"...2-Davalı-davacı kadın yararına takdir edilen maddi ve manevi tazminatlar boşanma hükmünün kesinleşmesi ile muaccel (ödenebilir) hale gelir. İstem halinde, maddi ve manevi tazminatlara boşanma hükmünün kesinleşme tarihinden geçerli olarak yasal faiz uygulanması gerekirken, faizin dava tarihinden itibaren başlatılması doğru görülmemiştir.

3-Boşanma davası içinde istenilen boşanmanın eki niteliğindeki maddi ve manevi tazminat taleplerinin reddi ve kabulü nedeniyle ayrıca vekalet ücretine hükmedilemez. Boşanma davasında vekalet ücreti sadece boşanma isteğinin kabul veya ret durumuna göre ve maktu olarak kararlaştırılır. Açıklanan nedenlerle; mahkemece davalı-davacı kadının kabul edilen karşı davası nedeniyle davalı-davacı kadın yararına karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince maktu vekalet ücreti takdiri gerekirken; tazminatların miktarı üzerinden nispi vekalet ücreti takdiri usul ve yasaya aykırıdır.

4-Boşanma davası içerisinde istenen boşanmanın eki niteliğindeki tazminat talepleri harca tabi olmadığı ve sadece boşanma davası

için maktu karar harcı alınması gerekirken; hükmedilen tazminatların miktarı üzerinden nispi ilam harcı alınması ve davacı-davalı kocanın da bundan sorumlu tutulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 22.06.2017 gün ve E. 2016/4936, K. 2017/8004 sayılı kararı;

“...Boşanma davalarında vekalet **ücreti** davanın kabul veya reddedilmesi durumuna göre takdir edilir. Mahkemece yapılan yargılama sonucunda, davacı-karşı davalı kadın ve davalı-karşı davacı erkek tarafından açılan her iki boşanma davasının reddine karar verildiği halde, davada kendilerini vekille temsil ettiren taraflar yararına karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca maktu vekalet ücretine hükmedilmemesi doğru olmayıp, bozmayı gerektirmiştir...”

10. Davanın husumetten reddi halinde ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin E. 2015/28059, K. 2017/7699 sayılı kararı;

“...2-Dava, davacı şirketin işletmekte olduğu Zekeriyaköy evsel arıtma tesisinden davalı çarşı sakinlerinin yararlandığı iddiasıyla, 2010 yılına ait yararlanma bedelinin davalı çarşı yönetiminden tahsili istemine ilişkindir. **Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacı şirket ile davalı çarşı yönetimi arasında bir sözleşme ilişkisinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, davalı çarşı yönetiminin davada davalı sıfatı (pasif husumet ehliyeti) bulunmamaktadır.** Diğer bir anlatımla, vekaletsiz iş görmeden kaynaklanmakta olan dava, hizmetten yararlandığı ileri sürülen kat maliklerine karşı açılmalıdır.

Bu durumda, mahkemece; davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde işin esasına girilerek davanın esastan reddine karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması HUMK.438/7. maddesi hükmü gereğidir.

3-İkinci bentte açıklanan nedenler ile **davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiğinden ve hükümün gerekçe kısmı bu şekilde düzeltildiğinden hüküm kısmında davalı lehine takdir edilen vekalet ücretinin de düzeltilmesi gerekmektedir. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 7/2.maddesinde davanın husumet yokluğu nedeniyle reddi halinde davanın görüldüğü mahkemeye göre Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısımda yazılı Avukatlık ücretine hükmolunacağı düzenlenmiştir.**

Somut olayda dava, Asliye Hukuk Mahkemesince karara bağlandığı için Tarife uyarınca 1.320,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir. Mahkemece bu yön gözetilmeksizin yazılı şekilde nispi vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır.... Bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 25.05.2017 gün ve E. 2016/1707 K. 2017/6443 sayılı kararı;

“...2-Davacı, davalılardan 29.12.1995 tarihli sözleşme ile satın aldığı dairenin teslim edilmediğini ileri sürerek, eldeki davayı açmıştır. Davacının ibraz ettiği 29.12.1995 tarihli “daire satış sözleşmesi” başlıklı sözleşmede davacı ile davalılardan ... İnşaat Ltd Şt. kaşe ve imzasının bulunduğu anlaşılmaktadır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, **kural olarak bir hakkı dava etme yetkisi o hakkın sahibine ait olup, buna aktif husumet denildiği gibi, bir hakkın kendisinden istenebilecek durumunda olan yani hakka uymakla yükümlü kişi ise borçlu kişi olup, buna da pasif husumet denilir. Bir davada gerek aktif ve gerekse pasif husumet ehliyetinin bulunup bulunmadığı mahkemece öncelikle ve resen gözetilecek hususlardandır ve şayet husumet ehliyeti yok ise, dava bu sebep ile reddedilir.** Davalıların murisi ... arsa maliki olup davacı ile yapılan sözleşmede şahsen imzası bulunmadığından onun aleyhindeki davanın husumet nedeni ile reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile zamanaşımı nedeni ile reddedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

Davalılar murisi aleyhindeki davanın husumet nedeni ile reddine karar verildiğinde, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7. maddesi gereğince, davalılar yararına vekalet ücreti takdiri gerektiğinden fazla vekalet Avukatlık **ücreti**-takdiri de usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Ne var ki bu yanlışlıkların düzeltilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden sonucu itibariyle doğru olan hükmün gerekçesi değiştirilerek onanması HUMK.438/7 ve 438/son maddesi gereğidir....3. satırındaki ..."4.378,30 TL." rakamının silinerek yerine "750,00 TL" rakamının yazılmasına, kararın bu şekilde düzeltilerek onanmasına..."

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 06.04.2017 gün ve E. 2015/18322 K. 2017/4905 sayılı kararı;

"..2) Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin görevsizlik, yetkisizlik, dava ön şartlarının yokluğu veya husumet nedeniyle davanın reddinde, davanın nakli ve açılmamış sayılmasında ücret başlıklı 7. maddesinin 1 bendi "**Görevsizlik veya yetkisizlik nedeniyle dava dilekçesinin reddine, davanın nakline veya davanın açılmamış sayılmasına ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar karar verilmesi durumunda Tarifede yazılı ücretin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra karar verilmesi durumunda tamamına hükmolunur. Şu kadar ki, davanın görüldüğü mahkemeye göre hükmolunacak Avukatlık ücreti, Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçemez.**" hükmünü ihtiva etmektedir.

Somut olayda; davacı ...'in, davalı ... aleyhine açtığı davanın husumetten reddine karar verilmesi nedeniyle; davalı vekili lehine maktu vekâlet **ücreti** takdir edilmemesi doğru görülmemiştir.

Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HUMK'nun 438/7. maddesi gereğidir..."

11. Karşılıklı davada ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.12.2015 gün ve E. 2014/38868, K. 2015/37154 sayılı kararı;

"...1-Karşı dava ile ilgili hükümler 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 132 ilâ 135'inci maddeleri (1086 sayılı HUMK. 203-208) arasında düzenlenmiştir.

Davalı tarafın, asıl davaya karşı ileri sürdüğü savunmaların yanı sıra davacıdan olan bir hakkının da hüküm altına alınmasını isteyerek dava açmasına "karşı dava" denir.

Karşı dava bağımsız ayrı bir davadır. Bu nedenle harca tabidir. Dava şartları asıl dava ve karşı dava için ayrı ayrı incelenir. Karşı dava bağımsız bir dava olduğundan, hüküm fıkrasında asıl dava ve karşı dava için verilen kararlar ayrı ayrı gösterilir ve ayrı ayrı harca hükmedilir. **Yine vekâlet ücreti de ayrı ayrı takdir edilmelidir.** Miktar yönünden temyiz incelemesi dahi, asıl dava ve karşı dava için ayrı ayrı değerlendirilir. Tüm bu ilkelere rağmen mahkemece karşı dava ile ilgili istem asıl dava içinde eritilerek tek hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir...”

12. Sebebi tek olan davalarda tek ücret ödenmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.07.2013 gün ve E. 2013/15702, K. 2013/19079 sayılı kararı;

“...Dava, asıl işveren davacı Belediyenin, davalı şirketler tarafından çalıştırılan işçinin açmış olduğu dava sonrasında ödemek zorunda kaldığı miktarın rücuen tahsili istemine ilişkindir. Her ne kadar mahkemece, Belediye tarafından ödenen işçi alacaklarından, asıl işveren davacı Belediye ile davalıların yarı yarıya sorumlu olduklarının kabulü ile hüküm kurulmuş ise de, bir kısım davalılar ile Belediye arasında imzalanan hizmet sözleşmeleri ve eki olan şartnamelerde, yüklenicinin sözleşme ile ilgili kıdem tazminatı gibi işçilik haklarından ve işçi ile arasındaki ihtilaflardan kendisinin sorumlu olacağı açıkça belirtilmiştir. Buna göre, sözleşme ve eki olan şartnamelerde bu şekilde açık hüküm bulunan davalılar yönünden, davacı Belediye ve davalıların yarı yarıya sorumlu olduklarının kabulüne olanak yoktur. **Tarafların serbest iradeleri ile düzenlemiş oldukları sözleşme ve şartname hükümleri, tarafları bağlayacağından, hizmet sözleşmelerinde yüklenicinin sorumluluğuna ilişkin, bu şekilde açık hüküm olan hallerde, davacı Belediyenin, asıl işveren olarak ödemiş olduğu miktarın tamamını, ilgili davalıdan rücuen tahsilini talep edebileceğini kabul etmek gereklidir.**

O halde mahkemece taraflar arasındaki hizmet sözleşmeleri ve eki olan şartnamelerde, dava konusu işçi alacakları nedeniyle yüklenicinin sorumlu olduğunun düzenlendiği davalılar yönünden, davacı Belediyenin asıl işveren olarak ödemiş olduğu miktarın tamamının, bu hususta sözleşme ve eki şartnamelerde hüküm bulunmayan davalılar yönünden ise, davacı Belediye ve davalı yüklenicinin, kararda

olduğu gibi yarı yarıya sorumlu olacaklarının kabulü ile, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek, tüm davalılar yönünden yarı oranda sorumluluğun kabul edilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

3- Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 3/2. maddesi gereğince, **ret sebebi ortak olan davalılar yararına tek vekalet ücretine hükmedilmesi gerekli olup, somut olayda da mahkemece aynı nedenle davanın kısmen reddine karar verilmiş olan davalılar yararına tek vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken**, açıklanan husus gözardı edilerek, davalılar yararına ayrı ayrı vekalet ücretine hükmedilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi'nin 21.06.2017 gün ve E. 2016/25564, K. 2017/15096 sayılı kararı;

"...Mahkemece reddedilen miktar üzerinden davalılar lehine ayrı ayrı olmak üzere vekalet ücretine hükmedilmişse de Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre **ret sebebi tek olan davalılar lehine tek vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken** yazılı şekilde vekalet ücretine karar verilmesi hatalıdır...bozulmasına..."

13. Reddedilen miktar üzerinden karşı yana avukat ücreti takdir edilmeli midir?

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 05.07.2017 gün ve E. 2017/13134 , K. 2017/9894 sayılı kararı;

"...Davalı-birleşen davacı vekilinin asıl dava yönünden vekalet ücretine yönelik temyiz itirazlarının incelenmesinde; Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12. maddesi "(1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık **ücreti**, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkinci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. (2) Ancak hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez. " hükmünü amirdir. **Somut olayda, asıl davada talep 73.000,00 TL**

olup mahkemece 63.360,00 TL'ye hükmedilmekle asıl dava kısmen kabul kısmen reddedildiğine göre, kendisini vekille temsil ettiren davalı-birleşen davacı yararına reddedilen bölüm üzerinden karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 12. maddesi gereğince 1.500,00-TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken bu konuda hüküm kurulmaması doğru olmamıştır. Ne var ki, bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden HMUK'nun 438/7.maddesi uyarınca kararın düzeltilerek onanması uygun görülmüştür..."

14. Hükmedilen vekalet ücreti kabul veya reddilen miktardan fazla olabilir mi?

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2017/38415 K. 2017/19756 sayılı kararı;

"...Davalı lehine hükmedilmesi gereken vekalet ücreti hususunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmaktadır.

Karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13/2. maddesi gereğince hükmedilen vekalet ücreti kabul ya da reddedilen miktarı geçemez.

Somut dosyada; **takdiri indirimler sebebi ile reddedilen tutarın dışında davacı aleyhine reddedilen alacak tutarı 673,95 TL olup, davalı lehine bu tutarın vekalet ücreti olarak hüküm altına alınması gerekirken davalılar lehine 1.980,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi isabetli olmamıştır.**

Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 438/8. maddesi uyarınca hükmün aşağıda belirtilen şekilde düzeltilerek onanması uygun bulunmuştur...hükmün bu şekilde düzeltilerek onanmasına,..."

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi'nin 09.10.2017 gün ve E. 2017/8593, K. 2017/21136 sayılı kararı;

"...Taraflar arasında davacı yararına hükmedilmesi gereken Avukatlık ücretinin miktarı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Mahkemece kabul edilen miktar üzerinden Avukatlık ücretinin hesaplanmasında bir isabetsizlik yoktur. Ne var ki; mahkemece davacı yararına 678,50 TL Avukatlık ücretine hükmedilmiştir. **2015 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinin 2. fıkrasına göre hükmedilen vekalet ücreti kabul veya reddedilen tutarı geçmez.** Mahkemece kabul edilen alacak miktarı gözönüne alındığında, davacı yararına 4.511,16 TL Avukatlık ücretine hükmedilmesi gerekmektedir. Mahkemece bu hususun gözetilmemesi hatalı ise de, yanılmanın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, hükmün 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesi uyarınca uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 438/7. maddesi uyarınca aşağıda belirtilen şekilde düzeltilerek onanması uygun bulunmuştur....”

15. Davaya bir celse de olsa giren, cevap veren avukat ücrete hak kazanır mı?

a-Davaya bir celse de olsa giren avukat ücrete hak kazanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.10.2017 gün ve E. 2017/8720 K. 2017/9522 sayılı kararı;

“...Davanın 23.05.2017 tarihinde açıldığı, davalı vekili olarak Av. ...'ın 24.05.2017 tarihinde dosyaya vekalet sunarak yargılamaya katıldığı anlaşılmalı reddine karar verilen davada kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca vekalet ücreti takdir edilmemesi usul ve yasaya aykırıdır. Kararın bu nedenle bozulması gerekmiş ise de, yapılan yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, HUMK md. 438/7 uyarınca hükmün aşağıda yazılı olduğu şekilde düzeltilerek onanması yoluna gidilmiştir....”

b-Davaya cevap veren delil sunan avukat ücrete hak kazanır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 15.06.1984 gün ve E. 1984/13-392, K. 1984/715 sayılı kararı;

“...Temyiz incelemesine konu olan bu davada; **davalı idare vekilleri, duruşmalara girmemekle beraber, nöbetçi mahkeme ara-**

cılığı ile, vekaletnamelerini de eklemek suretiyle cevap süresinin uzatılması için dilekçe göndermişler; daha sonra, esasa cevap layihasını vermişler ve ilk kararı temyiz ettikleri gibi, mürafaada da davalı idare vekili olarak hazır bulunmuşlardır. Bu durum karşısında artık davalı idare vekillerinin bu sıfatla davayı takip ettikleri kabul edilerek, anılan Yasa hükmü gereğince, direnme kararının kendilerine tebliği gerekir. Nitekim, mahkemece de bu doğrultuda işlem yapılmış ve direnme kararı, davalı idare vekiline 25.4.1983 gününde tebliğ edilmiştir. Temyiz dilekçesi ise, 9.5.1983 günü mahkemeye verildiğinden Usulün 432. maddesinde öngörülen otuz günlük temyiz süresinin geçtiğini kabul etmek mümkün değildir.

...Gerek Özel Daire bozma ilamında ve gerekse yukarıda birinci bentte açıklandığı üzerine, davalı idare, davada vekille temsil edilmiş bulunduğundan yararına vekalet ücreti takdir edilmesi gerekirdi. **Çünkü, davada haklı çıkan taraf yararına yargılama gideri olarak vekalet ücretine hükmedilebilmesi için, vekilinin duruşmalara girmiş olması şart değildir. Yargılama gideri olarak, haklı çıkan taraf yararına vekalet ücreti hükmedilmesi, diğer tarafın, onu vekil tutmak zorunda bırakmış olması olgusundan kaynaklanmaktadır.** Bu nedenle, vekilin yargılama ile ilgili olarak, yazılı ya da sözlü duruşmada, hukuki yardımda bulunduğu gerçeğesi halinde vekalet ücreti takdir edilmelidir.

Öyle ise, davalı yararına vekalet ücreti takdiri gerektiğine ilişkin olan Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma ilamına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasa-ya aykırıdır. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır..."

16. Birden fazla avukat ücreti nasıl paylaşmalı?

TBB Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve E. 2013/29, K. 2013/667 sayılı kararı;

"...Disiplin kovuşturmasına konu asıl sorun Mahkeme kararında taraflar arasında nasıl paylaşırma yapılacağına bildirilmediği karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücretinin nasıl paylaşılacağına ilişkindir.

Gerek . 2. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2006/269 Esas sayılı kararında ve gerekse ... Fikri ve Sinaî Haklar Hukuk Mahkemesi'nin 2010/70 Esas sayılı kararında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 3/2 maddesi gereği tek vekâlet ücretine hükmedilmiştir. "Avukat-

lık Asgari Ücret Taifesi'nin "Avukatlık ücretinin aidiyeti, sınırlan ve ortak veya değişik sebeple davanın reddinde davalıların avukatlık ücreti" başlıklı madde 3/2 "Müteselsil sorumluluk da dahil olmak üzere, birden fazla davalı aleyhine açılan davanın reddinde, ret sebebi ortak olan davalılar vekili lehine tek, ret sebebi ayrı olan davalılar vekili lehine ise her ret sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükmolunur," hükmünü içermektedir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 2010/8650 Esas 2010/18012 Karar sayılı kararında, "**Mahkeme kararında görüldüğü gibi teselsül ilişkisi kurulmadığından hükmedilen vekâlet ücreti alacağıının bu kişilerden eşit oranda alınması gerekir.**"

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 23.03.1974 gün ve 1974/8/246-263 sayılı kararında da bildirildiği üzere "**Bir davada davalılar müteaddit, savunma sebeplerinin değişik olması halinde davanın reddi dolayısıyla vekille temsil olunan her davalı için ayrı vekâlet ücreti takdir edilmesi, müteaddit davalıların savunmalarının birleşmesi halinde ise tek vekâlet ücreti takdir edilerek aralarında paylaşılması gerekir.**" gerekçeleri açık olup gerek vekâlet ücretinin ödenmesinde ve gerekse birden çok davalı lehine vekâlet ücretinin tek olarak takdirinde paylaşım zorunludur.

Şikâyetli avukatın itirazında bildirdiği... Barosu Yönetim Kurulu'nun gerekçesine de bu nedenle katılmak mümkün olmadığı gibi bu gerekçe Avukatlık Yasası 164/son fıkrada "Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir" düzenlemesine de aykırı bir yorumdur. Şikâyetli avukatın ilk yaptığı takipte ½ oranında paylaşım gereklidir kararına karşın kararın kesinleşmediğinden bahisle ikinci takipte de ısrarcı olması, bu hususta araştırma ve inceleme yapmadan ve meslektaşının da emeğini gözetmeden alacağı tahsile çalışması mesleki dayanışma ile bağdaşmadığı gibi, avukatların özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak, mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorunda olduğu ilkelere de aykırıdır..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.04.2008 gün ve E. 2008/3525, K. 2008/7377 sayılı kararı;

"..Takip dayanağı ilamlar "13.556,20 YTL vekalet ücretinin davalılardan alınarak davalılar vekillerine verilmesine" hükmolunmuş-

tur. İlamda üç davalı vekili bulunmaktadır. **Bu durumda hükmolunan vekalet ücretinin üç vekil arasında eşit olarak bölüştürülmesi gerekirken yazılı şekilde ilama aykırı olarak hüküm kurulması isabetsizdir...bozulmasına...**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.04.2013 gün ve E. 2012/28777, K. 2013/8703 sayılı kararı;

“...Diğer yandan 8. maddede Birliğin gerekli gördüğü tarihlerde dava yada icra takibinin her safhasında başka bir avukata vekalet vermeye yetkili olduğu kararlaştırılmıştır. Ayrıca, davacı avukata sürekli dosya verileceğine dair de bir taahhütte bulunmamaktadır.

Bu durumda öncelikle davacının ücrete hak kazanabileceği için takip ve dava dosyalan getirilerek incelenmeli dosyalarda davacının üzerine düşen özen yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği saptanmalı, ücrete hak kazandığını benimsenmesi halinde, **sözleşmenin 7. maddesi uyarınca tahsilat aşamaları gözetilerek, kademel olarak ücret hesabı yapılmalı ve birden fazla vekille takip edilen davalarda eşit oranda ücrete hak kazandığı kabul edilerek sonucuna göre hüküm kurulmalıdır.** Mahkemece, bu doğrultuda araştırma ve inceleme yapılmalı ve bilirkişiden ek rapor alınarak, yeterli görülmediği taktirde de yeni bir bilirkişi incelemesi yapılarak (davalının kazanılmış hakkında gözerilerek hasıl olacak sonuca) uygun karar verilmelidir. Eksik incelemeye davalı olarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.11.2013 gün ve E. 2013/438, K. 2013/27909 sayılı kararı;

“...3-Davacının takip etmiş olduğu Ümraniye 3. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 2010/488 esas 2011/200 karar sayılı “kamulaştırma bedelinin artırılması”na ilişkin davanın, davacı avukatla birlikte dava dışı Avukat E. Ç. tarafından da takip edildiği, nitekim mahkeme kararında davacılar avukatı olarak her iki avukatın da isimlerinin belirtildiği anlaşılmaktadır. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 5. maddesinde, “hukuki yardımın birden çok avukat tarafından yapılması durumunda, karşı tarafa bir avukatlık ücretinden fazlası yükletilemez.” hükmü mevcut olup, buna göre birden çok avukat tarafından temsil edilen taraf yararına ancak tek bir vekalet ücretine hükmedilebilir. **Dava konusu olayda da davacı avukat, Ümraniye**

3. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ait 2010/488 esas 2011/200 karar sayılı dava dosyasını başka bir avukatla birlikte takip etmiş olduğuna göre, bu dosya nedeniyle davacının talep edebileceği karşı taraf vekalet ücreti, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince hesaplanacak ücretin yarısı kadar olmalıdır. O halde mahkemece davacı avukatın, söz konusu dava nedeniyle karşı taraf vekalet ücreti olarak mahkemece hükmedilen 14.549 TL'nin yarısını talep edebileceği kabul edilerek hüküm kurulması gerekirken, davacı yararına dava karşı taraf vekalet ücreti miktarının tamamı üzerinden hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.03.2014 gün ve E. 2013/30923, K. 2014/8616 sayılı kararı;

"...Dava, avukatlık hizmet sözleşmesi gereği hak edilen ücretin tahsili amacı ile başlatılan takibe vaki itirazın iptali istemine ilişkin olup, mahkemece davanın kabulüne, asıl alacak olan 50.000,00 USD yönünden itirazın iptaline ve asıl alacağa takip tarihinden itibaren yasal faiz uygulanmasına karar verilmiştir. Uyuşmazlığa konu 15.09.2005 tarihli avukatlık hizmet sözleşmesinde hukuki yardım vermek üzere K. Hukuk Bürosu ve Av. R.'ın hak ve mükellefiyetlerinin düzenlendiği Büroyu temsilen davacı Av. F.'un sözleşmeye imza attığı anlaşılmıştır. Taraflarca sözleşmede belirlenen hizmetin Büro ve Av. R. tarafından yerine getirileceği düzenlendiğine ve Büronun tüzel kişiliğinin bulunmadığı hususunda bir duraksama olmadığına göre davacı ücretin yalnızca 1/2 sini talep edebilir. Bu nedenlerle yazılı şekilde ücretin tamamı yönünden davanın kabulüne dair verilen karar usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 16.01.2016 gün ve E. 2015/819, K. 2016/40 sayılı kararı;

"...Bahsi geçen kararın hüküm fıkrasında "111.983,81 YTL nispi vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine" karar verildiği, davalı şikâyetçi K. S. İ. vekilleri tarafından, bu vekâlet ücretinin tahsili için Büyükçekmece 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/19760 Esas sayılı dosyası ile ilamlı takip başlatıldığı ve dosya borcunun Akbank A.Ş. tarafından şikâyetli avukatlara ödendiği,

Anılan davada diğer davalı olan R. Ü. vekili tarafından kararda yer alan vekâlet ücretinin 1/2'sinin tahsili için bu kez Edirne 1. İcra

Müdürlüğü'nün 2008/5125 sayılı dosyası ile ilamlı takibe geçildiği, 17.09.2009 tarihinde Akbank A.Ş. tarafından bu dosyaya da 7.898,74 TL ödendiği,

Şikâyetli avukatlar tarafından fazla tahsil edilen 5.991,90 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte toplam 7.701,09 TL için Akbank A.Ş. tarafından şikâyetçi aleyhine Edirne 1. İcra Müdürlüğü'nün 2011/6307 Esas sayılı dosyası ile ilamsız takip başlatıldığı, şikâyetçinin bu takibe itiraz ettiği,

Edirne 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/312 Esasına kayden şikâyetçi aleyhine açılan itirazın iptali davasında Mahkemenin 08.05.2012 gün ve 2012/152 Karar sayılı ilamı ile "Davanın kabulüne, itirazın iptaline, davalının %40 icra inkâr tazminatına mahkûm edilmesine" karar verildiği,

Şikâyetçinin, şikâyetli avukatlar tarafından fazla tahsil edilen vekâlet ücreti sebebiyle, Edirne 1. İcra Müdürlüğü'nün 2011/6307 Esas sayılı dosyasına 09.07.2012 tarihinde 12.920,00 TL ödeme yaptığı,

...Dosyanın davalılarının vekilleri farklıdır. Şikâyetçinin vekilleri şikâyetlilerdir. Diğer davalının vekili farklıdır.

Davalılar lehine takdir edilen vekâlet ücretinin iki davalı olması nedeniyle şikâyetli avukatların takdir edilen ücretin 1/2 sini hak edecekleri her türlü izahtan varestedir.

Edirne 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/218 Esas sayılı dosyanın davacısı bankadan şikâyetliler hak etikleri 1/2 ücret yerine tamamını almalarından sonra, bankanın 1/2 ücreti mükerrer olarak R. Ü.'ye ödeme zorunda kalmış ve şikâyetlilere fazladan ödediği 1/2 ücret için de şikâyetçiye dava açarak kazanmıştır.

Şikâyetlilerin, şikâyetçinin kendilerine müracaat ettiği ilk anda 1/2 dışındaki tahsilâtı iade ederek, şikâyetçiyi dava vs. işlemlerle karşı karşıya kalmaktan kurtarması (kendileri sebebiyet verdiğinden) özen borcunun gereğidir.

...1/2 olarak hak edilerek ücretin tamamını alarak eski vekil edenleri olan şikâyetçinin aleyhine dava açılması ve hüküm kurulmasına sebebiyet veren şikâyetli avukatların eylemleri 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 34, 171/1'de geçen "üzerine aldığı işi kanun hükümleri-

ne” göre yürütmek yükümlülüğüne ve BK 506/2 ile TBB Meslek Kuralları 2. maddesine aykırı olup, disiplin suçudur...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 22.10.2016 gün ve E. 2016/485, K. 2016/727 sayılı kararı;

“...İstanbul Barosuna kayıtlı ve İstanbul’da ikamet eden şikâyetli avukat Denizli 1. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2011&399 Esasında kayıtlı tazminat davasını davalı vekili olarak işin başından beri takip ve Şikâyetçi avukatlarında katıldığı 02.04.2013 günlü karar duruşmasına kadar takip etmiştir.

Şikâyetçi avukatlar sadece karar duruşmasına katılmış ve kararda da isimleri yazılıdır. Bu nedenle ücreti vekâlet yasal haklarıdır.

Ancak bunun paylaşımı 1/3 oranında olmayıp Avukatlık Yasası 164/4 maddede bildirildiği üzere “avukatın emeğine göre” almaları gerek yasa koyucunun amacına gerekse mesleki dayanışma ilkelerine de uygun olmalıdır,

Şikâyetli avukata düşen de mesleki dayanışma ve hakkaniyet gereği meslektaşlarının haklarını teslim etmeli, onların da emeklerini inkâr etmemeli bu konuda ihtar edilmiş olmasına karşın hiçbir caba göstermemesi kabul edilemez.

Bu nedenle ihtilafın hukuki mahiyette olmakla disiplin cezası tayinine yer olmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetsizdir. Avukatlık Yasasının 34, 134, tbb Meslek Kurallarının 213. maddeleri gereği disiplin cezası tayini gerekmiştir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 08.12.2014 gün ve E. 2013/534, K. 2014/75 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun yetki belgesi ile takip edilen işlerde ücretin nasıl paylaşılacağıdır. Yetki belgesi ile iş tabibinin yasal dayanağı Avukatlık Yasası madde 56/5 “Avukatlar veya avukatlık ortalığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.” hükmüdür. Bir başka avukatın yetkilendirmesi ile işi takip edilmesi neticesinde avukatlık ücreti ile ilgili çıkan ihtilafın çözümü Avukatlık Yasası madde 171/4 hükmüne göre olmalıdır.

Fıkırada “Avukat tarafından işe başka avukatlar teşrik edilmiş ise, avukat bundan dolayı ayrı bir ücret isteyemeyeceği gibi, işi birlikte takip eden avukat da müvekkilden herhangi bir ücret isteyemez. İş tamamen başka bir avukata bırakılmış ise, tevkil eden ve tevkil olunan avukatlar ücret sözleşmesindeki miktarı aşmamak şartıyla, harcadıkları mesaiye karşılık olan ücreti müvekkilden isteyebilirler. Ancak, tevkil eden avukat müvekkilden peşin ücret almışsa, harcadığı mesaiye karşılık olan miktarın fazlasını tevkil ettiği avukata ödemekle yükümlüdür. İşin iki veya daha çok avukatın birlikte takip etmesi, halinde çıkacak ücret ihtilafının çözümü için öncelikle avukatların vekillik sıfatlarını nasıl kazandıkları ve avukatlar arasındaki ilişkinin belirlenmesi gerekir.

1- İş sahibinin birden çok avukata ayrı-ayrı vekâlet vermesi halinde ücret:

a-) Serbest çalışan birden çok avukata iş sahibi (aynı iş için olsa bile) her birinden ayrı hukuki yardım almak amacıyla ayrı vekâletname vermiş ise iş sahibi her bir avukata, aralarındaki sözleşme, sözleşme yok ise genel kurallara göre ücret ödemekle yükümlüdür. Bu durumda, iş sahibinin her avukata ayrı ücret borcu doğar ve bir avukatın aldığı ücret, kendi hukuki yardımının karşılığı olup, diğer avukatları ilgilendirmez. Çünkü avukat sayısı kadar ayrı hukuki yardım vardır.

b-) Birden çok avukat tek bir hukuki yardımı ifa için birlikte vekâletname almış iseler: “Avukatlık Ortaklıklarının avukatlarına çıkarılan vekâletname -Avukatın isteği ile (uygulamada en çok görülen örneği işi alan avukatın mesleğinin ifası sırasında yardımlaştığı aynı büroda ayrı vergi mükellefi olan avukatlara da kendisi ile birlikte) birden çok avukata müşterek vekâlet çıkarılması halinde iş sahibinin ücret borcu tektir. Avukatlar kendi anlaşmalarına göre tek ücreti paylaşacaklardır. İhtilaf halinde iş sahibinin ödemesi gereken tek ücret “o iş için harcadıkları mesai” dikkate alınarak ihtilafa çözecek mercii tarafından tek ücret avukatlar arasında paylaşılacaktır.

c-) İş alan avukat ile birlikte, yanında sigortalı çalışan avukatlara vekâlet verilmesi halinde: **Sigortalı avukatın ancak işvereni konumundaki işi alan avukattan aralarındaki iç ilişkiye göre ücret isteme hakkı vardır.**

2- İşi alan avukatın ikinci avukat görevlendirmesi ücret: Bu yetki belgesi yâda tevkile dayalı vekâletname çıkarmak şeklinde gerçekleşir. İş sahibinin ödeyeceği ücret tektir. Avukatların emeklerine göre ücrete hak kazanırlar. Bu durumda iş birlikte götürülmüş ise yetki verilen avukat iş sahibinden ücret isteyemez. Ancak yetkilen-direnden ister. İş sahibinden ücret isteme hakkı işi alan avukatındır.

İş tamamen yetkilendirilen avukata terk edilmiş ise, yetkilen-dirilen avukat iş sahibinden ücret isteyebilir. İş sahibinden iste-nebilecek ücret gene tektir. Ancak avukatlar emeklerine göre pay-laşacaklardır.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 20.12.1978 gün ve 3672 Esas, 14532 Karar sayılı kararında da görüldüğü üzere "Ancak davacı avukatla-rın 1136 sayılı Kanun'un 165. maddesi gereğince müvekkilinden ve onun hasmından müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları üc-retini istemesi mümkündür. Öte yandan 165. madde de avukat üc-retlerinin ödenmesinden söz edilmiştir. Bu nedenle avukat bu dava yüzünden elde edilmesi imkânı olan bütün ücretleri isteyebilir. Bu ücretler avukatların müvekilleri ... İle aralarında yapılmış olan sözleşmeye göre belirlenecektir...ile vekilleri arasındaki 10.03.1972 gün-lü sözleşmenin 5. maddesi gereğince mahkeme ve icra dairelerince hükmedilecek ücretin de avukata ait olacağı anlaşılmaktadır. O hal-de davacı avukatlar bu esasa göre şayet mahkeme hükmetmiş olsa idi mahkemenin hükmedeceği tazminatın ücretini de isteyebileceklerdir. Gerek 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin son fıkrası ve gerekse ... ile avukatları arasında yapılmış olan sözleş-menin 5. maddesi de bu görüş istikametindedir... ile hasmı arasında yapılan 02.06.1975 günlü sulhname ise davacı avukatların sözleşme ile elde ettikleri haklan halele uğratmıştır. Bu nedenlerle sulh sonun-da vekile ödenmesi gerekli iken ödenmeyen ücretten hem müvekkil ve hem de hasmı sorumlu olacağından ...'nin avukatları ile yapmış olduğu sözleşme gereğince ödenmesi gereken ücret ile taraflar ara-sında sulh olması ve mahkeme sulh tutarında bir meblağa hükmetse idi ... Yararına ne miktarda avukatlık parasına hükmedecek idi ise bunların tutarından ...'nin ve hasmının sorumlu tutulmamış olma-sı ve sözleşme gereğince ödenmesi kararlaştırılan ücreti vekâletten yalnız ...'nin sorumlu tutulması bozmayı gerektirir."

Karar gerekçesi de sulh halinde her iki tarafından avukatlık üc-retinde sorumlu olduğunu bildirmektedir. Dosya kapsamına göre

Şikâyetlinin davalara Şikâyetçi tarafından düzenlenen yetki belgesi ile katıldığı, tahsil ettiği vekâlet ücreti hususunda Şikâyetçiye bilgi vermediği, Şikâyetçinin vekâlet ücretini tahsil için icra takibi yapmak, itirazın iptali davasını açmak zorunda kaldığı tartışmasızdır. **Avukat meslektaşının vekâlet ücreti ile ilgili konularda duyarlı olmalı, paylaşmayı bilmeli, meslektaşının ücret almasını bertaraf edici önlemler almaktan özenle kaçınmalıdır...**"

17. Protokolde vekalet ücreti istenmeyeceğinin kararlaştırılması, mahkemeye avukat tarafından sunulması avukatın da ücretinden vazgeçtiği anlamına gelir mi?

Aşağıdaki karar gerekçelerinden de görüleceği üzere kesinlikle gelmez. Avukat ücrete hak kazanır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.05.2013 gün ve E. 2013/11662, K. 2013/13668 sayılı kararı;

"...Davacı, sulh ile sonuçlanan icra takibi nedeniyle hak ettiği ve ödenmeyen vekalet ücreti alacağıının tahsili istemiyle eldeki davayı açmış, mahkemece taraflar arasında imzalanan protokolde takipten tüm sonuçlan itibariyle feragat edileceğinin kararlaştırıldığı, tarafların iradesinin vekalet ücreti istenmeyeceği doğrultusunda olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Davalı alacaklı S. San. A.Ş. ile davalı borçlu A. O. T. arasında 16.06.2009 tarihinde "Protokol ve İbraname" başlıklı protokol düzenlendiği, **davacı avukatın da protokolde imzasının bulunduğu**, bu protokolün 2. maddesinde A. O. T. aleyhine başlatılan ve davaya konu vekalet ücreti alacağıının dayanağı olan Üsküdar 2. İcra Müdürlüğü'nün 2009/8039 esas sayılı takipten tüm sonuçlan itibariyle feragat edileceğinin kararlaştırdığı hususlar dosya kapsamından anlaşılmakta olup bu hususlar taraflar arasında da çekişmesizdir. Taraflar arasındaki uyuşmazlık, protokolde takipten tüm sonuçlan itibariyle feragat edilmesine dair kararlaştırmanın vekalet ücreti alacaklarını kapsayıp kapsamadığı noktasındadır. **Protokolde yapılan feragate ilişkin kararlaştırma, davalı alacaklı ve davalı borçlu arasındaki hukuki ilişkiyi kapsar. Davacı avukatın vekalet ücreti alacağını kapsamaz. Protokolde davacı avukatın imzasının bulunması sonucu değiştirmez.** Öyle olunca mahkemece işin esasına girilerek taraf delilleri toplanıp değerlendirildikten sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken

yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.06.2017 gün ve E. 2016/4116 K.2017/7621 sayılı kararı;

“...2-Davacı avukatın da imzasının bulunduğu 12.9.2012 tarihli protokolde; davacı tarafın 2012/385 esastaki davadan feragat edeceği ve hiç bir masraf ve vekalet ücreti talebinde bulunmayacağını kararlaştırıldığı ve davacı avukat tarafından mahkemeye hitaben verilen aynı tarihli dilekçede de davadan feragat ettiklerini ve vekalet **ücret** taleplerinin bulunmadığını beyan ettiği dosya kapsamından anlaşılmakta olup bu hususlar taraflar arasında da çekişmesizdir. Taraflar arasındaki uyuşmazlık, protokolde davadan feragat edilmesine dair kararlaştırmanın vekalet ücreti alacaklarının tümünü kapsayıp kapsamadığı noktasındadır.

Protokolde yapılan feragate ilişkin kararlaştırma, davalılar arasındaki hukuki ilişkiyi kapsadığı gibi, davacı avukatın müvekkili olan davalı kulüple olan Avukatlık hizmetine ilişkin olarak sözleşme vekalet ücreti alacağını kapsamaz.

O halde davacı avukatın müvekkili olan davalı kulüpten sözleşme vekalet ücretini talebe hakkı vardır. Esasen mahkemenin de kabulü bu yöndedir. **O halde, taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmadığından hukuki yardımın başladığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Yasası gereğince, takip edilen davadaki müddeabih üzerinden vekalet ücretinin hesaplanması gerekir.** 5043 sayılı yasa ile değiştirilen Avukatlık Kanunu'nun 164/4. maddesine göre; “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde, değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar Avukatlık ücreti olarak belirlenir.” düzenlemesi gereğince davacı avukata vekalet ücreti takdiri gerekir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.06.2017 gün ve E. 2016/4116, K. 2017/7621 sayılı kararı;

“...Davacı avukatın da imzasının bulunduğu 12.09.2012 tarihli protokolde; davacı tarafın 2012/385 esastaki davadan feragat edeceği ve hiç bir masraf ve vekalet ücreti talebinde bulunmayacağını kararlaştırıldığı ve davacı avukat tarafından mahkemeye hitaben verilen aynı tarihli dilekçede de davadan fergat ettiklerini ve vekalet ücret taleplerinin bulunmadığını beyan ettiği dosya kapsamından anlaşılmakta olup bu hususlar taraflar arasında da çekişmesizdir. Taraflar arasındaki uyuşmazlık, protokolde davadan feragat edilmesine dair kararlaştırmanın vekalet ücreti alacaklarının tümünü kapsayıp kapsamadığı noktasındadır.

Protokolde yapılan feragate ilişkin kararlaştırma, davalılar arasındaki hukuki ilişkiyi kapsadığı gibi, davacı avukatın müvekkili olan davalı kulüple olan Avukatlık hizmetine ilişkin olarak sözleşme vekalet ücreti alacağını kapsamaz. O halde davacı avukatın müvekkili olan davalı kulüpten sözleşme vekalet ücretini talebe hakkı vardır. Esasen mahkemenin de kabulü bu yöndedir. O halde, taraflar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmadığından hukuki yardımın başladığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Yasası gereğince, takip edilen davadaki müddeabih üzerinden vekalet ücretinin hesaplanması gerekir. ..Mahkemece yanlış değerlendirme ile ...'ne göre ücret hesabı ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

18. İhtiyari dava arkadaşlığında ücret nasıl takdir edilmeli?**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.10.2015 gün ve E. 2014/36990, K. 2015/28576 sayılı kararı;**

“...Davalılar arasında ihtiyari dava arkadaşlığı mevcut olup, ortada hukuken birbirinden bağımsız her davalı sayısı kadar dava bulunmaktadır. İhtiyari dava arkadaşlığında, her bir ihtiyari dava arkadaşı bakımından ayrı ayrı vekalet ücretine karar verilmesi gerektiğinden, somut olayda da her bir davalıdan tahsiline karar verilen miktarlar üzerinden, karar tarihinde yürürlükte bulunan AAÜT gereğince ayrı ayrı vekalet ücretinin tespit ve tahsiline karar verilmesi gerekirken, açıklanan bu husus göz ardı edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 05.07.2017 gün ve E. 2014/22317, K. 2017/7211 sayılı kararı;

“...Davacılar arasında zorunlu dava arkadaşlığı bulunmadığı, aralarında ihtiyari dava arkadaşlığı bulunanların usul ekonomisi ilkesi dikkate alınarak birlikte dava açtıkları durumda da esasen birden fazla dava olduğu dikkate alınarak; her bir davacı yönünden lehine hükmedilen tazminat miktarına göre kendisini vekille temsil ettiren davacı lehine; reddedilen her bir dava yönünden de kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine ayrı ayrı vekalet Ücreti takdir edilmesi gerekmektedir...”

19. İlamı takibe koyan avukata ayrıca icra takip ücreti ödenmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.03.2010 gün ve E. 2009/7865, K. 2010/3737 sayılı kararı;

“...3-Davacı, bu davasında davalılar vekili olarak takip ettiği Fatih 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2004/291 esas ve 2007/45 karar sayılı ilamını davalılara vekaleten Beyoğlu 4. İcra Müdürlüğü'nün 2007/5146 esas sayılı takip dosyası ile takibe koyduğunu, bu takip nedeniyle anılan dosya yönünden de ücrete hak kazındığını savunarak talepte bulunmuştur. Hükme esas alınan bilirkişi raporunda ise “ilamın icrasının ayrı bir ücrete tabi olamayacağı” gerekçesiyle vekalet ücreti hesaplaması yapılamamıştır. **Oysaki davacı avukatın aldığı ilamı herhangi bir ücret almaksızın icra takibine koyacağına ilişkin olarak herhangi bir yasal düzenleme yoktur. Aksine verdiği hizmetin karşılığını istemek onun en doğal hakkıdır. Hal böyle olunca icra vekalet ücreti alacağı yönünden de hesaplama yapılmalı, sonucuna uygun bir karar verilmedir.** Mahkemenin davacının bu yöndeki talebini tümünden reddetmiş olması, usul ve yasa ya aykırı olup, bozma nedenidir.

4-Davacının gönderdiği ihtarname ile davalıları 03.11.2007 tarihi itibarıyla temerrüde düşürdüğü mahkemenin de kabulündedir. Nitekim asıl dava için hükmedilen miktara bu tarih itibarıyla faiz işletilmiştir. **Davalılar dava tarihinden önce temerrüde düşürülmüş olduklarına göre ıslahla hüküm altına alınan miktara da temerrüt tarihinden itibaren faiz işletilmelidir.** Bu yönün gözetilmemiş olması da doğru değildir...”

20. Sulh, feragat, kabul halinde ücret ön inceleme sırasında ise yarı, sonrasında ise tam takdir edilmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.11.2017 gün ve E. 2015/39542, K. 2017/11813 sayılı kararı;

“...3-Davacı, eldeki dava ile imzaladığı 8.365,00 TL bedelli devremülk sözleşmesi nedeniyle ödediği 8.365,00 TL'nin iadesini ve sözleşmenin iptalini istemiş, mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir. Davalının kabul beyanı olmasına rağmen mahkemece, davacı yararına 1.003,80 TL vekalet ücretine hükmedilmiştir. Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6/1. maddesinde “Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanuncaya kadar giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmlunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz.” hükmünün düzenlendiği ve davalının ön inceleme duruşması öncesinde kabul beyanında bulunduğundan 501,90 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine 1003,80 TL vekalet ücretine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...Ne var ki yapılan bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir...”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 11.09.2017 gün ve E. 2016/5621, K. 2017/9138 sayılı kararı;

“..Mahkemece feragat nedeniyle davanın reddine ve yargılama sırasında davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden yararına 1.200,00 TL vekalet ücretine hükmedilmiştir. **Davacı yan tahkikat aşamasında davadan feragat ettiğinden** karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 6. maddesi uyarınca 1.800,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır. Ancak bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün bu yönden düzeltilmesine (HUMK m.438/7) karar vermek gerekmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/27868. K. 2017/7041 sayılı kararı;

“...Davacı, eldeki dava ile 21.03.2015 tarihli 10.000,00 TL bedelli devremülk sözleşmesi nedeniyle imzaladığı senetlerin bedellerinin

ödenmesinden dolayı senetlerin iadesini istemiş, mahkemece davanın konusuz kaldığından reddine, karar verilmiştir. Mahkemece, davacı lehine 900,00 TL vekalet ücretine hükmedilmiştir. Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6. maddesine göre; "(1) Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz." Buna göre davacı lehine dava değeri üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücreti olan 1.200,00 TL vekalet ücretinin yarısı olan 600,00 TL ye hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine 900,00 TL vekalet ücretine karar verilmemiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Ne var ki yapılan bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.06.2017 gün ve E. 2015/18779, K. 2017/7346 sayılı kararı;

"...Davacı, eldeki dava ile 15.100,00 TL bedelli devremülk sözleşmesinin iptalini, ödediği bedelin ve sözleşme nedeniyle borçlu olmadığını tespitini istemiş, mahkemece davanın kabulüne, karar verilmiştir. **Mahkemece, davalının ön inceleme duruşması öncesi sunduğu kabul beyanı dikkate alınmadan vekalet ücreti hesaplanmıştır.** Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6.maddesine göre; "(1) Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz. " **Buna göre davacı lehine dava değeri üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücretinin yarısı olan 906,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine 1.812,00 TL vekalet ücretine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.**

Ne var ki yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir..."Davacı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte olan ...Ü.T.'nin 13/1. ve 6. maddeleri uyarınca 906,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine," sözlerinin ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekilde onanmasına..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.05.2017 gün ve E. 2016/23524 K. 2017/5837 sayılı kararı;

"..Davacı, eldeki dava ile 11.400,00 TL bedelli devremülk sözleşmesinin iptalini ve sözleşme nedeniyle borçlu olmadığına tespitini istemiş, mahkemece davanın kabul nedeniyle kabulüne, karar verilmiştir. Karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 6. maddesine göre; "(1) Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul, sulh veya herhangi bir nedenle; ön inceleme tutanağı imzalanıncaya kadar giderilirse, Tarife hükümleriyle belirlenen ücretlerin yarısına, ön inceleme tutanağı imzalandıktan sonra giderilirse tamamına hükmolunur. Bu madde yargı mercileri tarafından hesaplanan akdi Avukatlık ücreti sözleşmelerinde uygulanmaz." **Buna göre davacı lehine dava değeri üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücretinin yarısı olan 684,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine vekalet ücretine karar verilmemiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.**

...6. bent eklenerek "Kendisini vekille temsil ettiren davacı yararına ...'nin 6/1. maddesi uyarınca açıklanan nedenlerle takdir olunan vekalet ücretinin yarısı olan 684,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, "cümlesinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekilde onanmasına,..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2015 gün ve E. 2014/28806, K. 2015/17604 sayılı kararı;

"...Hükme esas alınan bilirkişi raporunda feragat ile sonuçlanan ticrat mahkemesinde görülen davada hükümde davacı olan karşı yan aleyhine ve davalı müvekkil lehine bir vekalet ücreti takdir edilmediğine göre, iş bu davada davacının da karşı yan vekalet ücretini davalıdan talep edemeyeceği belirtilmiş bu kapsamda yalnızca sözleşme kapsamında hak edilen müvekkil vekalet ücreti

hesaplanmıştır. Ne var ki, sözleşmenin ücret başlıklı kısmının 4. 3. maddesinde “ Taraflar arasında daha evvel imzalanan 13.05.2008 tarihli sözleşmenin 14 (b) maddesi gereğince de kabul edildiği üzere Müşavir, hali hazırda takip edilen ve işbu taraflar arasında imzalanan 01.07.2010 tarihli sözleşmenin devamı sırasında kendisi veya bürosunda çalışan ve kendisinin görevlendireceği Avukatlar vasıtası ile takip edilecek dava ve icra dosyalarında karşı taraf aleyhine hükmedilen veya tahakkuk eden vekalet ücretlerine Avukatlık Yasası ve ilgili mevzuat hükmünce kayıtsız şartsız hak kazanır. İşbu ücretler Müşavir avukata aittir ve Müşavir avukat tarafından tahsil edilerek serbest meslek makbuzu tanzimi ile şirkete bildirilir.” düzenlemesi yer almaktadır. **Bu düzenlenmeye göre davalı taraf karşı yan ile sulh olsa da, feragat ile sonuçlanan hüküm davacı ve davalı asilleri ilgilendirmekte olup Avukatlık Yasası kapsamında davacının hak ettiği vekalet ücretinden de feragat edildiği şeklinde yorumlanamaz.** Hal böyle olunca, Davacının Birleşen 2012/103 E sayılı dosyada, davalıyı İstanbul 11. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2007/82 Esas sayılı dosyasında davalı vekili olarak temsil etmesinden kaynaklı olarak ayrıca karşı yan vekalet ücretinin de hak edilen ücrete dahil edilmesi gerekirken aksi kanaat ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...”

21. Taraflar sulh olmuşsa, sulh olunan miktar nasıl tespit edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/14047, K. 2017/7086 sayılı kararı;

“...Taraflar arasındaki ihtilaf davacı avukat tarafından takip edilen dosyada tarafların sulh olmaları halinde avukatın ve hukuk müşavirinin vekalet ücretinin hangi meblağ üzerinden hesaplanacağı noktasındadır. **Dairemizin uygulamalarına göre, sulh olunan miktar belli değilse; mahkemece gerçek sulh olunan miktar araştırılarak bulunacak miktar, sulh olunan miktar tespit edilemezse vekil ile vekil eden arasında varsa yazılı sözleşme hükümleri gereğince, sözleşme yok ise Avukatlık Kanunu’nun 164/4. maddesi gereğince harcı ödenen dava değeri üzerinden vekalet ücreti hesaplanmalıdır.** Mahkemece, sulh protokolünde yazılı miktar sulh miktarı olarak kabul edilmiş ve bu meblağ üzerinden 08.06.2007 tarihli sözleşme hükmüne göre vekalet ücreti hesaplanmıştır. Davacılar

gerçek sulh olunan miktarın bu meblağ olmadığını,davalı ise gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olduğunu ileri sürmektedir. Her ne kadar Dairemizin daha önceki 10.03.2016 gün 2015/9797 esas, 2016/7432 karar sayılı bozma ilamında davalı ile dava dışı şirket arasında imzalanan 17.04.2012 tarihli sulh protokolünde davacıların imzasının bulunmadığı gerekçesiyle bu miktarın Avukatlık ve müşavirlik ücretinin hesabında dikkate alınamayacağı belirtilmişse de; toplanan delillerden ve özellikle vekalet ücretine konu ... **4. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2007/552 Esas ve 2012/524 karar sayılı dosyasında bu sulh protokolü esas alınarak ve imzaların doğruluğu teyit edildikten sonra davaların "Sulh" nedeniyle sonlandırılmış olması karşısında gerek sulhun varlığı gerekse de sulh miktarının belirli olmadığından söz edilemez.**

Davacıların, mahkemece uygun bulunan sulh protokolünde imzalarının bulunmayışı az yukarıda açıklanan sabit olgular karşısında dinlenmesi mümkün olmadığı gibi, gerçek sulh olunan miktarın bu miktar olmadığını ispat yükü yer değiştirerek davacılara geçmiştir.

Dosya kapsamındaki mevcut delillere göre davacılar gerçek sulh olunan miktarın daha yüksek bir bedel olduğunu ispatlayamamıştır. Hal böyle olunca, mahkemece yapılan hesaplama ve varılan sonuç doğru olup, bu nedenle kararın bu yönden onanmasına karar vermek gerekirken, zuhulen, hükmün bozulduğu bu kez yapılan inceleme ile anlaşıldığından, davalının bu yöne ilişkin karar düzeltme talebinin kabulü ile Dairemizin bozmaya dair 10.03.2016 gün 2015/9797 esas, 2016/7432 karar sayılı ilamının kaldırılmasına ve mahkeme kararının bu yönden onanmasına karar verilmesi gerekmektedir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.02.2015 gün ve E. 2014/9195 K. 2015/5058 sayılı kararı;

"...Öte yandan müvekkilin, karşı taraf ile sulh olması halinde sorumlu olacağı vekalet ücretinin, avukatla müvekkil arasında yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunması ve sözleşmede sulh halinde ödenecek olan ücretin ayrıca kararlaştırılmış olması halinde, kararlaştırılan bu miktar üzerinden, avukatla müvekkil arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmakla birlikte sulh halinde ödenecek olan ücretin ayrıca kararlaştırılmamış olduğu, ya da yazılı bir ücret sözleş-

mesinin bulunmadığı, veya yazılı sözleşme mevcut olmakla birlikte geçersiz olduğu hallerde ise, sulh olunan miktara göre belirlenmesi gerektiği kabul edilmelidir. Bu açıklamalar ışığında somut uyuşmazlığa konu olay ve dava dilekçesindeki talep birlikte değerlendirildiğinde **davacı avukatın davalının vekili olarak davalı ile bayileri arasındaki uyuşmazlık nedeniyle bayiler aleyhine yapmış olduğu icra takiplerinin davalı ile karşı tarafın uzlaşması sonucu sonuçlandırıldığından bahisle vekalet ücreti talebinde bulunduğu anlaşılmaktadır.** Taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümlenebilmesi için öncelikle davalı ile bayileri arasında düzenlenen sözleşmelerin sulh sözleşmesi niteliğinde olup olmadığı ve sulh sözleşmesi niteliğinde ise davacının bu dosyalardan dolayı vekalet ücreti talebinde bulunup bulunamayacağı belirlenmesi gerekli ve zorunludur. Bu bağlamda davalı ile karşı taraf olan bayileri arasında düzenlenen sözleşmelerin incelenmesinde; **davalı ile bayisi arasında imzalanan önceki sözleşme ve ekleri ile intifa ilişkisinin Rekabet Kurulu kararları doğrultusunda uzlaşma yoluyla yeniden düzenlenmesine karar verildiği ve uzlaşma tutanağı niteliğindeki bu sözleşmelerin diğer maddeleriyle de yeni koşulların belirlendiği anlaşılmaktadır.** Mahkemenin hükme esas aldığı bilirkişi raporundaki değerlendirmelerin aksine sulh sözleşmesi niteliğindeki bu yeni düzenlemelerde icra takibine konu edilen **borcun ödenmesi veya tasfiyesine ilişkin hükümler olmasa dahi davalı ile karşı taraf olan bayileri arasındaki uyuşmazlık bu yeni sözleşmeler kapsamında tamamen sonuçlandırılmış olduğundan yapılan bu yeni sözleşmelerin icra takibine konu uyuşmazlığı sona erdiren sulh sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulü zorunludur.** Öte yandan davalı şirket bir kısım icra dosyalarından dolayı gönderdiği tarihsiz talimat ile de “uzlaşma protokolü yapılması nedeniyle itirazın iptali davası açılmaması” hususunu davacıya bildirmiştir.

Az yukarıda açıklanan hususlar birlikte değerlendirildiğinde davalı ile bayileri arasındaki uzlaşmaların icra takiplerine konu uyuşmazlıkları gidermeye yönelik sulh sözleşmeleri niteliğinde olduğu ve bu nedenle davacının icra takiplerini tam anlamıyla sonuçlandırmış gibi vekalet ücreti talep edebileceği kabul edilmelidir. Ne var ki davalı ile bayileri arasındaki bir kısım sulh sözleşmelerinde sulh olunan miktar belirtilmemiş olup mahkemece de bu hususta yeterli inceleme ve araştırma yapılmamıştır. **Bu itibarla mahkemece sulh olunan miktarın ne kadar olduğu hususunu is-**

pat yükümlülüğünün davalıda olduğu gözetilerek, sulh olunan miktar hususunda davalıdan delilleri sorulup alınarak ve davacıdan bu hususta beyanı ve var ise karşı delilleri sorularak sulh olunan miktarın saptanması, sulh olunan miktarın saptanamaması halinde ise icra takibindeki müddeabih üzerinden davacının vekalet ücreti isteyebileceği kabul edilerek inceleme yapılması ve hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmelidir. Mahkemenin değinilen bu yönü gözardı ederek eksik inceleme ve araştırma ile yetersiz bilirkişi raporuna dayanarak yazılı şekilde hüküm kurmuş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

22. Talepten fazla avukatlık ücretine karar verilebilir, ücretle ilgili tavgiz yapılabilir mi?

a. Taleple bağıllık ilkesi gereği, fazlaya karar verilemez.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin, 04.12.2017 gün ve E. 2012/15493, K. 2012/22760 sayılı kararı;

“...Davacı asıl davada, fazlası saklı kalmak üzere 15.160,60 TL, birleşen davada da, fazlası saklı kalmak üzere 30.000,00 TL vekalet ücretinin davalıdan tahsilini talep etmiştir. **Davacının talebi, hak ettiği vekalet ücretine ilişkin olup, karşı tarafa yükletilecek vekalet ücreti yönünden her hangi bir talebi bulunmamaktadır. HUMK 74. maddesi hükmünce mahkeme taleple bağıllı olup, talep dışına çıkararak karar veremez. Bu yön gözardı edilmek ve davacının talebi aşılma suretiyle karşı taraf vekalet ücreti yönünden de hesaplama yapılarak hüküm kurulamaz.**

2-Mahkemece, kararın hüküm başlıklı 2. bendinde “22.11.2004 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline..” şeklinde hüküm kurulmuşsa da Dairemizin 11.10.2012 tarih 2012/15493 Esas 2012/22760 karar sayılı bozma ilanı ile davacının faizin 22.11.2004 tarihinden itibaren başlatılmasına yönelik temyiz itirazı ile birlikte tüm temyiz itirazlarının reddine karar verilmiş olması sebebiyle, davalı açısından faizin dava tarihinden itibaren başlatılması usuli kazanılmış hak teşkil ettiğinden, faizin aleyhe bozma yasağına ve usulü müktesep hakka aykırı olarak dava tarihinden önceki bir tarih olan 22.11.2004 tarihinden başlatılması usul ve yasaya aykırıdır. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden hükmün HUMK'nun

438/7 maddesi gereğince düzeltilerek onanması gerekir...kararının hüküm başlıklı bölümünün 2. bendinde yer alan “22.11.2004 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline,” sözlerinin “Dava tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline” şeklinde düzeltilmesine, mahkeme kararının bu şekilde düzelterek onanmasına,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.12.2017 gün ve E. 2015/33808, K. 2017/12276 sayılı kararı;

“...Davacı, avukat olduğunu, davalı ile imzaladıkları sözleşme ile davalıya ait hisselerin yönetimini ve açılması gereken her türlü davanın açılması işini üstlendiğini, edimlerini sözleşmeye uygun yerine getirirken haksız azledildiğini, aralarındaki sözleşmenin feshi ve ihbarı başlıklı maddesi gereği haksız azil halinde avukatın uğrayacağı zararın 24 aylık karşılığının ödenmesinin kararlaştırıldığını, sözleşmede ücretin vergiler ve masraflar hariç 2.000,00 TL olarak belirlendiğini, bu bedelin KDV ile birlikte 2.360,00 TL'ye tekabül ettiğini, bu durumda 12 aylık zarar karşılığının 56.460,00 TL olduğunu, bu zarardan şimdilik 50.000,00 TL için icra takibi yaptığını, takibe haksız itiraz edildiğini ileri sürerek itirazın iptali ile takibin devamına, % 20 icra inkar tazminatına karar verilmesini istemiştir.

...Eldeki dava, hasız azilden kaynaklanan zararın tazminine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise de; **davacı davayı açarken talebini haksız azil nedeniyle sözleşmede kararlaştırılan cezai şartın tahsili olarak belirlemiş, ödenmemiş ücret alacağı talebinde bulunmamıştır.** Hemen belirtmelidir ki 6100 sayılı HMK.nun 26/1. maddesi gereğince hakim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlı olup, ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Anılan yasal düzenleme ışığında somut olaya bakıldığında, mahkemece davacının talebine uygun değerlendirme yapılarak karar verilmesi gerekirken, bu talebini aşar şekilde 1 aylık sözleşme ücret alacağına da hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 07.12.2017 gün ve E. 2013/16201, K. 2013/213225 sayılı kararı;

“...Eldeki dava, hasız azilden kaynaklanan zararın tazminine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş ise

de; davacı davayı açarken talebini haksız azil nedeniyle sözleşmede kararlaştırılan cezai şartın tahsili olarak belirlemiş, ödenmemiş ücret alacağı talebinde bulunmamıştır. **Hemen belirtilmelidir ki 6100 sayılı HMK.nun 26/1. maddesi gereğince hakim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlı olup, ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez.** Anılan yasal düzenleme ışığında somut olaya bakıldığında, mahkemece davacının talebine uygun değerlendirme yapılarak karar verilmesi gerekirken, bu talebini aşar şekilde 1 aylık sözleşme ücret alacağına da hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 12.5.2011, gün ve E. 2010/17829, K. 2011/7807 sayılı kararı;

“...Davacı, davalının vekili olarak birikmiş nafaka alacağının tahsili amacıyla Yerköy İcra Müdürlüğü’nün 2004/1532 esas sayılı dosyası ile ilamlı icra takibi başlattığını, aralarında yazılı vekalet ücret sözleşmesi olmadığını, %10 hususunda şifai olarak anlaştıklarını ileri sürerek Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesi gereğince icra dosyasındaki 44.726,71 TL değer üzerinden %10’a tekabül eden 4.472,67 TL akdi vekalet ücretinin davalıdan tahsilini istemiş, mahkemece hükme esas alman 18.2.2010 tarihli bilirkişi kurulu raporunda bu kalem alacak yönünden Avukatlık Kanunu’nun 164/4 maddesi gereğince % 10-%20 oranlarının uygulanması konusunda takdir mahkemeye ait olmak üzere davacı avukatın sarfettiği emek, harcadığı zaman ve sonuç dikkate alınarak %15 oranında ücret takdir edilmesi gerektiği belirtilerek 6.708,9TL akdi vekalet ücreti hesaplanmış, mahkemece bu doğrultuda hüküm kurulmuştur.

Hakim iki tarafın iddia ve savunmalarıyla bağlı olup, talepten fazlaya karar veremez (HUMK m. 74). **Davacı dava dilekçesinde, davalı ile %10 üzerinden şifai olarak anlaştıklarını belirttiğine göre bu oran ile bağlıdır.** Öyle olunca mahkemece davacının talebi dikkate alınarak icra dosyasındaki değer üzerinden %10 oranında akdi vekalet ücreti hesaplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde talebin aşılması suretiyle %15 oranı üzerinden hesaplama yapılarak hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

b. Tavzih ile ücreti vekalet yönünden kararda düzeltme yapılabilir mi?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2016/11170, K. 2017/10750 sayılı kararı;

“...Hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar, mahkemece resen veya tarafların birinin talebi üzerine düzeltilebilir. Hüküm tebliğ edilmişse hakim, tarafları dinlemeden hatayı düzeltemez. Davet üzerine taraflar gelmezse dosya üzerinde inceleme yapılarak karar verilebilir (HMK m. 304-1).

Tavzih ise yeterince açık olmayan veya icrasında duraksama uyandıran yahut birbirine aykırı fıkralar ihtiva eden hükümlerin, açıklanması, tereddüt veya aykırılığın giderilmesi için kararı veren mahkemeye tanınan bir yoldur. Hükümde unutulmuş veya gösterilmemiş olan bir hususun tavzih (HMK m. 305) yoluyla hükme ilave edilmesi mümkün değildir. Taraflara tanınan hakları yüklenen borçlar tavzih yoluyla sınırlandırılıp, genişletilemez. (HMK m. 305/2).

Somut olayda, davacının boşanma davası reddedilmiş, kısa karar ve gerekçeli kararda vekalet ücreti ile ilgili bir hüküm verilmemiş, davacı vekilinin 28.03.2016 tarihli düzeltim talebi üzerine, 30.03.2016 tarihli şerh ile gerekçeli kararın arka sayfasına “maddi hata düzeltilmesi” başlığı altında “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi-ne göre belirlenen 1.800,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine” şeklinde yeni bir hüküm eklenmiştir. **Kararın hüküm fıkrasında vekalet ücretine yer verilmemiş olması, maddi hata niteliğinde olmayıp, bu eksiklik hükmün tashihi (HMK m. 304) yoluyla giderilemez.**

Hükmün tashihi (HMK m. 305) yoluyla da taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar tavzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez. Bu husus ancak temyiz konusu yapılabilir. Bu sebeple mahkemenin, talebin reddine karar verilmesi gerekirken, kabulüyle maddi hatanın düzeltilmesine ilişkin (maddi hata düzeltilmesine ilişkin şerh) yazılı şekilde karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 1. Hukuk Dairesi'nin 27.11.2013 gün ve E. 2013/12521, K. 2013/16810 sayılı kararı;

“...Ne var ki, mahkemece nihai hüküm ile birlikte davalı lehine 3.000,00 TL Avukatlık parasına hükmedilmiş, davalı vekilinin 30.05.2013 tarihli dilekçesi üzerine aynı gün, hükmün altına tashih şerhi yazılmak suretiyle 3.000,00 TL vekalet ücretinin 8.070,48TL olarak düzeltilmesine karar verilmiştir.

Bilindiği ve 1086 s. HUMK'nun 459., 6100 s. HMK'nun 304. maddelerinde düzenlendiği üzere, ancak hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar düzeltilebilir.

Somut olayda, 16.05.2013 tarihli nihai karar ile davalı yararına 3.000,00 TL olarak hükmedilen Avukatlık parasının, 30.05.2013 tarihli tashih şerhi ile 8.070,48 TL'na yükseltilmesi açıkça hükmün değiştirilmesi niteliğinde olup HMK'nun 304. maddesi kapsamına uygun düşmemektedir.

Hal böyle olunca, hüküm altına eklenen 2012/365 E.-2013/302 K. sayılı 30.05.2013 tarihli tashih şerhinin ortadan kaldırılmasına,...usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına,..”

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 14.09.2017 gün ve E. 2017/10132, K. 2017/11978 sayılı kararı;

“...Mahkemece, gerekçeli kararda davalı-davacı yararına toplam talep üzerinden reddedilen miktara göre vekalet **ücreti** hesaplanmış iken, **maddi hatanın düzeltilmesi ile ziynet eşyası talebi üzerinden vekalet ücreti hesaplanmak suretiyle hükümde düzeltme yapılmıştır.** Söz konusu düzeltme ile davalı-davacı vekili lehine verilen vekalet **ücreti**, davalı-davacı aleyhine değiştirildiğinden, bu düzeltmenin maddi hatanın düzeltilmesi niteliğinde olduğunun kabulü mümkün değildir.

Mahkemece; yukarıda açıklanan ilkeler nazara alınarak, **hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar dışında hüküm değiştirilemeyeceğinden**, davacı ... vekilinin tashih talebinin, ancak bozma nedeni yapılabileceği gerekçesi ile reddi gerekirken, yazılı şekilde maddi hatanın düzeltilmesi kararı verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

23. Yasal olanaklardan yararlanma halinde takdir edilecek ücret nedir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.10.2009 gün ve E. 2009/4973, K. 2009/12187 sayılı kararı;

"...Davacı avukatın, davalının vekili olarak Ankara Altıncı İdare Mahkemesi'nin 2004/86 esas sayılı dosyası ile 37.577.70 YTL'nin tahsili istemiyle dava açtığı, İdare Mahkemesince 14.11.2007 tarihli kararla, 16.12.2003 tarih ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, davacıya 37.577,70 YTL ödeme yapıldığı ve davanın konusuz kaldığı gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına hükmedildiği, taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığı, dosya kapsamından anlaşılmaktadır.

Davacı, dava neticeleneceği sırada davalının yapılan ödemeyi kabul ederek davadan vazgeçtiğini, vekalet ücretini de ödemediğini belirterek, eldeki davayı açmıştır. Davalı ise, 700,00 YTL vekalet ücreti için sözlü anlaşma bulunduğunu ve bu miktarın da belge alınarak ödendiğini savunmuştur. Mahkemece, davalıya ödenen 37.577,70 YTL'nin %10'u üzerinden hesaplanan vekalet ücreti ile, davacı avukatın azledilmemesi halinde İdare Mahkemesinde AAÜT gereğince davacı avukat yararına hükmedilecek vekalet ücretinin toplamına karar verilmiştir.

16.12.2003 tarih ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan T. İ... Bankası TAŞ nezdinde bulunan tasarruf ticari kuruluşlar ve diğer kuruluşlar mevduatının, **Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca ödenmesine ilişkin esas ve usuller hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 3. maddesinin a bendinin 2. fıkrasında, ... hak sahiplerine ekte yer alan ibraname ve taahhütname alınmak kaydıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılacağı... hükmüne yer verilmiş olup, hak sahiplerine ödeme yapılması fırsatını doğuran bu hükümden yararlanmanın ön koşulu madde metninden de açıkça anlaşılacağı üzere, ibraname ve taahhütname imzalanmasıdır. Bu durum da yasal bir zorunluluk olup, mevzuata uygun davranarak alacağından vazgeçen davalı aleyhine sonuç doğurması kabul edilemez.**

O halde, davalı, yukarıda hesaplanan şekilde vekalet ücretinin tamamından sorumlu tutulamaz. **Ancak vekaletin başladığı tarihten, davalı tarafından kendisine yapılan ödeme nedeniyle imzalandığı ibraname ve taahhütname tarihine kadar, davacının davalıya sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarfedilen emek ve mesaiye karşılık, hak ve nesafete uygun bir avukatlık ücretinin ödenmesi gerektiği de, kabul edilmelidir.**

Mahkemece, davacı avukatın davalının vekili sıfatıyla ibraname ve taahhütname tarihine kadar sarfetmiş olduğu emek ve mesai değerlendirilerek, davacının hak ve nesafete göre alması gereken vekalet ücreti tespit edilip, sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde Avukatlık Kanunu'na ve Tarifeye göre hesaplanan vekalet ücretinden davalının tümüyle sorumlu tutulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 22.12.2015 gün ve E. 2014/33296, K. 2015/37478 sayılı kararı;

"..Dava konusu olayda da dava dışı borçlu, yasal düzenlemenin sağladığı bu olanaktan yararlanarak borcunu davalıya ödeme yolunu tercih etmiştir. Davalının, alacağına bir an önce kavuşması açısından, dava dışı borçlunun ise kendisine avantajlı olanaklar sunan bu yasal düzenlemenin gerektirdiği şekilde davranmasından, bu durumun davalı aleyhine sonuç doğuracağı kabul edilemez. **Dava konusu alacağın, yasa gereğince dava dışı borçlu belediyeden bahse konu 5393 sayılı Kanun'un Geçici 5. maddesinde öngörülen usul ile tahsil edilmiş olması nedeniyle, davalının, vekalet ücretinin tamamından sorumlu tutulması mümkün değilse de, davacı avukatın, vekaletin başladığı tarihten, alacağın tahsilatla sonuçlandığı tarihe kadar, davalıya sağladığı hukuki yardım nedeniyle sarf ettiği emek ve mesaiye karşılık, hak ve nesafete uygun bir avukatlık ücretini talep edebileceği de kabul edilmelidir.** O halde mahkemece, davacı avukatın, davalının vekili sıfatıyla sarf ettiği emek ve mesaisi değerlendirilerek, hak ve nesafete göre alması gereken vekalet ücreti tespit edilip, sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken, açıklanan hususlar gözardı edilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

24. Seri davalarda ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.09.2017 gün ve E. 2016/2888 K. 2017/8406 sayılı kararı;

“...2-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin “Seri davalarda Ücret” başlıklı 22. maddesinde “(1) İhtiyari dava arkadaşlığının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birleştirilsin toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam Avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin % 80'i oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin % 60'ı oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelliden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin % 40'ı oranında Avukatlık ücretine hükmedilir. Duruşmalı işlerde bu şekilde Avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ilişkin tüm duruşmaların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir” düzenlemesi getirilmiştir. **Davalı, bu şekilde 120'den fazla seri dava açıldığını bildirdiğine göre, mahkemece, davacı lehine vekalet ücretine hükmedilirken yukarıdaki yasal düzenleme hükümleri gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir.** Mahkemece, bu hususun değerlendirilmemesi de bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.11.2017 gün ve E. 2015/34956, K. 2017/10591 sayılı kararı;

“...2-Davacının sözleşme bedelini peşin ödemediği bakiye bedele ilişkin taksitlendirme yapıldığı anlaşılmaktadır. Ancak mahkemece, denkleştirici adalet ilkesine göre hesaplama yapılırken sözleşme bedelleri peşin ödenmiş gibi hesaplama yapılmıştır. Bu nedenle, her bir taksidin ödendiği tarihler dikkate alınarak alım gücü değerinin ne olabileceği konusunda yukarıda açıklanan ilke ve esaslar dahilinde inceleme yapılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmelidir. Mahkemenin bu yönleri göz ardı ederek yazılı şekilde karar verilmesi de usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

3-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin “Seri davalarda Ücret” başlıklı 22. maddesinde” (1) İhtiyari dava arkadaşlığının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birleştirilsin toplamda **elli dosyaya**

kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam Avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %80'i oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %60'ı oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelliden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında Avukatlık ücretine hükmedilir. Duruşmalı işlerde bu şekilde Avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ilişkin tüm duruşmaların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir" düzenlemesi getirilmiştir. Davalı, bu şekilde 120'den fazla seri dava açıldığını bildirdiğine göre, mahkemece, davacı lehine vekalet ücretine hükmedilirken yukarıdaki yasal düzenleme hükümleri gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Mahkemece, bu hususun değerlendirilmesi de bozma nedenidir...."

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi'nin 26.10.2017 gün ve E. 2017/41252 K. 2017/23289 sayılı kararı;

"...2-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 22. maddesinde seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birleştirilsin toplamda yirmi dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam Avukatlık ücretine, toplamda altmışbeş dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %70'i oranında Avukatlık ücretine, toplamda yüzdoksan dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %60'ı oranında Avukatlık ücretine, toplamda yüzdoksandan fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında Avukatlık ücretine hükmedileceği düzenlenmiştir.

Somut olayda, Mahkemece yirmidört davacının davalı Bakanlıktan talep ettikleri toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan alacaklarına ilişkin dava dosyalarının tüm duruşmaların aynı gün aynı mahkemede yapıldığı ve dosyaların seri dava halinde görüldüğü değerlendirilmeksizin her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %70'i oranında Avukatlık ücretine hükmedilmesi gerekirken tam vekalet ücretine hükmedilmesi hatalı olup, bozma sebebi ise de, bu yanlışlığın düzeltilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden temyiz olunan kararın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 370/2. maddesi uyarınca aşağıda belirtilen şekilde düzeltilerek onanması uygun bulunmuştur...."

**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.10.2017 gün ve E. 2016/976
K. 2017/9180 sayılı kararı;**

"...2-Davacının sözleşme bedelini peşin ödemediği bakiye bedele ilişkin taksitlendirme yapıldığı anlaşılmaktadır. Ancak mahkemece, denkleştirici adalet ilkesine göre hesaplama yapılırken sözleşme bedelleri peşin ödenmiş gibi hesaplama yapılmıştır. Bu nedenle, her bir taksidin ödendiği tarihler dikkate alınarak alım gücü değerinin ne olabileceği konusunda yukarıda açıklanan ilke ve esaslar dahilinde inceleme yapılarak hasıl olacak sonuca uygun bir karar verilmelidir. Mahkemenin bu yönleri göz ardı ederek yazılı şekilde karar verilmesi de usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

3-Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda Ücret" başlıklı 22. maddesinde "(1) İhtiyari dava arkadaşlığının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birleştirilsin toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam Avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %80'i oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %60'ı oranında Avukatlık ücretine, toplamda ikiyüzelliden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında Avukatlık ücretine hükmedilir. Duruşmalı işlerde bu şekilde Avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ilişkin tüm duruşmaların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir" düzenlemesi getirilmiştir. Davalı, bu şekilde 120'den fazla seri dava açıldığını bildirdiğine göre, mahkemece, davacı lehine vekalet ücretine hükmedilirken yukarıdaki yasal düzenleme hükümleri gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmelidir. Mahkemece, bu hususun değerlendirilmemesi de bozma nedenidir..."

25. Avukatlık ücretinin red ve kabule göre nisbi olarak takdir edilmesi gereken haller nelerdir?

**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.10.2017 gün ve E. 2017/7844,
K. 2017/9543 sayılı kararı;**

"...2-Davacı eldeki dava ile 87.332,41 TL'nin davalılardan tahsilini istemiş olup, mahkemece davanın reddine karar verildiği halde davalı ... lehine 7.739,94 TL vekalet ücretine hükmedilmiştir. Karar

tarihi olan 16.05.2013 tarihinde yürürlükte bulunan **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre davalı lehine nisbi olarak hesaplanan 9.036,59 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken 7.739,94 TL vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.** Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HUMK'nun 438/7.maddesi gereğidir...kararın hüküm fıkrasının 3. bendinde yer alan “..hesap ve takdir olunan 7.739,94 TL..” söz ve rakamlarının hükümden çıkartılarak yerine “hesap ve takdir olunan 9.036,59 TL” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle ONANMASINA...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2017 gün ve E. 2015/41129, K. 2017/10395 sayılı kararı;

“...2-Davacı, davalı ve dava dışı kardeşlerinden aldığı taşınmaz sebebiyle 200.000,00 TL ödemesi gerekirken 256.000,00 TL ödeme yaptığını beyan ederek, fazla yapılan ödemenin tarafına iadesi amacıyla başlattığı icra takibine itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiş, mahkemece bozma sonrası yapılan yargılama ve alınan bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kısmen kabulü ile 11.000,00 TL asıl alacak esas alınarak itirazın iptaline, takibin devamına, fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiştir. **Davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verildiğine göre bu davada kendisini vekil ile temsil ettiren davalı yararına karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre reddedilen miktar üzerinden nisbi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir. Mahkemece, davalı yararına maktu vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.** Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden davalı lehine 5.250,00 TL nisbi vekalet ücretinin takdiri şeklinde, hükmün HUMK'nun 438/7 maddesi gereğince düzeltilerek onanması gerekir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 12.06.2017 gün ve E. 2017/4883, K. 2017/7304 sayılı kararı;

“...Mahkemece; “Davacının kullandığı bir adet tüketici kredisi nedeniyle kendisinden tahsil edilen masraflara ilişkin talebinin 525 TL olması nedeniyle değer itibariyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine..” karar verilmiş ve hüküm davalı tarafça

davanın reddine rağmen lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi gerekçesiyle temyiz edilmiştir.

Davalı bu davada kendisine vekil ile temsil ettirmiştir. Mahkemece de, davanın usulden reddine karar verilmiş fakat davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemiştir. Davanın usulden reddine karar verildiğine göre, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 12/2 maddesi gereğince, maktu vekalet ücretine karar verilmelidir... karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 750,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine" sözlerinin yazılmasına, mahkeme kararının bu şekilde düzeltilerek onanmasına,.."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2017 gün ve E. 2015/41129, K. 2017/10395 sayılı kararı;

"...Davacı, davalı ve dava dışı kardeşlerinden aldığı taşınmaz sebebiyle 200.000,00 TL ödemesi gerekirken 256.000,00 TL ödeme yaptığını beyan ederek, fazla yapılan ödemenin tarafına iadesi amacıyla başlattığı icra takibine itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiş, mahkemece bozma sonrası yapılan yargılama ve alınan bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kısmen kabulü ile 11.000,00 TL asıl alacak esas alınarak itirazın iptaline, takibin devamına, fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiştir. **Davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verildiğine göre bu davada kendisini vekil ile temsil ettiren davalı yararına karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre reddedilen miktar üzerinden nisbi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir. Mahkemece, davalı yararına maktu vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.** Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden davalı lehine 5.250,00 TL nisbi vekalet ücretinin takdiri şeklinde, hükümün HUMK'nun 438/7 maddesi gereğince düzeltilerek onanması gerekir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2017 gün ve E. 2016/26867, K. 2017/6807 sayılı kararı;

"...Davacı, eldeki dava ile imzaladığı 12.000,00 TL bedelli devre mülk sözleşmesinin iptalini ve sözleşme nedeniyle borçlu olmadığını tespitini istemiş, mahkemece davanın kabulüne, karar veril-

miştir. **Mahkemece, davacı vekili lehine maktu vekalet ücretine hükmedilmiştir.** Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesine göre; "(1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise Avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkinci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. " **Buna göre davacı lehine dava değeri üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücreti olan 1.440,00 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine 900 TL maktu vekalet ücretine karar verilmiş olması** usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Ne var ki yapılan bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.04.2017 gün ve E. 2016/17435 K. 2017/5111 sayılı kararı;

"...Davacı, eldeki dava ile 598.340,00 TL bedelli kesin ve ek teminat mektuplarının iadesini, bankalara ödenen 23.020,31 TL nin davalıdan tahsilini ve davacıya ait olup davalının elinde iken nakde çevrilen 57.116,63 TL nin davalıdan tahsilini istemiş ve davacı tarafından toplam 678.476,97 TL üzerinden harç yatırılmış, mahkemece 598.340,00 TL bedelli teminat mektuplarının iadesine, nakde çevrilen teminat mektubu karşılığı olan 57.116,63 TL ile bankalara komisyon bedeli olarak ödenen 16.827,88 TL.nin davalıdan tahsiline karar verilmiştir. Mahkemece, iadesine karar verilen teminat mektuplarının değeri 598.340,00 TL olmasına ve bu miktarla beraber tahsili istenen diğer bedellerle birlikte dava konusu olan toplam 678,476,97 TL üzerinden harç yatırılmasına rağmen davacı lehine 1.500,00 TL maktu vekalet ücretine hükmedilmiştir. Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13.maddesine göre; "(1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise Avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkin-

ci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.” Buna göre davacı lehine 598.340,00 TL üzerinden hesaplanan 37.333,60 TL nispi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı lehine 1.500,00 TL maktu vekalet ücretine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

Yine davacının nakde çevrilen teminat mektubu değeri olarak 57.116,63 TL üzerinden dava kabul edilmesine ve bu bedelin harcı dava açılırken yatırılmasına rağmen mahkemece davacı lehine sadece hüküm altına alınan komisyon bedeli 16.827,88 TL üzerinden vekalet ücretine hükmedilmiştir. Halbuki, karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13.maddesine göre; “(1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise Avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkinci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.” **Buna göre davacı lehine davanın kabul edilen toplam değeri olan 672.284,51 TL (598.340,00 TL iadesine karar verilen teminat mektubu bedeli, 57.116,63 TL nakde çevrilen teminat mektubu bedeli, 16.827,88 TL teminat mektubu nedeniyle bankalara ödenen komisyon bedeli toplamı) üzerinden nisbi vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken,** dava konusu edilen kalemler ayrılarak vekalet ücreti hesaplanmış olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...Ne var ki, yapılan bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir...

hüküm fıkrasının 4. ve 6. bentlerinin çıkarılarak yerine 4. bent olarak “Avukatlık Asgari **Ücret** Tarifesi uyarınca davanın kabul edilen toplam miktarı üzerinden davacı vekili lehine takdir edilen 40.291,38 TL nispi vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine” cümlesinin yazılmasına, ...hükümün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına,...

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 28.09.2017 gün ve E. 2015/25635 K. 2017/8714 sayılı kararı;

“...2-Davacı, eldeki dava ile imzaladığı devremülk sözleşmesinin süresinde teslim edilmemesi nedeniyle sözleşmenin iptalini ve ödediği bedelin iadesini istemiş, mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Mahkemece, reddedilen kısım için davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden davalı lehine 240,00 TL nispi vekalet ücretine hükmedilmiştir. Oysa ki karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesine göre; “(1) Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise Avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkinci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla,) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir.” Buna göre davalı lehine reddedilen kısım (2.000,00 TL) üzerinden hesaplanan nispi vekalet ücretinin maktu ücretin altında kalması nedeniyle 750,00 TL maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davalı lehine 240,00 TL nispi vekalet ücretine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...Ne var ki yapılan bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden kararın düzeltilerek onanması usulün 438/7 maddesi gereğidir... hüküm fıkrasının 4. bendinin ikinci satırında yer alan “240,00 TL nispi” rakam ve sözlerinin hükümden çıkartılarak yerine “750,00 TL maktu” rakam ve sözlerinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

26. Avukatlık ücretinde takdiri indirim yapılabilir mi?**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2015 gün ve E. 2014/7372, K. 2015/235 sayılı kararı;**

“...Mahkemece,sözkonusu dosya celb edilip bilirkişi raporu alınmıştır. Bilirkişi raporunda; Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2007/540 esas ve 2010/245 karar sayılı dosyasına,temlik alan sıfatıyla yapılan müdahillik talebinin reddine ilişkin kararın derecattan geçerek kesinleştiği ancak davacının icra takip dosyasına koyduğu vekaletname tarihi olan 15.12.2005 ile azil tarihi 02.03.2006 arasındaki dönemde sözkonusu temliknamenin geçersiz olduğuna iliş-

kin kesinleşmiş bir karar bulunmadığı,dolayısıyla Av. Kanunu'nun 164/4 maddesi gereğince vekalet ücreti hesaplanmış ve mahkemece de 1/3 hakkaniyet indirimi yapılmak suretiyle davanın kısmen kabulü yönünde hüküm kurulmuştur.

Somut olay yönünden, dava dışı şirketin davalı şirkete verdiği temliknamenin geçersiz olduğu ve bedelsiz kaldığı mahkeme ilamı ile sabit olduğu gibi bu yön tarafların ve mahkemenin de kabulündedir. **Hal böyle olunca temliknamenin geçersiz olduğunun açıkça alacağı devreden dava dışı şirketin uymakla yükümlü bulunduğu sözleşme hükmü gereği olduğu ve sözleşme ile belirli olan bu hukuki durumu da alacağı temlik alan davalı şirket vekili olan davacı avukatın bilmesi gerekirken, akim kalan icra takip dosyası yönünden davacı avukat lehine vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.**

3-Mahkemece,bozmadan önceki kararda davacı avukatın azılname tarihine kadar harcadığı zaman ve emekle, harcamaktan kurtulduğu zaman ve emek göz önüne alınarak,tespit edilen vekalet ücretinden 1/3 hakkaniyet indirimi yapıldığı,önceki kararda belirtilen bu kanaatinde bir değişiklik olmadığından, aynı şekilde hakkaniyet indirimi yapılmasına karar verilmiş ise de, **1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda sözkonusu indirimle ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi Dairemizin yerleşik uygulamalarında da hakkaniyet indirimine yer verilmemektedir.** Hâl böyle olunca mahkemenin 1/3 hakkaniyet indirimi uygulaması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.10.2012 gün ve E. 2012/13460, K. 2012/22602 sayılı kararı;

"...Azlin haksız olduğu mahkemenin kabulündedir. Taraflar arasında düzenlenen sözleşmede, hak edilecek vekalet ücretinin dava değerinin %20'si oranında olacağına kararlaştırılmış olduğu anlaşılmakta olup, taraflar sözleşme ile bağlıdır. **Mahkemece de sözleşmenin geçerli olduğu kabul edildiğine göre, artık kararlaştırılmış orana müdahale ile %10'a indirilmesi** ve bu oran üzerinden hesaplama yapılması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."¹⁹

¹⁹ Y.13. HD'nin 30.11.2017 g. ve E. 2016/13549, K. 2017/11789 s.k.361. sayfada.

27. Terör zararlarının tazmini için komisyona müracaat halinde ücret ne olmalıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 29.11.2017 gün ve E. 2015/18061, K. 2017/11733 sayılı kararı;

“...Davacı, eldeki dava ile, terör zararlarının tazmini için idari işlemleri davalılar adına vekaleten yürütürken haksız azledilmesi nedeni ile alamadığı ücret ve bir kısım masraf alacağının tahsili isteminde bulunmuştur. Alacak kalemi olarak idareden alınan tazminatın AK 164 gereği %10'u, Sulh Hukuk Mahkemesi'nden alınan veraset ilamı için hakedilen maktu vekalet ücreti ve bir kısım yargılama masrafı yer almış, bu süreçte takip edilen idari yargı dava dosyası ve masraflar için fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak bu kalemler talep dışı bırakılmıştır. Davalılar, davanın reddini dilemiş, Mahkemece, ilgili komisyonca belirlenen tazminat miktarı üzerinden nispi vekalet ücreti hesaplanarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir, Veraset ilamı alınmasından kaynaklı vekalet ücreti yönünden fazla istem reddedilmiştir. Davacının kısmi redde ilişkin temyizi ise bulunmamaktadır.

Bu kapsamda temyize getirilen uyuşmazlığın incelenmesinde, azlin haksız olduğu sabittir. **Nevar ki, davacı tarafından davalılar adına vekaleten yürütülen iş bir dava veya takip değildir. Davacılarca vekaleten yürütülen iş ancak İş Takibi konusundaki hukuki yardım kapsamında değerlendirilebilir.**

Öyleyse, Mahkemece azil tarihinde geçerli Avukatlık Ücret Tarifesinde “İş Takibi” konusundaki hukuki yardımlarda ödenecek ücret dikkate alınarak sonucuna göre hüküm tesisi gerekirken, belirtilen bu husus dikkate alınmaksızın yazılı gerekçe ile hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.04.2017 gün ve E. 2015/14165, K. 2017/4615 sayılı kararı;

“...2-Davacılar eldeki davaları ile, terör zararlarının tazmini için idari işlemleri davalı adına vekaleten yürütürken azledilmeleri nedeni ile alamadıkları vekalet ücretinin tahsili için başlattıkları takibe vaki itirazın iptali isteminde bulunmuşlardır. Davalı, azlin haklı olduğunu kaldı ki vekaleten yürütülen işlemlerin bir dava olmayıp idari bir işleme ilişkin iş takibi olduğunu bu nedenle tazminat mik-

tarı üzerinden nispi vekalet ücreti hesaplanamayacağını savunarak davanın reddini dilemiştir. Mahkemece, ilgili komisyonca belirlenen tazminat miktarı üzerinden nispi vekalet ücreti hesaplanarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Dosya kapsamında azlin haksız olduğu sabittir. **Ne var ki, davacılar tarafından davalı adına vekaleten yürütülen iş bir dava veya takip değildir. Davacılarca vekaleten yürütülen iş ancak iş takibi konusundaki hukuki yardım kapsamında değerlendirilebilir.** Öyleyse, mahkemece azil tarihinde geçerli Avukatlık Ücret Tarifesinde iş takibi konusundaki hukuki yardımlarda ödenecek ücret dikkate alınarak sonucuna göre hüküm tesisi gerekirken, belirtilen bu husus dikkate alınmaksızın yazılı gerekçe ile hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir...”

28. İçtihat değişikliği nedeniyle dava reddolunmuşsa ücret takdir edilmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.11.2017 gün ve E. 2017/6607, K. 2017/10660 sayılı kararı;

“...Dava Kuzey-Ankara kentsel dönüşüm projesi kapsamında yapılan sözleşmeden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir. Her ne kadar mahkemece bozma ilamına uyularak davanın reddine karar verilmiş ise de; **Hukuk Genel Kurulu'nun kararından sonra içtihad değişikliği yapıldığı gerekçesiyle red edilen kısımdan kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemiştir. Bilindiği gibi içtihat değişikliği bir mevzuat değişikliği değildir. Dolayısıyla içtihadın değişmiş olması başlangıçta davacının dava açmakta haklı olduğunu göstermez.** O halde mahkemece, red edilen kısımdan davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, **hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup, hükmün bozulmasını gerektirir.** Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir...” “...Davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan AAÜT 13. maddesi gereğince 1.980,00 TL nispi vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekilde onanmasına..”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.10.2017 gün ve E. 2017/5667, K. 2017/9229 sayılı kararı;

“...Dava Kuzey-Ankara kentsel dönüşüm projesi kapsamında yapılan sözleşmeden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir. Her ne kadar mahkemece bozma ilamına uyularak davanın reddine karar verilmiş ise de; Hukuk Genel Kurul'nun kararından sonra içtihad değişikliği yapıldığı gerekçesiyle red edilen kısım üzerinden kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemiştir. Bilindiği gibi içtihat değişikliği bir mevzuat değişikliği değildir. Dolayısıyla ictheadın değişmiş olması başlangıçta davacının dava açmakta haklı olduğunu göstermez. O halde mahkemece, red edilen kısım üzerinden karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari ücret Tarifesi uyarınca kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir. Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir...hükmün 5. fıkranın çıkartılarak yerine “Davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan AAÜT 13. maddesi gereğince 1.674,11 TL nispi vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.06.2017 gün ve E. 2017/5184, K. 2017/7874 sayılı kararı;

“...Dava, Yeni ... kentsel dönüşüm projesi kapsamında yapılan sözleşmeden kaynaklanan alacak istemine ilişkindir. Her ne kadar mahkemece bozma ilamına uyularak davanın reddine karar verilmiş ise de; Hukuk Genel Kurulunun kararından sonra içtihad değişikliği yapıldığı gerekçesiyle red edilen kısım üzerinden kendisini vekille temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemiştir. **Bilindiği gibi içtihat değişikliği bir mevzuat değişikliği değildir. Dolayısıyla ictheadın değişmiş olması başlangıçta davacının dava açmakta haklı olduğunu göstermez.** O halde mahkemece, red edilen kısım üzerinden karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bozulmasını gerektirir.

Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir... hükmün 4. fıkrasındaki «davalı yararına ücreti vekalet takdir ve tayinine yer olmadığına» cümlesinin çıkartılarak yerine “Davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan ... 13. maddesi gereğince 1.800,00 TL maktu vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

29. Ücret sözleşmesi yok veya geçersiz ise vekalet ücreti takdirinde harca değer esas alınmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.12.2014 gün ve E. 2014/22124, K. 2014/41688 sayılı kararı;

“...Mahkemece,davacı avukat tarafından takip edilip sonuçlandırılan kadastro davasına konu taşınmazların eldeki davanın dava tarihindeki rayiç değeri hesaplatılarak bu değer üzerinden avukatlık kanunu 164/4.madde hükmüne göre vekalet ücreti verilmiş,ayrıca karşı yan vekalet ücreti talebi mahkemece reddedilmiştir.Davacı tarafın karşı yan vekalet ücreti yönünden temyiz talebi bulunmasına göre,vekalet ücreti hesabının 164/4. maddesi kapsamındaki ücret yönünden incelenmesi gerekir. **Avukatlık ücretine esas teşkil edecek dava değeri ise, kadastro davasının harca esas değeridir. Kadastro dosyasının incelenmesinde harcın maktu olarak alındığı anlaşılmaktadır.**Bu durumda, kadastro davasına konu taşınmazların eldeki davanın dava tarihi itibarıyla rayiç değeri hesaplanarak bu değer üzerinden vekalet ücreti takdiri usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.05.2017 gün ve E. 2015/12832 K. 2017/5770 sayılı kararı;

“...1136 sayılı Yasa'nın 164/4. maddesinde “Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava

ve işlerde asgari **ücret** tarifelerinin altında olmamak koşuluyla **ücret** itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilamın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar Avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise Avukatlık Asgari Ücret tarifesi uygulanır.” düzenlemesi mevcuttur.

Somut uyuşmazlıkta da davacı avukatın takip ettiği davayı sonuçlandırdığı anlaşıldığına göre, ücretin davanın sonuçlandığı tarihteki müddeabihin %10’u ile %20’si oranında belirlenmesi gerekmektedir. **Müddehabihin belirlenmesinde ise, dava değerinin (müddeahibin) diğer bir deyimle harca esas değerinin gözetilmesi gerekir.** Davacı avukatın vekil olarak takip ettiği ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2016/16 esas sayılı dava dosyasının incelenmesinde ise, davalının vekili olarak dava dışı şirket tarafından aleyhine 10.01.2012 tarihinde davada, sözleşme ile kararlaştırılan cezai şartın ödenmesinin gerektiğinin tesbiti ile, 1.000,00 TL. maddi ve 5.000,00 TL manevi tazminat talep edilmiş ve harca esas değer 6.000,00 TL olarak bildirilmiştir. **Bu durumda dava değerinin ıslah edilmediği de anlaşıldığına göre, mahkemece, davacının ücretinin, takip ettiği anılan dosyadaki harca esas değer olan 6.000,00 TL üzerinden belirlenmesi gerekirken, hatalı değerlendirme ile takip edilen davanın konusunu oluşturan sözleşmede kararlaştırılan cezai şart bedeli 100.000,00 TL’de dahil edilerek toplam 106.000,00 TL üzerinden ücret takdiri usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin gün ve E. 03.10.2017, E. 2016/4690, K. 2017/8975 sayılı kararı;

“... Taraflar arasında 17.03.2012 tarihli “Görüşme tutanağı ve ücret sözleşmesi” başlıklı vekalet ücret sözleşmesinin yapıldığı bu sözleşme ile davalı müvekkilin işçi alacağına konu toplam alacak miktarı yaklaşık 87.557,00 TL olarak belirlendikten sonra, bu alacakların tahsili için 25.000,00 TL müddeabih değeri üzerinden kısmi dava açılacağı, bilirkişi raporuna göre tenviz suretiyle tam tahsil davasına dönüştürüleceği, ücretin dava sonunda tahsil edilecek ferileri ile birlikte toplam alacağın %25’i oranında olacağını kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla somut olayda taraflar arasında 17.03.2012 tarihli **ücret sözleşmesi** bulunduğuna göre, Avukatlık Kanununun 165. maddesi gereğince, **söz konusu davada tarafların sulh oldukları tazminat miktarı üzerinden belirlenecek olan vekalet ücretinin davalılardan müteselsilen tahsiline karar verilmesi gereklidir. Tarafların sulh oldukları miktar belli olmadığına göre, dava edilen ve harcının ödendiği 26.200,00 TL üzerinden akdi vekalet ücretinin hesaplanması gerekir. Mahkemece yanlış değerlendirme ile dava değerinin yarısı üzerinden vekalet ücreti hesaplanması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...** ” gerekçesiyle davacı yararına bozulmuş, mahkemece bozmaya uyularak yapılan yargılama neticesinde ise davanın kısmen kabulü ile 3.132,00 TL vekalet ücreti alacağının 26.07.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan alınarak davacıya verilmesine, 835,00 TL yargılama masrafı alacağının 26.07.2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı ...’dan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir. Buna göre Mahkemece, bozmaya uyulmasına rağmen, bozma gereğince hüküm tesis edilmemiştir. Hükümüne uyulan Yargıtay bozma kararları tarafları yönünden usulü kazanılmış hak oluşturur. Mahkemece bozmaya uygun şekilde karar verilmesi gerekirken, hatalı ve yanılığılı değerlendirme sonucu yazılı olduğu şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 24.12.2013, gün ve E. 2013/14803, K. 2013/32553 sayılı kararı;

“...Dava, vekalet ücreti alacağının tahsili istemine ilişkin olup davacı avukatların, davalılardan H. ve G.’nin vekilleri olarak diğer davalıya karşı açmış oldukları tapu iptal tescil davasının, tarafların sulh olmaları ile sona erdiği anlaşılmaktadır. Bu durumda davacılarca ödenmesi gereken vekalet ücretinden Avukatlık Kanunu’nun 165. maddesi gereğince davalıların müteselsilen sorumlu oldukları kuşkusuzdur.

Mahkemece davacı avukatlara ödenmesi gereken akdi vekalet ücretinin, bu konuda yazılı bir sözleşmenin bulunmaması nedeniyle Avukatlık Kanunu’nun 164/4. maddesi gereğince dava değerinin takdiren %10’u üzerinden belirlenmesi gerektiği kabul edilerek, yapılan keşif sonucunda taşınmazların toplam değeri olarak tespit edilen 2.017.628,00 TL’nin %10’u miktarındaki 201.762,80 TL üzerinden 1/2 oranında indirim yapılmak suretiyle hüküm kurulmuştur.

Oysa ki davacıların vekalet ücreti talep etmiş oldukları söz konusu tapu iptal tescil davasında harca esas dava değeri 100.000,00 TL olarak gösterilmiş olup, 1/2 miktarındaki peşin harç da bu miktar üzerinden yatırılmıştır. Bu durumda vekalet ücretinin, harcin yatırıldığı dava değeri üzerinden tespit ve tahsiline karar verilmesi gerekirken, mahkemece açıklanan husus göz ardı edilerek, iş bu davada mahallinde yapılan keşifte bilirkişi tarafından müddeabihin değeri olarak belirtilen 2.017.628,00 TL'nin vekalet ücreti hesabında esas alınmış olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.²⁰

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.11.2013 gün ve E. 2013/15619, K. 2013/25008 sayılı kararı;

"...Dava, ödenmeyen vekalet ücreti alacağının tahsili talebine ilişkindir. Davacı avukatın davalılar H., H. H. ve M.'ya vekaleten Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/285 esas sayılı dava dosyasını yürüttüğü, bu davanın harcı yatırılmış değerinin 10.000,00 TL olduğu, davanın feragat nedeniyle reddine karar verildiği, davalı müvekkillerin davacı vekili 06.07.2011 ve 08.07.2011 tarihli azilnamelerle azlettikleri, taraflar arasında yazılı vekalet ücret sözleşmesi bulunmadığı hususları dosya kapsamından anlaşılmakta olup bu hususlar taraflar arasında da çekişmesizdir.

Avukatlık Kanunu'nun 164/4 maddesinde "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir" hükmü düzenlenmiştir. **Taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmadığına göre davacı avukat anılan yasal düzenleme gereğince harcı yatırılmış dava değerinin %10-20'si oranında akdi vekalet ücreti ve yine aynı değer üzerinden karşı yan vekalet ücreti isteyebilir.** Mahkemenin

²⁰ Y. 13. HD'nin 14.01.2016 g. 2015/17998 E. 2016/406 K. s.k. 69. sayfada.

bu yönü göz ardı ederek yanlış değerlendirme ile takip edilen dava konusu taşınmazın değeri üzerinden akdi ve karşı yan vekalet ücreti hesaplayarak yazılı şekilde hüküm tesis etmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2012 gün ve E. 2012/7623, K. 2012/241988 sayılı kararı;

“...Davacı avukat, haksız azil nedeniyle vekalet ücreti alacağını istemiş, davalılar azlin haklı olduğunu savunmuş, mahkeme ise azlin haksız olduğunun kabulüyle davanın kısmen kabulüne karar vermiştir. Gölcük 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/880 esas sayılı dosyası sebebiyle davacıya verilecek vekalet ücretinin, dosyanın harca esas değeri üzerinden belirlenmesi gerekmekte ise de. dosyaya maktu harç yatırılmış olduğundan, vekalet ücretinin de maktu olarak belirlenmesi icab eder. Hal böyle iken, yanlış değerlendirme ile davalılar üzerinde teminat olarak bırakılan taşınmazın değeri üzerinden yapılan hesaplamayla vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

30. Şirketin devri halide ücret nasıl takdir edilmeli?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 09.07.2015 gün ve E. 2014/31932, K. 2015/23708 sayılı kararı;

“...6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 513. (Mülga Borçlar Kanunu'nun 397.) maddesi gereğince, kural olarak vekalet sözleşmesi, vekilin veya vekalet verenin ölümü ile kendiliğinden sona erer. Bu husus Mülga Borçlar Kanunu'nun 397. maddesinde, “...vekalet, gerek vekilin gerek müvekkilin ölümüyle ve ehliyetinin zevalli veya iflası ile nihayet bulur.” şeklinde belirtilmişken, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 513. maddesinde de “...sözleşme, vekilin veya vekalet verenin ölümü ile, ehliyetini kaybetmesi ya da iflası ile kendiliğinden sona ermiş olur. Bu hüküm, taraflardan birinin tüzel kişi olması durumunda, bu tüzel kişiliğin sona ermesinde de uygulanır.” şeklinde belirtilmiştir. **Görüldüğü üzere, müvekkilin bir gerçek kişi olması halinde, onun ölümü ile vekalet sözleşmesi kendiliğinden sona erdiği gibi, müvekkilin bir tüzel kişi olması halinde de, tüzel kişiliğin sona ermesi ile birlikte vekalet sözleşmesi de kendiliğinden sona ermiş olur.**

Dava konusu olayda da, davacı avukatın vekili olduğu dava dışı ...'nin, tüm aktif ve pasifi ile birlikte davalı şirket tarafından devralınması üzerine tüzel kişiliğinin sona erdiği, dolayısıyla davacı ile olan vekalet sözleşmesinin de kendiliğinden son bulduğu anlaşılmaktadır. **Dava dışı şirketin tüm aktif ve pasifleriyle birlikte davalı şirkete devredilmiş olması karşısında, davalı şirket kural olarak bu şirketin tüm borçlarından ve bu arada davacı ile yapılan vekalet sözleşmesinden doğan ücret ve diğer borçlardan da, külli halefiyet gereğince sorumludur.** Bu nedenle dava konusu olayda davacının, dava dışı şirketle arasındaki sözleşme gereğince, şirketin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarih itibariyle muaccel olmuş olan ücret alacaklarının tamamından davalının tümüyle sorumlu olduğunun kabulü gerekir.

Ne var ki vekalet sözleşmesinin, temelde güvene dayalı bir sözleşme olduğu dikkate alındığında, davalı şirketin davacı ile değil, başka bir avukatla çalışmak istemesi, bu nedenle ona vekalet vermemiş olması, avukatın azli niteliğinde olmadığı gibi, Avukatlık Kanunu'nda düzenlenen haksız azlin sonuçlarını da doğurmamalıdır. Bu nedenle dava dışı şirketin tüzel kişiliğinin sona erme tarihi itibariyle, davacının takip etmiş olup da, **henüz ücretinin muaccel olmadığı devam eden dosyalar yönünden tam bir ücret isteyemeyeceği, ancak bu dosyalar yönünden sarf etmiş olduğu emek ve mesaisine, hak ve nesafete göre belirlenecek bir ücrete hak kazandığı kabul edilmelidir.**

O halde mahkemece, az yukarda açıklanan hususlar ile davacı ile dava dışı şirket arasındaki sözleşme hükümleri birlikte değerlendirilerek, davacının, vekalet ilişkisinin sona erdiği tarih itibariyle muaccel olan ve olmayan ücretleri tespit edilip, talep edebileceği vekalet ücretlerinin takdir ve tespit edilmesi ve bunun sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, bu yönde bir inceleme ve değerlendirme yapılmadan yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

31. Yargıtay bozmasından sonra ıslah yapılmışsa ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.06.2017 gün ve E. 2016/23123, K. 2017/6944 sayılı kararı;

"...Mahkemece davanın reddine ilişkin verilen ilk karar, Dairemizin 15.04.2014 tarihli ilamı ile bozulmuş, bozmaya uyularak ya-

pılan yargılama sırasında 11.03.2016 tarihli ıslah dilekçesiyle davacı talebini arttırmış, mahkemece ıslah edilen talep esas alınarak, davanın 34.980,00 TL üzerinden kısmen kabulüne karar verilmiştir. **Oysa ki, 04.02.1948 tarih, 10/3 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı gereğince bozmadan sonra ıslah yapılması mümkün değildir.** Bu nedenle davacının ıslahtan önceki talebi dikkate alınarak hüküm kurulması gerekirken, mahkemece yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

32. Rededilen maddi ve manevi tazminat davalarında ücret nasıl takdir edilmelidir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2015/19044, K. 2017/6205 sayılı kararı;

“...Davacı eldeki dava ile 3.519,75 TL sözleşme bedelinin iadesi ile toplam 20.000,00 TL manevi tazminatın davalıdan tahsilini istemiş, mahkemece, maddi tazminat talebinin reddine, manevi tazminat talebinin ise kısmen kabulüne karar verilmiştir. Karar tarihinde yürürlükte bulunan **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 10/2. ve 12/2. maddelerine göre reddedilen maddi tazminat ve manevi tazminat tutarları üzerinden davalı lehine vekalet ücreti takdir edilmesi gerekirken, davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.** Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HUMK'nun 438/7. maddesi gereğidir...kararın hüküm fıkrasına yeni bir bent eklenerek bu bende “ Davalı taraf kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte olan ...'ne göre reddedilen maddi tazminat yönünden 440,00 TL ve reddedilen manevi tazminat tutarı üzerinden ise 660,00 TL olarak hesaplanan toplam 1.100,00 TL vekalet ücretinin davacıardan alınarak davalıya verilmesine, ” söz ve cümlelerinin yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 14.01.2014 gün ve E. 2013/4040 K. 2014/281 sayılı kararı;

“...Dosya kapsamından, manevi tazminat talebinin kısmen kabulü nedeniyle davacı yararına 440,00 TL vekalet ücretine hükme-

dildiği, davalı yararına ise reddedilen kısım nedeniyle 1.320,00 TL vekalet ücretine hükmedildiği anlaşılmaktadır. Karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca davacı yararına verilen vekalet ücretine doğru olarak hükmedilmiştir. **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi madde 10/2 uyarınca manevi tazminat davalarında davanın kısmen reddi durumunda, davalı taraf lehine hükmedilecek vekalet ücretinin davacı taraf lehine hükmedilen ücreti geçemeyeceğine yönelik düzenlemeye aykırı olarak, davalı yararına karşı tarafa hükmedilenden fazla vekalet ücretine karar verilmesi doğru görülmemiştir.** Ancak, yanılmanın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını da gerektirmediğinden; kararın, HUMK'nun 438. maddesi uyarınca düzeltilerek onanması gerekmiştir....”

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi 03.10.2017 gün ve E. 2016/5102 K.2017/10417 sayılı kararı;

“...Davalı-karşı davacı kadın, ziynetlerin aynen iadesini, bu mümkün olmazsa bedeli olan 500,00 TL'nin tahsilini istemiş, bilahare 15-lah sureti ile talebini 32.656,00 TL'ye çıkarmış; mahkemece, kadının ziynet eşyası davasının kısmen kabulüne karar verilmiştir. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinde “Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise avukatlık **ücreti**, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin İkinci Kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (yedinci maddenin ikinci fıkrası, dokuzuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onuncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. Ancak hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez” hükmü yer almaktadır.

Buna göre; mahkemece, yargılama sırasında kendisini vekille temsil ettiren davacı-karşı davalı erkek yararına reddedilen 8 TL üzerinden hesaplanacak vekalet ücretinin, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 13/2. maddesi uyarınca hükmedilen vekalet ücretinin reddedilen miktarı geçemeyeceği öngörüldüğünden, davacı-karşı davalı erkek yararına 8 TL vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davacı-karşı davalı erkek yararına 1500 TL vekâlet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 17.11.2014 gün ve E. 2014/631, K. 2014/15438 sayılı kararı;

“...Dava haksız eylem nedeni ile uğranılan manevi zararın ödenmesi istemine ilişkindir. Mahkemece istem reddedilmiş, hüküm davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Yerel Mahkemece davacının davasının reddi ile birlikte kendisini vekille temsil ettiren davalı yararına...850,00 TL nispi vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine karar verilmiştir.

Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin manevi tazminat davalarında vekâlet ücretini düzenleyen .../... maddesi gereğince **manevi tazminat davasının tamamının reddi durumunda avukatlık ücreti, tarifenin ikinci kısım ikinci bölümüne göre hükmolunacaktır. Yani; maktu ücret olan 320,00 TL olacaktır.**

Yerel Mahkemece, açıklanan bu düzenlemeye aykırı olarak, nispi tarifeye göre belirlenen...850,00 TL vekalet ücretinin davacıdan tahsiline dair verilen karar usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekirse de,...”850,00 TL rakamlarının çıkartılarak” yerine “...320,00” rakamlarının yazılmasına.....kararın davacı yararına düzeltilmiş biçiminin onanmasına, .../.../2014 tarihinde oybirliği ile karar verildi...”

33. Kayıt kabul davalarında ve sıra cetveline itiraz davalarında vekalet ücreti maktu esasa göre takdir ve hükmolunur.**Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 16.03.2015 gün ve E. 2014/11249, K. 2015/8172 sayılı kararı;**

“...Mahkemece, davacının davalı adına konkordato toplantısına katılıp hayır oyu kullanması için özel yetkiye ihtiyacı olmadığından ve davacı vekilin vekalet ücretine hak kazandığı kanaati ile ve tanzim edilen bilirkişi raporuna göre toplam alacak miktarı olan 2.860,807,10 TL nin %10 u alınarak hesaplanan 286.080,71 TL vekalet ücreti üzerinden davanın kabulüne karar verilmiştir. **Ancak kayıt kabul davalarında ve sıra cetveline itiraz davalarında vekalet ücreti maktu esasa göre takdir ve hükmolunur. O halde somut olayda, davacı avukat ancak maktu vekalet ücretini talep edebilir.** Mahke-

mece bu husus gözardı edilerek Avukatlık Kanununun 164. maddesine göre hesaplama yapıp nisbi vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir...”

34. İslahla dava değeri artırılmayan davalı hakkında ıslah yapılmış gibi ücret takdir edilmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.10.2017 gün ve E. 2015/32056, K. 2017/11830 sayılı kararı;

“...Davacı, tarafların gizli sulh olması nedeniyle müvekkili ... tarafından haksız azledildiğini ileri sürerek şimdilik 12.000,00 TL vekalet ücretinin davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini istemiş, bilirkişi raporu sonrası davasını yalnızca müvekkili ... yönünden ıslah etmiş, **diğer davalı yönünden ıslah etmediğini dilekçesinde açıkça belirtmiştir. Bu durumda mahkemce dava tarihindeki değer esas alınarak red edilen miktar üzerinden davalı ... lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davalı ... yönünden de dava ıslah edilmiş gibi ıslah edilen değer üzerinden vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya aykırı olup** hükmün bozulmasını gerektirir. Ne var ki; bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HMUK'un 438/7. maddesi gereğidir...”

35. Ücret davası açan avukat kısmi kabul beyanında bulunmuşsa ispat külfetini üstlenmiş olur mu?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.11.2017 gün ve E. 2015/24432 K. 2017/10610 sayılı kararı;

“...Davacılar, eldeki dava ile davalının geçirdiği kaza nedeniyle sigorta şirketinden tazminat alabilmesi için gerekli işlemlerin kendilerince yerine getirilmesi karşılığında aralarındaki sözlü anlaşma ile tazminat miktarının % 50'si oranında kararlaştırılan ücretin davalıdan tahsilini istemiştir. Davalı, aralarında böyle bir anlaşma yapılmadığını savunmuş, davacıların yemin teklifi üzerine 21.05.2013 tarihli celse alınan beyanında, davacılara nakit olarak elden 13.200,00 TL ödeme yaptığını belirtmiştir. Müteakip celse, davalı vekili müvekkili ile davalı arasındaki sözleşme gereği müvekkilinin aldığı tazminat miktarının yasal Avukatlık Ücret Tarifesi uyarınca %12'sini

ödediğini ifade etmiştir. Mahkemece, bu beyan dikkate alınarak davanın kısmen kabulü ile 3.168,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmiş ise de; **davacının davalıya 13.200,00 TL ödediğine ilişkin beyanı kendisini bağlamakta olup, davacı bu beyanı ile ispat yükünü üzerine almıştır. O halde Mahkemece, davalının davacılarla 13.200,00 TL ödeme yaptığına dair beyanının bağlayıcı olduğu dikkate alınarak hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**"

36. Ücret için tespit davası açmakta yarar yoktur, eda davası açılmalıdır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.04.2016 gün ve E. 2015/4158, K. 2016/9722 sayılı kararı;

"...Hemen belirtmek gerekir ki, açılmış bir davanın esasının incelenebilmesi bazı şartların gerçekleşmesine bağlı olup bunlara dava şartları denmektedir. Dava şartlarından bir kısmı olumlu (varlığı mutlaka gerekli), bir kısmı da olumsuz (yokluğu mutlaka gerekli) niteliktedir. Hakim, önüne gelen bir davada, dava şartlarının mevcut olup olmadığını re'sen gözetecektir. Olumlu dava şartlarından biri de 6100 sayılı HMK m.114 1/h bendinde ifade edildiği üzere davacının o davayı açmakta hukuki yararının bulunmasıdır. Diğer yandan 6100 sayılı HMK.nun 106/2. maddesi "Tespit davası açanın, kanunlarda belirtilen istisnai durumlar dışında, bu davayı açmakta hukuken korunmaya değer güncel bir yararı bulunmalıdır." düzenlemesini içermektedir. Buna göre, bir davada "hukuki yararın varlığı", davanın konusuna ilişkin dava şartlarından biridir. **Davacının, dava hakkına sahip olması dava açabilmesi için yeterli olmayıp ayrıca, dava açmakta hukuki yararının da bulunması gereklidir. Dava ile erişilmek istenen amaç, aynı güvenle fakat daha basit bir yol ile gerçekleştirilecekse o konuda dava açılmasında hukuki yarar yoktur.** Aynı şekilde eda davası açılabilir hallerde tespit davası açılmasında hukuki yarar bulunmamaktadır. Bu açıklamalar ışığında somut olaya bakıldığında; **davacının eda davası açabilecek iken tespit davası açmakta hukuki yararının olmadığını kabulü gerekir.** Hal böyle olunca; mahkemece, davanın hukuki yarar yokluğundan reddine karar verilmesi gerekirken aksi düşüncelerle yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir..."

37. Mahkeme bozmaya uymak ve bu doğrultuda karar vermek zorunda mıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 06.06.2017 gün ve E. 2015/16991, K. 2017/6914 sayılı kararı;

“...2-Dava, haksız azil nedeni ile ödenmeyen vekalet ücretinin tahsili talebine ilişkindir. Mahkemece yapılan ilk yargılamada davalıların davacı vekili haksız olarak azlettikleri kanaatine varılarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiş. Hükmün davacı ve davalılar... ile ... tarafından yapılan temyizi üzerine, Dairemizin 2013/32828 Esas, 2014/18796 Karar sayılı ilamı ile “...davanın davacının davalı ...’dan da dava ve icra dosyaları nedeniyle karşı yan vekalet ücretini isteyebileceğinin kabulü gerekir ve her bir davalı yönünden kabul edilen meblağ üzerinden karar tarihindeki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’ne göre hesaplanacak nispi vekalet ücretinin davalılardan ayrı ayrı tahsiline karar verilmesi gerekirken davanın kabul edilen kısmı üzerinden hesaplanan tek bir nispi vekalet ücretinin davalılar... ve ...’dan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır” gerekçesi ile bozulmuş, bozma sonrası mahkemece, bozma kararına uyulmuş, davalı 1397,00 TL nın alınarak davacıya verilmesine şeklinde davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Ancak ikinci bozma nedeni olan davacı lehine her bir davalı yönünden ayrı ayrı vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiğine dair dairemizin bozma kararına uyulmadığı gibi faiz yönünden bozulmasına karar verilmeyen önceki kararın aksine bozma sonrası verilen kararda faize hükmedilmemiştir.

Bozma ilamına uyulması halinde, bozma doğrultusunda taraflar lehine usuli kazanılmış hak doğar, bu aşamadan sonra bozmanın gereklerinin yerine getirilmesi zorunludur.

Hal böyle olunca bozma ilamına aykırı olarak davacı lehine her bir davalı yönünden ayrı ayrı kabul edilen miktarlar yönünden vekalet ücretine hükmedilmeden ve davacının faiz talebine yönelik usuli kazanılmış hakkı bulunduğu ve faize ilişkin bozma kararı öncesi hükmün kesinleştiği, hükmedilen alacaklara dava tarihi itibarıyla faiz işletilmesi gerektiği gözetilmeden davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

38. Aksine ücret sözleşmesi yoksa ceza davalarında maktu ücret ödenir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 31.10.2017 gün ve E. 2015/42406, K. 2017/10444 sayılı kararı;

"...Dava, Avukatlık ücretinin tahsiline ilişkin alacak davasıdır. Davacı avukat, davalının bir inşaat sözleşmesi nedeniyle dolandırıldığı ve dava dışı şahıs hakkında davacı avukat tarafından davalının vekili olarak suç duyurusunda bulunduğunu ve Ağır Ceza Mahkemesinde davalının vekili olarak görev aldığını, yargılama aşamasında sanık tarafından davalının zararının giderildiğini beyan ederek ıslah dilekçesi ile, tacir veya şirket yöneticileri ile kooperatif yöneticilerin dolandırıcılığı suçuna konu taşınmazın dava tarihi itibarıyla değeri esas alınarak 26.772,00 TL üzerinden talebini ıslah ederek nispi vekalet ücretinin tahsilinin istendiği anlaşılmaktadır.

Vekalet ücretinin belirlenmesinde taraflar arasında sözleşme olup olmadığına göre ayırım yapılmaktadır. Sözleşme var ise 1136 Sayılı Avukatlık Yasasındaki 164. maddesindeki sınırlamalar aşıl-mamak kaydıyla ücret hesaplanmalı, sözleşme yok ise hukuki yardımın başladığı tarihteki 1136 sayılı yasanın 164/4. maddesindeki düzenleme dikkate alınmalıdır...Somut olayda taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesi bulunmamaktadır. Sözleşmenin bulunmaması durumunda davanın niteliğine bakılmaktadır. **Ceza davalarında avukatın hak ettiği vekalet ücreti kanuna bağlı tarifede maktu ücret olarak belirlenmiştir. Öyleyse mahkemece yürürlükte bulunan AAÜT' ye göre belirlenen maktu ücret** üzerinden avukatın hak ettiği vekâlet ücretinin tespiti ile sonucuna göre hüküm tesisi gerekirken yazılı şekilde talep gibi davanın kabulüne dair hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma sebebidir..." ^

39. Zorunlu müdafî atanan sanık avukatlık ücretine mahkum edilebilir mi?

Yargıtay 6. Ceza Dairesi'nin E. 2015/7871, K. 2017/3150 sayılı kararı;

"...5) Mahkemece 5271 sayılı Yasa'nın 150/3. maddesi uyarınca sanıklar ... ve ...'un savunmalarını yapmak üzere zorunlu savunman görevlendirilmesi nedeniyle, **atanan savunmanlara ödenen Avukatlık**

ücretinin sanıklara yargılama gideri olarak yükletilmesine karar verilmesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ...c maddesindeki düzenlemeye açıkça aykırı olduğunun gözetilmemesi,..Bozmayı gerektirmiş, sanıklar ..., ..., ..., ..., ... savunmanlarının temyiz itirazları bu bakımdan yerinde görülmesi olduğundan, hükümlerin açıklanan nedenlerle tebliğnameye uygun olarak BOZULMASINA,..”

40. Yargı giderlerinin peşin alındığı karine olarak kabul edilmekte, aksini ispatla avukat yükümlendirilmektedir.

Meslektaşlarımızın en çok yakındığı sorun zamanında yargı giderleri ile ilgili avans alıp, görevini tam olarak yapamamaktır. Aksi de vardır. Fazla avans alır, ama, hesap vermez.

“Avans” giderleri karşılamak içindir. Gideri olmayan konularda avans istenemez. Yapılmayan, yapılmayacak bir iş için avans istenmesi irtikap suçudur. Asla unutulmamalıdır.

Avukatlık Yasası madde 175, “İş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır. Adres değişiklikleri en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından taahhütlü mektupla avukata bildirilir.

İş sahibinin adresine gönderilecek yazıların tebliğ edilememesinden veya adres değişikliklerinin bildirilmemesinden doğan sorumluluk iş sahibine aittir.” hükmünün bu bağlamda ne kadar önemli olduğu göz ardı edilmemeli, olası sorumluluklardan kurtulmak için, madde mutlaka işletilmelidir.

Görüldüğü üzere vekaletnamede yazılı adres müvekkilin tebliğ adresidir. Masrafın verilmemesinin yargıyı da bunalttığı bir gerçektir. Bir müzekkere giderini ödemeyen avukata hakim hoşgörülü olmaz. Sizi davayı uzatmakla suçlar. Oysa, bu gün bir davanın uzaması kadar avukatın düşmanı bir kurum daha var mı, bilmiyorum!

Maalesef ki Yargı ısrarla ispat yükümlülüğünü avukata yüklemektedir. TBB Disiplin Kurulu kararlarında da “istedim, vermedi, yapmadım” savunması da kabul görmemektedir. Aksinin ispatı nasıl olacaktır;

TBB Meslek Kuralları'nın 42. maddesi, “**Avukat, işle ilgili giderleri karşılamak üzere, avans isteyebilir.** Avansın işin gereğini

çok aşmamasına, avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir.” hükmünü amirdir. O halde avukat bu yükümlülüğünün gereğini yapmalı, müvekkilden ihtarname ile yargı gideri istemeli, olası sonuçlar hakkında da uyarmalıdır. Aksi takdirde görevi ihmal nedeniyle suç işlemiş, haklı azle neden olmuş, disiplin kovuşturmasına muhatap olmuş olursunuz.

a- Yapılmayan, yapılmayacak bir iş için avans istenmesi irtikap suçudur.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 27.05.2014 gün ve E. 2013/2281, K. 2014/5808 Karar sayılı kararı;

“...Sanığın, katılanın vekili olarak eşiyle aralarında görülmekte olan boşanma davasını azledilinceye kadar takip ettiği, bu süreçte eşinin maaşına ihtiyati tedbir koyduracağından bahisle yasal bir yönü bulunmadığı halde 2.500,00 TL parayı aldığı iddiasıyla yapılan yargılamada,...**avukat olan sanığın görevi nedeniyle kendisine duyulan güveni kötüye kullanarak müvekkili olan katılandan tedbir kararı için gerektiğinden bahisle para alması eyleminin ikna suretiyle irtikap suçunu oluşturacağı** gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek yazılı şekilde görevi kötüye kullanma suçundan mahkumiyet hükmü kurulması,...hükmün bozulmasına..”

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 20.03.2014 gün ve E. 2012/16008, K. 2014/3224 Karar sayılı kararı;

“...katılanın davacı sıfatıyla bulunduğu Devrek 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/32 Esas sayılı tapu iptali ve tescil davasını takip etmek amacıyla aralarındaki sözlü anlaşma gereği vekaletname alan avukat sanığın 1.200,00 TL vekalet ücreti aldığı halde, vekaletnameyi ilgili dava dosyasına sunmadığı ve 09.02.2010 tarihli duruşmaya mazeretsiz katılmayarak HMUK 409/5. maddesi gereğince dosyanın işlem den kaldırılmasına, yasal süre içerisinde yenileme talebinde bulunmayarak da davanın açılmamış sayılmasına sebebiyet verdiği, bu eylemlerinin TCK'nun 257/2. maddesine uyan ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçunu, ayrıca sanığın dosyanın işlem den kaldırılmasından sonra **avukatlık görevinin sağladığı güveni kötüye kullanmak suretiyle keşif yapılacağını beyanla masraf adı altında para talep edip, katılanın bu nedenle 12.04.2010**

günü banka havalesi ile gönderdiği 289,00 Avro parayı mal edinmesi eyleminin ise aynı Kanununun 250/2. maddesine uyan ikna suretiyle irtikap suçunu oluşturacağı gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek ve her iki eylem birleştirilerek yazılı şekilde hüküm kurulması,...hükmün bozulmasına,..."

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 16.12.2015 gün ve E. 2013/14933 K. 2015/17353 sayılı kararı;

"...27.12.2004 tarihli vekaletname, banka havale belgesi örnekleri, katılan beyanı ve tüm dosya kapsamına göre Bursa Barosu'na kayıtlı avukat olarak görev yapan sanığın davacı katılan vekili olarak takip ettiği Mudanya Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/38 (2003/878) Esasında kayıtlı dosyanın 12.11.2008 tarihli duruşmasına mazeretsiz katılmayarak HMUK'nın 409/5. maddesi gereğince dosyanın işlem den kaldırılmasına ve yasal süre içerisinde yenileme talebinde bulunmayarak davanın açılmamış sayılmasına sebebiyet vermek şeklindeki eyleminin TCK'nın 257/2. maddesi kapsamında ihmali davranışla görevi kötüye kullanma olarak, dosyanın işlem den kaldırılması sonrasında katılana davayı kazandıklarını ve **tapuda işlem yapacağını beyan ederek avukatlık görevinin sağladığı güveni kötüye kullanmak suretiyle masraf adı altında 23.03.2009-14.04.2009 tarihleri arasında 2.700,00 TL parayı mal edinmesi** eyleminin ise aynı Kanununun 250/2. maddesi kapsamında ikna suretiyle irtikap suçunu oluşturacağı gözetilmeden suç vasfında hataya düşülerek ve her iki eylem birleştirilerek yazılı şekilde hüküm kurulması,...hükmün bozulmasına,"

b-Yargı giderinin alındığı karine olarak kabul edilmekte, avukat aksini ispatla yükümlendirilmektedir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 25.96.2015 gün ve E. 2013/9635, K. 2015/13054 sayılı kararı;

"...Gümüşhane-Bayburt Bölge Barosu'na kayıtlı avukat olarak görev yapan sanığın, 05.02.2007 tarihli vekaletnameye istinaden katılan adına Gümüşhane Asliye Hukuk (İş Mahkemesi Sıfatıyla) Mahkemesi'nin 2007/37 sırasında kayıtlı davayı açtığı, bu davada 07.04.2009 tarihinde verilen davanın reddine dair karar 07.07.2009 tarihinde bizzat kendisine tebliğ edildiği halde karara karşı kanun yoluna başvurmayıp kesinleşmesine sebebiyet verdiği,

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Geçici 3. maddesi uyarınca yürürlükte bulunan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 434. maddesinin **“Temyiz dilekçesi verilirken gerekli harç ve giderlerin tamamı ödenir. Bunların eksik ödenmiş olduğu sonradan anlaşılırsa, kararı veren hakim veya mahkeme başkanı tarafından verilecek yedi günlük kesin süre içinde tamamlanması, aksi halde temyizden vazgeçmiş sayılacağı hususu temyiz edene yazılı olarak bildirilir. Verilen süre içinde harç ve giderler tamamlanmadığı takdirde, mahkeme kararın temyiz edilmemiş sayılmasına karar verir.”** hükmü karşısında temyiz kanun yoluna başvurulması için **gerekli harç ve giderlerin sonradan tamamlanması mümkün olduğundan bunların ödenmemesi nedeniyle kanun yoluna başvurulmadığı savunmasına itibar edilemeyeceği**, feragat edilmesi nedeniyle kanun yoluna başvurulmadığı savunmasının ise doğrulanmadığı nazara alınarak, katılanın mağduriyetine neden olan sanığın ihmali davranışla görevi kötüye kullanma suçundan cezalandırılması gerektiği gözetilmeden, oluşa uygun düşmeyen gerekçeler ve yanlışlıklar değerlendirilerek sonucu yazılı şekilde beraat kararı verilmesi,..hükmün bozulmasına,..”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.05.2009 gün ve 13260/5950 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından **işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli, bunun aksini ileri süren, başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir....bozulmasına..”**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.12.2015 gün ve E. 2014/25288, K. 2015/36563 sayılı kararı;

“...Avukatlık Kanunu'nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınma-

sı için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, **bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından iş başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli, bunun aksini ileri süren, başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir.** Dava konusu olayda davalı avukat, “masrafların iş başında alınmadığı” konusundaki bu ispat yükümlülüğünü yerine getirmediğinden, takip ve davalara ilişkin masrafların iş başında avukata verildiğinin kabul edilmesi gerekirken, mahkemece bilirkişi tarafından hesap edilen masrafların da davacı alacağından mahsubuna karar verilmiş olması, ayrıca usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

TBB Disiplin Kurulu’nun 12.09.2003 gün ve E. 2003/129, K. 2003/249 sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın tazminat davası açması için, şikayetçiden vekaletname aldığı, tazminat davasının şikayetçi lehine sonuçlandığı, ilamın icraya konulduğu, tahsil olunan paradan (3.150.000.000 TL) nin şikayetçiye ödendiği, şikayetçinin mahkeme ve icra takip dosyalarının esas numaralarını istediği ve Noterden ihtarname keşide ettiği halde şikayetli avukatın bilgi ve belge vermekten çekindiği anlaşılmaktadır. **Avukatın işe başlamadan önce avans istemesi gerekir. Kendisine masraf ve vekalet ücreti ödenmediği gerekçesiyle müvekkiline yaptığı işler hakkında bilgi vermemesi düşünülemez. Avukatın işe başlamış olması halinde, işin sonunda elde olunan değerleri müvekkiline teslim etmesi ve elde edilen paradan ne miktarda masraf ve vekalet ücreti kestiğine dair hesap ve bilgi vermesi zorunludur.** Şikayetli avukatın dava açmadığı ve icra takibi yapmadığı, şikayetçiye cebinden para ödediğine ilişkin savunmasına itibar olunamaz. Bu takdirde dahi şikayetli avukatın müvekkilini yanıltıcı beyanda bulunduğu avans almadan iş kabul ettiği sabit olmaktadır.

...Avukatların işe başlamadan giderler için avans istemeleri, müvekkil adına alınan para ve başka değerleri geciktirmeksizin duyurup müvekkile vermeleri gerekir...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve E. 2014/428, K. 2014/638 sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli Avukatın müvekkili olan Şikâyetçi M. T. vekili olarak ... 6. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/404 Esas sayılı dosyası ile dava açtığı, Mahkeme'nin 30.06.2011 gün ve 2011/818 Karar sayılı kararı ile davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, anlaşılmaktadır. Şikâyetli avukatın eylemi ile ilgili olarak ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/263 Esas dosyası ile “görevi ihmal” iddiasıyla kamu davası açıldığı, yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 09.12.2013 gün ve 2013/431 Karar sayılı kararı ile TCK'nın 257/2. 62, maddeler gereği neticeten 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, CMK'nın 231. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği ve kararının 21.01.2014 tarihinde kesinleştiği,

Gerek mahkeme kararı ve gerekse Şikâyetli avukatın kabulünden masraf ve ücret vermemesi nedeniyle davanın takip edilmediği ve bu nedenle davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Avukat bu tür bir savunmada bulunuyorsa TBB Meslek Kuralları 42. madde gereği savunmasını yazılı belge ile kanıtlamak ve Avukatlık Yasası 171. madde gereği işi sonuna kadar takip etmek zorundadır...”

TBB Disiplin Kurulu'nun 13.07.2013 gün ve E. 2013/78, K. 2013/503 sayılı kararı:

“...Baro Disiplin Kurulu Avukatlık Kanunu'nun 173/2 maddesi uyarınca temyiz giderlerinin ödenmemesinin sonuçlarından müvekkilin sorumlu olduğu, harcın avukat tarafından yatırılacağına ilişkin bir düzenleme olmadığı gerekçesiyle disiplin cezası tayin etmemiş, şikâyetçi karara itiraz etmiştir. Disiplin kovuşturmasına konu sorun, Şikâyetli avukatın kararı temyiz etmeyerek avukatlık görevini ihmal edip etmediği ve müvekkilini zarara uğratarak uğratmadığına ilişkindir. Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Şikâyetli avukatın, Şikâyetçi adına açılan ... İş Mahkemesi'nin 2009/286 Esas sayılı davasında, şikâyetçi aleyhine verilen kararın temyiz edilmediği tartışmazdır. **Şikâyetli avukat gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uya-**

rılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukatları sorumluluktan kurtarmaz...”

41. Karşı yan avukatlık ücreti avukat adına mı, müvekkil adına mı yazılmalıdır?

Ceza Genel Kurulu’nun 22.06.2004 gün ve E. 2004/1-117, K. 2004/148 sayılı kararı;

“...Öte yandan, katılanın davada kendisini vekille temsil etmesi nedeniyle yargılama sonunda sanığa yüklenen Avukatlık ücretinin vekil adına hükmedildiği, yine sadece sanık lehine temyiz edildiği belirlenen ilk hükümde 480.000.000 lira Avukatlık ücretine hükmedildiği halde, bozma sonrasında sanığa yüklenen Avukatlık ücretinin bu kez 550.000.000 lira olarak belirlendiği anlaşılmaktadır.

Ceza Genel Kurulumuzun 20.10.1975 gün ve 250-256 sayılı kararında, Avukatlık ücretinin vekil olan avukat lehine değil, asil adına hükmedilmesi gerektiği belirtilmiş olup, gerek Hukuk Dairelerinin gerekse Yargıtay Ceza Daireleri’nin bu doğrultudaki uygulamaları istikrarlı biçimde süregelmiştir.

Ancak Avukatlık Yasası’nda 4667 sayılı Yasa ile yapılan yeni düzenleme sonrasında, karşı tarafa dava sonunda yargılama gideri olarak yüklenecek Avukatlık ücretinin vekil adına mı yoksa davanın tarafı olan asil adına mı hükmedilmesi gerektiği sorunu çeşitli yargısal kararlarda tartışılmaya başlanmıştır.

Avukatlık Yasası’nın 164. maddesinin son fıkrası 4667 sayılı Yasa ile değiştirilmeden önce: “Avukat ile iş sahibi arasında aksine yazılı sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek Avukatlık **ücreti** avukata aittir.” hükmünü taşımakta iken, bu hüküm 4667 sa-yılı Yasa ile şu şekilde değiştirilmiştir: “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet **ücreti**, avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.”

Görüleceği üzere, gerek önceki gerekse sonraki yasa metinlerinde, karşı tarafa yüklenecek ücretin, kimin adına hükmedileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. 4667 sayılı Yasa ile Avu-

katlık Yasası'nın 163. maddesinde yapılan düzenleme ile avukat ile iş sahibi arasındaki Avukatlık sözleşmesinin yazılı olması şartı kaldırıldığından, buna paralel olarak 164. maddede değişiklik yapılarak "aksine yazılı sözleşme bulunmaması" koşulu kaldırılmıştır. Esasen sözleşme özgürlüğü prensibi uyarınca, iş sahibi ile avukat isterlerse karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinin iş sahibine ait olacağına ilişkin sözleşme de yapabilirler. Böyle bir sözleşmeyi yasaklayan herhangi bir yasal düzenleme de mevcut değildir. O halde, salt bu değişiklik nedeniyle gi-der olarak karşı tarafa yüklenecek olan Avukatlık ücretinin vekil lehine hükmedilmesi gerektiğini söylemek olanaklı değildir.

Diğer yandan, karşı tarafa yüklenecek ücretin avukata değil, iş sahibi müvekkile hükmedilmesi gerektiğini gösteren bir başka husus 164/son maddenin ikinci cümlesinde yer alan "Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez" hükmüdür. Şayet, karşı tarafa yüklenecek olan Avukatlık ücreti avukat adına hükmedilecek ise, bu ücretin zaten iş sahibinin borcu nedeniyle takas veya mahsup edilmesi ya da haczedilmesi mümkün olama-yacaktır. Aksi bir yorum, bizi yasakoyucunun 164. maddesinin son fıkrasına ikinci cümleyi boş yere koyduğu sonucuna götürür. (Murat Aydın, Avukatlık Ücreti, Ankara-2004, 2. Bası, s.252)

Yine, ücretin asil adına hükmedilmesi gerektiğini gösteren bir başka yasal düzenleme de, Avukatlık Yasası'nın 163/3. maddesi olup, bu düzenleme 4667 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik sırasında da korunmuştur. Bu hüküm uyarınca bir ilamın cebri icra yolu ile infazına girildiğinde, takip talebini alan icra müdürü ilamı inceleyerek, ilam bir avukatın takibi ile elde edilmiş, ancak iş sahibinin kendisi veya bu avukatın dışında bir başka avukat tarafından icraya konulmuşsa, masrafını takip talebinde bulunandan alarak ilamın icraya konulduğunu ilamda adı yazılı avukata bildirecek, bu bildirim yapılmadan icranın sonraki aşamalarına geçilmeyecektir. Bu düzenleme ile, avukatın ilama konu alacağını kolayca alması sağlanmak istenmektedir.

Karşı tarafa yüklenen Avukatlık ücreti avukat adına hükmedilecek ise bu kurala da gerek bulunmamaktadır. (Murat Aydın, age, s.253)Kaldı ki, hükümlerin kimler tarafından temyiz edilebileceği usul yasasında gösterilmiştir. Avukatın hükmü ancak yetkili kılındığı takdirde ve vekili adına temyize yetkisi bulunduğu, oysa avu-

kat lehine ücrete hükmedilmesi halinde, ücret alacağına ilişkin kısım kendisi yönünden bir hak veya olumsuzluk yaratmayacağı cihetle, ceza davalarında katılan, şahsi davacı ya da sanığın buna yönelik temyiz yetkisinin de ortadan kalkması sonucunun doğacağı, yine hükmü kendisi adına temyiz yetkisi bulunmayan vekilin bu hususu temyiz edemeyeceği, C. Savcılarının şahsi hakka ilişkin konularda hükmü temyize yetkilerinin bulunmadığı, sanığın da hükmü kendi aleyhine temyiz edemeyeceği düşünülürse, yargılama giderlerinden sayılan ve hükmün bir parçasını oluşturan Avukatlık ücretine eksik hükmedildiği hususunun temyiz incelemesine getirilmesine hukuki olanak kalmayacağı anlaşılmaktadır.

Ceza Genel Kurulu'nun 07.06.1971 gün ve 497-209, 07.02.1972 gün ve 447-72, 24.02.1975 gün ve 37-32 sayılı kararlarında da belirtildiği gibi, dava sonunda "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi" uyarınca karşı tarafa yüklenen Avukatlık ücreti kişisel hak niteliğindedir. Bu yönü itibarıyla de, ayrıca temyiz edilmediği sürece Yargıtay tarafından inceleme konusu yapılamaz. Yine sanık lehine vaki temyiz üzerine kararın bozulup yeniden hüküm kurulduğu hallerde, davaya katılan tarafın yeni hükmü vekalet ücreti yönünden temyiz etmesi durumunda, kazanılmış hak nedeniyle bu hususun bozma konusu yapılamayacağı da uygulamada yerleşmiş hususlardandır.

Bu nedenle, 4667 sayılı Yasa ile Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesinde gerçekleştirilen değişikliğin, yargılama giderlerinden sayılan ve dava sonunda tarife uyarınca karşı tarafa yüklenecek olan Avukatlık ücretinin, vekil lehine değil, kendilerini vekille temsil ettiren katılan, şahsi davacı veya sanık lehine hükmedilmesi gerektiği yolundaki önceki kararlar ve istikrarlı uygulamadan dönülmesini gerektirmediği gibi, ilk hükmün salt sanık lehine temyiz edilmiş bulunması nedeniyle, kişisel hak niteliğindeki Avukatlık ücreti yönünden ilk kararda hükmedilen 480.000.000 lira ücret sanık yönünden kazanılmış hak oluşturacaktır.

Bu itibarla, Yerel Mahkeme direnme hükmünün, aleyhe temyiz edilmeyen ilk hükümde belirtilen Avukatlık **ücreti** miktarının sanık lehine kazanılmış hak oluşturduğu gözetilmeden fazla Avukatlık **ücreti** tayini ve davanın tarafı olan katılan lehine hükmedilmesi gerektiği halde, vekili lehine Avukatlık ücretine hükmedilmesi nedenleriyle de bozulmasına karar verilmelidir.

Öte yandan, adam öldürme suçunu zati demirbaş tabancası ile işlediği anlaşılan sanığın tabancasının, ayrıntıları CGK'nun 7.5.2002 gün ve 116-245 sayılı kararında açıklandığı üzere TCY'nın 36. maddesi uyarınca zoralmı gerekirken, idareye teslimine karar verilmesi, aleyhe temyiz bulunmadığından bozma nedeni sayılmamıştır..."

TBB Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve E. 2006/149 K. 2006/222 sayılı kararı:

"...Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder. Avukatlık ücreti, avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan avukatlık ücreti ve "Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi"ne göre karşı tarafa yüklenen avukatlık ücreti olarak ikiye ayrılır. Bunlardan ilki yargılama giderlerine dahil olmadığı halde, bir çok yargısal kararda vurgulandığı üzere dava sonunda haksız çıkan tarafa yüklenen ikinci tür avukatlık ücreti yargılama giderlerindedir. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre karşı tarafa yüklenen avukatlık ücreti kişisel hak niteliğindedir. Avukatlık ücretinin vekil olan avukat lehine değil, asil adına hükmedilmesi gerektiği Yargıtay Hukuk ve Ceza Daireleri'nin kararlarında belirtilmektedir.

Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesine göre, "Dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle, takas ve mahsup edilemez, hacz edilemez." Avukatlık Yasası'nın 165. maddesine göre, "İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh veya her ne suretle olursa taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki tarafa avukat ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar." Avukatlık Yasası'nın 164/son fıkrası 4667 sayılı kanun ile değiştirilmeden önce, "Avukat ile iş sahibi arasında aksine yazılı sözleşme bulunmadıkça, tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti, avukata aittir." hükmünü taşımakta iken, bu hüküm 4667 sayılı kanun ile, "Dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle, takas ve mahsup edilemez, hacz edilemez." şeklinde değiştirilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 15.10.2005 gün, E:2004/1-122, K:2004/143 sayılı kararında; "Her iki düzenleme vekil ile müvekkil arasında çıkacak uyuşmazlıkların çözülmesine ilişkin bulunmaktadır. **4667 sayılı kanun ile Avukatlık Yasası'nın 163. maddesi değiştirilerek avukat ile iş sahibi arasındaki avukatlık sözleşmesinin**

yazılı olması şartı kaldırıldığından, buna paralel olarak 164. m. de değişiklik yapılarak “aksine yazılı sözleşme bulunmaması” koşulu m. metninden çıkarılmıştır. Esasen sözleşme özgürlüğü prensibi gereğince, iş sahibi ile avukat isterlerse karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinin iş sahibine ait olacağına ilişkin sözleşme de yapabilirler. Böyle bir sözleşmeyi yasaklayan herhangi bir yasal düzenleme de mevcut değildir.” denilmektedir.

Olayımızda; şikayetli avukatın, müvekkili adına bizzat kendisinin düzenlediği 04.08.2003 tarihli “ibraname ve feragatname” başlıklı belge; “...1. İcra Müdürlüğü’nün 200175266 esas sayılı dosyası ve bu dosyaya yapılan itiraz neticesi tarafımızca açılan ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yargıçlığı’nın 2001/876 esas, 2003/88 karar sayılı dosyasına ilişkin olarak, borçlu ...Tur. Ltd. Şti.’den tüm alacaklarımız ve fer’ilerine karşılık 14.000.000.00 TL aldık. Her iki dosya için bahsi geçen bedelin üstünde kalan miktarlardan feragat ediyoruz. Her iki dosya nedeni ile borçlu ... Ltd.Şti.’ni en geniş biçimde ve gayri kabili rücu olacak şekilde ibra ediyoruz. Her iki dosyadan dolayı borçlu şirketten hiçbir hak ve alacağımız yoktur. İbra ve feragat, tahsil eden alacaklı ..., ... Turizm İşl. Ltd. Şti. vekili Av. ... (Kaşe ve imza)” şeklinde düzenlenmiştir. Eğer bu anlaşma şikayetli avukatın dışında her iki tarafça düzenlenmiş olsa idi Avukatlık Yasası’nın 165. maddesi uyarınca her iki tarafta müteselsilen avukatlık ücretinden dolayı sorumlu olacaktı. Ancak söz konusu belge, bizzat şikayetli avukatın kendisi tarafından hazırlanmış ve imzalanmıştır. Kapsamlı bir şekilde düzenlenmiş, hiç bir hak ve alacağın kalmadığı açık bir şekilde belirlenmiştir. Bu düzenleme avukatlık ücretini de kapsamaktadır. Ayrıca karşı taraf avukatının vekalet ücreti ile ilgili haksız takip yapması şikayetli avukata da takip yapma hakkı vermez. Yasaya aykırı eylem ve işlemler emsal olamaz...”

42. Avukat tarafından açılan davada faiz hangi tarihten istenmeli?

a-Sözleşmede ücretin ne zaman ödeneceği kararlaştırılmışsa, o tarihten faiz istenebilir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 02.12.2010 gün ve E. 2010/7108, K. 2010/15996 sayılı kararı;

“...2) Davacının temyiz itirazlarının incelenmesinde, taraflar arasındaki 04.10.2002 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinin 2. mad-

desinde 25.000,00 TL ücret ödeneceği belirtildikten sonra, 10. maddesinde, ödenecek ücretin 5.000,00 TL'nin 01.11.2002 tarihinde, 10.000,00 TL'nin 01.12.2002 tarihinde, 10.000,00 TL'nin 01.01.2003 tarihinde olmak üzere üç taksitte ödeneceğinin kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Sözleşmedeki bu düzenleme, davalının edimi için kesin vade olup, tarafları bağlar. Yine, sözleşmede davalı edimi için kesin vade öngörüldüğünden davacının davalıya BK. 101 vb. maddeleri uyarınca ihtar çekip münasip bir mehil tayin etmesine de gerek bulunmamaktadır. Açıklanan nedenle, davacının ücret alacağına vade tarihlerinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken, işlemiş faiz talebinin reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 27.03.2014 gün ve E. 2013/9803, K. 2014/8939 sayılı kararı;

“...Taraflar arasında 02.01.2008-01.01.2009 dönemi için hukuki müşavirlik, danışmanlık ve avukatlık hizmeti sunumuna ilişkin sözleşme yapıldığı, bu dönemde hukuki yardımın karşılığı olarak 660,00 TL. maktu ücretin ödeneceğinin kararlaştırıldığı ve davacı avukat tarafından takip ettiği 2008/282 esas sayılı dosyaya 15.10.2009 tarihinde verdiği dilekçe ile vekaletten istifa ettiğini bildirdiği anlaşılmaktadır. Davacı davalı aleyhine yaptığı icra takibi ile 2008 yılı ekim ayından itibaren ödenmeyen 14 aylık maktu vekalet ücreti ile işlemiş faizi ve cezai şart toplamı 30.471,00 TL. üzerinden talepte bulunmuştur. Mahkemece aylık %10 faiz uygulanarak işlemiş faiz hesabı yapıldığı gibi, takip tarihinden itibaren de aylık %10 faiz uygulanmasına karar verilmiştir.

Uyuşmazlığın Dairemiz incelemesine geldiği aşamada 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu yürürlüğe girmiş olup, 6101 sayılı Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunu'nun 2. maddesinde, “Türk Borçlar Kanununun kamu düzenine ve genel ahlâka ilişkin kuralları, gerçekleştikleri tarihe bakılmaksızın, bütün fiil ve işlemlere uygulanır” denildikten sonra, görülmekte olan davalara ilişkin uygulama başlığını taşıyan 7. maddesinde aynen “Türk Borçlar Kanununun kamu düzenine ve genel ahlâka ilişkin kuralları ile geçici ödemelere ilişkin 76., faize ilişkin 88., temerrüt faizine ilişkin 120. ve aşırı ifa güçlüğüne ilişkin 138. maddesi, görülmekte olan davalarda da uygulanır.” düzenlemesi getirilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (TBK)'nın 88. maddesindeki "Faiz ödeme borcunda uygulanacak yıllık faiz oranı, sözleşmede kararlaştırılmamışsa faiz borcunun doğduğu tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre belirlenir. Sözleşme ile kararlaştırılacak yıllık faiz oranı, birinci fıkra uyarınca belirlenen yıllık faiz oranının yüzde elli fazlasını aşamaz" hükmünü içermesinin yanı sıra, temerrüt faizine ilişkin 120. maddesinde de aynen; "Uygulanacak yıllık temerrüt faizi oranı, sözleşmede kararlaştırılmamışsa, faiz borcunun doğduğu tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre belirlenir. Sözleşme ile kararlaştırılacak yıllık temerrüt faizi oranı, birinci fıkra uyarınca belirlenen yıllık faiz oranının yüzde yüz fazlasını aşamaz. Akdi faiz oranı kararlaştırılmakla birlikte sözleşmede temerrüt faizi kararlaştırılmamışsa ve yıllık akdi faiz oranı da birinci fıkrada belirtilen faiz oranından fazla ise, temerrüt faizi oranı hakkında akdi faiz oranı geçerli olur." düzenlemesine yer verilmiştir.

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay incelendiğinde; **uyuşmazlığın çözümü bakımından yargılama sırasmda yürürlüğe girmiş bulunan ve halen devam eden davalarda da uygulanması gereken hükümler içeren 6098 sayılı TBK 88 ve 120. maddelerinin emredici nitelik taşıdığı ve taraflar ileri sürmese de re'sen gözetileceğinin kabulü gerekir.**

TBK.nda "temerrüt faizi" başlıklı düzenlemede (m 120) şu şekilde bir çözüme gidilmiştir:

Uygulanacak yıllık temerrüt faizi oranı, sözleşmede kararlaştırılmamışsa, faiz borcunun doğduğu tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre belirlenir (TBK m,120/f.1 atfıyla 3095 sayılı Yasa m.2).

Uygulanacak yıllık temerrüt faizi oranı, sözleşmede kararlaştırılmamışsa, bu oran (sözleşme ile kararlaştırılacak yıllık temerrüt faizi oranı), birinci fıkra uyarınca belirlenen yıllık faiz oranının yüzde yüz fazlasını aşamaz. (TBK m. 120/f.2 atfıyla 3095 sayılı Yasa m.2 - âdi işlerde %9+yüzde yüz fazlası yani %9=18'i; ticari işlerde avans faizinin yüzde yüz fazlasını yani avans faizinin iki katını, (1.1.2011 tarihinden 31.12.2012 tarihine kadar avans faizi %15 olduğundan iki katı olan %30'u aşamayacaktır)

Hal böyle olunca; mahkemece, hükmedilecek işlemiş faiz ile takip tarihinden itibaren uygulanacak faiz oranının yukarıda açıklanan şekilde temerrüt tarihinden itibaren yıllık 3095 sayılı kanun gereğince öngörülen yasal faiz oranının yüzde yüz fazlasını aşmayacak şekilde temerrüt faizi olarak uygulanması gerekirken yazılı şekilde aylık %10 (yıllık 120) faizi ile hesap yapılması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir...”

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 09.06.2004 gün ve E. 2004/12-320, K. 2004/345 sayılı kararı;

“...Hemen belirtilmelidir ki, yukarıda ayrıntılı olarak değinilen ilk icra takibi, alacak davasının reddine dair ilamda hüküm altına alınan avukatlık ücretinin tahsili istemiyle yapılmış ve takip tarihinden itibaren faiziyle birlikte alacak tahsil edilmekle, anılan ilam infaz edilmiştir.

Eldeki davaya konu ikinci icra takibi ise, ilam ve takip tarihleri arasındaki döneme ait faizin tahsili istemiyle yapılmıştır. **Önemle vurgulanmalıdır ki; her ne kadar, alacaklı vekili bu icra takibini de, tıpkı ilk takip gibi, alacak davasının reddine dair ilama dayandırmış ise de; açıktır ki, yukarıda açıklanan şekilde, ilk icra takibiyle anılan ilam infaz edilmiş olduğundan, artık aynı ilama dayanılarak ikinci bir ilamlı takip yapılmasına hukuken olanak yoktur.** Kural olarak bir alacağı hüküm altına alan ilamda başka bir şekilde (Örneğin, dava veya davadan önceki bir temerrüt tarihinden itibaren) ayrıca faize de hükmedilmeyen hallerde, asıl alacağa ilam tarihinden itibaren faiz yürütülmesi hukuken mümkün ise de, somut olayda olduğu gibi, asıl alacağı içeren ve faiz konusunda hüküm taşımayan ilam infaz edildikten sonra, salt asıl alacağın tahsilinden önce bildirilmiş olan bir ihtirazi kayda dayanılmak suretiyle, tahsil tarihinden önceki döneme ait faiz için ayrı bir icra takibinin yapılması durumunda, bu icra takibi bir ilamlı takip olarak kabul edilemez. Alacaklının icra takibini ilama dayandırmış olması da bu sonuca etkili değildir. Böylesi durumlarda, artık ilama değil, Borçlar Kanunu’nun 113/2. maddesindeki kurala dayalı bir icra takibi yapılabilir. Nitekim, alacaklı vekili de istemini açıkça bu hükme dayandırdığı halde, ilamsız takip yerine, daha önce infaz edilmekle yeniden infazına hukuken olanak bulunmayan ilama dayalı takip yapma yoluna gitmiştir.

Özel Daire bozma kararında da vurgulandığı üzere, somut olayda davacı yararına, BK'nın 113/2. maddesindeki koşulların gerçekleşmiş olup olmadığı, dar yetkili İcra Tetkik Merciiince takdir edilemez.

Eş söyleyişle, somut olaydaki alacak talebinin ilama değil, para borçlarına ilişkin genel nitelikteki hukuk kuralı olan BK'nın 113. maddesine dayalı bulunduğu; böylesi bir talebin ilamsız icra takibine veya genel hükümlere göre açılacak bir alacak davasına konu edilmesi gerektiğinin kabulü zorunludur. Alacaklının gerek doğrudan doğruya açacağı alacak davası ve gerekse ilamsız takip yaptığı takdirde borca itiraz üzerine açacağı itirazın iptali davası genel mahkemede görülecek ve böylece olayda Borçlar Kanu- nu'nun 113/2. maddesinde öngörülen koşulların davalı alacaklı yararına oluşmuş olup olmadığı, genel mahkemece değerlendirilecektir.

Hukuk Genel Kurulu'nun 8.10.1997 gün ve esas: 1997/12-517, karar: 1997/776 sayılı kararı da aynı yöndedir.

Hal böyle olunca, İcra Tetkik Merciiince, aynı yöndeki Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, direnme kararı verilmiş olması usule ve yasaya aykırıdır. Direnme kararı bu nedenle bozulmalıdır..."

b-Faiz ihtarname çekilmiş ise ihtar tarihinden istenmelidir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.04.2016 gün ve E. 2015/11047, K. 2016/10364 sayılı kararı;

"...2-Borçlar Kanunu uyarınca muaccel bir borcun borçlusu alacaklının ihtar ile mütemerrit olur. Davacı, davalı şirkete gönderdiği ve aynı gün tebliğ edilen 10.11.2011 tarihli ihtarname ile toplam 1.410.059.38.TL vekalet ücreti alacağının 3 gün içinde ödenmesini istemiştir. Davalı şirket, bu ihtarnameye göre 14.11.2011 tarihinde temerrüde düşmüştür. **Bu nedenle davacı ancak 14.11.2011 tarihinden itibaren faiz talep edebilir. Mahkemece bu yön gözardı edilerek fesih tarihinden itibaren işlemiş faize hükmedilmesi,** usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir. Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HMK.' nun 370/2. maddesi gereğince hükmün düzeltilerek onanmasına karar verilmelidir...1. maddede"..."haksız fesih tarihi olan 16.09.2011 tarihinden..." cümlesinin çıkarılarak yerine "...14.11.2011

temerrüt tarihinden...” söz ve rakamlarının yazılmasına, hükmün düzeltilmiş bu şekilde ONANMASINA,...”

43. Avukat aleyhine maddi ve manevi tazminat davalarında yargılamada nasıl bir yöntem uygulanmalıdır?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 02.10.2014 gün ve E. 2014/10881, K. 2014/30543 sayılı kararı;

“...Dava hukuksal nitelikçe vekilin özen borcunun gereği gibi ifa edilmemesinden kaynaklanan tazminat talebine ilişkindir. Yasal dayanağı 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 504.,505.,506. (eski BK. 388.,389.,390.md) maddeleridir. Bu madde hükümlerinde, vekaletin, vekilin kabullendiği işin yapılması için, icap eden tasarrufları ifa salahiyetini kapsadığı, vekilin, müvekkilinin sarıh olan talimatına aykırı hareket edemeyeceği, vekilin mesuliyetinin genel olarak işçinin mesuliyetine ait hükümlere tabi olduğu, vekilin, vekaleti iyi bir surette ifa zorunda olduğu belirtilmiştir. **Vekilin işin başarılı olması için mesleki bilgi ve deneyimleri ile hayat deneyimlerine ve işlerin normal oluşuna göre gerekli girişim ve davranışlarda bulunması, başarılı sonucu engelleyecek davranışlardan kaçınıp, basiretli olarak hareket etmesi, özen borcunun konusunu teşkil eder.**

Bir avukatın yasa ile öngörülen süre içinde yapılması gereken işleri yapmaması, süresinde dava açmaması, temyiz süresini ihtiyatsızca hareket ederek kaçırması vs., özen borcunun gereği gibi ifa edilmediğini ve kusurlu olduğunu gösterir. Avukatın kusurlu bir davranışından dolayı sorumlu tutulabilmesi için kusurunun varlığından ayrı olarak, bu nedenle müvekkilinin bir zararının da meydana gelmesi şarttır. **Kusurlu davranışından dolayı müvekkili zarara uğramış ise avukat zararı karşılamak zorundadır.**

Somut olayımızda, davalı avukat davacı şirketin vekili olarak takip ettiği davada, bilirkişi ücretini kesin mehile rağmen yatırmaması nedeniyle davanın reddine karar verildiği açıktır.

Taraflar arasındaki ihtilafın çözümü için, davalının bilirkişi ücretini süresi içerisinde yatırmış olması halinde müvekkil yararına bir sonuç alınıp alınamayacağını incelenmesi gerekir. Çünkü tazminat hukukunda sadece eylemin yasaya ve sözleşmeye aykırı olması yetmez, ayrıca bu eylem sonucu bir zararın doğmuş

olması ve zararlar eylem arasında da uygun illiyet bağının bulunması gerekir. Davalı avukatın vekillik görevini ihmal ettiği, kusurlu davrandığı anlaşılabilir ise de, bu kusurlu davranışın sonunda ve sırf bu kusurdan dolayı davacının bir zararının doğmuş olup, olmadığının araştırılması zorunludur.

Bu belirlenmenin yapılması hukuki bir mesele olup, mahkemece dosya içerisindeki deliller bu hususta tarafların gösterecekleri diğer deliller toplanarak değerlendirilmeli, gerektiğinde davacın uğradığı zararın miktarı konusunda uzman bilirkişilerden açıklamalı gerekçeli denetime elverişli rapor belirlenip sonucuna uygun karar verilmesi gerekir. Hal böyle iken, eksik incelemeye dayanılarak, yerinde olmayan gerekçe ile, yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 31.10.2017 gün ve E. 2015/39878, K. 2017/10454 sayılı kararı;

“... Somut uyuşmazlıkta taraflar arasında hukuken geçerli bir vekalet ilişkisinin kurulmuş olduğu, davalının alacağın tahsiline yönelik olarak açtığı davayı ise takip etmeyerek davanın açılmaması sayılmasına sebebiyet vermek suretiyle, özen ve sadakat borcuna aykırı davrandığı hususu çekişmesizdir. Bu noktada öncelikle davalı avukatın ihmali ile müvekkili davacının uğradığı zarar arasında uygun nedensellik bağı bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Öyleyse mahkemece, **öncelikle ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/159 esas sayılı dosyası celp edilerek, açılmamış sayılmasına karar verilen davada davacı, dava açma süresi dolmadan vekilden bağımsız olarak dava açsaydı davacının bu davayı kazanma şansının bulunup bulunmadığı gerektiğinde bilirkişi deliline başvurularak tespit edilmeli, bu tespit ile tarafların varsa kusur oranları değerlendirilerek hüküm kurulmalıdır.** Bu hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 18.01.2016 gün ve E. 2014/43770, K. 2016/525 sayılı kararı;

“...Dava, vekâlet ilişkisinden dolayı vekâlet verenin uğradığı zararın tazmini istemine ilişkin olup, taraflar arasındaki ücret sözleşmesi yoktur.

Mahkemece; 2008/18 esas sayılı dosyası kapsamında verilen ve kesinleşen karar nedeniyle davacının hak kaybına uğrayıp uğramadığı ve bu hak kaybı nedeniyle maddi zararının oluşup oluşmadığı ve bu dosyanın davalı avukat tarafından usulüne uygun şekilde takip edilmesi halinde davacı tarafından hak elde edilip edemeyeceği değerlendirilmiş, yapılan keşif ve dosyadaki bilgiler nazara alınarak, “eski tapu kayıtlarının dava konusu taşınmazın sınırlarına uyup uymadığının tespitinin yapılamadığı; dava konusu taşınmazın senetsizden ... adına tespit gördüğü ve kadastro tespitinin 27.10.1998 tarihi itibarıyla kesinleştiği; ...’ın her ne kadar muris...’ın gelini olduğu nüfus kayıtlarından anlaşılakta ise de ...’ın bahse konu taşınmazı miras hakkından kaynaklanan şekilde edindiğine ilişkin dosyaya muvazaaya ilişkin delil sunulmadığı; dolayısıyla dava konusu taşınmaz üzerinde ölen davacı ...’ın miras hukukundan kaynaklanan hakkının bulunduğu ispat edilemediğinden 2008/18 esas sayılı dosyanın davanın açılmamış sayılmasına karar verilmeseydi dahi sonucun değişmeyeceğini, akabinde 2009/375 esas sayılı dosya kapsamında hak düşürücü sürenin geçmesi nedeniyle verilen karar ile aynı nitelikte olacağını, davalının 2008/18 esas sayılı dosya kapsamında davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesine neden olması kusur sayılsa dahi tazminat hukuku ilkeri uyarınca kusur nedeniyle bir zarar doğmadığından” davanın reddine karar verilmiştir.

Öte yandan davacı tarafından Midyat Cumhuriyet Başsavcılığı’na yapılan şikâyet üzerine... Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2011/39 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılama neticesinde “... bu dosyada katılanın sanığa 2.000,00 TL vekâlet ücreti vermesi, bunun karşılanmaması ve davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesi nedeniyle katılanın zarara uğramasına sebep olması, 2008/18 esas sayılı dava dosyasını takip etmesi halinde verilecek kararın katılanın durumunu etkileyecek olması,...” gerekçeleriyle davalı avukatın görevi ihmal suretiyle kötüye kullanmak suçundan TCK’nun 257/2. maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmiş, bu Karar Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 27.03.2014 tarihli ve 2012/16127 Esas-2014/3419 Karar sayılı ilamı ile onanmıştır.

Hal böyle olunca Mahkemece davalı avukatın özen borcunu yerine getirip getirmediği tarafların iddia ve savunması ve ceza davası ile birlikte dava tarihi itibarıyla hak düşürücü süresi dol-

mayan ilk davanın (2008/18 esas) devamı halinde olası sonuçlarının değerlendirilmesi suretiyle konusunda uzman bilirkişi veya bilirkişiler heyetinden açıklamalı, taraf, hâkim ve Yargıtay denetimine elverişli rapor alınarak oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 18.3.2014 gün ve E 2013/19151, K. 2014/7669 sayılı kararı;

“...Vekilin özen borcunun gereği olarak, mesleki bilgi ve deneyimleri ile hayat deneyimlerine ve işlerin normal oluşuna göre gerekli girişim ve davranışlarda bulunması, başarılı sonucu engelleyecek davranışlardan kaçınıp, basiretli olarak hareket etmesi gereklidir. **Vekil, amaçlanan sonucun elde edilmemesinden değil, bu sonuca ulaşmak için gerekli olan çalışmaların özenle yerine getirilmemesinden sorumludur.** Bir avukatın yasa ile öngörülen süre içinde yapılması gereken işleri yapmaması, süresinde dava açmaması, müvekkili aleyhine verilen kararı temyiz etmemesi, özen borcunun gereği gibi ifa edilmediğini ve kusurlu olduğunu gösterir. Hemen belirtmek gerekir ki, tazminat hukukunda sorumluluktan söz edilebilmesi için, sadece eylemin yasaya veya sözleşmeye aykırı olması yeterli olmayıp, eylem sonucunda bir zararın da doğmuş olması ve zararla eylem arasında uygun illiyet bağının bulunması gereklidir.

Bu durumda, davalı avukat tarafından davacıya vekaleten takip edilen İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesine ait 1995/897 esas sayılı dava dosyasında, mahkemece reddedilen İş Bankası (B) ve (C) hisse senetleri yönünden, davalı avukatın anılan kararı temyiz etmediği için bu senetler yönünden “özen görevini yerine getirmediği”, az yukarıda belirtilen kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit olduğundan, olayda davalı avukatın vekaleti ifada kusurlu davranışının kabulü gerekir. **Ne var ki bu noktada, az yukarıda da değinildiği üzere, davalının sorumluluğuna gidebilmek için, davalının eylemi nedeniyle davacının bir zarara uğrayıp uğramadığının, eylemle zarar arasında illiyet bağının bulunup bulunmadığının da belirlenmesi gereklidir.** O halde mahkemece, söz konusu Ticaret Mahkemesine ait dava dosyasında davalı avukatın, reddedilen hisse senetleri yönünden temyiz yoluna başvurmuş olması

halinde, davacı yararına bir sonuç alınıp alınamayacağı konusunda, gerektiğinde uzman bilirkişi veya bilirkişi kurulundan rapor alınmak suretiyle, inceleme ve değerlendirme yapıp, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, açıklanan husus göz ardı edilerek, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 31.10.2017 gün ve E. 2015/39878, K. 2017/10454 sayılı kararı;

“...Dava, vekilin görevini yerine getirmemesi neticesinde doğan zararın tazmini talebine ilişkindir. Davacı, davalının açtığı davayı takipsiz bırakarak açılmamış sayılmasına neden olduğunu beyan ederek doğan zararının tazminini istemiş, davalı ise; masraf ve vekalet ücretlerinin ödenmediğini, halen alacağını talep hakkının olduğunu savunarak davanın reddini dilemiştir. Mahkemece, ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde davalı yararına 1.213,00 TL vekalet ücreti taktir edildiği, yine bu dosyada 500,00 TL avanstan bahsedildiği, dava dosyasının her ne kadar taşeron işçi alacağı olarak belirtilmiş ise de dosya ekindeki belgelerden davacının taşeron olarak çalıştığı, dolayısıyla aradaki ilişkinin iş akdinden kaynaklanmayıp eser sözleşmesi olduğu, zaman aşımı süresinin bu sebeple beş yıl olduğu, dilekçeye ekli dava dışı L. E.'nin imzasını taşıyan belgede davacı hesabının ödenmesi gereken 103.262,00 TL olup ödenen miktarın 93.146,00 TL olup bakiye miktarın ise 10.116,00 TL olduğu, talep olarak 2007 tarihinin yazıldığı, dava tarihi itibarıyla beş yıllık zaman aşımı süresinin dolduğu, davalının bu davada zaman aşımına uğrayan dava dışı kişinin imzası ile belirtmiş olduğu 10.116,00 TL'den sorumlu olduğu, aynı şekilde ödenmiş olan 500,00 TL avans ile davanın açılmamış sayılmasına şeklindeki dava dosyasındaki 1.231,40 TL den sorumlu olduğu, toplam sorumluluk miktarının 11.847,40 TL olduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta taraflar arasında hukuken geçerli bir vekalet ilişkisinin kurulmuş olduğu, davalının alacağın tahsiline yönelik olarak açtığı davayı ise takip etmeyerek davanın açılmamış sayılmasına sebebiyet vermek suretiyle, özen ve sadakat borcuna aykırı davrandığı hususu çekişmesizdir. Bu noktada öncelikle davalı avukatın ihmali ile müvekkili davacının uğradığı zarar arasında uygun nedensellik bağı bulunup bulunmadığının

saptanması gerekmektedir. Öyleyse mahkemece, öncelikle ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/159 esas sayılı dosyası celp edilerek, açılmamış sayılmasına karar verilen davada davacı, **dava açma süresi dolmadan vekilden bağımsız olarak dava açsaydı davacının bu davayı kazanma şansının bulunup bulunmadığı** gerektiğinde bilirkişi deliline başvurularak tespit edilmeli, bu tespit ile tarafların varsa kusur oranları değerlendirilerek hüküm kurulmalıdır. Bu hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

44. İade, maddi ve manevi tazminat istemlerinde zamanaşımı nedir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.01.2014 gün ve E. 2013/23423, K. 2014/2473 sayılı kararı;

"...Davalı-karşı davacı vekil, müvekkili davalının çevresinde kişilik haklarını zedeleyecek hareketlerde bulunduğunu ileri sürerek bundan doğan manevi zararının tahsilini istemiştir. Davalı karşı davacı ise süresinde verdiği cevap dilekçesi ile esasa ilişkin itirazları yanında talebin zamanaşımına uğradığını dile getirmiştir. **Mahkemece manevi tazminat istemine konu olayların azilname gönderilmesinden önce vukubulduğu, azlin ise 04.05.2010 tarihinde gerçekleştiği göz önüne alındığında karşı dava tarihi 15.11.2011 itibari ile talebin zamanaşımına uğradığı değerlendirilerek davanın reddine karar verilmiş ise de, manevi tazminat istemi temelde taraflar arasındaki vekalet ilişkisinden kaynaklanmakta olup BK.126 ve 392. vd. maddesi gereğince azilden itibaren 5 yıllık zamanaşımı süresine tabidir.** Mahkemece bu ilkeler ışığında manevi tazminat istemi hakkında işin esasına girilerek neticesine göre hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde davanın zamanaşımından reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup hükmün bu yönden bozulmasını gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.09.2014 gün ve E. 2014/11112, K. 2014/28411 sayılı kararı;

"...Davacı, azlin haksız olduğunu ileri sürerek 10.000,00 TL'si vekalet ücretinin tahsili amacıyla eldeki davayı açmış olup 02.01.2014 tarihinde talebini 79.545.86 TL'si olarak ıslah etmiştir. Mahkemece,

davanın kısmen kabulüne, 51.521.90 TL'sının dava tarihinden itibaren yasal faiziyle tahsiline karar verilmiştir.

6098 sayılı B.K.nun 117. maddesi hükmü uyarınca muaccel bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarı ile mütemerrit olur. Dava konusu olayda davacının, davalıyı dava tarihinden evvel temerrüde düşüren ihtarı söz konusu olmadığı halde, mahkemece hükmedilen alacak miktarına dava tarihinden itibaren faize hükmedilmesi doğru olmamıştır. Öyle olunca; mahkemece, hükmedilen alacağın dava dilekçesinde talep edilen 10.000.00 TL'lik kısmına dava, ıslah edilen kısma ıslah tarihinden itibaren faiz yürütülmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.09.2017 gün ve E. 2016/22966, K. 2017/8369 sayılı kararı;

2-Dava, vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacağın tahsili istemine ilişkindir. Davacının, 01.11.2007 tarihli vekâletname ile davalı vekili iken davalı tarafından 23.8.2010 tarihinde vekillikten azledildiği hususunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. Hemen belirtmek gerekir ki, **6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 147. maddesi (mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 126. maddesi) gereğince vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar, 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi olup, bu sürenin geçmesi ile zamanaşımına uğrarlar.** Davacı 30.03.2016 tarihli ıslah dilekçesi ile talebini artırmış olup, davalı süresi içerisinde zamanaşımı definde bulunmuştur. Davalı süresinde zamanaşımı def'inde bulunduğundan, ıslah tarihi 30.03.2016 tarihi itibarıyla ıslah edilen alacak yönünden davalının zamanaşımı def'i hususunda olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiştir. Bu konuda bir karar verilmeksizin davanın kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 23.03.2015 gün ve E. 2014/29575, K. 2015/9014 sayılı kararı;

“...Dava, vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacağın tahsili istemine ilişkindir. Davacının, 17.11.2000 tarihli vekâletname ile davalılar vekili iken davalılar tarafından 15.6.2006 tarihinde vekillikten azledildiği ve azilnamenin davacıya 22.6.2006 tarihinde tebliğ edil-

diği hususunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. Hemen belirtmek gerekir ki, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 147. maddesi (mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 126. maddesi) gereğince vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar, 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi olup, bu sürenin geçmesi ile zamanaşımına uğrarlar. **Eldeki davada, davacının azledildiğini öğrendiği 22.06.2006 tarihinden itibaren başlayan 5 yıllık zamanaşımı süresinin, dava tarihi olan 15.06.2011 tarihi itibariyle dolmadığı anlaşılmaktadır.** O halde, davaya konu edilen vekalet ücreti alacağının zamanaşımına uğraması söz konusu olmadığından; mahkemece işin esası incelenip, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.6.2014 gün ve E. 2014/3899, K. 2014/18521 sayılı kararı;

"...Davalıların zamanaşımına ilişkin temyizine gelince; Asıl ve birleşen dava, vekalet ücreti alacağının tahsili amacıyla başlatılan takibe vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

Davacının, davalılardan .. İnşaat A.Ş. vekili iken davalı şirket tarafından 25.01.2005 tarihinde vekillikten azledildiği, azilname-nin davacı vekile 02.02.2005 tarihinde tebliğ edildiği, davacının, 01.03.2011 tarihinde İstanbul 7. İcra Müdürlüğü'nün 2011/3466 esas sayılı takip dosyası ile vekalet ücretinin bakiye kalan kısmı için icra takibi başlattığı hususlarında uyuşmazlık bulunmamaktadır. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 147. maddesi (mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 126. maddesi) gereğince vekalet sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olup, bu sürenin geçmesi ile zamanaşımına uğrarlar.

Eldeki davada, davacının azil edildiğini öğrendiği 02.02.2005 tarihinden itibaren beş yıllık zamanaşımı süresi 02.02.2010 tarihinde dolmuş olup, icra takibinin yapıldığı 01.03.2011 tarihinde söz konusu alacağın zamanaşımına uğradığı tereddütsüzdür. Davalı zamanaşımı definde de bulunduğu göre, dava konusu edilen bu alacak yönünden zamanaşımı nedeniyle ret kararı verilmesi gerekirken, davanın kabulüne karar verilmiş olası, usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 30.11.2016 gün ve E. 2015/12038, K. 2016/22476 sayılı kararı;

“...Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirilcek olursa, davacı-karşı davalı, davalı avukatların sigorta şirketinden tahsil ettikleri paranın tamamının kendisine ödenmediğini ileri sürmüş, **mahkemece Avukatlık Kanunu 40. maddesi gereğince 1 yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçe gösterilerek asıl davanın zamanaşımından reddine karar verilmiş ise de, davacı-karşı davalının talebi davalı avukatlar tarafından tahsil edilen paranın bakiye kısmının ödenmesine ilişkin olup, davalı avukatların hesap verme yükümlülüğünü yerine getirdikleri tarihe kadar zamanaşımının işlemeyeceği dikkate alınarak, işin esasının incelenmesi gerekirken, hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde asıl davanın zamanaşımından reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 21.12.2017 gün ve E. 2015/32972 K. 2017/13007 sayılı kararı;

“...Vekilin hesap verme borcu, vekâlet sözleşmesinin kurulmasıyla birlikte doğup, **işin vekil tarafından yürütülmesi sırasında ve sona ermesinde de devam etmektedir. Bu nedenle de vekilin aldıklarını geri verme borcunda zamanaşımı vekâlet sözleşmesi sürdükçe işlemez. Bir başka deyişle iade borcunda muacceliyet, vekilin hesap vermesi veya sözleşme ilişkisinin bitmesi ile başlar.** (Bkz. Hukuk Genel Kurulunun 2011 tarih ve 2011/13-161 esas ve 2011/276 karar sayılı ilamı da bu yöndedir.) **Somut olayda, vekil sıfatıyla hareket eden davalının hesap verme borcunu yerine getirdiğine ilişkin dosya arasında herhangi bir belge de bulunmamaktadır. Hal böyle olunca zamanaşımının dolduğundan bahsedilemez. Dava süresinde açılmış olup işin esası incelenerek taraf delillerinin toplanıp sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken ... yönünden davanın zamanaşımından reddine hüküm kurulması bozmayı gerektirir...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.12.2015 gün ve E. 2015/22588, K. 2015/37150 sayılı kararı;

“...1-Dava, vekalet sözleşmesinden doğan tazminat istemine ilişkindir. Davacı, vekalet görevini gereği gibi ifa etmediklerini ileri

sürdüğü davalı avukatları 21.3.2014 tarihinde azletmiş, 24.3.2014 tarihinde eldeki davayı açmıştır.

Vekalet sözleşmesinin en önemli unsurları arasında, vekilin hesap verme borcu gelmektedir. Vekil, yaptığı işin hesabını vermeye ve müvekkili nam ve hesabına edindiği her şeyi iade etmeye, iade edinceye kadar da almış olduğu şeyleri saklamaya mecburdur. Vekilin hesap verme borcu, vekalet sözleşmesinin kurulmasıyla birlikte doğup, işin vekil tarafından yürütülmesi sırasında ve sona ermesinde de devam etmektedir. **Bu nedenle de vekilin aldıklarını geri verme borcunda zamanaşımı vekalet sözleşmesi sürdükçe işlemez. Bir başka deyişle vekilin müvekkiline karşı sorumluluğunda muacceliyet, vekilin hesap vermesi veya sözleşme ilişkisinin bitmesi ile başlar.** (Bkz. Hukuk Genel Kurulunun 2011 tarih ve ... sayılı ilamı da bu yöndedir.) Dava konusu olayda, davalıların, zarar doğurduğu iddia edilen eylemle ilgili olarak müvekkili olan davacıya hesap verdiği ispat edilmediğinden, azilden itibaren işleyecek zamanaşımı süresinin dava tarihi itibari ile dolduğundan söz edilemez. O halde, mahkemece işin esası incelenip, sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir....”

TBB Disiplin Kurulu’nun 27.10.2001 gün ve E.2001/259, K. 2001/184 sayılı kararı:

“...Adalet Bakanlığı, “şikayet edilen avukatın, şikayet konusu eylemi işlediği tarihin ve müşteki tarafından yapılan şikayetin 03.07.1995 tarihi olması karşısında, olayın niteliğine göre de müştekinin şikayeti ile eylem hukuki kesintiye uğradığından temadi eden eylemden söz edilmesinin de mümkün olmadığı ve eylem tarihinden sonra 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 159. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen üç yıllık ve dört buçuk yıllık zamanaşımı sürelerinin fazlasıyla geçmiş olduğu ve bu nedenle şikayete konu eylemin zamanaşımına uğradığı, yapılan değerlendirme ve verilen kararda hukuki isabet görülmediği” görüşü ile, söz konusu karar bir daha görüşülmek üzere dosyası ile birlikte geri göndermiş bulunmaktadır.

Kurulumuzca tekrar yapılan incelemede, “görevin yerine getirilmemesi nedeniyle müvekkile iade edilmesi gereken ücretin iade edilmemiş olması” karşısında, disiplin suçu oluşturan eyle-

min halen temadi ettiği, TCK 103. maddesi hükmüne göre zama-naşımının ancak temadinin bittiği günden itibaren başlayabile-ceği ve yapılan şikayetin temadiyi kesintiye uğratması için yasal bir nedenin de bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, şikayetli avukatın görevi ile ilgili olarak ve “vekil” sıfatıyla üstlendiği işten dolayı müşteki tarafından yapılan şikayet eylemin hukuki kesintiye uğramasını gerektirmediğinden ve kovuşturma konusu eylem temadi ettiğinden, Adalet Bakanlığı’nın, Avukatlık Yasası’nın 159. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen zamaşımı süreleri-nin geçtiğine ilişkin kararına katılmak mümkün görülmemiş ve Bir-liğimize geri gönderilen kararı Avukatlık Yasası’nın 157/7. maddesi uyarınca aynen kabulüne ve sonucun Adalet Bakanlığı’na bildiril-mesine oybirliği ile karar verilmiştir...”

45. Davaya davacı yanında katılan davacı kararı temyiz etmemişse ücret yönünden kararı temyiz edebilir mi?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi’nin E. 2016/1110, K. 2017/6892 sayılı kararı;

“...Davacı-karşı davalı kadın, hükmü Hukuk Usulü Muhakeme-leri Kanununun 433. maddesi uyarınca kusur belirlemesi, tazminat ve tedbir nafakası miktarları, ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücreti yönünden temyiz etmiştir. **Katılma yo-luyla temyiz, asıl temyiz talebine sıkı sıkıya bağlıdır. Davalı-karşı davacı erkek, ziynet alacağına yönelik hükmü temyiz etmediği-ne göre, ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücret bakımından davacı-karşı davalı kadının katılma yoluyla temyiz hakkı bulunmamaktadır.** Bu sebeple, davacı-karşı davalı kadının ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücretine yönelik katılma yolu ile temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir...”

46. Ücret için kanun yoluna başvurulabilir mi?

Yargıtay 19. Ceza Dairesi’nin 17.04.2017 gün ve E. 2016/10437, K. 2017/3394 sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre, adı geçen sanıklar hakkındaki hük-mün açıklanmasının geri bırakılması kararına katılan vekili Avukat

... tarafından yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca katılan lehine 2.200,00 Türk lirası vekalet ücreti hükmedilmesi gerekirken 1.500,00 Türk lirası vekalet ücretine hükmedildiği gerekçesi ile itiraz edildiği, merci tarafından yapılan incelemede yargılamayı yapan mahkemenin müstakil kurulmuş fikri ve sınai haklar mahkemesi olmadığı gerekçesi ile itirazın reddine karar verildiği anlaşılmışsa da, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca fikri ve sınai haklar mahkemesinde takip edilen davalar için maktu vekalet ücretinin 2.200,00 Türk lirası olduğu, yargılamanın yapıldığı Kütahya'da müstakil fikri ve sınai haklar mahkemesi bulunmamasına karşın marka hakkına tecavüz suçundan yapılan yargılamanın Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 24.03.2005 tarihli ve 188 sayılı kararı doğrultusunda ikiden fazla asliye ceza mahkemesi bulunan yerlerde 3 numaralı asliye ceza mahkemesinin fikri ve sınai haklar ceza mahkemesi olarak yetkilendirilmesi nedeniyle Kütahya 3. Asliye Ceza Mahkemesinde yapıldığı ve kendini vekil ile temsil ettiren katılana fikri ve sınai haklar mahkemesinde görülen davalar için Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde düzenlenen 2.200,00 Türk lirası vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği nazara alınmadan, itirazın kabulü yerine yazılı şekilde reddine karar verilmesinde isabet görülmediği, gerekçesiyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesi uyarınca anılan kararın kanun yararına bozulması isteminde bulunulmakla, gereği görüşülüp düşünüldü:

Olağanüstü kanun yolu olan ve öğretide "olağanüstü temyiz" olarak adlandırılan kanun yararına bozmanın amacı hakim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen kararların Yargıtay'ca incelenmesini, buna bağlı olarak da kanunların uygulanmasında ülke sathında birliğe ulaşmak, hakim veya mahkemelerce verilen cezaya ilişkin karar veya hükümlerdeki hukuka aykırılıkları toplum ve birey açısından hukuk yararına gidermektir. ücretine hükmedildiği gerekçesi ile itiraz edildiği, merci tarafından yapılan incelemede yargılamayı yapan mahkemenin müstakil kurulmuş fikri ve sınai haklar mahkemesi olmadığı gerekçesi ile itirazın reddine karar verildiği anlaşılmışsa da, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca fikri ve sınai haklar mahkemesinde takip edilen davalar için maktu vekalet ücretinin 2.200,00 Türk lirası olduğu, yargılamanın yapıldığı Kütahya'da müstakil fikri ve sınai haklar mahkemesi

bulunmamasına karşın marka hakkına tecavüz suçundan yapılan yargılamanın Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 24.03.2005 tarihli ve 188 sayılı kararı doğrultusunda ikiden fazla asliye ceza mahkemesi bulunan yerlerde 3 numaralı asliye ceza mahkemesinin fikri ve sınai haklar ceza mahkemesi olarak yetkilendirilmesi nedeniyle Kütahya 3. Asliye Ceza Mahkemesinde yapıldığı ve kendini vekil ile temsil ettiren katılana fikri ve sınai haklar mahkemesinde görülen davalar için Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde düzenlenen 2.200,00 Türk lirası vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği nazara alınmadan, itirazın kabulü yerine yazılı şekilde reddine karar verilmesinde isabet görülmediği, gerekçesiyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesi uyarınca anılan kararın kanun yararına bozulması isteminde bulunulmakla, gereği görüşülüp düşünüldü:

Olağanüstü kanun yolu olan ve öğretide "olağanüstü temyiz" olarak adlandırılan kanun yararına bozmanın amacı hakim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen kararların Yargıtay'ca incelenmesini, buna bağlı olarak da kanunların uygulanmasında ülke sathında birliğe ulaşmak, hakim veya mahkemelerce verilen cezaya ilişkin karar veya hükümlerdeki hukuka aykırılıkları toplum ve birey açısından hukuk yararına gidermektir.

Olağanüstü bir kanun yolu olan kanun yararına bozma müessesesinin konusunu oluşturabilecek kanuna aykırılık halleri, olağan kanun yolu olan temyiz nedenlerine göre dar ve kısıtlı tutulduğunda kesin hükmün otoritesi korunmuş olur.

26.10.1932 gün ve 29/12 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı ve bu karar esas alınmak suretiyle verilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Özel Dairelerin süreklilik arz eden kararlarında belirtildiği üzere, kabul edip etmemenin hakim veya mahkemenin takdirine bağlı olduğu istekler hakkında verilen kararlar ile kanıtların değerlendirilmesine ve şahsi hakka ilişkin kararlar kanun yararına bozma konusu olamaz.

Bu açıklamalara ve yerleşik yargısal kararlara göre (Yargıtay 1. CD'nin 05.11.2008 tarih ve 2008/9091-7078 E.K; 3. CD'nin 14.11.2007 tarih ve 2007/12330-8319 E.K; 11. CD'nin 27.02.2013 tarih ve 2012/28035 E., 2013/3196 K. ve 12. CD'nin 27.12.2012 tarih ve

2012/21561-28771 E.K sayılı kararları) vekalet ücretinin şahsi hakka ilişkin olması nedeniyle bu hususta kanun yararına bozma talebinde bulunulamayacağından, yerinde görülmeyen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin REDDİNE, 17.04.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi...”

47. Katılma yoluyla temyiz eden asıl temyiz etmemişse ücret yönünden kararı temyiz edebilir mi?

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin E. 2016/1110 K. 2017/6892 sayılı kararı;

“...1-Davacı-karşı davalı kadının, ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücretine yönelik katılma yolu ile temyiz itirazlarının incelenmesinde:

Davacı-karşı davalı kadın, hükmü Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 433. maddesi uyarınca kusur belirlemesi, tazminat ve tedbir nafakası miktarları, ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücreti yönünden temyiz etmiştir. **Katılma yoluyla temyiz, asıl temyiz talebine sıkı sıkıya bağlıdır. Davalı-karşı davacı erkek, ziynet alacağına yönelik hükmü temyiz etmediğine göre, ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücreti bakımından davacı-karşı davalı kadının katılma yoluyla temyiz hakkı bulunmamaktadır.** Bu sebeple, davacı-karşı davalı kadının ziynetler yönünden erkek yararına hükmolunan vekalet ücretine yönelik katılma yolu ile temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir...”

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 22.05.2017 gün ve E. 2015/164, K. 2017/5750 sayılı kararı;

“...2-Dava, ölümlü trafik kazası nedeniyle, ölenin yakınlarının manevi tazminat istemine ilişkindir.

İhtiyari dava arkadaşı olan davacıların, usul ekonomisi ilkesi dikkate alınarak birlikte dava açtıkları durumda da esasen birden fazla dava olduğu dikkate alınarak, her bir davacı yönünden lehine hükmedilen tazminat miktarına göre vekalet ücreti takdir edilmesi gerekmektedir. Somut olayda, her bir davacı lehine hükmedilen manevi tazminat için kendisini vekille temsil ettiren lehine vekalet ü-

reti takdiri gerekirken, toplam manevi tazminat miktarı üzerinden vekalet ücreti takdir edilmesi doğru değil bozma sebebi ise de; bu yanılmanın giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden, hükmün, 6100 sayılı HMK'nın geçici 3/II. maddesi delaletiyle 1086 sayılı HMUK'nın 438/7 maddesi uyarınca düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir..."

Yargıtay 15. Hukuk Dairesi'nin 14.07.2017 gün ve E. 2017/123, K. 2017/2899 sayılı kararı;

"...Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerekçirici nedenlere ve özellikle davacının talebine rağmen mahkemece yargılamaya devam edilerek menfi tespit talebinin konusunda karar verilmesinin mümkün olmamasına, konusu kalmayan dava ile ilgili haklılık durumunun incelenerek davalının ücreti vekâlet ve yargılama giderinden sorumlu tutulmasında bir isabetsizlik bulunmamasına göre yerinde bulunmayan bütün temyiz

itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA..."

48. Avukatlık ücret alacağı için kısmi dava açılabilir mi?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.10.2017 gün ve E. 2017/2940 K. 2017/9363 sayılı kararı;

"...Mahkemece, davacının avukat olup, Avukatlık Ücret Tarifelerine göre alacağını kolayca hesaplayabilecek ve davasını bu değer üzerinden açabilecek imkana sahip olduğu bu nedenle davanın belirsiz alacak davası şeklinde açılmasında davacının hukuki menfaati bulunmadığı gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar vermiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Belirsiz alacak davası; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 107. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; davanın açıldığı tarihte alacağın miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, alacaklının, hukukî ilişki ile asgarî bir miktar ya da değer belirterek alacak davası açabilmesi belirsiz alacak davası ile mümkündür.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 109. maddesinde kısmî dava düzenlenmiş olup, davacının aynı hukukî ilişkiden kaynaklanan alacağının veya hakkının tümünü değil, belirli bir kısmını talep ederek açtığı davaya kısmî dava denir. Kısmî dava niteliği itibariyle bölünebilir talepler için söz konusudur.

Somut uyuşmazlıkta, iddianın ileri sürülüş biçimi açısından davanın niteliği değerlendirildiğinde; Davacı vekilinin dilekçenin sonuç kısmında, "...fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak kaydıyla şimdilik 10.000, 00 TL Avukatlık Ücret Sözleşmesinden doğan alacağın davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep ettiği görülmektedir. Bu durumda davanın kısmi dava niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Hâl böyle olunca; davacının kısmi dava açmakta hukuki yararının bulunduğu anlaşıldığından, yerel mahkemece işin esasına girilerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken hatalı ve yanılığlı değerlendirme sonucu yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

49. Haksız eylemden kaynaklanan davalarda faiz hangi tarihten istenmelidir?

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 20.01.2014 gün ve E. 2013/3635, K. 2014/603 sayılı kararı;

"...Mahkemece gerekçede gösterilmeksizin dava tarihinden itibaren faiz yürütülmesine karar verilmiştir. **Tazminat hukuku ilkeleri gereğince, haksız eylemden kaynaklanan zararın ödetilmesi amacıyla açılan davalarda, istek bulunması durumunda, hükmedilecek tazminatlara olay gününden itibaren faiz yürütülmesi gerekir.** Karar bu bakımdan yerinde görülmemiştir. Ancak, yanılığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını da gerektirmediğinden, hükmün, HMUK'nun 438. maddesi uyarınca düzeltilerek onanması gerekmiştir....Temyiz edilen kararın yukarda (2) no.lu bentte gösterilen nedenle hüküm bölümünün 1 bendinde yer alan "dava tarihinden" ifadesinin çıkartılarak, "yayın tarihinden" ifadesinin yazılmasına.... ,...kararın davacı yararına düzeltilmiş biçiminin onanmasına, ... oybirliği ile karar verildi...."

50. Serbest meslek makbuzunun hukuksal niteliği nedir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin ...12.2017 gün ve E. 2015/30673 K. 2017/12762 sayılı kararı;

“...Somut uyuşmazlıkta mahkeme, davalının davacı tarafından düzenlenen ve kendisine gönderilen serbest meslek makbuzlarına yasal süresi içerisinde itiraz etmediği Ticaret Kanunu uyarınca makbuz içeriklerinin kesinleştiğinin kabulü ile serbest meslek makbuzu tutarında kabul kararı verilmiştir.

Ancak davacı vekilin gönderdiği serbest meslek makbuzları fatura değildir ve TTK'nın 21/2'nci maddesi uyarınca davalı tarafta faturanın alındığı tarihten itibaren 8 gün içerisinde fatura içeriğine bir itirazda bulunulmadığından fatura bedelinin kesinleşmiş olmasına dair hüküm serbest meslek makbuzları için uygulanamaz. ...Hal böyle olunca, mahkemece, açıklanan bu ilke ve esaslara göre araştırma yapılarak karar verilmesi gerekirken, **yanılgılı değerlendirme ile serbest meslek makbuzlarına, fatura düzenlemenin yasal sonuçlarına bağlanarak, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...**”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 08.04.2010 gün ve E. 2009/11083, K. 2010/4654 karar sayılı kararı;

“...Davacı, avukat olduğunu, davalıya serbest meslek makbuzlarına konu hukuki hizmetlerin verilmesine rağmen, davalının bu hizmetlerin bedelini ödemediğini ileri sürerek, eldeki davayı açmış; davalı ise, böyle bir hukuki hizmet talebinde bulunmadıklarını ve serbest meslek makbuzlarına konu hizmeti almadıklarını savunmuştur. Mahkemece, davalı şirketçe tebliğ alınan yazıların içeriğine göre, davacının hukuki hizmet verdiği ve davalı tarafından faturalara itiraz edilmediği gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiştir. Dosya içinde bulunan yazışmalar, davacının davalıya gönderdiği belgelerden ibaret olup; **serbest meslek makbuzlarına konu hukuki hizmetin verildiğini ve danışmanlık yapıldığını ispata tek başına yeterli değildir. Bu durumda, davacı vekil, serbest meslek makbuzlarına konu hukuki hizmet ve danışmanlığın verildiğini ve süresini yasal delillerle kanıtlamakla yükümlüdür.** Mahkemece, davacı ve davalının bu yöne ilişkin tüm delilleri toplanıp birlikte değerlendirilerek, sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken,

bu yönlerin göz ardı edilerek eksik inceleme ile yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 26.11.2015 gün ve E. 2014/41421, K. 2015/34632 sayılı kararı;

“...Davacı sözleşmeye dayalı aylık ücret alacağıının ödenmediğini ileri sürerek talepte bulunmuş, davalı davacı avukatın makbuz düzenlemediğini ve görevini gereği gibi ifa etmediğini savunmuştur. Ancak avukatın görevini gereği gibi yapmadığı konusunda delil ibraz edememiştir. Hal böyle olunca davacının sözleşmeye göre ödemek durumunda olduğu bedeli ödediğini ispat etmesi gerekir. **Serbest meslek makbuzunun ibraz edilip edilmemesinin sonuca etkisi yoktur.** Kaldı ki ödeme yapılmadığı hususu davalının kabulündedir. Mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir...”

51. Aynı ilamda yazılı alacak ayrı ayrı icra takibine konu edilebilir mi?

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi ile 12. Hukuk Dairesi tamamen farklı görüşlen savunmaktadır.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 2012/6206/8203 sayılı kararında

“...Müşteki tarafından adı geçen Avukat aleyhine Ankara 12. İcra Hukuk Mahkemesi'nin Esas:2014/745 sayısına kayden açılan şikâyet davası sonunda verilen 13.11.2014 tarih ve 2014/1009 sayılı karar ile **yasalarda bir ilam ile hüküm altına alınan haklar ile ilgili olarak ayrı ayrı takip yapılabileceğine ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı, bu kapsamda Anayasanın 36, Türk Medeni Kanununun 1, 2, 4 ve 33, Borçlar Kanununun 77 ve Hukuk Muhakemeleri Kanununun 29. maddeleri dikkate alınarak uyuşmazlığın çözülmesi gerektiği, objektif iyiniyet kuralları uyarınca, adı geçen Avukat tarafından yasadaki boşluktan yararlanılarak bir ilamdaki haklar için ayrı ayrı takip başlatılarak sebepsiz zenginleşmeye neden olacak şekilde fazladan avukatlık ücreti istenmesinin hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olduğu, ilam bir bütün olmasına rağmen yasal ve geçerli bir neden olmaksızın alacaklının iki**

ayrı takip başlatmak suretiyle dürüstlük kurallarına uymadığı...” gerekçesi ile ayrı takip yapılamayacağını bildirmekte 12. Hukuk Dairesi ise bunun olabirliğini içtihat etmektedir.

TBB Disiplin Kurulu’nun 26.07.2013 gün ve E. 2013/139, K. 2013/565 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasının şikâyetli avukatın mahkeme ilamına konu vekâlet ücreti ile yargılama giderini iki ayrı icra takibi yaparak tahsil etmesinde hukuka aykırılık olup olmadığı değil, yapılan işlemin meslek kurallarına uygun olup olmadığıdır.

Eylem, şeklen hukuka uygun olsa bile, ilamda yazılı aynı mahiyetteki iki alacak için iki ayrı takip yapılarak iki ayrı icra vekâlet ücreti tahsili meslek kurallarının ruhu ve kabul ettiği ilkelerle bağdaşmamaktadır. Avukat, yargı kararlarına uygun ise de toplumun önem verdiği moral değerlere ters ve avukatların kamudaki itibarını doğrudan ilgilendiren hususlarda daha dikkatli ve özenli olmak “avukatlar paradan başka hiçbir şey düşünmez gibi olumsuz bir imajın yaratılmasına” eylemleriyle katkıda bulunamazlar.

Çünkü avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve “avukat kamunun avukatlık mesleğine güveni” nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır. (Avukatlık Yasası Madde 34 ve TBB Meslek Kuralları Madde 3)

Bazı davranışların yasalara uygunluğu yeterli mazeret sayılmaz. Avukat aynı zamanda “hukuka uygunluk” ölçüsüne de bağlıdır. (Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları Şerhi, s. 46).

Şikayetli avukatın eylemi, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesinde açıklanan; Yüklenilen görevi, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği’nce belirlenen Meslek Kuralları’na uyum yükümlülüğü ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3. maddesinde açıklanan; Mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işini tam bir sadakatle yürütmeye ilkesine ve 4. maddesinde açıklanan; Mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınma ilkelerine aykırılık teşkil etmekle disiplin suçunu oluşturmaktadır..” gerekçesi ile eylemi disisiplin suçu olarak yorumlamakta idi.

TBB Disiplin Kurulu'nun 03.01.2015 gün ve E. 2014/766, K. 22015/16 sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorunlardan birisi bir ilamda yazılı alacağın birden fazla takip konusu yapıлып yapılamayacağına ilişkindir.

Bir ilamda yazılı alacağın ayrı ayrı takibe konulup konulamayacağı hususunda Yargıtay 8. Hukuk Dairesi ile 12. Hukuk Dairesi içtihadı farklı olup, 8. Hukuk Dairesi kararlarına ayrı takip göre yapılamaz, 12. Hukuk Dairesi kararlarına göre de ayrı takip yapılabilir denmekte,

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 24.03.2010 gün ve 2010/12-138 Esas, 2010/169 Karar sayılı kararında da “Dairemizin müstekar içtihatları gereği ilamda yazılı olan asıl alacak ve yargılama giderleri ile vekâlet ücreti yönünden tek bir takip yapılabileceği gibi ayrı ayrı takip yapılması da mümkündür. İlamda hükmedilen asıl alacak ve buna bağlı fer'i alacaklar yönünden ayrı ayrı takip yapılmasını engelleyen yasa hükmü bulunmadığından, mahkemece şikâyetin reddine karar verilmesi gerekirken kabulüne karar verilmesi isabetsiz olduğu” gerekçesi ile karar verildiği görülmektedir.

O halde takiple amaçlanan sonuca ve bu hakkın kötüye kullanılıp kullanılmadığına da bakmak gerekir. Takip miktarları itibarıyla Şikâyetli avukatın haksız kazanç amacıyla takip yapmadığı görülmektedir. Baro Disiplin Kurulu'nun bu yöndeki hukuksal değerlendirmesi isabetlidir...” gerekçesi ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararını esas alarak içtihadından dönmüş ve hakkın kötüye kullanılıp kullanılmadığına da bakılmak suretiyle olabirliğine karar vermiştir.

Adalet Bakanlığı Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 27.02.2017 günlü ve 92358809-152.03-59343-2696 sayılı “Olur”u ile Kurulumuzun 04.01.2017 gün ve 2016/761 Esas, 2017/56 Karar sayılı kararı, “Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nca, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun ilamda hükmedilen asıl alacak ve fer'i alacaklar yönünden ayrı ayrı icra takibi yapılmasını engelleyen bir yasa hükmü bulunmadığına ilişkin kararı göz önünde bulundurulmak suretiyle adı geçen Avukatın müştekiye zarar verme amacı ile hareket ettiğine dair somut bir delilin bulun-

madığı gerekçesiyle, itirazın reddine ve söz konusu kararın onanmasına karar verilmiş ise de,

...Nitekim Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 09.11.2012 tarih ve Esas:2012/7921, Karar: 2012/10135 sayılı kararı aynı doğrultuda olduğu gibi emsal nitelikteki bir eylemin Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 tarih ve Esas:2013/139, Karar:2013/565 sayılı kararında Avukatlık Kanunu'nun 34,134 ve Meslek Kuralları'nın 3,4 maddelerine aykırı olup disiplin cezasını gerektirdiği kabul edilmiştir." gerekçesi ile Avukatlık Yasası'nun 157/7. maddesi gereği bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir..." gerekçesi ile geri gönderme yapmış ise de önceki kararda direnilmiş, hatırladığım kadarı ile gerek taraflar ve gerekse Bakanlık tarafından karar aleyhine dava da açılmamıştır.

Net olarak kişisel görüşümü sorarsanız yapılmamasından yanayım. Çünkü hapis hakkı ile ilgili açıklamalara baktığınızda müvekkil adına yapılan tüm tahsilatların müvekkile bildirilmek zorunda olduğunu görürsünüz. Takibi kendi adımıza açamıyacağımıza göre E Devlete giren tüm vatandaşların bu tahsilatı göreceği, tahsilatı kendisinden gizlediğiniz gerekçesi ile soluğu Cumhuriyet Savcılığı'nda alacağı gerçeğini görmemiz ve açık ve dürüst olmanız gerekir. Bu da sizi gereksiz yargılamalardan kurtarır. Herşey para değildir. Para sonuçtur. Dikkatli olunmalı meslek onuru ile de oynanmamalıdır.

52. Hakimler hakkında açılacak tazminat davalarında görevli mahkeme neresidir?

Hukuk Genel Kurulu'nun 27.03.2015 gün ve E. 2015/304, K. 2015/1093 sayılı kararı;

"...6100 sayılı HMK 47. maddesinde "Davaların Açılacağı Mahkeme" başlığı altında yargısal faaliyetten dolayı devlet aleyhine açılacak davalarda görevli ve yetkili mahkeme belirlenmiş, Devlet aleyhine açılan tazminat davası, ilk derece ve bölge adliye mahkemesi hâkimlerinin fiil ve kararlarından dolayı ise Yargıtay ilgili hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile kanunen onlarla aynı konumda olanların fiil ve kararlarından dolayı açılacak ise, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nda açılacağı ve İlk Derece Mahkemesi Sıfatıyla görüleceği düzenlenmiştir.

Madde gerekçesinde de “ilk derece ve bölge adliye mahkemesi hâkimlerinin fiil ve kararlarından dolayı devlet aleyhine açılan tazminat davası, dava konusuna göre temyiz edilse idi, **temyiz incelemesi Yargıtay’ın hangi hukuk dairesinde yapılacak idiyse o hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile kanunen onlarla aynı konumda olanların fiil ve davranışlarından dolayı açılacak tazminat davasının da Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nda açılacağı ifade edilmiştir.**

Yapılan yargılama ve toplanan delillere göre davanın ihbar edildiği Ankara 19. Asliye Hukuk Mahkemesi hakimi A. E.’ın 15.12.2014 tarihli HSYK kararı ile Yargıtay’a üye seçildiği, ve kazandığı yeni statü nedeniyle HMK 47. maddesi hükmü gereğince Yargıtay üyeleri aleyhine ancak Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda hakimlerin hukuki sorumluluğuna dayanılarak tazminat davası açılabileceği gözetilerek Dairemizin görevsizliğine dosyanın yüksek dereceli ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna göndermek gerektiği kanaatine ulaşıldığından aşağıdaki hüküm kurulmuştur..”

53. Ücret davası açacak avukat Barosuna bilgi vermek zorunda mıdır?

Evet, zorundadır, maddenin uygulaması TBB Disiplin Kurulu kararları yanında Yargı kararları ile de saptanmıştır. Ancak bu hususta birkısım hatırlatmalar da yapmak zorundayım.

Üstad Ali Haydar Özkent “Avukatın Kitabı” isimli ölmez eserinde;

“...Davalar alenidir. Herkesin gözü önünde görülür. Dün şu hakim önünde ve şu masada müvekkilini müdafaa eden onun haklı olduğunu söyleyen avukat, bu gün yine aynı adam aleyhine dava açıyor! Ne kadar haklı olursa olsun bu, mahkeme salonunun havasında sıkıntı yaratır, dinleyenler avukata yan yan bakarlar, belki de bıyık altından gülerler Avukat, tamamen haklı da olsa bu sıkıntılı havayı yaratmadan, bu istihzalı bakışlardan kendisini de, mesleğini de korumak ister. Baronun vekarı, avukatın feragati böyle olmasını emreder.”

İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi’nin 65. maddesi gereği avukatların inzibat meclisinin iznini almadan dava açmaları yasaktır. İnzibat meclisi üstün bir özveri ile birçok dava açılmasını önlüyor,

sulh ediyor veya hakemle çözümlenmesi için gayet ediyordu. **Gerçekte de ücret ödememek için her yolu deneyen müvekkilin bürodaki mahrem konuşmalar dahil nasıl çirkinleştiği, ağzına geleni söylediğini görmek meslek adına hiç de hoş değil.**

O halde, özellikle baro başkanlarına düşen görev, Meslek Kuralları'nın 47. maddesi gereği dilekçeyi dosyasına havale etmek değil, sorunu çözmeye gayret etmek olmalıdır. Avukat da, barosunun görüşüne saygılı olmalı, kendisini haklı da görse, Baro yönetiminin "dava açma" görüşünü, meslek onurunu koruma adına verdiğini bilmelidir.

Eğer mutlak surette dava açmak istiyorsanız kendiniz açmayınız. Bire bir muhatap olmayınız.

Yazılı ücret sözleşmeniz yok ise, avukatlık asgari ücret tarifesi üstünde talepte bulunmayın ve sakın ola ki yemin tekliflerine muhatap olmayınız.

Üstad Av. Ali Haydar Özkent diyor ki: "... Fakat davayı açmaya mecbur olup da iş avukatın yeminine dayanınca mesela müvekkil, şu kadar ücret verdim dediği halde avukat almadığını söyleyip de müvekkil yemin teklif edince, avukat daha çok düşünmelidir. Gerçi yemin etmemekle, eski müvekkilinin def'i doğru olduğunu, kendi iddiasının hakikate uygun olmadığını kabul gibi bir netice çıkabilir. Hatta bazı cahil müvekkiller bunu, avukat aleyhinde propaganda olarak kullanabilirler. Böyleleri avukatın ettiği yeminin yalan olduğunu söylemekten de çekinmezler. Onun için, bu gibi hususi hallerde avukat, şunun bunun ne diyeceğine bakmamalı, kendisini mesleğe bağlayan en ince kayıtlara, ruhunun asaletine, kalbinin zenginliğine, avukatlık centilmenliğine müracaat etmelidir. Bu durumda bir avukat, maddi menfaat için yemin etmez. Avukatlık vakarı, yüksek meslek gururu bunu böylece ister. Ve hakim önünde; (Şu adam iddiasında haksızdır. Vicdanım ve namusuma temin ederim ki bu böyledir. Fakat meslek vakar ve gururu, suflü bir menfaat uğrunda yemin etmeme müsaade etmiyor. Davanın bu kısmından vazgeçtim!) demek, mesleği de, avukatı da yükselten bir asalet eseri olsa gerekir.

Bu kadar bağ, bu ne feragat ! diyeceksiniz. Yaa!.. Avukatlık kolay mı? Avukatın hamuru feragatle, fedakârlıkla yoğrulmuştur, diyenler işte böyle meslek centilmenliklerini düşünerek ve bek-

leyerek hükümlerini vermişlerdir. Meslekte paranın ön safta gelmediğini ve tatbikatını buralarda görürüz. Buna candan iman etmiş olan bir avukat, makasla önce kendi menfaatini kesmeli ki, başkalarına örnek olsun. Avukatlık her şeyden önce şahsi feragat, kalp zenginliği, fedakârlık işidir.” Yorumu gerek var mı? Takdir sizin.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.04.2016 gün ve E. 2016/125, K. 2006/298 sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatın 05.01.2016 kayıt tarihli itiraz dilekçesinde özetle; önceki savunmalarını tekrarlar, verilen kararın yasalara ve ilgili mevzuata aykırı olduğunu, dilekçesi ekinde sunduğu Danıştay İdari Dava Dairelerinin 2011/76 Esas, 2014/1397 Karar sayılı ilamı ile TBB Meslek Kurallarının 27/2 maddesinin hukuka uygun olmadığına karar verildiğini, serbest savunmayı temsil eden avukatın kendi ücret alacağına ilişkin müvekkiline yönlendirdiği davada kendi hakkında yönelik talepte bulunmasını bağlı olduğu Baroya bildirmesinin 1136 sayılı Avukatlık Yasası hükümlerinin ruhuna uygun düşmeyeceğini, hakkında verilen cezanın Anayasa’nın 38.maddesindeki cezaların yasallığı ilkesine aykırı olduğunu, TBB Meslek Kurallarının 47. maddesinin serbest savunmaya aykırı bir uygulama olduğunu belirterek itirazlarının değerlendirilmesini ve mezkûr kararın bozulmasını talep ettiği görülmektedir.

TBB Meslek Kuralları 47. maddesi gereği ücreti vekâlet alacağı davası açan avukatın Baro’ya bildirimde bulunması zorunludur. **Madde metninden de görüleceği üzere “Baronun hakem” olarak bildireceği görüşlere de uyma zorunluluğu vardır. Amaç vekil müvekkil ilişkilerinden kaynaklanan sorunlara dava öncesi çözümler bulmak, meslek onurunu korumaktır.**

Bu nedenlerle eylem Avukatlık Yasası 34, 134 ile TBB Meslek Kuralları 47. maddeye aykırı olmakla Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan hukuksal değerlendirme yerinde olmakla itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir...”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 24.04.2016 gün ve E. 2016/146 K. 2016/318 sayılı kararı:

“...Nitekim Ankara 8. İdare Mahkemesi’nin 2013/1253 Esas, 2014/742 Karar sayılı ve 15.05.2014 tarihli kararında “Yukarıda aktarılan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 47. maddesi ile

bir avukatın ilgisine sağladığı hukuki yardımdan kaynaklanan ücretini tahsil edememiş olması nedeniyle dava açmadan önce baroya bilgi verme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir.

Ancak ilamlı veya ilamsız icra takibine başlamadan önce de bu kuralın geçerli olup olmadığı konusunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu itibarla, söz konusu Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurullarının 47. maddesi hükmünün Baro'ya bildirim zorunluluğu kısmı açık olduğundan, bir avukat ücret alacağı konusunda dava açma yolunu tercih edebileceği gibi, elindeki ücret sözleşmesi ile **ilamsız takip yapma yolunu da tercih edebileceğinden, icra takibine başlamadan önce de bu kural gereği bildirim yapılması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.**

Böyle bir yükümlülüğün öngörülmesi olma sebebi, meslek mensubunun dava konusu edeceği bu türden bir uyuşmazlıktan öncelikle meslek örgütünün haberdar olmasının sağlanmasıdır. Böylece mesleğin saygınlığını zedeleyecek bir durumun oluşmasının önlenmesi amaçlanmıştır. Bu açıklamalar karşısında; ilamsız icra takibi yapmadan önce bağlı bulunduğu baroya bildirimde bulunma yükümlülüğünü yerine getirmemiş olan davacı hakkında meslek disiplinine aykırı eylemi nedeniyle disiplin hukuku kuralları çerçevesinde tesis olunan işlemde hukuka aykırılık bulunmamıştır." Denilmekte olup, bu karar Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurul'un 21.10.2015 gün ve E. 2015/1242, K. 2015/5901 Karar sayılı kararıyla onanmıştır..."

54. Yetkili mahkeme neresidir, ücret takdir edilmeli midir?

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 10.06.2015 gün ve E. 2014/24185, K. 2015/19162 sayılı kararı;

"...Mahkemece, davalının ikamet adresinin Eyüp/İstanbul olup HMK 6. maddesi uyarınca genel yetkili mahkeme davalının davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesi olduğu anlaşıldığından dava dilekçesinin yetki yönünden reddi ile mahkemenin yetkisizliğine, yetkili mahkemenin İstanbul Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemeleri olduğuna karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

HMK.nun 6. maddesi gereğince bir davada genel yetkili mahkeme, davalının ikametgahının bulunduğu yer mahkemesidir. Aynı kanunun 10. maddesinde sözleşmeden doğan davalar için, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinin de yetkili olduğu belirtilmiştir ki, buda özel yetkiye ilişkin düzenlemedir. Davacı, davasını özel veya genel yetkili mahkemelerden herhangi birinde açabilir. **Dava konusu olayda davacı, avukatlık vekalet ücret sözleşmesinden kaynaklanan ücret alacağının tahsili istemiyle eldeki davayı açmıştır. Türk Borçlar Kanunu'nun 89. maddesinin 1. fıkrasına göre sözleşmeden doğan para borcu,sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa, alacaklının ödeme zamanındaki ikametgahında ödenir. Alacaklı, bu para borcunun ödenmesi için kendi ikametgahında takip başlatıp dava açabilir.** Dava konusu olayda da alacaklı davacı, para alacağının ödetilmesi için ikametgahı olan Küçükçekmece Asliye Hukuk Mahkemesi'nde alacak davası açmıştır. Bu nedenle mahkemece yapılan yetki itirazının reddiyle işin esasının incelenmesi gerekirken, aksine düşüncelerle davalının ikametgahı mahkemesinin yetkili olduğundan bahisle yazılı şekilde hüküm kurulmuş olması,usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 14.09.2017 gün ve E. 2017/13589, K. 2017/11914 sayılı kararı;

"...6100 sayılı HMK'nun 331/2. maddesi "Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi halinde yargılama giderlerine o mahkeme hükmeder. Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya başka bir mahkemede devam edilmemiş ise, talep üzerine davanın açıldığı mahkeme dosya üzerinden bu durumu tespit ile davacıyı yargılama giderleri ödemeye mahkum eder" hükmünü içermektedir.

Mahkemece, yukarıda anılan yetkisizlik kararı gereğince HMK'nun 331/2. maddesi gözetilerek, kendisini bir vekille temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davalı lehine vekalet Ücreti takdirine ilişkin hüküm tesis edilmemesi usul ve yasaya aykırı olup, hükmün bozulmasını gerektirir....Ne var ki, bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden hükmün düzeltilerek onanması HUMK'nun 438/7. maddesi gereğidir...."

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 14.09.2017 gün ve E. 2017/13589, K. 2017/11914 sayılı kararı;

“...Somut olayda, dava ilk olarak 30.01.2015 tarihinde ... 4. Aile Mahkemesi'nde açılmış, mahkemece 21.09.2015 tarih ve 2015/70-644 E.K. sayılı ilam ile yetkisizlik kararı verilmiş, söz konusu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiş, bu aşamadan sonra dosyanın gönderildiği ... 1. Aile Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, temyize konu karar verilmiştir.

6100 sayılı HMK'nun 331/2. maddesi “Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi halinde yargılama giderlerine o mahkeme hükmeder. Görevsizlik, yetkisizlik veya gönderme kararından sonra davaya başka bir mahkemede devam edilmemiş ise, talep üzerine davanın açıldığı mahkeme dosya üzerinden bu durumu tespit ile davacıyı yargılama giderleri ödemeye mahkum eder.” hükmünü içermektedir.

Mahkemece, yukarıda anılan yetkisizlik kararı gereğince HMK'nun 331/2. maddesi gözetilerek, kendisini bir vekille temsil ettiren davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken, davalı lehine vekalet Ücreti takdirine ilişkin hüküm tesis edilmemesi usul ve yasaya aykırı olup, hükmün bozulmasını gerektirir.... hüküm fıkrasına 6. bir bent olarak “Yetkisizlik kararının verildiği ... 4. Aile Mahkemesinde davalı kendisini bir vekille temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T.'nin 7. maddesi gereğince 750 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,” ifadesinin eklenmesi suretiyle hükmün düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekliyle onanmasına...”

55. HAGB'na karar verilen hallerde, katılan yararına vekâlet ücret takdiri zorunludur.**Yargıtay 18. Ceza Dairesi'nin 26.03.2018 gün ve E. 2017/5601, K. 2018/2447 sayılı kararı;**

“...5271 sayılı CMK'nın 231. maddesinde düzenlenen “hükmün açıklanmasının geri bırakılması” müessesesinin uygulanabilmesi için, anılan maddenin 6. fıkrasında belirtilen objektif ve subjektif koşulların bulunması ve öncelikle sanığın isnad edilen suçu işlediğinin yapılan yargılama sonucu belirlenmesi gerekmektedir.

CMK'nın 231. maddesinin 12. fıkrasına göre hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı itiraz yoluna başvurulabilecektir.

Olağan kanun yollarından olan itiraz, 5271 sayılı CMK'nun 267 ila 271. maddeleri, arasında düzenlenmiş olup "İtiraz olunabilecek kararlar" başlıklı 267. maddesinde; "Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir" şeklindeki düzenlemeye göre, kural olarak sadece hâkim kararlarına karşı gidilebilecek olan itiraz yoluna, kanunlarda açıkça gösterilmiş olunması kaydıyla mahkeme kararlarına karşı da başvurulması mümkündür.

CMK'nın 270 ve 271. maddelerine göre, itiraz incelemesi kural olarak duruşmasız ve dosya üzerinden yapılacak, merci gerekli görürse Cumhuriyet savcısı, müdafii veya vekili de dinleyebilecektir. Bunun yanında merci, yazı ile cevap verebilmesi için itiraz istemini Cumhuriyet savcısı ve karşı tarafa bildirebilecek, kendisi de inceleme ve araştırma yapabileceği gibi gerekli gördüğünde bunların yapılması konusunda emir de verebilecektir.

CMK'nın itirazla ilgili yukarıda yer verilen maddelerinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına yönelik itirazın yalnızca şekil yönünden inceleneceği, esasın inceleme dışı bırakılacağına dair bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu da 22.01.2013 tarih ve 2012/10-534 esas, 2013/15 sayılı kararında; "İtiraz mercii, O Yer Cumhuriyet Savcısının suç vasfına yönelik aleyhe başvurusu üzerine incelemesini sadece şekli olarak değil, hem maddi olay hem de hukuki yönden yapmalı, gerekli gördüğünde cevap vermesi için itirazı sanık müdafiiine tebliğ etmeli ve Cumhuriyet savcısı ile sanık müdafiiini dinlemeli, yine ihtiyaç duyduğu konular varsa gerekli araştırma ve incelemeyi yapmalı ya da bunların yapılmasını sağlamalı ve bunun sonucunda da TCK'nın 191/2. maddesi gereğince verilen tedavi ve denetimli serbestlik kararının isabetli olup olmadığına karar vermelidir." şeklindeki gerekçesiyle itirazın hem maddi hem hukuki yönden ele alınması ve her yönden hukuka uygunluğunun denetlenmesi gerektiğine karar vermiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesinin 1.fıkrasında "Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin

asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.” 2. fıkrasında “Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir.” hükümlerine yer verilmiş, 5271 sayılı CMK’nın 324. maddesinin 1. fıkrasında “Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir.” 2.fıkrasında, “Hüküm ve kararda yargılama giderlerinin kimlere yükletileceği gösterilir.” hükümleri düzenlenmiştir.

Aynı Kanununun 271. maddesinde ise; “(1) Kanunda yazılı olan hâller saklı kalmak üzere, itiraz hakkında duruşma yapılmaksızın karar verilir. Ancak, gerekli görüldüğünde Cumhuriyet savcısı ve sonra müdafî veya vekil dinlenir. (2) İtiraz yerinde görülürse merci, aynı zamanda itiraz konusu hakkında da karar verir.” hükümleri bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardımın Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11. maddesinde: “Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak hukuki yardıma bağlı olarak Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi uyarınca lehe hükmedilecek vekâlet ücretleri hakkında 26.09.2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi uygulanır.” hükmü, aynı yönetmeliğin 6. maddesinde ise “Sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu hizmetten dolayı bu Yönetmelik Kapsamındaki personele karşı işlendiği iddia edilen suçlara ilişkin soruşturma veya kovuşturmalarda, Bakanlık ve bağlı kuruluşlar merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye teşkilatı kadrolarında bulunan avukatlar ile 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre hizmet alım suretiyle kendilerine idarece vekâlet verilmiş avukatlar, ayrıca vekâletname ibrazı gerekmeksizin ilgili personelin veya kanuni mirasçılarının vekili sıfatıyla işlem yapmaya yetkilidir” düzenlemesi yer almaktadır.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14. maddesinde ise: “(1) Tahkim usulüne tabi olanlar dâhil adli ve idari davalar ile icra dairelerinde idarelerin vekili sıfatıyla hukuk birimi amirleri, muhakat müdürleri, hukuk müşavirleri ve avukatlar tarafından yapılan takip ve duruşmalar için, bu davaların idareler lehine netice-

lenmesi halinde, bunlar tarafından temsil ve takip edilen dava ve işlerde ilgili mevzuata göre hükmedilmesi gereken tutar üzerinden idareler lehine vekalet ücreti takdir edilir.

(2) İdareler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretleri, hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez teşkilatında bir emanet hesabında toplanarak idare hukuk biriminde fiilen görev yapan personele aşağıdaki usul ve sınırlar dahilinde ödenir." hükümleri düzenlenmiştir.

CMK'nın 234. maddesine göre suçtan zarar görenlerin, kanıt sunma, davaya katılma ve hükmü temyiz edebilme haklarını kullanabilmeleri için, açılmış davadan haberdar edilmeleri gerekir.

Bu düzenlemeler karşısında, katılan D. G.'ın vekil ile temsil edilmesi ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14. maddesi uyarınca idare lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekir.

İncelenen somut olayda; katılan vekilinin hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına yönelik mahkeme kararına, vekâlet ücretine hükmedilmediği gerekçesiyle itirazda bulunması üzerine, itirazı inceleyen Kayseri 1. Ağır_Ceza Mahkemesi'nce katılan vekilinin vekâletname ibraz etmediği şeklindeki gerekçeyle itiraz yerinde görülmeyerek, itirazın reddine karar verilmiştir.

Yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretine hükmolunmaması, CMK'nın 324 ve 325. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır. Ayrıca yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde katılan vekilinin yargılamaya konu olayda vekâletname ibraz etme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu bağlamda itirazı inceleyen mercii tarafından bu eksiklik nedeniyle itirazın kabulüne karar verilmesi gerekirken, itirazın reddine karar verilmesi hukuka aykırıdır..."

56. Sigortacılıkta tahkimde vekâlet ücreti, avukatlık ücret tarifesinin beşte biridir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 26.03.2019 gün VE E.2016/9857, K. 2019/3532 sayılı kararı;

"...Uyuşmazlık Hakem Heyeti tarafından, iddia, savunma, yapılan yargılama ve toplanan delillere göre; başvurunun kabulü ile 96.049,00 TL destekten yoksun kalma tazminatının 27.07.2015 tari-

hinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte G. Sigorta A.Ş.'den alınarak başvuru sahibine verilmesine karar verilmiş; bu karara karşı davacı vekili ve davalı vekili İtiraz Hakem Heyeti nezdinde itiraz etmiştir.

İtiraz Hakem Heyeti tarafından; davalı vekilinin itirazının red-dine, davacı vekilinin itirazının kabulü ile 96.049,00 TL destekten yoksun kalma tazminatının 27.07.2015 tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte G. Sigorta A.Ş.'den alınarak başvuru sahibine verilmesine karar verilmiş; hakem kararı, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

2-19.01.2016 tarihli ve 29598 Resmi Gazetede yayımlanarak Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16. maddesinin 13. fıkrasına «(13)(Ek:RG-19/1/2016-29598) tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi'nde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekalet ücretinin beşte biridir.» hükmü eklenmiştir.

İtiraz hakem heyetince verilen 25.03.2016 tarihli kararda davacı lehine hükmedilecek vekâlet ücreti için Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16.13 maddesinin uygulanması gerektiği gözönüne alınarak AAÜT'nin 13. maddesi gereğince hesaplanan vekâlet ücretinin 1/5'i oranında vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken tam nispi vekâlet ücretine hükmedilmesi doğru görülmemiş, bozma nedeni ise de, bu yanılmanın giderilmesi yargı-lamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden hükmün 6100 sayılı HMK'nın geçici 3/II. maddesi delaletiyle 1086 sayılı HMUK'nın 438/7. maddesi uyarınca düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir..."

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 20.12.2017 gün ve E. 2017/3986, K. 2017/7431 sayılı kararı;

"...4-Davalı sigorta şirketinin vekâlet ücretine yönelik temyiz itirazlarına gelince, sigorta hakem heyeti kararı ile kendisini vekil ile temsil ettiren davacı/başvuru sahibi lehine AAÜT uyarınca tam vekâlet ücretine hükmedilmiş ise de;

Sigortacılık Kanunu'nun 30. maddesine eklenen 17. fıkrasına göre, "Talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine hük-

molunacak vekalet ücreti, Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biridir “

26616 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 17.08.2007 tarihli Sigortacılık Tahkimine İlişkin Yönetmeliğe 19.01.2016 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen 13. fıkrası uyarınca da, “Tarafların avukat ile temsil edildiği hallerde, taraflar aleyhine hükmedilecek vekâlet ücreti, her iki taraf için de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde yer alan asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan vekâlet ücretinin beşte biridir.

Anılan hükümdeki “talebi kısmen yada tamamen reddedilenler” ifadesinin hem sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayanları hem de risk üstlenen kuruluş ve güvence hesabını ifade ettiği, ayrıca tahkim yargılamasının çekişmeli yargı olduğu da gözönünde bulundurulduğunda hükmedilecek vekalet ücretinin davacı/başvuru sahibi yönünden de Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesinde belirlenen vekalet ücretinin beşte biri tutarında olması gerekirken, davacı/başvuru sahibi lehine AAÜT’ne göre asliye mahkemelerinde görülen işler için hesaplanan tam vekalet ücretine hükmedilmesi de doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir. (Y.11.H.D. 15.01.2016 tarih 2016/64e. 2016/1453k.; Y.17.H.D. 20.09.2017 tarih 2016/11893e. 2017/7997k.)

57. Uyuşmazlıklarda görevli mahkeme hangisidir?

Ne yazık ki aşağıdaki kararları okuduğunuzda bir istikrar olmadığını, zaman zaman avukatın aşağılandığını dahi göreceksiniz. Avukat bilgi ve birikimini hukukun hizmetine tahsis eden ağırlaştırılmış vekil sorumluluğu taşıyan bir meslek gurubudur. Asla eşya satıcıları ile karıştırılmamalı, sorumluluğu Avukatlık Yasası ve TBB Meslek Kuralları dahilinde tespit edilecek davaların daha geniş inceleme ve araştırmakla görevli genel mahkemeler olduğu kabul edilmek zorundadır. Bu yargının yazık ki mesleğimize bakış açısının doruk noktasıdır. Ayıptır.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 01.06.2015 gün ve E. 2015/12049, K. 2015/17496 sayılı kararı;

“...6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet

piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı yasanın 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasa da düzenlenmiş olması tek başına o işlem den kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. Eldeki davada, davacı avukat davalı ... tarafından vekalet ücretinin ödenmediğinden bahisle vekalet ücretinin davalılardan tahsili için alacak isteminde bulunmuştur. **Davalı ..., dava dışı ...yetkilisi olup, hem davalı hem dava dışı şirket bu nedenle 6502 sayılı yasa da tanımlanan tüketici vasfını taşımamaktadır.** Vekalet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların 6502 sayılı yasa kapsamında olması için mutlak surette taraflardan en az birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir. **Somut uyuşmazlıkta davalı ..., tüketici yasasında tanımlanan tüketici kapsamında olmadığından, taraflar arasındaki ilişkinin 6502 sayılı yasa kapsamı dışında kaldığı anlaşılmaktadır.** Taraflar arasındaki uyuşmazlık, **Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamı dışında kaldığına göre davaya bakma hususunda genel mahkemeler görevlidir.** Eldeki dava da Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında bulunmadığından mahkemenin işin esasına girerek hasıl olacak sonuca uygun karar vermesi gerekir. Mahkemece, değinilen bu yönü gözardı ederek işin esasına girerek sonucuna uygun bir karar vermesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 01.06.2017 gün ve E. 2016/14262, K. 2017/6764 sayılı kararı;

"...Mahkemece, Mahkemenin görevsizliğine, dava dilekçesinin usulden reddine, davalının holding ortağı (hissedarı) olması nedeniyle tacir niteliğini taşıdığından dava dosyasının görevli yetkili ...

Asliye Ticaret Mahkemesi'ne HMK 20. maddesi şartları dahilinde gönderilmesine karar verilmiş; hüküm, taraflarca temyiz edilmiştir.

1-Davacı, davalının avukatı olarak hizmet verdiğini ancak haksız olarak azledildiğini ileri sürerek, vekalet ücretinin ödetilmesi isteği ile eldeki davayı açmıştır. Mahkemece, davacı ve davalının tacir sıfatları nedeni ile görevli mahkemenin ticaret mahkemesi olduğuna karar verilmiştir.

Avukatlığın mahiyeti başlıklı Avukatlık Kanunu'nun 1. maddesinde, Avukatlığın, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olduğu açıklandıktan sonra, avukatlıkla birleşmeyen işler başlıklı 11. maddesinde "Aylık, **ücret**, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta produktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez" düzenlemesi getirilmiştir.

O halde davalının şirket ortağı olarak mahkemece tacir olduğu kabul edilse bile, davacı avukat tacir olmadığı gibi, işin ticari nitelikte olmadığından Avukatlık hizmetinin ticari iş olarak kabulü mümkün değildir. Ayrıca dava konusu ihtilaf, TTK'da yer alan mutlak ticari davalardan da değildir. Bu itibarla davanın görülmesi gereken mahkeme Asliye Hukuk Mahkemesidir.

Açıklanan nedenle görevli mahkemenin Asliye Hukuk Mahkemesi olarak kabulü gerekirken, yanlış değerlendirme ile Asliye Ticaret Mahkemesi'nin görevli olduğundan bahisle yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 11.10.2017 gün ve E. 2016/22078, K. 2017/9384 sayılı kararı;

"...Dava, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun yürürlüğü döneminde açılmış olup, anılan Kanunun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı yasanın 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasada düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığı tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. **Somut olayda davacı, davalı avukatın vekalet ücreti alacağına tahsil amacıyla aleyhine başlatıldığı icra takibine borcunun olmadığına tespiti istemiyle eldeki davayı açmıştır.** Taraflar arasındaki uyuşmazlık Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında kaldığına göre davaya bakmaya Tüketici Mahkemesi görevlidir. Görevle ilgili düzenlemeler kamu düzenine ilişkin olup taraflar ileri sürmese dahi yargılamanın her aşamasında resen gözetilir. Görevle ilgili hususlarda kazanılmış hak söz konusu olmaz. Bu durumda mahkemece, uyuşmazlığın tüketici mahkemesi sıfatı ile esasına girilip görülmesi gerekirken, genel mahkemelerin görevli olduğundan bahisle görevsizlik kararı verilmesi usul ve yasa aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 17.11.2017 gün ve E. 2015/34018, K. 2017/11295 sayılı kararı;

“...Görevsiz konusu kamu düzenine ilişkin olup, taraflarca ileri sürülmesi bile mahkemece re’sen nazara alınması zorunludur. Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasada düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığı tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir.

Somut olayda **davalılar ... Aile Mahkemesi'nin 2012/648 E. sayılı dosyasıyla görülen tapu iptali ve tescil ve aile konutu şerhi konulmasına ilişkin dava nedeniyle davacı avukata vekaletname vermiştir.** Davalı bu hukuki işlem içerisinde tüketici konumunda olduğundan, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin tüketici işlemi olduğunun kabulü gerekir. İş bu davanın da 6502 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden sonra açıldığı anlaşılmaktadır. O halde, uyuşmazlık Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında kaldığına göre davaya bakmaya Tüketici Mahkemesi görevlidir. Bu durumda

mahkemece, tüketici mahkemesi sıfatıyla davaya bakılması gerekirken, genel mahkeme sıfatıyla karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir....”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 20.10.2017 gün ve E. 2017/6965 K. 2017/9930 sayılı kararı;

“...Mahkemece, Tüketici Mahkemesine görevsizlik kararı verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı yasanın 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasa düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. Eldeki davada, davacı avukat, davalının vekilliğini üstlendiği dava nedeniyle ödenmeyen vekalet ücretinin tazminini istemektedir. ... 19. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/340 E.-2014/139 K. sayılı ilamında; davalıya ait taşınmaz üzerine yapılan ... nedene işyeri sahibi tarafından ... değerinin daha yüksek olduğundan bahisle tapu iptal ve tescil davası açtığı anlaşılmaktadır. **Davacı tarafından davalının vekilliğini yürüttüğü dava işyeri nitelikli taşınmaz davası olduğundan, davalı 6502 sayılı yasa tanımlanan tüketici vasfını taşımamaktadır. Vekalet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların 6502 sayılı yasa kapsamında olması için mutlak surette taraflardan en az birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir.**

Somut uyuşmazlıkta davalı, tüketici yasasında tanımı yapılan tüketici kapsamında olmadığından, taraflar arasındaki ilişkinin

6502 sayılı yasa kapsamı dışında kaldığı anlaşılmaktadır. Taraflar arasındaki uyuşmazlık, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamı dışında kaldığına göre davaya bakma hususunda genel mahkemeler görevlidir. Hal böyle olunca, mahkemece, işin esasına girilerek sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 13.03.2017 gün ve E. 2017/2863 K. 2017/3117 sayılı kararı;

“...6502 sayılı Yasa'nın 73. maddesi, bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa Tüketici Mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukuki işlemin sadece 6502 sayılı yasa düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesi'nde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. Eldeki davada davacı, **vekalet ücreti alacağının tahsili için başlattığı icra takibine vaki davalının itirazının iptalini istemiştir. Somut uyuşmazlıkta mesleki faaliyete yönelik açılan dava tüketici yasasında tanımı yapılan tüketici kapsamında değildir. Taraflar arasındaki ilişkinin 6502 sayılı yasa kapsamı dışında kaldığı anlaşılmaktadır.** Taraflar arasındaki uyuşmazlık, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamı dışında kaldığına ve dava da mutlak ticari dava niteliğinde bulunmadığına göre davaya bakma hususunda Asliye Hukuk Mahkemesi görevlidir. Öyle olunca mahkemece Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 05.04.2017 gün ve E. 2017/1553, K. 2017/4023 sayılı kararı;

“...Davacı, davalı avukata şirket aleyhinde yürütülen dava ve icra takibinin takip edilmesi amacıyla masraf ve vekalet ücreti adı altında para gönderildiğini, davalı avukatın istifa etmesine karşın uhdesinde kalan parayı iade etmediğini ileri sürerek, bu paranın tahsili amacıyla başlatılan takibe vaki itirazın iptalini istemiştir. Mahkemece, davacının şirket olması ve vekalet ilişkisinin ticari iş kapsamında kalması gerekçe gösterilerek Asliye Ticaret Mahkemesinin

görevli olduğundan bahisle dava dilekçesinin görev yönünden usulden reddine karar verilmiştir. 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren TTK'nın 5. maddesinde "Aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemesi tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir." hükmü yer almaktadır. **Anılan yasa hükmü gereği, davalı tarafın tacir sıfatı bulunmadığından davaya bakmaya görevli mahkeme genel mahkemelerdir.** Hal böyle olunca, mahkemece Asliye Hukuk Mahkemesine görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 04.10.20117 gün ve E. 2015/20473, K. 2017/9129 sayılı kararı;

"...Görev konusu kamu düzenine ilişkin olup, taraflarca ileri sürülmesi bile mahkemece re'sen nazara alınması zorunludur. Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasada düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığı tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. **Somut olayda davalı Kadastro Mahkemesi'nde görülen iki adet taşınmazın beyanlar hanesinde yer alan şerhin değiştirilerek kendi hissesi oranında tapuya kayıt ve tescili, mirasçılık belgesi alınması ve aleyhinde açılan takibin iptalinin sağlanması nedeniyle davacı avukata vekaletname vermiştir.** Davalı bu hukuki işlem içerisinde tüketici konumunda olduğundan, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin tüketici işlemi olduğunun kabulü gerekir. İş bu davanın da 6502 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden sonra açıldığı anlaşılmaktadır. O halde, uyuşmazlık Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında kaldığına göre davaya bakmaya Tüketici Mahkemesi görevlidir. Bu durumda mahkemece, tüketici mahkemesi sıfatıyla davaya bakılması gerekirken genel mahkeme sıfatıyla karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.10.2017 gün ve E. 2016/2014, K. 2017/8942 sayılı kararı;

"...6502 sayılı Yasa'nın 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngör-

müştür. Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasada düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığı tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. Davalı 6502 sayılı yasada tanımlanan tüketici sıfatını taşımamaktadır. Vekalet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların 6502 sayılı yasa kapsamında olması için mutlak surette taraflardan en az birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir.

Somut uyuşmazlıkta; **taraflar arasındaki vekalet ilişkisinde davalının anonim şirket olduğu ve davalının ticari amaçla hareket ettiği, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin tüketici işlemi olmadığı kabulü gerekir. Bu itibarla uyuşmazlığın Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında kalmadığına göre davaya bakmaya genel mahkemeler görevlidir.** Mahkemenin işin esasına girerek hasıl olacak sonuca uygun karar vermesi gerekirken, değinilen bu yönü göz ardı ederek yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 24.05.2017 gün ve E. 2016/7157 K. 2017/6410 sayılı kararı;

“...Mahkemece, davanın Tüketici Mahkemesi'nin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş; hüküm, taraflarca temyiz edilmiştir.

6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı yasanın 73. maddesi, bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür

Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasada düzenlenmiş olması tek başına o işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı

yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir. **Eldeki davada, davacı vekil olarak takip ettiği dosyalarda hak ettiği ve ancak ödenmediği iddia olunan ücretin tahsilini istemiş olup, davalının uyuşmazlığa konu dosyalarda ticari amaçla hareket ettiği anlaşıldığından 6502 sayılı yasa da tanımlanan tüketici sıfatını taşımamaktadır. Somut uyuşmazlıkta davalı, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da tanımı yapılan tüketici kapsamında olmadığından, taraflar arasındaki ilişkinin 6502 sayılı yasa kapsamı dışında kaldığı anlaşılmaktadır. Taraflar arasındaki uyuşmazlık, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamı dışında kaldığına göre davaya bakma hususunda genel mahkemeler görevlidir. Görev konusu kamu düzenine ilişkin olup, taraflarca ileri sürülmesine bile re'sen gözetilmesi gerekir. O halde Mahkemece, işin esasına girilerek hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde görevsizlik kararı verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir..."**

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi 13.12.2016 gün ve E. 2016/26188, K. 2016/24164 sayılı kararı;

"...Görev konusu kamu düzenine ilişkin olup, resen gözetilir. Görev konusunda kazanılmış hak olmaz. 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı yasanın 73. maddesi, bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Bir hukuki işlemin sadece 6502 Sayılı yasa da düzenlenmiş olması tek başına o işlem den kaynaklanan uyuşmazlığın tüketici mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı yasa kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici olması gerekir.

Eldeki davada, davalının serbest muhasebeci ve mali müşavir olduğu ve mesleki faaliyetinden kaynaklı alacağı için davacı avukata vekalet verdiği, bu nedenle 6502 sayılı yasa tanımlanan tüketici sıfatını taşımadığı anlaşılmıştır. Vekalet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların 6502 sayılı yasa kapsamında olması için mutlak surette taraflardan en az birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir. Somut uyuşmazlıkta davalı serbest muhasebeci ve mali müşavir olup, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da tanımlanan tüketici kapsamında olmadığı, bu nedenle taraflar arasındaki ilişkinin 6502 sayılı yasa kapsamı dışında kaldığından davaya bakma hususunda genel mahkemeler görevlidir. Hal böyle olunca, mahkemece işin esasına girilip, taraf delilleri toplanarak hasil olacak sonuca uygun karar verilmesi gerekirken, mahkemenin değinilen bu yönü gözardı ederek yanılığın gerekçe ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir...”

SON SÖZ

Üstad Avukat Ali Haydar Özkent'in Avukatın Kitabı isimli eserinin “GENÇ AVUKATLARLA GİZLİ KONUŞMALAR” başlıklı son faslını ona, yaşlısı genci tüm meslektaşlarıma saygım gereği koyuyor,

Adem ile Havva'dan beri insanlığın adalet arayışında olmazsa olmaz bir mesleğin mensupları olarak ilkelerini yaşama geçirirseniz bu kitaptaki aykırılıklara muhatap olmayacağınızı, **yeminle başlayan tenişir tahtasında biten** bir mesleği onurla yapacağınızı, çocuklarınıza *birakacağınız en önemli mirasın* meslek vakarı olacağını bilmenizi içtenlikle isterim. Namuslu, dürüst, saygın bir babam, anam vardı demek her evladın hakkıdır.

SON FASIL

900. Bu faslı yazmağa neden lüzum gördük?

Yolun çoğunu aldığımız ve önümüzde pek azını bıraktığımız şu sıralarda, genç arkadaşlarım, sizinle gizli bazı şeyler konuşmak istiyorum. Bu konuşacaklarımızın kanunlarda, kitaplarda yeri yoktur.

Kanunlarda, kitaplarda, meslek an'anelerinde yeri olan şeyleri bundan evvel yazdık. **Şimdi konuşacaklarımız, san'atın daha temiz, daha temiz, daha rahat ve daha verimli yapılması için ne gibi şeylerin gerek olduğuna, nasıl hareket edilmesi icap ettiğine da irdir.** Yani biraz da maddî taraf. Baroya ayak atarken bunları bize toptan söyleyen olmadı. Bir kitapta da yazılmış görmedik. Adliye sarayında eski bir üstattan konuşma esnasında tesadüfen işittiğimiz bir söz, öteki birinden duyduğumuz bir şikâyet ve bir figan, Disiplin Meclisinde geçen bir vak'a, bir kıvılcım... Nihayet yirmi iki senelik bir tecrübe bunları bize öğretti. **Nice arkadaşlar biliriz ki işin değil fakat angaryanın çokluğundan ve kazancın azlığından şikâyet ederler.**

Kıymetli zamanları, hattâ sıhhatleri şunun elinde oyuncaktır. **Zayıf iradeli olduklarından kendilerini bedava kullandırır, iş sahiplerinin esirleri derecesine düşürürler.** Hülâsa rahat yüzü görmezler ve yarınlarından emin değildirlere. Bu gizli fasılda konuşmak istediğimiz şeyler, mesleğimize, haysiyetinize toz kondurmamak, sıhhatinizi bozmamak, yazıhanenizi kapayıp ta çıktığımız zaman geniş bir nefes almak, yarını düşünmeyerek yemek masasında karınız ve çocuklarınızla kedersiz ve neş'eli bir yemek yemek, geceleri rahatça bir uyku uyumak ve ertesi günü korkusuz ve sağlam, işinize başlayabilmek için lâzım gördüğüm şeylerdir. Bab, fasıl ayırtmaksızın ve hiç bir tasnife tâbi tutmaksızın bunları, kafamda doğduğu gibi, sıralıyorum. **Bu gizli konuşmalar, genç meslektaşlarım, yalnız sizin içindir.** Eskiler ne ise odur. Onlar bu yazıları okurken geçmişe teessüf etseler de geri dönmek ellerinde değildir. Sizler, mesleğe yeni başlıyorsunuz. Dikkat ederseniz iş sahiplerine, işlere, hâdiselere kendinizi ezdirmezsiniz.

901. Müvekkillerle teklifsizlikten sakınınız.

Mesleğin veriminin birinci sırrı, müvekkil ile teklifsiz olma maktır. **Bu, hiç şaşmayan bir düsturdur, iş sahipleri ile aranızda bir mesafe bırakınız.** Müvekkil yazıhanenize girerken bir kahvehaneye, bir sinemaya girer gibi girmemelidir; hele bir sigara veya kahve içmek, dedikodu ve boşboğazlık etmek için hiç gelmemelidir. **Ona his ettirmelisiniz ki yazıhanenizde yalnız iş konuşulur.** Davaya, hukuka dair görüşülür ve her yardıma bir karşılık beklenir. Hattâ yazıhanenizin dışında dahi onlara bu hissi veriniz.

Hülâsa, iş sahipleri ile can ciğer, sıkı fıkı, teklifsiz olmayınız. Teklifsizlik, meslek haysiyetinizi kırar, iş sahiplerine kendinizi oyuncak eder ve sizi bedava çalıştırır.

İnsanlar çok tuhaftır. Başkalarını bedava çalıştırmaktan zevk alırlar. Sizde bu emellerini gıcıklayan bir yumuşaklık görünce istismar etmek isterler. Bunun başlıca sebebi de teklifsizliktir, işlerini gördürmek için arkadaşlıktan, dostluktan bahsederler. Öyle vaziyet alırlar, öyle dil kullanırlar ki ücret istemeğe utanırsınız. **Öyle kurnaz müvekkiller vardır ki ücreti önlemek için sizi bir eğlentiye çağırır, yahut evinde veya lokantada bir iki yemek yedirir, meyliniz varsa bir kaç kadeh rakı ile çakır keyif ederler. Artık dost oldunuz. Para isteyemezsiniz. Halbuki siz o işten alacağınız ücretle yüz defa daha iyi yemek yer, daha iyi eğlenirsiniz.**

Bu kadar değil. Eğer sizinle samimî dost gibi görüşen o adamın minnettar kalacağını, insanca yardımınızdan dolayı size karşı sevgi ve saygı besleyeceğini sanıyorsanız aldanırsınız. Ah, insan denilen mahlûk, ne muammadır? Ne karışık, ne bilinip anlaşılamayan bir varlıktır. **Böyle bedava çalıştırdıkları ilim adamlarına hürmet edecekleri yerde onlarla eğlenir, eğilmiş gördükçe sırtlarına daha ziyade binerler, insan ruhunun en çirkin bir yüzü de, zayıf, yumuşağı ezmektir. Kendinizi ezdirmeyiniz. Yerlere kadar eğilmeyiniz.** Bir ziyafet, ufak bir menfaat mukabilinde ilminizi, seciyenizi oyuncak etmeyiniz. Yardımınızın mukabilini almak, işinizde şerefli bir adam gibi saygı ve sevgi görmek isterseniz, herkese ve bilhassa davalarını aldığınız, istişarelerini yaptığınız adamlara kendinizi dirhem dirhem ve fakat kibarca satınız. Teklifsizlik, bunun birinci düşmanıdır. Müvekkillerle teklifsiz olmayınız.

Şimdi içinizden şöyle dediğinizi duyar gibi oluyorum: Yeni işe başladık, fazla kafa tutarsak iş bulamayız. Onun için iş sahiplerinin suyuna gitmeliyiz... **Bu çok yanlıştır, iş sahipleri, siz yumuşadıkça sertleşir, siz arkalarından koştukça kaçarlar.** Dava almanın, müvekkil tutmanın, namus dairesinde para kazanmanın yolu başkadır, iyi bir tahsil görmüş, avukatlık için lâzım gelen vasıfları haiz bulunmuş iseniz, daima okuyor, çalışıyor ve dürüst hareket ediyorsanız er geç meydan sizindir. **Çabuk avukat olunmaz, acele ile para kazanılmaz, müvekkilinize kendinizi ezdirip kan ter içinde boşuna çalışmaktan ve sonunda sıhhatinizi, haysiyetinizi kaybetmekten ise yazıhanede oturup kitap okumak, yahut ta mahkemelere ve konferanslara gidip bir kaç faydeli söz dinlemek daha hayırlıdır.**

Meslekte vakarınızı muhafaza ediniz, müvekkillerinizle aranızda mesafe bırakınız, fazla teklifsiz olmayınız, hattâ zaruret olmadıkça ve en aşağı on defa davet etmedikçe yemeğini yemeyiniz derken yazıhaneye her gelene kafa tutunuz, çalım satınız demek istemediğimi elbette anladınız.

Avukat, maddî hayatta muvaffak olmak için sempatik olacak, kibirli ve çalılımlı olmayacak, herkesi kendisinden soğutacak hallerden, sahte vakarlılıklardan sakınacaktır. Bu, muvaffakiyetin alfabesidir.

Fakat aynı zamanda bir ilim adamına yakışan ciddiyet ve vakarı da gösterecektir. Müvekkiller böylelerini arar, böylelerine sarılır ve böylelerine ücret verilir. Onlardan yardımınızın mukabilini almak, itimat görmek isterseniz sarmaş dolaş olmayınız. Sizi boşu boşuna döndürür, boynunuza zincir takar ve çabucak yıpratırlar, iyi çocuktur, derler amma, bıyık altından gülerler. **Mühim bir iş çıktığı zaman, kendisini idare etmeyi bilen başka avukata müracaat ederler, kendilerinden iyi bir avukat isteyene başkalarını tavsiye ederler.** Çünkü siz kendisine mühim işi becerecek, kendisini ağır satacak bir kıymet göstermemiş oldunuz.

Meslekte bu dereceye düşmekten çok sakınınız, işe bir kere böyle başlar ve böyle bir nam alırsanız sonuna kadar küçük, orta kalır ve hiç bir zaman büyük ve zengin bir avukat olamazsınız.

902. Çabuk açılıp dökülmeyiniz.

Bu meslekte saçlarını ağartmış, her kıssadan bir hisse çıkarmış, her telden bir ses işitmiş olan eskilerin bu alanda söyleyecekleri ikinci bir söz de, size bir dava vermek isteyenlere karşı çabuk açılıp dökülmemenizdir. Yazıhanenizin kapısı açıldı. Tanıdığınız, yahut tanımadığınız bir iş sahibi içeriye girdi. Yer verdiniz, oturarak işini anlatmaya başladı. Ara sıra sizden fikir soruyor: Haklı değil miyim? Hasmım haksız değil midir? Şu delile ne dersiniz? Elimde bu ibra varken davamı yüzde yüz kazanamaz mıyım?... işin ruhu da buradadır.

Bülbül gibi ağzınızı açar ve ona yerden göğe kadar haklı olduğunu, bu davasını şu kadar zamanda kazanmanın işten bile olmadığını söylerseniz her şeyi kaybettiniz. Bir kere, bütün ve-

sikaları, ilgili kanun maddelerini tetkik etmeden lâf söylemek ve adamcağıza büyük ümitler vermekle bir meslek hatâsında, en yumuşak tabirile, yemek yemeden yemiş yiyen çocuğun hareketine benzer bir hafiflikte bulundunuz, iş sahibi zeki bir adam ise sizin bu hafifliğinizi görerek her halde itimadı sarsılmıştır. Mühim bir işini mümkün değil size tevdi etmez. Sonra, iş sahiplerinin çoğu, zannettiğinizden daha kurnazdırlar. Sizden alacağını aldıktan sonra çok defa gider ve bir daha semtinize uğramazlar. Yahut ta o işin hakkı olan ücretten pek azını teklif ederler. Çünkü ellerine silâhu siz kendiniz verdiniz. Bu davayı kazanmanın pek kolay olduğunu, uzun sürmeyeceğini, paraları çatır çatır tahsil edeceğinizi daha beş dakika evvel siz söylediniz. Kanunun filân maddesi kendisine hak verdiğini ve mahkeme ve icra huzurunda şöyle derse işinin lehine biteceğini öğrenmiştir.

Zaten avukat hakkında yel alıp rüzgâr satan bir adam diye bulanık bir fikir taşıyor, iki satır yazı yazacak, iki de lâf söyleyeceksiniz! O lâfları da ona öğretmiş bulunuyorsunuz. Artık ne diye size itimat edecek ve istediğiniz parayı verecektir? Onun için boşboğazlıktan sakınınız.

Kim olursa olsun, iş sahibine çabuk ve çok açılıp saçılmayınız. Lâyihada yazacağınız ve mahkemede söyleyeceğiniz sözleri daha davasını almadan ve kitap karıştırmadan o adama söylemeyiniz, işte şu avukat yokmu? Sizin kadar ilmi, sempatisi olmadığı halde büyük dava sahipleri hep ona koşuyorlar, yazıhanesi bir karınca yuvası gibi işliyor, neden? Bir kere araştırdınız mı? Elbette size üstün bir hali vardır.

O hal, başka bir şey değilse, mutlaka, müvekkillerine derhal açılıp saçılmaması, kendisini idare etmesi, konuştuklarına ağırbaşlılığı ile itimat telkin etmesi, çekirge gibi sıçramaması, ilmini ve yardımını bedava satmamasıdır. Şu halde siz de onun gibi yapınız, işi dinledikten sonra mümkünse delillerini isteyiniz, hâdiseyi biraz derinleştiriniz.

Davasını kazanacağınıza dair sizde bir kanaat hasıl olmuşsa, işini üzerinize alabileceğinizi söyleyiniz. **Pek sıkıştırırsa, yahut aranızda şöyle böyle bir dostluk varsa bazı prensiplerden müphem ve umumî surette bahsediniz.**

Fakat zinhar dökülüp saçılmayınız. Bu suretle kendisine daha ziyade itimat vermiş, fakat her şeyi öğretmemiş olursunuz, işini aldıktan ve ücret mukavelenizi yaptıktan sonra, fırsat düştükçe, daha fazla konuşabilirsiniz.

903. Ücretinizi kararlaştırınız.

Burada konuştuğumuzun gizli olduğunu başta söylemiştim. Öyle ise, eğiliniz de kulağınıza söyleyeyim, her işten muhakkak ücret isteyiniz ve mutlaka bir mukavele yapınız.

Bütün avukatlar ve bilhassa meslekte yeni bıyığı terlemiş çağda bulunan genç meslektaşlar, bu işin çok yabancısıdır. Herkese akıl öğreten, herkes tarafından işini ve kazancını bilir zan olunan avukatlar, kendi söküğünü dikemeyen terziler gibi bu hususta acınacak haldedirler. Bütün yanlış telâkkilere, dedikodulara, görünüşe rağmen avukatlar yaptıkları yardımın çok defa mukabilini almazlar ve yahut alamazlar. Bunun çok sebebi var.

Mesleğin hamuru feragatle yoğurulduğu için çat kapı içeriye girene, ver bakalım paraları demek bize ağır geliyor. Sonra bizim memlekette, bilhassa yerlilerle işi olanlar bilirler ki halkımız, avukatın söylediği söze, yazdığı her kelimeye bir ücret vermek lâzım geldiğini takdir etmemektedir. **Hekime gittiği zaman nabzını muayene ettirdiği, bir de reçete aldığı için (vizite) vermek lâzım geldiğini anlamağa başlayan iş sahipleri, avukat söz söylediği, bu söz ortada görülmediği, havayı nesimiye karıştığı için ücret lâzım geldiğini düşünmemektedirler.**

İstedığınız kadar yazıhanenize (istişare bedava değildir), (her işişareye şu kadar ücret alınır) diye levha asınız, istediğiniz kadar kinayeli lâflar söyleyiniz. **Hiç aldırılmaz, biraz da tanışıklık varsa kahvenizi içer, telefonunuzla konuşur, sizi bir iki saat işgal eder, Allahısmarladık deyip çıkar giderler.**

Peki amma, siz bu yazıhaneyi keyif için açmadınız, bu kadar masrafınız var. Çoluk çocuk sahibisiniz. Onların hakkı üzerinde bu kadar zararlı tasarruf edemezsiniz.

Hastalık, sağlık sizin içindir. Bir kaç ay yazıhaneniz kapalı kalırsa dilenecek vaziyete düşersiniz. Aylığınız yıllıkınız olmadığı için

bu serbest mesleği ihtiyar ettiniz. **O halde hakkınızı başkalarına çiğnetmemelisiniz. Şu kanaatimi de söyleyeyim ki, kendi hakkını temin ve istifa etmeyi bilmeyen bir avukat, başkalarının hakkını daha iyi temin ve müdafaa ettiğini iddia edemez.**

Şurasını da unutmamalısınız ki bedava iş görmek yalnız sizi ilgilendiren bir hal değildir. Bu hareketlerle mesleğinize, arkadaşlarınıza hakkına tecavüz etmiş oluyorsunuz.

Genç arkadaşlar! Bir müvekkilden ücret isterken yüzünüzün ne kadar kızardığını, kalbinizin ne kadar attığını, o anları yaşadığım için ben de bilirim. **Sanki bir suç işlemiş gibi utanırsınız, içinizden ücret istemek geçer, fakat diliniz söyleyemez.** Yardım ettiği işe kendisini bu kadar kul yapan bir meslek adamına ancak avukatlıkta rast geliriz. Sebebini yukarıda biraz söyledim, bu kitabın muhtelif yerlerinde de anlattım, bu mesleğin kendisindedir. Yardımını adalet gayesine hasreden adam, bir tüccar gibi, her şeyden evvel para istemeyi centilmenliğe yakıştıramıyor. Müvekkilin kendiliğinden vermesini bekliyor, o ise, çok defa aldırıyor...

Lâkin her şeyin bir derecesi vardır. **Mesleğinizi, bir erkeği çıldırmasıya seven bir kadın gibi sevebilirsiniz. Çıldırmasıya seven kadınların bile aşk dolu yüreklerinde satılacak ve satın alınabilecek yahut ufak bir hediye ile sevindirilebilecek köşeler bulunur. Ruhunuz asıl, kalbiniz semih ve âlicenap olsa da, bir köşesinde kendinizi ve çocuklarınızı düşünmek için yer bırakınız.**

Bazı aile işleri, pek yakın dost işleri olur ki bunlardan ücret istemek bahs mevzuu olamaz. Bazan fakirlerin işlerini görmek icap eder, bundan zevk duyulur, vazife sayılarak yapılır. Hülâsa seve seve yapılabilecek angaryalar olur. Bunlardan kaçınmak mümkün değildir.

Fakat bütün meşguliyet angarya olur, ilim yardımının ve beden yorgunluğunun büyük bir kısmı karşılıksız kalırsa, işte o zaman felâkettir. **Onun için bir avukat kendisine bedavacı damgasını vurdurmak istemezse kendi işini de biraz bilmeli ve yardımına ücret beklediğini iş sahibine anlatmalı ve yazılı mukavele ile miktarını tesbit etmelidir.** Yeni kanun yazılı mukaveleye raptedilmedikçe ücret talep edilemeyeceğini emretmiş olmasına nazaran artık sonradan ecir misil davalarının kapısı da kapanmış demektir.

Ücreti evvelden tesbit etmekte bir avukat için sıkılacak hiç bir cihet yoktur. Bir iki işte ücret isteyince alışır ve arkası gelir. Fakat bir kere yanlış yol tutuldu mu, dönmek zor olur. Bir kere yazıhannenize her gelip de sizden bir yardım gören adam, az çok bir ücret vereceğini bilmelidir.

Sonra evvelden konuşulmayan ücretin miktarını iş bittikten sonra kararlaştırırken çok defa münaza çıkıyor. Siz çok umarsınız, işin bittiğini ve maksadının hasıl olduğunu gören müvekkil azı zihninden geçirir, iyisi mi, evvelden konuşmalı, müvekkil ile ücret münakaşası, ücret davası gibi nahoş sahnelere sonradan meydan vermemelidir. Ücret miktarını tesbit ettiğiniz halde sonunda alamazsanız, dava edip etmemek elinizdedir. Böyle bir hal vukuunda nasıl hareket etmek lâzım geldiğini izah ettik.

Bu izah gerçekten okunmaya ve öğrenmeye değer olduğundan aynen alıyorum.

“Fakat davayı açmaya mecbur olup da iş avukatın yeminine dayanınca mesela müvekkil, şu kadar ücret verdim dediği halde avukat almadığını söyleyip de müvekkil yemin teklif edince, avukat daha çok düşünmelidir. Gerçi yemin etmemekle, eski müvekkilinin def'i doğru olduğunu, kendi iddiasının hakikate uygun olmadığını kabul gibi bir netice çıkabilir. **Hatta bazı cahil müvekkiller bunu, avukat aleyhinde propaganda olarak kullanabilirler. Böyleleri avukatın ettiği yeminin yalan olduğunu söylemekten de çekinmezler.** Onun için, bu gibi hususi hallerde avukat, şunun bunun ne diyeceğine bakmamalı, kendisini mesleğe bağlayan en ince kayıtlara, ruhunun asaletine, kalbinin zenginliğine, avukatlık centilmenliğine müracaat etmelidir.

Bu durumda bir avukat, maddi menfaat için yemin etmez. Avukatlık vakarı, yüksek meslek gururu bunu böylece ister.

Bu kadar bağ, bu ne feragat! diyeceksiniz. Yaa!.. Avukatlık kolay mı? Avukatın hamuru feragatle, fedakârlıkla yoğrulmuştur, diyenler işte böyle meslek centilmenliklerini düşünerek ve bekleyerek hükümlerini vermişlerdir. Meslekte paranın ön safta gelmediğini ve tatbikatını buralarda görürüz. **Buna candan iman etmiş olan bir avukat, makasla önce kendi menfaatini kesmeli ki, başkalarına örnek olsun.** Avukatlık her şeyden önce şahsi feragat, kalp zenginliği, fedakârlık işidir.”

904 – Muhtaç ve zebun görünmeyiniz.

Bir iş sahibi, yardımına müracaat ettiği avukatı muhtaç, peşan, düşkün vaziyette görmemelidir. Böyle bir hal, avukat için izmihlâldir. Ücret isterken, sebep ve mazeret olarak, yazıhanesinin kirasını veremediğini, vergi borcu için haciz geldiğini söyleyen avukat, müvekkil nazarında her şeyi kaybetmiştir, insanlar, böylelerinden kaçınırlar.

Böyle düşkün vaziyette bulunan avukatın muhakemesinde selâmet görülmez. Aldığı işi sonuna kadar takip edeceğinden şüpheye düşülür, emniyet ve itimat sarsılır. Çok avukatlar vardır ki, en müşkül dakikalarında bile başkalarının hakkına el uzatmamışlar, müvekkillerinin emanetlerini nefisleri bahasına muhafaza etmişlerdir. **Bu böyle olmakla beraber iş sahipleri, düşkün olmayan meslek adamlarını tercih ederler.**

Bir avukatın, hakkını isterken sebep ve mazeret dermeyen etmesine hiç ihtiyacı yoktur. **Kendi hususî hayatına, ihtiyacına dair söylediği söz yalnız lüzumsuz değildir, kendisini müvekkil nazarında sukut ettirdiği için zararlıdır, iş sahibi, centilmen bir insan ise, en hafifi, itimadını kaybeder, üzülür ve bunun neticesi olarak, mühim bir işini size tevdi etmez.**

Evvelden tevdi etmiş olduğu işi bitirir bitirmez bir daha da yazıhanenize uğramaz. Eğer seviyesi düşük bir adam ise sizin zaafınızı, ihtiyacınızı istismar eder. Az ile sizi kullanır, Ayakları altında çiğner.

Halbuki durum böyle mi olmalıydı? İş sahibi, avukat yazıhanesine karanlıkta ışık, hastalıkta derman arar gibi girmeli, avukatı ilim ve ahlâk bakımından olduğu gibi dünyalık bakımından dahi hiç kimseye muhtaç olmayan, müstakil, üstün bir vaziyette görmelidir. Bu bir nevi ruh haletidir. Mantıkla alâkası yoktur. Niçin böyledir denilemez, insanların zebun bulduklarını ezmeleri ve üstün gördüklerinin önünde eğilmeleri fitratın ezeli kanunları iktizasındandır. Bu hiç şaşmaz. Meslekte muvaffak olmak, kendisini müvekkillerin arzu ve istismarına kaptırmamak isteyen genç avukat, daha başlangıçta bunlara dikkat etmelidir.

Ben bir hekime müracaat ederken sakalının traşlı, yakasının yağlı, ellerinin kirli olup olmadığına daima dikkat etmişimdir.

Hele hastalıklı, öksürüklü, biçare bir hekime kendimi muayene ettirdiğimi hiç hatırlamam. Görür görmez bende, istikrah veya merhamet hissi uyandıran bir adama sıhhatimi tevdi etmek elimden gelmiyor. Müvekkil ile avukat arasındaki münasebet de böyledir. **Evi veya yazıhanesi haczedilmiş, perişan, akşam nafakasına muhtaç, düşkün bir avukata hiç bir kimse canını ve malını emniyet edemez.**

Öksürüklü ve aksırıklıdan kaçmak, düşkünlerden uzak bulunmak, insiyakı bir harekettir, insan ister istemez böyle yapar. Bir insan, kaçındığı bir adama nasıl olur da işini emniyet eder ve ondan yardım, kuvvet, mücadele bekler?

İşe yeni başlayan bir genç avukatın para kazanamaması, masrafını çıkaramaması, hattâ günün birinde yazıhane eşyasının haczedilmesi hiç de hacaleti mucip değildir. Fakat bunu müvekkile sezdirmek zararlıdır. Demek istediğimiz, **avukatın kendisine ait bu halleri kendinde saklaması, müvekkillerine düşkün ve zebun görünmemesidir.**

905. Temiz olunuz.

Yazıhanenin temizliği ve ağırbaşlılığı gibi avukatın üstü başı temiz, yüzü traşlı, saçı taranmış, potini boyanmış olması da müşteriye tesir yapar. **Kirli adamın müşterisi de kirli olur. Kirli müşterinin verebileceği ücretle ise nihayet bir çürük portakal alınır.**

Karmakarışık saçlı, bir karış sakallı avukatın karşısındaki adama yapacağı tesir menfidir. **Avukat, iş sahiplerine, yalnız ilim ve fazilet üstünlüğünü değil, aynı zamanda, kılık ve kıyafetçe de düzgünlüğünü göstermelidir.** Bu, müşteri avlamak için yapılacak bir gösteriş değildir, Bu, cemiyet hayatının gereklendirdiği bir vazifedir. Hele cemiyetin en münevver adamlarındanım diye ortaya çıkmış olan avukat için bir borçtur.

Görünüşün insanlar üzerindeki tesiri büyüktür. İş adamları babacan, tırnakları kirli, ekmek peynirle geçinir kanaatini veren avukatlarla ücret pazarlığı yaparken, böyle bir adama şu kadarı bile çok! derler, fakat düzgün kıyafetlisine kesenin ağzını açabilirler.

Her tarafı temiz, kibarca giyinmiş bir avukatla kolay kolay teklifsiz olunmaz. Gelen müşteri yapışır. Harabatı avuktan ise uzaklaşır. Müşteri tutmak, yaptığınız yardımın karşılığını hakkıyla almak isterseniz temiz ve ütülü elbise giyiniz, yağsız yaka ve kravat takınız.

Her gün traş olunuz, dişlerinizi ve tırnaklarınızı temizleyiniz, potininizi boyatınız.

906. Hayatınızı yalnız mesleğinizle kazanınız.

İşte size eski bir avukat. Avukatlıktan altın para ile elli bin lira kazandığı halde bir vapurculuk işine takılmış, varını yoğunu vermiştir. Şimdi ak saçlarıyla adliyenin dik merdivenlerinden beli bükük çıkarken tatlı günlerini acıya çeviren o ticaret macerasına lanetler yağıdırıyor. İşte ikinci bir avukat daha. Birisinin teşvikine ve hırs ve tamaha kapılarak Rusya'ya gönderdiği halılar yüzünden bütün kazancını kaybetmiş, sefaletin gelip kapısını çaldığı son günlerinde ne yapacağını şaşırıp kalmıştır. Bir üçüncüsü de kazancını paylaşmak üzere kardeşine verdiği bütün varlığının az bir zaman sonra yok olduğunu görmüştür.

Kalp hastalığına, öksürüğe, sinir buhranlarına mal olan o varlığın yerini bir daha dolduracağından şüpheli, kan ter içinde sulh mahkemesinden icra dairelerine koşup duruyor. Parasını İngiliz lirasına çevirdiği ve başka spekülasyonlar yaptığı için bugün çoğunu kaybetmiş olan, yüzde on beş faizle ipoteğe yatırdığı an parasının yarısıyla canını ancak kurtaran, öteki avukatları da sayalım mı?

Doğrudan doğruya veya dolayısıyla ticaretin avukatlar için yasak olduğunu biliyoruz. **Fakat genç arkadaşlarım, ben burada size, kanunun meydana çıkaramayacağı ve yahut masum görebileceği ticaret işlerine bile karışmamanızı tavsiye etmek istiyorum.**

Pek basit gibi görünen faizle ödünç para vermektten, şöyle bir ipotek almaktan, taksit işletmekten, ne bileyim en ufak ve masum kazanç işlerine karışmaktan sakınınız.

Biliniz ki günün birinde mutlaka zararlı çıkacak ve damla damla kazancınızı muslukla kaybedeceksiniz. Çünkü bu sizin işiniz değildir.

Aldığınız tahsil ve terbiye, bir ucu tüccarlığa dayanan para davaverelerinin istediği bin bir türlü düzenbazlıkları yapamazsınız.

Sizi behemehal aldatırlar. Sonra, kazancı veya kaybı başkalarının elinde olan bir işe sermaye yatırmak neden? Siz avukatsınız. Bu meslek adamı çok zengin etmez amma refah içinde yaşatabilir. Şerefli bir insan için bu refah yetişir. (Az tamah çok ziyan getirir) ata sözü, mesleğinden başka işlerle kazanç yapmak isteyen avukat için söylenmiştir, denilse yeridir.

907. Çalışmada intizam ve takip.

Çalışmada intizam, her meslekten ziyade avukatlıkta gerektir, istediğimiz zaman yataktan kalkıp istediğimiz zaman sallana sallana ve gerine gerine yazıhaneye gelecek zamanda değiliz. **Kanunlar, bilhassa memleketimizde, her gün değişiyor. Bunları takip etmek, mahkemelerde hazır bulunmak lâzımdır. Fevkalâde bir hal olmadıkça, her sabah yazıhanenize muayyen saatte gelip muayyen saatte çıkmalısınız. Hattâ kâtibiniz ve daktilonuz hangi saatte nerede olduğunuzu, uğrayanlara filân saatte geleceğinizi söyleyebilmelidir.**

Çünkü arayan ve bekleyenlerin vakti dahi bizimki kadar kıymetlidir, iş sahipleri, hele biraz sezmek kabiliyetinde olanları, böyle şeylere dikkat ederler. Bir, iki, üç defa avukatı yerinde bulamayan bir iş sahibi onun hakkında numarasını vermiştir.

İntizamsızlık, devamsızlık çok zararlıdır. Çünkü intizamsız çalışan avukat, işlerinde şaşırır, acele ve mühim olanı unutarak ehemmiyetsizleriyle uğraşır, davaları gıyaba bırakır.

Arkasından can sıkıntısı, sinir buhranı ve daha başka şeyler gelir. Bunlar kendisi için tehlike. Müvekkiller ise çalışması tesadüfe tâbi avukatı çabuk silkip atarlar. Onlarda da yavaş yavaş, bu derbeder adamın kendisine hayrı yok ki bize olsun, kanaati hasıl olur. Bu da işleri ve dünyalığı için tehlike. Avukat yaşamak ve sevdiği mesleğinde devam edebilmek için müvekkile muhtaç olduğundan onları kendisinden kaçırarak hallerden sakınmalıdır.

Aldığınız işlerin muhakeme celselerinde saatinde hazır bulunmalısınız. Hakikî bir mazeretiniz olmadıkça muhakemeleri talik

için haber gönderir, mektup, arzuhal yazarsanız hem mahkeme, hem müvekkiliniz nazarındaki itibarınızı kaybedersiniz.

Derbeder, sallapati avukatları sakın taklit etmeyiniz. Avukatlıkta kalenderlik kadar muvaffakiyete engel olan bir hâl yoktur. **Kalenderlik ve dağınıklık, intizamsızlıktan, ihmalden ve irade gevşekliğinden ileri gelir.**

Muhakeme celseleri neticesini müvekkilinize mektupla veya telefonla bildirmeyi unutmayınız. Bütün bunlarla iş sahibinde size itimat edilebileceği hissini verirsiniz. Pek çok müvekkiller, her şeyden ziyade buna ehemmiyet verirler.

Hele şuna çok dikkat ediniz: Üzerinize aldığınız bir işi sonuna kadar takip etmek gerektir. Evvelce ateşli bir kaç adım attıktan sonra arkasını bırakıvermek, manen ölüm demektir.

Böyle avukat sağlam, daimî hiç bir müşteri tutamaz, işleri olduğu gibi bırakıvermekten doğacak maddî mes'uliyet, zarar ve disiplin cezaları da başka.

Yazı masası çarpık, iskemleleri karmakarışık, döşemesi tozlu bir avukat ziyaretçiye çok kötü tesir yapar. Hele masası üzerinde bağı yırtık zarflar, güneşten rengi sararmış kağıtlar, dilenci gibi boynunu bükmüş dosyalar, ciltleri param parça olmuş kitaplar, mürekkepsiz hokkalar, uçsuz veya cızırdadıkça sağa sola mürekkep damlaları saçacak kadar eski uçlu kalemler görülen bir avukat, müvekkile emniyet telkin edemez.

Böyle haller avukatta çalışma zevkini, ziyaretçide itimat duygusunu kaçırır.

908. Müddetleri son güne bırakmayınız.

Adliye sarayında bir meslektaşına rast gelip te (aman, lâyihanın son günü. Hemen yazıp mahkemeye vereceğim) dediğini işittiğim zaman ona da, mesleğe de acır ve içimde bir sızı duyarım.

Düşünüp taşınarak, dosyası baştan nihayete kadar okunarak, kanun ve şerhler karıştırılarak yazılması lâzım gelen bir itirazın, bir temyiz lâyihasının acele ile bir çırpıda çıkarılması... Bu, ayıp dememek için söylüyorum, çok tuhaf bir şeydir. Kendi kanmadığı

yerde hasım avukatım, hâkimi kandırmak!... Bu mümkün değildir. Sonra, temyiz arzuhalinin on beşinci, itiraznamenin beşinci günü sağ kalıp yazıhaneye gelebileceğimize dair elimizde bir senet var mı? O gün, vapuru kaçırmayacağımız, tramvay kazasına uğramayacağımız ne malûm?

Onun için bir avukat, müddete tâbi işleri son güne bırakmamalı, en aşağı bir kaç gün evvel yazacağını yazıp vereceği makama vermelidir. **Akşam yazıhaneyi kapattıktan sonra rahat bir nefes almak, sofrada, aile yuvasında neş'e ile ve hiç bir ruh sıkıntısı ve düşüncesi olmadan tatlı ve mes'ut bir hayat geçirmek ancak bu suretle mümkündür sanırım.** Bugünkü işini yarına bırakma! Bu alanda avukatın daima hatırlayacağı ata sözü olmalıdır. Müddetin geçirilmesinden dolayı bir arzuhal ve lâyihanın reddolunması kadar bir avukat için çirkin ve hiç af olunmıyan bir suç yoktur.

909. Kitaba bakınız.

Bir arzuhalin ne gibi kelimelerin bulunması lâzım geldiğini gösteren usulün maddelerini avukatlık hayatımda belki binlerce defa okumuşumdur. Fakat bir dava arzuhali, bir temiz kefaletnamesi, bir tashihi karar lâyihası yazarken her defasında yine okurum. Bundan hiç zarar görmedim. Bu bana kuvvet ve itimat verir. Kefaletnamede bir kelimeyi eksik yazdığı için icranın tehiri talebi reddolunduğundan, bu suretle haksız tahsil ettiği parayı hasımdan geri alamadığından şikâyet eden çok arkadaşlar hatırlarım. Bunlar hep bana birer ibret dersi vermiştir.

Hele, kanunun aradığı şartları haiz olmayan dava arzuhallerinin reddedildiğini işittiğim genç avukatlar bir iki değildir. Bunlara da çok acırım.

Bizim meslekte, hele hukuk ve ticaret davalarında söz, kanunun ve kitabındır. Orada avukat değil, dosya söyler. Davanın temeli, arzuhaldir. Duvarları ve çatısı layihadır.

Şu halde bir genç avukat, aldığı bir davanın arzuhalini yazarken H.U.M.K. önüne açmalı, satırları birer birer okumalıdır. Adres mi lâzım? Yazmalı, vakıalar mı ister? Sıralamalı, ne istediğini, neye dayandığını açık olarak söylemelidir. Eksik bir arzuhalin reddolunması, iptidaî itirazlara yol verecek surette çabuk ve düşüncesiz yazıl-

ması... Bunlar af edilmeyen hususlardandır. Genç avukatlar bunlara çok dikkat etmelidirler. **Eskiden kalma bir zihniyetle, kanunun maddei mahsusasına istinat eden tembel bir avukat, mesleğine karşı saygısızlık göstermiş ve kendi çukurunu kendi kazmış olur. Böylelerinin iş yok! mahkemeler iş çıkarmıyor! diye şikâyetlerini kimse dinlemez.**

Böyle tembel, kitapsız avukata kim iş verir? Bir iş veren bir daha yanına uğrar mı? Ne dediği anlaşılmayan, hangi hukukî sebebe dayandığı bilinmeyen dava arzuhalini hâkim anlayamaz ve celseler uzarsa kabahat hâkimin midir? Biz, kendi uhdemize düşeni yapmalıyız.

Tesadüfü perçeminden yakalamalı ki kaçmasın. Kendisine gelen bir davada düşünüp taşındıktan, kitap karıştırıp hazırlandıktan sonra müdafaa yapan genç avukat, parlak bir istikbalin temelini attığına emin olabilir. Müvekkil, onun intizamını, çalıştığını, dosyasının düzgünlüğünü görür ve sırf bu sayede davasını kazandığını anlar. Başka işleri olunca artık kendisine gelir, dostlarına genç yardımcısını tavsiye eder.

İlim bombardımanına, muntazam ve düzgün yayılım ateşine uğrayan hasım da böyle bir avukatı takdir eder, başka işi olunca o da kendisine koşar. Nice avukatlar bilirim ki bir davada yere serdikleri hasımları başka işleri için kendisine müracaat etmişlerdir.

Hâkimlere gelince, böyle avukatları her yerde överler. Böylelikle iş işi açar, şöhret ve onun arkasından refah, kendiliğinden gelip başınıza konar.

Tali, şans, kısmet... Aziz meslektaşım, bunlara bel bağlama. Avukatlıkta böyle boş şeyler yoktur. Muvaffakiyet, şöhret, refah, ancak ve ancak sağlam bir seciye, usul ve intizam dairesinde çalışma ile elde edilir.

910 . Yazı yazmak.

Avukatın sermayesi, önce doğruluk ve namuskârlık, sonra bilgidir. Bu iki vasıf, bir sikkenin yazı ve tura tarafı gibi birbirini tamamlar. Doğruluğunu ve bilgisini işleten avukat, muvaffak olacaktır. Fakat bu doğruluğu ve bilgiyi herkese nasıl öğretmeli? iş sahiplerine nasıl anlatmalıdır?... Şöhretten bahsetmek istiyorum.

Avukat, bilmem hangi hastalığın tedavisinde yeni bir usul keşfettiğini söyleyen bir hekim gibi reklâm yapamaz, bir damlasıyla yüzdeki çilleri düşüreceğini söyleyen hazır ilâç satıcıları gibi ilân veremez. Bunlar yasak. Ne yapmalı? Gelen iş sahibini, biraz evvel söyledik, iyi idare etmeli... İş sahipleri sizin için zahmetsiz, masrafsız reklâm yaparlar. Fakat bu yetişmez. Mahkemelerde ilmî müdafaalar yapmak. Bu da iyi. Hâkimler ve dinleyenler her yerde sizi över, haberiniz olmadan size iş gönderirler.

Lâkin bu da yetişmez. Bir mevzuu, Almanya'da nasıldır? Fransız âlimleri ne demişler? Bizim mahkemeler ve temyiz ne reyde? İyice bir tetkikten sonra derli toplu meslek mecmuasında yazmak yok mu? Avukatı tanıtan en mühim âmillerden birisi de budur.

Avukatlar, başlarından geçip uzun boylu tetkik etmiş oldukları davalarda istişarelerde böyle mevzular bulabilirler.

Ancak henüz dava görülürken gerek doğrudan doğruya ve gerek başka bir namla yazı yazmak, centilmenliğe yakışmaz. Davanın lehte veya aleyhte neticelenmesini beklemek gerekir.

İlmî, meslekî mecmualarda yazı yazmak, fikre açıklık verir, bilgiyi genişletir. Fakat temin edeceği şöhret... bunlardan aşağı değildir. O makaleyi en az bir kaç yüz meslektaş okur. Onlar sizi tanımağa başlarlar. Günün birinde o mevzua dair bir istişareye çağırılmış iseniz biliniz ki sebebi bu makedir.

Anadolu barolarında da böyle yazılarla akisler yaparsınız. **Hiç haberiniz olmadan size iş murafaa gönderirler.** Filân avukat, malûmatlı olduğu için mi çok para kazanıyor? Şu arkadaş lisan bildiği ve yazı yazdığı için mi tanınmıştır? Demeyiniz, eski hukuku, eski şöhretleri, eski şartları bir yana bırakalım.

Türk hukuku kıblesini batıya çevirmiştir. Biz de oradakiler gibi yapmağa mecburuz. Zaman gittikçe değişiyor. **Tanınmak için okumak yazmak gerektir.**

911. Mesleğinizi seviniz.

Bir mesleği sevebilmek, bıkmadan usanmadan yapmak, yaptıkça heyecan duymak, manevî saadetlerin en büyüğünü tatmak, cemiyette şerefli bir mevkie sahip etmek, refah içersinde yaşatmak için ne

lâzumsa avukatlık mesleğinde bunların hepsi vardır. Bu meslek, üstat Henri-Robert'in dediği gibi (yalnız başına sevmek için kâfi derecede güzeldir. Avukatlık kıskançasına, tatlı tatlı sevimlidir).

Bu kitabın bir çok yerlerinde gördük ki avukatlık kadar insanı yoran, boş zamanların tadını tattırmayan, uykuyu rahat uyutmayan başka bir meslek yoktur. Evinizden çıktığınız dakikadan yazıhanenize gelinceye kadar sorgular karşısındasınız. Yazıhanenizde sizi bekleyenlere fikir ve nasihat vereceksiniz. Mektuplar, arzuhaller, lâyhalar yazacak, Adliye sarayında müdafaa yapacaksınız. Arkadaşlarınızla kanunları konuşur, müzakereler, münakaşalar edersiniz, işler peşinizi bir dakika bırakmaz. Bir saniye serbest değilsiniz. Çünkü sizin yazıhaneniz filân handa ve vazife yeriniz Adliye sarayında değildir.

Sizin yazıhaneniz, imalâthaneniz bizzat dimağınızdır. Bu daimî meşguliyet, ne çok kuvvet sarf ettirir, ne kadar sabır, metanet ister! Onun içindir ki siz herkesten daha çabuk ihtiyarlarsınız, saçlarınız, dişleriniz daha çabuk dökülür, kalp, verem, kanser, sinir hastalıkları her meslekten ziyade avukatlıkta tahripler yapar.

Eğer mesleğinizi sevmezseniz devam için lâzım olan sabır ve sebatı, metaneti, çalışmak zevkini, meslek saygısını kendinizde bulamaz ve hâdiselerin bindirdiği maddî ve manevî yüklere dayanamamış olarak çöker gidersiniz. **Meslek aşkı size bir kuvvet kaynağı olur. Onu sever ve her şeyden üstün tutarsanız, sağlamlık, dinçlik, dayanıklılık duyarsınız.**

Bu meslek sevilmeğe lâyıktır. **Yaptığı hizmet, bir devletin en kudsî bir vazifesi olan adaleti dağıtmak işine yardımdır. Onun için, hâkimlik gibi, mesleklerin en iyilerinden ve en şerefliyelerindedir.**

Serveti, ailesi, namusu tecavüze uğramış olan bir insanın en evvel koşup geleceği, himaye isteyeceği adam avukat ve sığınacağı yer onun yazıhanesidir.

Ne kadar aileler vardır ki servetlerini, haysiyetlerini, avukatın yardımına borçludurlar. Her gün en mahrem sırlar ona tevdi olunur, en gizli şeyler onunla konuşulur. **Hıristiyanlıkta Allah'ın vekili diye saygı ve huşu ile önünde günahlar itiraf edilen, ruhanilik ne ise, dört duvar arasında büyük bir emniyet ve itimat ile kendisine sır ve dert dökülen adalet vekilliği de odur.**

Nice büyük mevkilere çıkmış adamlar vardır ki tecavüze uğrayan haklarını ve menfaatlerini almak için avukatın yardımına koşmuş ve ona en büyük saygı ve itimadı göstermişlerdir. Nice analar, hemşireler, ne kadar masum aile kızları vardır ki, başka kimsenin bilmediği ve bilemeyeceği sırları ilk defa olarak dudaklarından avukata ifşa etmişlerdir.

Küçük büyük yurttaşların bu sonsuz saygı ve itimadına mahzar olmak kadar ruha sükûn ve zevk veren başka ne vardır? **Kılıç ve süngü takıp tehlikedeki vatani ve milleti için hududa koşan askerle, fazilet ve bilgi silâhlarını kuşanarak tecavüze uğramış bir hakkı müdafaa için adalet meydanına koşan avukat aynı derecede sevgi ve saygıya lâyık değil midir?**

Hâkimi aydınlatmak, hakkı yapmak, masumu ipten kurtarmak, zalimden alıp mazluma vermek, bu ne büyük bir şeydir! Dünyada bundan daha büyük ve daha temiz başka bir saadet var mıdır?

İlkbahar kışın uyuşturduğu ağaçlara nasıl can verir, çiçekleri nasıl fişkirtir ve kuşları öttürürse, bir heykeltraş balçığa nasıl ilâhî bir kudret aşılırsa avukat da çiğnenmiş biçarelere, sille tokat atılmak istenen dul ve yetimlere kuvvet verir. Onları müdafaaanın ışığıyla aydınlatır, sıcak himaye ve şefkatiyle ısındırır.

Bu mesleği seviniz, çünkü sevilecek kadar asil, cazibesinden kurtulunamayacak derecede güzeldir. Bir dulun, bir yetimin hakkını aldığınız, bir yurttaşı zulüm ve tecavüzden kurtardığınız zaman duyacağınız gurur, koca bir imparatorluğu avucu içine almış olan Sezar'ın, Orta Asya'dan kalkarak Roma kapılarına kadar dayanmış olan Atilla'nın, düşmanı Türklüğün harimi ismetinde boğmuş olan Atatürk'ün duyduğu gururdan aşağı değildir.

Bu bakımdan avukat, hukuk ilmimi canlandırır, onu mücerret fezasında çıkararak can, mal yapar... Bir haris, bir halik ki silâhı hak, sesi müdafaa, mihrabı mahkemedir.

Bu meslekte insanı baştan çıkaracak şeyler, sebepler, vesileler pek çoktur. Dosyadaki bir kelimeyi söylememek, bir kâğıt parçasını mahkemeye göstermemek suretiyle zengin olmak pek kolaydır. **Yazihaneye gelen iş sahipleri içinde cazibesi kalpleri sürükleyen, ılık kokusu insanı titreten, saçlarının parlaklığı ve gözlerinin tatlılığı nefsi emareyi şahlandıran kadınlar ve kızlar vardır. Bunlara**

karşı sizleri koruyacak silâh, vazifenizin yüksekliği, mesleğinizin asaleti hakkında edineceğiniz fikirdir. Bu mesleği sevmezseniz kendinizi koruyamazsınız.

Avukatlık kadar hangi meslek bedîî heyecan verir? Müdafaanın verdiği zevk ve inşirahı, başka nerede bulabiliriz? İnsanı usandıran riyazî kat'iyetler, yoran mücerret mefhumlar, bir örnekliler bu meslekte yoktur. Her şey yeni, her şey taze, her şey renk ve çiçekle doludur.

Mevzuu bunun kadar geniş, genişliği nispetinde değişen, değişikçe benliği sürükleyen hangi meslek vardır? **Daimî bir savaş. Ne zaman biteceği bilinmeyen bir kasırga. Değersiz bir istişarede, en sade gibi görülen bir davada tarafların, hâdiselerin size verdiği heyecanı gizleyebilir misiniz?**

Hayat, mücadeledir. Bu çarpışma insanın yaşaması, yükselmesi için en büyük bir zaruret olduğuna göre avukatlık bizzat başlı başına bir hayattır, denilse doğru olur. Onun bütün ömrü çarpışmadır; galiplik veya mağlupluktur. Bu savaşın erkânı harbi, başkumandanı kendisidir. Bir romancı avukatın yazıhanesinde şah eser yaratacak her gün bir mevzu bulabilir.

Bazen feci bazen zevk ve neş'e ile dolu olan bu mevzular hakiki hayatın; beşer ıstırabının veya saadetinin beşiğidir. Elem, keder, kin, ihtiras gibi insan kalbinin inilti ve sızıltılarını, feryat ve feveranlarını bu kadar açık ve çıplak başka hangi meslekte görürsünüz?

Bu feryat ve feveranları dindirmek, her dinlediği figandan kanunî bir faide çıkarmak, bir kelime ile insan kalbi, insan ruhu ve onun yongası olan insan malı ile uğraşmak... Bu ne tatlı, ne heyecanlı bir meşgaledir! Ya o zafer yolunda yürüyüş ve hakkın zaferinde duyulan san'at-kâr zevki!

Bu heyecanı, bu san'atkâr zevkini tatmak gerçi çok zordur. Fakat mesleğimizizin güzelliği biraz da bu zorluğundan değildir? Bir davayı haksız olarak kaybettiğiniz, tezinizi hâkime anlatamadığınız zaman duyduğunuz eza ve hiddet ve tarafların kötü niyetinden, bir şahidin yalan ifadesinden, bir senet imzasının inkâr edilmesinden duyduğunuz nefret bile size heyecan vermiyor mu? Ve bu heyecan, ateşinizi, azminizi tazelemiyor mu?

Avukatlık zengin olmak için yapılmaz; bu kitabın bir çok yerlerinde feragat, fedakârlık, menfaati istihkar gibi mesleğin esaslı vasıflarından uzun uzadıya bahsettik. **Meslek âyet ve hadislerinin emrettiği yolda yürüyen bir avukatın zengin olamayacağını biliyoruz. Bununla beraber meslek namuslu bir insan sükûn ve refah içinde yaşatacak maddî vasıtaları temin eder.**

Muvaffakiyet, çok zordur. Yavaş yavaş kazanılır, bazen cesaret kırılır, fakat kazanılır. Hayat değiştikçe, ihtiyaçlar çoğaldıkça, muameleler griftleştikçe, insanlarda bu kin, bu ihtiras devam ettikçe mahkemeler ve avukat yazıhaneleri işleyecektir, işin ve iş sahibinin nankörlüklerini hesaba katmakla beraber bu meslek sizi yine rahat rahat geçindirir. **Çünkü hukuk bilgisi her şeyin temelidir. Ferdin olduğu kadar cemiyetin ve devletin hayatını o tanzim eder.**

Herkes doğrudan doğruya veya dolayısıyla size muhtaçtır. Kanunları yapan, tatbik eden hukukçulardır. **Ticaret ve san'at devletleştirilse, kontenjan, kliring müesseseleri iş sahasını daraltsa, dünya küçülse ve gök yerinden düşse hukukçu ayaktadır.** Büyük şehirde rekabet mi var? Küçüğüne gidersiniz.

Avukatlıkta iş mi azaldı? Hocalık, gazetecilik, memurluk, hakimlik yaparsınız. Elinizde öyle bir elmastraş var ki her şeyi keser. Her kalıba uyan, daha doğrusu her kalıbı yapan bir mesleğe mensupsunuz.

Cemiyette yüksek bir mevkie sahiptiniz. (üstat)sınız. Ne kadar tevazu gösterirseniz, gösteriniz, sizi çevreleyenlere karşı görünen bir üstünlüğünüz vardır. Yüksek bir tahsil görmüş olmanız bu imtiyazı size verir.

Sonra söyleneni çabuk anlamak, hazır cevap olmak, delilleri ustaca hazırlayıp yerli yerinde kullanmak ve bu suretle münakaşalarda hâkim mevkide bulunmak, bu mesleğe mahsus dense yeridir. **Ananızı seversiniz. Çünkü sizi doğurmuş ve büyüt müştür. Mesleğinizi de onun kadar seviniz, zira hukuk bizim (büyük anamız)dır. Bizi büyüt müş, terbiye etmiştir.** Sonsuz tabiatı kucaklayan ufukları seversiniz. Mesleğinizde fertlerin, cemiyetin hayatını, nizamını kucaklamıştır.

Önce bir ırmak sanırken, dere, nehir, sel ve nihayet deniz olan hukuk ilmini uçsuz bucaksız beşer ve cemiyet hayatına tatbik eden

sizsiniz. Bir yandan en büyük itimada mazhar olmuş bir adamın gururunu verirken öteyandan daimî bir heyecanla sizi ummanlara sürükleyen bu meslek sevilmeye lâyıktır. Tabiattan hiç usanılmaz. Çünkü daima değişen denizleri, dağları, ormanları, kırları, çiçekleri, karları, fırtınaları vardır. Bu meslek de öyledir. Derinliği denizinkinden aşağı değildir.

Bir davanın çıkılamayacak sanılan tepelerini bir kartal cesareti ve ustalığıyla aşarsınız. Bulutlar içinde dolaşır, fırtınalar, kasırgalar atlatırsınız. Bu uçuş ve inişler içinizde yeni yeni kuvvet ve heyecan kaynakları yaratır. Her iniltiden bir ıztırap, her zaferden bir zevk duyarsınız. Önünüzde rengini ve kokusunu hiç kaybetmeyen çiçekli, uğraştıkça taze kuvvet veren renkli bir çalışma alanı vardır. Bu meslek baştan başa hayatla, şiirle doludur.

Yaptığı iş insanlığın üzerinde titrediği adalete yardım olan genç Türk avukatı! Mesleğini sev, yalnız sevmekle kalma, böyle bir mesleğe mensup olduğun için gurur da duy. Çünkü sevilecek ve gurur duyulacak kadar asil ve güzeldir. Bu mesleği sevmeyen, kalbinde onun “mukaddes ateş”i yanmayan, asil ruhlu olmayan, mesleği bir tezgâhtar, bir tefeci, bir Lonca esnafı gibi günlük rızkı için yapan, mesleğin asil heyecanını duymayan adam, iyi bir avukat değildir ve olamaz.

Haklı gördüğü bir ihtilâfı adalet huzurunda, hasis ve sefil duygulardan uzak, hakkın ve vicdanının emrinden başka hiç bir emir dinlemeyerek ilmin, kanunun ve medenî cesaretin verdiği bir imtiyazla müdafaa eden ancak böyle bir adamdır ki memleketine, mahkemelere, muhitine, müvekkillerine ve hattâ hasmına sevgi ve saygı telkin edebilir.

Öyle bir Adam! Ki, yalnız doğru söyler ve her söylediği söz doğru görülür.

SON

AV. M. HAŞİM MISİR'A

VEDA MESAJLARI

Her ölüme aadedir. Elen yerler insanlara. Ama
 bazı ölümler özeldir. Bu kişiler ölümler ders verir
 insanlara. Nasir Mısır'da yaşamı ve ölümü ile
 ders vererek gitti.

Nasir abi avukatlığın sadece çippe piyale
 yapılan bir meslek olmadığını, avukatların
 aydın kimselerinde olup olmadığını - yaşamı
 boyunca gösteren bir meslektaşımızdır. Bu
 nedenle yurt sorunları, meslek sorunları için
 Sunda büyük emek veren bir meslektaşımızdır.
 Hepimizin Nasir Mısır'dan ve onun meslek
 yaşamından ilacımız çok dersler vardır.
 Dnu unutmayacağız. Fuhü Sad melanı cennet
 olsun. 20.08.2014

Ar. Ali FLİBA
 JK

Ali Fikrol telefon'da
 Hoşim Abiği kaybettiğ dediğinde çay içiyordum
 bardak düştü elinden.

Ölüm Acısı, kaybetmek acısı
 nasıldır iyi bilirim. Ben ve eşim birlikte
 sessiz sessiz ağladık

2013 yılı Mayısında Hoşim Abi
 ve ben Urfa, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Bartın
 D. Baker sevirim 1500 km birlikte yol aldık
 Bir hafta boyunca ben ve Hoşim Abi keşke
 O bir hafta hiç bitmeseydi.

Her ölüm erkendir Hoşim Abi!
 Hadi biz neyse Asuman Abi'yi, Cihan'ı
 bırakmayacakmış.

Seni hep hayırla yadedip en güzel
 halinle hatırlıyacağız İpikler içinde Hyu.
 20.9.2019.

Av. Sabri Cepik

20.08.2019

Değerli Ağabey,

Avukatlık hukuku izlenimimiz bir hukuk alanı, bu tespitiye katılmamak mümkün değildir.

Bu konudaki gelişmelerin bir başkanı olarak kabul edip, arkasını getirme görevini yerine getirmeye çalışacağız.

Bu ödeni yerine getirirken 68 ruhumdan ödün vermeden "Tam Bağımsız Türkiye" öleminin takipçisi olarak seni hiç unutmayacağız.

Uğur Üzer

Deperi Hasım Başkanım,
 Baba dostum,
 Meslek ustam,
 Aert ortapım,

Benim için o kadar çok sıfatı bir
 arada taşıyorsunki, güzel ve özel
 insan, mesleğimize kattıkları den
 sükran, seni tanıdığım için
 mutluluk duyuyorum.
 Saygın ve deperi üslubundan bizleri
 maürum bırakarak öyle aui göttin ki,
 seni kaybetmenin den özuntisi
 veydeyiz, Fektivan örok'a kararada,
 ne sohbetler ne mücedeler ne günler
 geçirdi de dendi ya, şimdi kelli de
 Fektivan örok'a kavuşman bir danta
 tesellimiz olur mu? Yerin dolmayacak
 için hep kalacak, eserteln meslektas-
 larımızı aydınlatmaya devam edecek,
 Cennet mekânın olsun,

Neşe Özok
 2017

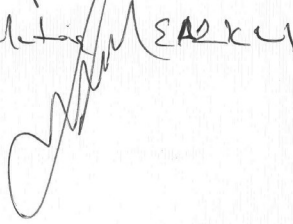
Özok Ailesi adına
 Hüseyin Ailesi Özok Ailesi

20.08.2019

Sevgili Hasim Abi,

Gülen yüzün ve tüm Barolarla
eğitim için verdüğünüz destek
unutulmayacak.

Ulu bir unvanı kaybettik...

G. Antep Barosu Bzlk.
Av. Belent

Saygılı Hocam Abimiz,

Östad kelimesini en göz, haz edenlerden biriydin.

Birlece avukat stajyerine ve avukata verilebilirdi
Zahiri melek ahbapın anlatmakta istiva etmeden
Türkiyeyi doluşt. Ardında epele baktın. Haddini keblet!

Unvanı istediğin, özlediğin bir avukatlık mektebi inşa
edile, paunna hoş etmiş deperi bulur.

Yerinde rahat uyuman dileğiyle tezellerini sunuyorum
Güle güle pırel abim-----

Av. Mehmet Karaburcu Tuzen

Avukat Barosu Başkanı

Türkiye Barolar Birliğinin mümtaz üyesi,
 Güzelsöz Barosunun gizli başkan, değerli
 İğbelyimür vefatına taassüfle öğrenmiş bulunmaktayız.
 Ölcekle merhum Allah'tan rahmet, kadere silesin
 Sabrı emillen diliyoruz.

Herhimmü meşegimiza birskimiz olduğun müzes
 Cumhuriyet ve Anayasal Mesleği var olduğun baki
 kalacaktır.

Kayseri dostlarımız olmaksızın sizleri taahhüt
 bakiyetliği, aşamamız boyunca bidele olacaktır.
 Nite içinde istişahat ediniz.

Kayseri Barosu Başkanı,
 Adınız
 Yönetim Kurulu Üyesi
 ev. Mehmet SÖYTÜRK

a. Elçiyar

20.08.2013

6AriAwşep

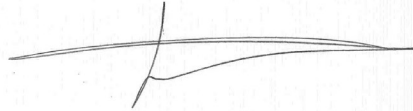
Değarli boşkenim, üşbedim CAW ASİM HASİM MISİR.

Uşbet haberi: aldığım anda işkən bir yanını etsit hissetmeye
boşbedim. Bu meslege, meslekdeşlerim ve bir dərdestarim vardı
erək ve şüari oke unutulmuşdu.

Sei İmran ve İmranın hərəkət dərdestarim ve demokrasii
oskenizi haberleşecek.

Sei İmran unutulmuşdu. Mabun anet olsun

İskender KUTANMAZ

Saugili Dostum.

Dört yıl birlikte çalıştık.

Dostluğumuz hiç eksikmedi.

Rahat olun.

Duamınun sizele

Size hiç unutulmazdır.

Au Ruki Boemli,
Boemli V.

Abim, Babam, Üstadem.

Senin hukuk camiamın en değerli yollarında
yürüm pütekken teridim.

Yürü, kalbi pütek bir insanın bu kadar
zor bir camia da kurulmuş saçları ve
başlıklarıyla gök nedir olduysa, hayati
olduysa, neyle pine asılı ve bir tür
daha hizmet edeyim aşkım yolunda
fardü'üm, ^{bir insanın} kabaniimin üzerinde ve sırında
yolculuk yaptığı Ankaradan Antep'e gelsem
pürüm ileri sınırdı hab, senin de kabaniimi
Ankaradan Hatay'a teridem.

Merhamet cenneti âbi olsun, ıslık bir içinde
got, hep anılarımızda yaşayacağız...

Av. Ekrem Dönmez
Hatay Barosu Başkanı

Senlufemin yetistirdigi, Senlufa'da Besleyen
 Yorum oğlunu her Desin. Bizlere Örnekle
 Teskil Edilecek. Büyük bir Şeyi Kaybetmenin
 Azertisini Yeriye, Herim Ahî Örnekle bir.
 huluken o kupa kadar, Beyefendi Kenli ve
 Daur. yb. her Desin. Örnekle Ahim bir Ahim
 Mesale bingipiniz, yet postenizet, Bupur. Herim
 Ahim Cenazede Bulermele Paktifi imkunuz
 Acl ve Uzunluk. Duzpuz. Yersimne debip
 Olmuyor, Ahim Herim Ahim Öpreleri
 Her Desin yel. gertirece. Lulu Sad. O'lon
 Mekanı Camid olsun, Arlesin ve Camidun
 Beni Sepolsun. 20.08.2019

Av. Abdullah Önel
 Senlufa RARO BAŞKANI

Türkiye Devletlerinin ve avukat cemiasının
duyguni, üstadı ve örnele şahsiyeti Hoşim Mısır
apb'mizi kaybetmenin büyük üzüldüü içindeyim.

Disiplin hukuken ve meslele kuralları denilince
illa alete peler, kütüpheleri ve yordışı pelerler
ile savanme mesleğine birtlektiği iz her derim
pusulamız olacaktı.

Au. Hoşim Mısır apb'mize Allah'den rahmet,
meslele cemiamıza, balesinde sabirler ve
başsektiği diliyorum.

İstikler içinde uyvan.

20.08.2019

Au. Veli Küvüle
Adoro Koresu Başları

Değeri bünyanın, hülûl canımın üstadı
insan gibi insana kaybetmen deın üstünlüğünü
yoğuyorum.

Aynı zamanda kâhri Hâşim Abol ile
tanışmış olma, birlikte yol yürümüş olmanın
dolayısıyla şânile sayıyorum.

Her şey için teşekkürler abim, bu dünyaya
ve hülûl canıma katkılarını için çok teşekkürler.

Ne kadar kalbimden önemli yok bu dünyada,
gibideki vâde biraktığınız çok önemli. Ben bunun
en güzel örneğiyim.

Savunulan sen ve vâdetmiş çok özleyecek
yıldızlar vâdetmiş olma. Huzur içinde uy. 20.08.2019

Av. Bilgin YEŞİLDÖĞER
Marin Baro Başkanı

Sevgili Haşim Abi,
 Ölümün çok acı oldu..
 Yaşamımıza ve mesleğimize yaptığın hizmetler
 Unutulmaz.
 Bizler bugüne dek senin dikeyat çabasına gelişti-
 ğin meslek disiplinine uymaya senden sonra da gayret
 edeceğiz. Seni örnek almayı geliştireceğiz.
 Yaptığın hizmetler ve birlikte yürütülen
 çalışmalarımız meslek ve yaşam yolunda bizlere baka-
 tığın anılar sana saygımızı tazeleymeye yetecek kadar
 sanırım.
 Mekanın cennet olsun..
 Saygı ile anıları ve hizmetleri önünde
 eğiliyorum. 20/08/2019
 A. Çift-Öküz
 Kayseri

Sevgili Hasim Mısır Ağabey;
 Mücadeleyi düşünce, ^{ya} ^{okuy} t ve mücadele adanmışsın.
 direnmeyi ve ödün vermemeyi senden
 öğrendik. Bundan sonra hiçbir şey, önceki kadar
 güzel olmayacak.

Amatörlerin Hasim Abisi,
 bizdeki emeğini, yetisi isek yetişmişiz
 dedi farkını unutmayacağız.

Sen'i unutmayacağız!

Ölüm, adın kalles alsun!

Hasim Ağabey,

ışıklar içinde wya. 22.06.2013

Ulu. H. Mehmet A. Balca

Hasım Abicğim,
seni gülen gözünü, bera
kızdıfında bile okzan gibi
konusmanı çok özleyeceğim.

Güle güle git öl insan
Sempin kalbimde baki....

Yurdugül Qandogdu
Adem Barson
Dünya

21.08.2019

Gaziantep

Sevgili Hasım Abi,

Mestige ile adımı attığında
 Baro Barokuydun. Baba dostuydun.
 Hep Babanın Anılatı aldım sana.
 İyi kötü, acısıyla tatlısıyla yollarca
 Baro da ve Tuluşa Barolar Barlığında
 beraber göremi yaptık. Mesteginiye
 Büyük katkılar yaptın. Bizdeki hakları
 helal ediyoruz. Rubbin mekânını cesaret
 eylesin. Senin dediğin gibi işkârdalığı
 Sen gitkin Baro cesare ekibi t kisi ekildi!

Av. Metin KARA

Sevgili Dostum Okul Arkadaşım

Bir antep'e bir kez daha bizi getirdin. Onurlu bir meslek hayatın, can dostluğun ve gönül Sevdalısı hayatı bakiş acağı ile iz bırakanlardan olarak Aramızdan ayrıldın. Ölüm Mutlak bir olgu kelimeler ile (Rahetlerde bulunmak bakiş zoruyor.

Aile hayatın ve Onları olan Dürkenliğün ve Kuyetli Dostluğun bakiş her zaman örnek olacak. Rabbin Rahet Eyleyin Cenneti ile Nuvak FAİN - Ruhun Sadolan

Bizden Sevgilerle Uğurluyor

Sevgilerimle.

An. Ali Bekarlar

Keyseri Burusu

A. B. Z

Sayın Babamız
Sevgili Hecim Babamız...

-2013 yılında Barolar Birliğinde çalışmaya başladığım
da bize yabancılık aletirivedikiz. Bir başka pibi
bizlere kuvak actınız, salıplendiniz.

-Hayatım olan avukatlık mesleğimin en önemli
olan disiplin hukukunu ve meslek etiğimin öğrenmeniz
en çok bitmesi? gençlerin az beldeği? benim
olan Avukatlık Kanunum birazda olsa sizin sayenizde
öğrenme fırsatıverdiniz. Bizim için büyük
bir zengünlük oldu. İyiki sizi tanıdım ..
mekanınız cennet olsun .. Dert gününüzde
dert ontığı oldunuz, mutlu gününüzde salaf
miz oldunuz.

ISIKLAR İÇİNDE YATTI ..

20/08/2019

BB. Disiplin Kurulu
Katibi

Hulus Özen

Kilis Barosunun 2013 yilinde
 kurulmasında önemli katkılar olan
 ve her daim Barosuna büyük emeği
 geçen kadim dostumuz aqabeyimiz
 Sn. Av. M. Hafiz Misirli kaybetmesinde
 derin izlenisini yazmamızdır.

Merhum mekâtaşınca Allah'ın rahmet
 içinde kulan lannu, g'lerine dost ve
 akrobalemmu besşapığı dilerim
 işkiler içinde yaldın

Av. H. Muhammed Fozilagaşlı
 Kilis Baro Başkanı

